

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) โครงการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำโขงเหนือ จัดทำโดย คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเสนอต่อ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีเนื้อหาประกอบด้วย ความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษา สภาพทั่วไปของกลุ่มน้ำ สถานการณ์ภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้น การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา 64 ของ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 แนวทางการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม การติดตามและประเมินผล และการรายงาน สถานการณ์ภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้น

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงได้จัดทำรายงานฉบับนี้ เพื่อรายงานผลการศึกษาให้ คณะกรรมการได้พิจารณาการดำเนินงานในฐานะที่ปรึกษา มีรายละเอียดตามข้อกำหนดและขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR) ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานที่จัดทำขึ้นนี้มีรายละเอียดครบถ้วนและเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ทางสำนักงานฯ ได้กำหนดไว้

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กันยายน 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญรูป	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-2
1.3 ขอบเขตการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	1-2
1.3.1 พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561	1-2
1.3.2 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา	1-4
บทที่ 2 สภาพทั่วไป สถานการณ์น้ำท่วม และคุณภาพน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ	
2.1 สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำ	2-1
2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.1.2 ประชากร เศรษฐกิจ และสังคม	2-1
2.1.3 ขอบเขตการปกครอง	2-4
2.1.4 สภาพภูมิประเทศ	2-6
2.1.5 ระบบลุ่มน้ำ	2-8
2.1.6 สภาพอุทกนิยามวิทยา และ อุทกวิทยา	2-10
1) ลักษณะภูมิอากาศ	2-10
2) ปริมาณฝน	2-12
3) ปริมาณน้ำท่า	2-16
2.1.7 น้ำบาดาล	2-18
2.1.8 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2-24
2.1.9 ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน	2-34
2.2 โครงสร้างพื้นฐานของลุ่มน้ำ	2-43
2.3 แผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ	2-45
2.3.1 แผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในการพัฒนาและจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย	2-45
2.3.2 แผนปฏิบัติการด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-45
2.4 การวิเคราะห์ภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-47
2.4.1 ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำท่วมฉับพลัน/น้ำป่าไหลหลาก	2-47
2.4.2 ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำป่าล้นตลิ่ง	2-47
2.4.3 ปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่	2-47
2.4.4 สถานการณ์ในพื้นที่วิกฤติ (Area based) ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1) พื้นที่วิกฤติ N-01 ลุ่มน้ำอิง	2-61
2) พื้นที่วิกฤติ N-02 สนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย	2-63
2.4.5 ข้อมูลภาวะอุทกภัยที่ผ่านมาของลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-66
บทที่ 3 การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
3.1 ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม	3-1
3.1.1 ความหมายของภาวะน้ำท่วม	3-1
3.1.2 ประเภทหรือความรุนแรงของการเกิดภาวะน้ำท่วม	3-1
3.2 กฎหมาย ระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้อง	3-4
3.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย	3-4
3.2.2 กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย	3-13
3.3 การบูรณาการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม	3-46
3.3.1 ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ	3-50
3.3.2 กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ	3-52
3.3.3 ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	3-53
3.3.4 แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ. ทรัพยากร น้ำฯ และ พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ	3-56
3.3.5 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านปริมาณน้ำ	3-56
3.3.6 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำ	3-65
3.3.7 แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3-75
3.3.8 งบประมาณในการดำเนินงานตามแผนบูรณาการและการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	3-76
บทที่ 4 แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	
4.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานสนับสนุน	4-1
4.1.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก	4-1
4.1.2 หน่วยงานสนับสนุน	4-1
4.2 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน	4-4
4.3 การเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์	4-9
4.3.1 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากการวิเคราะห์ในโครงการจัดทำผังน้ำฯ	4-9
4.3.2 ขอบเขตผังน้ำ และพื้นที่ทางน้ำหลากในลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-18
4.3.3 ข้อมูลปัจจัยการเกิดภาวะน้ำท่วม และตำแหน่งสถานีตรวจวัดข้อมูล	4-21
4.3.4 คุณภาพน้ำที่มีปัญหา	4-28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4 การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	4-36
4.5 การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	4-62
4.5.1 Website one map	4-62
4.5.2 EARLY WARNING SYSTEM	4-63
4.5.3 ระบบโทรมาตร	4-63
4.6 การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชน	4-64
4.7 เกณฑ์การพิจารณาสถานการณ์น้ำ เตือนภัย และวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้อง ตามหลักวิชาการ	4-65
4.7.1 เส้นทางการไหลของน้ำในฝั่งน้ำส่วนที่เกี่ยวข้องกับน้ำท่วม	4-66
4.7.2 ระยะเวลาการเดินทางของน้ำ	4-66
4.7.3 เกณฑ์พิจารณาภาวะน้ำท่วมและพื้นที่ประสบภัย	4-65
4.7.4 แนวทางบริหารจัดการองค์ประกอบที่ใช้ในการบรรเทาภาวะน้ำท่วม	4-78
4.7.5 กรณีตัวอย่างการบริหารจัดการน้ำท่วมในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยลำน้ำแม่ลาวในเขตอำเภอแม่ลาว และอำเภอเมืองเชียงราย ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-80
4.8 วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	4-90
4.9 การประสานงานระหว่างหน่วยงานเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	4-93
4.10 การพัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย	4-96
4.10.1 แนวทางปฏิบัติในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)	4-96
4.10.2 แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบจากความเสียหาย (Risk Prevention and Mitigation)	4-96
4.10.3 แนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Transfer)	4-97
4.10.4 แนวทางปฏิบัติในการยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)	4-97
4.11 มาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม	4-102
4.11.1 มาตรการใช้สิ่งก่อสร้าง (Structural measures)	4-103
4.11.2 มาตรการไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง (Non-structural measures)	4-108
4.12 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบและแนวปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์	4-113
4.12.1 แนวทางปฏิบัติในการขอใช้เงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	4-113
4.12.2 แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ	4-114

สารบัญ (ต่อ)

4.12.3	แนวทางปฏิบัติในการรับบริจาค	4-115
4.12.4	แนวทางปฏิบัติในการรายงานข้อมูล	4-115
4.12.5	แนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว	4-115
4.113	ฉกทศน์การใช้งานแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของลุ่มน้ำ โขงเหนือ	4-117
บทที่ 5 การขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม		
5.1	กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	5-1
5.1.1	การจัดตั้งองค์กร	5-1
5.1.2	การอำนวยการ	5-1
5.1.3	การปฏิบัติการ	5-2
5.2	โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ	5-2
5.2.1	ระดับนโยบาย	5-2
5.2.2	ระดับบัญชาการ	5-2
5.2.3	ระดับอำนวยการ	5-3
5.2.4	ระดับปฏิบัติการ	5-4
5.2.5	ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ	5-5
5.3	แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ	5-7
5.3.1	การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสาธารณภัยด้านน้ำ	5-7
5.3.2	ระดับการจัดการภาวะน้ำท่วม	5-10
5.3.3	ความเชื่อมโยงและการประสานการปฏิบัติ	5-11
5.4	การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	5-14
5.4.1	ลักษณะของแผนปฏิบัติการ	5-14
5.4.2	การจัดทำแผนปฏิบัติการก่อนฤดูฝน	5-14
5.4.3	การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ	5-20
5.4.4	การดำเนินการหลังฤดูฝน	5-21
บทที่ 6 การรายงานผล และการติดตามประเมินผล		
6.1	กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม	6-1
6.2	กรณีเกิดภาวะน้ำท่วม	6-5
6.2.1	กรณีเกิดภัยในระดับ 1 และ 2	6-5
6.2.2	กรณีเกิดภาวะภัยในระดับ 3	6-5
6.3	การติดตามประเมินผล	6-10
ภาคผนวก ก		
ภาคผนวก ข		
ภาคผนวก ค		

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ 1.1	ความเชื่อมโยงพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 กับแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและน้ำท่วม	1-2
รูปที่ 1.3.2	แสดงขอบเขตพื้นที่ทบทวนทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ	1-5
รูปที่ 2.1.3	ขอบเขตการปกครองในเขตลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-5
รูปที่ 2.1.4	สภาพภูมิประเทศและลำน้ำสาขาในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-7
รูปที่ 2.1.5	ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-9
รูปที่ 2.1.6.-1	การผันแปรรายเดือนของตัวแปรภูมิอากาศหลักสถานีตรวจอากาศในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-11
รูปที่ 2.1.6-2	การกระจายปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-16
รูปที่ 2.1.6-3	การกระจายปริมาณน้ำท่ารายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-18
รูปที่ 2.1.7-1	ตำแหน่งบ่อบาดาลและปริมาณน้ำบาดาลที่คาดว่าจะพัฒนาได้	2-19
รูปที่ 2.1.7-2	แผนที่แสดงปริมาณเหล็ก และฟลูออไรด์ในน้ำบาดาลเกินเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้บริโภค	2-22
รูปที่ 2.1.8-1	พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-25
รูปที่ 2.1.8-2	พื้นที่อุทยานแห่งชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-26
รูปที่ 2.1.8-3	พื้นที่วนอุทยานในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-27
รูปที่ 2.1.8-4	พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-28
รูปที่ 2.1.8-5	พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-29
รูปที่ 2.1.8-6	พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-31
รูปที่ 2.1.8-7	พื้นที่ชุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-33
รูปที่ 2.1.9-1	กลุ่มชุดดินของลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-39
รูปที่ 2.1.9-2	แสดงการกระจายตัวของพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ. 2553	2-41
รูปที่ 2.1.9-3	แสดงการกระจายตัวของพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ. 2563	2-42
รูปที่ 2.2-1	ตำแหน่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ และขนาดกลางในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-44
รูปที่ 2.4.1-1	พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำป่าไหลหลากจังหวัดเชียงราย	2-49
รูปที่ 2.4.1-2	พื้นที่เสี่ยงภัยดินโคลนถล่มจังหวัดเชียงราย	2-50
รูปที่ 2.4.2-1	พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำล้นตลิ่งจังหวัดเชียงราย	2-52
รูปที่ 2.4.3-1	พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมและอุทกภัยในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-60
รูปที่ 2.4.4-1	พื้นที่วิกฤติ (Area based) ลุ่มน้ำโขงเหนือ N-01 และ N-02	2-61
รูปที่ 2.4.5-1	ภาพข่าวอุทกภัย อ.เทิง จ.เชียงราย ปี พ.ศ. 2561	2-71
รูปที่ 2.4.5-2	ภาพข่าวอุทกภัย ณ อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง-ขุนน้ำ และบริเวณหน้าสถานีขนส่งแม่สาย ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2563	2-71

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า
รูปที่ 2.4.5-3 ภาพข่าวอุทกภัย อ.แม่สาย จ.เชียงราย ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2564	2-72
รูปที่ 2.4.5-4 ภาพข่าวอุทกภัยจากพายุ “มูหลาน” ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2565	2-72
รูปที่ 3.3-1 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติน้ำระดับปกติ สาธารณภัยขนาดเล็ก และสาธารณภัยขนาดกลาง	3-48
รูปที่ 3.3-2 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติน้ำระดับรุนแรง และสาธารณภัยขนาดใหญ่	3-48
รูปที่ 3.3-3 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติน้ำระดับวิกฤติ หรือคาดว่าจะเกิดวิกฤติ และสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	3-49
รูปที่ 3.3-4 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติการ	3-50
รูปที่ 3.3.7-1 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการระดับอำนาจการ	3-77
รูปที่ 3.3.7-2 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติคุณภาพน้ำระดับปกติ สาธารณภัยขนาดเล็ก และสาธารณภัยขนาดกลาง	3-77
รูปที่ 3.3.7-3 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติคุณภาพน้ำระดับรุนแรง และสาธารณภัยขนาดใหญ่	3-78
รูปที่ 3.3.7-4 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติคุณภาพน้ำระดับวิกฤติ หรือคาดว่าจะเกิดวิกฤติ และสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	3-78
รูปที่ 4.2-1 การใช้จ่ายเงินทดรองราชการกรณีก่อนเกิดภัยหรือคาดว่าจะเกิดภัย และกรณีเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน	4-7
รูปที่ 4.2-2 แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	4-9
รูปที่ 4.3.1-1 แผนที่แสดงองค์ประกอบโครงข่ายระบบระบายน้ำในสภาพปัจจุบัน	4-11
รูปที่ 4.3.1-2 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 2 ปี	4-12
รูปที่ 4.3.1-3 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 5 ปี	4-13
รูปที่ 4.3.1-4 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 10 ปี	4-14
รูปที่ 4.3.1-5 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 25 ปี	4-15
รูปที่ 4.3.1-6 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 50 ปี	4-16
รูปที่ 4.3.1-7 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 100 ปี	4-17
รูปที่ 4.3.2-1 แผนที่แสดงผังน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-20
รูปที่ 4.3.3-1 ตำแหน่งสถานีวัดน้ำฝนที่คัดเลือกในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-23
รูปที่ 4.3.3-2 ตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำท่าที่ใช้เป็นสถานีเฝ้าระวังในการเตือนภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-24
รูปที่ 4.3.4.1-1 สถานีเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-30

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า	
รูปที่ 4.3.4.3-1	แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของแม่น้ำกก ตั้งแต่ปี 2563 – 2565	4-32
รูปที่ 4.3.4.3-2	แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของกว๊านพะเยา ตั้งแต่ปี 2563 – 2565	4-33
รูปที่ 4.3.4.3-3	แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของแม่น้ำอิง ตั้งแต่ปี 2563 – 2565	4-34
รูปที่ 4.3.4.3-4	แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของแม่น้ำโขง ตั้งแต่ปี 2563 – 2565	4-34
รูปที่ 4.3.4.3-5	แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของน้ำแม่ตำ และหนองเล็งทราย ตั้งแต่ปี 2563 – 2565	4-35
รูปที่ 4.4-1	การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม	4-37
รูปที่ 4.4-2	การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม	4-37
รูปที่ 4.5.1-1	เว็บไซต์ one map	4-62
รูปที่ 4.5.2-1	เว็บไซต์ EARLY WARNING SYSTEM	4-63
รูปที่ 4.5.3-1	เว็บไซต์ติดตามสถานการณ์น้ำ	4-64
รูปที่ 4.5.3-2	เว็บไซต์ 25 ลุ่มน้ำของกรมชลประทาน	4-64
รูปที่ 4.7.1-1	แผนที่แสดงความจุลำน้ำและพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-67
รูปที่ 4.7.1-2	แผนที่แสดงขอบเขตผิวน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-68
รูปที่ 4.7.2-1	แผนที่แสดงเส้นทางการไหลของน้ำ และโครงข่ายการระบายน้ำตามธรรมชาติในลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-69
รูปที่ 4.7.2-2	แผนผังแสดงระยะเวลาการไหลของน้ำในลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-70
รูปที่ 4.7.2-3	ไดอะแกรมผังระบบระบายน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-71
รูปที่ 4.7.3-2	ตัวอย่างการพยากรณ์ปริมาณฝนล่วงหน้าแบบ Long-term ของกรมอุตุนิยมวิทยา	4-73
รูปที่ 4.7.4-1	ภาพรวมแนวทางการบริหารจัดการภาวะน้ำท่วม	4-80
รูปที่ 4.7.5.2-1	ตัวอย่าง Rule Curve และปริมาณการกักเก็บน้ำของเขื่อนแม่สรวย จ.เชียงราย	4-82
รูปที่ 4.7.5.2-2	หลักเกณฑ์การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วยโค้งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ	4-82
รูปที่ 4.7.5.2-3	ตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำท่าที่ใช้เป็นสถานีเฝ้าระวังในการเตือนภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-83
รูปที่ 4.7.5.2-4	แผนภูมิแสดงระบบส่งน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว	4-84
รูปที่ 4.7.5.2-5	ตัวอย่างรายงานสถานการณ์น้ำที่สถานีวัดระดับน้ำ G.10 และ G.8	4-85
รูปที่ 4.7.5.2-6	ตัวอย่างการแจ้งเตือนภัยสถานการณ์น้ำที่สถานีวัดระดับน้ำ G.4	4-86
รูปที่ 4.7.5.3-1	การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม	4-87
รูปที่ 4.7.5.3-2	แสดงระดับน้ำท่วมในปี พ.ศ.2563 ณ บ้านปากอ่ดำ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย	4-88
รูปที่ 4.7.5.3-3	แสดงระดับน้ำท่วมในปี พ.ศ.2563 ณ บ้านบัวสลี อ.แม่ลาว จ.เชียงราย	4-88

สารบัญรูป (ต่อ)

		หน้า
รูปที่ 4.7.5.3-4	แสดงระดับน้ำท่วมในปี พ.ศ.2563 ณ บ้านร่องขุน อ.แม่ลาว จ.เชียงราย	4-89
รูปที่ 4.8-1	ตำแหน่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันในลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-92
รูปที่ 4.10	องค์ประกอบสำคัญของระบบการเตือนภัย	4-99
รูปที่ 5.3.1	การจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำที่เพิ่ม ประสิทธิภาพขึ้นโดย สททช.	5-8
รูปที่ 5.3.2	การเปรียบเทียบระดับการจัดการสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำ ระหว่าง สททช. และ กระทรวงมหาดไทย	5-11
รูปที่ 5.3.3-1	ความเชื่อมโยงและการประสานงานเพื่อจัดการสาธารณสุขด้าน ทรัพยากรน้ำ	5-12
รูปที่ 5.3.3-2	แผนผังการประสานการปฏิบัติงาน	5-13
รูปที่ 5.4.2	มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2566	5-15
รูปที่ 5.4.4	ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในฤดูฝน	5-22
รูปที่ 6.1-1	ตัวอย่างการรายงานผล กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม	6-2
รูปที่ 6.1-2	เนื้อหาการรายงานผลต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำกรณีที่ยังไม่เกิดภาวะน้ำ ท่วม	6-4
รูปที่ 6.2.1-1	ตัวอย่างการรายงานผลกรณีเกิดภาวะน้ำท่วมที่ระดับภัย 1 และ 2	6-6
รูปที่ 6.2.1-2	ตัวอย่างการรายงานสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำ	6-8
รูปที่ 6.2.2-1	ตัวอย่างการรายงานผลกรณีเกิดภาวะน้ำท่วมที่ระดับภัย 3	6-9
รูปที่ 6.2.2-2	รายงานสถานการณ์น้ำประเทศไทยและการแจ้งเตือนสถานการณ์ ผ่าน https://nationalthaiwater.onwr.go.th/	6-9

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1.2	ข้อมูลประชากร เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-2
ตารางที่ 2.1.3	รายละเอียดของจังหวัดในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-4
ตารางที่ 2.1.5	รายละเอียดของลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-8
ตารางที่ 2.1.6-1	ค่าเฉลี่ยตัวแปรภูมิอากาศหลักของสถานีตรวจอากาศในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-12
ตารางที่ 2.1.6-2	ปริมาณฝนรายปีเฉลี่ยรอบ 30 ปี ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือและลุ่มน้ำสาขา	2-13
ตารางที่ 2.1.6-3	ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยรอบ 30 ปี รายอำเภอในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-14
ตารางที่ 2.1.6-4	ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยรอบ 30 ปี ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือและลุ่มน้ำสาขา	2-17
ตารางที่ 2.1.7-1	รายละเอียดข้อบาคาลสรุปตามสถานะของบ่อ สภาพน้ำ ความลึกการเจาะ ความลึกการพัฒนา ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำลด และปริมาณน้ำที่พัฒนาได้	2-20
ตารางที่ 2.1.7-2	พื้นที่ที่มีปริมาณความเข้มข้นของเหล็ก ฟลูออไรด์ และแมงกานีสในน้ำบาดาลสูงเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-23
ตารางที่ 2.1.8-1	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-30
ตารางที่ 2.1.8-2	พื้นที่ชุ่มน้ำที่ขึ้นทะเบียนว่ามีความสำคัญระดับนานาชาติในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-34
ตารางที่ 2.1.8-3	พื้นที่ชุ่มน้ำที่ขึ้นทะเบียนว่ามีความสำคัญระดับชาติในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-34
ตารางที่ 2.1.9-1	พื้นที่กลุ่มชุดดินในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-35
ตารางที่ 2.1.9-2	การใช้ประโยชน์ที่ดินชนิดต่าง ๆ พ.ศ. 2553 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-40
ตารางที่ 2.1.9-3	การใช้ประโยชน์ที่ดินชนิดต่าง ๆ พ.ศ. 2563 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-40
ตารางที่ 2.1.9-4	การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2553 ถึง 2563 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-40
ตารางที่ 2.2-1	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-43
ตารางที่ 2.2-2	รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ในลุ่มน้ำโขงเหนือ	2-43
ตารางที่ 2.3.2-1	สรุปจำนวนแผนงานด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัยที่เสนอผ่านระบบ Thai Water Plan ปี 2567 – 2570	2-46
ตารางที่ 2.4.1-1	ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มจังหวัดเชียงราย	2-51
ตารางที่ 2.4.3-1	พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดเชียงใหม่	2-53
ตารางที่ 2.4.3-2	พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดเชียงราย	2-54
ตารางที่ 2.4.3-3	พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดพะเยา	2-58
ตารางที่ 2.4.4-1	พื้นที่เสี่ยงภัยในพื้นที่วิกฤติ (Area based) ลุ่มน้ำโขงเหนือ	
ตารางที่ 2.4.4-2	พื้นที่เกิดปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข Area based ลุ่มน้ำโขงเหนือ N-01 (น้ำท่วม)	2-62
ตารางที่ 2.4.4-3	แผนงานและโครงการสำคัญ Area Based (N-01) ลุ่มน้ำอิง	2-63

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 2.4.4-4	พื้นที่เกิดปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข Area based ลุ่มน้ำโขงเหนือ N-02 (น้ำท่วม)	2-64
ตารางที่ 2.4.4-5	แผนงานและโครงการสำคัญ Area Based สนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย	2-65
ตารางที่ 3.1.2-1	การยกระดับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570	3-2
ตารางที่ 3.1.2-2	เกณฑ์การกำหนดระดับวิกฤติน้ำ	3-3
ตารางที่ 3.3-1	การยกระดับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570	3-46
ตารางที่ 3.3-2	โครงสร้างองค์กรในการบัญชาการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3-47
ตารางที่ 3.3.3-1	เกณฑ์หรือเงื่อนไขประกอบการพิจารณากระดับการจัดการวิกฤติน้ำ	3-55
ตารางที่ 3.3.5-1	การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่าง ๆ ในระหว่างเกิดเหตุวิกฤติน้ำเนื่องจากสถานการณ์น้ำท่วม (อุทกภัย)	3-61
ตารางที่ 3.3.6-1	การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่าง ๆ ในระหว่างเกิดเหตุ แหล่งน้ำสาธารณะปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย	3-73
ตารางที่ 4.1.2-1	หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการระดับจังหวัด	4-3
ตารางที่ 4.3.1-1	ขนาดพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ (กรณีที่ 1 โครงการจัดทำฝังน้ำ)	4-17
ตารางที่ 4.3.2-1	รหัสโซน นิยาม และข้อเสนอแนะการใช้ประโยชน์ที่ดินของฝังน้ำ	4-18
ตารางที่ 4.3.3-1	สถานีวัดน้ำฝนในลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-20
ตารางที่ 4.3.3-2	สถานีวัดน้ำท่าในลุ่มน้ำโขงเหนือที่ใช้เป็นสถานีเฝ้าระวังในการเตือนภัย	4-22
ตารางที่ 4.3.3-3	เกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วม	4-24
ตารางที่ 4.3.3-4	เกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านระดับน้ำ	4-25
ตารางที่ 4.3.3-5	เกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านปริมาณน้ำในลำน้ำ	4-26
ตารางที่ 4.3.3-6	เกณฑ์เฝ้าระวังภาวะน้ำท่วมด้านแหล่งน้ำต้นทุนของอ่างเก็บน้ำขนาดกลางในลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-27
ตารางที่ 4.3.4.1-1	จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-28
ตารางที่ 4.3.4.2-1	ผลการประเมินเกณฑ์คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินโดยใช้เกณฑ์ดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (WQI) ในแต่ละสถานีวัดคุณภาพน้ำ รายไตรมาส ปี 2563 - 2565	4-30
ตารางที่ 4.3.4.2-2	เกณฑ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน	4-30
ตารางที่ 4.3.4.4-1	การจำแนกระดับความรุนแรงของคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำ	4-35

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.4-1	การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วม ช่วงเวลาก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม	4-37
ตารางที่ 4.4-2	การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วม ระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม	4-48
ตารางที่ 4.4-3	การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วม หลัง เกิดภาวะน้ำท่วม	4-55
ตารางที่ 4.7.3-1	เกณฑ์การเตือนภัยน้ำหลากของ สททช.	4-71
ตารางที่ 4.7.3-2	เกณฑ์ประกอบการพิจารณากระดับของสถานการณ์น้ำในภาวะน้ำท่วม ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-73
ตารางที่ 4.7.3-3	แนวคิดการพิจารณาข้อบ่งชี้สถานการณ์น้ำท่วมเพื่อใช้เตือนภัยน้ำท่วม	4-75
ตารางที่ 4.7.3-4	ปริมาณฝนสูงสุดช่วงเวลา 1 ถึง 7 วัน และรอบปีการเกิดซ้ำต่าง ๆ ของพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-76
ตารางที่ 4.7.3-5	การแจ้งเตือนพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการระบายน้ำอ่างเก็บน้ำเขื่อน แม่สรวย กรมชลประทาน	4-77
ตารางที่ 4.7.3-6	รายละเอียดระดับรับผิดชอบและขั้นตอนตัดสินใจสั่งการ	4-77
ตารางที่ 4.8-1	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-90
ตารางที่ 4.8-2	รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ในลุ่มน้ำโขงเหนือ	4-90
ตารางที่ 4.9	การบูรณาการหน่วยช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะ น้ำท่วม ช่วงก่อน ระหว่าง และหลังเกิดน้ำท่วม	4-93
ตารางที่ 4.13	ฉกทศน์การใช้งานแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของลุ่มน้ำ โขงเหนือ	4-116
ตารางที่ 5.3.1	หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้เพื่อลด ความเสี่ยงจากภาวะน้ำท่วม	5-9
ตารางที่ 5.4.2	การบูรณาการเตรียมความพร้อมรับมือจากภาวะน้ำท่วมตามมาตรการ รองรับฤดูฝน	5-16

บทที่ 1

บทนำ

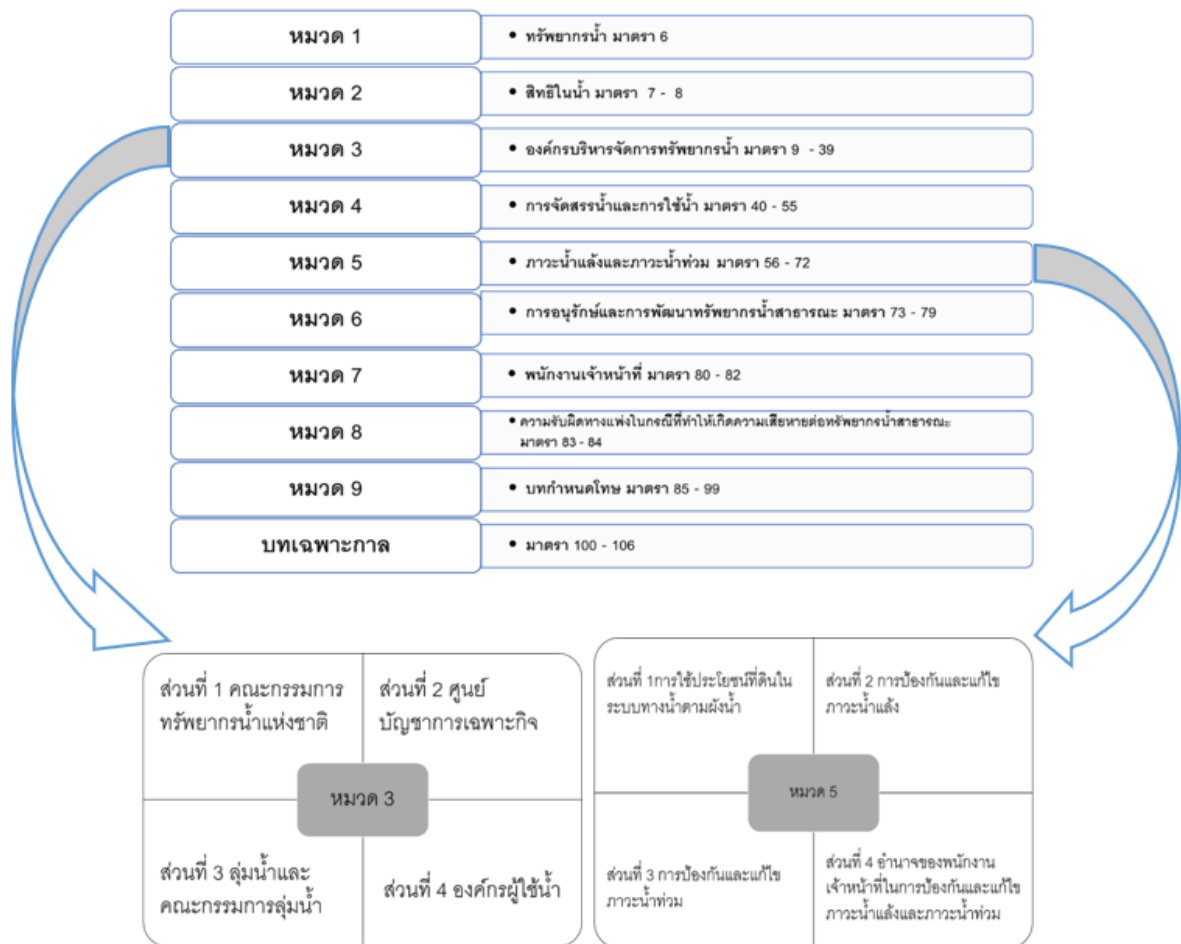
1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ลุ่มน้ำโขงเหนือ เป็นภูมิศาสตร์ที่มีความสำคัญทั้งในด้านทรัพยากรน้ำและการเกษตรซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ อย่างไรก็ตามลุ่มน้ำโขงเหนือก็พบปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญอยู่เช่นกัน ซึ่งสภาพปัญหาด้านทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงเหนือที่มีอยู่นั้น มีความหลากหลาย ทั้งปัญหาภาวะน้ำแล้งเนื่องจากฝนไม่ตกตามฤดูกาลและปัญหาอุทกภัย โดยปัญหาอุทกภัยในลุ่มน้ำโขงเหนือ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะหลัก คืออุทกภัยในลักษณะน้ำท่วมฉับพลัน/น้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมขัง และอุทกภัยในลักษณะน้ำล้นตลิ่ง รวมถึงสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดังนั้นการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้ง ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดภาวะน้ำท่วม ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันที่และลดความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อประชาชนและเศรษฐกิจในพื้นที่ให้น้อยที่สุด

โดยในพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 หมวด 3 องค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำส่วนที่ 3 ลุ่มน้ำและคณะกรรมการลุ่มน้ำ มาตรา 35 (2) คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ และหมวด 5 ภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม ส่วนที่ 3 การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติ ซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใด ระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้จัดทำ (ร่าง) แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พ.ศ. 2563 (สททช., 2563) เสนอต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำทั้ง 25 คณะ (คณะกรรมการลุ่มน้ำตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามมาตรา 100 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561) ในคราวการประชุมคณะกรรมการลุ่มน้ำในเดือนกันยายน พ.ศ. 2563 โดยที่ประชุมมีมติเห็นด้วยในหลักการและได้เสนอต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) รับทราบในคราวประชุม กนช. ครั้งที่ 4/2563 เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2563 แล้ว ต่อมา เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 เป็น 22 ลุ่มน้ำ ส่งผลให้ต้องดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการลุ่มน้ำขึ้นใหม่ ต่อมาเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2565 คณะกรรมการลุ่มน้ำได้มีการจัดตั้งโดยสมบูรณ์ทั้ง 22 ลุ่มน้ำ ดังนั้นคณะกรรมการลุ่มน้ำจึงจำเป็นต้องจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้น เพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 แล้วให้เสนอต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

ความเชื่อมโยงของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 กับการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วมแสดงดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 ความเชื่อมโยงของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 กับการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และภาวะน้ำท่วม

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา/โครงการ

1.2.1 เพื่อทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 61 และ มาตรา 64 ให้สอดคล้องกับบริบทลุ่มน้ำและองค์ประกอบในการบริหารจัดการน้ำ

1.2.2 เพื่อนำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปสู่การปฏิบัติ

1.2.3 เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำใช้แผนดังกล่าวเป็นกรอบในการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

1.3 ขอบเขตการทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

1.3.1 พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ในหมวดที่ 5 “ภาวะน้ำท่วมและภาวะน้ำแล้ง” ได้กำหนดรายละเอียดออกเป็น 4 ส่วน อยู่ในมาตราที่ 56 ถึง มาตราที่ 72 ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 “การใช้ประโยชน์ที่ดินในระบบทางน้ำตามผังน้ำ” ส่วนที่ 2 “การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง” ส่วนที่ 3 “การป้องกันและแก้ไขภาวะ

น้ำท่วม” และส่วนที่ 4 “อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม” และมีมาตราอื่นที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ดังนี้

มาตรา 4 “ภาวะน้ำท่วม” หมายความว่า สภาวะที่ปริมาณน้ำปริมาณการไหลของน้ำหรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไหลหลาก หรือฉับพลัน จนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคน สัตว์ และพืชที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง แต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ

มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับ

กรณีปกติ ซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลาใด ระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ

กรณีฉุกเฉิน ที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน

โดยในการจัดทำแผนต้องพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- 1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- 2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- 3) การจัดเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- 4) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- 5) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- 6) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- 7) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด
- 8) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- 9) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมและการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม ตามวรรคสอง (4) และ (5) ให้เป็นไปตามแนวทางที่ กนช. ประกาศกำหนด

สำหรับกรณีเกิดวิกฤติน้ำ (น้ำท่วม) ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 หมวด 3 องค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ส่วนที่ 2 ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

มาตรา 24 ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำท่วมจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐอย่างรุนแรงให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการอำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำท่วมเป็นการชั่วคราวจนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป ทั้งนี้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน

ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ๆ ร่วมกันกระทำหรือห้ามกระทำการใด ๆ เพื่อการป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระวังหรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที

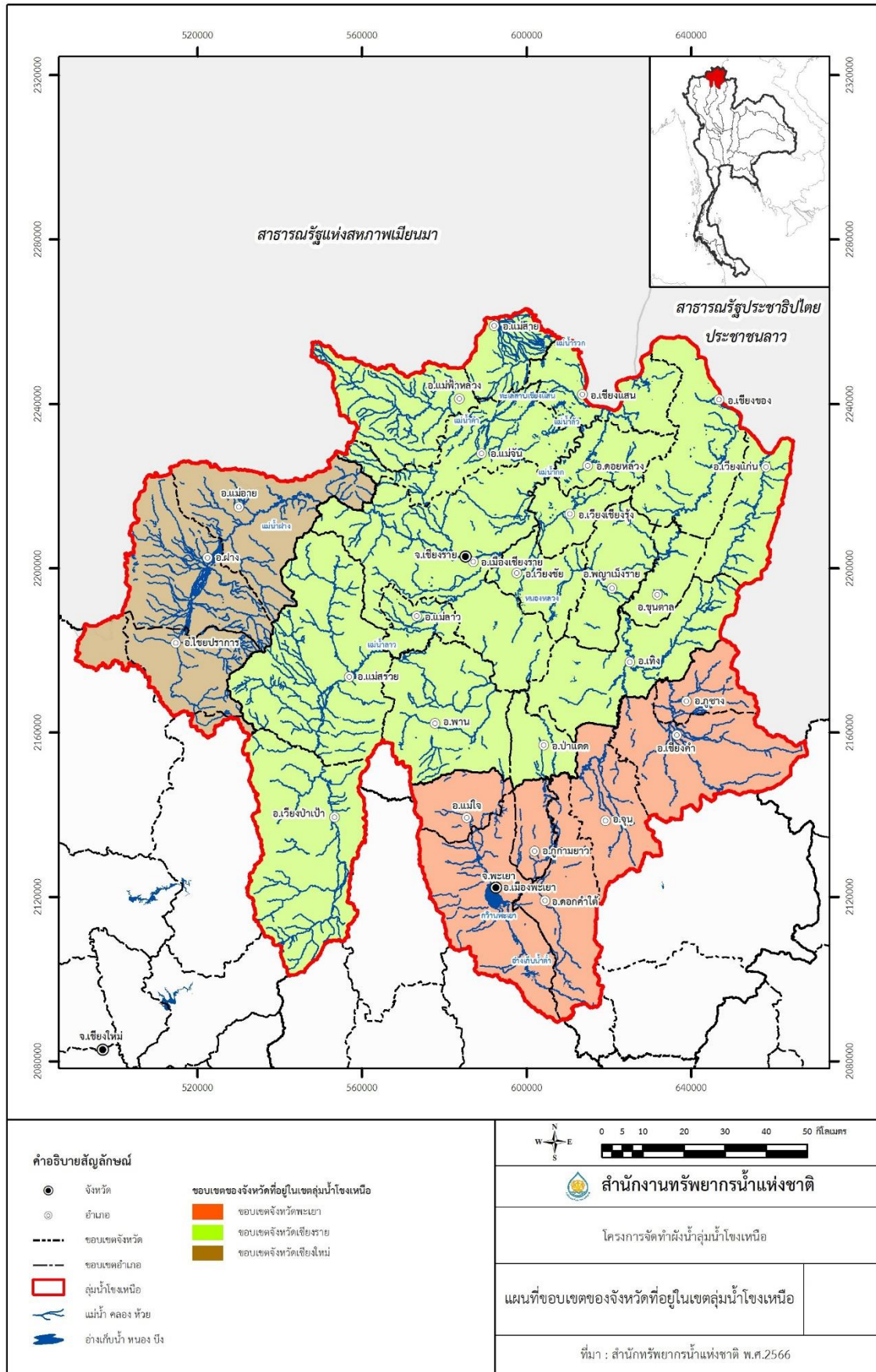
เมื่อนายกรัฐมนตรีได้ออกคำสั่งตามวรรคสองแล้ว และคำสั่งนั้นมีสภาพอย่างกฎหมายเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง ให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีตามวรรคสอง หากเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง

เมื่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำแล้วเสร็จ ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติรายงานและจัดทำสรุปผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบโดยมิชักช้า

1.3.2 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตพื้นที่ศึกษาต้องครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ (ลุ่มน้ำที่ 02) ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 (วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564) ครอบคลุมถึงลุ่มน้ำหลักและลุ่มน้ำสาขาในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือตามแผนที่แสดงดังรูปที่ 1.3.2 ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย และพะเยา

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำผังน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 1.3.2 แสดงขอบเขตพื้นที่การทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมลุ่มน้ำโขงเหนือ

บทที่ 2

สภาพทั่วไป และสถานการณ์ภาวะน้ำท่วม ของลุ่มน้ำโขงเหนือ

2.1 สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำ

2.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ลุ่มน้ำโขงเหนือตั้งอยู่ทางทิศเหนือของประเทศไทย มีขนาดพื้นที่ลุ่มน้ำ 17,435.28 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และพะเยา

ทิศเหนือ ติดกับ สหภาพเมียนมาร์ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศใต้ ติดกับ ลุ่มน้ำยมและลุ่มน้ำวัง

ทิศตะวันออก ติดกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และลุ่มน้ำน่าน

ทิศตะวันตก ติดกับ ลุ่มน้ำปิง และสหภาพเมียนมาร์

2.1.2 ประชากร เศรษฐกิจ และสังคม

1) ประชากร

ข้อมูลประชากรและครัวเรือน รวบรวมจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ปี พ.ศ. 2565 ซึ่งลุ่มน้ำโขงเหนือครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ใน 3 จังหวัด 30 อำเภอ 202 ตำบล มีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,954,489 คน แยกเป็นประชากรชาย 950,146 คน และประชากรหญิง 1,004,343 คน มีความหนาแน่นของประชากร 112 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 851,723 ครัวเรือน เฉลี่ย 2 คนต่อครัวเรือน

2) เศรษฐกิจและสังคม

ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม รวบรวมข้อมูลจากรายงาน กชช.2ค ซึ่งเป็นข้อมูลระดับหมู่บ้านที่แสดงสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา การมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของชุมชน สุขภาพและอนามัย สภาพแรงงาน และยาเสพติด ซึ่งดำเนินการจัดเก็บทุกหมู่บ้านในเขตชนบทเป็นประจำทุก 2 ปี ทำให้ทราบว่าประชาชนในหมู่บ้านมีคุณภาพชีวิต และสภาพความเป็นอยู่เป็นอย่างไร แต่ละหมู่บ้านมีปัญหาในเรื่องใดบ้างที่ควรได้รับการแก้ไข ซึ่งปัญหาจะบ่งชี้ได้จากตัวชี้วัด นอกจากนี้ยังสามารถจัดระดับการพัฒนาของหมู่บ้านได้เป็น 3 ระดับ คือหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 (ล้ำหลัง) หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 (ปานกลาง) และหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 (ก้าวหน้า) ซึ่งจากการรวบรวมข้อมูล กชช.2ค ปี พ.ศ. 2564 แสดงข้อมูลครัวเรือนและประชากร รวมถึงข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือซึ่งมีทั้งสิ้น 2,796 หมู่บ้าน ได้ดังตารางที่ 2.1.2

ตารางที่ 2.1.2 ข้อมูลประชากร เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

รายการข้อมูล	หน่วย	รวม	เชียงใหม่	พะเยา	เชียงราย
1. การปกครอง					
หมู่บ้าน (กชช.2ค)		2,796	262	708	1,826
ตำบล (กชช.2ค /ทั้งหมด)		202/219	21/27	57/68	124/124
อำเภอ (กชช.2ค /ทั้งหมด)		30/32	5/5	7/9	18/18
จังหวัด (กชช.2ค /ทั้งหมด)		3/3	1/1	1/1	1/1
2. สภาพทั่วไป					
2.1 โครงสร้างครัวเรือนและประชากร*					
ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือน	851,723	98,799	173,939	578,985
ประชากร	คน	1,954,489	264,020	391,773	1,298,696
ชาย	คน	950,146	130,500	189,534	630,112
หญิง	คน	1,004,343	133,520	202,239	668,584
2.2 แหล่งน้ำ					
มีประปาใช้	หมู่บ้าน	2,143	213	558	1,372
ครัวเรือนที่ใช้น้ำประปาตลอดปี	ครัวเรือน	326,037	39,422	70,985	215,630
มีน้ำสะอาดดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี	ครัวเรือน	343,296	43,225	78,648	221,423
มีน้ำใช้เพียงพอต่อปี	ครัวเรือน	337,343	42,601	75,661	219,081
น้ำเพื่อการเกษตร :					
1) เพียงพอตลอดปี	หมู่บ้าน	1,292	121	236	935
2) เพียงพอเฉพาะฤดูฝน	หมู่บ้าน	910	86	270	554
3) ไม่เพียงพอ	หมู่บ้าน	171	18	69	84
4) ไม่มีแหล่งน้ำสำหรับเพาะปลูก	หมู่บ้าน	27	2	7	18
2.3 โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะในหมู่บ้าน					
โรงเรียนประถมศึกษา	แห่ง	1,117	88	234	795
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	แห่ง	439	41	118	280
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	แห่ง	226	24	60	142
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	แห่ง	1,352	89	255	1,008
2.4 ไฟฟ้า					
ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ครัวเรือน	345,744	42,128	78,779	224,837
ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน	ครัวเรือน	1,521	35	7	1,479
2.5 การคมนาคมและการสื่อสาร					
ถนนสายหลักในหมู่บ้านใช้ได้ทั้งปี	หมู่บ้าน	1,678	131	393	1,154
มีรถรับจ้างวิ่งจากหมู่บ้านไปอำเภอ/ชุมชน	หมู่บ้าน	1,053	118	261	674
ครัวเรือนที่มีโทรศัพท์ที่เคลื่อนที่	ครัวเรือน	334,193	42,606	76,502	215,085
ครัวเรือนที่มีอินเทอร์เน็ต	ครัวเรือน	159,042	21,531	33,001	104,510
3. เศรษฐกิจ					
3.1 การมีที่ทำกิน					
มีที่ดินทำกินของตนเอง และไม่ต้องเช่า	ครัวเรือน	215,847	21,191	52,455	142,201
ครัวเรือนที่รัฐจัดสรรที่ดินให้	ครัวเรือน	70,054	4,061	22,806	43,187
ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีพื้นที่รวมทั้งหมด	ไร่	15,582,473	354,444	759,611	14,468,418
3.2 การดำเนินการทางการเกษตร					
ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพการเกษตร	แห่ง	245,334	21,545	60,251	163,538
ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเพาะปลูก	แห่ง	195,430	14,974	45,060	135,396
3.3 การทำนา					
มีพื้นที่ทำนาทั้งหมด	ไร่	1,590,946	66,290	475,035	1,049,621
ครัวเรือนที่ทำนา	ครัวเรือน	168,368	8,398	48,963	111,007
ครัวเรือนมีรายได้จากการทำนา โดยเฉลี่ย	บาทต่อปี	60,015	65,642	53,100	61,303

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน กชช. 2ค. 2564

ตารางที่ 2.1.2 ข้อมูลประชากร เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ (ต่อ)

รายการข้อมูล	หน่วย	รวม	เชียงใหม่	พะเยา	เชียงราย
3.4 การทำไร่					
มีพื้นที่ทำไร่ทั้งหมด	ไร่	1,031,647	38,792	133,397	859,458
ครัวเรือนที่ทำไร่	ครัวเรือน	105,522	6,417	17,236	81,869
มีพื้นที่ทำไร่อายุสั้น ทั้งหมด	ไร่	819,728	28,213	88,854	702,661
ครัวเรือนที่ทำไร่อายุสั้น	ครัวเรือน	77,589	4,762	12,039	60,788
มีพื้นที่ทำไร่อายุยาว ทั้งหมด	ไร่	211,919	10,579	44,543	156,797
ครัวเรือนที่ทำไร่อายุยาว	ครัวเรือน	27,933	1,655	5,197	21,081
3.5 การทำสวนผลไม้					
มีพื้นที่ทำสวนผลไม้ ทั้งหมด	ไร่	246,070	49,726	40,478	155,866
ครัวเรือนที่ทำสวนผลไม้	ครัวเรือน	36,197	6,501	7,160	22,536
3.6 การทำสวนผัก					
มีพื้นที่ทำสวนผัก ทั้งหมด	ไร่	48,754	9,479	10,876	28,399
ครัวเรือนที่ทำสวนผัก	ครัวเรือน	21,008	2,698	5,357	12,953
3.7 การทำเกษตรถดถูแล้ง					
มีพื้นที่ทำการเกษตรถดถูแล้ง ทั้งหมด	ไร่	26,677	885	7,026	18,766
ครัวเรือนที่ทำการเกษตรถดถูแล้ง	ครัวเรือน	10,293	292	2,662	7,339
3.8 การเลี้ยงสัตว์เพื่อขาย					
ครัวเรือนที่เลี้ยงโคเนื้อเพื่อขาย	ครัวเรือน	5,555	211	1,389	3,955
ครัวเรือนที่เลี้ยงโคนมเพื่อขายน้านม	ครัวเรือน	631	252	7	372
ครัวเรือนที่เลี้ยงกระบือเพื่อขาย	ครัวเรือน	1,107	97	271	739
ครัวเรือนที่เลี้ยงหมูเพื่อขาย	ครัวเรือน	6,488	571	675	5,242
ครัวเรือนที่เลี้ยงเป็ด-ไก่เพื่อขาย	ครัวเรือน	11,883	530	2,960	8,393
ครัวเรือนที่เลี้ยงสัตว์อื่น ๆ เพื่อขาย	ครัวเรือน	1,142	9	126	1,007
3.9 การประมง					
ครัวเรือนที่ทำการประมงทะเลขนาดเล็ก	ครัวเรือน	294	3	35	256
ครัวเรือนที่ทำการประมงทะเลขนาดกลางใหญ่	ครัวเรือน	157	0	0	157
ครัวเรือนที่ทำการประมงน้ำจืด	ครัวเรือน	1,953	63	560	1,330
3.10 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ					
ครัวเรือนที่ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย น้ำทะเล	ครัวเรือน	552	0	15	537
ครัวเรือนที่ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	ครัวเรือน	2,559	52	399	2,108
3.11 สภาพแรงงานและการจ้างงาน					
คนอายุ 15-59 ปี ประกอบอาชีพและมีรายได้	คน	430,775	50,645	85,195	294,935
ครัวเรือนที่มีคนประกอบอาชีพรับจ้าง	ครัวเรือน	105,937	14,471	17,365	74,101
3.12 ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือน	ครัวเรือน	4,992	249	1,102	3,641
3.13 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน	แห่ง	199	10	37	152
4. ความรู้และการศึกษา					
4.1 จบการศึกษาแล้ว และไม่ได้อ่านต่อ					
จบภาคบังคับ	คน	265,393	42,424	56,709	166,260
จบชั้น ม.ปลาย/เทียบเท่า	คน	76,718	10,252	15,951	50,515
จบอนุปริญญา/เทียบเท่า	คน	31,721	3,919	5,418	22,384
จบปริญญาตรี/เทียบเท่า	คน	40,583	4,794	10,150	25,639
สูงกว่าปริญญาตรี	คน	4,635	378	1,242	3,015
5. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
5.1 พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด	ไร่	1,613,370	113,518	401,167	1,098,685
5.2 มีแหล่งน้ำผิวดิน	หมู่บ้าน	1,437	114	279	1,044
5.3 มีแหล่งน้ำผิวดิน	แห่ง	3,902	330	773	2,799
1) คุณภาพเหมาะสมดี	แห่ง	2,338	219	417	1,702
2) คุณภาพเหมาะสมพอใช้	แห่ง	1,374	92	286	996
3) คุณภาพไม่เหมาะสม	แห่ง	192	19	70	103

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน กชช. 2ค. 2564

2.1.3 ขอบเขตการปกครอง

ลุ่มน้ำโขงเหนือ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ ปี พ.ศ. 2564 มีขอบเขตการปกครองในพื้นที่ 3 จังหวัด 30 อำเภอ 202 ตำบล โดยมีขอบเขตการปกครองจำแนกตามรายจังหวัดในลุ่มน้ำโขงเหนือมีรายละเอียด ดังนี้

จังหวัดเชียงราย

อำเภอขุนตาล อำเภอเชียงของ อำเภอเชียงแสน อำเภอดอยหลวง อำเภอเทิง อำเภอป่าแดด อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่จัน อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ลาว อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่สาย อำเภอเวียงแก่น อำเภอเวียงชัย และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง

อำเภอพาน ในพื้นที่ตำบลเจริญเมือง ตำบลดอยงาม ตำบลทรายขาว ตำบลทานตะวัน ตำบลธารทอง ตำบลม่วงคำ ตำบลเมืองพาน ตำบลแม่เย็น ตำบลแม่ฮ่อม ตำบลเวียงห้า ตำบลสันกลาง ตำบลสันติสุข ตำบลสันมะเค็ด และตำบลห้วยม และในพื้นที่บางส่วนของตำบลป่าหุง

อำเภอเวียงป่าเป้า ในพื้นที่ตำบลบ้านโป่ง ตำบลป่าจิว ตำบลแม่เจดีย์ ตำบลแม่เจดีย์ใหม่ ตำบลเวียง และตำบลสันสลี และในพื้นที่บางส่วนของตำบลเวียงกาหลง

จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอฝาง และอำเภอแม่เมาะ

อำเภอเชียงดาว ในพื้นที่บางส่วนของตำบลแม่นะ

อำเภอไชยปราการ ในพื้นที่ตำบลปงดำ ตำบลแม่ทะลบ และตำบลหนองบัว และในพื้นที่บางส่วนของตำบลศรีดงเย็น

อำเภอพร้าว พื้นที่ที่บางส่วนของตำบลสันทราย และตำบลโหล่งขอด

จังหวัดพะเยา

อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอภูกามยาว อำเภอภูซาง อำเภอเมืองพะเยา และอำเภอแม่ใจ

อำเภอดอกคำใต้ ในพื้นที่ตำบลคือเวียง ตำบลดงสุวรรณ ตำบลดอกคำใต้ ตำบลดอนศรีชุม ตำบลบ้านถ้ำ ตำบลบ้านปิน ตำบลบุญเกิด ตำบลป่าซาง ตำบลสว่างอารมณ์ ตำบลสันโค้ง และตำบลห้วยลาน และในพื้นที่บางส่วนของตำบลหนองหล่ม

โดยแสดงรายละเอียดพื้นที่ของจังหวัดที่อยู่ในเขตลุ่มน้ำโขงเหนือไว้ในตารางที่ 2.1.3 และได้แสดงขอบเขตการปกครองในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนื่อดังรูปที่ 2.1.3

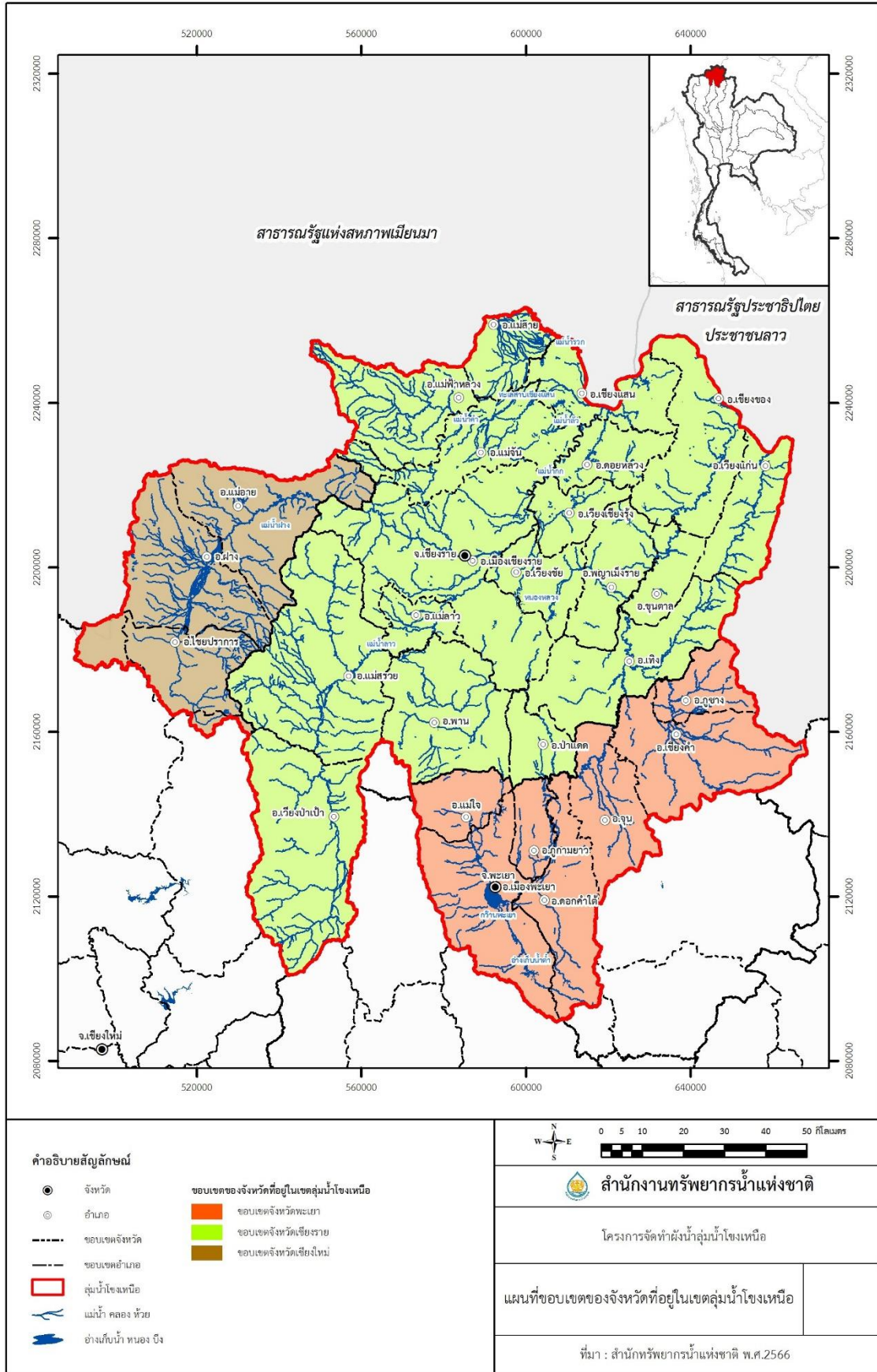
ตารางที่ 2.1.3 รายละเอียดของจังหวัดในลุ่มน้ำโขงเหนือ

จังหวัด	พื้นที่จังหวัด (ตร.กม.)	พื้นที่ในเขตลุ่มน้ำ		ร้อยละของ พื้นที่จังหวัด	ร้อยละของ พื้นที่ลุ่มน้ำ
		(ตร.กม.)	(ไร่)		
เชียงใหม่	22,188.84	2,368.52	1,480,325	10.67	13.58
พะเยา	6,190.28	3,672.50	2,295,310	59.33	21.07
เชียงราย	11,505.33	11,383.80	7,114,877	98.94	65.29
พื้นที่ข้างเคียง*		10.46	6,535		0.06
รวม		17,435.28	10,890,512		100.00

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐาน 22 ลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

หมายเหตุ* พื้นที่ข้างเคียงประกอบด้วยพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ที่มีพื้นที่ตำบลที่อยู่ในลุ่มน้ำหลักน้อยกว่า 1% ของพื้นที่ตำบลนั้น ๆ

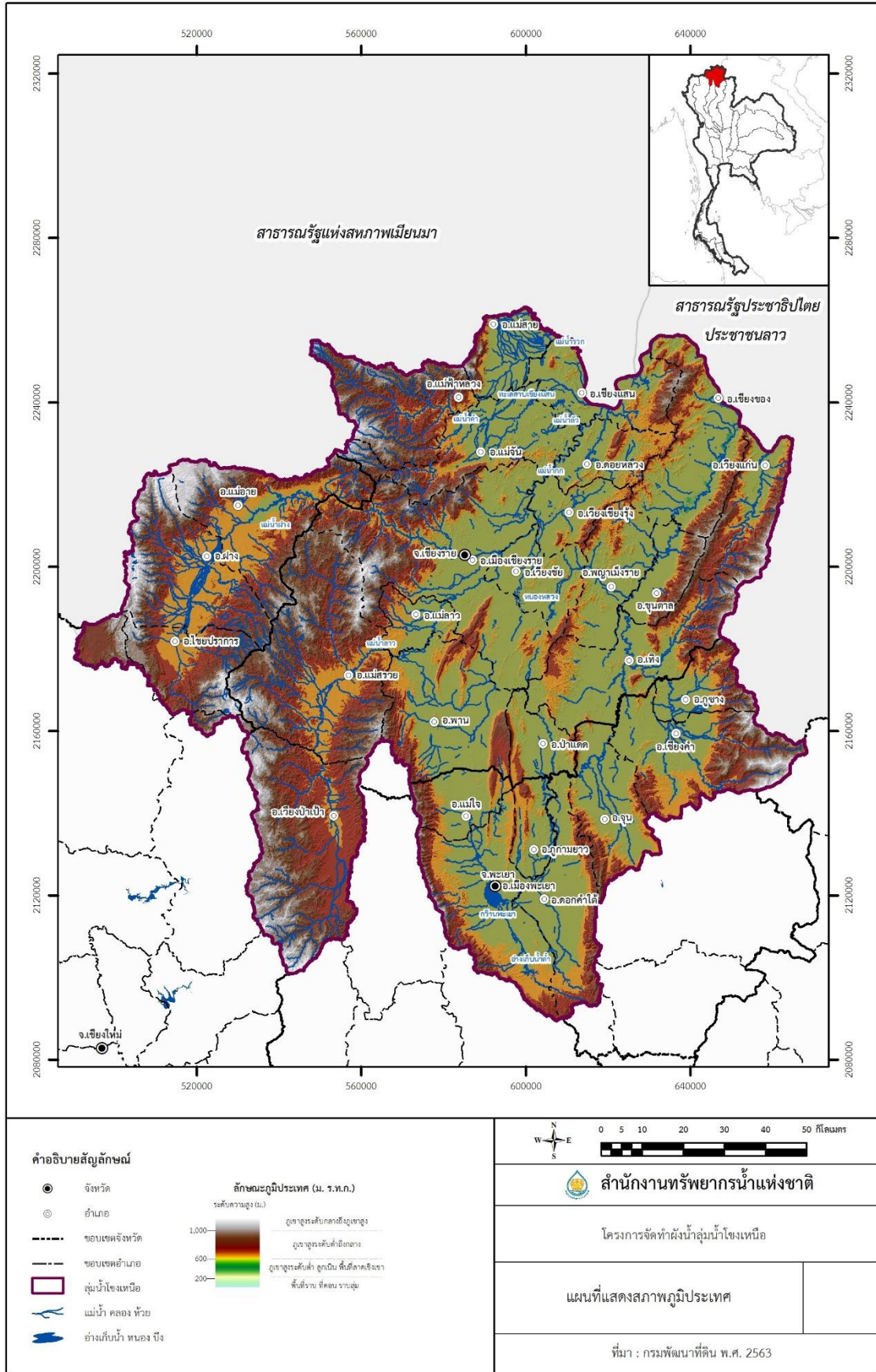

ที่มา : โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ

รูปที่ 2.1.3 ขอบเขตการปกครองในเขตลุ่มน้ำโขงเหนือ

2.1.4 ลักษณะภูมิประเทศ

ลุ่มน้ำโขงเหนือ ประกอบด้วย เทือกเขาสูงชันสลับกับที่ราบระหว่างหุบเขา มีความสูงอยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางระหว่าง 300 – 1,550 ม.รทก. ล้อมรอบไปด้วยเทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาดอยภูลังกา เทือกเขาดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สุก ดอยขุนแม่ต๋ำ และดอยขุนแม่ต๋อม พื้นที่ของลุ่มน้ำด้านทิศตะวันออกและทิศเหนือมีแม่น้ำโขงและแนวเขาเป็นตัวแบ่งเขตระหว่างประเทศ สภาพภูมิประเทศมีความลาดเทจากด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ลุ่มน้ำโขงเหนือมีแม่น้ำที่สำคัญหลายสาย เช่น แม่น้ำกก น้ำแม่ฝาง น้ำแม่ลาว น้ำแม่สรวย แม่น้ำอิง แม่น้ำรวก น้ำแม่คำ และน้ำแม่จัน มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ กว๊านพะเยา อำเภอมือง จังหวัดพะเยา ความจุ 33 ล้าน ลบ.ม. สภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำโขงเหนือแสดงได้ดังรูปที่ 2.1.4

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมฝั่งน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำฝั่งน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 2.1.4 สภาพภูมิประเทศลุ่มน้ำโขงเหนือ

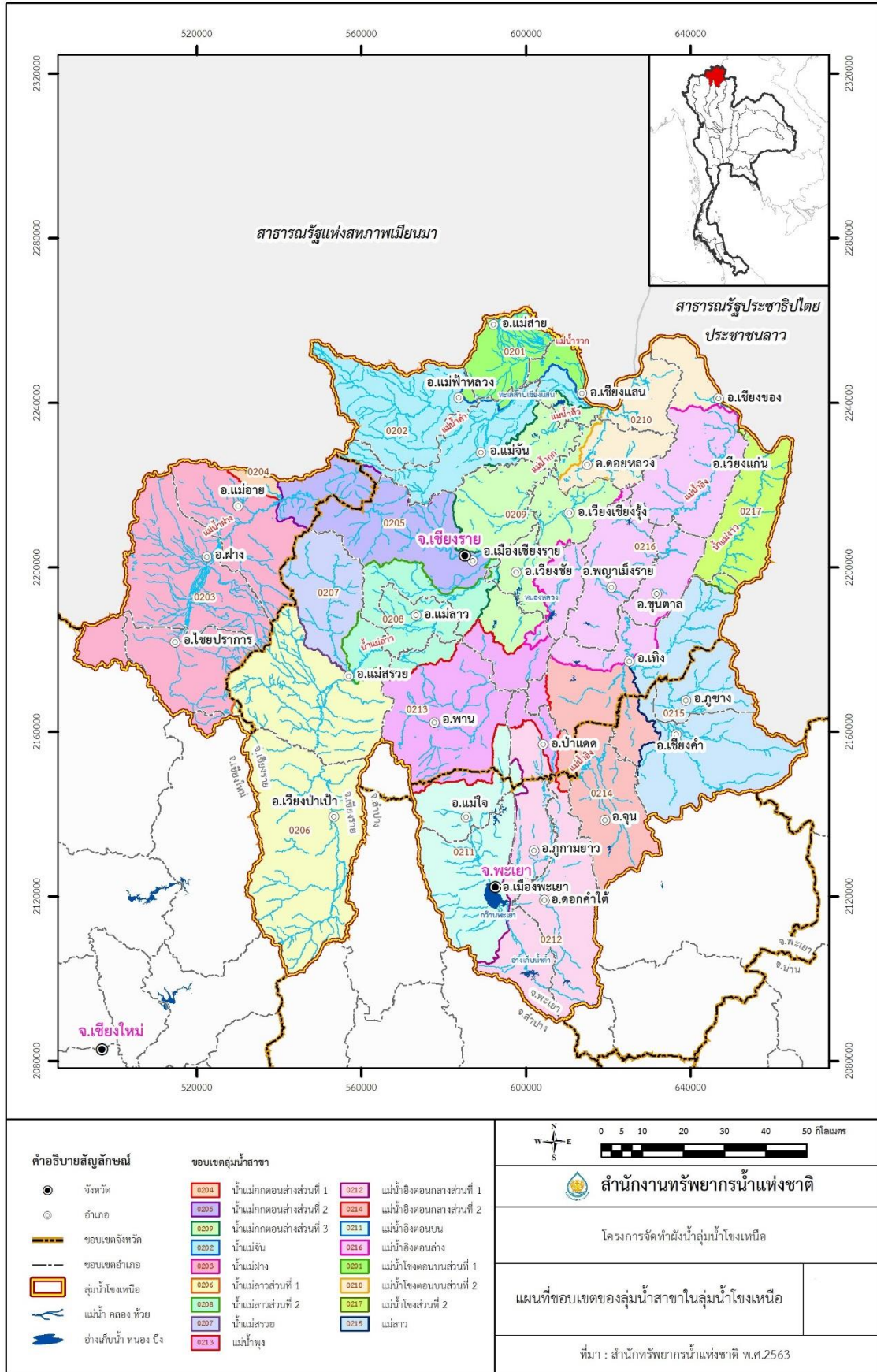
2.1.5 ระบบลุ่มน้ำ

การแบ่งลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำโขงเหนือได้กำหนดตามผลการศึกษาของโครงการศึกษาทบทวนการแบ่งพื้นที่ลุ่มน้ำที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และผลกระทบจากการแบ่งพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2562 ซึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือแบ่งเป็น 17 ลุ่มน้ำสาขา คือ แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1 น้ำแม่จัน น้ำแม่ฝาง น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2 น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1 น้ำแม่สรวย น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 3 แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2 แม่น้ำอิงตอนบน แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1 แม่น้ำพุง แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2 แม่น้ำลาว แม่น้ำอิงตอนล่าง และแม่น้ำโขงส่วนที่ 2 รายละเอียดของแต่ละลุ่มน้ำสาขาแสดงดังตารางที่ 2.1.5 ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำโขงเหนือแสดงได้ดังรูปที่ 2.1.5

ตารางที่ 2.1.5 รายละเอียดของลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำโขงเหนือ

รหัส	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ลุ่มน้ำสาขา		ร้อยละของพื้นที่ ในลุ่มน้ำหลัก	ครอบคลุมพื้นที่บางส่วน	
		(ตร.กม.)	(ไร่)		จังหวัด	อำเภอ
0201	แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	427.88	267,422	2.45	เชียงราย	แม่จัน เชียงแสน แม่สาย แม่ฟ้าหลวง
0202	น้ำแม่จัน	1,188.07	742,546	6.81	เชียงใหม่	แม่ฮาด
					เชียงราย	เมืองเชียงราย แม่จัน เชียงแสน แม่สาย แม่ฟ้าหลวง
0203	น้ำแม่ฝาง	2,074.99	1,296,871	11.90	เชียงใหม่	เชียงดาว ฝาง แม่ฮาด พะเยา ไชยปราการ
					เชียงราย	แม่สรวย
0204	น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1	48.05	30,029	0.28	เชียงใหม่	แม่ฮาด
0205	น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2	858.07	536,295	4.92	เชียงใหม่	แม่ฮาด
					เชียงราย	เมืองเชียงราย เวียงชัย แม่จัน แม่สรวย
0206	น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	2,093.83	1,308,646	12.01	เชียงใหม่	ฝาง แม่ฮาด พะเยา ไชยปราการ
					เชียงราย	พาน แม่สรวย เวียงป่าเป้า
0207	น้ำแม่สรวย	438.14	273,840	2.51	เชียงใหม่	แม่ฮาด
					เชียงราย	เมืองเชียงราย แม่สรวย
0208	น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	693.17	433,232	3.98	เชียงราย	เมืองเชียงราย เวียงชัย พาน แม่สรวย แม่ลาว
0209	น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 3	1,207.28	754,550	6.92	เชียงราย	เมืองเชียงราย เวียงชัย แม่จัน เชียงแสน พญาเม็งราย เวียงเชียงรุ้ง ดอยหลวง
0210	แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	679.08	424,422	3.89	เชียงราย	เชียงของ เชียงแสน เวียงเชียงรุ้ง ดอยหลวง
0211	แม่น้ำอิงตอนบน	911.67	569,796	5.23	พะเยา	เมืองพะเยา แม่ใจ ภูพานยาว
					เชียงราย	พาน ป่าแดด
0212	แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	1,207.45	754,653	6.93	พะเยา	เมืองพะเยา จุน เชียงม่วน ดอกคำใต้ ปง ภูพานยาว
					เชียงราย	พาน ป่าแดด
0213	แม่น้ำพุง	1,083.36	677,098	6.21	พะเยา	แม่ใจ
					เชียงราย	เมืองเชียงราย เวียงชัย เทิง พาน ป่าแดด แม่สรวย แม่ลาว
0214	แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	989.15	618,218	5.67	พะเยา	จุน เชียงคำ ดอกคำใต้ ปง
					เชียงราย	เมืองเชียงราย เทิง ป่าแดด
0215	แม่ลาว	1,351.78	844,861	7.75	พะเยา	จุน เชียงคำ ปง ภูซาง
					เชียงราย	เทิง เวียงแก่น ขุนตาล
0216	แม่น้ำอิงตอนล่าง	1,695.15	1,059,466	9.72	เชียงราย	เมืองเชียงราย เวียงชัย เชียงของ เทิง เชียงแสน พญาเม็งราย เวียงแก่น ขุนตาล เวียงเชียงรุ้ง ดอยหลวง
0217	แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	488.16	305,101	2.80	เชียงราย	เชียงของ เทิง เวียงแก่น ขุนตาล

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำผังน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 2.1.5 ขอบเขตลุ่มน้ำสาขาในลุ่มน้ำโขงเหนือ

2.1.6 สภาพอุตุนิยมวิทยาและอุทกวิทยา

1) **สภาพภูมิอากาศ** พื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนืออยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังมีพายุดีเปรสชันและพายุไต้ฝุ่น ซึ่งมาจากทะเลจีนใต้พัดผ่านเข้ามาเป็นครั้งคราว ซึ่งส่งผลทำให้เกิดฤดูกาลต่าง ๆ ได้แก่ ฤดูฝนจะเกิดในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม ฤดูแล้งจะเกิดในช่วงปลายเดือนตุลาคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ และฤดูร้อนจะเกิดในช่วงเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน จากข้อมูลภูมิอากาศที่สถานีตรวจวัดอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ จำนวน 4 สถานี คือ สถานีตรวจอากาศจังหวัดเชียงราย สถานี สกษ.เชียงราย สถานีจังหวัดพะเยา และสถานีดอยอ่างขาง สถิติข้อมูลช่วง 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2536 – 2565 แสดงการผันแปรรายเดือนของตัวแปรภูมิอากาศของสถานีทั้ง 4 สถานี ไว้ในรูปที่ 2.1.6-1 โดยมีตัวแปรภูมิอากาศที่สำคัญ ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ความเร็วลม เมฆปกคลุม ปริมาณการระเหยจากผิวน้ำ และปริมาณน้ำฝน สรุปได้ดังตารางที่ 2.1.6-1 และสรุปแยกสถานีบนที่สูงดอยอ่างขาง และสถานีพื้นล่างอีก 3 สถานีได้ดังนี้

สถานีบนที่สูง (ดอยอ่างขาง)

อุณหภูมิ: อุณหภูมิรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 15.7 – 22.6 องศาเซลเซียส โดยช่วงที่อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในช่วงเดือนมกราคม และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนเมษายน อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีมีค่าเท่ากับ 19.5 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์: ความชื้นสัมพัทธ์รายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 37.9 – 97.2 เปอร์เซ็นต์ โดยมีค่าความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดในเดือนมกราคม และมีค่าความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในเดือนสิงหาคม ค่าความชื้นสัมพัทธ์รายปีเฉลี่ยเท่ากับ 77.1 เปอร์เซ็นต์

เมฆปกคลุม (0-10): ปริมาณเมฆปกคลุมมีค่าอยู่ระหว่าง 2.6 – 7.0 (ใน 10 ส่วนของท้องฟ้า) โดยปริมาณเมฆปกคลุมเฉลี่ยจะน้อยที่สุดในเดือนกุมภาพันธ์ และจะมากที่สุดในเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนสิงหาคม โดยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 4.6 (ใน 10 ส่วนของท้องฟ้า)

ลมและพายุ: ความเร็วลมเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 3.3 – 5.2 นอต โดยมีความเร็วลมสูงสุดในเดือนกรกฎาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝน ความเร็วลมโดยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 4.3 นอต

ปริมาณการระเหยจากผิวน้ำ: ปริมาณการระเหยรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 55.7 – 132.4 มิลลิเมตร เดือนตุลาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยต่ำสุด ในขณะที่เดือนมีนาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยสูงสุด ค่าปริมาณการระเหยรวมทั้งปีประมาณ 989.0 มิลลิเมตร

ปริมาณฝน: ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 17.0 – 390.7 มิลลิเมตร เดือนธันวาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณฝนตกต่ำสุด ในขณะที่เดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณฝนตกสูงสุด ค่าปริมาณฝนเฉลี่ยรวมทั้งปีประมาณ 1,873.6 มิลลิเมตร

สถานีพื้นล่าง (สถานีตรวจอากาศจังหวัดเชียงราย สถานี สกษ.เชียงราย และสถานีจังหวัดพะเยา)

อุณหภูมิ: อุณหภูมิรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 20.5 – 27.8 องศาเซลเซียส โดยช่วงที่อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในช่วงเดือนธันวาคม – มกราคม และอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีมีค่าเท่ากับ 25.4 องศาเซลเซียส

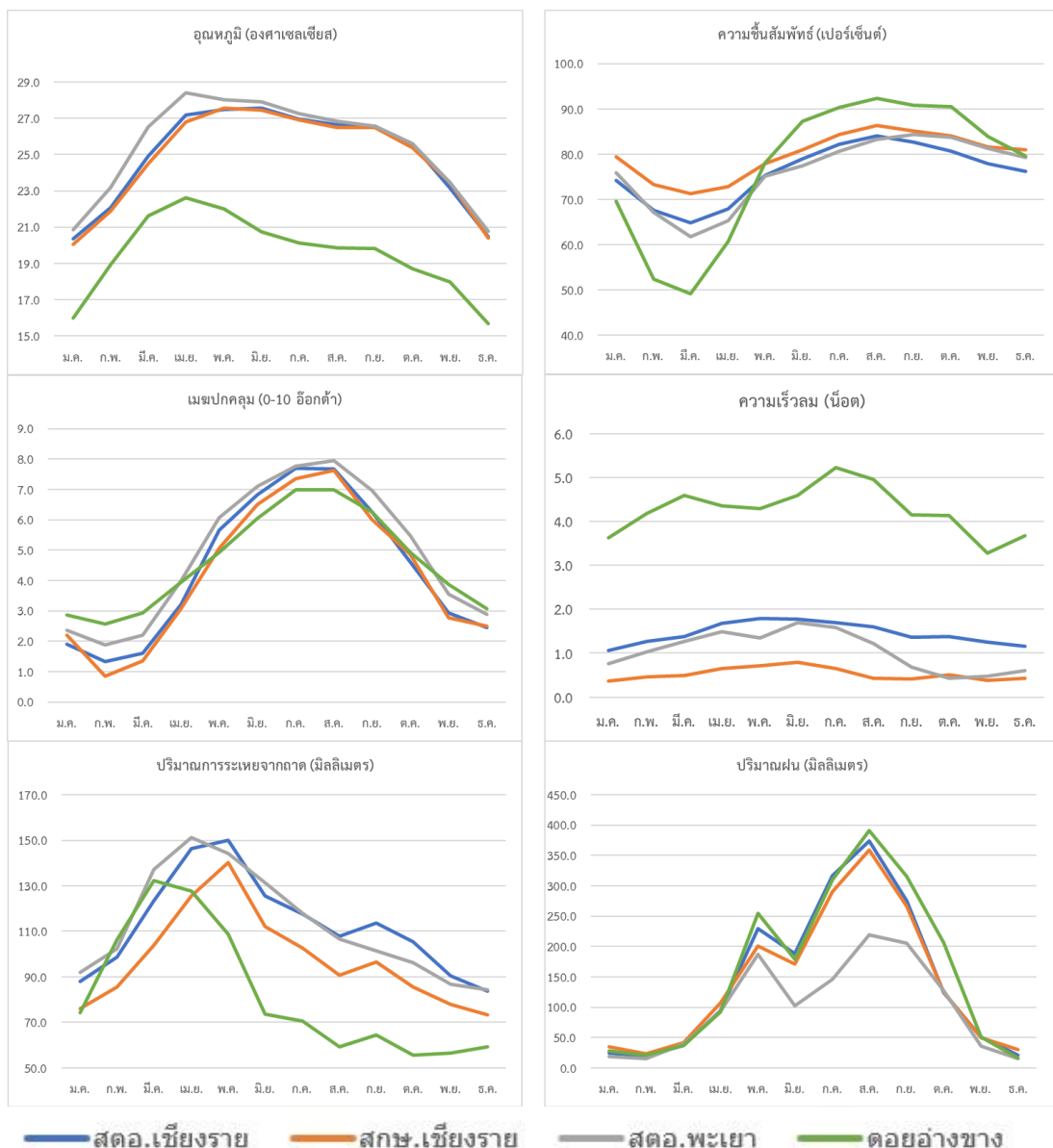
ความชื้นสัมพัทธ์: ความชื้นสัมพัทธ์รายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 66.0 – 84.9 เปอร์เซ็นต์ โดยมีค่าความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม และมีค่าความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในเดือนกันยายน – ตุลาคม ค่าความชื้นสัมพัทธ์รายปีเฉลี่ยเท่ากับ 75.8 เปอร์เซ็นต์

เมฆปกคลุม (0-10): ปริมาณเมฆปกคลุมมีค่าอยู่ระหว่าง 1.4 – 7.8 (ใน 10 ส่วนของท้องฟ้า) โดยปริมาณเมฆปกคลุมเฉลี่ยจะน้อยที่สุดในเดือนกุมภาพันธ์ และจะมากที่สุดในเดือนสิงหาคม โดยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 4.5 (ใน 10 ส่วนของท้องฟ้า)

ลมและพายุ: ความเร็วลมเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.4 นอต โดยมีความเร็วลมสูงสุดในเดือนเมษายน – พฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อน ความเร็วลมโดยเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1.3 นอต

ปริมาณการระเหยจากภาค: ปริมาณการระเหยรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 80.4 – 147.2 มิลลิเมตร ช่วงเดือนพฤษภาคม – ธันวาคม เป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยต่ำสุด ในขณะที่ช่วงเดือนเมษายน – พฤษภาคม เป็นเดือนที่มีปริมาณการระเหยสูงสุด ค่าปริมาณการระเหยรวมทั้งปีประมาณ 1319.0 มิลลิเมตร

ปริมาณฝน: ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยมีค่าอยู่ระหว่าง 19.5 – 317.4 มิลลิเมตร เดือนกุมภาพันธ์เป็นเดือนที่มีปริมาณฝนตกต่ำสุด ในขณะที่เดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีปริมาณฝนตกสูงสุด ค่าปริมาณฝนเฉลี่ยรวมทั้งปีประมาณ 1,350.0 มิลลิเมตร

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ (2565)

รูปที่ 2.1.6-1 การผันแปรรายเดือนของตัวแปรภูมิอากาศหลักสถานีตรวจอากาศในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ตารางที่ 2.1.6-1 ค่าเฉลี่ยตัวแปรภูมิอากาศหลักของสถานีตรวจอากาศในลุ่มน้ำโขงเหนือ

สถานีตรวจวัด สภาพ ภูมิอากาศ	ตัวแปรภูมิอากาศ	ค่าเฉลี่ย รายปี	ช่วงพิสัยของค่าเฉลี่ย		ค่าเฉลี่ยสูงสุด		ค่าเฉลี่ยต่ำสุด	
			รายเดือน	รายเดือน	รายเดือน	รายเดือน		
สตอ.เชียงราย	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	26.33	20.5 (ม.ค.)	- 27.3 (มิ.ย.)	34.4 (เม.ย.)	14.0 (ม.ค.)		
	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	71.25	64.9 (มี.ค.)	- 84.0 (ส.ค.)	94.5 (ก.ย.)	36.6 (ก.พ.)		
	เมฆปกคลุม (0-10 อีอกต้า)	4.57	1.3 (ก.พ.)	- 7.7 (ก.ค.)				
	ความเร็วลม (นอต)	2.29	1.1 (ม.ค.)	- 1.8 (มิ.ย.)	28.7 (เม.ย.)			
	ปริมาณการระเหยจากภาค (มิลลิเมตร)	1,441.7	83.6 (พ.ย.)	- 150.1 (พ.ค.)				
	ปริมาณฝนสะสมเฉลี่ย (มิลลิเมตร)	1,193.9	20.1 (ก.พ.)	- 374.1 (ส.ค.)				
สภข.เชียงราย	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	24.5	20.1 (ม.ค.)	- 27.5 (พ.ค.)	34.7 (เม.ย.)	14.0 (ม.ค.)		
	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	79.8	71.3 (มี.ค.)	- 86.4 (ส.ค.)	96.4 (ส.ค.)	38.0 (ก.พ.)		
	เมฆปกคลุม (0-10 อีอกต้า)	4.2	0.9 (ก.พ.)	- 7.6 (ส.ค.)				
	ความเร็วลม (นอต)	0.5	0.4 (ม.ค.)	- 0.8 (มิ.ย.)	23.4 (พ.ค.)			
	ปริมาณการระเหยจากภาค (มิลลิเมตร)	1,164.0	73.2 (ธ.ค.)	- 140.2 (พ.ค.)				
	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)	1,663.8	23.4 (ก.พ.)	- 359.4 (ส.ค.)				
สตอ.พะเยา	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	25.5	20.8 (ธ.ค.)	- 28.4 (เม.ย.)	35.6 (เม.ย.)	14.4 (ม.ค.)		
	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	76.3	61.8 (มี.ค.)	- 84.3 (ก.ย.)	96.1 (ต.ค.)	34.9 (มี.ค.)		
	เมฆปกคลุม (0-10 อีอกต้า)	4.8	1.9 (ก.พ.)	- 8.0 (ส.ค.)				
	ความเร็วลม (นอต)	1.1	0.4 (ต.ค.)	- 1.7 (มิ.ย.)	21.0 (พ.ค.)			
	ปริมาณการระเหยจากภาค (มิลลิเมตร)	1,351.4	84.3 (ธ.ค.)	- 151.3 (เม.ย.)				
	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)	1,192.4	15.0 (ก.พ.)	- 218.8 (ส.ค.)				
ตอย่างขวาง	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	19.5	15.7 (ธ.ค.)	- 22.6 (เม.ย.)	27.4 (เม.ย.)	12.6 (ม.ค.)		
	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	77.1	49.1 (เม.ย.)	- 92.4 (ส.ค.)	97.2 (ส.ค.)	37.9 (มี.ค.)		
	เมฆปกคลุม (0-10 อีอกต้า)	4.6	2.6 (ก.พ.)	- 7.0 (ก.ค.)				
	ความเร็วลม (นอต)	4.3	3.3 (พ.ย.)	- 5.2 (ก.ค.)	33.6 (ก.ค.)			
	ปริมาณการระเหยจากภาค (มิลลิเมตร)	989.0	55.7 (ต.ค.)	- 132.4 (มี.ค.)				
	ปริมาณฝน (มิลลิเมตร)	1,873.6	17.0 (ธ.ค.)	- 390.7 (ส.ค.)				

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ (2565)

2) ปริมาณฝน

การศึกษาข้อมูลปริมาณฝนเป็นการวิเคราะห์สภาพการเกิดฝนในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ จากศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) และศูนย์อุทกวิทยาชลประทาน ข้อมูลจากสถานีวัดน้ำฝนที่ได้อบรมรวมในการศึกษาได้พิจารณาสถานีที่มีข้อมูลจนถึงปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2565 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณฝนของลุ่มน้ำ ซึ่งลุ่มน้ำโขงเหนือมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสะสมรายปี 1,092.76 มิลลิเมตร การกระจายตัวของฝน ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม - ตุลาคม โดยมีปริมาณฝนต่ำสุดในเดือนธันวาคม และสูงสุดในเดือนสิงหาคม โดยแสดงปริมาณฝนเฉลี่ยรายลุ่มน้ำสาขา และรายอำเภอในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือดัง ตารางที่ 2.1.6-2 และตารางที่ 2.1.6-3 และแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือนดังรูปที่ 2.1.6-2

ตารางที่ 2.1.6-2 ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยรอบ 30 ปีของลุ่มน้ำโขงเหนือและลุ่มน้ำสาขา

ชื่อลุ่มน้ำสาขา	ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยรอบ 30 ปี												ปริมาณฝนรายปี เฉลี่ยสะสม (มม.)	ฤดูแล้ง	ฤดูฝน
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.			
แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	55.4	112.2	141.1	218.1	297.6	234.7	112.3	45.9	9.3	19.8	23.6	8.3	1,278.3	162.3	1116
น้ำแม่จัน	76	118.8	117.7	254.2	272.5	195	93.6	57	10.7	27.9	25.4	12.4	1,261.2	209.4	1051.8
น้ำแม่ฝาง	81.7	131.7	82.9	189.2	222.1	182.4	107.1	46.3	7.1	16	17.9	13.8	1,098.2	182.8	915.4
น้ำแม่กตตอนล่างส่วนที่ 1	64.5	173.2	114.7	215.7	194	134.1	50.2	26.1	5.8	15	32.8	20.2	1,046.3	164.4	881.9
น้ำแม่กตตอนล่างส่วนที่ 2	75.2	147.3	103.3	216.4	254.2	178.3	77.5	42.8	4.7	16.5	32.7	20.2	1,169.1	192.1	977
น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	66.8	142.8	88.8	145.7	183.8	179.9	95	49.7	7.4	12.9	9.2	15.7	997.7	161.7	836
น้ำแม่สรวย	66.3	166.3	115.6	201.1	229.9	178.3	81.8	37	7.7	14.2	19.3	21	1,138.5	165.5	973
น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	73.6	131.9	115.5	243	265.1	202.1	105.3	39.9	7.6	19.1	12.2	18.9	1,234.2	171.3	1,062.9
น้ำแม่กตตอนล่างส่วนที่ 3	77.6	144.9	139	261.8	302	193.9	99.1	41.5	13.7	26.3	14.9	23.7	1,338.4	197.7	1,140.7
แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	97.4	150.5	112	238.5	287.8	145.6	42.6	35	11	25.1	9.6	22.5	1,177.6	200.6	977
แม่น้ำอิงตอนบน	71.5	96.6	76.3	130.6	165.6	153.7	101.2	32.9	12	28.2	9.4	17.7	895.7	171.7	724
แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	67.4	88.5	63.3	129.4	143.8	144.6	87.1	30.2	16.7	22.4	10.3	20.1	823.8	167.1	656.7
แม่น้ำพุง	69.6	107.5	101.8	193.8	177.2	159.2	92	39.5	11.1	28.4	13.6	25.4	1,019.1	187.6	831.5
แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	86.7	114.7	97.8	158.7	169.7	149.3	77.9	32.7	14.7	25.9	14.3	27.1	969.5	201.4	768.1
แม่ลาว	75.8	134.3	99.5	194.1	228.5	174.2	80.4	26.7	17.7	25.4	9.6	28.4	1,094.6	183.6	911
แม่น้ำอิงตอนล่าง	81.3	101.1	92.4	203.6	222.8	126.2	77.3	35.7	11.9	36	14	20.6	1,022.9	199.5	823.4
แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	64.6	83.1	94.6	208.5	222.9	143.5	82.5	31.8	15.4	31.8	14.1	19.1	1,011.9	176.8	835.1
โขงเหนือลุ่มน้ำหลัก	73.61	126.20	103.31	200.14	225.85	169.12	86.05	38.28	10.85	22.99	16.64	19.71	1,092.76	182.1	910.7

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน), ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน (2565)

ตารางที่ 2.1.6-3 ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยรอบ 30 ปี รายอำเภอในลุ่มน้ำโขงเหนือ

จังหวัด	อำเภอ	เดือน												ปริมาณฝนรายปี เฉลี่ยสะสม (มม.)	ฤดูแล้ง	ฤดูฝน
		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.			
เชียงใหม่	เชียงดาว	91.5	142.4	81.5	190.1	232.3	198.6	147	53.9	8.1	14.7	7.2	13.9	1,181.20	189.3	991.9
เชียงใหม่	พร้าว	58	89.1	73	146	192.2	129.9	105.3	46.3	9.5	19.5	3.2	6.6	878.60	143.1	735.5
เชียงใหม่	ฝาง	102.8	152.2	82.7	199	250	223.4	121.1	52.2	5.7	13.5	24.5	18.3	1,245.40	217	1028.4
เชียงใหม่	แม่ฮาด	64.6	145.6	94.2	205.5	197.9	155.3	66.6	34.8	6.1	16	26.8	16.2	1,029.60	164.5	865.1
เชียงใหม่	ไชยปราการ	58.7	81.8	72.1	149.3	195.3	123.8	109	45.3	10	20.7	2.5	5.6	874.10	142.8	731.3
พะเยา	เมืองพะเยา	82.1	107.6	75	136.6	169.2	159.5	108.6	31.9	13	24.1	12.3	21.1	941.00	184.5	756.5
พะเยา	จุน	84.7	125.6	102.3	162.9	181.6	167	92	33.1	17.5	25.4	11.8	21.7	1,025.60	194.2	831.4
พะเยา	เชียงคำ	82.5	160.2	110.3	199.7	249.1	201	82.9	26.8	16	22.4	9.9	33.7	1,194.50	191.3	1003.2
พะเยา	ดอกคำใต้	63.6	85.8	58.1	124.5	135.1	139.1	80.6	29.3	17.2	20	10.5	19.4	783.20	160	623.2
พะเยา	แม่ใจ	57.4	67.5	67.5	115.7	147.6	132.4	88.3	31.8	8.9	32.3	6.1	7.9	763.40	144.4	619
พะเยา	ภูซาง	50.1	85.3	66.1	152.4	178.6	125.2	59.5	23.7	21.3	29.9	4.4	24.8	821.30	154.2	667.1
พะเยา	ภูพานยาว	46.7	72.8	59.8	124.4	135.4	151.4	79.1	35	19.9	26.5	4.9	18.1	774.00	151.1	622.9
เชียงราย	เมืองเชียงราย	78.1	137.6	118.1	239.4	268.2	189	94.2	44.1	7.6	22	22.7	23.5	1,244.50	198	1046.5
เชียงราย	เวียงชัย	66.4	87.3	87.6	215.2	243.3	138	95.3	37.5	10.6	32.4	8.3	22	1,043.90	177.2	866.7
เชียงราย	เชียงของ	89.2	98.4	87.2	189.2	220.4	108.8	47.5	28.8	17.8	35.2	16.4	17.3	956.20	204.7	751.5
เชียงราย	เทิง	97.5	110.3	100.1	181.6	181.4	134.8	71	33.1	11.9	26.1	19.4	28.9	996.10	216.9	779.2
เชียงราย	พาน	66.4	112.4	102.1	203.9	203.3	172.1	101.8	40	14.6	29	10.2	19.4	1,075.20	179.6	895.6
เชียงราย	ป่าแดด	70	96.5	93.9	146.7	155.2	142.5	78.1	32	15.7	32.2	10.4	30.1	903.30	190.4	712.9
เชียงราย	แม่จัน	81	134.3	124.2	240.5	269.6	166.3	80.8	49.3	9.8	29.9	29.7	13.2	1,228.60	212.9	1015.7
เชียงราย	เชียงแสน	82.3	124.1	123	241.4	284	174.8	59.4	28.7	11.9	19	9.4	17.2	1,175.20	168.5	1006.7
เชียงราย	แม่สาย	47.1	109.4	141.1	210	300.5	236.1	118.2	49.2	8.8	19.5	23.2	7.4	1,270.50	155.2	1115.3
เชียงราย	แม่สรวย	67.5	177.9	104.1	177.5	197.9	193.3	89.6	45.4	5.7	10.1	13.6	20.5	1,103.10	162.8	940.3

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน), ศูนย์อุทกวิทยาลุ่มน้ำโขงตอนบน (2565)

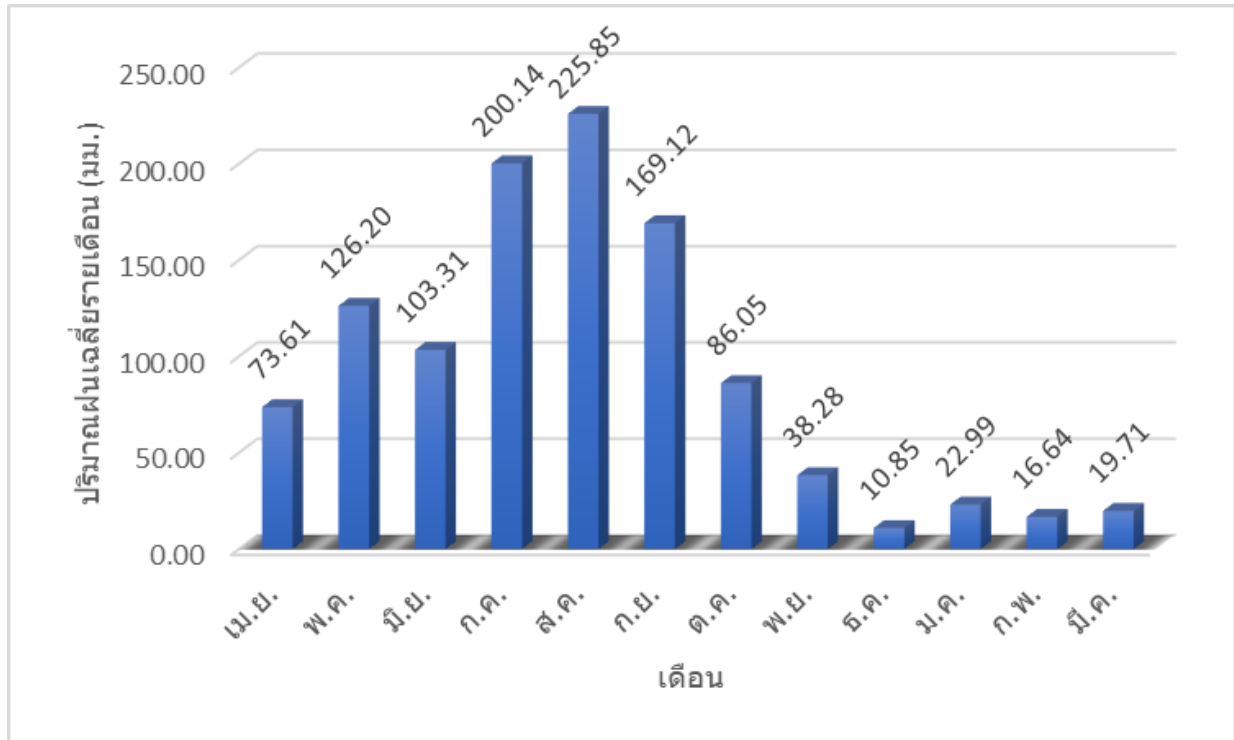

ตารางที่ 2.1.6-3 ปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยรอบ 30 ปี รายอำเภอในลุ่มน้ำโขงเหนือ (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	เดือน												ปริมาณฝนรายปี เฉลี่ยสะสม (มม.)	ฤดูแล้ง	ฤดูฝน
		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.			
เชียงราย	เวียงป่าเป้า	67.8	117	88.1	137.2	193.5	171.3	99.4	49.4	10.2	16.8	8.1	13.6	972.40	165.9	806.5
เชียงราย	พญาเม็งราย	79	98.1	85	214.9	229.3	137.2	90.4	39.4	8.8	36.7	10.2	19.1	1,048.10	193.2	854.9
เชียงราย	เวียงแก่น	64.2	80.4	92.5	205.7	221.3	145.2	81.8	31.3	15.4	31.1	13.5	18.5	1,000.90	174	826.9
เชียงราย	ขุนตาล	68.6	104.9	108.9	251.1	252.7	144	106.1	39.5	14.6	40.2	14.4	23.9	1,168.90	201.2	967.7
เชียงราย	แม่ฟ้าหลวง	74.1	109.3	114.9	265.2	277.5	222.6	105.1	62.6	11.2	26.3	22.9	11.8	1,303.50	208.9	1094.6
เชียงราย	แม่ลาว	72.1	118.5	108	244.4	266.1	192.9	102.1	38.9	5.6	18.9	11.3	17.3	1,196.10	164.1	1032
เชียงราย	เวียงเชียงรุ้ง	83.1	179.2	148.7	273	316.1	206.1	96.1	44.5	12.4	26.9	13.4	28.7	1,428.20	209	1219.2
เชียงราย	ดอยหลวง	78.1	169.2	135.2	241.4	285.8	147.6	51.1	38.1	2.7	24.7	7.8	25.7	1,207.40	177.1	1030.3

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน), ศูนย์อุทกวิทยาลุ่มน้ำโขงตอนบน (2565)

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน), ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน (2565)

รูปที่ 2.1.6-2 การกระจายปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำโขงเหนือ

3) ปริมาณน้ำท่า

การศึกษาปริมาณน้ำท่าของลุ่มน้ำโขงเหนือ ประกอบด้วยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณน้ำท่ารายเดือนและรายปี การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยและพื้นที่รับน้ำฝน การวิเคราะห์ปริมาณน้ำท่าในแต่ละลุ่มน้ำสาขา และการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปริมาณน้ำท่า โดยทำการรวบรวมข้อมูลปริมาณน้ำท่าจากสถานีวัดน้ำท่าของศูนย์อุทกวิทยากรมชลประทานภาคเหนือตอนบน และกรมทรัพยากรน้ำ พบว่าลุ่มน้ำโขงเหนือมีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยปีละ 8,069.29 ล้าน ลบ.ม. เป็นปริมาณน้ำท่าในฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม ถึง ตุลาคม) เฉลี่ย 6,496.60 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 80.51 ของปริมาณน้ำท่าทั้งปี แสดงดังตารางที่ 2.1.6-4 โดยแยกแสดงเป็นรายเดือนดังรูปที่ 2.1.6-3

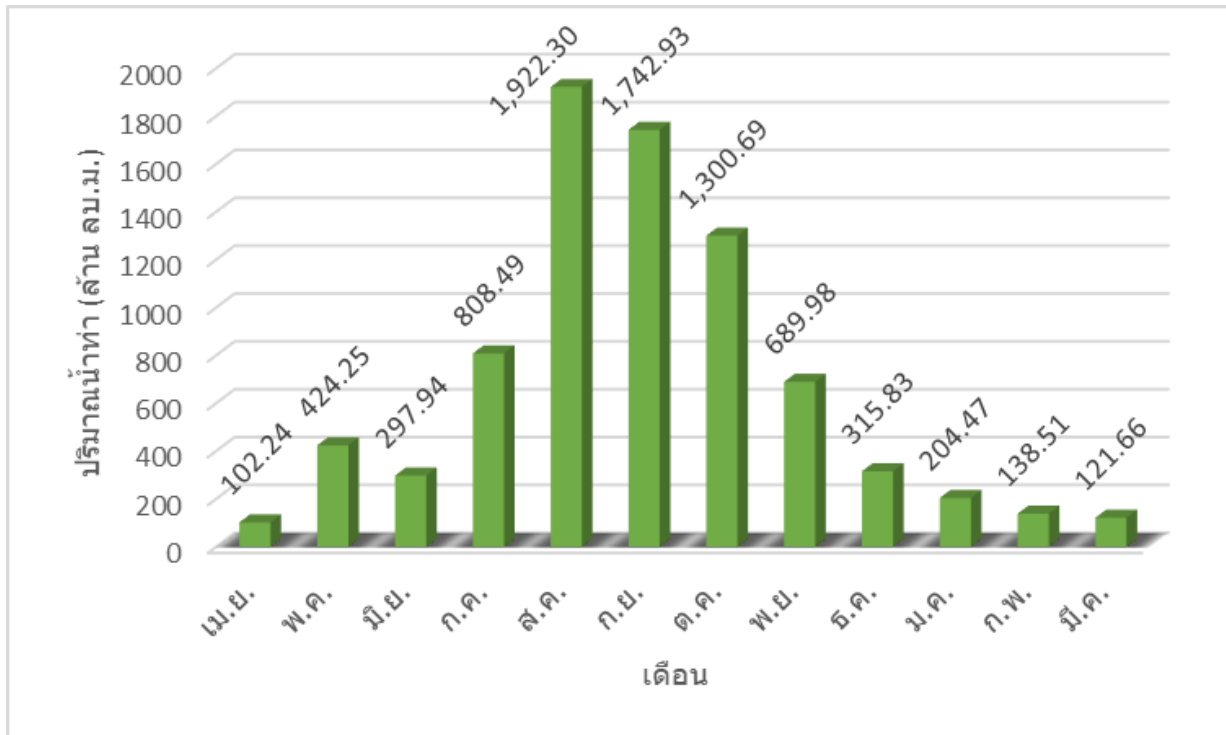

ตารางที่ 2.1.6-4 ปริมาณน้ำท่ารายเดือนและรายปีเฉลี่ยรอบ 30 ปีของลุ่มน้ำโขงเหนือและลุ่มน้ำสาขา

ชื่อลุ่มน้ำสาขา	เดือน												ปริมาณน้ำท่ารายปี เฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)	ฤดูแล้ง	ฤดูฝน
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.			
แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	4.21	8.71	10.98	24.05	45.49	52.67	37.86	24.77	16.18	9.61	4.89	3.71	243.13	63.37	179.76
น้ำแม่จัน	8.85	20.52	19.95	40.44	73.96	81.51	48.85	43.93	27.57	11.01	7.42	6.78	390.79	105.56	285.23
น้ำแม่ฝาง	18.83	125.83	17.13	75.07	325.05	191.71	206.87	90.05	27.53	20.96	15.7	15.87	1130.6	188.94	941.66
น้ำแม่กตตอนล่างส่วนที่ 1	1.03	2.72	2.34	7.4	16.63	9.52	10.81	7.37	4.67	3.86	2.84	2.36	71.55	22.13	49.42
น้ำแม่กตตอนล่างส่วนที่ 2	9.38	24.79	21.34	67.52	151.75	86.85	98.61	67.25	42.64	35.23	25.91	21.52	652.79	201.93	450.86
น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	16.05	37.51	27.7	43.54	87.93	113.07	85.31	50.2	26.65	15.39	9.79	8.21	521.35	126.29	395.06
น้ำแม่สรวย	6.4	11.34	11.09	17.03	31.82	40.81	31.19	18.94	13.14	10.18	7.22	6.61	205.77	62.49	143.28
น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	2.27	12.79	9.93	16.64	49.24	66.49	39.26	29.82	15.22	4.09	1.65	1.28	248.68	54.33	194.35
น้ำแม่กตตอนล่างส่วนที่ 3	12.19	32.21	27.72	87.74	197.18	112.86	128.14	87.38	55.4	45.78	33.67	27.96	848.23	262.38	585.85
แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	5.75	13.36	12.99	26.33	48.16	53.08	31.82	28.61	17.96	7.16	4.82	4.43	254.47	68.73	185.74
แม่น้ำอิงตอนบน	2.45	8.94	9.77	15.71	33.03	52.58	41.14	16.23	3.21	3.89	3.55	4.03	194.53	33.36	161.17
แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	3.04	11.09	12.11	19.49	40.97	65.23	51.04	20.13	3.98	4.82	4.41	5	241.31	41.38	199.93
แม่น้ำพุง	2.41	19.49	20.41	58.33	146.42	174.57	102.98	42.07	11.38	5.08	2.09	1.74	586.97	64.77	522.2
แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	2.25	18.17	19.04	54.4	136.55	162.81	96.04	39.24	10.62	4.74	1.95	1.62	547.43	60.42	487.01
แม่ลาว	2.85	23.09	24.19	69.13	173.51	206.88	122.04	49.86	13.49	6.02	2.48	2.06	695.6	76.76	618.84
แม่น้ำอิงตอนล่าง	3.39	27.47	28.78	82.23	206.41	246.1	145.18	59.31	16.05	7.16	2.95	2.45	827.48	91.31	736.17
แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	0.89	26.22	22.47	103.44	158.2	26.19	23.55	14.82	10.14	9.49	7.17	6.03	408.61	48.54	360.07
ลุ่มน้ำโขงเหนือ	102.24	424.25	297.94	808.49	1922.3	1742.93	1300.69	689.98	315.83	204.47	138.51	121.66	8,069.29	1,572.69	6496.6

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 (2565)

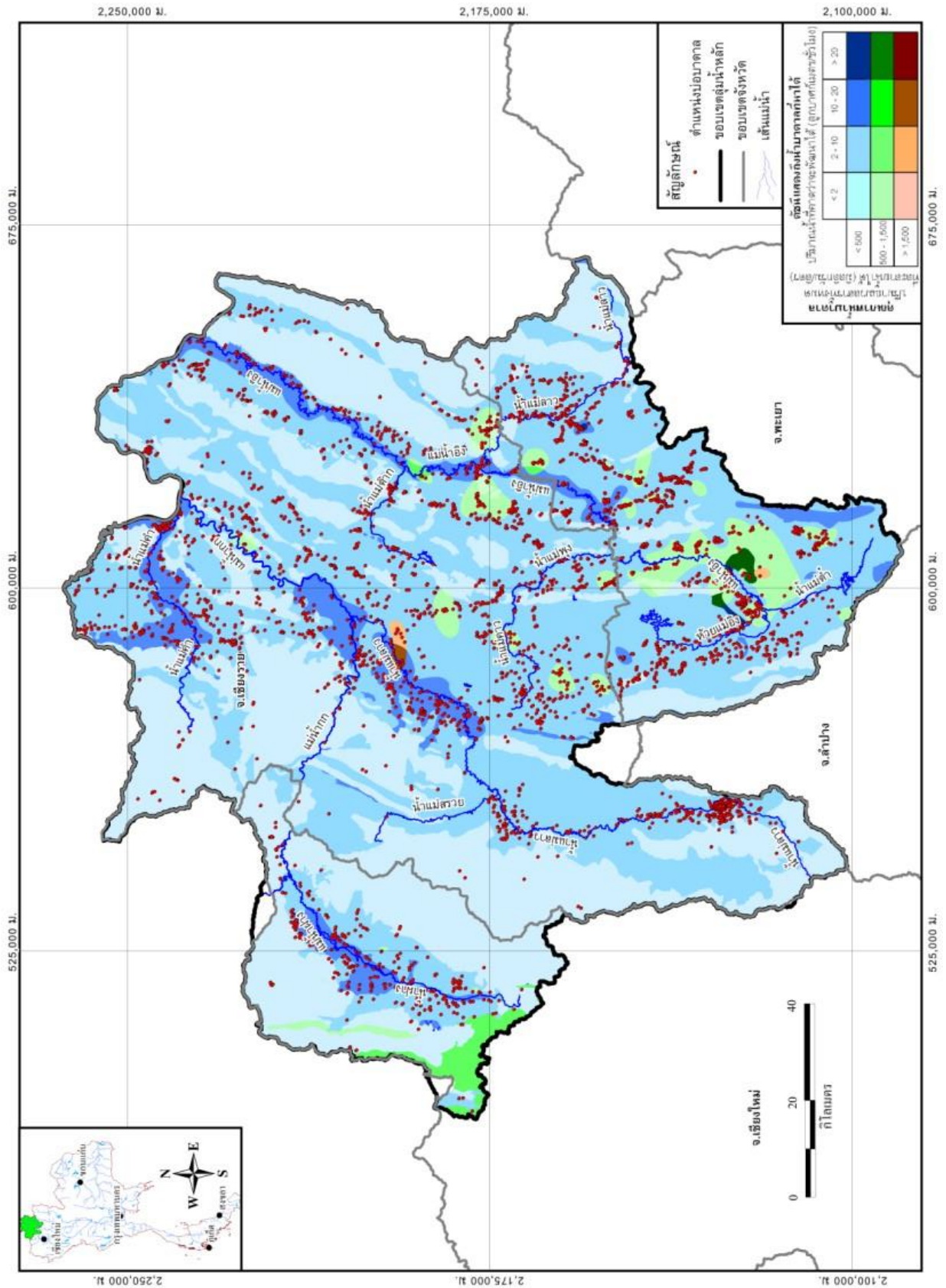

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 (2565)

รูปที่ 2.1.6-3 การกระจายปริมาณน้ำท่ารายเดือนเฉลี่ยลุ่มน้ำโขงเหนือ

2.1.7 น้ำบาดาล

ลุ่มน้ำโขงเหนือ มีบ่อบาดาลที่อยู่ในพื้นที่ศักยภาพน้ำที่มีค่าปริมาณสารละลายรวม (TDS) น้อยกว่า 500 ส่วน/ล้านส่วน จำนวน 3,782 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 91.26 ของจำนวนบ่อทั้งหมด ส่วนบ่อบาดาลที่อยู่ในพื้นที่ศักยภาพน้ำที่มีค่าปริมาณสารละลายรวม (TDS) ระหว่าง 500-1,500 ส่วน/ล้านส่วน มีจำนวน 340 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.20 ของจำนวนบ่อทั้งหมด และบ่อบาดาลที่อยู่ในพื้นที่ศักยภาพน้ำที่มีค่าปริมาณสารละลายรวม (TDS) มากกว่า 1,500 ส่วน/ล้านส่วน มีจำนวน 19 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.46 ของจำนวนบ่อทั้งหมด จากบ่อบาดาลทั้งหมดมีบ่อบาดาลที่อยู่ในสถานะที่ใช้การได้จำนวน 3,986 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 96.19 ของจำนวนบ่อทั้งหมด และอยู่ในสถานะที่ใช้การไม่ได้จำนวน 158 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.81 ของจำนวนบ่อทั้งหมด โดยจากทั้งหมดมีบ่อบาดาลที่มีสภาพน้ำจืดจำนวน 4,144 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนบ่อทั้งหมด และไม่มีบ่อที่มีสภาพน้ำกร่อย บ่อบาดาลที่ขุดเจาะส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับอุปโภค-บริโภค จำนวน 2,878 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 69.45 ของจำนวนบ่อทั้งหมด ส่วนบ่อที่เหลือเป็นบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร จุดจ่ายน้ำถาวร บ่อสำรวจ และอื่น ๆ อีกจำนวน 1,266 บ่อ หรือคิดเป็นร้อยละ 30.55 ของจำนวนบ่อทั้งหมด ภาพรวมของบ่อที่เจาะมีความลึกการเจาะอยู่ในช่วงพิสัย 6-258 เมตร และมีค่าเฉลี่ยความลึกการเจาะเท่ากับ 55.02 เมตร ความลึกการพัฒนาบ่ออยู่ในช่วงพิสัย 6-256 เมตร และมีค่าเฉลี่ยความลึกการพัฒนาเท่ากับ 53.00 เมตร สำหรับระดับน้ำปกติมีค่าอยู่ในช่วงพิสัย 0.05-735 เมตร และมีค่าเฉลี่ยของระดับน้ำปกติเท่ากับ 6.96 เมตร โดยมีระยะน้ำลาดอยู่ในช่วงพิสัย 0.03-221 เมตร และมีค่าเฉลี่ยของระยะน้ำลาดเท่ากับ 19.02 เมตร ปริมาณน้ำที่สูบทดสอบได้อยู่ในช่วงพิสัย 0.27-111 ลบ.ม./ชม. และมีค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำเท่ากับ 6.28 ลบ.ม./ชม. แสดงตำแหน่งบ่อบาดาลและรายละเอียดของบ่อบาดาลสรุปตามสถานะของบ่อ สภาพน้ำ ความลึกการเจาะบ่อ ความลึกการพัฒนา ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำลาด และปริมาณน้ำที่พัฒนาได้ไว้ในรูปที่ 2.1.7-1 และตารางที่ 2.1.7-1 ตามลำดับ

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐาน 22 ลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

รูปที่ 2.1.7-1 ตำแหน่งบ่อขาดและปริมาณน้ำบาดาลที่คาดว่าจะพัฒนาได้

ตารางที่ 2.1.7-1 รายละเอียดข้อบาดาลสรุปตามสถานะของบ่อ สภาพน้ำ ความลึกการเจาะ ความลึกการพัฒนา ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำลด และปริมาณน้ำที่พัฒนาได้

ลุ่มน้ำหลัก/สาขา	จำนวนข้อบาดาลในพื้นที่ศักยภาพน้ำบาดาลต่าง ๆ (บ่อ)															พื้นที่ อื่นๆ (บ่อ)	จำนวน บ่อ	สถานะบ่อ (บ่อ)		สภาพน้ำ (บ่อ)	
	ศักยภาพน้ำที่ TDS < 500 ppm (ลบ.ม./ชม.)					ศักยภาพน้ำที่ TDS 500 - 1,500 ppm (ลบ.ม./ชม.)					ศักยภาพน้ำที่ TDS > 1,500 ppm (ลบ.ม./ชม.)							ใช้ได้	ใช้การ ไม่ได้	น้ำจืด	น้ำ กร่อย
	<2	2-10	10-20	>20	รวม	<2	2-10	10-20	>20	รวม	<2	2-10	10-20	>20	รวม						
02 ลุ่มน้ำโขงเหนือ	356	2,874	539	13	3,782	16	314	7	3	340	-	14	5	-	19	3	4,144	3,986	158	4,144	-
0201 แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	28	89	62	-	179	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	179	170	9	179	-
0202 น้ำแม่จัน	38	87	58	-	183	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	183	177	6	183	-
0203 น้ำแม่ฝาง	43	190	87	-	320	-	2	5	-	7	-	-	-	-	-	-	327	317	10	327	-
0204 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	4	-
0205 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2	32	41	49	-	122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	122	118	4	122	-
0206 น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	15	362	-	-	377	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	377	376	1	377	-
0207 น้ำแม่สรวย	1	11	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	11	1	12	-
0208 น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	5	56	116	-	177	-	-	-	-	-	-	3	5	-	8	-	185	178	7	185	-
0209 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 3	39	251	18	-	308	-	15	-	-	15	-	5	-	-	5	-	328	311	17	328	-
0210 แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	5	120	-	-	125	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	128	125	3	128	-
0211 แม่น้ำอิงตอนบน	18	253	9	7	287	-	21	-	-	21	-	5	-	-	5	-	313	305	8	313	-
0212 แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	6	213	-	-	219	1	134	-	3	138	-	1	-	-	1	-	358	332	26	358	-
0213 แม่น้ำพุง	22	297	2	-	321	-	40	-	-	40	-	-	-	-	-	-	361	343	18	361	-
0214 แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	16	341	51	-	408	-	65	-	-	65	-	-	-	-	-	-	473	457	16	473	-
0215 แม่ลาว	51	248	17	6	322	15	14	-	-	29	-	-	-	-	-	-	351	344	7	351	-
0216 แม่น้ำอิงตอนล่าง	24	280	70	-	374	-	23	2	-	25	-	-	-	-	-	-	399	376	23	399	-
0217 แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	11	33	-	-	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	42	2	44	-

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐาน 22 ลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ตารางที่ 2.1.7 รายละเอียดข้อมูลตามสถานะของบ่อ สภาพน้ำ ความลึกการเจาะ ความลึกการพัฒนา ระดับน้ำปกติ ระดับน้ำลด และปริมาณน้ำที่พัฒนาได้ (ต่อ)

ลุ่มน้ำหลัก/สาขา	ประเภทบ่อ (บ่อ)					ความลึกเจาะ (ม.)		ความลึกพัฒนา (ม.)		ระดับน้ำปกติ (ม.)		ระดับน้ำลด (ม.)		ปริมาณน้ำ (ลบ.ม./ชม./บ่อ)	
	บ่ออุบโภค-บริโภค	บ่อเกษตร	บ่อเกษตร (ระดับต้น)	บ่อสำรวจ	ไม่ระบุ	เฉลี่ย	ต่ำสุด-สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด-สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด-สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด-สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด-สูงสุด
02 ลุ่มน้ำโขงเหนือ	2,878	155	140	65	906	55.02	6-258	53.00	6-256	6.96	0.05-735	19.02	0.03-221	6.28	0.27-111
0201 แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	147	4	-	1	27	59.31	12.70-234	54.58	12.25-195	6.21	0.30-50	18.07	0.21-80	8.98	1.14-48
0202 น้ำแม่จัน	128	5	-	4	46	54.73	13.50-180	51.11	13.50-180	6.28	0.90-74	16.58	0.03-66	8.41	0.96-60
0203 น้ำแม่ฝาง	218	13	-	7	89	62.91	12-180	58.51	6.05-175.39	7.14	0.30-132	18.27	0.91-90	6.55	0.50-60
0204 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1	3	-	-	-	1	64.25	34-96	52.41	18.20-92	5.80	3.10-8.20	11.45	7-15.90	2.88	1.50-4
0205 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2	95	1	-	1	25	50.20	12-132	45.83	9.14-120	5.35	0.05-53.30	16.57	0.32-54	7.23	1.14-36
0206 น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	149	23	140	14	51	42.78	6-150	39.23	6-150	4.31	0.20-45.66	15.24	0.30-57	9.39	0.95-34
0207 น้ำแม่สรวย	7	1	-	3	1	54.29	27-120	50.73	16-120	8.50	0.20-57	33.21	1.80-150	5.82	1-10
0208 น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	136	2	-	14	33	51.23	13-164	47.66	12.17-162	6.18	0.50-60	15.71	0.50-57	6.95	1.10-30
0209 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 3	245	4	-	-	79	50.26	10.50-135	47.07	10.50-126	5.27	0.63-42	18.54	0.30-221	5.32	0.27-25
0210 แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	83	4	-	-	41	46.18	10.50-258	43.76	10.50-150	7.39	1-45	17.67	0.45-63	5.14	0.91-38
0211 แม่น้ำอิงตอนบน	251	2	-	1	59	72.98	15-220.50	70.99	9-220	10.33	0.37-735	23.23	0.29-90	5.24	0.53-56.82
0212 แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	262	30	-	1	65	69.66	21-256	69.77	13.03-256	9.98	1-70.90	22.56	0.86-120	6.20	0.33-62.51
0213 แม่น้ำพุง	258	25	-	13	65	54.15	15-152	51.98	12.10-152	5.37	0.05-48	17.65	0.45-71.28	6.49	0.28-68.18
0214 แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	314	26	-	1	132	55.95	12.80-150	56.38	6.20-141	8.44	0.07-102	19.50	1.50-75	5.17	0.30-26.35
0215 แม่ลาว	248	10	-	2	91	45.63	7-200	48.50	6.20-151	6.35	0.23-44	18.50	0.72-110	4.44	0.77-111
0216 แม่น้ำอิงตอนล่าง	297	5	-	3	94	49.83	10.50-164	47.31	9-164	6.30	0.10-60	19.51	0.18-90	5.41	0.90-37.71
0217 แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	37	-	-	-	7	46.49	13.50-104	42.95	13.50-104	11.82	1-98	21.36	0.67-98	4.33	1.14-11.70

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐาน 22 ลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ตารางที่ 2.1.7-2 พื้นที่ที่มีปริมาณความเข้มข้นของเหล็ก ฟลูออไรด์ และแมงกานีสในน้ำบาดาลสูงเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

คุณภาพน้ำบาดาล	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ปริมาณเหล็ก > 1 มิลลิกรัมต่อลิตร	เชียงราย	แม่สาย	แม่สาย เวียงพางคำ ศรีเมืองชุม เกาะช้าง ห้วยไคร้
		เชียงแสน	ป่าสัก โยนก
		แม่จัน	จันจว้า แม่ไร่ แม่คำ จันจว้าใต้ ศรีคำ จอมสวรรค์ สันทราย แม่จัน ป่าซาง
		เชียงของ	เวียงสถาน
		เวียงชัย	เวียงเหนือ
		เมือง	ริมกก บ้านดู่ นางแล แม่ข้าวต้ม ป่าอ้อดอนชัย แม่กรณ์
		แม่ลาว	บัวสลี ป่าก่อดำ จอมหมอกแก้ว ดงมะตะ
		พาน	ธารทอง ทรายขาว เจริญเมือง สันกลาง ป่าหุง เมืองพาน สันติสุข หัวงม ม่วงคำ สันมะเค็ด ดอยงาม เวียงห้า
		แม่สรวย	แม่พริก เจดีย์หลวง แม่สรวย ป่าแดด ศรีถ้อย
		เวียงป่าเป้า	เวียงบ้านโป่ง ป่าจิว
	พญาเม็งราย	เม็งราย แม่เป่า	
	พะเยา	ดอกคำใต้	สว่างอารมณ์
		ภูกามยาว	แม่ือง ดงเจน
		เมือง	ท่าวังทอง
เชียงใหม่	ฝาง	เวียง โป่งน้ำร้อน ม่อนปิน	
ปริมาณฟลูออไรด์ > 1 มิลลิกรัมต่อลิตร	เชียงราย	แม่สรวย	ศรีถ้อย เจดีย์หลวง ท่าก่อ
	พะเยา	เมือง	เวียง บ้านสาบ บ้านตุน แม่ใส แม่ต้า แม่กา จำปาหวาย แม่นาเรือ
	เชียงใหม่	ฝาง	ท่ากว้าง แม่คะ
ปริมาณแมงกานีส > 1 มิลลิกรัมต่อลิตร	เชียงราย	เวียงเชียงรุ้ง	ทุ่งก่อ ดงมหาวัน
		เมือง	แม่ข้าวต้ม นางแล บ้านดู่ ริมกก แม่กรณ์
		เวียงชัย	เวียงเหนือ เมืองชุม
		แม่ลาว	บัวสลี ป่าก่อดำ
	พะเยา	ภูกามยาว	ห้วยแก้ว แม่ือง ดงเจน
		เมือง	บ้านต้อม ท่าวังทอง เวียง
		ดอกคำใต้	ดอกคำใต้ บุญเกิด ดอนศรีชุม สันโค้ง สว่างอารมณ์

ที่มา : สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2564)

2.1.8 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ทรัพยากรป่าไม้

จากการตรวจสอบพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ พบว่ามีป่าไม้ 5 ประเภท ประกอบด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ภาพรวมพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายของลุ่มน้ำโขงเหนือ พบว่ามีป่าสงวนแห่งชาติ 7,291,030 ไร่ (ร้อยละ 66.91 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ) เมื่อพิจารณาพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายประเภทอื่น ๆ ซึ่งมีการประกาศพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ สามารถจำแนกเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ 1,929,616 ไร่ (ร้อยละ 17.71 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ) รองลงมาคือพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 185,119 ไร่ (ร้อยละ 1.40 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ) พื้นที่วนอุทยาน 115,328 ไร่ (ร้อยละ 1.06 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ) และพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 14,690 ไร่ (ร้อยละ 0.13 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ) โดยมีรายละเอียดดังนี้

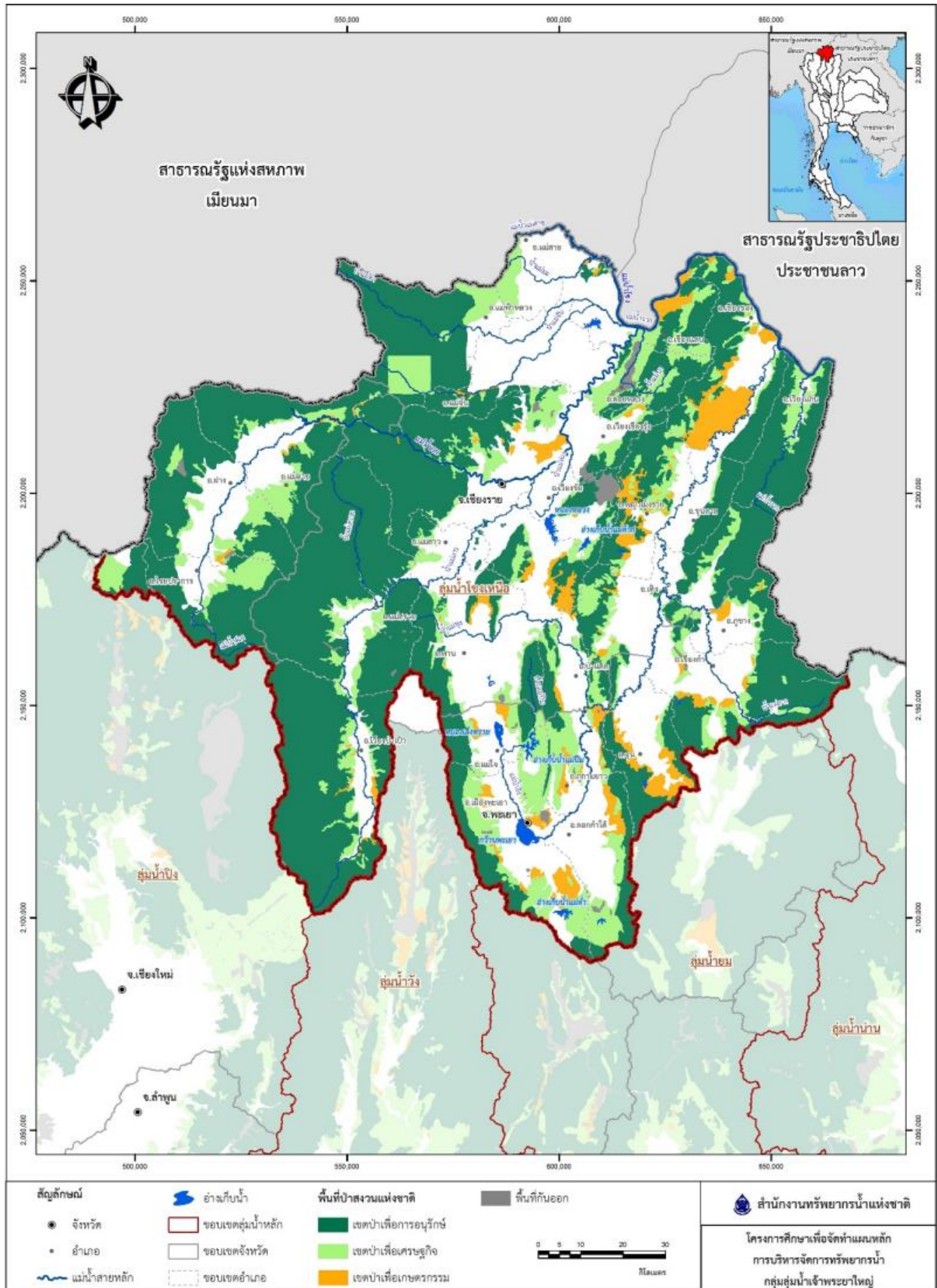
1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของลุ่มน้ำโขงเหนือ จากฐานข้อมูลระบบสารสนเทศของกรมป่าไม้ พ.ศ. 2559 พบว่ามีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจำนวน 51 แห่ง เนื้อที่รวมประมาณ 7.29 ล้านไร่ เมื่อพิจารณาจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติพบว่า มีพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) มากที่สุด มีเนื้อที่ประมาณ 5.29 ล้านไร่ ดังแสดงในรูปที่ 2.1.8-1

2) อุทยานแห่งชาติ จากการตรวจสอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติจากฐานข้อมูลระบบสารสนเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พ.ศ. 2559 พบว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ มีอุทยานแห่งชาติ 9 แห่ง และมีพื้นที่เตรียมจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ 5 แห่ง เนื้อที่รวมประมาณ 19.29 ล้านไร่ โดยพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยหลวง มีพื้นที่มากที่สุดประมาณ 0.37 ล้านไร่ ดังแสดงในรูปที่ 2.1.8-2

3) วนอุทยาน จากฐานข้อมูลระบบสารสนเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พ.ศ. 2559 พบว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ มีวนอุทยาน 27 แห่ง เนื้อที่รวม 0.11 ล้านไร่ โดยวนอุทยานห้วยน้ำช้าง มีพื้นที่มากที่สุด คิดเป็นเนื้อที่ 13,819 ไร่ ดังแสดงในรูปที่ 2.1.8-3

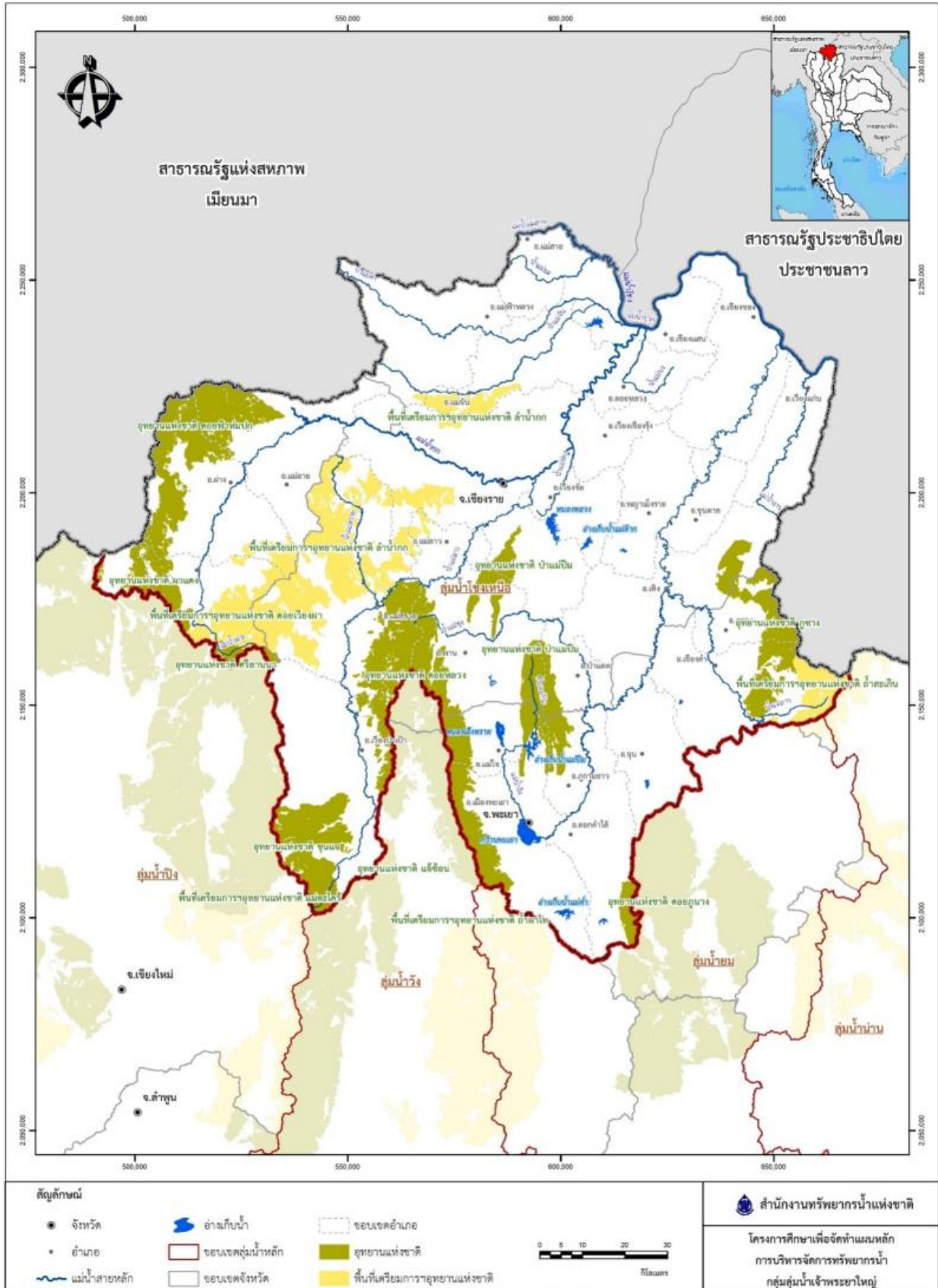
4) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จากการตรวจสอบพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จากฐานข้อมูลระบบสารสนเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พ.ศ. 2559 พบว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 1 แห่ง มีเนื้อที่ประมาณ 0.18 ล้านไร่ ดังแสดงในรูปที่ 2.1.8-4

5) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จากการตรวจสอบพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าจากฐานข้อมูลระบบสารสนเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พ.ศ. 2559 พบว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ มีพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 3 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 14,690 ไร่ ดังแสดงในรูปที่ 2.1.8-5

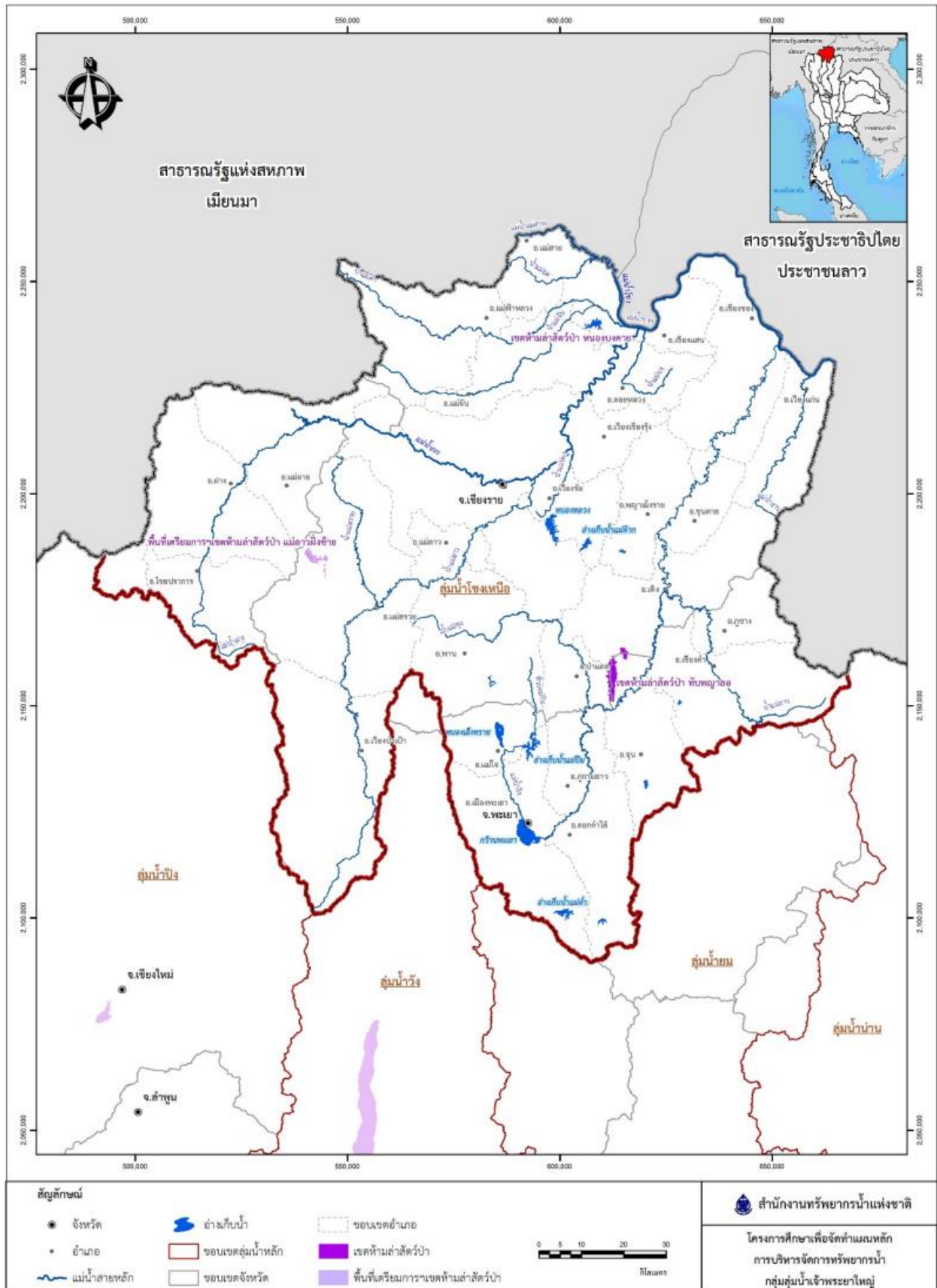
ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

รูปที่ 2.1.8-1 พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

รูปที่ 2.1.8-2 พื้นที่อุทยานแห่งชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

รูปที่ 2.1.8-5 พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

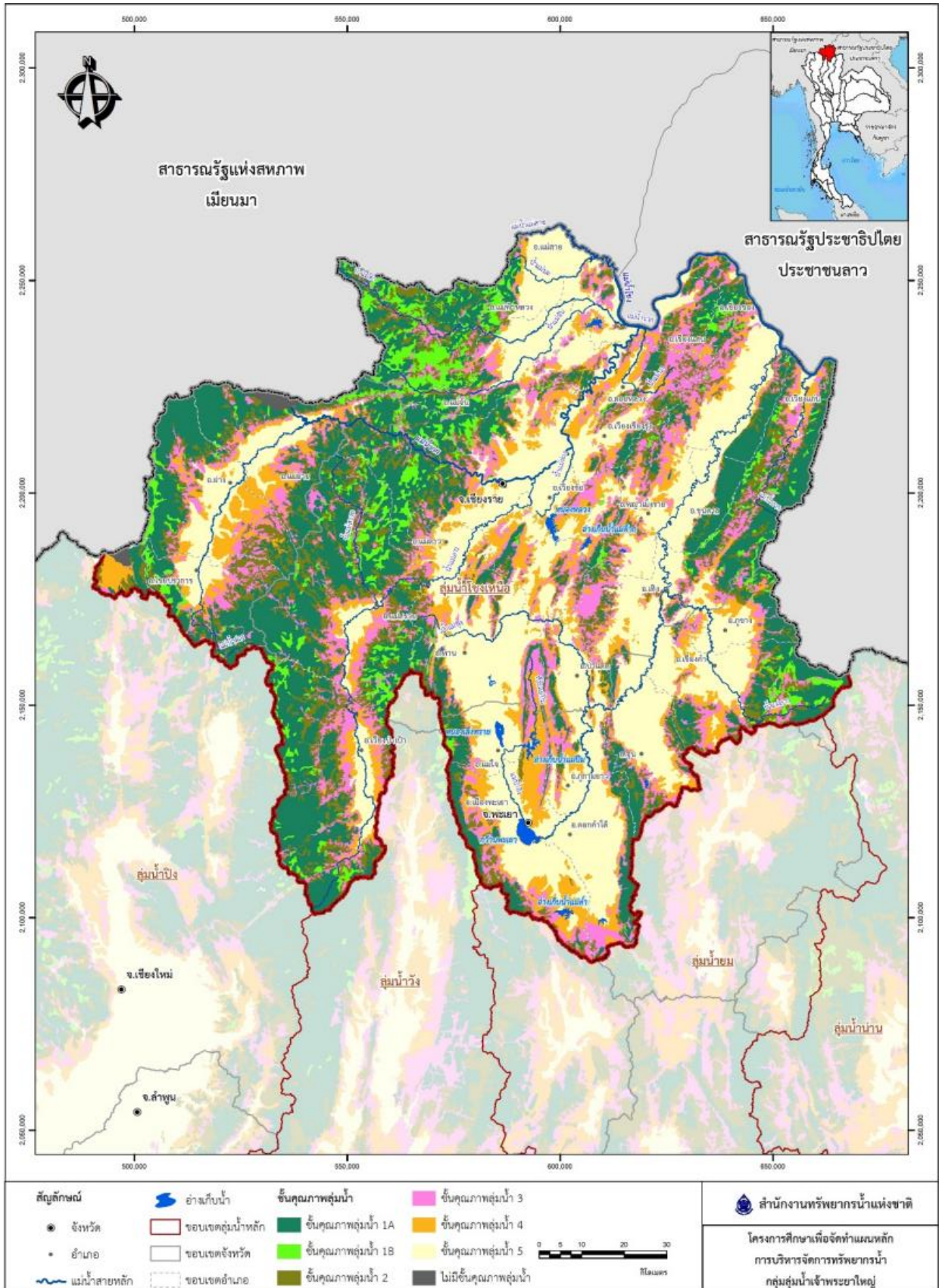
ดำเนินการรวบรวมข้อมูลชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ซึ่งพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และ 2 ถือเป็นพื้นที่ต้นน้ำที่สำคัญที่จะช่วยควบคุมปริมาณน้ำให้มีเพียงพอไม่มากเกินไปในช่วงฤดูฝน และไม่ขาดแคลนในช่วงฤดูแล้ง และกำหนดช่วงเวลาการไหลของน้ำในลำธารให้มีน้ำไหลตลอดปี หากลุ่มน้ำไหนมีสัดส่วนพื้นที่ต้นน้ำ ต่อพื้นที่ลุ่มน้ำทั้งหมดสูงย่อมมีปริมาณน้ำต้นทุนที่จะดำเนินการจัดการ และบริหารน้ำได้มากกว่าพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีสัดส่วนต้นน้ำที่น้อย ซึ่งจะต้องอาศัยเทคโนโลยีการจัดการและการวางแผนอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดสรรน้ำได้อย่างยั่งยืน ข้อมูลชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ดังแสดงในรูปที่ 2.1.8-6

จากการวิเคราะห์แผนที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2531 พบว่า พื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือมีพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A, 1B และชั้น 2 ที่เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารรวม 4.74 ล้านไร่ ส่วนพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 3, 4 และ 5 มีประมาณ 6.11 ล้านไร่ ดังแสดงในตารางที่ 2.1.8-1

ตารางที่ 2.1.8-1 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำโขงเหนือ

พื้นที่ลุ่มน้ำ (ไร่)	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (ไร่)					อื่น ๆ (ไร่)		
	1A	1B	2	3	4	5	ไม่มีข้อมูล	แหล่งน้ำ
10,897,048	2,704,942	531,346	1,511,576	1,433,581	1,337,610	3,343,020	28,829	-

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

รูปที่ 2.1.8-6 แผนที่แสดงชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

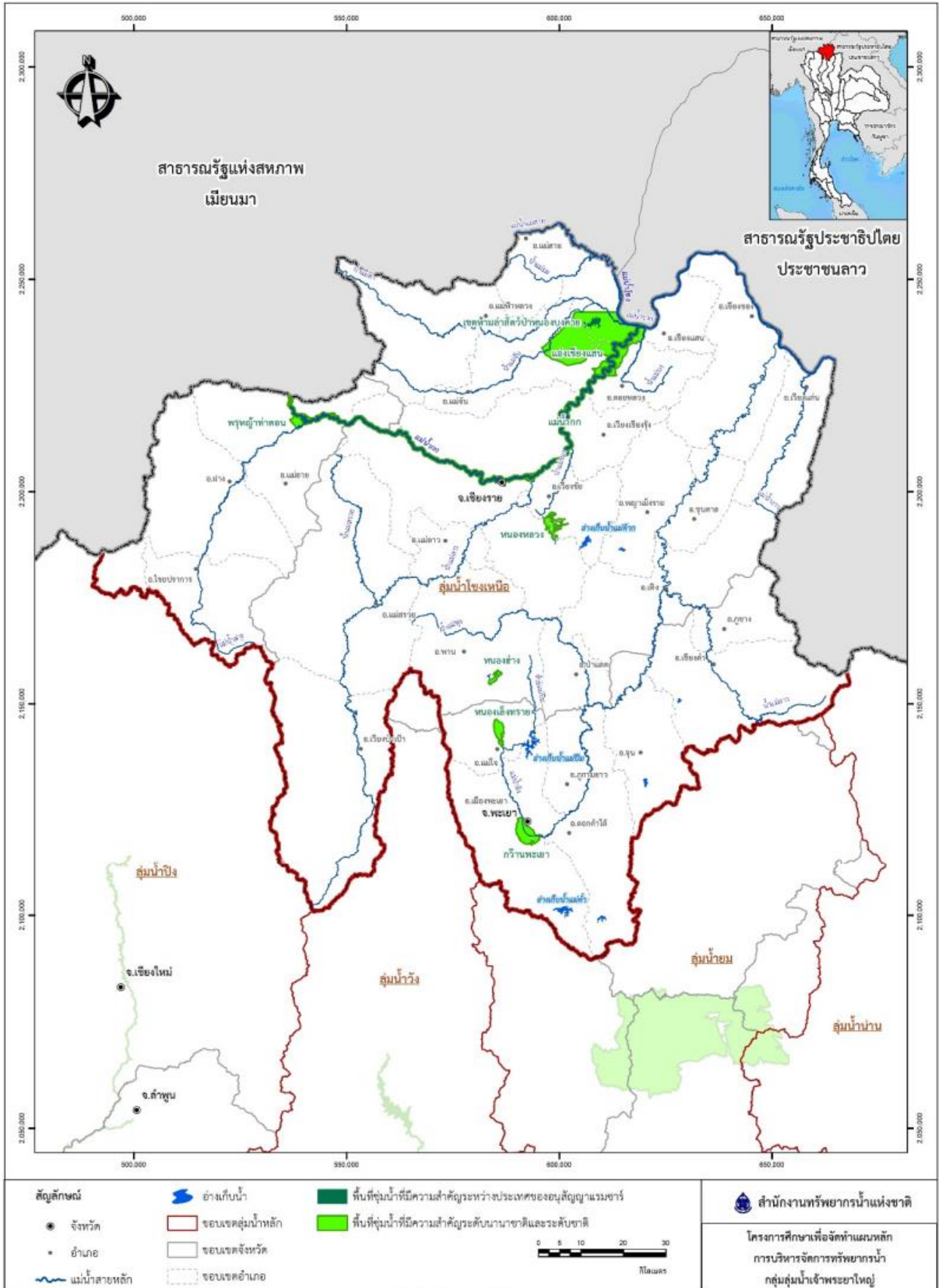
3) พื้นที่ชุ่มน้ำ

พื้นที่ชุ่มน้ำเป็นพื้นที่ที่ระบบนิเวศมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา และให้ผลผลิตของ พืช และสัตว์ สูงมากกว่าพื้นที่ป่าไม้ และทุ่งหญ้าที่มีขนาดเนื้อที่เท่า ๆ กัน นอกจากนี้ยังเป็นที่ยังเป็นที่รองรับน้ำช่วยป้องกันน้ำท่วม พืชในพื้นที่จะสังเคราะห์แสง แล้วสร้างออกซิเจนแก่แบคทีเรียในน้ำ ซึ่งช่วยในการย่อยสลายสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ที่ปนมากับน้ำ นับว่าพื้นที่ชุ่มน้ำมีบทบาทสำคัญต่อระบบนิเวศเป็นอย่างดี

ในการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำต้องควบคู่ไปกับการใช้ประโยชน์โดยไม่ทำลาย จึงได้เกิดเป็นอนุสัญญา ที่มีชื่อทางการว่า The Convention on Wetlands of International Importance Especially a Waterfowl Habitat ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ขณะนั้นมีประเทศภาคีสมาชิกทั้งหมด 119 ประเทศ และมีการขึ้นทะเบียน พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) ถึง 1,018 แห่ง สำหรับประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคี อนุสัญญาฯ ลำดับที่ 110 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2541 และอนุสัญญาฯ นี้มีผลบังคับใช้ต่อประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา โดยมีการขึ้นทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำระหว่างประเทศระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และ สร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนไม่ใช่เป็นการทำลายหรือรบกวนพื้นที่ ชุ่มน้ำที่สำคัญในอนาคต โดยพื้นที่ชุ่มน้ำของลุ่มน้ำโขงเหนือแสดงในรูปที่ 2.1.8-7 และมีรายละเอียดดังนี้

พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ จากทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำในอนุสัญญาดังกล่าว พบว่า พื้นที่ที่ต้องคำนึงถึงในการจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ มีรายละเอียดดังนี้

- 1) **พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ** ลุ่มน้ำโขงเหนือ ไม่มีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site)
- 2) **พื้นที่ชุ่มน้ำที่ขึ้นทะเบียนว่ามีความสำคัญระดับนานาชาติ** ลุ่มน้ำโขงเหนือ มีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ 6 แห่ง คือพื้นที่ชุ่มน้ำหนองเล็งทราย พื้นที่ชุ่มน้ำกว๊านพะเยา พื้นที่ชุ่มน้ำแอ่งเชียงแสน พื้นที่ชุ่มน้ำแม่ต้าก พื้นที่ชุ่มน้ำพรุหญ้าท่าตอน และพื้นที่ชุ่มน้ำหนองหลวง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2.1.8-2
- 3) **พื้นที่ชุ่มน้ำที่ขึ้นทะเบียนว่ามีความสำคัญระดับชาติ** ลุ่มน้ำโขงเหนือมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ 1 แห่ง ได้แก่ พื้นที่ชุ่มน้ำหนองฮ่าง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2.1.8-3

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

รูปที่ 2.1.8-7 พื้นที่ชุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

ตารางที่ 2.1.8-2 พื้นที่ชุ่มน้ำที่ขึ้นทะเบียนว่ามีความสำคัญระดับนานาชาติในลุ่มน้ำโขงเหนือ

รหัส ลุ่มน้ำสาขา	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ชุ่มน้ำ	ประเภท	พื้นที่ (ตร.กม.)
0202	แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	แอ่งเชียงแสน	หนองบึง	1.28
0203	น้ำแม่จัน	แอ่งเชียงแสน	หนองบึง	38.20
0204	น้ำแม่ฝาง	แม่น้ำกก	แม่น้ำ	0.07
		พรุหญ้าท่าตอน	พรุที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ	5.07
0205	น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1	แม่น้ำกก	แม่น้ำ	0.69
		พรุหญ้าท่าตอน	พรุที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ	4.46
0206	น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2	แม่น้ำกก	แม่น้ำ	6.45
		พรุหญ้าท่าตอน	พรุที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ	1.82
0209	น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	แม่น้ำกก	แม่น้ำ	0.00
0210	น้ำแม่กกตอนล่าง ส่วนที่ 3	แม่น้ำกก	แม่น้ำ	8.18
		แอ่งเชียงแสน	หนองบึง	167.96
		หนองหลวง	หนองบึง	9.16
0211	แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	แอ่งเชียงแสน	หนองบึง	5.69
0212	แม่น้ำอิงตอนบน	กว๊านพะเยา	แหล่งน้ำหนองน้ำ	19.99
		หนองเล็งทราย	หนองบึง	8.83

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ตารางที่ 2.1.8-3 พื้นที่ชุ่มน้ำที่ขึ้นทะเบียนว่ามีความสำคัญระดับชาติในลุ่มน้ำโขงเหนือ

รหัสลุ่มน้ำสาขา	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ชุ่มน้ำ	ประเภท	พื้นที่ (ตร.กม.)
0214	แม่น้ำพุง	หนองอ่าง	หนองน้ำที่มีน้ำขังตลอดปี	3.13

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

2.1.9 ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

1) **ทรัพยากรดิน** ลุ่มน้ำโขงเหนือและลุ่มน้ำสาขา มีทั้งหมด 30 กลุ่มชุดดิน กลุ่มชุดดินที่ครอบคลุมพื้นที่มากที่สุดคือกลุ่มชุดดินที่ 7 ครอบคลุมพื้นที่ 1,532.50 ตารางกิโลเมตร หรือ 957,810 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.79 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ

1.1) กลุ่มชุดดินที่พบในที่ราบลุ่ม กลุ่มชุดดินที่ 7 พบมากที่สุดถึงร้อยละ 8.79 ของพื้นที่ เป็นดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

1.2) กลุ่มชุดดินที่พบในที่ดอน กลุ่มชุดดินที่ 29 พบมากที่สุดถึงร้อยละ 6.20 ของพื้นที่ เป็นดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

โดยแสดงรายละเอียดกลุ่มชุดดินของลุ่มน้ำโขงเหนือไว้ในตารางที่ 2.1.9-1 และรูปที่ 2.1.9-1

ตารางที่ 2.1.9-1 พื้นที่กลุ่มชุดดินในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ลุ่มน้ำสาขา	หน่วย	หน่วยชุดดิน																	
		1	4	5	6	7	15	16	17	18	22	25	28	29	30	31	33	35	36
02 ลุ่มน้ำโขงเหนือ	ตร.กม.	14.83	223.58	750.52	281.51	1,532.50	282.84	114.56	24.98	44.42	265.24	4.67	371.28	1,081.66	182.85	93.05	244.51	305.50	44.06
	ล้านไร่	0.009	0.140	0.469	0.176	0.958	0.177	0.072	0.016	0.028	0.166	0.003	0.232	0.676	0.114	0.058	0.153	0.191	0.028
0201 แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	ตร.กม.		11.75	68.82	0.92	79.67	7.45			0.34	32.91			18.80	26.19		3.84		
	ล้านไร่		0.007	0.043	0.001	0.050	0.005			0.000	0.021			0.012	0.016		0.002		
0202 น้ำแม่จัน	ตร.กม.		2.44	107.45	4.10	12.33	1.59				42.12		0.00	28.45	38.53		0.65	0.45	
	ล้านไร่		0.002	0.067	0.003	0.008	0.001				0.026		0.000	0.018	0.024		0.000	0.000	
0203 น้ำแม่ฝาง	ตร.กม.		42.49	93.01	5.62	34.28	16.00			20.01	18.69			208.76	0.44	1.92	47.62		39.75
	ล้านไร่		0.027	0.058	0.004	0.021	0.010			0.013	0.012			0.130	0.000	0.001	0.030		0.025
0204 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1	ตร.กม.			0.23												0.21	2.96		0.65
	ล้านไร่			0.000												0.000	0.002		0.000
0205 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2	ตร.กม.		11.99	12.16		16.32	1.86			1.86	9.48		15.92	28.66		11.28	13.16		3.65
	ล้านไร่		0.007	0.008		0.010	0.001			0.001	0.006		0.010	0.018		0.007	0.008		0.002
0206 น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	ตร.กม.			18.75	25.99	5.64	28.00	3.13	1.50	0.62	58.88		6.11	208.52			8.81	7.00	
	ล้านไร่			0.012	0.016	0.004	0.017	0.002	0.001	0.000	0.037		0.004	0.130			0.006	0.004	
0207 น้ำแม่สรวย	ตร.กม.			0.18		0.56	0.51	0.28		0.26	1.52		9.04	10.38			0.13	0.20	
	ล้านไร่			0.000		0.000	0.000	0.000		0.000	0.001		0.006	0.006			0.000	0.000	
0208 น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	ตร.กม.		22.51	22.37	2.98	30.95	40.82	0.33	1.03	0.15	7.61		8.91	87.19	0.96	2.85	18.87	5.03	
	ล้านไร่		0.014	0.014	0.002	0.019	0.026	0.000	0.001	0.000	0.005		0.006	0.054	0.001	0.002	0.012	0.003	
0209 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 3	ตร.กม.		87.03	54.98	33.87	111.06	6.97		11.85	7.57	66.80		106.13	110.55	67.66	0.21	26.09	6.09	
	ล้านไร่		0.054	0.034	0.021	0.069	0.004		0.007	0.005	0.042		0.066	0.069	0.042	0.000	0.016	0.004	
0210 แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	ตร.กม.		1.18	18.32	23.48	5.27	1.21				7.95		15.27	119.63	49.07	2.06	8.30		
	ล้านไร่		0.001	0.011	0.015	0.003	0.001				0.005		0.010	0.075	0.031	0.001	0.005		
0211 แม่น้ำอิงตอนบน	ตร.กม.	8.63		22.73	22.47	144.69	7.98	11.08		5.68				32.59				131.00	
	ล้านไร่	0.005		0.014	0.014	0.090	0.005	0.007		0.004				0.020				0.082	
0212 แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	ตร.กม.			45.31		331.86	101.31		2.28				4.67	5.44	12.00		37.47	3.22	42.24
	ล้านไร่			0.028		0.207	0.063		0.001				0.003	0.003	0.007		0.023	0.002	0.026

ตารางที่ 2.1.9-1 พื้นที่กลุ่มชุดดินในลุ่มน้ำโขงเหนือ (ต่อ)

ลุ่มน้ำสาขา	หน่วย	หน่วยชุดดิน																	
		1	4	5	6	7	15	16	17	18	22	25	28	29	30	31	33	35	36
0213 แม่น้ำพุง	ตร.กม.	6.20	43.10	30.11	34.82	209.53	11.04	9.97	8.06	3.76	14.88		0.20	59.31		0.41	26.29	94.68	
	ล้านไร่	0.004	0.027	0.019	0.022	0.131	0.007	0.006	0.005	0.002	0.009		0.000	0.037		0.000	0.016	0.059	
0214 แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	ตร.กม.			77.01		241.85	33.94	34.07		4.15	0.74		6.88	34.37		20.72	4.76	4.31	
	ล้านไร่			0.048		0.151	0.021	0.021		0.003	0.000		0.004	0.021		0.013	0.003	0.003	
0215 แม่ลาว	ตร.กม.			3.79		120.53	23.03	54.68			3.39		19.59	52.18		9.06	11.73	13.76	
	ล้านไร่			0.002		0.075	0.014	0.034			0.002		0.012	0.033		0.006	0.007	0.009	
0216 แม่น้ำอิงตอนล่าง	ตร.กม.		1.10	175.30	115.20	187.63	0.11	1.02	0.26		0.27		171.30	42.64		6.85	58.94		
	ล้านไร่		0.001	0.110	0.072	0.117	0.000	0.001	0.000		0.000		0.107	0.027		0.004	0.037		
0217 แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	ตร.กม.				12.05	0.30	1.01						6.48	27.61			9.14	0.75	
	ล้านไร่				0.008	0.000	0.001						0.004	0.017			0.006	0.000	

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐาน 22 ลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ตารางที่ 2.1.9-1 พื้นที่กลุ่มชุดดินในลุ่มน้ำโขงเหนือ (ต่อ)

ลุ่มน้ำสาขา	หน่วย	หน่วยชุดดิน																
		38	40	41	46	47	48	49	52	54	55	56	59	U	W	Oth	ไม่มีข้อมูล	ทั้งหมด
02 ลุ่มน้ำโขงเหนือ	ตร.กม.	340.38	57.76	7.27	162.14	471.82	178.21	2.39	18.34	2.53	304.17	177.73	3.42	767.57	239.35	8,251.96	587.73	17,435.28
	ล้านไร่	0.213	0.036	0.005	0.101	0.295	0.111	0.001	0.011	0.002	0.190	0.111	0.002	0.480	0.150	5.157	0.367	10.897
0201 แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	ตร.กม.	14.89				0.81					1.66	0.23		45.16	8.34	104.60	1.47	427.88
	ล้านไร่	0.009				0.001					0.001	0.000		0.028	0.005	0.065	0.001	0.267
0202 น้ำแม่จัน	ตร.กม.	8.10			0.45		0.13					0.07		51.46	10.23	876.87	2.66	1,188.07
	ล้านไร่	0.005			0.000		0.000					0.000		0.032	0.006	0.548	0.002	0.743
0203 น้ำแม่ฝาง	ตร.กม.	3.66	27.17	7.27	22.79	10.55	35.56		18.34		8.51	11.94		80.72	15.92	1,044.33	259.66	2,074.99
	ล้านไร่	0.002	0.017	0.005	0.014	0.007	0.022		0.011		0.005	0.007		0.050	0.010	0.653	0.162	1.297
0204 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1	ตร.กม.					0.05								1.48	0.66	8.84	32.97	48.05
	ล้านไร่					0.000								0.001	0.000	0.006	0.021	0.030
0205 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2	ตร.กม.	7.24	7.36		1.74	0.79	0.18				0.39	2.91		55.97	9.15	645.14	0.85	858.07
	ล้านไร่	0.005	0.005		0.001	0.000	0.000				0.000	0.002		0.035	0.006	0.403	0.001	0.536
0206 น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	ตร.กม.	5.40	23.23		24.68	5.29	36.49					0.97	3.42	40.46	5.96	1,289.25	285.73	2,093.83
	ล้านไร่	0.003	0.015		0.015	0.003	0.023					0.001	0.002	0.025	0.004	0.806	0.179	1.309
0207 น้ำแม่สรวย	ตร.กม.	0.77			1.66	1.40	0.14							5.38	3.72	402.01		438.14
	ล้านไร่	0.000			0.001	0.001	0.000							0.003	0.002	0.251		0.274
0208 น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	ตร.กม.	6.98			28.21	24.83	7.02				19.59	0.81		37.94	8.29	306.95		693.17
	ล้านไร่	0.004			0.018	0.016	0.004				0.012	0.001		0.024	0.005	0.192		0.433
0209 น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 3	ตร.กม.	64.63			13.14	33.17	1.55				11.28	10.13		85.54	40.25	250.72		1,207.28
	ล้านไร่	0.040			0.008	0.021	0.001				0.007	0.006		0.053	0.025	0.157		0.755
0210 แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	ตร.กม.	25.60			13.09	1.24	3.38				6.76	0.34		19.10	12.99	343.02	1.82	679.08
	ล้านไร่	0.016			0.008	0.001	0.002				0.004	0.000		0.012	0.008	0.214	0.001	0.424
0211 แม่น้ำอิงตอนบน	ตร.กม.	15.08			1.78	16.68	75.52				5.38	58.61		51.19	41.59	259.00		911.67
	ล้านไร่	0.009			0.001	0.010	0.047				0.003	0.037		0.032	0.026	0.162		0.570
0212 แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	ตร.กม.	5.83			4.11	105.03					84.17	21.62		67.55	14.86	318.47		1,207.45
	ล้านไร่	0.004			0.003	0.066					0.053	0.014		0.042	0.009	0.199		0.755

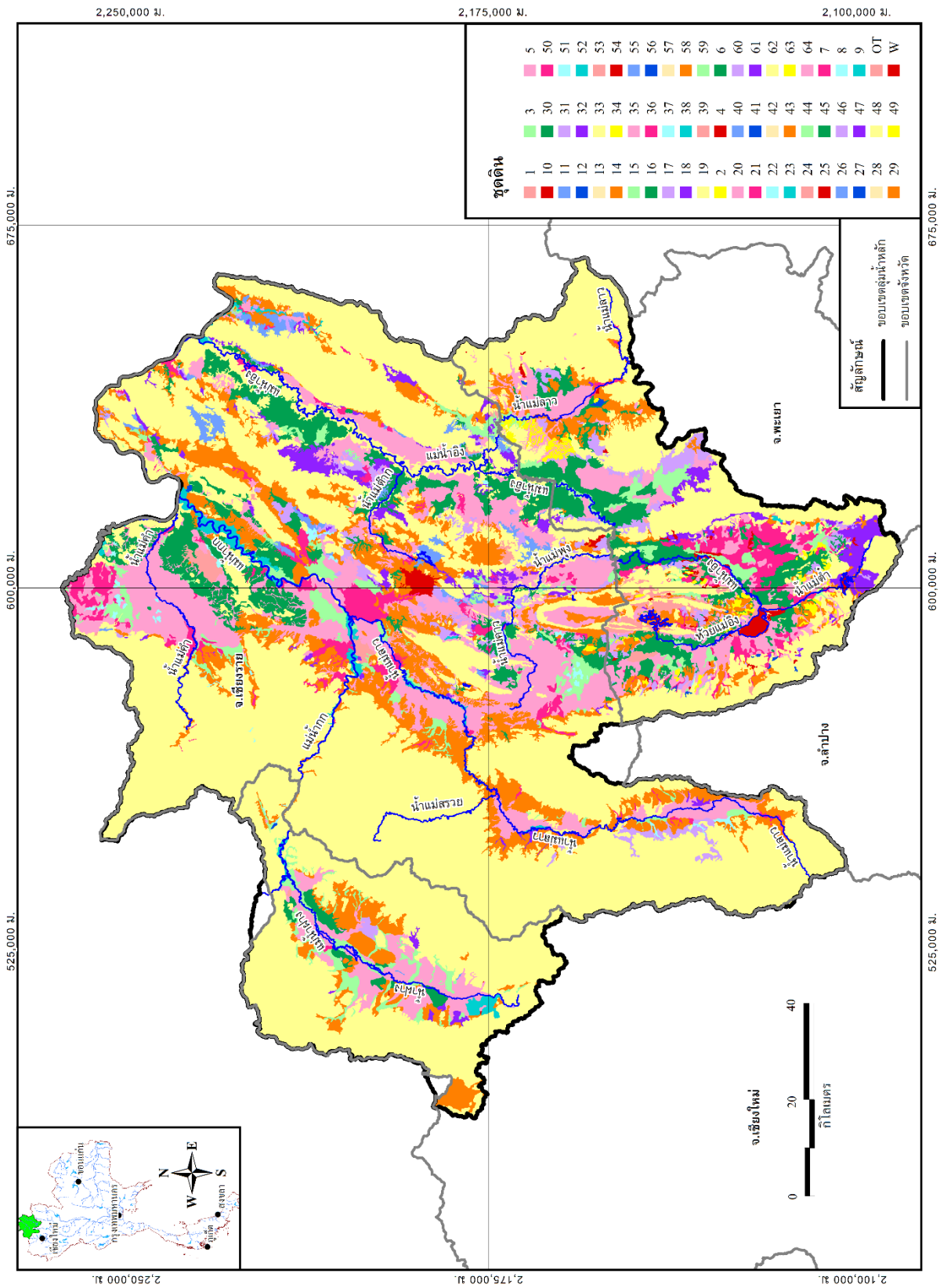

ตารางที่ 2.1.9-1 พื้นที่กลุ่มชุดดินในลุ่มน้ำโขงเหนือ (ต่อ)

ลุ่มน้ำสาขา	หน่วย	หน่วยชุดดิน																
		38	40	41	46	47	48	49	52	54	55	56	59	U	W	Oth	ไม่มีข้อมูล	ทั้งหมด
0213 แม่น้ำพุง	ตร.กม.	14.06			31.41	32.22	15.07	2.39			82.37	19.17		72.00	11.87	250.43		1,083.36
	ล้านไร่	0.009			0.020	0.020	0.009	0.001			0.051	0.012		0.045	0.007	0.157		0.677
0214 แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	ตร.กม.	25.73			8.31	94.98				2.53	33.50	13.79		37.52	15.00	294.99		989.15
	ล้านไร่	0.016			0.005	0.059				0.002	0.021	0.009		0.023	0.009	0.184		0.618
0215 แม่ลาว	ตร.กม.	8.87			8.74	34.89	2.70				41.82	30.54		45.86	7.32	857.92	1.39	1,351.78
	ล้านไร่	0.006			0.005	0.022	0.002				0.026	0.019		0.029	0.005	0.536	0.001	0.845
0216 แม่น้ำอิงตอนล่าง	ตร.กม.	129.53				69.03	0.46				6.31	6.58		62.06	30.08	630.48		1,695.15
	ล้านไร่	0.081				0.043	0.000				0.004	0.004		0.039	0.019	0.394		1.059
0217 แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	ตร.กม.	4.02			2.04	40.88					2.45			8.18	3.14	368.94	1.18	488.16
	ล้านไร่	0.003			0.001	0.026					0.002			0.005	0.002	0.231	0.001	0.305

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐาน 22 ลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ที่มา : โครงการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐาน 22 ลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

รูปที่ 2.1.9-1 กลุ่มชุดดินของลุ่มน้ำโขงเหนือ

2) การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จากแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินปี พ.ศ. 2553 และ 2563 ดังแสดงการกระจายตัวของพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภทไว้ในรูปที่ 2.1.9-2 และ รูปที่ 2.1.9-3 ตามลำดับ สามารถนำมาคำนวณหาการใช้ประโยชน์ที่ดินชนิดต่าง ๆ ได้ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2.1.9-2 และ ตารางที่ 2.1.9-3 ตามลำดับ จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว สามารถคำนวณการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในช่วงปีปัจจุบันที่ผ่านมาได้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2.1.9-4 จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า พื้นที่ชุมชนขยายตัวเพิ่มขึ้น 125,180 ไร่ รวมทั้งพื้นที่การเกษตรโดยรวมเพิ่มขึ้น 681,128 ไร่ และพื้นที่ป่าไม้มีพื้นที่ลดลง 851,410 ไร่

ตารางที่ 2.1.9-2 การใช้ประโยชน์ที่ดินชนิดต่าง ๆ พ.ศ. 2553 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชน	514,835	4.72
พื้นที่เกษตรกรรม	4,803,220	44.08
พื้นที่ป่าไม้	5,154,472	47.30
พื้นที่แหล่งน้ำ	147,977	1.36
พื้นที่อื่น ๆ	276,545	2.54
รวม	10,897,050	100.00

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมฝั้่งน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำฝั้่งน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

ตารางที่ 2.1.9-3 การใช้ประโยชน์ที่ดินชนิดต่าง ๆ พ.ศ. 2563 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ

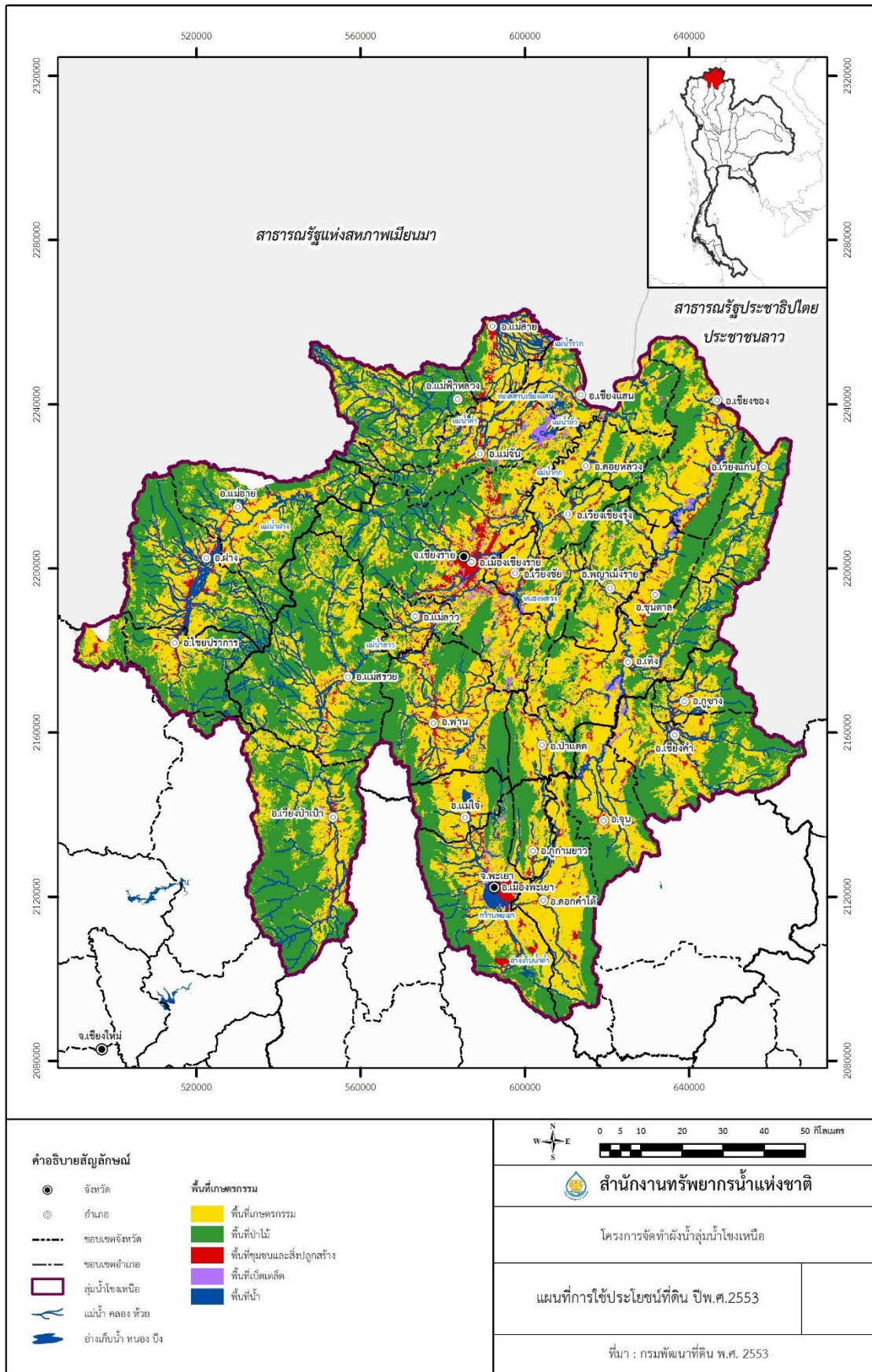
ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชน	640,015	5.87
พื้นที่เกษตรกรรม	5,484,349	50.33
พื้นที่ป่าไม้	4,303,063	39.49
พื้นที่แหล่งน้ำ	205,996	1.89
พื้นที่อื่น ๆ	263,627	2.42
รวม	10,897,050	100.00

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมฝั้่งน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำฝั้่งน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

ตารางที่ 2.1.9-4 การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2553 ถึง 2563 ของลุ่มน้ำโขงเหนือ

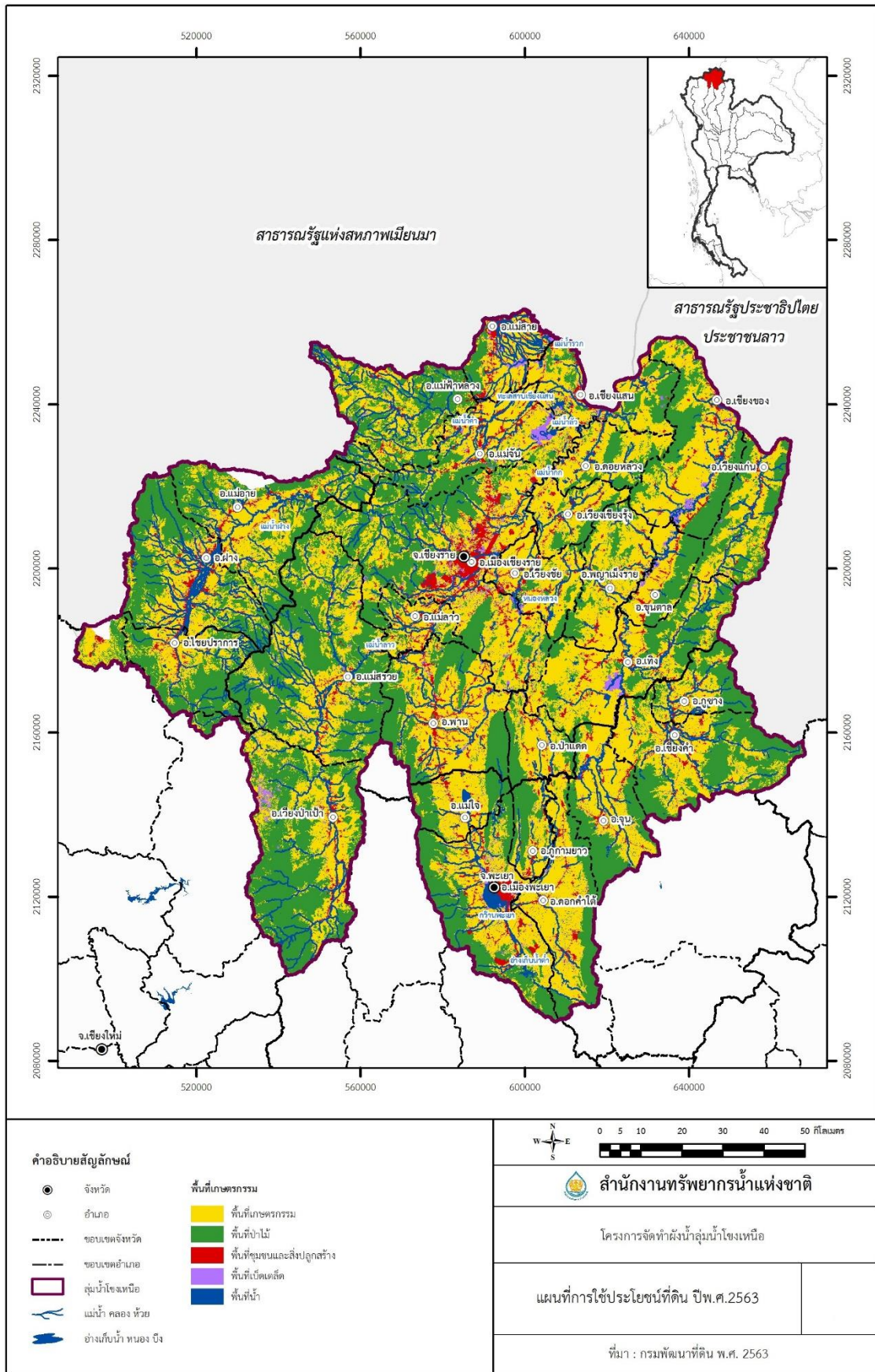
ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	ปี 2553		ปี 2563		การเปลี่ยนแปลง	
	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชน	640,015	5.87	640,015	5.87	125,180	1.15
พื้นที่เกษตรกรรม	5,484,349	50.33	5,484,349	50.33	681,128	6.25
พื้นที่ป่าไม้	4,303,063	39.49	4,303,063	39.49	-851,410	-7.81
พื้นที่แหล่งน้ำ	205,996	1.89	205,996	1.89	58,019	0.53
พื้นที่อื่น ๆ	263,627	2.42	263,627	2.42	-12,918	-0.12
รวม	10,897,050	100.00	10,897,050	100.00		

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมฝั้่งน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำฝั้่งน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 2.1.9-2 แสดงการกระจายตัวของพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ. 2553

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 2.1.9-3 แสดงการกระจายตัวของพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี พ.ศ. 2563

2.2 โครงสร้างพื้นฐานของลุ่มน้ำ

จากรายงานโครงการการศึกษาแผนหลักเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำกลุ่มลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่ รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ ได้ทำการรวบรวม และทบทวนข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและโครงการชลประทานในปัจจุบันในพื้นที่ ลุ่มน้ำโขงเหนือ ซึ่งประกอบด้วยโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ และเปิดดำเนินการในพื้นที่ศึกษา โดยอ้างอิงข้อมูลจากรายงานสารสนเทศโครงการชลประทาน กรมชลประทาน และโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรน้ำ ปี 2562 สามารถสรุปรายละเอียดจำนวนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ดังแสดงใน ตารางที่ 2.2-1 และโครงการขนาดกลาง ขนาดเล็ก และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าในลุ่มน้ำโขงเหนือดังแสดงในตารางที่ 2.2-2 โดยได้แสดงตำแหน่งโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลางในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนื่อดังรูปที่ 2.2-1

ตารางที่ 2.2-1 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในลุ่มน้ำโขงเหนือ

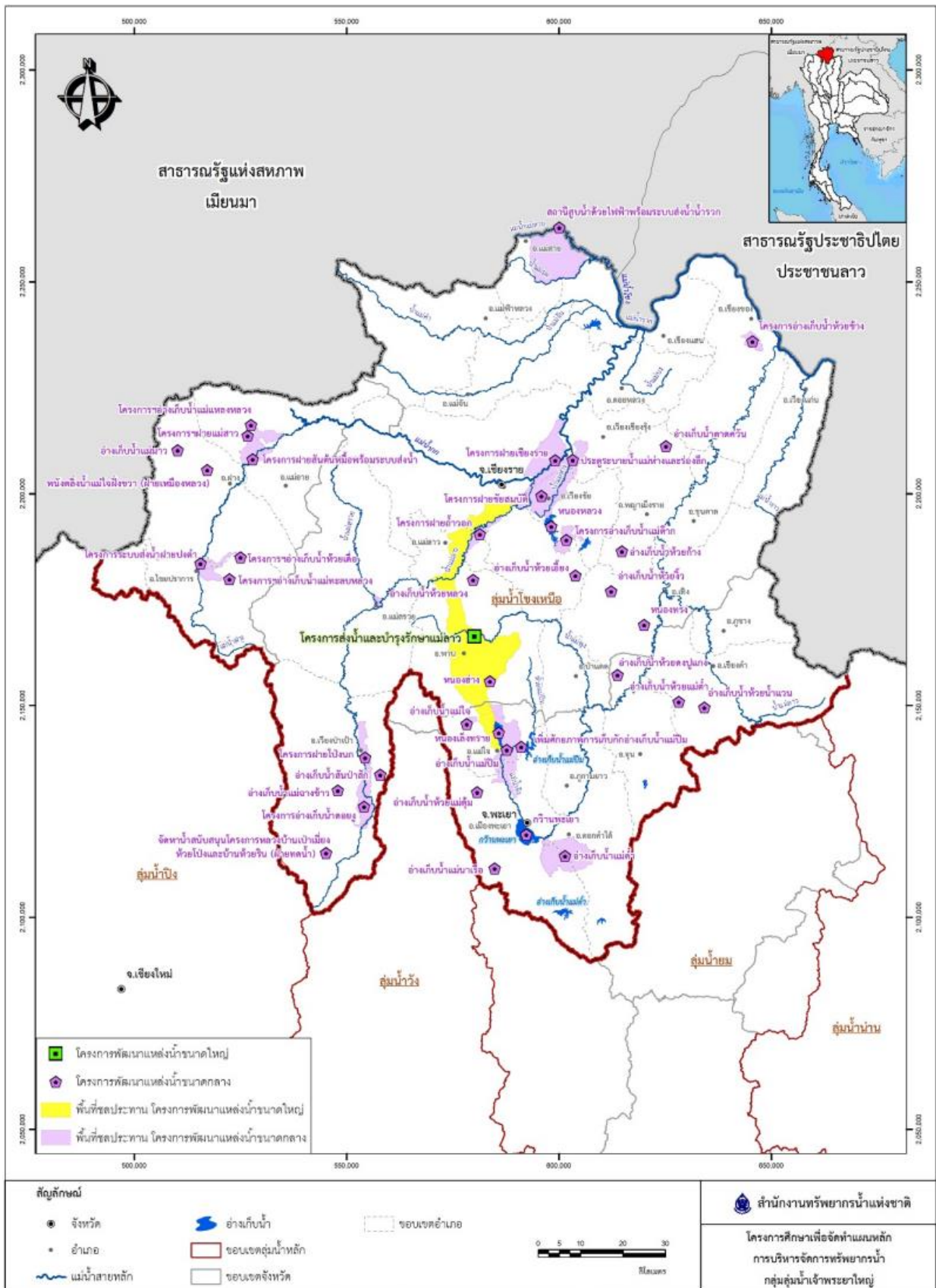
โครงการ	ที่ตั้ง			ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว	ดงมะตะ	แม่ลาว	เชียงราย	73.00	171,543
1. ฝ่ายแม่ลาว	ดงมะตะ	แม่ลาว	เชียงราย	-	169,624
2. เขื่อนแม่สรวย	ดงมะตะ	แม่ลาว	เชียงราย	73.00	1,919

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ตารางที่ 2.2-2 รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ขนาดเล็ก และสูบน้ำด้วยไฟฟ้าในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ชื่อลุ่มน้ำสาขา	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ							
	ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก			สูบน้ำด้วยไฟฟ้า	
	จำนวน (แห่ง)	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	จำนวน (แห่ง)	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	2	-	64,502	34	-	48,860	1	2,730
น้ำแม่จัน	-	-	-	66	-	50,025	-	-
น้ำแม่ฝาง	8	44.82	39,535	137	0.06	208,561	4	9,166
น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1	-	-	-	1	-	600	-	-
น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2	-	-	-	31	0.09	30,120	1	800
น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	5	7.37	26,490	50	0.78	54,305	1	1,000
น้ำแม่สรวย	-	-	-	3	-	1,150	-	-
น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	2	-	39,452	28	0.30	42,680	2	800
น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 3	5	9.00	58,723	45	0.34	67,630	8	14,190
แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	-	-	-	22	-	22,967	4	7,100
แม่น้ำอิงตอนบน	6	56.51	48,243	62	-	50,350	3	6,100
แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	1	37.00	42,213	115	6.62	139,874	8	17,000
แม่น้ำพุง	2	-	-	51	2.07	57,030	2	1,700
แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	2	-	-	85	2.53	129,960	15	40,900
แม่ลาว	2	-	-	156	0.34	141,394	7	13,350
แม่น้ำอิงตอนล่าง	4	6.30	16,618	87	2.54	97,325	18	34,040
แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	-	-	-	57	-	42,380	2	1,900
รวมทั้งหมด	39	160.99	335,776	1,030	15.65	1,185,211	76	150,776

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ พ.ศ. 2563

รูปที่ 2.2-1 ตำแหน่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ และขนาดกลางในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

2.3 แผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ

2.3.1 แผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในการพัฒนาและจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

จากรายงานการศึกษา “โครงการศึกษาความเหมาะสมวิเคราะห์พื้นที่พิเศษและแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ” สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, 2561 ที่ได้รวบรวมแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในการพัฒนา พบว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือมีแผนงานโครงการสำคัญต่อการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมจำนวนทั้งสิ้น 5 โครงการ พื้นที่รับประโยชน์รวมทั้งสิ้น 9,518.75 ไร่ ดังนี้

- 1) ระบบระบายน้ำหลักเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วม พื้นที่ชุมชนเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา พื้นที่รับประโยชน์ 2,231.25 ไร่
- 2) ระบบป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ชุมชนดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ 2,812.5 ไร่
- 3) ระบบป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ชุมชนเมืองเชียงราย (ระยะที่ 4) จังหวัดเชียงราย พื้นที่รับประโยชน์ 1,350 ไร่
- 4) ระบบระบายน้ำหลักเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนแม่ฟ้าหลวง (ระยะที่ 2) อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย พื้นที่รับประโยชน์ 1,656.25 ไร่
- 5) ระบบป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ชุมชนแม่จัน (ระยะที่ 2) อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พื้นที่รับประโยชน์ 1,468.75 ไร่

2.3.2 แผนปฏิบัติการด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

จากแผนปฏิบัติการด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย (แผนแม่บทฯ น้ำ ด้านที่ 3) ในลุ่มน้ำโขงเหนือของหน่วยงานต่าง ๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เสนอขอรับงบประมาณผ่านระบบ Thai Water Plan ปี 2567 – 2570 มีทั้งสิ้น 344 โครงการ ใน 7 ลักษณะงาน คือ โครงการประเภทแก้มลิง บรรเทาอุทกภัยระดับพื้นที่ ประตุระบายน้ำ ป้องกันการกัดเซาะตลิ่ง ระบบระบายน้ำ ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ และอาคารลำเลียงน้ำ รวมงบประมาณทั้งสิ้น 2,750.10 ล้านบาท โดยจังหวัดเชียงรายเสนอแผนงานมากที่สุด 160 โครงการ รองลงมาคือ จังหวัดพะเยา 155 โครงการ และจังหวัดเชียงใหม่ 29 โครงการ ตามลำดับ โดยประเภทแผนงานที่เสนอมากที่สุด คือ การป้องกันการกัดเซาะ หรือเขื่อนป้องกันตลิ่ง และแผนงานประเภทระบบระบายน้ำ อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือได้มีการสำรวจสิ่งกีดขวางทางน้ำต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายอย่างสมบูรณ์แล้ว พร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามาจากสิ่งกีดขวางทางน้ำ จากโครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ กิจกรรมพัฒนาระบบสารสนเทศเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยน้ำท่วมและดินถล่ม จังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอพาน และอำเภอแม่สรวย ที่มีท่อลอดถนนที่ติดกับลำน้ำที่ไม่สามารถรองรับกับปริมาณน้ำที่หลากลงมา ไม่สามารถระบายน้ำได้ทันเป็นสาเหตุให้น้ำเอ่อล้นท่วมพื้นที่ แต่แผนงานที่เสนอรับงบประมาณในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้กลับมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับสาเหตุของปัญหาดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่ได้มีการศึกษามาในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหามาให้ตรงต่อสภาพปัญหาของพื้นที่นั้น ๆ เพื่อบรรเทาผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมและอุทกภัยอย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับมาเป็นต้น ซึ่งรายละเอียดสรุปจำนวนแผนงานที่เสนอผ่านระบบ Thai Water Plan ปี 2567 – 2570 และงบประมาณแสดงดังตารางที่ 2.3.2-1

ตารางที่ 2.3.2-1 สรุปจำนวนแผนงานด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัยที่เสนอผ่านระบบ Thai Water Plan ปี 2567 – 2570

จังหวัด	อำเภอ	ประเภทแผนปฏิบัติการ (โครงการ)								งบประมาณ (ล้านบาท)
		แก้มลิง	บรรเทา อุทกภัย	ประตู ระบายน้ำ	ป้องกันการ กัดเซาะ	ระบบ ระบายน้ำ	สิ่งกีดขวาง ทางน้ำ	อาคาร ลำเลียงน้ำ	รวม (โครงการ)	
เชียงราย	เมืองเชียงราย		17	3	7	9	4		40	416.85
	เวียงชัย				4				4	0.55
	เชียงของ				6	6			12	115.18
	เทิง		5		7	1			13	117.77
	พาน		5	1	1	8			15	84.06
	ป่าแดด					2	2		4	1.74
	แม่จัน	1	2		13	2		1	19	443.57
	เชียงแสน		2		1	1			4	94.76
	แม่สาย				1	1			2	80.81
	แม่สรวย					1			1	0.30
	เวียงป่าเป้า				5	2			7	86.08
	พญาเม็งราย		1		4		1		6	75.61
	เวียงแก่น				5	1			6	179.11
	ขุนตาล		3		1				4	20.47
	แม่ฟ้าหลวง								0	-
	แม่ลาว				11	5	2		18	98.63
	เวียงเชียงรุ้ง						1		1	0.20
	ดอยหลวง	1			3				4	175.81
พะเยา	เมืองพะเยา				44	43	1		88	223.61
	แม่ใจ				3	9			12	57.86
	ดอกคำใต้		1	1	5	21			28	145.94
	จุน				6	2			8	153.51
	เชียงคำ				15	3			18	113.10
	ภูซาง					1			1	5.05
	ภูกามยาว								0	-
เชียงใหม่	ฝาง		2		7	6			15	33.01
	แม่อาย					14			14	6.54
	ไชยปราการ									-
รวม		2	38	5	149	138	11	1	344	2,750.10

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1

2.4 การวิเคราะห์ภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ

สภาพปัญหาด้านน้ำท่วม ปัญหาอุทกภัยในลุ่มน้ำโขงเหนือ แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำท่วมฉับพลัน/น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำป่าล้นตลิ่ง และน้ำท่วมขังในพื้นที่ลุ่ม

2.4.1 ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำท่วมฉับพลัน/น้ำป่าไหลหลาก

เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันจากการเคลื่อนตัวอย่างรวดเร็วของปริมาณน้ำจำนวนมากจากที่สูงสู่ที่ต่ำ มักเกิดหลังจากฝนตกหนัก เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างภูเขาประกอบกับพื้นที่ป่าต้นน้ำถูกทำลาย จึงทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก ลุ่มน้ำสาขาที่ประสบปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขงตอนบน ตำบลป่าตึง ตำบลท่าข้าวเปลือก อำเภอแม่จัน ตำบลบ้านด้าย ตำบลเมืองชุม ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย ลุ่มน้ำสาขาน้ำแม่ฝาง ตำบลแม่จอน ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง ตำบลหนองบัว อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ลุ่มน้ำสาขาน้ำแม่ลาว ตำบลแม่เจดีย์ ตำบลแม่เจดีย์ใหม่ ตำบลป่าจั่ว อำเภอเวียงป่าเป้า เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำสาขาดังกล่าวมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาความลาดชันสูง ประกอบกับพื้นที่ป่าต้นน้ำถูกบุกรุกเพื่อทำการเกษตรจนเกิดความเสื่อมโทรมทำให้เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินด้วยอีกประการหนึ่ง ดังนั้นจึงมักเกิดปัญหาน้ำป่าไหลหลากและโคลนถล่มพร้อมกัน นอกจากนี้ลุ่มน้ำระหว่างประเทศคือลุ่มน้ำย่อยแม่สายและน้ำรวก ก็ประสบปัญหาน้ำไหลบ่าจากต้นน้ำที่อยู่ในฝั่งพม่าเข้าท่วมพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณตำบลเวียงพางคำ และจังหวัดท่าขี้เหล็กของพม่า โดยในพื้นที่ซึ่งขาดระบบเตือนภัยซึ่งอาจจะต้องทำความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อขอติดตั้งไว้ในพื้นที่ ต้นน้ำเพื่อเฝ้าติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดในช่วงฤดูน้ำหลาก โดยได้แสดงรายละเอียดพื้นที่ที่ประสบภัยน้ำท่วมฉับพลัน/น้ำป่าไหลหลาก และดินโคลนถล่มในจังหวัดเชียงรายไว้เพิ่มเติมแสดงดังรูปที่ 2.4.1-1 และรูปที่ 2.4.1-2 และตารางที่ 2.4.1-1

2.4.2 ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำป่าล้นตลิ่ง

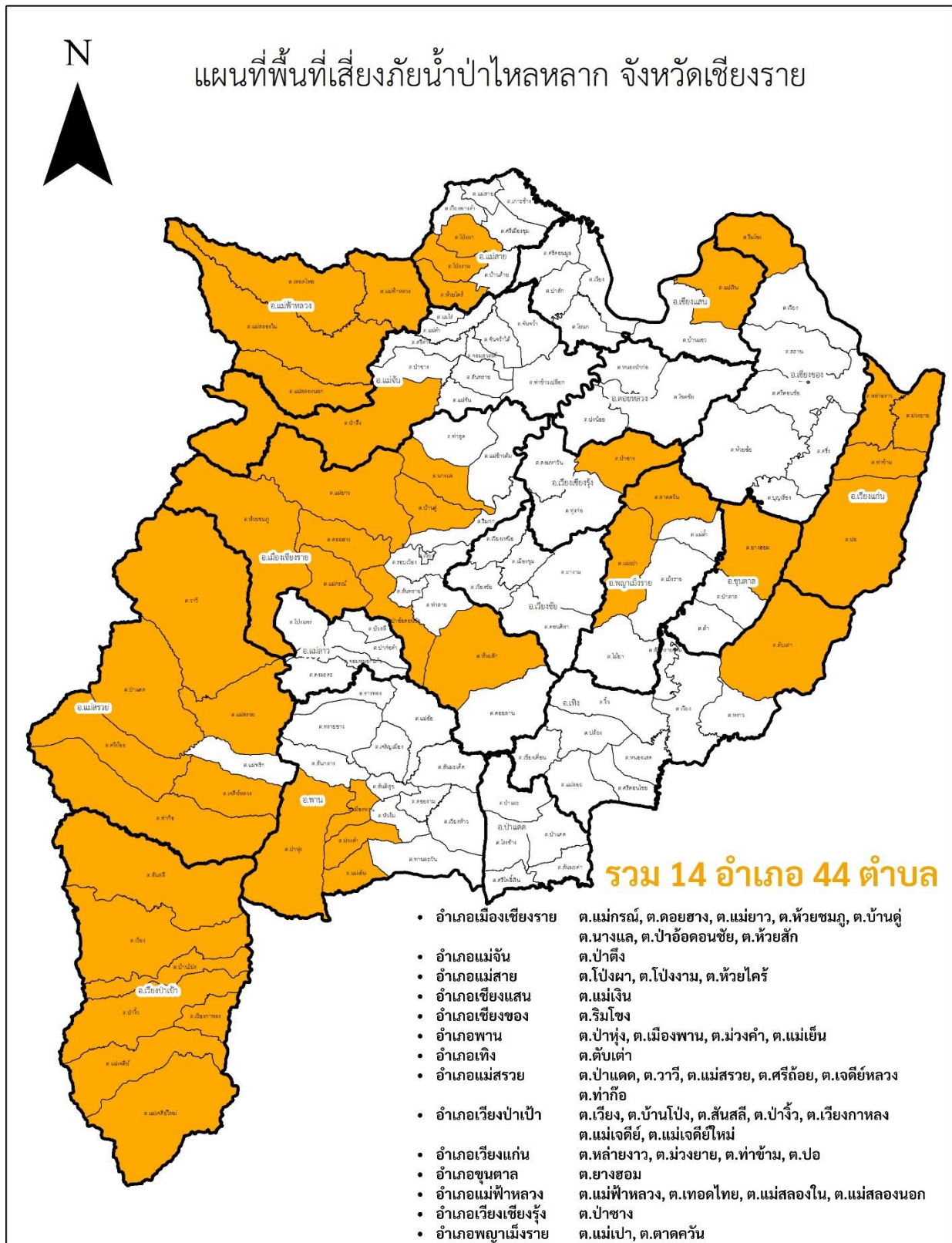
เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นเมื่อมีฝนตกหนักและต่อเนื่องในพื้นที่ลุ่มน้ำและสภาพลำน้ำตื้นเขิน มีการบุกรุกทางน้ำ จึงทำให้น้ำล้นตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย โดยพื้นที่ที่ประสบปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากเป็นประจำ คือ พื้นที่ลุ่มน้ำอิง ในจังหวัดพะเยา และเชียงราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ ตำบลสว่างอารมณ์ ตำบลห้วยลาน อำเภอดอกคำใต้ ตำบลจำปาหวาย ตำบลแม่ปืม อำเภอเมืองพะเยา ตำบลหนองแรด ตำบลศรีดอนไชย อำเภอเทิง ตำบลห้วยซอ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย บริเวณจุดบรรจบน้ำแม่ลาวกับแม่น้ำกกที่ อำเภอเมืองเชียงราย และพื้นที่ลุ่มของลำน้ำพุงที่ ตำบลสันมะเค็ด ตำบลทรายขาว ตำบลแม่ฮ้อ ตำบลดอยงาม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เป็นต้น และได้แสดงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำป่าล้นตลิ่งในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเพิ่มเติมไว้แสดงดัง รูปที่ 2.4.2-1

2.4.3 ปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่

เป็นลักษณะอุทกภัยที่เกิดขึ้นจากปริมาณน้ำสะสมจำนวนมากที่ไหลบ่าในแนวระนาบจากที่สูงไปยังที่ต่ำ เข้าท่วมอาคารบ้านเรือน เรือสวนไร่นาได้รับความเสียหาย หรือ เป็นสภาพน้ำท่วมขังในเขตเมืองใหญ่ ที่เกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน มีสาเหตุมาจากระบบการระบายน้ำไม่ดีพอ มีสิ่งกีดขวางทางระบายน้ำ และจากรายงานการศึกษาโครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ กิจกรรมพัฒนาระบบสารสนเทศเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยน้ำท่วมและดินถล่มจังหวัดเชียงราย ระยะที่ 2 ได้ระบุถึงสาเหตุหลักของสิ่งกีดขวางทางน้ำซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ คือการสะสมของตะกอนทำให้สภาพลำน้ำตื้นเขิน วัชพืชปกคลุมและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ขวางทางระบายน้ำ และการสร้างท่อลอดถนนที่ติดกับลำน้ำที่ไม่สามารถรองรับ

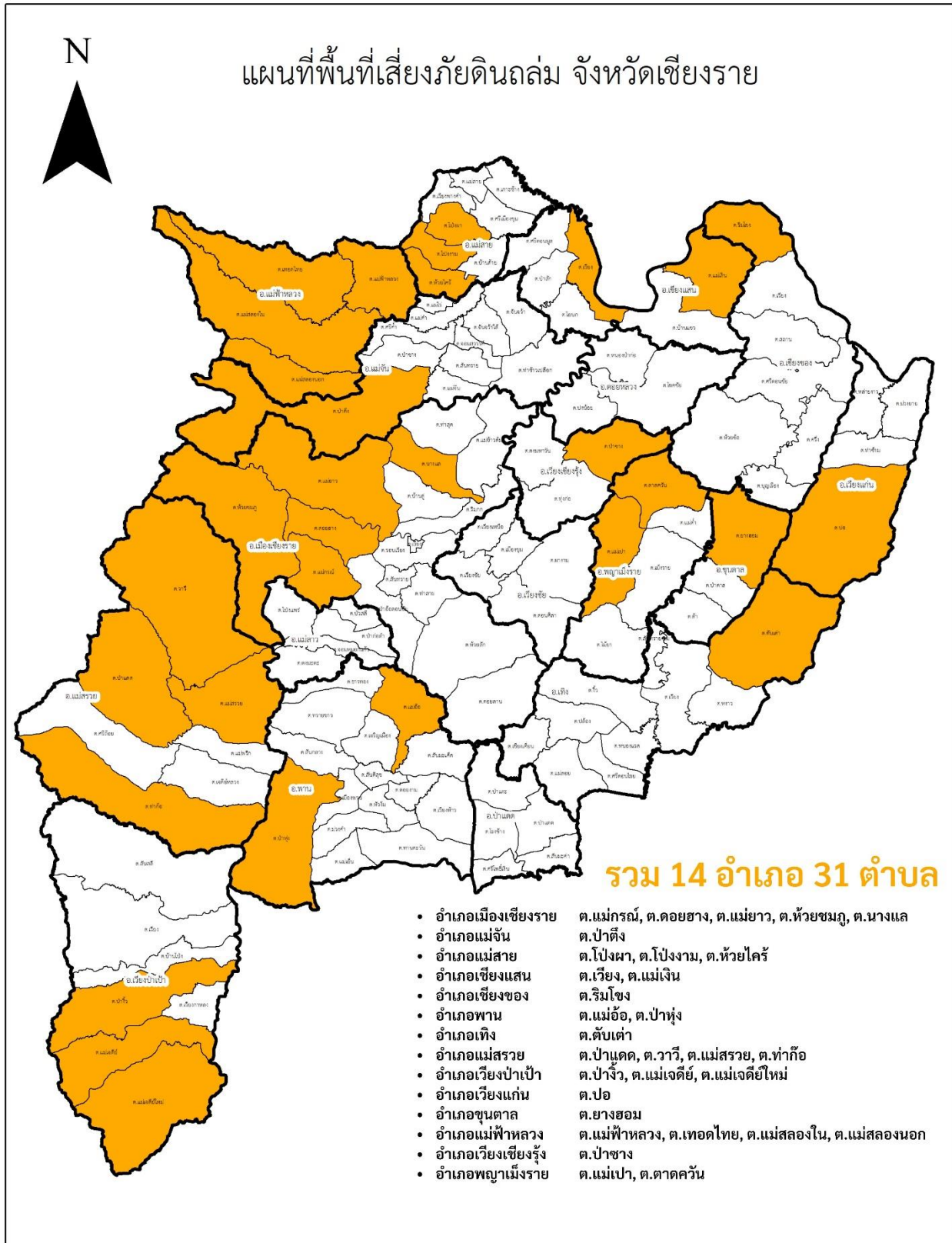

กับปริมาณน้ำที่หลากลงมา ไม่สามารถระบายน้ำได้ทันเป็นต้น โดยพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงจากสิ่งกีดขวางทางน้ำ ได้แก่ เขตอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่สรวย และอำเภอพาน นอกจากนี้ข้อมูลของกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2564 ได้รายงานพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วมซึ่งซ้ำซากในลุ่มน้ำโขงเหนือเป็นประจำคือ ตำบลเวียง อำเภอเทิง โดยมีความถี่ของการประสบภัยที่ระดับ 8-10 ครั้งในรอบ 10 ปี นอกจากนี้ยังพบว่าพื้นที่ อำเภอเทิง อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย พื้นที่อำเภอฝาง และ อำเภอแม่อาว จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่อำเภอเชียงคำ อำเภอจุน และ อำเภอดอกคำใต้ ยังประสบปัญหาน้ำท่วมซึ่งซ้ำซากบ่อยครั้ง สำหรับพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมซึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือรายจังหวัด ได้แสดงไว้ในรูปที่ 2.4.3-1 และ ตารางที่ 2.4.3-1 ถึง ตารางที่ 2.4.3-3

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเชียงราย (2566)

รูปที่ 2.4.1-1 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำป่าไหลหลากจังหวัดเชียงราย

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเชียงราย (2566)

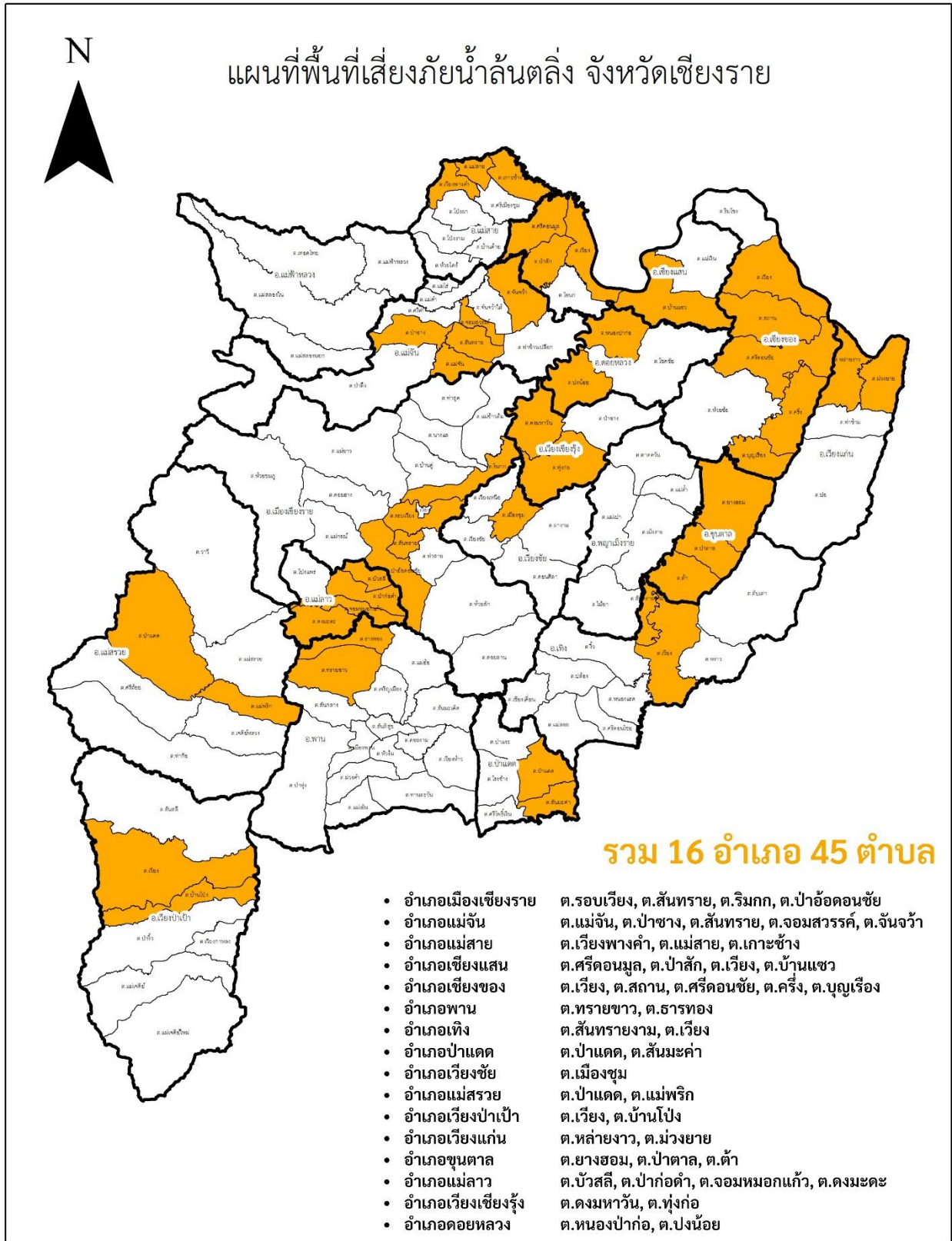
รูปที่ 2.4.1-2 พื้นที่เสี่ยงภัยดินโคลนถล่มจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 2.4.1-1 ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มจังหวัดเชียงราย

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	รวม
อ.เมืองเชียงราย	ต.แม่กรณ์	ม.6,9,10,11,12	5 ตำบล 26 หมู่บ้าน
	ต.แม่ยาว	ม.13	
	ต.ดอยฮาง	ม.1,8	
	ต.ห้วยชมภู	ม.1 - 11	
	ต.นางแล	ม.7	
อ.แม่สาย	ต.โป่งงาม	ม.10,11	3 ตำบล 5 หมู่บ้าน
	ต.โป่งผา	ม.1,9	
	ต.ห้วยไคร้	ม.6	
อ.เวียงแก่น	ต.ปอ	ม.1-20	1 ตำบล 20 หมู่บ้าน
อ.พาน	ต.ป่าหุ้ง	ม.7,8	2 ตำบล 4 หมู่บ้าน
	ต.แม่ฮ้อ	ม.5,6	
อ.แม่สรวย	ต.แม่สรวย	ม.6,7,13,14,15	4 ตำบล 37 หมู่บ้าน
	ต.วาวี	ม.1-4,9,10,14,15,17-25	
	ต.ป่าแดด	ม.9,11,13,20,21	
	ต.ท่าก้อ	ม.8,9,11,15-19,24,25	
อ.แม่จัน	ต.ป่าตึง	ม.9,10,12,13-17,19,20	1 ตำบล 10 หมู่บ้าน
อ.เวียงป่าเป้า	ต.ป่าจี้	ม.1,2,7,8,10	3 ตำบล 24 หมู่บ้าน
	ต.แม่เจดีย์	ม.1,2,3,7,8,9,13,16	
	ต.แม่เจดีย์ใหม่	ม.1,2,4,6,7,8,10-14	
อ.เทิง	ต.ตับเต่า	ม.9-17,19-21,23-25	1 ตำบล 15 หมู่บ้าน
อ.แม่ฟ้าหลวง	ต.แม่ฟ้าหลวง	ม.1 - 19	4 ตำบล 78 หมู่บ้าน
	ต.เทอดไทย	ม.1 - 19	
	ต.แม่สลองนอก	ม.1 - 13	
	ต.แม่สลองใน	ม.1 - 27	
อ.เชียงแสน	ต.เวียง	ม.1	2 ตำบล 2 หมู่บ้าน
	ต.แม่เงิน	ม.7	
อ.เชียงของ	ต.ริมโขง	ม.5,6,9,10	1 ตำบล 4 หมู่บ้าน
อ.ขุนตาล	ต.ยางฮ่อม	ม.13	1 ตำบล 1 หมู่บ้าน
อ.เวียงเชียงรุ้ง	ต.ป่าซาง	ม.15	1 ตำบล 1 หมู่บ้าน
อ.พญาเม็งราย	ต.แม่เปา	ม.5,7,17	2 ตำบล 5 หมู่บ้าน
	ต.ตาดควัน	ม.4,6	
รวมทั้งสิ้น	14 อำเภอ 31 ตำบล	232 หมู่บ้าน	

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเชียงราย (2566)

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดเชียงราย (2566)

รูปที่ 2.4.2-1 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำล้นตลิ่งจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 2.4.3-1 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดเชียงใหม่

อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรงและพื้นที่เสี่ยงภัย		เนื้อที่ (ไร่)
		พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากบ่อยครั้ง โดยประสบน้ำท่วมขัง 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นครั้งคราว โดยประสบน้ำท่วมขังไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	
อ.เชียงดาว	ต.แม่่นะ	-	1,671	1,671
อ.เชียงดาว	ผลรวม	-	1,671	1,671
อ.ไชยปราการ	ต.ปงคำ	-	545	545
อ.ไชยปราการ	ต.แม่ทะลบ	-	618	618
อ.ไชยปราการ	ต.ศรีคังเย็น	-	1,295	1,295
อ.ไชยปราการ	ผลรวม	-	2,458	2,458
อ.ฝาง	ต.ท่ากว้าง	399	2,388	2,787
อ.ฝาง	ต.ม่อนปิ่น	-	31	31
อ.ฝาง	ต.แม่คะ	176	1,428	1,604
อ.ฝาง	ต.แม่งอน	28	2,661	2,689
อ.ฝาง	ต.เวียง	829	6,877	7,706
อ.ฝาง	ผลรวม	1,432	13,385	14,817
อ.พร้าว	ต.สันทราย	-	6,096	6,096
อ.พร้าว	ต.โหล่งขอด	-	901	901
อ.พร้าว	ผลรวม	-	6,997	6,997
อ.แม่เอย	ต.ท่าตอน	61	1,894	1,955
อ.แม่เอย	ต.บ้านหลวง	13	1,102	1,115
อ.แม่เอย	ต.แม่นางวาง	648	4,240	4,888
อ.แม่เอย	ต.แม่สาว	1,313	5,163	6,476
อ.แม่เอย	ต.แม่เอย	2,039	6,346	8,385
อ.แม่เอย	ต.สันต้นหม้อ	868	2,939	3,807
อ.แม่เอย	ผลรวม	4,942	21,684	26,626
จ.เชียงใหม่ ผลรวม		6,374	46,195	52,569

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

ตารางที่ 2.4.3-2 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดเชียงราย

อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง			เนื้อที่ (ไร่)
		ท่วมซ้ำซากเป็นประจำ โดยประสบน้ำท่วมขัง 8-10 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	ท่วมซ้ำซากบ่อยครั้ง โดยประสบน้ำท่วมขัง 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นครั้งคราว โดยประสบน้ำท่วมขังไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	
อ.ขุนตาล	ต.ต้า	-	2,079	5,812	7,891
	ต.ป่าตาล	-	525	4,665	5,190
	ต.ยางฮ่อม	-	2,406	19,185	21,591
อ.ขุนตาล ผลรวม		-	5,010	29,662	34,672
อ.เชียงของ	ต.ศรี่ง	-	958	3,360	4,318
	ต.บุญเรือง	-	763	2,694	3,457
	ต.เวียง	-	-	207	207
	ต.ศรีดอนชัย	-	-	4,355	4,355
	ต.สถาน	-	-	1,107	1,107
	ต.ห้วยซอ	-	621	16,845	17,466
อ.เชียงของ ผลรวม		-	2,342	28,568	30,910
อ.เชียงแสน	ต.บ้านแซว	-	-	262	262
	ต.ป่าสัก	-	1,271	2,298	3,569
	ต.โยนก	-	261	8,066	8,327
	ต.เวียง	-	233	1,022	1,255
	ต.ศรีดอนมูล	-	2,870	10,595	13,465
อ.เชียงแสน ผลรวม		-	4,635	22,243	26,878
อ.ดอยหลวง	ต.โชคชัย	-	142	2,881	3,023
	ต.ปงน้อย	-	292	8,349	8,641
	ต.หนองป่าก่อ	-	57	6,745	6,802
อ.ดอยหลวง ผลรวม		-	491	17,975	18,466
อ.เทิง	ต.จี้ว	-	3,192	11,712	14,904
	ต.เชียงเคี่ยน	-	1,710	2,447	4,157
	ต.ดักเต่า	-	683	493	1,176
	ต.ปล้อง	-	4,999	6,993	11,992
	ต.แม่ลอย	-	219	2,911	3,130
	ต.เวียง	305	4,470	12,706	17,481
	ต.ศรีดอนไชย	-	972	3,587	4,559
	ต.สันทรายงาม	-	3,592	5,861	9,453
	ต.หวาว	-	3,214	4,225	7,439
ต.หนองแรด	-	5,908	7,288	13,196	
อ.เทิง ผลรวม		305	28,959	58,223	87,487

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

ตารางที่ 2.4.3-2 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดเชียงราย (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง			เนื้อที่ (ไร่)
		ท่วมซ้ำซากเป็นประจำ โดยประสบน้ำท่วมซ้ำ 8-10 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	ท่วมซ้ำซากบ่อยครั้ง โดยประสบน้ำท่วมซ้ำ 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นครั้งคราว โดยประสบน้ำท่วมซ้ำไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	
อ.ป่าแดด	ต.ป่าแงะ	-	1,055	6,085	7,140
	ต.ป่าแดด	-	1,838	4,487	6,325
	ต.โรงช้าง	-	287	2,678	2,965
	ต.ศรีโพธิ์เงิน	-	1,119	1,059	2,178
	ต.สันมะค่า	-	1,372	3,722	5,094
อ.ป่าแดด ผลรวม		-	5,671	18,031	23,702
อ.พญาเม็งราย	ต.ตาดควัน	-	199	2,607	2,806
	ต.เม็งราย	-	5,854	9,348	15,202
	ต.แม่ต้า	-	405	1,629	2,034
	ต.แม่ป่า	-	2,434	3,247	5,681
	ต.ไม้ยา	-	5,331	7,080	12,411
อ.พญาเม็งราย ผลรวม		-	14,223	23,911	38,134
อ.พาน	ต.เจริญเมือง	-	145	9,295	9,440
	ต.ดอยงาม	-	1,469	6,429	7,898
	ต.ทรายขาว	-	926	11,098	12,024
	ต.ทานตะวัน	-	569	17,458	18,027
	ต.ธารทอง	-	266	4,578	4,844
	ต.ป่าหุ้ง	-	-	2,908	2,908
	ต.ม่วงคำ	-	193	9,188	9,381
	ต.เมืองพาน	-	24	5,835	5,859
	ต.แม่เย็น	-	-	5,380	5,380
	ต.แม่ฮ้อ	-	1,048	9,946	10,994
	ต.เวียงห้า	-	207	3,764	3,971
	ต.สันกลาง	-	34	4,401	4,435
	ต.สันตีสู่	-	65	5,440	5,505
	ต.สันมะเค็ด	-	2,715	15,849	18,564
	ต.ห้วยม	-	1,165	8,493	9,658
อ.พาน ผลรวม		-	8,826	120,062	128,888
อ.แม่จัน	ต.จอมสวรรค์	-	16	2,185	2,201
	ต.จันจว้า	-	429	3,534	3,963
	ต.จันจว้าใต้	-	534	3,769	4,303
	ต.ท่าข้าวเปลือก	-	1,561	6,981	8,542
	ต.ป่าซาง	-	40	1,272	1,312
	ต.ป่าตึง	-	31	2,634	2,665
	ต.แม่คำ	-	383	2,498	2,881
	ต.แม่จัน	-	8	2,287	2,295
	ต.แม่ไร่	-	-	579	579
	ต.ศรีคำ	-	209	668	877
	ต.สันทราย	-	154	2,996	3,150
อ.แม่จัน ผลรวม		-	3,365	29,403	32,768

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

ตารางที่ 2.4.3-2 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดเชียงราย (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง			เนื้อที่ (ไร่)
		ท่วมซ้ำซากเป็นประจำ โดยประสบน้ำท่วมซัง 8- 10 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	ท่วมซ้ำซากบ่อยครั้ง โดยประสบน้ำท่วมซัง 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็น ครั้งคราว โดยประสบน้ำ ท่วมซังไม่เกิน 3 ครั้ง ใน รอบ 10 ปี	
อ.เมืองเชียงราย	ต.ดอยลาน	-	4,201	10,536	14,737
	ต.ดอยฮาง	-	22	374	396
	ต.ท่าสาย	-	1,272	3,144	4,416
	ต.นางแล	-	205	8,615	8,820
	ต.บ้านดู่	-	852	5,682	6,534
	ต.ป่าอ้อดอนชัย	-	1,081	5,855	6,936
	ต.แม่กรณ์	-	-	1,994	1,994
	ต.แม่ข้าวต้ม	-	3,081	8,935	12,016
	ต.แม่ยาว	-	96	1,201	1,297
	ต.รอบเวียง	-	1,623	2,630	4,253
	ต.ริมกก	-	6,676	8,866	15,542
	ต.สันทราย	-	534	2,374	2,908
	ต.ห้วยสัก	-	2,368	12,966	15,334
อ.เมืองเชียงราย ผลรวม		-	22,011	73,172	95,183
อ.แม่ลาว	ต.จอมหมอก แก้ว	-	24	2,731	2,755
	ต.ดงมะตะ	-	522	4,224	4,746
	ต.บัวสลี	-	1,273	3,879	5,152
	ต.ป่าก้อคำ	-	266	5,368	5,634
	ต.โป่งแพร่	-	49	198	247
อ.แม่ลาว ผลรวม		-	2,134	16,400	18,534
อ.แม่สรวย	ต.เจดีย์หลวง	-	561	1,137	1,698
	ต.ท่าก้อ	-	542	252	794
	ต.ป่าแดด	-	1,347	3,634	4,981
	ต.แม่พริก	-	1,018	1,486	2,504
	ต.แม่สรวย	-	619	741	1,360
	ต.ศรีถ้อย	-	719	1,720	2,439
อ.แม่สรวย ผลรวม		-	4,806	8,970	13,776
อ.แม่สาย	ต.เกาะช้าง	-	674	4,286	4,960
	ต.บ้านด้าย	-	1,937	7,096	9,033
	ต.โป่งงาม	-	302	3,948	4,250
	ต.โป่งผา	-	276	6,947	7,223
	ต.แม่สาย	-	10	1,025	1,035
	ต.เวียงพางคำ	-	-	707	707
	ต.ศรีเมืองชุม	-	603	12,299	12,902
	ต.ห้วยไคร้	-	470	7,329	7,799
อ.แม่สาย ผลรวม		-	4,272	43,637	47,909

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

ตารางที่ 2.4.3-2 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดเชียงราย (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง			เนื้อที่ (ไร่)
		ท่วมซ้ำซากเป็นประจำ โดยประสบน้ำท่วมขัง 8- 10 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	ท่วมซ้ำซากบ่อยครั้ง โดยประสบน้ำท่วมขัง 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็น ครั้งคราว โดยประสบน้ำ ท่วมขังไม่เกิน 3 ครั้ง ใน รอบ 10 ปี	
อ.เวียงชัย	ต.ดอนศิลา	-	1,352	7,019	8,371
	ต.ผางาม	-	2,249	8,734	10,983
	ต.เมืองชุม	-	5,172	6,136	11,308
	ต.เวียงชัย	-	1,825	4,805	6,630
	ต.เวียงเหนือ	-	6,556	11,595	18,151
อ.เวียงชัย ผลรวม		-	17,154	38,289	55,443
อ.เวียงเชียงรุ้ง	ต.ดงมหาวัน	-	8,784	5,853	14,637
	ต.ทุ่งก่อ	-	3,581	13,860	17,441
	ต.ป่าซาง	-	3,213	3,289	6,502
อ.เวียงเชียงรุ้ง ผลรวม		-	15,578	23,002	38,580
อ.เวียงป่าเป้า	ต.บ้านโป่ง	-	-	4,756	4,756
	ต.ป่าจั่ว	-	-	9,026	9,026
	ต.แม่เจดีย์	-	-	3,872	3,872
	ต.แม่เจดีย์ใหม่	-	-	608	608
	ต.เวียง	-	-	2,683	2,683
	ต.เวียงกาหลง	-	-	6,625	6,625
	ต.สันสลี	-	-	1,627	1,627
อ.เวียงป่าเป้า ผลรวม		-	-	29,197	29,197
จ.เชียงราย ผลรวม		305	139,477	580,745	720,527

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

ตารางที่ 2.4.3-3 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดพะเยา

อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง		เนื้อที่ (ไร่)
		พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากบ่อยครั้ง โดยประสบน้ำท่วมขัง 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นครั้งคราว โดยประสบน้ำท่วมขังไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	
อ.จุน	ต.จุน	238	3,474	3,712
	ต.ทุ่งรวงทอง	1,910	6,086	7,996
	ต.พระธาตุช้างแกง	14	3,864	3,878
	ต.ล่อ	2,636	6,161	8,797
	ต.หงส์หิน	2,063	9,290	11,353
	ต.ห้วยข้าวก่ำ	-	1,835	1,835
	ต.ห้วยยางขาม	1,466	1,323	2,789
	อ.จุน ผลรวม		8,327	32,033
อ.เชียงคำ	ต.เจดีย์คำ	5,107	4,278	9,385
	ต.เชียงบาน	681	1,542	2,223
	ต.ทุ่งผาสุข	294	640	934
	ต.น้ำแวน	2,320	4,218	6,538
	ต.ฝายกวาง	427	4,360	4,787
	ต.แม่ลาว	260	546	806
	ต.ร่มเย็น	1,281	2,578	3,859
	ต.เวียง	2,052	1,331	3,383
	ต.ห้วยวน	1,823	882	2,705
	ต.อ่างทอง	5,330	10,182	15,512
	อ.เชียงคำ ผลรวม		19,575	30,557
อ.ดอกคำใต้	ต.คือเวียง	-	11,156	11,156
	ต.ดงสุวรรณ	2,318	8,123	10,441
	ต.ดอกคำใต้	87	7,999	8,086
	ต.ดอนศรีชุม	19	6,904	6,923
	ต.บ้านถ้ำ	-	5,720	5,720
	ต.บ้านปิน	-	6,144	6,144
	ต.บุญเกิด	-	5,897	5,897
	ต.ป่าซาง	298	2,123	2,421
	ต.สว่างอารมณ์	3,087	7,359	10,446
	ต.สันโค้ง	1,379	10,365	11,744
อ.ดอกคำใต้ ผลรวม	ต.หนองหล่ม	-	1,325	1,325
	ต.ห้วยลาน	11,152	10,243	21,395
		18,340	83,358	101,698

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

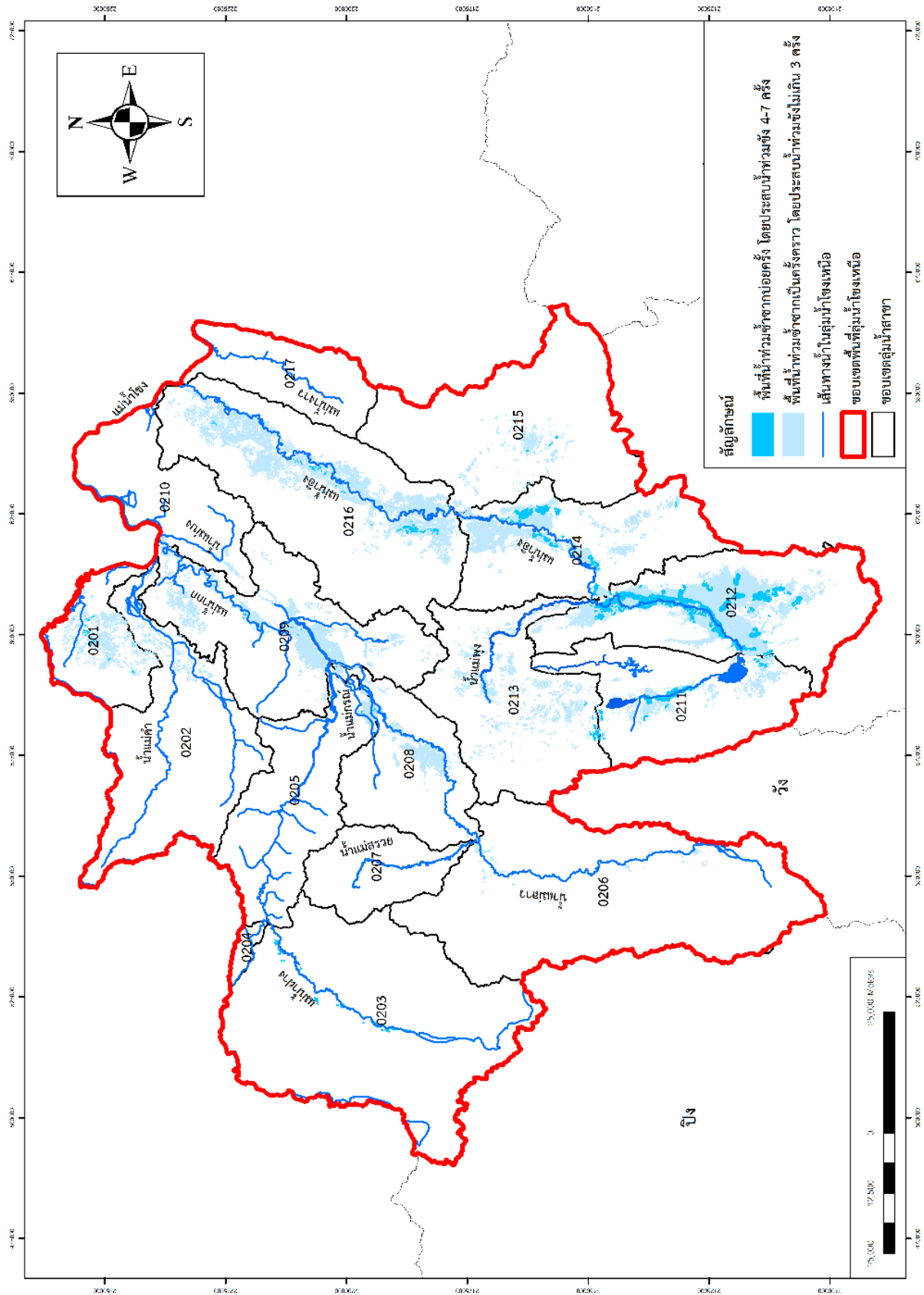

ตารางที่ 2.4.3-3 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือ ในเขตจังหวัดพะเยา (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	ระดับความรุนแรง		เนื้อที่ (ไร่)
		พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากบ่อยครั้ง โดยประสบน้ำท่วมขัง 4-7 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากเป็นครั้งคราว โดยประสบน้ำท่วมขังไม่เกิน 3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี	
อ.ภูพานยาว	ต.ดงเจน	-	3,484	3,484
	ต.แม่อิง	877	5,761	6,638
	ต.ห้วยแก้ว	3,285	14,389	17,674
อ.ภูพานยาว ผลรวม		4,162	23,634	27,796
อ.ภูซาง	ต.เชียงแรง	2,138	2,701	4,839
	ต.ทุ่งกล้วย	517	2,019	2,536
	ต.ป่าสัก	672	1,369	2,041
	ต.ภูซาง	351	698	1,049
	ต.สบบง	1,814	4,666	6,480
	อ.ภูซาง ผลรวม		5,492	11,453
อ.เมืองพะเยา	ต.จำป่าหวาย	9	11,760	11,769
	ต.ท่าจำปี	427	4,958	5,385
	ต.ท่าวังทอง	-	2,591	2,591
	ต.บ้านด้อม	-	3,047	3,047
	ต.บ้านด้า	289	5,805	6,094
	ต.บ้านตุ่น	-	2,335	2,335
	ต.บ้านสาาง	-	1,354	1,354
	ต.บ้านใหม่	96	6,468	6,564
	ต.แม่กา	-	4,193	4,193
	ต.แม่ต๋า	16	507	523
	ต.แม่นาเรือ	-	8,017	8,017
	ต.แม่ปืม	476	7,931	8,407
	ต.แม่ใส	18	6,617	6,635
	ต.เวียง	-	209	209
	ต.สันป่าม่วง	-	788	788
อ.เมืองพะเยา ผลรวม		1,331	66,580	67,911
อ.แม่ใจ	ต.เจริญราษฎร์	-	2,552	2,552
	ต.บ้านเหล่า	-	6,182	6,182
	ต.ป่าแฝก	-	8,658	8,658
	ต.แม่ใจ	-	3,966	3,966
	ต.แม่สุก	98	5,765	5,863
	ต.ศรีถ้อย	-	6,391	6,391
อ.แม่ใจ ผลรวม		98	33,514	33,612
จ.พะเยา ผลรวม		57,325	281,129	338,454

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

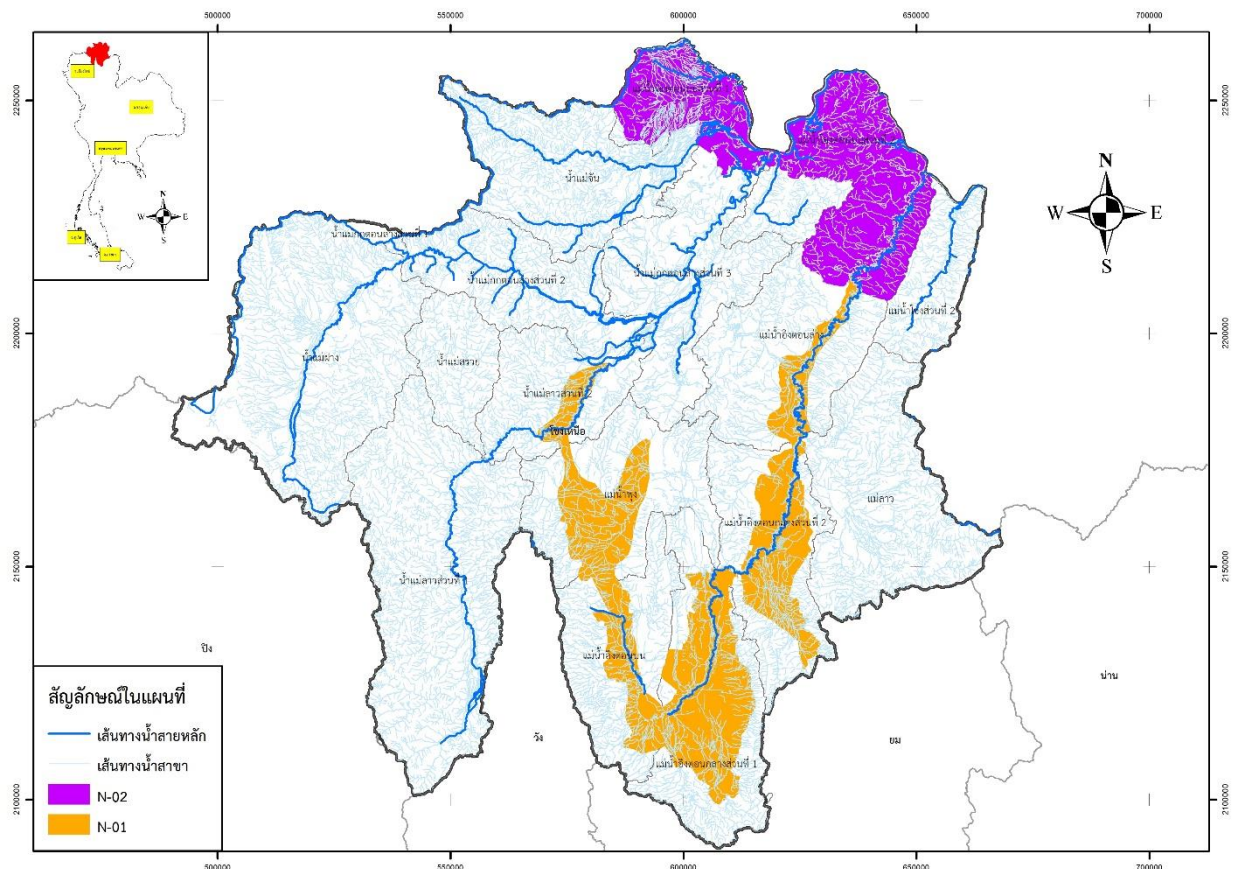

รูปที่ 2.4.3-1 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมและอุทกภัยในลุ่มน้ำโขงเหนือ

2.4.4 สถานการณ์ในพื้นที่วิกฤติ (Area based) ลุ่มน้ำโขงเหนือ

จากรายงานโครงการศึกษาความเหมาะสมวิเคราะห์พื้นที่พิเศษ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พบว่า ลุ่มน้ำโขงเหนือ มี Area based 2 พื้นที่ คือ N-01 ลุ่มน้ำอิง และ N-02 สนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เชียงรายพื้นที่รวม 547,100 ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมจำนวน 155,300 ไร่ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งจำนวน 315,100 ไร่ และพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมและภัยแล้งจำนวน 76,700 ไร่ แสดงดังตารางที่ 2.4.4-1 และรูปที่ 2.4.4-1 ตารางที่ 2.4.4-1 พื้นที่เสี่ยงภัยในพื้นที่วิกฤติ (Area based) ลุ่มน้ำโขงเหนือ

พื้นที่เสี่ยงภัย (Area based)	พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม	พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและภัยแล้ง	รวมพื้นที่
N-01 ลุ่มน้ำอิง	155,300	284,400	76,700	516,400
N-02 สนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย	-	30,700	-	30,700
รวม	155,300	315,100	76,700	547,100

ที่มา : พื้นที่เป้าหมายและแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

รูปที่ 2.4.4-1 พื้นที่วิกฤติ (Area based) ลุ่มน้ำโขงเหนือ N-01 และ N-02

1) พื้นที่วิกฤติ N-01 ลุ่มน้ำอิง

เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมและภัยแล้ง ครอบคลุมพื้นที่ 80 ตำบล 12 อำเภอ 2 จังหวัด คือ เชียงราย และพะเยา แยกเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม 155,300 ไร่ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง 284,400 ไร่ พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและภัย

แล้ง 76,700 ไร่ รวมพื้นที่เสี่ยงภัย 516,400 ไร่ คร่าวเรือ่นได้รับผลกระทบ 62,000 คร่าวเรือ่น ปริมาณน้ำขาดแคลนด้านการเกษตรในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ประมาณ 200 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำส่วนเกินท่วมขัง 190 ล้านลูกบาศก์เมตร ความลึกน้ำท่วม 0.50 – 0.75 เมตร ระยะเวลาน้ำท่วม 3 วัน

สภาพภูมิประเทศด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามแนวแม่น้ำลาวเป็นที่ลุ่มริมฝั่งแม่น้ำในเขต อ.พาน จ.เชียงราย พื้นที่ต่อเนื่องลงมาแนวเหนือใต้ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว ในเขต อ.พาน จ.เชียงราย อ.แม่ใจ จ.พะเยา มีปัญหาน้ำท่วมกระจายอยู่ทั่วไป จากนั้นพื้นที่จะเป็นแนวไปตามสองฝั่งของน้ำแม่จางในเขต อ.แม่ใจ ไปจนถึง อ.เมือง จ.พะเยา และไปตามแนวแม่น้ำอิงย้อนขึ้นไปทางเหนือ ไปสิ้นสุดที่ อ.ขุนตาล จ.เชียงราย พื้นที่ตอนกลางด้านทิศตะวันออกครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ อ.จุน จ.พะเยา ซึ่งมีพื้นที่ลาดเทไปสู่แม่น้ำอิงทางตอนเหนือ ด้านทิศใต้ครอบคลุมพื้นที่สูงของ อ.เมือง และ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

สภาพปัญหาน้ำท่วม สภาพปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะน้ำท่วมล้นตลิ่งและน้ำท่วมขังในบางพื้นที่ แต่มีไม่มาก พื้นที่น้ำท่วมส่วนใหญ่อยู่บริเวณริมแม่น้ำอิง เนื่องจากมีปริมาณน้ำมากกว่าความจุลำน้ำและมีสิ่งกีดขวางทางน้ำ หรือได้รับผลกระทบจากท้ายน้ำที่มีระดับสูงจนไม่สามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้ทันจนเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหาหลักในพื้นที่ควรดำเนินการดังนี้

- 1) พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ
- 2) การปรับปรุงอ่างเก็บน้ำเดิม ให้สามารถบริหารจัดการน้ำท่วมได้
- 3) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในลำน้ำสายหลัก ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ
- 4) พัฒนาหนองน้ำขนาดใหญ่ เพื่อใช้เป็นแก้มลิงและเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง
- 5) พัฒนาระบบผันน้ำเลี้ยงพื้นที่ชุมชนไปด้านท้ายน้ำ รวมถึงการผันน้ำไปเก็บในหนองน้ำ เพื่อเก็บน้ำ ไว้ใช้ในฤดูแล้งหรือเป็นการตัดยอดน้ำหลาก โดยหนองน้ำควรจะต้องปรับปรุงให้มีการบริหารจัดการน้ำได้
- 6) ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง และพัฒนาระบบระบายน้ำในพื้นที่
- 7) จัดทำฝั้งเมือง ฝั้งระบายน้ำ เพื่อป้องกันการบุกรุกลำน้ำและพื้นที่เสี่ยงในอนาคต
- 8) การฟื้นฟูป่าต้นน้ำ เพื่อช่วยชะลอน้ำหลากตามช่วงหน้าฝน

ตารางที่ 2.4.4-2 พื้นที่เกิดปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข Area based ลุ่มน้ำโขงเหนือ N-01 (น้ำท่วม)

พื้นที่ประสบปัญหา ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
น้ำท่วมจากน้ำหลาก บริเวณ พื้นที่ริมร่องข้าง (ท้าย อ.ดอกคำใต้) สาเหตุจากสิ่งกีดขวางทางน้ำ ลำน้ำเล็กระบายน้ำได้ช้า	- ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ เช่น ท่อลอดถนน บริเวณลำเหมืองปุ้ออ ต.สว่างอารมณ์ - เพิ่มประสิทธิภาพระบายน้ำ และระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชน
น้ำไหลหลากท่วม บริเวณ ต.เจดีย์คำ ต.แม่ลาว ต.ร่มเย็น อ.เชียงคำ จ.พะเยา สาเหตุจากพื้นที่สูงลาดชัน (ต้นน้ำ) และการไหลรวมกันของน้ำลาว และน้ำญวน	- พัฒนาแหล่งเก็บน้ำ ต้นน้ำ เช่น อ่างน้ำญวน - แนวคันป้องกันการกัดเซาะ
น้ำท่วมซ้ำซาก บริเวณ เทศบาลตำบลเมืองพาน อ.พาน จ.เชียงราย จากห้วยแม่สำน และน้ำหลากจากคอยหลวง	- ฟื้นฟูป่าต้นน้ำป่าแม่ปืม ป่าแม่พุง - ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ
ปัญหาน้ำท่วม บริเวณ ต.ยางฮอม อ.ขุนตาล ต.ปล้อง ต.เวียง ต.สันทรายงาม ต.หนองแรด อ.เทิง จ.เชียงราย เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างภูเขา และพื้นที่ป่าต้นน้ำถูกทำลาย	- ฟื้นฟูป่าต้นน้ำป่าแม่ลอยไร่ ป่าสักลอ ป่าน้ำพุง - พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำต้นน้ำ - ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ - เพิ่มประสิทธิภาพลำน้ำ

ที่มา: พื้นที่เป้าหมายและแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

เป้าหมาย การแก้ไขปัญหา และแผนงานและโครงการสำคัญปี พ.ศ. 2562 – 2566 ในพื้นที่

เป้าหมายการแก้ไขปัญหา พื้นฟูป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำให้ได้ 100 ล้าน ลบ.ม. เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำเดิม ปรับปรุงพื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติได้แก่ กว๊านพะเยา หนองเล็งทราย ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมืองสำคัญเช่นพื้นที่ชุมชนเมืองพะเยา และปรับปรุงฝายในลุ่มน้ำอิง

จากการรวบรวมโครงการจากหน่วยงานต่าง ๆ สามารถสรุปแผนงานและโครงการสำคัญปี พ.ศ. 2562 - 2566 มีจำนวน 6 โครงการ ความจุ 89 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่รับประโยชน์ 50,819 ไร่ วงเงินก่อสร้าง 3,515 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 2.4.4-3

ตารางที่ 2.4.4-3 แผนงานและโครงการสำคัญ Area Based (N-01) ลุ่มน้ำอิง

ประเภท	พื้นที่	แผนงาน	จังหวัด	หน่วยงานรับผิดชอบ	ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
พัฒนาบึงขนาดใหญ่	ลุ่มน้ำอิง	พัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ กว๊านพะเยา + ฝายพับได้	พะเยา	ปม./ชป.		
ประตูละบายน้ำ	ลุ่มน้ำอิง	ประตูละบายน้ำ บ้านดอยอิสาน	พะเยา	ชป.	300.00	12,000.00
ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ	ลุ่มน้ำอิง	ระบบระบายน้ำหลักเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมืองพะเยา จ.พะเยา	พะเยา	ยผ.	1,204.00	2,231.25
อ่างเก็บน้ำ	ลุ่มน้ำอิง	อ่างเก็บน้ำ แม่ตาช้าง	เชียงราย	ชป.	325.00	12,865.00
ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ	ลุ่มน้ำอิง	ระบบป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ชุมชนดอกคำใต้ จ.พะเยา	พะเยา	ยผ.	3,107.00	2,812.50
อ่างเก็บน้ำ	ลุ่มน้ำอิง	อ่างเก็บน้ำ น้ำญวน	พะเยา	ชป.	20,017.00	20,910.00

ที่มา: พื้นที่เป้าหมายและแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

2) พื้นที่วิกฤติ N-02 สนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย

ใช้พื้นที่ตามประกาศคณะกรรมการนโยบาย เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ที่ 2/2558 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในระยะที่ 2 ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ 21 ตำบล ของจังหวัดเชียงราย พื้นที่ประกอบด้วย 7 ตำบล ใน อ.เชียงของ ได้แก่ ต.ศรี่ง ต.บุญเรือง ต.ริมโขง ต.เวียง ต.ศรีดอนชัย ต.สถาน และ ต.ห้วยซ้อ 6 ตำบล ใน อ.เชียงแสน ได้แก่ ต.บ้านแซว ต.ป่าสัก ต.แม่เงิน ต.โยนก ต.เวียง ต.ศรีดอนมูล 8 ตำบล ใน อ.แม่สาย ได้แก่ ต.เกาะช้าง ต.บ้านด้าย ต.โป่งงาม ต.โป่งผา ต.แม่สาย ต.เวียงพางคำ ต.ศรีเมืองชุม และ ต.ห้วยไคร้ มีเนื้อที่รวม 916.2 ตารางกิโลเมตร (572,629 ไร่) มีปริมาณน้ำส่วนเกินที่ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง 24 ล้าน ลบ.ม. ความลึกน้ำท่วม 0.50 ระยะเวลา น้ำท่วม 3 วัน มีลักษณะเป็นน้ำหลาก พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งมีพื้นที่ 30,700 ไร่ สภาพภูมิประเทศของพื้นที่เป็นที่ราบริมแม่น้ำ มีแม่น้ำไหลมาลงแม่น้ำโขงหลายสาย เช่น แม่น้ำกก แม่น้ำอิง น้ำแม่คำ แม่น้ำรวก ทำให้บริเวณดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะเกิดน้ำท่วม ซึ่งในหน้าฝนหากมีน้ำทางเหนือไหลลงมามาก ประกอบกับระดับน้ำในแม่น้ำโขงสูง จะเกิดปัญหาการระบายน้ำออกจากพื้นที่

Area Based สนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย อยู่บนแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ – ใต้ (North – South Economic Corridor) ทางตอนเหนือสามารถเชื่อมโยงกับจีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน) ได้ทั้งทางบก ผ่านทางสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 เพื่อไปยังแขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว และไปตามเส้นทางสาย R3A ส่วนทางน้ำใช้

เส้นทางแม่น้ำโขงขนส่งสินค้าระหว่างท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2 และท่าเรือจิ่งหงในประเทศจีน เส้นทางภายใน ประเทศสามารถเชื่อมโยงลงมาทางใต้สู่ท่าเรือแหลมฉบังเพื่อส่งออกทางทะเลไปยังภูมิภาคอื่นของโลก รวมถึงรองรับการเปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าจากถนนสู่ระบบราง ตามแผนการก่อสร้างทางรถไฟ สายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ ปัจจุบันศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งเชียงของอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง คาดว่าจะแล้วเสร็จเปิดให้บริการระยะที่ 1 ในปี 2563 ซึ่งจะทำให้อำเภอเชียงของกลายเป็นเมืองหลักด้านโลจิสติกส์ (Logistic Hub) เป็นอีกหัวใจสำคัญในการแปลงโฉมจังหวัดเชียงรายให้เป็นโลจิสติกส์ซิตี้ของภูมิภาค

สภาพปัญหาน้ำท่วม สภาพปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะน้ำท่วมล้นตลิ่งและน้ำท่วมขังในบางพื้นที่ แต่มีไม่มากพื้นที่น้ำท่วมส่วนใหญ่ อยู่บริเวณตลาดแม่สายจากน้ำแม่สาย ริมน้ำแม่คำ ริมน้ำอิงในเขต อ.เชียงของ และน้ำกก บริเวณ อ.เชียงแสน เนื่องจากมีปริมาณน้ำมากกว่าความจุลำน้ำและมีสิ่งกีดขวางการระบายน้ำ หรือได้รับผลกระทบจากท้ายน้ำจากระดับน้ำในแม่น้ำโขงที่มีระดับสูงจนไม่สามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้ทันจนเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหาหลักในพื้นที่ควรดำเนินการดังนี้

- 1) พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ
- 2) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในลำน้ำสายหลัก ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ
- 3) พัฒนาหนองน้ำขนาดใหญ่ เพื่อใช้เป็นแก้มลิงและเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง
- 4) พัฒนาระบบผันน้ำเลี้ยงพื้นที่ชุมชนไปด้านท้ายน้ำ รวมถึงการผันน้ำไปเก็บในหนองน้ำ เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งหรือเป็นการตัดยอดน้ำหลาก โดยหนองน้ำควรปรับปรุงให้มีการบริหารจัดการน้ำได้
- 5) ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง และพัฒนาระบบระบายน้ำในพื้นที่
- 6) จัดทำผังเมือง ผังระบายน้ำ เพื่อป้องกันการบุกรุกลำน้ำและพื้นที่เสี่ยงในอนาคต
- 7) การฟื้นฟูป่าต้นน้ำ เพื่อช่วยชะลอน้ำหลากตามช่วงหน้าฝน

โดยพื้นที่ประสบปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไขปัญหาแสดงดังตารางที่ 2.4.4-4

ตารางที่ 2.4.4-4 พื้นที่เกิดปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข Area based ลุ่มน้ำโขงเหนือ N-02 (น้ำท่วม)

พื้นที่ประสบปัญหา ประเด็นสำคัญ/สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
<ul style="list-style-type: none">- แม่น้ำสายไหลล้นตลิ่งเข้าท่วมบริเวณตลาดแม่สาย- น้ำแม่คำไหลล้นตลิ่งสาเหตุจากสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างภูเขาประกอบด้วย พื้นที่ป่าต้นน้ำถูกบุกรุกปลูกพืชเชิงเดี่ยว จึงทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก- น้ำกกบริเวณ อ.เชียงแสน ระบายลงแม่น้ำโขงได้ช้า เกิดน้ำเอ่อท่วมในเขต อ.แม่จัน และ อ.เมืองจ.เชียงราย- พื้นที่ริมน้ำอิงในเขต อ.เชียงของ สาเหตุจากปริมาณน้ำจากด้านเหนือน้ำ และอิทธิพลจากแม่น้ำโขง	<ul style="list-style-type: none">- ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ป่าดอยนางนอน ป่าดอยหลวง ป่าน้ำยาว ป่าน้ำซ้อ ป่าแม่น้ำโขงฝั่งขวา ป่าสบกกฝั่งขวา- พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำต้นน้ำ เช่น อ่างเก็บน้ำด้านต้นน้ำแม่คำ แม่จัน เป็นต้น- ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ- อาคารบังคับน้ำและสถานีสูบน้ำ เช่น ปตร.บ้านทุ่งซาง เป็นต้น- ปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ เช่น ทางหลวงหมายเลข 1041 บริเวณ ต.เกาะช้าง อ.แม่สาย

ที่มา : พื้นที่เป้าหมายและแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

เป้าหมาย การแก้ไขปัญหา และแผนงานและโครงการสำคัญปี พ.ศ. 2562 – 2566 ในพื้นที่

เป้าหมายการแก้ไขปัญหา ฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมต้นน้ำ พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำให้ได้ 200 ล้าน ลบ.ม. (เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว) เพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำเดิม ปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมืองสำคัญ อาคารบังคับน้ำก่อนไหลออกนอกประเทศ และปรับปรุงฝายในลุ่มน้ำอิง

จากการรวบรวมโครงการจากหน่วยงานต่าง ๆ สามารถสรุปแผนงานและโครงการสำคัญปี พ.ศ. 2562 - 2566 มีจำนวน 5 โครงการ ความจุ 245 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่รับประโยชน์ 288,300 ไร่ วงเงินก่อสร้าง 2,266 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 2.4.4-5

ตารางที่ 2.4.4-5 แผนงานและโครงการสำคัญ Area Based สนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย

รหัส	พื้นที่	แผนงาน	จังหวัด	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ครัวเรือน ได้รับ ประโยชน์	พื้นที่ ได้รับประโยชน์ (ไร่)
N-02	เขตเศรษฐกิจ พิเศษเชียงราย	ประตुरบายน้ำ บ้านทุ่งซาง	เชียงราย	ชป.	632.5	25,030
N-02	เขตเศรษฐกิจ พิเศษเชียงราย	อ่างเก็บน้ำ แม่แสบ	เชียงราย	ชป.		23,270
N-02	เขตเศรษฐกิจ พิเศษเชียงราย	ประตुरบายน้ำ แม่คำบ้านสัน ธาตุ	พะเยา	ชป.	140	-
N-02	เขตเศรษฐกิจ พิเศษเชียงราย	พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลขนาด ใหญ่ Riverbank Filtration อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	เชียงราย	ทบ.		-
N-02	เขตเศรษฐกิจ พิเศษเชียงราย	อ่างเก็บน้ำ แม่คำ	เชียงราย	ชป.		240,000

ที่มา: พื้นที่เป้าหมายและแนวทางแก้ไขเชิงบูรณาการ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ข้อสังเกต

เนื่องจากลุ่มน้ำโขงเหนือ เป็นพื้นที่ที่มีแม่น้ำพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่น้ำสายและแม่น้ำรวก (Sai-Ruak River Basin) และแม่น้ำโขง ดังนั้นในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ต้องคำนึงถึงกฎหมายและสิทธิต่าง ๆ ระหว่างประเทศร่วมกัน ตามกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศและตามอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการใช้น้ำระหว่างประเทศที่มีใช้เพื่อการเดินเรือ ค.ศ. 1997 “รัฐทุกรัฐมีสิทธิอธิปไตยเหนืออาณาเขตของตนในการใช้หรือบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในลำน้ำระหว่างประเทศ แต่การใช้ทรัพยากรน้ำจะต้องเป็นไปตามหลัก ธรรมภิบาลการใช้ น้ำ กล่าวคือ รัฐมีสิทธิในการใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและสมเหตุสมผล ในเวลาเดียวกันรัฐก็มี พันธกรณี ที่จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการใช้ น้ำของผู้อื่น ๆ และกรณีที่ได้เกิดความเสียหายร้ายแรงขึ้นแล้วจะต้องมีการชดใช้ความเสียหายนั้นให้กลับคืนสภาพเดิมให้มากที่สุด ซึ่งประเทศไทยได้มีการจัดทำความตกลงว่าด้วยลำน้ำระหว่างประเทศ หลายฉบับ แต่ฉบับที่สำคัญที่สุดคือ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อพัฒนาลุ่มน้ำโขง กับประเทศลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อการบริหารจัดการลำน้ำระหว่างประเทศอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตามข้อตกลงนี้ยังมีข้อจำกัดหลายอย่างจากทั้งแต่ละประเทศยังต้องการใช้ประโยชน์จากแม่น้ำโขงเพื่อประโยชน์ของตนให้มากที่สุด และประเทศในต้นน้ำคือ จีน และเมียนมาร์ ไม่ได้ให้ความสนใจในการเข้าร่วมเป็นภาคีเพื่อบริหารจัดการร่วมกันกับประเทศท้ายน้ำ ในกรณีนี้ส่งผลให้ ประเทศไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม ประสบปัญหาภัยแล้ง และน้ำท่วมจากกิจกรรมของประเทศต้นน้ำ (ปกิตตา นิภาวรรณ, 2560)

จากการลงพื้นที่ในตำบลครึ่ง อำเภอเชียงของ พบว่าในอดีตปริมาณน้ำที่ไหลหลากมาจากแม่น้ำอิงลงสู่พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเชียงรายบริเวณอำเภอเชียงของในช่วงน้ำหลากฤดูฝน จะไหลลงสู่แม่น้ำโขงได้เข้าเนื่องจากระดับน้ำในแม่น้ำโขงที่หนุนเข้ามาจากปากแม่น้ำอิง ทำให้ความสามารถในการระบายน้ำตามธรรมชาติของแม่น้ำอิงลดลง ปริมาณน้ำที่ไหลมาจากต้นน้ำจึงเกินความจุของลำน้ำส่งผลให้น้ำล้นตลิ่งท่วมขังอยู่ในพื้นที่ แต่ปัจจุบัน

ประเทศเพื่อนบ้านทางต้นน้ำของแม่น้ำโขงได้สร้างเขื่อนขึ้นกั้นลำน้ำโขง ส่งผลให้ระดับน้ำในแม่น้ำโขงตอนล่างที่ไหลผ่านประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ระดับน้ำจะได้รับอิทธิพลจากการระบายน้ำจากเขื่อนของประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมาพบว่าน้ำที่ไหลมาจากพื้นที่ต้นน้ำของแม่น้ำโขงไม่ได้เอ่อล้นท่วมพื้นที่เป็นบริเวณกว้างเหมือนเช่นอดีต เนื่องจากระดับน้ำในแม่น้ำโขงช่วงฤดูน้ำหลากไม่ได้เพิ่มสูงขึ้นและไม่ได้หนุนเข้ามาสู่แม่น้ำโขงเหมือนในอดีต ส่งผลให้แม่น้ำโขงสามารถระบายน้ำที่ไหลหลากมาลงสู่แม่น้ำโขงได้ ดังนั้นการบริหารจัดการมวลน้ำในแม่น้ำโขงช่วงฤดูน้ำหลากจึงควรคำนึงถึงความสัมพันธ์ของปริมาณน้ำและระดับน้ำในแม่น้ำโขงที่ระบายมาจากเขื่อนของประเทศเพื่อนบ้านร่วมด้วย ดังนั้นจึงต้องมีการติดตามข้อมูลการระบายน้ำของเขื่อนในพื้นที่ต้นน้ำโขงอย่างต่อเนื่อง พร้อมศึกษาความสัมพันธ์ของข้อมูลด้าน อุตุ-อุทกวิทยา ในระดับอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงเพื่อใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือของประเทศไทย

2.4.5 ข้อมูลภาวะอุทกภัยที่ผ่านมาของลุ่มน้ำโขงเหนือ

สำหรับสถิติข้อมูลการประสบอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ จากการรวบรวมเหตุการณ์น้ำท่วมและพื้นที่น้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้นที่ได้มีการระบุไว้ตามรายงานการจัดทำผังน้ำฯ ในช่วงปี พ.ศ. 2548 - 2565 และตามที่คณะที่ปรึกษาฯ ได้เรียบเรียง จะแสดงไว้มีรายละเอียดดังนี้

1) ปี 2548 : เดือนกันยายน 2548 มีพายุดีเปรสชัน “ดอมเรย์” (DAMREY) บริเวณประเทศลาว มีศูนย์กลางห่างประมาณ 200 กิโลเมตร ทางตะวันออกเฉียงของจังหวัดน่าน หรือที่ละติจูด 19.5 องศาเหนือ ลองจิจูด 102.5 องศาตะวันออก มีความเร็วลมพัดเข้าหาศูนย์กลางสูงสุดประมาณ 55 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ส่งผลให้ประเทศไทยตอนบนมีฝนตกชุกหนาแน่นกับมีฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ซึ่งทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งได้รับบริเวณจังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดพะเยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ชุมชนริมแม่น้ำลาว และแม่น้ำอิง

2) ปี 2549 : เดือนสิงหาคม 2549 ร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคเหนือตอนบนและประเทศลาว ตอนบนประกอภกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังปานกลางพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย ลักษณะเช่นนี้จะทำให้ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนตกหนาแน่นและมีฝนตกหนักบางแห่ง ซึ่งในจังหวัดเชียงราย ได้เกิดฝนตกหนักต่อเนื่อง ทำให้เกิดน้ำท่วมใน 2 อำเภอ ดังนี้ อ.ดอยหลวง มีน้ำท่วมขัง 3 ตำบล คือตำบลปลงน้อย ตำบลหนองป่าก่อ ตำบลโชคชัย ระดับน้ำสูงประมาณ 0.30-0.50 ม. อ.แม่สาย น้ำได้เอ่อล้นตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่ตำบลเวียงผาคำ (หมู่ที่ 7) ระดับน้ำสูงประมาณ 0.10-0.30 ม. สำหรับจังหวัดพะเยา ได้เกิดฝนตกต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่การเกษตร 3 อำเภอ บริเวณที่ราบลุ่มริมแม่น้ำในพื้นที่อำเภอเชียงคำ อำเภอปง และอำเภอเชียงม่วน

3) ปี 2550 : เดือนกันยายน 2550 ร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนตกชุกกับมีฝนตกหนักในบางแห่ง ได้แก่ จังหวัดเชียงราย และพะเยา ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน

4) ปี 2551 : เดือนสิงหาคม 2551 ฝนตกในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำโขงเพิ่มสูงขึ้นล้นตลิ่งไหลเข้าท่วมในหลายพื้นที่ของจังหวัดเชียงราย ซึ่งปริมาณน้ำฝนที่วัดได้จากสถานีจังหวัดเชียงราย มีปริมาณ 185 มม. โดยแม่น้ำโขงได้หนุนสูงขึ้นมาท่วมถนน และคอสะพานบ้านแจ่มป่อง หมู่ 5 ตำบลเหล่ายาว อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ระดับน้ำสูงราว 2 เมตร เป็นระยะทางกว่า 500 เมตร ระดับน้ำในแม่น้ำกก แม่น้ำคำ ที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงแสน เอ่อล้นท่วมพื้นที่ตำบลเวียง และตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน ส่วนถนนสายเชียงแสน - เชียงของ บริเวณหมวดการทางเชียงแสน บ้านสันทรายกองงาม ระดับน้ำสูงถึง 70 เซนติเมตร เป็นระยะทางถึง 2 กิโลเมตร

5) ปี 2552 : เดือนสิงหาคม 2552 ฝนตกหนักเนื่องจากอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังแรงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทยและอ่าวไทย เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก ได้รับความเสียหาย รวม 9 อำเภอ 1 เทศบาล 35 ตำบล 235 หมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 1,596 ครัวเรือน 6,470 คน อพยพ 100 ครัวเรือน 310 คน บ้านเรือนเสียหายทั้งสิ้น 1 หลัง เสียหายบางส่วน 13 หลัง พื้นที่การเกษตร 11,337 ไร่ ถนน 36 สาย สะพาน/คอสสะพาน 5 แห่ง ผนัง/ฝาย 10 แห่ง และท่อระบายน้ำ 50 แห่ง โดยแยกเป็น

1) อำเภอดอยหลวง เกิดน้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมในพื้นที่ 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลโชคชัย (หมู่ที่ 1, 3, 12) ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 163 ครัวเรือน 694 คน นาข้าว 40 ไร่ ถนน 1 สาย

2) อำเภอเวียงชัย เกิดน้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมในพื้นที่ 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลดอนศิลา (หมู่ที่ 8, 9, 13, 15, 16) ตำบลผางาม (หมู่ที่ 1-14) และตำบลเมืองชุม (หมู่ที่ 5, 8, 9, 10) ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 425 ครัวเรือน 1,350 คน บ้านเรือนเสียหาย 1 หลัง ถนน 5 สาย สะพาน/คอสสะพาน 2 แห่ง ท่อระบายน้ำ 17 แห่ง

3) อำเภอแม่ลาว เกิดน้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมในพื้นที่ 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลโป่งแพร่ (หมู่ที่ 5-8) ตำบลจอมหมอกแก้ว (หมู่ที่ 1, 3, 8, 9, 10) ตำบลดงมะดะ (หมู่ที่ 1-3) ตำบลปากอ่อดำ (หมู่ที่ 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10) และตำบลบัวสลี (หมู่ที่ 2-5, 7, 9) ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 71 ครัวเรือน ถนน 3 สาย

4) อำเภอเชียงแสน เกิดฝนตกหนักต่อเนื่องทำให้เกิดดินเลื่อนไหลทับร้านค้าแผงลอยชายของริมทาง และเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ 1 เทศบาล 5 ตำบล ได้แก่ เทศบาลตำบลเวียง (หมู่ที่ 2, 3) ตำบลเวียง (หมู่ที่ 1, 4 - 9) ตำบลศรีดอนมูล (หมู่ที่ 1, 3, 5 - 10, 12) ตำบลบ้านแซว (หมู่ที่ 1-15) ตำบลแม่เงิน (หมู่ที่ 1-10, 12) ตำบลป่าสัก (หมู่ที่ 1-13) ร้านค้าแผงลอย ชายของริมทาง (หมู่ที่ 1 ตำบลเวียง) เสียหาย จำนวน 9 คูหา ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 20 ครัวเรือน 80 คน บ้านเรือนเสียหายบางส่วน 11 หลัง

5) อำเภอแม่ฟ้าหลวง เกิดน้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมในพื้นที่ 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลเทิดไทย (หมู่ที่ 4) ตำบลแม่สลองโน (หมู่ที่ 1, 13, 14, 20, 21) และตำบลแม่ฟ้าหลวง (หมู่ที่ 4) ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 23 ครัวเรือน 116 คน บ้านเรือนเสียหายบางส่วน 2 หลัง

6) อำเภอแม่สรวย เกิดน้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมขังในพื้นที่ 1 ตำบล ได้แก่ ตำบลลาวี (หมู่ที่ 17, 18) น้ำได้กัดเซาะถนนและดินสไลด์ข้างถนนในหมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 100 ครัวเรือน 700 คน

7) อำเภอแม่จัน เกิดน้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมขังในพื้นที่ 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลป่าตึง (หมู่ที่ 5, 11, 16, 17, 19) ตำบลป่าซาง (หมู่ที่ 3, 4, 13) ตำบลศรีคำ (หมู่ที่ 3, 5, 6, 8) ตำบลแม่คำ (หมู่ที่ 1, 3-9, 11, 13) ตำบลแม่ไร่ (หมู่ที่ 3, 4) ตำบลจอมสวรรค์ (หมู่ที่ 1, 10) ตำบลจันจว้า (หมู่ที่ 1-11) ตำบลจันจว้าใต้ (หมู่ที่ 3, 7, 8, 9, 12) และตำบลข้าวเปลือก (หมู่ที่ 1-11, 13, 14) ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 190 ครัวเรือน 480 คน คอสสะพาน 1 แห่ง

8) อำเภอเมืองเชียงราย เกิดน้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมขังในพื้นที่ 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่ยาว (หมู่ที่ 1, 7, 11, 12, 13, 15) ตำบลแม่ข้าวต้ม (หมู่ที่ 4, 5, 8, 9, 10, 12, 15, 18, 19, 20) ตำบลนางแล (หมู่ที่ 1, 6, 9, 11, 14, 15, 16) ตำบลแม่กรณ์ (หมู่ที่ 1-6) และตำบลป่าอ้อดอนชัย (หมู่ที่ 5, 10, 11, 20) ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 53 ครัวเรือน 243 คน ถนน 9 สาย ผนังกันน้ำ/ฝาย 3 แห่ง และท่อระบายน้ำ 1 แห่ง

9) อำเภอเวียงเชียงรุ้ง เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งก่อ (หมู่ที่ 1, 4, 6, 7, 8, 11, 13, 15) ตำบลดงมหาวัน (หมู่ที่ 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) และตำบลป่าซาง (หมู่ที่ 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16) ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 1,100 ครัวเรือน 4,400 คน ถนน 18 สาย สะพาน 3 แห่ง ฝาย 7 แห่ง และท่อระบายน้ำ 32 แห่ง

6) ปี 2553 : เดือนสิงหาคม 2553 พายุโซนร้อน มินดอนเล เคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศลาวและอ่อนกำลังลงเป็นพายุดีเปรสชัน โดยมีศูนย์กลางอยู่ประมาณ 350 กิโลเมตร ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดเชียงราย ทำให้มีฝนตกชุกในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จังหวัดเชียงรายเกิดน้ำท่วมฉับพลัน และน้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อ.ขุนตาล เทิง เวียงเชียงรุ้ง เชียงของ และพญาเม็งราย รวม 15 ตำบล 64 หมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 9,330 ครัวเรือน 24,540 คน พื้นที่เกษตรได้รับความเสียหาย 5,400 ไร่ เดือนกันยายน มีร่องมรสุมกำลังแรงพาดผ่านภาคเหนือส่งผลให้มีฝนตกชุกหนาแน่นส่งผลให้เกิดพายุฝนถล่ม และน้ำป่าซัดท่วมฉับพลันในจังหวัดเชียงราย ระดับน้ำลึกตั้งแต่ 30-50 เซนติเมตร เดือนตุลาคม 2553 พบบรรยากาศอากาศต่ำพาดผ่านบริเวณตอนกลางของประเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดฝนตกค่อนข้างมาก บริเวณภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่าจังหวัดเชียงรายและพะเยามีพื้นที่น้ำท่วมในเดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม

7) ปี 2554 : ประเทศไทยประสบปัญหาอุทกภัยครั้งรุนแรงที่สุดเป็นประวัติการณ์ โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคกลางที่เกิดน้ำท่วมหนักเป็นระยะเวลาสั้น ยิ่งไปกว่านั้นพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นพื้นที่หนึ่งซึ่งเกิดน้ำท่วมหนัก พื้นที่ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคม 2554 จนถึงเดือนพฤศจิกายน รวมทั้งสิ้น 65 จังหวัด ทั้งนี้ มีผู้เสียชีวิต 657 ราย สูญหาย 3 คน ราษฎรเดือดร้อน 4,039,459 ครัวเรือน 13,425,869 คน บ้านเรือนเสียหายทั้งสิ้น 2,329 หลัง บ้านเรือนเสียหายบางส่วน 96,833 หลัง พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย 11.20 ล้านไร่ ถนน 13,961 สาย ท่อระบายน้ำ 777 แห่ง ฝาย 982 แห่ง ทำนบ 142 แห่ง และสะพาน/คอสะพาน 724 แห่ง ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุทกภัยรุนแรงเนื่องจาก

- 1) ฝนที่มาเร็วกว่าปกติและปริมาณฝนสะสมสูงกว่าค่าเฉลี่ย 35 เปอร์เซ็นต์เนื่องจากปรากฏการณ์ลานีญา
- 2) ได้รับอิทธิพลพายุหมุนโดยตรงและโดยอ้อมจากทะเลจีนใต้ทั้งหมด 5 ลูก ประกอบด้วยพายุโซนร้อน ไทพม่าน นกเตน ไทถาง เนสาด นาลแก ช่วงตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายน ถึง ต้นเดือนตุลาคม
- 3) ร่องมรสุม และลมประจำถิ่นช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง ตุลาคม
- 4) น้ำทะเลหนุนช่วงปลายเดือนตุลาคม ถึง กลางพฤศจิกายน

8) ปี 2555 : จากการรวบรวมเหตุการณ์น้ำท่วมและตรวจสอบพื้นที่น้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้นที่ได้รับจากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สนเทศ (องค์การมหาชน) ช่วงปี พ.ศ. 2555 ประเทศไทยประสบปัญหาอุทกภัยเล็กน้อยในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

9) ปี 2556 : ในเดือนสิงหาคม 2556 มีพายุที่ก่อตัวในทะเลจีนใต้ ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งหมด 2 ลูก คือ พายุโซนร้อน "เซบิ" (JEBI) ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในช่วงวันที่ 2-5 สิงหาคม 2556 ทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือบริเวณจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน แพร่ อุดรดิตถ์ และเพชรบูรณ์ พายุโซนร้อน "มังคุด" (MANGKHUT) ส่งผลทำให้ช่วงวันที่ 8-9 สิงหาคม 2556 มีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือบริเวณจังหวัดเชียงราย ลำปาง พะเยา แพร่ น่าน อุดรดิตถ์ พิษณุโลก และเพชรบูรณ์ และ 22 สิงหาคม 2556 เกิดฝนตกหนักในพื้นที่อำเภอเวียงเชียงรุ้ง วัดปริมาณน้ำฝนได้ 113.5 มม. ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่ 2 อำเภอ 3 ตำบล 14 หมู่บ้าน

10) ปี 2557 : มีพายุที่ก่อตัวส่งผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งหมด 3 ลูก เป็นพายุโซนร้อน ดังนี้

1) ช่วงที่ 1 เดือนกรกฎาคม 2557 มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามันและอ่าวไทยจากสถานการณ์ของฝนตกหนักในหลายพื้นที่ในเดือนกรกฎาคม 2557 ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน และน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่ 17 จังหวัด รวม 74 อำเภอ 234 ตำบล 1,916 หมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 207,610 คน 65,514 ครัวเรือน บ้านเรือนเสียหาย 1,680 หลัง พื้นที่การเกษตร 214,047 ไร่ ถนน 300 แห่ง สะพาน 37 แห่ง ฝาย 46

แห่ง และทอระบายน้ำ 60 แห่ง โดยสามารถสรุปสถานการณ์น้ำท่วมและ พื้นที่ประสบภัยจังหวัดในลุ่มน้ำโขงเหนือ ได้ดังนี้

(1) จังหวัดเชียงราย เกิดฝนตกหนักต่อเนื่องทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง และดินถล่มในพื้นที่ 7 อำเภอ 12 ตำบล 49 หมู่บ้าน ได้แก่ อำเภอเชียงของ อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอเวียงแก่น อำเภอแม่จัน อำเภอดอยหลวง และอำเภอเทิง บ้านเรือนราษฎร ได้รับความเดือดร้อน 1,099 ครัวเรือน ถนน 5 แห่ง ฝาย 7 แห่ง

(2) จังหวัดพะเยา เกิดฝนตกหนักทำให้น้ำในลำน้ำแม่ใจล้นตลิ่งเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนในพื้นที่ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ ประชาชนได้รับความเดือดร้อน 10 ครัวเรือน ดินถล่ม 10 แห่ง

2) ช่วงที่ 2 เดือนสิงหาคม 2557 จากเหตุการณ์ฝนตกเป็นระยะ ๆ ในช่วงเดือนสิงหาคม ส่งผลทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมในหลายจังหวัด โดยส่วนใหญ่เป็นเหตุการณ์น้ำท่วมในระยะเวลาสั้น ๆ สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ได้เกิดฝนตกหนักทั่วพื้นที่โดยเฉพาะเขตอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่จัน อำเภอพญาเม็งราย อำเภอดอยหลวง อำเภอเทิง และอำเภอเวียงแก่น ทำให้ปริมาณน้ำฝนที่ไหลลงมาจากดอยนางแลลงสู่พื้นราบ ส่งผลทำให้น้ำเอ่อล้นเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนใน ตำบลนางแล ตำบลแม่ข้าวต้ม อำเภอเมืองเชียงราย ระดับน้ำสูงตั้งแต่ 30-50 เซนติเมตร บริเวณหน้าวัดนางแล หน้ามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จนถึง อำเภอแม่จัน ก่อนถึงด่านตรวจกักกักพียง ตำบลแม่จัน

3) ช่วงที่ 3 เดือนกันยายน 2557 มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ได้พัดปกคลุมทะเลอันดามัน จากเหตุการณ์ฝนตกในเดือนกันยายน ส่งผลทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน และน้ำล้นตลิ่ง ในหลายจังหวัด ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นเหตุการณ์น้ำท่วมในระยะเวลาสั้น ๆ สถานการณ์อุทกภัยตั้งแต่ต้นฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม - กันยายน 2557) มีพื้นที่ประสบอุทกภัย รวมทั้งสิ้น 52 จังหวัด รวม 275 อำเภอ 1,137 ตำบล 7,624 หมู่บ้าน โดยสามารถสรุปสถานการณ์น้ำท่วมและพื้นที่ประสบภัยจังหวัดในลุ่มน้ำโขงเหนือได้ดังนี้

(1) จังหวัดเชียงราย เกิดน้ำป่าไหลหลากบริเวณอำเภอแม่สาย ระดับน้ำสูง 2 เมตร

(2) จังหวัดพะเยา เกิดฝนตกหนักส่งผลให้น้ำจากลำน้ำร่องช้าง ในเขตอำเภอดอกคำใต้ไหลทะลักเข้าท่วมพื้นที่เทศบาลเมืองดอกคำใต้น้ำท่วมสูง 30-50 เซนติเมตร

11) ปี 2558 : จากการรวบรวมเหตุการณ์น้ำท่วมและตรวจสอบพื้นที่น้ำท่วมที่เคยเกิดขึ้นที่ได้รับจากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สนเทศ (องค์การมหาชน) ช่วงปี พ.ศ. 2558 พื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือไม่มีเหตุการณ์ น้ำท่วมเกิดขึ้นในพื้นที่

12) ปี 2559 : เดือนสิงหาคม เกิดสถานการณ์อุทกภัยน้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม 8 จังหวัด 31 อำเภอ 109 ตำบล 550 หมู่บ้าน โดยสามารถสรุปสถานการณ์น้ำท่วมและพื้นที่ประสบภัยจังหวัดในลุ่มน้ำโขงเหนือได้ดังนี้

(1) จังหวัดเชียงราย เกิดฝนตกหนักมีน้ำหลากเข้าท่วมพื้นที่อำเภอเมือง ตำบลนางแล ระดับน้ำสูงประมาณ 30 เซนติเมตร

(2) จังหวัดพะเยา เกิดฝนตกต่อเนื่องทำให้น้ำในลำน้ำจิม ไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่อำเภอปง อำเภอเชียงคำ

13) ปี 2560 : ประเทศไทยเกิดสถานการณ์ฝนตกหนักจากอิทธิพลของพายุ 2 ลูก เดือนกรกฎาคม 2560 พายุโซนร้อน “ตาลัส” (TALAS) ทำให้เกิดอุทกภัยและน้ำไหลหลากท่วมขังในพื้นที่ 44 จังหวัด ประกอบด้วยภาคเหนือ 13 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 18 จังหวัด ภาคกลาง 8 จังหวัด ภาคตะวันออก 2 จังหวัด รวม 300 อำเภอ 1,651 ตำบล 13,191 หมู่บ้าน 43 ชุมชน ประชาชนได้รับผลกระทบ 580,352 ครัวเรือน 1,845,956 คน บ้านเรือนได้รับผลกระทบ 4,129 หลัง ถนน 2,055 จุด คอสะพาน 43 แห่ง สะพาน 177 แห่ง ฝาย/ทำนบ 8,704 แห่ง พื้นที่เกษตรกรรม 3,036,310 ไร่ จังหวัดเชียงรายพื้นที่น้ำท่วม 234,939 ไร่ จังหวัดพะเยาพื้นที่น้ำท่วม 78,484 ไร่ เดือนกันยายน 2560 พายุทกซุริได้ทำให้เกิดพื้นที่น้ำท่วม 36 จังหวัด พื้นที่รวม 3.21 ล้านไร่

จังหวัดเชียงรายและจังหวัดพะเยามีพื้นที่น้ำท่วมเท่ากับ 27,468 ไร่ และ 28,934 ไร่ เดือนตุลาคม 2560 ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากร่องมรสุมพาดผ่านตลอดทั้งเดือนทำให้มีปริมาณฝนตกกระจายทั่วประเทศ พื้นที่น้ำท่วมในเดือนตุลาคม 2560 ครอบคลุมรวม 42 จังหวัด พื้นที่รวม 4.74 ล้านไร่ ส่วนจังหวัดพะเยาและจังหวัดเชียงราย มีพื้นที่น้ำท่วม 16,397 ไร่ และ 4,290 ไร่

14) ปี 2561 : ช่วง 16-18 สิงหาคม 2561 ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อน "เบบินคา" (BEBINCA) ที่เคลื่อนตัวผ่านตอนบนของจังหวัดน่าน เชียงราย และเชียงใหม่ในวันที่ 17 สิงหาคม 2561 ซึ่งอิทธิพลของพายุส่งผลทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณตอนบนของภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะบริเวณ เชียงราย และ พะเยา

1) จังหวัดพะเยา เกิดฝนตกหนักทำให้น้ำไหลหลากดินสไลด์ในพื้นที่ 6 อำเภอ 25 ตำบล 154 หมู่บ้าน 3 ชุมชน ประชาชนได้รับผลกระทบ 2,680ครัวเรือน 6,970 คน มีผู้เสียชีวิต 1 ราย บ้านเสียหาย 46 หลัง ถนน 14 แห่ง สะพาน 2 แห่ง คอสะพาน 1 แห่ง ฝาย 4 แห่ง บ่อปลา 10 บ่อ พื้นที่การเกษตร 2,500 ไร่ (ณ วันที่รายงานระดับน้ำเพิ่มขึ้น) ได้แก่

- อ.ปง ต.ปง (ม.5,7,8,11,12) ต.ขุนควร (ม.1,2,3,4,5,8,9,10,12) ต.จิม (ม.1,2,3,5,11,18) ต.นคร (ม.1,3,4,5,9,10) ต.ออย (ม.1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13) ต.ผาช้างน้อย (ม.8) ต.นาปรัง (ม.1,2,3,4,7,9)
- อ.เชียงม่วน ต.เชียงม่วน (ม.1-4,7,9,10) ต.สระ (ม.1,2,6,7,11)
- อ.เชียงคำ ต.เวียง (ม.1-10) ต.แม่ลาว (ม.1-14) ต.เชียงบาน (ม.3,4,5,6,8,10) ต.ฝายกวาง (ม.1-17) ต.เจดีย์คำ (ม.1,3,7,8,9,11) ต.ร่มเย็น (ม.1,2,5,18) ต.ห้วยวน (ม.5,8,9,14) ต.อ่างทอง (ม.8)
- อ.แม่ใจ ต.ป่าแฝก (ม.2,3,4,5,7,8) ต.เจริญราษฎร์ (ม.3,4)
- อ.เมืองพะเยา ต.จำป่าหวาย (ม.3,10) ต.แม่ต๋ำ 3 ชุมชน (ชุมชนวัดอินทร์ฐาน ชุมชนวัดภูมินทร์ ชุมชนวัดป่าลานคำ)
- อ.ดอกคำใต้ ต.บุญเกิด (ม.1,2,3,4,6,7,8,9) ต.ดอนศรีชุม (ม.1,5,6,7,8,9,10) ต.ดอกคำใต้ (ม.1,2,7) ต.สว่างอารมณ์ (ม.1-8)

2) จังหวัดเชียงราย วันที่ 17 สิงหาคม 2561 เกิดฝนตกหนักทำให้น้ำไหลหลากในพื้นที่ 9 อำเภอ 46 ตำบล 194 หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ 686 ครัวเรือน 1,646 คน มีผู้เสียชีวิต 1 ราย ได้แก่

- อ.แม่ลาว ต.โป่งแพร่ (ม.3) ต.จอมหมอกแก้ว (ม.8) ต.ดงมะดะ (ม.2)
- อ.เทิง ต.หาว (ม.2,3,4,5,6,7,8,11,12,13,18,20) ต.จิว (ม.16,24) ต.เชียงเคี่ยน (ม.6,7,8,9) ต.ศรีดอนไชย (ม.3) ต.สันทรายงาม (ม.2)
- อ.พาน ต.แม่ฮ้อ (ม.3,5,14,12) ต.เมืองพาน (ม.4,6,7) ต.ทรายขาว (ม.9) ต.แม่เย็น (ม.3,4,5) ต.ทานตะวัน (ม.1,2,4,6,7,9,10) ต.ป่าหุ่ง (ม.3)
- อ.แม่สรวย ต.แม่พริก (ม.1,3,9,11,13) ต.ท่าก้อ (ม.1,6,12,14,16) ต.ศรีถ้อย (ม.1,3,5) ต.เจดีย์หลวง (ม.5,7)
- อ.เวียงป่าเป้า ต.แม่เจดีย์ใหม่ (ม.1,2,4,6,7,8,9) ต.แม่เจดีย์ (ม.4,7,15) ต.สันสลี (ม.11) ต.ป่าจิว (ม.9) ต.บ้านโป่ง (ม.1,6)
- อ.แม่จัน ต.ป่าตึง (ม.1-20) ต.แม่จัน (ม.1-9,20) ต.ป่าซาง (ม.7,9,11) ต.สันทราย (ม.2,3,6,8,9,12) ต.จอมสวรรค์ (ม.1,10) ต.แม่คำ (ม.4,9,11,13) ต.จันจว้าใต้ (ม.7) ตำบลจันจว้า

(ม.3,11)

- อ.เวียงแก่น ต.ปอ (ม.1,9)
- อ.แม่ฟ้าหลวง ต.แม่สลองนอก (ม.5,10) ต.เทอดไทย (ม.1)
- อ.เมืองเชียงราย ต.ห้วยชมพู (ม.4)

นอกจากนี้ยังเกิดฝนตกหนักในพื้นที่ จ.เชียงราย ส่งผลให้ระดับน้ำในลำน้ำอิงเพิ่มต่อเนื่องใน อ.เทิง เอ่อท่วมพื้นที่การเกษตร 1.3 หมื่นไร่ ใน 3 ตำบล 10 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ ต.หนองแรด หมู่ 1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 ต.ปล้อง หมู่ 3 และ 12 และ ต.จั่ว หมู่ 10 รวม 3 ตำบล 10 หมู่บ้าน

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/north/2233072>

รูปที่ 2.4.5-1 ภาพข่าวอุทกภัย อ.เทิง จ.เชียงราย ปี พ.ศ. 2561

15) ปี 2562 : ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากพายุ “โพดุล” และพายุโซนร้อน “คาจิกิ” ส่งผลให้เกิดเหตุการณ์ น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่มในจังหวัดเชียงราย และพะเยา

16) ปี 2563 : อ.แม่สาย จ.เชียงราย เกิดฝนตกลงอย่างหนักทั่วพื้นที่ทำให้น้ำป่าจากเทือกเขาตอยนางนอน ไหลลงสู่ที่ลุ่มอย่างรุนแรงเข้าท่วมปากทางเข้าอุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน และเข้าท่วมถนนพหลโยธิน หน้าสถานีขนส่งแม่สาย

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/north/2233072>

รูปที่ 2.4.5-2 ภาพข่าวอุทกภัย ณ อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง-ขุนน้ำ และบริเวณหน้าสถานีขนส่งแม่สาย ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2563

17) ปี 2564 : อ.แม่สาย จ.เชียงราย เกิดน้ำท่วมหลายแห่ง โดยมีสาเหตุเกิดจากฝนตกหนัก และน้ำป่าจากเทือกเขาตอยนางนอน และเทือกเขาเขต จ.ท่าขี้เหล็ก ประเทศเมียนมา

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/north/2233072>

รูปที่ 2.4.5-3 ภาพชาวอุทกภัย อ.แม่สาย จ.เชียงราย ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2564

18) ปี 2565 : ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากพายุ “มูหลาน” ทำให้น้ำไหลทะลักเข้าท่วมในพื้นที่ จ.เชียงราย พะเยา และ เชียงใหม่ โดยพื้นที่ จ.เชียงราย ได้รับผลกระทบมากที่สุดในพื้นที่ 9 อำเภอ ได้แก่ อ.ขุนตาล อ.เวียงแก่น อ.เทิง อ.เชียงของ อ.เชียงแสน อ.เมืองเชียงราย อ.แม่จัน อ.แม่สาย และ อ.ดอยหลวง ส่งผลกระทบ 36 ตำบล 243 หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ 1,672 ครัวเรือน มีผู้เสียชีวิต 1 ราย

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2473496>

รูปที่ 2.4.5-4 ภาพชาวอุทกภัยจากพายุ “มูหลาน” ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2565

โดยสรุปจากเหตุการณ์น้ำท่วมที่รวบรวมมาปัญหาอุทกภัยในลุ่มน้ำโขงเหนือแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำท่วมฉับพลัน/น้ำป่าไหลหลาก เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันจากการเคลื่อนตัวอย่างรวดเร็วของปริมาณน้ำจำนวนมากจากที่สูงสู่ที่ต่ำเนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างภูเขา ประกอบกับพื้นที่ป่าต้นน้ำถูกทำลาย จึงทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก ลุ่มน้ำสาขาที่ประสบปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขงตอนบนเนื่องจากสภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำสาขาดังกล่าว มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาความลาดชันสูง ประกอบกับพื้นที่ป่าต้นน้ำถูกบุกรุก เพื่อทำการเกษตรจนเกิดความเสื่อมโทรม ทำให้เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินด้วยอีกประการหนึ่ง

ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำป่าล้นตลิ่ง ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำป่าล้นตลิ่ง เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นเมื่อมีฝนตกหนักและต่อเนื่องในพื้นที่ลุ่มน้ำและสภาพลำนน้ำตื้นเขิน มีการบุกรุกทางน้ำจึงทำให้น้ำล้นตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่การเกษตร และที่อยู่อาศัยสาเหตุการเกิดน้ำท่วมที่สำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาอุทกภัย สรุปได้ดังนี้

- การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อทำการเกษตร ทำให้ปริมาณน้ำหลากสูงขึ้น
- ลักษณะของฝนตกหนักมากเฉพาะพื้นที่ เกิดขึ้นบ่อยกว่าในอดีต
- สภาพความลาดชันของลำน้ำตอนล่างมีค่าน้อยมาก ทำให้ความจุของลำน้ำไม่เพียงพอต่อการไหลหลากของน้ำจากพื้นที่ตอนบน จึงก่อให้เกิดปัญหาน้ำไหลล้นตลิ่ง

- การบุกรุกลำน้ำธรรมชาติที่ใช้เป็นทางระบายน้ำ และมีการสร้างสิ่งกีดขวางทางระบายน้ำ เช่น ถนน สิ่งปลูกสร้าง รวมถึงฝายในลำน้ำ ทำให้ช่องทางระบายน้ำที่มีอยู่เดิมแคบลง ทำให้ประสิทธิภาพในการระบายน้ำลดลง

ปัญหาอุทกภัยในลักษณะน้ำท่วมขัง เป็นลักษณะอุทกภัยที่เกิดขึ้นจากปริมาณน้ำสะสมจำนวนมากที่ไหลบ่าในแนวระนาบจากที่สูงไปยังที่ต่ำ เข้าท่วมอาคารบ้านเรือน เรือสวนไร่นาได้รับความเสียหาย หรือ เป็นสภาพน้ำท่วมขังในเขตเมืองใหญ่ ที่เกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน มีสาเหตุมาจากระบบการระบายน้ำไม่ดีพอ มีสิ่งกีดขวางทางระบายน้ำ คือการสะสมของตะกอนทำให้สภาพลำน้ำตื้นเขิน วัชพืชปกคลุมและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ขวางทางระบายน้ำ และการสร้างท่อลอดถนนที่ตัดกับลำน้ำที่ไม่สามารถรองรับกับปริมาณน้ำที่หลากลงมาไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน และปริมาณน้ำโขงที่หนุนย้อนจากปากแม่น้ำทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำตามธรรมชาติของแม่น้ำสาขาลดลงจนเอ่อล้นตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่ เป็นต้น

บทที่ 3

การบูรณาการตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1 ความหมายและประเภทของการเกิดภาวะน้ำท่วม

3.1.1 ความหมายของภาวะน้ำท่วม

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ได้มีบทนิยามคำว่า “ภาวะน้ำท่วม” หมายความว่า สภาวะที่ ปริมาณน้ำ ปริมาณการไหลของน้ำหรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไหลหลาก หรือฉับพลัน จนอาจก่อให้เกิด ผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืช ที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งแต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ (มาตรา 4)

3.1.2 ประเภทหรือความรุนแรงของการเกิดภาวะน้ำท่วม

จากนิยามจะเห็นว่า ภาวะน้ำท่วมจะครอบคลุมทั้งกรณีฝนตกและเกิดน้ำไหลหลากมาบนพื้นดิน กรณีน้ำ ไหลมาในลำน้ำแล้วล้นตลิ่งขึ้นมาบนพื้นดิน ซึ่งในบางครั้งอาจเกิดร่วมกันทั้งสองกรณี ดังนั้น ในเชิงของการบริหารจัดการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบัญชาการ และการบริหารจัดการแบบบูรณาการระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ จะพิจารณา ประเภทของภาวะน้ำท่วมตามความรุนแรงเป็นหลัก โดยภาวะน้ำท่วมที่มีความรุนแรงมากก็อาจต้องการการ บูรณาการระหว่างหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจบัญชาการในระดับที่สูงกว่าภาวะน้ำท่วมที่มีความรุนแรงน้อย โดยใน ส่วนของภัยด้านน้ำสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้แบ่งระดับภัย ออกเป็น 3 ระดับคือ

- ระดับ 1 : ปกติ ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์
- ระดับ 2 : รุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง)
- ระดับ 3 : วิฤติ (หรือคาดว่าจะวิฤติ)

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ได้กำหนดแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาวิฤติน้ำ เพื่อ เป็นกรอบแนวทางการดำเนินการของ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” พร้อมทั้งกำหนดให้มี “กองอำนวยการน้ำ แห่งชาติ” เป็นองค์กรในระดับบัญชาการซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้กลไกของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ เพื่อทำหน้าที่ พิจารณากลับกรองสถานการณ์เหตุฉุกเฉินและสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำที่เกิดขึ้นในระดับความรุนแรง (ระดับ 2 รุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง) ก่อนการยกระดับสถานการณ์ไปถึงภาวะ วิฤติน้ำ (ระดับ 3) ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ และมี “ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ” เป็นส่วนราชการภายในสำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรในระดับอำนวยการเป็นหน่วยงานบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง เป็น การดำเนินการตั้งแต่การเตรียมความพร้อมรับมือการแก้ไขปัญหา การฟื้นฟูและการบูรณาการการปฏิบัติการ ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อบริหารจัดการ “ทรัพยากรน้ำ” หรือ “มวลน้ำ” เป็นการเฉพาะ และสามารถ เชื่อมโยงการทำงานร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนปฏิบัติการอื่น ๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และในการอำนวยการเมื่อเกิดเหตุ เพื่อบริหารจัดการรวบรวม บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับ ดูแลสถานการณ์น้ำรวมถึงการประสานการปฏิบัติการ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ได้ให้นิยามของน้ำท่วมไว้ดังนี้ น้ำท่วม (อุทกภัย) ซึ่งเกิดจากปริมาณน้ำท่วมขังเกินกว่าระดับผิวดินตามสภาพปกติ หรือมีปริมาณเกินกว่าขีด ความสามารถในการกักเก็บหรือแม้กระทั่ง ปัญหาจากการบริหารจัดการปริมาณน้ำหรือการระบายน้ำให้มีปริมาณ ที่เหมาะสมต่อพื้นที่ ไม่ว่าจะมีความเสี่ยงอันเนื่องมาจากธรรมชาติ การกระทำของมนุษย์ หรือเหตุอื่นใดก็ตาม

การแบ่งระดับภัยถือเป็นการกำหนดขอบเขตเบื้องต้นเพื่อให้สามารถพิจารณาโครงสร้างขององค์กรที่จะ ทำหน้าที่สั่งการบัญชาการเพื่อแก้ไขปัญหาในแต่ละสถานการณ์ และเพื่อให้สามารถอำนวยการร่วมกันระหว่าง

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการบูรณาการร่วมกับกระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) ในฐานะหน่วยงานกลางที่บริหาร จัดการภัยสาธารณะทุกรูปแบบ โดยสามารถแบ่งระดับสถานการณ์ในกรณีของวิกฤติน้ำได้เป็น 3 ระดับ ให้สอดคล้องกับสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ดังตารางที่ 3.1.2-1

ตารางที่ 3.1.2-1 การยกระดับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564 - 2570

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561			แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570		
ระดับภัย	สถานการณ์ / แนวโน้ม	ผู้บัญชาการ/ อำนวยการวิกฤติน้ำ	ระดับภัย	การจัดการ	ผู้บัญชาการ/ อำนวยการสาธารณภัย
1	ระดับเสี่ยงรุนแรง	เลขาธิการ สทช.	1	สาธารณภัยขนาดเล็ก	นายอำเภอ (ผู้อำนวยการอำเภอ) ผู้บริหารท้องถิ่น (ผู้อำนวยการท้องถิ่น)
2	รุนแรง	รองนายกรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรี ที่ นายกรัฐมนตรี มอบหมาย	2	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้อำนวยการจังหวัด)
3	วิกฤติ	นายกรัฐมนตรี	3	สาธารณภัยขนาดใหญ่	รมว.มหาดไทย (ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ)
			4	สาธารณภัยร้ายแรงยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรีที่ นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

จากระดับภัยทั้ง 3 พบว่า มีเพียงระดับภัยด้านน้ำระดับที่ 3 เท่านั้นที่ได้มีการกำหนดความหมายเอาไว้สรุปได้ดังนี้ “ในกรณีมาตรการในการแก้ไขปัญหา น้ำแล้ง (ภัยแล้ง) และปัญหาน้ำท่วม (อุทกภัย) ในระดับภัยที่รุนแรงอันถือเป็นสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4 หรือระดับวิกฤติน้ำ (ระดับ 3) ของระดับสถานการณ์เพื่อบริหารจัดการภาวะวิกฤติน้ำ) กล่าวคือสาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง หรือเป็นสาธารณภัยระดับชาติ เกิดความเสียหายในวงกว้างหรือมีผลกระทบต่ออารังชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อย่างรุนแรง ในแผนการจัดการภาวะฉุกเฉินตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มักกำหนดมาตรการในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง โดยให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย มีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนอย่างทันท่วงที”

อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณากระดับวิกฤติน้ำ ตั้งแต่ระดับที่ 1 (ปกติ ติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวัง) ไปจนกระทั่งถึงระดับที่ 3 (วิกฤติน้ำ) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติหรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ แล้วแต่กรณีจะต้องอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาเช่นเดียวกับกรณีของผู้บัญชาการหรือผู้บัญชาการที่จะพิจารณาตัดสินใจ

ยกระดับการจัดการสาธารณสุขภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ เพื่อให้วิกฤติน้ำที่เกิดขึ้นในขณะนั้นมีระดับของภัยที่สอดคล้องกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานให้สามารถดำเนินการคู่ขนานไปได้และเป็นไปในทิศทางอย่างเดียวกัน โดยใช้เกณฑ์ หรือเงื่อนไขดัง ตารางที่ 3.1.2-2 ประกอบการพิจารณายกระดับการจัดการวิกฤติน้ำ

จากข้อมูลที่สรุปมาข้างต้น ประกอบกับการพิจารณาลักษณะการเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ จะพบว่าระดับความรุนแรงของสถานการณ์น้ำท่วมว่าจะเกิดความเสียหายมาก หรือน้อยจะขึ้นกับการใช้ที่ดิน ของพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมเป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้ง่ายต่อการพิจารณา จึงเสนอใช้เกณฑ์การกำหนดระดับวิกฤติน้ำท่วมของพื้นที่โครงการโดยพิจารณาจากการใช้ที่ดินในเขตพื้นที่น้ำท่วม กล่าวคือ

- ระดับภัย 1 (สทนช.) : ปกติ หมายถึงสถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่เกษตรหรือชุมชนทั่วไป ที่ไม่ใช่ชุมชนที่สำคัญ เช่น อ.เมืองฯลฯ
- ระดับภัย 2 (สทนช.) : รุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง) หมายถึงสถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่ชุมชนสำคัญ ซึ่งมีการอยู่อาศัยหนาแน่น มีกิจกรรมที่ได้รับความเสียหายสูงเมื่อเกิดน้ำท่วม
- ระดับภัย 3 (สทนช.) : วิกฤติ หมายถึงสถานการณ์เกิดสถานการณ์น้ำท่วมในระดับที่รุนแรงกว่าระดับภัย 2 จน “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรยกระดับสถานการณ์เป็น ภาวะวิกฤติ (ระดับภัย 3) ควรให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ เช่น อาจเกิดภัยระดับ 2 ครอบคลุมหลายพื้นที่หรือเกิดภัยต่อเนื่องเป็นระยะเวลาตามปัจจัยประกอบการพิจารณาใน ตารางที่ 3.1.2-2 ดังนั้นในกรณีนี้ค่าเกณฑ์เตือนภัยจะใช้เกณฑ์เดียวกับระดับภัย 2

ดังนั้นในเกณฑ์เตือนภัยที่จะเสนอในหัวข้อต่อ ๆ ไป จะนำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ตามเหตุผลที่กล่าวมา คือระดับภัย 1 : ปกติ และระดับภัย 2 : รุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง) โดยรายละเอียดจะเสนอในบทที่ 4

ตารางที่ 3.1.2-2 เกณฑ์การกำหนดระดับวิกฤติน้ำ

เกณฑ์ /เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
พื้นที่	พื้นที่ใช้สอยในลักษณะต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบและได้รับความเสียหาย (1) พื้นที่ทางการเกษตรและปศุสัตว์ (2) พื้นที่ธุรกิจ อุตสาหกรรม และการประกอบการ (3) พื้นที่อยู่อาศัย (จำนวนหลังคาเรือน) (4) พื้นที่ทางธรรมชาติ
ประชากร	จำนวนและลักษณะของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (1) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (2) จำนวนประชากรที่ต้องอพยพ (3) จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
ความยุ่งยาก/ซับซ้อน ของสถานการณ์	ความยากง่าย สถานการณ์แทรกซ้อน และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์ (1) ความรุนแรงของภัย ความเฉพาะเจาะจงทางเทคนิคของภัย การเกิดภัยต่อเนื่อง (2) ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญและเส้นทางการให้ความช่วยเหลือ (3) การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อระยะเวลาที่การดำเนินกิจกรรมปกติที่ต้องหยุดชะงัก ระยะเวลาที่ต้องใช้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ และระยะเวลาที่ต้องช่วยฟื้นฟูเบื้องต้น

เกณฑ์ / เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
ศักยภาพด้านทรัพยากร	<p>ความสามารถในการปฏิบัติงานจากทรัพยากรที่มีอยู่</p> <p>(1) กำลังคน ทั้งของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน พร้อมทั้งอาสาสมัครหน่วยต่าง ๆ</p> <p>(2) เครื่องมืออุปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่าง ๆ ที่ต้องใช้ตามแต่ลักษณะทางเทคนิคของภัย</p> <p>(3) ปัจจัยยังชีพสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้ได้รับผลกระทบของหน่วยงานหลัก และจากการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ หรือหน่วยงานภาคี</p> <p>(4) แหล่งที่มาและจำนวนเงินงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่</p>
เงื่อนไขอื่น ๆ	<p>ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่าง ๆ</p> <p>(1) ขอบเขตการปกครอง</p> <p>(2) การประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณภัย</p>

ที่มา : คู่มือศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

3.2 กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากมีหน่วยงานและกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับน้ำท่วมอยู่มากพอสมควร ดังนั้นจึงต้องได้มีการทบทวนข้อมูลกฎระเบียบเหล่านี้ เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีความสอดคล้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ทั้งนี้กฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทยมีบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรง และบทบัญญัติของกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

3.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย

3.2.1.1 พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

(1) บทนิยามคำว่า “ภาวะน้ำท่วม” หมายความว่า สภาวะที่ปริมาณน้ำ ปริมาณการไหลของน้ำ หรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไหลหลาก หรือฉับพลันจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อดำรงชีวิตของคน สัตว์ และพืช ที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งแต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ (มาตรา 4)

(2) นายกรัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามหมวด 5 ภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม (มาตรา 5 วรรคสอง)

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามพระราชบัญญัตินี้ หากได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุ และมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิด ทั้งปวง (มาตรา 72)

(3) มาตรา 6 บัญญัติให้

“รัฐมีอำนาจใช้ พัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยอาจเปลี่ยนแปลงรูปร่างของแหล่งน้ำหรือขยายพื้นที่ของแหล่งน้ำก็ได้ แต่ถ้าเป็นการลดพื้นที่หรือให้เลิกใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เพื่อประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรน้ำสาธารณะที่มีใช้ทางน้ำชลประทาน ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน และน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล นายกรัฐมนตรีอาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแล และบำรุงรักษา
ทรัพยากรน้ำสาธารณะแห่งใดก็ได้

ให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบตามวรรคสอง มีอำนาจออกระเบียบหรือ
ข้อบัญญัติท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าใช้สอยทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้นตามกรอบแนวทาง
ที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติกำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องมีใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรน้ำ
และการใช้น้ำตามที่กำหนดไว้ในหมวด 4 การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ

ระเบียบหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคสาม เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(4) คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ
เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบูรณาการเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู
และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เกิดความเป็นเอกภาพ รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบ
แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ (มาตรา 17(10))

(5) คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ รวมทั้งให้มี
หน้าที่และอำนาจจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ (มาตรา 35(2))
รวมถึงพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำต่อ กนช. (มาตรา 35(6))

(6) ในการขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำตามมาตรา 43 และมาตรา 44 ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นแผนการ
บริหารจัดการน้ำมาพร้อมกับคำขอด้วย ทั้งนี้ แบบคำขอรับใบอนุญาตการใช้น้ำและแผนการบริหารจัดการน้ำให้
เป็นไปตามที่อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล แล้วแต่กรณี
ประกาศกำหนด โดยในแผนการบริหารจัดการน้ำต้องมีรายการเกี่ยวกับ แผนจัดการน้ำที่กักเก็บไว้เมื่อเกิดภาวะ
น้ำท่วมด้วย และแผนจัดการน้ำที่กักเก็บไว้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วมนั้น อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการ
ป้องกันมิให้น้ำที่กักเก็บไว้ล้นออกไปนอกสถานที่กักเก็บน้ำจนอาจก่อให้เกิดน้ำท่วมหรือไปเพิ่มปริมาณน้ำที่ท่วมอยู่
แล้วให้มากขึ้นไปอีก (มาตรา 47)

(7) เมื่อมีการประกาศผังน้ำในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 17(5) แล้ว การใช้ประโยชน์ที่ดินที่อยู่ใน
ระบบทางน้ำตามผังน้ำจะต้องไม่ก่อให้เกิดการเบี่ยงเบนทางน้ำหรือกระแส น้ำ หรือกีดขวางการไหลของน้ำในระบบ
ทางน้ำอันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (มาตรา 56)

(8) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการล่วงหน้า โดยให้จัดทำ
เป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วม ในระยะเวลาใด
ระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผน ต้องพิจารณาถึง
สภาพแวดล้อม ผังน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้นประกอบด้วย

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- 1) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน
- 2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ
- 3) การเตรียมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม
- 4) การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม
- 5) การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม
- 6) การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- 7) วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไป
- 8) วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

9) การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้มีการบูรณาการร่วมกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจาก หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขตลุ่มน้ำตามความเหมาะสม

การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม และการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมตามวรรคสอง (4) และ (5) ให้เป็นไปตามแนวทางที่ กนช. ประกาศกำหนด (มาตรา 64)

(9) ในกรณีมีความจำเป็นต้องผันน้ำจากลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งเพื่อบรรเทาภาวะน้ำท่วม นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ กนช. มีอำนาจสั่งให้ดำเนินการดังกล่าวได้เท่าที่จำเป็นในการบรรเทาภาวะน้ำท่วม นั้น (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 59) นอกจากนี้ กนช. ยังมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำและการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศหรือแหล่งน้ำต่างประเทศ (มาตรา 17(12))

(10) เมื่อคณะกรรมการลุ่มน้ำได้จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นแล้วให้เสนอต่อ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ และจัดส่งแผนดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการในการนี้ ให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องจัดสร้างหรือเตรียมอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์นั้น หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

กรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอเรื่องต่อ กนช. เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 62)

(11) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่ กนช. ให้ความเห็นชอบ และทบทวนแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการได้เมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม (มาตรา 65 ประกอบมาตรา 63)

(12) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใด ๆ เพื่อทำการสำรวจตรวจสอบหรือเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวต้องอยู่ภายในกรอบของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง ตามมาตรา 61 หรือแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมตามมาตรา 64 หรือทั้งสองแผนควบคู่กัน แล้วแต่กรณี

ในการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลายสิ่งกีดขวางตัดฟันต้นไม้ ขุดดิน ปิดกั้นแนวเขตที่ดิน รื้อถอนสิ่งก่อสร้างซึ่งมิใช่เป็นบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของบุคคลใด ๆ หรือดำเนินการอื่นใดเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ แต่ต้องชดเชยความเสียหายแก่บุคคลนั้นด้วย (มาตรา 66 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

(13) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้ที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใด ๆ เพื่อก่อสร้าง วางสิ่งของ สูบน้ำหรือระบายน้ำผ่าน หรือเข้าไปในที่ดิน หรือติดตั้งอุปกรณ์ใด ๆ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้าง ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันที่จะมีการดำเนินการ ทั้งนี้ต้องแสดงวัตถุประสงค์และลักษณะของการใช้ที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้าง และวันเวลาที่จะใช้ประโยชน์ในที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้างด้วยแต่ถ้าเป็นกรณีฉุกเฉินเพื่อแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าใช้ที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้างเพื่อดำเนินการดังกล่าวได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า แต่

ต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้างทราบในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ (มาตรา 67 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

(14) ห้ามมิให้บุคคลใดเอาไป ยักย้าย ทำอันตราย หรือทำให้เสียหายแก่สิ่งก่อสร้าง สิ่งของหรืออุปกรณ์ใด ๆ หรือละเมิดมาตรการใด ๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีขึ้นเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (มาตรา 71 วรรคหนึ่ง)

นอกจากนี้ ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิต ของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐอย่างรุนแรง นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการอำนวยการแก้ไข ปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป และมีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ๆ ร่วมกันกระทำหรือห้ามกระทำการใด ๆ เพื่อการป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระวัง หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที่ (มาตรา 24)

3.2.1.2 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

(1) บทนิยามคำว่า “สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย ภัยพิบัติ อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุขไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิด อันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย (มาตรา 4)

(2) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดทำขึ้นตาม มาตรา 11(1) ก่อนเสนอ คณะรัฐมนตรี บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (มาตรา 7)

(3) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอ กปภ.ช. เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหา มาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ ปฏิบัติการประสานการปฏิบัติ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน รวมถึงติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ (มาตรา 11)

(4) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1) แนวทาง มาตรการ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2) แนวทาง และวิธีการในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อน ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า และระยะยาวเมื่อเกิดสาธารณภัย รวมถึงการอพยพประชาชน หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การดูแลเกี่ยวกับการสาธารณสุข และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารและการสาธารณสุข

3) หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการดำเนินการตาม 1) และ 2) และวิธีการให้ได้มาซึ่งงบประมาณเพื่อการดำเนินการดังกล่าว

4) แนวทางในการเตรียมพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ และจัดระบบการปฏิบัติการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการฝึกบุคลากร และประชาชนภายหลังที่สาธารณภัยสิ้นสุด

5) แนวทางในการซ่อมแซม บูรณะ ฟื้นฟูและให้ความช่วยเหลือประชาชน

การกำหนดเรื่องดังกล่าวข้างต้น จะต้องกำหนดให้สอดคล้องและครอบคลุมถึงสาธารณภัยต่าง ๆ โดยอาจกำหนดตามความจำเป็นแห่งความรุนแรงและความเสี่ยงในสาธารณภัยด้านนั้น และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้ระบุไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติด้วย (มาตรา 12)

(5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ มีอำนาจควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักรให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้บัญชาการมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (มาตรา 13)

(6) อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้อำนวยการกลางมีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงาน และอาสาสมัคร ได้ทั่วราชอาณาจักร (มาตรา 14) และมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการจังหวัด รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขตจังหวัด (มาตรา 15)

(7) ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดก็ได้ โดยให้มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการตามมาตรา 13 และผู้อำนวยการตามมาตรา 21 และมีอำนาจกำกับและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานในการดำเนินการตามมาตรา 25 มาตรา 28 และมาตรา 29 ด้วย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีให้ถือว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี (มาตรา 31)

3.2.1.3 พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) บทนิยามคำว่า “การชลประทาน” หมายความว่า กิจการที่กรมชลประทาน จัดทำขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำหรือเพื่อกัก เก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบาย หรือแบ่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม การพลังงาน การสาธารณสุข หรือการอุตสาหกรรม และหมายความรวมถึงการป้องกันความเสียหายอันเกิดจากน้ำ รวมถึงการคมนาคมทางน้ำซึ่งอยู่ในเขตชลประทานด้วย คำว่า “ทางน้ำชลประทาน” หมายความว่า ทางน้ำที่รัฐมนตรีได้ประกาศตามความในมาตรา 5 ว่าเป็นทางน้ำชลประทาน และคำว่า “เขตชลประทาน” หมายความว่า เขตที่ดินที่ทำการเพาะปลูกซึ่งจะได้รับประโยชน์จากการชลประทาน (มาตรา 4)

(2) ทางน้ำชลประทานแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

ประเภท 1 ทางน้ำที่ใช้ในการส่ง ระบาย กัก หรือกั้นน้ำเพื่อการชลประทาน

ประเภท 2 ทางน้ำที่ใช้ในการคมนาคมแต่มีการชลประทานร่วมอยู่ด้วย เฉพาะภายในเขตที่ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน

ประเภท 3 ทางน้ำที่สงวนไว้ใช้ในการชลประทาน

ประเภท 4 ทางน้ำอันเป็นอุปกรณ์แก่การชลประทาน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ว่าทางน้ำใดเป็นทางน้ำชลประทาน และเป็นประเภทใด (มาตรา 5)

(3) นายช่างชลประทานมีอำนาจใช้ที่ดินที่ปราศจากสิ่งปลูกสร้างซึ่งอยู่ในเขตการชลประทานได้เป็นครั้งคราวตามระยะเวลาที่จำเป็นแก่การชลประทาน โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 6)

(4) ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจที่จะใช้ที่ดิน หรือสิ่งของ ของบุคคลใด ๆ ในที่ใกล้เคียงหรือในบริเวณที่อาจเกิดอันตรายได้ เท่าที่จำเป็น แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 7)

(5) เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการชลประทาน ถ้าไม่สามารถจะทำได้โดยวิธีอื่น ให้เจ้าของที่ดินที่อยู่ห่างทางน้ำหรือแหล่งน้ำใดมีสิทธิทำทางน้ำผ่านที่ดินของผู้อื่นได้ ในเมื่อนายช่างชลประทาน ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ นายอำเภอได้อนุญาตและกำหนดให้โดยกว้างรวมทั้งที่ที่ดินด้วยไม่เกินสิบเมตร แต่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินที่ทางน้ำนั้นผ่าน ในการที่จะให้อนุญาตและกำหนดทางน้ำนั้นให้คำนึงถึงประโยชน์ของเจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินที่ทางน้ำผ่าน และให้กำหนดให้ทำตรงที่ที่จะเสียหายแก่เจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินนั้นน้อยที่สุด (มาตรา 9)

(6) เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะเข้าไปในที่ดินของ บุคคลใด ๆ เพื่อทำงานสำรวจ ตรวจสอบอันเกี่ยวกับการชลประทานได้ ในเมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้าตามสมควร แต่ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 10)

(7) เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ (มาตรา 11 วรรคหนึ่ง)

(8) อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจแต่งตั้ง บุคคลซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของกรมชลประทานให้เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลรักษาทางน้ำชลประทาน คันคลอง ชานคลอง ทำนบ พนัง ทุมระดับหลักฐาน หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้ในการชลประทานตามที่อธิบดีกำหนด การแต่งตั้งดังกล่าวให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการชลประทานในเขตนั้นด้วย (มาตรา 13)

(9) เพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจปิด กั้น หรือเปิดน้ำในทางน้ำชลประทาน ขุดลอก ซ่อมหรือตัดแปลงแก้ไขทางน้ำชลประทาน หรือจัดให้มีสิ่งก่อสร้างขึ้น ในทางน้ำชลประทาน รวมถึงการห้าม จำกัด หรือกำหนดเงื่อนไขในการนำเรือแพ ผ่านทางน้ำชลประทาน ดังกล่าว การใช้อำนาจข้างต้นให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ชุมนุมชนในท้องถื่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่กรณี ฉุกเฉิน อธิบดีมีอำนาจดำเนินการไปก่อนได้ (มาตรา 15)

(10) อธิบดีกรมชลประทานมีอำนาจห้าม จำกัด หรือกำหนดเงื่อนไขในการใช้เรือแพ การใช้น้ำการระบายน้ำหรือการอื่นในทางน้ำชลประทานประเภท 4 โดยประกาศไว้ ณ ที่ชุมนุมชนในท้องถื่น ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน (มาตรา 16)

(11) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือเทศมนตรีในท้องที่ซึ่งอยู่ในเขตชลประทานมีหน้าที่ดูแล รักษา คันคลองและทางน้ำชลประทานอันอยู่ในเขตท้องที่หรือเขตเทศบาลนั้น (มาตรา 17)

(12) ในการขุดซ่อมทางน้ำชลประทาน ถ้าไม่มีที่เททิ้งมูลดิน ก็ให้มีอำนาจเททิ้งมูลดินในที่ดินที่ใกล้เคียงได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ถ้าทำให้เสียหายแก่พืชผลหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งมีอยู่ในขณะนั้นแล้ว ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 19)

(13) เมื่อเจ้าพนักงานได้ส่งน้ำระบายน้ำหรือสูบน้ำเข้าไปในที่ดินแห่งใดเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก ห้ามมิให้ผู้ใดปิดกั้นน้ำไว้ด้วยวิธีใด ๆ จนเป็นเหตุไม่ให้น้ำไหลไปสู่ที่ดินใกล้เคียงหรือปลายทาง ถ้าเห็นสมควร เจ้าพนักงาน หรือนายอำเภอ หรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจที่จะส่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน หรือผู้ทำการเพาะปลูก ให้เปิดสิ่งที่ปิดกั้นน้ำไว้ตามที่จะกำหนดให้หรือจัดการเปิดเสียเองก็ได้ในการนี้ เจ้าพนักงาน หรือนายอำเภอ หรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจเข้าไปในที่ดินแห่งหนึ่งแห่งใด เพื่อตรวจและจัดการดังกล่าวแล้ว (มาตรา 20)

(14) เมื่อเจ้าพนักงานได้ส่งน้ำหรือสูบน้ำเข้าไปในที่ดินแห่งใดเพื่อประโยชน์ในการเพาะปลูก เจ้าพนักงาน หรือนายอำเภอ หรือผู้ทำการแทนนายอำเภอมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน หรือผู้ทำการเพาะปลูก บนพื้นที่ดินภายในบริเวณที่จะรับน้ำนั้นกระทำการหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่จะได้กำหนดให้เพื่อกักน้ำนั้นไว้ไม่ให้ไหลไปเสียเปล่านี้เป็นเหตุให้ที่ดินข้างเคียงไม่ได้รับน้ำตามที่ควร (มาตรา 21)

(15) ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้าง กำแพง หรือต่อเติมสิ่งก่อสร้าง หรือปลูกปักสิ่งใดหรือทำการเพาะปลูก รุกกล้าทางน้ำชลประทาน ชานคลอง เขตคันคลองหรือเขตพนัง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่างชลประทาน ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันภัยอันตรายอันอาจเกิดขึ้นแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้สิ่งรุกกล้าพันไปจากทางน้ำชลประทาน ชานคลอง เขตคันคลองหรือเขตพนังได้ (มาตรา 23)

(16) ถ้ามีต้นไม้ในที่ดินของผู้ใดรุกกล้าทางน้ำชลประทาน หรือทำให้เสียหายแก่ทางน้ำชลประทาน ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นตัดหรือนำต้นไม้ต้นนั้นไปให้พ้นเสียได้ (มาตรา 24)

(17) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอันเป็นการกีดขวางทางน้ำชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายช่างชลประทาน ในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันภัยอันตรายอันอาจเกิดขึ้นแก่การชลประทาน นายช่างชลประทานมีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้สิ่งกีดขวางพันไปจากทางน้ำชลประทานได้ (มาตรา 25)

(18) ห้ามมิให้ผู้ใดขุดคลองหรือทางน้ำมาเชื่อมกับทางน้ำชลประทาน หรือมาเชื่อมกับทางน้ำอื่นที่เชื่อมกับทางน้ำชลประทาน หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้น้ำในทางน้ำชลประทานรั่วไหล อันอาจก่อให้เกิดการเสียหายแก่การชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมชลประทาน หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย และอธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวปิดถมทางน้ำนั้น หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้น้ำรั่วไหลได้ต่อไป เพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดแก่การชลประทาน หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง อธิบดีมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานจัดการได้ทันทีและถ้าจำเป็นจะต้องใช้ที่ดินเพื่อการนี้ก็มีอำนาจใช้ที่ดินริมคลองหรือริมทางน้ำนั้นได้เท่าที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายในการนี้รวมทั้งค่าเสียหายที่จะต้องชดใช้ให้แก่เจ้าของที่ดินให้คิดเอาจากผู้ฝ่าฝืนทั้งสิ้น (มาตรา 26)

(19) ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งมูลฝอย ซากสัตว์ ซากพืช ถ้ำถ่าน หรือสิ่งปฏิกูลลงในทางน้ำชลประทาน หรือทำให้น้ำเป็นอันตรายแก่การเพาะปลูก หรือการบริโภค (มาตรา 28 วรรคหนึ่ง)

(20) ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยน้ำซึ่งทำให้เกิดเป็นพิษแก่น้ำตามธรรมชาติ หรือสารเคมี เป็นพิษลงในทางน้ำชลประทานจนอาจทำให้น้ำในทางน้ำชลประทานนี้เป็นอันตรายแก่เกษตรกรรม การบริโภค อุปโภค หรือสุขภาพอนามัย (มาตรา 28 วรรคสอง)

(21) ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้ประตูน้ำ ฝาย เขื่อนระบาย ประตูระบาย ท่อน้ำ ท่อเชื่อม สะพานทางน้ำ ปูม เสา หรือสายโทรศัพท์ ที่ใช้ในการชลประทานเสียหายจนอาจเกิดอันตราย หรือขัดข้องแก่การใช้สิ่งทีกล่าวนั้น (มาตรา 29)

(22) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะทำให้เสียหายแก่คันคลอง ขานคลอง ทำนบ พนัง หรือหมวดระดับหลักฐานที่ใช้ในการชลประทาน (มาตรา 30)

(23) ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะเป็นการกีดขวางแก่แนวทางที่ได้สำรวจไว้ หรือเขตงาน หรือทำให้แนวทางที่ได้สำรวจไว้ หรือหมวดหมายแสดงเขตงานคลาดเคลื่อน หรือสูญหาย (มาตรา 31)

(24) ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ปิดหรือเปิดประตูน้ำ เขื่อนระบาย ประตูระบาย ท่อน้ำ ท่อเชื่อม สะพานทางน้ำ ปูม หรือลากเข็นสาลิในบริเวณทำนบหรือประตูระบาย (มาตรา 32)

(25) ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากนายช่างชลประทาน หรือผู้ที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมชลประทาน ทำการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนบรรดาสั่งก่อสร้างอันเกี่ยวกับการชลประทาน (มาตรา 33)

(26) ห้ามมิให้ผู้ใดขุด ลอก ทางน้ำชลประทานอันจะทำให้เสียหายแก่การชลประทาน หรือปิดกั้นทางน้ำชลประทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมชลประทาน (มาตรา 34)

(27) เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งห้ามมิให้ผู้ใดชัก หรือใช้น้ำในทางน้ำชลประทานในเมื่อเห็นว่าจะจะเป็นเหตุที่จะก่อให้เกิดการเสียหายแก่ผู้อื่น (มาตรา 35)

หมายเหตุ: (3) ถึง (27) เป็นหน้าที่และอำนาจของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการบริหารจัดการปัญหา น้ำท่วมหรือข้อห้ามตามกฎหมายเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำในเวลาที่ต้องมีการระบายน้ำท่วม

3.2.1.4 พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“น้ำบาดาล” หมายความว่า น้ำใต้ดินที่เกิดอยู่ในชั้นดิน กรวด หาย หรือหิน ซึ่งอยู่ลึกจากผิวดินเกินความลึกที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่จะกำหนดความลึก น้อยกว่าสิบเมตรมิได้

“เจาะน้ำบาดาล” หมายความว่า กระทำแก่ชั้นดิน กรวด หาย หรือหิน เพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำบาดาล หรือเพื่อระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล

“บ่อน้ำบาดาล” หมายความว่า บ่อน้ำที่เกิดจากการเจาะน้ำบาดาล

“เขตน้ำบาดาล” หมายความว่า เขตท้องที่ที่รัฐมนตรีกำหนดให้เป็นเขต น้ำบาดาลโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“กิจการน้ำบาดาล” หมายความว่า การเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล

“ใช้น้ำบาดาล” หมายความว่า นำน้ำจากบ่อน้ำบาดาลขึ้นมาใช้

“ระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล” หมายความว่า กระทำการใด ๆ เพื่อถ่ายเทน้ำหรือของเหลวอื่นใดลงบ่อน้ำบาดาล

(2) พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรมหรือองค์การของรัฐที่มี หน้าที่เกี่ยวกับการจัดหา น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค หรือเพื่อเกษตรกรรมในส่วนที่เกี่ยวกับการเจาะน้ำบาดาลและการใช้น้ำบาดาล เว้นแต่ในเขตท้องที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดย คำแนะนำของคณะกรรมการน้ำบาดาล ประกาศกำหนดให้เป็นเขตวิกฤตการณ์น้ำบาดาลที่ต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้

แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวง ทบวง กรมหรือองค์การของรัฐดังกล่าวข้างต้น ต้องปฏิบัติตามประกาศที่ออก ตามมาตรา 6 เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทาง วิชาการสำหรับ การเจาะน้ำบาดาล การเลิก

เจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาลแบบอนุรักษ์ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล การเลิกใช้ บ่อน้ำบาดาล การป้องกันด้านสาธารณสุข และการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษด้วย (มาตรา 4)

(3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการน้ำบาดาลมีอำนาจกำหนดเขตท้องที่ใดให้เป็นเขตน้ำบาดาล

การเปลี่ยนแปลงเขตน้ำบาดาล หรือเขตห้ามสูบน้ำบาดาล หรือการยกเลิก เขตน้ำบาดาล หรือเขตห้ามสูบน้ำบาดาลที่ได้ประกาศกำหนดไว้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 5 วรรคหนึ่งและวรรคสาม)

(4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคำแนะนำ ของคณะกรรมการน้ำบาดาลมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทาง วิชาการสำหรับการเจาะ น้ำบาดาล การเลิกเจาะ น้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาลแบบอนุรักษ์ การระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล การเลิกใช้ บ่อน้ำบาดาล การป้องกันด้านสาธารณสุข และการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ (มาตรา 6(1))

(5) คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาน้ำบาดาล (คณะกรรมการบริหาร กพน.) มีอำนาจหน้าที่เสนอแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำบาดาลและสิ่งแวดล้อมเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการน้ำบาดาล (มาตรา 7 สัตต (2))

(6) คณะกรรมการน้ำบาดาลมีหน้าที่ให้ความเห็น หรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องการออกกฎกระทรวงหรือประกาศที่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือในเรื่องอื่นที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ความเห็น หรือคำแนะนำ แก่อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 14)

(7) ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินในเขตน้ำบาดาลนั้น หรือไม่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรม ทรัพยากรน้ำบาดาลหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน ใบอนุญาต และต้องปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีนี้ออกตามมาตรา 6 (มาตรา 16 วรรคหนึ่ง และมาตรา 22)

(8) ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขต น้ำบาดาลใด ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ในเขตน้ำบาดาลนั้น (มาตรา 17)

(9) ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้มี 3 ประเภท ดังนี้

- 1) ใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาล
- 2) ใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล
- 3) ใบอนุญาตระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล (มาตรา 18)

(10) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปตรวจการเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาต หรือตัวแทน ให้จัดการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดจากการเจาะน้ำบาดาล ใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลง บ่อน้ำบาดาลนั้นได้ (มาตรา 28)

(11) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า การเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาลอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อแหล่งน้ำบาดาล ให้มีอำนาจสั่ง เป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตให้เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือหยุดการเจาะน้ำบาดาล การใช้น้ำบาดาล หรือการระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล แล้วแต่กรณีตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกัน หรือระงับความเสียหายนั้นได้ (มาตรา 29)

(12) เมื่อปรากฏว่าการประกอบกิจการน้ำบาดาลของผู้รับใบอนุญาตผู้ใดจะ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในเขตน้ำบาดาล อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีอำนาจสั่ง และกำหนด วิธีการให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไข เพื่อป้องกันความเสียหายนั้นได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา 34)

3.2.2 กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมของไทย

3.2.2.1 พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2558

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“การจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาที่ดินที่ใช้เพื่อ เกษตรกรรมให้สมบูรณ์ทั่วถึงที่ดินทุกแปลง เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยทำการรวบรวมที่ดิน หลายแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางผังจัดรูปที่ดินเสียใหม่ การจัดระบบชลประทาน การจัดสร้างถนน หรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การบำรุงดิน การวางแผนการผลิตและการจำหน่ายผลผลิตผลการเกษตร รวมตลอดถึงการแลกเปลี่ยน การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า การจัดระบบชลประทาน จากทางน้ำชลประทาน หรือแหล่งน้ำอื่นใดไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งการจัดสร้างถนน หรือทางลำเลียงในไร่นา

“เขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศ กำหนดให้เป็นเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

“เขตโครงการจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า เขตที่ดินที่มีประกาศกำหนดให้เป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ระบบชลประทาน” หมายความว่า คัน คูน้ำทางระบายน้ำประตูน้ำรวมทั้งสิ่งก่อสร้างหรืออุปกรณ์อื่นใดที่จัดทำขึ้นเพื่อกัก เก็บ รักษา ควบคุม ส่ง ระบาย หรือจัดสรรน้ำในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมหรือเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี หรือผู้บริหารท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมชลประทาน

(2) คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง มีอำนาจหน้าที่

1) พิจารณาเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ
2) กำหนดนโยบายและพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และโครงการจัดรูปที่ดินในท้องที่ต่าง ๆ

3) พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อยก ประกาศกำหนดแนวเขตสำรวจการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

4) พิจารณาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการตราพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน

5) วางระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และกิจการที่เกี่ยวกับ การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และการจัดรูปที่ดินของสำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือสำนักงานจัดรูปที่ดิน จังหวัดโครงการจัดรูปที่ดิน

6) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและช่วยเหลือการทำเกษตรกรรมในเขต

7) ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 11)

(3) สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม การจัดรูปที่ดิน รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ควบคุมสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่

1) จัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน
2) จัดทำแผนการดำเนินงานและงบประมาณของโครงการจัดระบบน้ำเพื่อ เกษตรกรรมและโครงการจัดรูปที่ดิน

3) จัดทำแผนผังการจัดแปลงที่ดิน ระบบชลประทาน การสร้างถนน หรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

4) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม และช่วยเหลือการทำเกษตรกรรม

5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินตามคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางกำหนด (มาตรา 14)

(4) ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ประกอบด้วย แผนการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และแผนการจัดรูปที่ดิน โดยแสดงภาพร่วมการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมแก่ การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดิน ระยะเวลาในการดำเนินการตามแผน กรอบงบประมาณ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามแผน แนวทางการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบชลประทาน การบริหารและพัฒนาที่ดิน และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการทำเกษตรกรรม

ในการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการจัดรูปที่ดิน ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ หรือแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแผนด้วย

ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางเสนอแผนแม่บทการจัดรูปที่ดินต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลางเพื่อพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ แผนแม่บทการจัดรูปที่ดินให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนนั้น (มาตรา 17)

(5) ห้ามมิให้ผู้ใดทำทางระบายน้ำมาเชื่อมต่อกับระบบชลประทาน หรือกระทำการใด ๆ เพื่อส่ง กัก หรือระบายน้ำจากระบบชลประทาน เว้นแต่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 25 หรือได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา 27)

(6) ห้ามมิให้ผู้ใดกักน้ำไว้ใช้เกินกว่าความจำเป็นแก่ที่ดินของตน หรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการขัดขวางต่อการส่ง กัก หรือระบายน้ำนี้เป็นเหตุให้ผู้อื่นไม่สามารถได้รับน้ำจากระบบ ชลประทาน (มาตรา 29)

(7) การจัดรูปที่ดิน เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวด 4 การจัดรูปที่ดิน โดยในกรณีที่สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางหรือเจ้าของที่ดินในพื้นที่ทำเกษตรกรรมมีความประสงค์ให้มีการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ทำเกษตรกรรมหรือพื้นที่ในเขตการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางจัดทำโครงการเสนอต่อคณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง ทั้งนี้การเสนอโครงการดังกล่าวต้องแสดงแนวเขตพื้นที่ที่ประสงค์จะจัดรูปที่ดิน ความเป็นไปได้ และความคุ้มค่าในการดำเนินการและประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ (มาตรา 31)

(8) ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดกำหนดแนวเขต ในการจัดสร้างระบบชลประทาน ถนน หรือทางลำเลียงในไร่นา และสาธารณูปโภคอย่างอื่นเพื่อให้เจ้าของที่ดิน ทุกแปลงได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน (มาตรา 47)

(9) ในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

1) เทหรือทิ้งสิ่งใด ๆ หรือปลูกพืชพันธุ์ใด ๆ ในบริเวณที่มีการจัดระบบ ชลประทาน ถนน หรือทางลำเลียงในไร่นา อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่งานจัดรูปที่ดิน

2) ปล๋อยสัตว์ใด ๆ ลงไปในบริเวณที่มีการจัดระบบชลประทาน ถนน หรือทางลำเลียงในไร่นาอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่งานจัดรูปที่ดิน

3) ทำทางระบายน้ำมาเชื่อมต่อกับระบบชลประทาน หรือกระทำการใด ๆ ต่อระบบชลประทานเพื่อส่ง กัก หรือระบายน้ำจากระบบชลประทาน เว้นแต่จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดหรือได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

3.2.2.2 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“การพัฒนาที่ดิน” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ต่อดิน หรือที่ดินเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและคุณภาพของดิน หรือที่ดิน หรือเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้สูงขึ้น และหมายความรวมถึง การปรับปรุงดิน หรือที่ดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติหรือขาดความอุดมสมบูรณ์เพราะการใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อรักษาคุณธรรมชาติหรือเพื่อความเหมาะสมในการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

“การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

“ดิน” หมายความรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย

“การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของ ดินและการรักษา น้ำในดิน หรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในทางเกษตรกรรม

(2) คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน มีอำนาจและหน้าที่

1) กำหนดการจำแนกประเภทที่ดิน และเสนอขอรับความเห็นชอบต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องริบไปปฏิบัติ

2) วางแผนการใช้ที่ดิน การพัฒนาที่ดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดินและการกำหนดเขตการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) ประกาศกำหนดเขตสำรวจที่ดิน และประกาศกำหนดเขตสำรวจการอนุรักษ์ดินและน้ำ

4) กำหนดมาตรการเพื่อการปรับปรุงดิน หรือที่ดิน หรือกำหนดมาตรการเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (มาตรา 9)

(3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนาที่ดินมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน และให้มีแผนที่แนบท้ายประกาศ ด้วยโดยแผนที่ดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งประกาศ (มาตรา 12)

3.2.2.3 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“การผังเมือง” หมายความว่า การวาง จัดทำ และการดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองในระดับต่าง ๆ สำหรับเป็นกรอบชี้้นำการพัฒนาทางด้านกายภาพในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง ระดับชนบท และพื้นที่ที่เฉพาะควบคู่กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเมืองบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสุลักษณะ ความสะดวกสบาย ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม

การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินการคมนาคมและการขนส่ง ความปลอดภัย ของประชาชน สวัสดิภาพของสังคม การป้องกันภัยพิบัติ และการป้องกันความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทาง ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี หรือบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิประเทศที่งดงามหรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

“ผังเมืองรวม” หมายความว่า แผนผัง นโยบาย และโครงการรวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไป ในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองและการดำรงรักษาเมืองบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินการคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุข ปลอดภัย สาธารณูปการบริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

“ผังเมืองเฉพาะ” หมายความว่า แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษา บริเวณเฉพาะแห่งหรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมืองบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท เพื่อประโยชน์ ในการสร้างเมืองใหม่ การพัฒนาเมืองการอนุรักษ์เมืองหรือการฟื้นฟูเมือง

“ผังน้ำ” หมายความว่า ผังน้ำตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำหรือผังแสดง เขตการพัฒนา แหล่งน้ำและพื้นที่น้ำหลาก

(2) บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มุ่งหมายเพื่อกำหนดรูปแบบการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับ พร้อมทั้งบริหารจัดการผังเมืองให้มีรูปแบบการดำเนินการและการบริหารจัดการที่เหมาะสม สอดคล้องกับ แผนนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนและขั้นตอนการดำเนินการ ปฏิรูปประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการวางกรอบและ นโยบายด้านการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมืองและ ระดับชนบท ตลอดจนกระจายอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึง ความสามารถในการรองรับการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาของพื้นที่ ทั้งนี้ภายใต้วัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1) วางและจัดทำผังเมืองในแต่ละระดับให้สอดคล้องกัน
- 2) วางกรอบและนโยบายการพัฒนาเมืองบริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบทอย่างสมดุลและยั่งยืน
- 3) วางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนา และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) วางกรอบในการอนุรักษ์และรักษาคุณค่าทางศิลปะวัฒนธรรม
- 5) วางแนวทางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและโครงการพัฒนาภายใต้ หน้าที่ และอำนาจของตนให้สอดคล้องกับผังเมืองแต่ละระดับ
- 6) แก้ไขปัญหาผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่สอดคล้องกันให้มี การใช้ประโยชน์อย่าง มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการป้องกัน แก้ไข หรือบรรเทาภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น (มาตรา 6)

(3) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมืองให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวาง และจัดทำผังนโยบาย ระดับประเทศเพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่การพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบท โครงสร้างพื้นฐานหลัก การพัฒนาพื้นที่พิเศษ การรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และการอื่น ๆ ที่จำเป็น เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 13)

(4) ผังนโยบายระดับประเทศตามมาตรา 13 ประกอบด้วย

- 1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ
- 2) กรอบนโยบาย เป้าหมาย แผนและแผนผังทางด้านกายภาพ เพื่อการพัฒนาหรือการอนุรักษ์ ของประเทศ ดังต่อไปนี้

- (ก) การใช้ประโยชน์พื้นที่
 - (ข) การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน
 - (ค) โครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การจัดการน้ำ การสาธารณสุข การศึกษา การพลังงาน การท่องเที่ยว การคมนาคมและการขนส่ง รวมทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือกิจการเฉพาะที่รัฐจัดให้มีขึ้น
 - (ง) พื้นที่พัฒนาพิเศษซึ่งเป็นพื้นที่เพื่อดำเนินการพัฒนาตามนโยบาย
 - (จ) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ
 - (ฉ) ศิลปะวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 - (ช) การพัฒนาเมืองและชนบท
 - (ซ) การเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค
 - (ฌ) การอื่น ๆ ที่จำเป็นระดับประเทศ
- 3) มาตรการและวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผังนโยบาย
- 4) การบริหารและการพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 14)
- (5) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมืองให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวาง และจัดทำผังนโยบายระดับภาคเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ที่มีขอบเขตเกินหนึ่งจังหวัด ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุข โภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 15)
- (6) ผังนโยบายระดับภาคตามมาตรา 15 ประกอบด้วย
- 1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค
 - 2) แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับภาค
 - 3) แผนที่ทำขึ้นนี้เป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ซึ่ง ประกอบไปด้วย แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนที่แสดงระบบสาธารณสุข โภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน แผนที่แสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ แผนที่แสดงผิวน้ำ เป็นต้น
- 4) นโยบายมาตรการและวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับภาค
- 5) การบริหารและการพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 16)
- (7) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมืองให้กรมโยธาธิการและผังเมืองวาง และจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ระดับจังหวัดในด้าน การใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุข โภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอต่อคณะกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 17)
- (8) ผังนโยบายระดับจังหวัดตามมาตรา 17 ประกอบด้วย
- 1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด
 - 2) แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับจังหวัด

3) แผนผังที่สร้างขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญ ซึ่ง ประกอบไปด้วยแผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังแสดงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน แผนผังแสดงสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ แผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น

4) รายการประกอบแผนผังตามความจำเป็น

5) นโยบายมาตรการและวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับจังหวัด

6) การบริหารและพัฒนาการผังเมืองวิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ (มาตรา 18)

(9) ผังเมืองรวม ประกอบด้วย

1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม

2) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมโดยแสดงข้อมูลภูมิประเทศ ระดับชั้นความสูง และพิกัดภูมิศาสตร์

3) แผนผังที่สร้างขึ้นนี้เป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยใช้มาตราส่วนตามความเหมาะสมที่มีความละเอียดเพียงพอให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจได้ง่าย สามารถ เชื่อมโยงกับแผนที่ดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานสากลตามเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยมีสาระสำคัญ ซึ่ง ประกอบไปด้วย แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง โดยแสดงการเชื่อมต่อโครงข่ายการคมนาคมและการขนส่งไว้ด้วย แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนผังแสดงผังน้ำ เป็นต้น

4) รายการประกอบแผนผัง

5) ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมและแผนผังตาม 3) ทุกประการดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทและขนาดกิจการ

(ข) ประเภท ชนิด ขนาด ความสูง และลักษณะของอาคาร

(ค) อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร

(ง) อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร หรืออัตราส่วนพื้นที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมดินของแปลงที่ดินที่อาคารตั้งอยู่ต่อพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคาร

(จ) ระยะถอยร่นจากแนวธรรมชาติ ถนน แนวเขตที่ดิน อาคาร แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ และสถานที่อื่น ๆ ที่จำเป็น รวมทั้งพื้นที่แนวกันชนด้วย

(ฉ) ขนาดของแปลงที่ดินที่จะอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร

(ช) ข้อกำหนดอื่นที่จำเป็นโดยรัฐมนตรีประกาศกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมือง (มาตรา 22)

3.2.2.4 พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547

(1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่” หมายความว่า การดำเนินการพัฒนาที่ดิน หลากหลายโดยการวางผัง จัดรูปที่ดินใหม่ ปรับปรุงหรือจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการร่วมรับภาระและกระจายผลตอบแทนอย่างเป็น ธรรม ทั้งนี้ โดยความร่วมมือระหว่างเอกชนกับเอกชน หรือเอกชนกับรัฐ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ เหมาะสมยิ่งขึ้นในด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและชุมชน และเป็นการสอดคล้องกับการผังเมือง

“โครงการจัดรูปที่ดิน” หมายความว่า โครงการที่จัดทำขึ้นสำหรับการจัดรูป

“เจ้าของที่ดิน” หมายความว่า ผู้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินและให้หมายความรวมถึง เจ้าของห้องชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

“คณะกรรมการส่วนจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อ พัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดและ ให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กรุงเทพมหานครด้วย

(2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจออก กฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 4 วรรคหนึ่ง)

(3) คณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่มีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการสำคัญเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

2) ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตามที่ คณะกรรมการส่วนจังหวัดเสนอ

3) กำหนดมาตรฐานการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

4) ออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่และการ อนุมัติโครงการของคณะกรรมการส่วนจังหวัด

5) ให้ความเห็น หรือคำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

6) ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ (มาตรา 6)

(4) ให้มีคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัด (มาตรา 11) หรือคณะกรรมการจัดรูปที่ดิน เพื่อพัฒนาพื้นที่กรุงเทพมหานคร (มาตรา 12) มีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดมาตรการและแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

2) เสนอแผนแม่บทและพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดต่อ คณะกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบ

3) ประสานโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กับโครงการหลักของท้องถิ่น

4) อนุมัติโครงการจัดรูปที่ดินที่ดำเนินการภายในเขตจังหวัด

5) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการนำที่ดินของรัฐมาใช้ การจัดหาที่ดินทดแทนที่ดิน ของรัฐและการเวนคืนที่ดินในเขตโครงการจัดรูปที่ดิน

6) ดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 13)

(5) ในบริเวณโครงการจัดรูปที่ดินที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่วน จังหวัดแล้วผู้ดำเนิน โครงการจัดรูปที่ดิน หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายมีสิทธิที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้ โดยไม่ต้องขอความยินยอมจาก เจ้าของที่ดิน

- 1) เข้าไปรื้อถอน เคลื่อนย้าย หรือตัดแปลงอาคาร ตลอดจนทำการอันจำเป็น อย่างอื่นในที่ดินของผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการจัดรูปที่ดิน
- 2) เข้าไปสำรวจ รั้งวัด จัดสร้างถนน ระบบระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสีย และการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปที่ดิน
- 3) ทำเครื่องหมายระดับ ขอบเขต และแนวเขต
- 4) ดำเนินการเพื่อแบ่งแยกแปลงที่ดิน รวมแปลงที่ดิน และทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิการเช่าแทนเจ้าของที่ดินในบริเวณโครงการจัดรูปที่ดินได้ ทั้งนี้ ภายใต้วัตถุประสงค์ ของโครงการจัดรูปที่ดินนั้น

การดำเนินการในอาคารหรือที่ดินที่มีผู้อาศัยอยู่ จะต้องมีการแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบล่วงหน้าตามระยะเวลาที่สมควรแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่จะได้รับความยินยอม จากผู้นั้น ส่วนการเข้าดำเนินการรื้อถอน เคลื่อนย้าย หรือตัดแปลงสิ่งสาธารณูปโภคที่หน่วยงานของรัฐ ควบคุมดูแลอยู่ จะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานนั้นก่อน โดยกำหนดเวลาให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ที่ดิน หรือสังหาริมทรัพย์หรือหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลสิ่งสาธารณูปภคนั้นแจ้งกลับว่าประสงค์จะ ดำเนินการเองหรือไม่ (มาตรา 58)

3.2.2.5 ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พุทธศักราช 2515

- (1) กำหนดให้การประปาเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค (ข้อ 3 (5))
- (2) ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค เว้นแต่จะได้รับ อนุญาต หรือได้รับสัมปทานจากรัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง กิจการประปา) (ข้อ 4)
- (3) ในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะว่าด้วยกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ 3 การประกอบ กิจการดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกิจการนั้น (ข้อ 6)
- (4) ในการอนุญาต หรือให้สัมปทานตามข้อ 4 (กิจการประปา) รัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) จะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อความปลอดภัย หรือผาสุกของประชาชนไว้ด้วยก็ได้ (ข้อ 7)
- (5) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการประปา (ข้อ 11)
- (6) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (แก้ไขคำว่า “กระทรวงมหาดไทย” เป็น “กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการประปา) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ (ข้อ 23)

อนึ่ง ปัจจุบันมีประกาศซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการประปา ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการเกี่ยวกับ สัมปทานประกอบกิจการประปาเพื่อความปลอดภัย หรือผาสุกของประชาชน พ.ศ. 2554 และประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติกิจการตามประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการประปา ลงวันที่ 30 เมษายน 2553

3.2.2.6 พระราชบัญญัติรักษาคลอง ศก 121 (พ.ศ. 2445) และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- (1) ถ้าหากว่าสามารถจะทำได้อย่างอื่นแล้ว ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดเอาหยากเยื่อฝุ่นฝอย หรือสิ่งโสโครกเททิ้งในคลอง และห้ามมิให้เททิ้งสิ่งของดังกล่าวมาแล้วลงในทางน้ำลำคูซึ่งเลื่อนไหลมา ลงคลองได้ ถ้าผู้ใดกระทำความผิดจะมีโทษทั้งจำคุกและปรับ (มาตรา 6)

(2) การที่จะพาสัตว์พาหนะ คือช้าง, ม้า, โค, กระบือ, ช้างคลอนั้น ให้ขึ้นลงได้ที่ท่าซึ่งกำหนดไว้ให้เป็นทีสำหรับข้ามสัตว์พาหนะ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดพาสัตว์พาหนะขึ้นลงในคลองนอกจาก ท่าข้ามเป็นอันขาด ถ้าผู้ใดกระทำความผิดจะมีโทษปรับเป็นรายตัวสัตว์พาหนะ (มาตรา 7)

(3) ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำให้คลองและฝัคลองหรือถนนหลวงเสียไปด้วย ประการใดๆ ถ้าผู้ใดกระทำความผิดจะมีโทษทั้งจำคุกและปรับ และต้องทำสิ่งซึ่งเสียหายให้คืนดีด้วย (มาตรา 9)

พระราชบัญญัติรักษาคคลอง ศก 121 เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายฉบับหนึ่งที่กล่าวถึง การควบคุมการใช้ประโยชน์และการรักษาคุณภาพน้ำในคลองสาธารณะ

3.2.2.7 พระราชบัญญัติรักษาคคลองประปา พ.ศ. 2526

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“คลองประปา” หมายความว่า คลองที่การประปาใช้เก็บน้ำและส่งน้ำที่ได้มา จากแหล่งน้ำดิบ คลองรับน้ำหรือคลองขังน้ำ เพื่อใช้ในการผลิตน้ำประปาตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศ กำหนดให้เป็นคลองประปา

“แหล่งน้ำดิบ” หมายความว่า แหล่งน้ำที่นำมาใช้ในการผลิตน้ำประปาของการประปา ขังน้ำ หรือคลองประปา ประปา เป็นเขตหวงห้าม

“คลองรับน้ำ” หมายความว่า คลองที่ใช้รับน้ำดิบจากแหล่งน้ำดิบเข้าสู่คลอง “คลองขังน้ำ” หมายความว่า คลองหรือที่ที่ใช้เก็บน้ำดิบสำหรับส่งเข้าคลอง “เขตหวงห้าม” หมายความว่า เขตของคลองขังน้ำที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“ท่อส่งน้ำดิบ” หมายความว่า ท่อส่งน้ำดิบที่ใช้ในการผลิตน้ำประปาของการประปารวมทั้งท่อ อื่นใดซึ่งส่งน้ำดิบจากคลองประปาตลอดไต่คลองอื่นที่มีใช้คลองประปา

“ท่อผ่านคลอง” หมายความว่า ท่อส่งน้ำจากคลองอื่น หรือแหล่งน้ำอื่นที่ฝังลอดใต้คลองประปา

“การประปา” หมายความว่า การประปานครหลวงตามกฎหมายว่าด้วยการประปานครหลวง หรือการประปาส่วนภูมิภาคตามกฎหมายว่าด้วยการประปาส่วนภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่นของ รัฐที่ดำเนินกิจการ การประปาแล้วแต่กรณี

(2) ห้ามมิให้ผู้ใดขุดหรือขยายคลองประปา คลองรับน้ำหรือคลองขังน้ำสร้าง ทำนบหรือปลูกสร้าง สิ่งก่อสร้างอื่นใดลงในเขตคลองดังกล่าว เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากการประปา ตามมาตรา 7 และต้อง ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น

ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากการประปาตามมาตรา 7 ให้ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้าง ในบริเวณคลองประปา คลองรับน้ำหรือคลองขังน้ำ และให้สิ่งก่อสร้างดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของการประปา (มาตรา 9)

(3) ห้ามมิให้ผู้ใดทำลาย หรือทำให้เสียหายแก่คันคลอง ประตูน้ำทำนบหรือเขื่อน ของการประปา ท่อส่ง น้ำดิบหรือท่อผ่านคลอง สะพานข้ามคลองประปา สะพานข้ามคลองรับน้ำ หรือสะพาน ข้ามคลองขังน้ำ (มาตรา 12)

(4) ห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งสิ่งใด ๆ หรือระบาย หรือทำให้น้ำโสโครกลงไปในคลองประปา คลองรับน้ำ หรือคลองขังน้ำ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งซากสัตว์ ขยะมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูลลงในเขตคลองประปา คลองรับน้ำหรือคลอง ขังน้ำห้ามมิให้ผู้ใดซักผ้า ล้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรืออาบน้ำในเขตคลองประปา (มาตรา 14 และมาตรา 15)

3.2.2.8 พระราชบัญญัติการประปาส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ในการประกอบ และส่งเสริมธุรกิจการ ประปาโดยการสำรวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ เพื่อใช้ในการผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปา

รวมทั้งการดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับธุรกิจการประปา เพื่อให้เกิด ประโยชน์แก่การให้บริการ สาธารณูปโภค โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐ และสุขภาพอนามัยของประชาชนนี้เป็น สำคัญ (มาตรา 5)

(2) กปภ. มีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 5 และอำนาจเช่นว่านี้ให้ รวมถึง

- 1) ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองหรือทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ สร้าง ซ่อม จัดหา ขยาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำรับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- 2) สำรวจ วางแผน และพัฒนาแหล่งน้ำดิบ ตลอดจนจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ
- 3) สำรวจ วางแผน และสร้างระบบการผลิตการส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา
- 4) กำหนดราคาจำหน่ายน้ำประปา อัตราค่าบริการค่าเครื่องอุปกรณ์ และค่าสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนวิธีการและเงื่อนไขในการชำระราคาและค่าตอบแทนดังกล่าว
- 5) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้น้ำประปา เพื่อประโยชน์ในการให้บริการ สาธารณูปโภค
- 6) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการใช้ และบำรุงรักษาทรัพย์สินของ กปภ.
- 7) ถือหุ้น หรือเข้าเป็นหุ้นส่วน หรือร่วมกิจการกับบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ แก่การประกอบและ ส่งเสริมธุรกิจของ กปภ. (มาตรา 7)

(3) กปภ. มีอำนาจดำเนินการเพื่อจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่ซึ่งอยู่นอกเขตพื้นที่การประปา นครหลวงมีอำนาจดำเนินการแต่ กปภ. อาจดำเนินการจำหน่ายน้ำประปาในเขตที่การประปา- นครหลวงมีอำนาจ ดำเนินการได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากการประปานครหลวงแล้ว (มาตรา 8)

(4) คณะกรรมการการประปาส่วนภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของ กปภ. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง วางข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม มาตรา 5 และมาตรา 7 วาง ข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้ และรักษาทรัพย์สินของ กปภ. (มาตรา 17)

(5) เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการผลิตการส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา เช่น แหล่ง น้ำดิบ ท่อน้ำ โรงสูบน้ำ เครื่องวัดปริมาณน้ำ ถังพักน้ำ โรงกรองน้ำ ถังตกตะกอน และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พนักงาน และลูกจ้างมีอำนาจใช้สอย หรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่ง มีใช้ที่อยู่อาศัยของ บุคคลใด ๆ เป็นการชั่วคราว ภายใต้งบเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- 1) การใช้สอย หรือครอบครองนั้น เป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจเพื่อ สร้างหรือบำรุงรักษา ระบบการผลิตการส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา หรือเป็นการจำเป็นสำหรับการป้องกัน อันตราย หรือ ความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการผลิตการส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา
- 2) กปภ. ได้บอกกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบ ล่วงหน้าแล้วโดยแจ้ง เป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควรแต่ต้อง ไม่น้อยกว่า เจ็ดวัน ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ ให้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้ ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่ง อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่และ ณ ที่ว่าการเขต หรือที่ว่าการอำเภอที่ทำการกำนัน และที่ทำการ ผู้ใหญ่บ้านซึ่ง อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย (มาตรา 29 วรรคหนึ่ง)

(6) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กปภ. เพื่อการนี้จะสั่ง ให้ กปภ. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของ กปภ. ที่ขัดต่อนโยบายของ

รัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตาม นโยบายของรัฐบาล หรือมติของ คณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการได้ (มาตรา 46)

3.2.2.9 พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้นเรียกว่า “การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” เรียก โดยย่อว่า “กฟผ.” และให้ เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) ผลิตจัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้าให้แก่

(ก) การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือการไฟฟ้าอื่นตามกฎหมายว่าด้วย การนั้น

(ข) ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(ค) ประเทศใกล้เคียง

2) ดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า แหล่งพลังงานอันได้มาจากธรรมชาติ เช่น น้ำ ลม ความร้อนธรรมชาติ แสงแดด แร่ธาตุ หรือเชื้อเพลิง เป็นต้นว่า น้ำมัน ถ่านหิน หรือก๊าซ รวมทั้งพลังงาน ปริมาณเพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า และงานอื่นที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ. (มาตรา 6)

(2) ให้ กฟผ. มีอำนาจกระทำการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง การสร้างเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำหรือสิ่งอื่นอันเป็น อุปกรณ์ของเขื่อน หรืออ่างนั้น เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือเพื่อการพัฒนาการไฟฟ้าพลังน้ำหรือเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการไฟฟ้า สร้าง โรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังปรมาณูหรือโรงไฟฟ้า พลังอื่น รวมทั้งลานโกไฟฟ้า และสิ่ง อื่นอันเป็น อุปกรณ์ของโรงไฟฟ้านั้น ๆ หรือสร้างระบบไฟฟ้า (มาตรา 9)

(3) ให้คณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ วางนโยบายและควบคุมดูแล ทั่วไปซึ่งกิจการของ กฟผ. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึงการออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ (มาตรา 18)

(4) ให้ กฟผ. รับผิดชอบในการดำเนินการและการบำรุงรักษาเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อน กักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ และสิ่งอื่นอันเป็น อุปกรณ์ของเขื่อน หรืออ่างนั้นภายในขอบแห่ง วัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 รวมทั้งการควบคุมปริมาณน้ำที่กักเก็บหรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ โดยให้คำนึงถึง ประโยชน์มากที่สุดจากการ ควบคุมลุ่มแม่น้ำที่มีการสร้างเขื่อนดังกล่าวไว้ และแคว ลำน้ำ ทางน้ำ คลอง หรือคลองส่งน้ำที่มีต่อเนื่องกับ ลุ่มแม่น้ำนั้นให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ให้ กฟผ. และกรมชลประทานร่วมกันออกข้อบังคับเพื่อกำหนดปริมาณน้ำที่จะ กักเก็บหรือ ระบายจากอ่างเก็บน้ำถ้าไม่สามารถตกลงกันได้เกี่ยวกับการออกข้อบังคับ หรือการปฏิบัติตาม ข้อบังคับให้รายงาน ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (มาตรา 38)

3.2.2.10 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) กำหนดบทนิยามคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมาย จัดตั้ง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 4)

(2) กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่

- 1) จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา
 - 2) กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
 - 3) กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 4) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องขออนุมัติหรือขออนุญาตไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึง ความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการประชาชน และการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ๆ เป็นสำคัญ
 - 5) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรร เพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง (มาตรา 12)
- (3) ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจและหน้าที่
- 1) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
 - 2) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ
 - 3) ร่วมมือและประสานงานกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
 - 4) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนที่คณะกรรมการมอบหมาย (มาตรา 15)
- (4) ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เช่น การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของตนเอง การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ การสาธารณสุข โภชนาและการก่อสร้างอื่น ๆ การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย การจัดการการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จาก ป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง (มาตรา 16)
- (5) ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ใน การจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เช่น การจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด การสนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่าง องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดทำกิจการไดอันเป็น อำนาจและหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้น เป็น การสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกัน ดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด สนับสนุน หรือช่วยเหลือส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น (มาตรา 17)

(6) ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการ สาธารณะอย่างเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดว่าองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมี อำนาจและหน้าที่รับผิดชอบในส่วนใด (มาตรา 20)

(7) บรรดาอำนาจและหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐตามกฎหมาย รัฐอาจมอบอำนาจและหน้าที่ให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทนได้ ในการดำเนินงานตามอำนาจ และหน้าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 และมาตรา 19 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจร่วมมือกันดำเนินการหรืออาจร้องขอให้รัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการแทนได้ (มาตรา 21)

3.2.2.11 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 5 กำหนดบทนิยามขึ้นใช้บังคับ ดังต่อไปนี้

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร

“อำเภอ” หมายความว่า อำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้ หมายความว่ารวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

“ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด” หมายความว่า ข้าราชการที่ปฏิบัติ กิจการขององค์การ บริหารส่วนจังหวัดและได้รับเงินเดือนโดยมีอัตราเงินเดือนและตำแหน่งในงบประมาณที่องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดกำหนดขึ้น

“ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมือง พัทยา กรุงเทพมหานคร และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น นอกจาก องค์การบริหารส่วน จังหวัด

“ข้อบัญญัติ” หมายความว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก กฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 6)

(3) ในจังหวัดหนึ่งให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัด และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น และ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เขตขององค์การบริหารส่วน จังหวัด ได้แก่ เขตจังหวัด (มาตรา 7 และมาตรา 8)

(4) สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดซึ่งมาจากการ เลือกตั้งของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยในอำเภอหนึ่ง ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้หนึ่งคน (มาตรา 9)

(5) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหาร ราชการขององค์การ บริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย

2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

3) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

4) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 35/5)

(6) องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

1) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย

- 2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
 - 3) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
 - 4) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
 - 5) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
 - 6) ให้ความช่วยเหลือส่งเสริม และสนับสนุนในการดูแลการจราจรและการรักษาความสงบเรียบร้อย
 - 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 - 9) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็น อำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้น เป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 - 10) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมาย อื่นกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วน ภูมิภาค อาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 45)
- (7) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องเป็นไป เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยกรนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 45/1)
- (8) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใด ๆ อันเป็น อำนาจหน้าที่ของ ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจาก ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 46)
- (9) กิจการใดเป็นกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่ถ้าองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่จัดทำ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจการนั้นได้ ในกรณีที่ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาค จัดทำกิจการดังกล่าว ให้คิดค่าใช้จ่ายและค่าภาระต่าง ๆ ตามความเป็นจริงได้ตามอัตราและระยะเวลาที่เหมาะสม (มาตรา 47)
- (10) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการหน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติ (มาตรา 48)
- (11) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมอบให้เอกชนกระทำการซึ่งอยู่ในอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทน องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดเสียก่อน (มาตรา 49 วรรคหนึ่ง)
- (12) องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ จากผู้ซึ่งใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้มีขึ้นได้ ทั้งนี้ ตาม ระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (มาตรา 69)

(13) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบข้อบังคับของทางราชการเพื่อการนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ (มาตรา 77 วรรคหนึ่ง)

3.2.2.12 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) การจัดตั้งเทศบาล ได้กำหนดให้ท้องถิ่นที่มีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็น เทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้เทศบาลเป็นทบวงการเมืองมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 7)

(2) เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่จัดตั้งเป็นเทศบาลในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ปลัดเทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี (มาตรา 8)

(3) เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้น เป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 9)

(4) เทศบาลเมืองได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่น ชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตาม พระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองประกาศกระทรวงมหาดไทย นั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 10)

(5) เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมี รายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยก ฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (มาตรา 11)

(6) องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี (มาตรา 14)

(7) สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นตามจำนวน ดังต่อไปนี้

- 1) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน
- 2) สภาเทศบาลเมืองประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน
- 3) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 15)

(8) สมาชิกสภาเทศบาลย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนในเขตเทศบาลนั้น และต้อง ปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใด ๆ (มาตรา 18)

(9) สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาเทศบาล (มาตรา 20)

(10) ประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตาม ระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่กระทำการแทนประธานสภาเทศบาลในเมื่อประธานสภาเทศบาลไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ (มาตรา 21)

- (11) ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลไว้ (มาตรา 23)
- (12) ให้เทศบาลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 48 ทวิ)
- (13) นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่
 - 1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหาร ราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย
 - 2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล
 - 3) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 - 4) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ
 - 5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น (มาตรา 48 เตรส)

(14) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว รักษาความสะอาดของ ถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น เป็นต้น

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุข ของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยานั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด (มาตรา 50)

(15) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขต เทศบาล เพื่อให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีตลาดท่าเทียบเรือและท่าข้าม ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ เป็นต้น (มาตรา 51)

(16) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อกิจการตามที่ระบุไว้ใน มาตรา 50 ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ เป็นต้น (มาตรา 53)

(17) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล เพื่อกิจการตามที่ระบุไว้ใน มาตรา 53 กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข จัดให้มีและควบคุมตลาดท่าเทียบเรือท่าข้าม และที่จอดรถ การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว เป็นต้น (มาตรา 56)

3.2.2.13 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามขึ้นใช้บังคับ ดังต่อไปนี้

“หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“นายอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

“ตำบล” หมายความว่า ตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และในกรณีที่ตำบลใดมีพื้นที่อยู่ทั้งในและนอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้หมายความถึงเฉพาะพื้นที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

(2) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 5 วรรคหนึ่ง)

(3) ในตำบลหนึ่งให้มีสภาตำบลสภาหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยสภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของทุกหมู่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในแต่ละหมู่บ้านใน ตำบลนั้น เป็นสมาชิกสภาตำบลหมู่บ้านละหนึ่งคน (มาตรา 6 และมาตรา 7)

สภาตำบลมีกำนัน เป็นประธานสภาตำบล และมีรองประธานสภาตำบลคนหนึ่งซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากสมาชิกสภาตำบลตามมติของสภาตำบล (มาตรา 16)

(4) สภาตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลตามแผนงานโครงการและงบประมาณของสภาตำบล เสนอแนะส่วนราชการในการบริหารราชการและพัฒนาตำบล ปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 22)

(5) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย สภาตำบลอาจดำเนินกิจการภายในตำบลเกี่ยวกับการจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก จัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำ และรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัด มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล รวมถึงคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (มาตรา 23)

(6) ในการจัดทำโครงการหรือแผนงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในพื้นที่ตำบลใด ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นคำนึงถึงแผนพัฒนาตำบลนั้นด้วย (มาตรา 26)

(7) ในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบล ให้ประธานสภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามมติของสภาตำบล (มาตรา 27)

(8) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด สภาตำบลอาจทำกิจการนอกเขตสภาตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อทำกิจการร่วมกันได้เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหาร ส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และกิจการนั้น เป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน (มาตรา 28)

(9) การกำกับดูแลสภาตำบล ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการหากปรากฏว่าสภาตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งยุบสภาตำบลได้ตามคำแนะนำของนายอำเภอ (มาตรา 38 วรรคหนึ่ง และมาตรา 39 วรรคหนึ่ง)

(10) สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมา ติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยในวรรคสอง อาจจัดตั้งเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตของ องค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย ทั้งนี้สภาตำบลหรือองค์การบริหาร ส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น (มาตรา 40 วรรคหนึ่ง และมาตรา 41 ทวิ)

(11) สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบล นั้น โดยทำเป็นประกาศของ

กระทรวงมหาดไทย และให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วน ท้องถิ่นไว้ในประกาศ
กระทรวงมหาดไทยด้วย (มาตรา 41 ตริ)

(12) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล อาจจัดตั้งองค์การบริหาร ส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาล
ได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย (มาตรา 42 วรรคหนึ่ง)

(13) องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหาร ส่วนท้องถิ่นโดยองค์การ
บริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (มาตรา 43
และมาตรา 44)

(14) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล จำนวนเขต
เลือกตั้งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
นั้น (มาตรา 45 วรรคหนึ่ง)

(15) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็น แนวทางในการบริหารกิจการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไป ตามกฎหมาย นโยบาย
แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ (มาตรา 46)

(16) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมา จากการเลือกตั้งโดยตรง
ของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา 58)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่

1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหาร ราชการขององค์การ
บริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ
ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

4) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 59)

(17) องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และ
วัฒนธรรม (มาตรา 66)

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ใน
เรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม ดังนี้

1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่ง
ปฏิกูล

3) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น (มาตรา 67)

(18) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการใน องค์การบริหารส่วนตำบล
ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม ดังนี้

- 1) ให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 2) ให้น้ำและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 3) การผังเมือง (มาตรา 68)

(19) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรมหรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบ ล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้ หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้กระทรวง ทบวง กรมหรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไป ประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย (มาตรา 69)

(20) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้องค์การบริหาร ส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทาง ราชการในตำบล เว้นแต่ ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคง แห่งชาติ (มาตรา 70)

(21) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อ ใช้บังคับในองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ (มาตรา 71)

(22) ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ (มาตรา 90)

3.2.2.14 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแล สำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงกำหนดมาตรฐานสถานะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสถานะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน โดยกฎกระทรวงดังกล่าวจะกำหนดให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปทุกท้องถิ่น หรือให้ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ และในกรณีที่กฎกระทรวง ดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิควิชาการหรือเป็นเรื่องที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามสภาพสังคมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศ กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข และประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 6)

(2) ในกรณีที่เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสถานะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน อธิบดี กรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหาย ดังกล่าวระงับการกระทำหรือให้กระทำการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นว่านั้นได้ตามที่เห็นสมควรถ้าบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาตามสมควร อธิบดีกรมอนามัยจะสั่งให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าวนั้นแทนก็ได้ (มาตรา 8)

(3) คณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการสาธารณสุข และพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับ การสาธารณสุขตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย ให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออก กฎกระทรวง และต่อราชการ

ส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดโครงการและประสานงาน ระหว่างส่วนราชการและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น (มาตรา 10)

(4) กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอากชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้งการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดาถนน ทางบก ทางน้ำรางระบายน้ำ คูคลอง และสถานที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่าง ๆ ได้ (มาตรา 26)

(5) เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตลาด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออก ข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแล รักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในตลาดให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ (มาตรา 35)

3.2.2.15 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ บ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนอกจากที่รกร้าง ว่าง เปลา และหมายความรวมถึงถนนและทางน้ำด้วย

“สถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เป็นสาธารณะสำหรับ ประชาชนใช้เพื่อการบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ หรือการชุมนุม

“ทางน้ำ” หมายความว่า ทะเล ทะเลสาบ หาดทรายชายทะเล อ่างเก็บน้ำ แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง คันคลอง บึง คู ลำราง และหมายความรวมถึงท่อระบายน้ำด้วย

(2) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งกรวด หิน ดิน เลน ทราย หรือเศษวัสดุ ก่อสร้างลงในทางน้ำ หรือกองไว้หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้วัตถุดังกล่าวไหลหรือตกลงในทางน้ำ เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวจัดการขนย้ายวัตถุดังกล่าวออกไปให้ห่างจากทางน้ำภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดและถ้าการกระทำผิดดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำหรือทำให้ท่อระบายน้ำคูคลอง ตื้นเขิน ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวแก้ไขให้ทางน้ำดังกล่าวคืนสู่สภาพเดิม (มาตรา 23)

(3) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเท ปล่อย หรือระบายอุจจาระหรือปัสสาวะจากอาคารหรือยานพาหนะลงในทางน้ำ (มาตรา 30)

(4) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเท หรือทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำโสโครก หรือสิ่งอื่นใดลงบนถนน หรือในทางน้ำ (มาตรา 33)

3.2.2.16 พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 5 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“การประมง” หมายความว่า การทำการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำการดูแลรักษาสัตว์น้ำการแปรรูปสัตว์น้ำ และหมายความรวมถึงการกระทำใด ๆ ที่เป็นการสนับสนุนการทำการประมง

“ทำการประมง” หมายความว่า ค้นหา ล่อจับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำหรือการกระทำใด ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อล่อจับ ได้มา หรือเก็บสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำ

“ประมงน้ำจืด” หมายความว่า การทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำที่อยู่ในน้ำภายใน

“การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์น้ำหรือการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำทั้งโดยวิธีธรรมชาติ วิธีผสมเทียมหรือวิธีอื่นใดในที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในช่วง ไตของวงจรชีวิตสัตว์น้ำนั้น

“ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ” หมายความว่า บ่อคอก กระชังหรือที่ที่ใช้เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำลักษณะอื่นใด ไม่ว่าจะอยู่ในที่ดินของเอกชน หรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือในที่จับสัตว์น้ำ ไต ๆ ที่ผู้ขุด ผู้สร้าง ผู้จัดทำ เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีความมุ่งหมายโดยตรงที่จะใช้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

“การทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย” หมายความว่า การทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมาย การทำการประมงที่ไม่ได้รายงาน และการทำการประมงโดยไร้กฎหมาย

(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการมีอำนาจออก กฎกระทรวงกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา 6)

(3) คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย และกำกับการบริหารจัดการการประมง เช่น กำหนดนโยบายการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ กำหนดแนวทางและเป้าหมายในการพัฒนาการประมงของประเทศให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อม กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในสถานะที่เหมาะสมและสามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน (มาตรา 19)

(4) ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อย เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้วัตถุอันตรายตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดลงสู่ที่จับสัตว์น้ำหรือปล่อย เท ทิ้ง ระบาย หรือทำให้สิ่งใดลงสู่ ที่จับสัตว์น้ำในลักษณะที่เป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำหรือทำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิดมลพิษในลักษณะที่เป็นอันตราย แก่สัตว์น้ำ (มาตรา 58)

(5) กำหนดให้ผู้ใดที่กระทำโดยเจตนาหรือโดยประมาททำให้ที่จับสัตว์น้ำเกิด มลพิษในลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สัตว์น้ำต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการช่วยเหลือหรือป้องกันชีวิต สัตว์น้ำและทำให้ที่จับสัตว์น้ำฟื้นฟูกลับสู่สภาพตามธรรมชาติ ทั้งนี้ ตามที่อธิบดีกรมประมงกำหนด (มาตรา 59)

(6) ในกรณีที่ปรากฏว่าในที่จับสัตว์น้ำแห่งใดเกิดสภาวะมลพิษ หรือมีการปนเปื้อนของสารพิษหรือสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อมนุษย์หรือต่อสัตว์น้ำเกินมาตรฐานที่อธิบดีกรมประมง ประกาศกำหนด อธิบดีมีอำนาจประกาศห้ามทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้นภายในเวลาที่กำหนดได้ (มาตรา 100)

3.2.2.17 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด ไม่ว่าจะใช้เพื่อบรรทุก ลำเลียง โดยสาร ลาก จูง ดัน ยก ขุดหรือลอก รวมทั้งยานพาหนะอย่างอื่นที่สามารถใช้น้ำได้ทำนองเดียวกัน

“เจ้าท่า” หมายความว่า อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย

(2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

1) กำหนดแนวแม่น้ำลำคลองหรือทะเลอาณาเขตแห่งใดเป็นเขตท่าเรือและเขตจอดเรือ

2) กำหนดทางเดินเรือทั่วไปและทางเดินเรือในเขตท่าเรือนอกจากทางเดินเรือในเขตท่าเรือ กรุงเทพฯ

3) กำหนดแนวทะเลแห่งใดภายในน่านน้ำไทยเป็นเขตควบคุมการเดินเรือ (มาตรา 12)

(3) ให้เจ้าท่าโดยคำแนะนำของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจประกาศ กำหนดแนวแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบหรือทะเลอาณาเขต เป็นเขตห้ามจอดเรือหรือแพ (มาตรา 45/1 วรรคหนึ่ง)

(4) ให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งห้ามใช้ และให้แก้ไขท่ารับส่งคนโดยสาร ท่ารับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือและแพใน แม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือ ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย ซึ่งมีสภาพไม่ปลอดภัยในการใช้ หรืออาจเกิดอันตรายแก่ประชาชน หรือแก่การเดินเรือโดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบเป็นหนังสือในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ปิดคำสั่งไว้ ณ ท่ารับส่งคนโดยสาร ท่ารับส่งสินค้า ท่าเทียบเรือหรือแพนั้น และให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้รับคำสั่งนั้นแล้ว (มาตรา 46 ทวิ)

(5) ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดลงล่างเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และใต้น้ำของแม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือที่ประชาชนใช้ ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย หรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก เจ้าท่า (มาตรา 117 วรรคหนึ่ง)

(6) ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้งหรือทำด้วยประการใด ๆ ให้น้ำมัน กรวด ทราย ดิน โคลน อับเฉา สิ่งของหรือสิ่งปฏิกูลใด ๆ ยกเว้นน้ำมันและเคมีภัณฑ์ลงในแม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำหรือทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย อันจะเป็นเหตุ ให้เกิดการตื่นเขิน ตกตะกอน หรือสกปรก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในการกำจัดสิ่งเหล่านั้นด้วย (มาตรา 119)

(7) ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้งหรือทำด้วยประการใด ๆ ให้น้ำมันและเคมีภัณฑ์หรือสิ่งใด ๆ ลงในแม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำหรือทะเลสาบอันเป็นทางสัญจรของประชาชน หรือที่ประชาชนใช้ ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทยอันอาจจะเป็นเหตุให้เกิดเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิต หรือต่อสิ่งแวดล้อมหรือเป็นอันตรายต่อการเดินเรือ ในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำหรือทะเลสาบดังกล่าว ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป ในการแก้ไขสิ่งเป็นพิษหรือชดใช้ค่าเสียหายเหล่านั้นด้วย (มาตรา 119 ทวิ)

(8) ให้เจ้าท่ามีหน้าที่ดูแล รักษาและขุดลอกร่องน้ำทางเรือเดิน แม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและทะเลภายในน่านน้ำไทย ห้ามมิให้ผู้ใดขุดลอก แกะไข หรือทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเปลี่ยนแปลง ร่องน้ำ ทางเดินเรือ แม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบหรือทะเลภายในน่านน้ำไทย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาทและให้เจ้าท่าสั่งให้หยุดกระทำการดังกล่าว (มาตรา 120)

3.2.2.18 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น

“คุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า คุณภาพของธรรมชาติ อันได้แก่ สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ และสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชน และความสมบูรณ์สืบไปของมนุษยชาติ

“มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำอากาศ เสียง และสภาวะอื่น ๆ ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

“เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตสงวนเพื่อการท่องเที่ยว และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่นเพื่อสงวนและรักษาสภาพธรรมชาติตามที่มีกฎหมายกำหนด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง

(2) ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน (มาตรา 11 วรรคหนึ่ง)

(3) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่

1) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

2) กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3) พิจารณาให้ความเห็นชอบในแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

4) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

5) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร และการส่งเสริมการลงทุนเพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี

6) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี (มาตรา 13)

(4) ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเอกสารหรือข้อมูล ที่เกี่ยวข้องของโครงการและแผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลนั้นมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจทำให้เกิดผลเสียร้ายแรง ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป (มาตรา 19 วรรคหนึ่ง)

(5) ในการปฏิบัติการตามหน้าที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการผู้ชำนาญการหรือคณะอนุกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม (มาตรา 20)

(6) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติอาจมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ หรือกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียม ข้อเสนอไปยังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ (มาตรา 21)

(7) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่อไปนี้

1) มาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่น ๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน โดยจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ลุ่ม น้ำในแต่ละพื้นที่

2) มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งรวมทั้งบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำ

3) มาตรฐานคุณภาพน้ำบาดาลการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น จะต้องอาศัย หลักวิชาการ กฎเกณฑ์ และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย (มาตรา 32)

(8) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจัดทำแผนปฏิบัติการเรียกว่า “แผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อม” เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการตาม

อำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำ แผนงาน หรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น (มาตรา 35)

(9) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงาน และแนวทางการดำเนินงานในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- 1) การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่น ๆ
- 2) การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- 3) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
- 4) การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตาม

แผน

5) การจัดองค์กรและระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือ และประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและระหว่างส่วนราชการกับเอกชนรวมทั้งการกำหนด อัตราค่าจ้างพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

6) การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน

7) การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (มาตรา 36)

3.2.2.19 พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามคำว่า “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

(2) ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควร รัฐมนตรีจะลด หรือยกเว้นค่าภาคหลวงให้บุคคลซึ่งประสบภัยพิบัติ สาธารณะตามความจำเป็นเฉพาะรายก็ได้ (มาตรา 9 ทวิ 11)

(3) เพื่อบำบัดป้องกันอันตรายซึ่งมีมาเป็นสาธารณะโดยฉุกเฉินแก่ไม้หรือของ ป่าในป่าใด พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งผู้รับอนุญาต หรือผู้รับสัมปทานในป่านั้น หรือป่าที่ใกล้เคียง รวมทั้ง คนงาน หรือผู้รับจ้างของผู้รับอนุญาต หรือผู้รับสัมปทานให้ให้ความช่วยเหลือด้วยแรงงาน หรือสิ่งของตามที่จำเป็นแก่การนั้นได้ (มาตรา 65)

(4) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ใดในเขตสัมปทานเพื่อประโยชน์ในการสร้างเขื่อนชลประทาน หรือเขื่อนพลังน้ำหรือเพื่อการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือความมั่นคงของชาติ หรือเพื่อรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการดังต่อไปนี้

- 1) ให้สัมปทานที่มีพื้นที่สัมปทานทับพื้นที่ดังกล่าวสิ้นสุดลงทั้งแปลง
- 2) ให้ผู้รับสัมปทานหยุดการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานนี้เป็นการชั่วคราว ในพื้นที่ดังกล่าวตามระยะเวลาที่เห็นสมควร
- 3) ตัดเขตพื้นที่ดังกล่าวออกจากพื้นที่ในสัมปทาน (มาตรา 68 ทวิ)

(5) นอกจากการสิ้นสุดลงตามอายุของสัมปทาน หรือตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในสัมปทาน หรือตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น สิทธิการทำกิจการที่ได้รับสัมปทานในเขตพื้นที่สัมปทานทั้งแปลงหรือบางส่วน ย่อมสิ้นสุดลงเมื่อพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตที่กำหนดให้เป็น

- 1) อุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือ

2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (มาตรา 68 ตรี)

3.2.2.20 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“ป่า” หมายความว่า ที่ดิน รวมตลอดถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมาย

“ป่าสงวนแห่งชาติ” หมายความว่า ป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมป่าไม้

(2) ในจังหวัดใดที่มีป่าสงวนแห่งชาติ ให้มี “คณะกรรมการควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติประจำจังหวัด” มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรการในการควบคุมดูแล และการส่งเสริม การปลูกป่า รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับแนวทางที่อธิบดีกำหนด ทั้งนี้ แนวทาง ดังกล่าวต้องกำหนดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ด้วย (มาตรา 11)

(3) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 14)

(4) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 14 ถ้าได้กระทำเป็นเหตุที่เกียติสับห้าไร่ หรือก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ต้นน้ำลำธาร หรือพื้นที่ชายฝั่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท (มาตรา 31)

3.2.2.21 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดซึ่งโดยทั่วไปย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในธรรมชาติอย่างเป็นอิสระ และให้หมายความรวมถึงไข่และตัวอ่อนของสัตว์เหล่านั้นด้วยแต่ไม่หมายความรวมถึงสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ สัตว์ซึ่งได้รับการยอมรับในทาง วิชาการว่าสายพันธุ์นั้น เป็น สัตว์บ้านไม่ใช่สัตว์ป่า และสัตว์ที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์ดังกล่าว

(2) ผู้ใดจะจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี โดยยื่นเอกสารโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ บัญชีรายการชนิดและจำนวนสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่มีหรือจะมีไว้ในครอบครองโดยต้องแสดงหลักฐานการได้มา พร้อมด้วยแผนที่แสดงที่ตั้ง แบบแปลน และแผนผังของสวนสัตว์

โครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ และแบบแปลนและแผนผังของ สวนสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- 1) การจัดการพื้นที่เลี้ยงและจัดแสดงสัตว์
- 2) การสุขาภิบาล การบำบัดน้ำเสีย การกำจัดของเสีย และการควบคุมโรค
- 3) การปฏิบัติการและมาตรการฉุกเฉินต่าง ๆ (มาตรา 33)

(3) คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ

1) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการขยาย หรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

2) เสนอแนะนโยบายและมาตรการที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองและดูแล รักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่า

3) ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

4) กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์สัตว์ป่า การค้าสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า และการประกอบกิจการสวนสัตว์

5) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (มาตรา 45)

(4) เมื่อปรากฏว่าบริเวณพื้นที่ใดมีสภาพธรรมชาติสมควรต้องอนุรักษ์ไว้ให้เป็น แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าอย่างปลอดภัย และรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศให้คงเดิม เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า” (มาตรา 47)

(5) ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการยึดถือหรือครอบครอง ที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใดให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ หรือปิดกั้น หรือทำให้เกิดขวางกั้นทางน้ำ หรือทางบก (มาตรา 55)

(6) ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นกรณี ที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่ (มาตรา 53)

(7) ความในมาตรา 53 หรือมาตรา 55 มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีดังต่อไปนี้

1) มีความจำเป็นเร่งด่วน หรือมีเหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันภัยอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมหรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการใดแล้วให้รายงานต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบโดยมิชักช้า

2) เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษาหรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทาง วิชาการหรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษา ธรรมชาติ หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป

ในการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน หรือมี เหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกัน ภัยอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมหรือเพื่อ ป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือบุคคลอื่นช่วยเหลือใน การกระทำความดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบ และให้ถือว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นการกระทำ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 56)

(8) เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใด แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดตัด โคน แผ้วถาง เผา ทำลาย ตันไม้หรือพฤษชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพ ขุด เก็บ ซึ่งแร่ ดิน หิน กรวด ทราย ลูกรัง ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ หรือเลี้ยงสัตว์ หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทาง น้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น หรือเหือดแห้ง เป็นพิษหรือเป็น อันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่

ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือเมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราว ๆ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

ความที่กล่าวข้างต้นมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทาง วิชาการหรือการ คุ้มครอง รักษาหรือช่วยเหลือสัตว์ป่า (มาตรา 67)

3.2.2.22 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีความโดดเด่นสวยงามทางธรรมชาติเป็นพิเศษหรือมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ป่าหรือพืชป่าประจำถิ่นที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์หรือโดดเด่นด้านธรณีวิทยา หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่สมควรสงวน หรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ของคนในชาติหรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชนอย่างยั่งยืน

“วนอุทยาน” หมายความว่า พื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติสวยงามเหมาะแก่การสงวนรักษาไว้ให้เป็นแหล่งคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทาง ธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชนโดยส่วนรวม

(2) คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ

- 1) กำหนดนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ
- 2) เสนอแนะการกำหนดพื้นที่ใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยาย หรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของ ประเทศ
- 3) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่ใดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ รวมทั้งการขยาย หรือการเพิกถอนวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวน รุกขชาติเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
- 4) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ประกาศหรือระเบียบที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (มาตรา 16)

(3) ภายในอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็น การเปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมทัน เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ หรือปิดกั้น หรือทำให้เกิด ขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก (มาตรา 19)

(4) ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หรือมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในอุทยานแห่งชาติเพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน เพื่อรักษา สภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ กระทำการตามมาตรา 19 ในกรณีนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่น ของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือ ในการกระทำความดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีเพื่อทราบ (มาตรา 25)

(5) ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วย ประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ถ้าได้ กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 ตามที่คณะรัฐมนตรี กำหนดหรือพื้นที่เปราะบางของระบบ นิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา 41)

3.2.2.23 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้โรงงานตามประเภทชนิดหรือขนาดใดเป็นโรงงานจำพวกที่ 1 โรงงานจำพวกที่ 2 หรือโรงงานจำพวกที่ 3 แล้วแต่กรณี โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการควบคุมดูแล การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ การป้องกัน ความเสียหาย และการป้องกันอันตรายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่จะมีต่อประชาชน หรือสิ่งแวดล้อม (มาตรา 7)

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการประกอบกิจการโรงงานให้รัฐมนตรีมีอำนาจ ออกกฎกระทรวงเพื่อให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกต้องปฏิบัติตามในเรื่องการกำหนด มาตรฐานและวิธีการควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษหรือสิ่งใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน (มาตรา 8)

(2) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ประกอบการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหาย หรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงาน หรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มี อำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายใน ระยะเวลาที่กำหนดได้ (มาตรา 37)

ในกรณีที่ผู้ประกอบการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ถ้ามีเหตุที่ทางราชการสมควรเข้าไปดำเนินการแทน ให้ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมหรือผู้ซึ่ง ปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลใด ๆ เข้าจัดการแก้ไข เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ประกอบการโรงงานต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดการนั้น ตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับเบี้ยปรับในอัตราร้อยละสามสิบต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าว

ถ้าทางราชการได้เข้าไปจัดการแก้ไขปัญหามลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเกิดจากโรงงาน ให้ขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการได้ และเมื่อได้รับเงินตามวรรคหนึ่งจาก ผู้ประกอบการโรงงานแล้วให้ชดใช้เงินช่วยเหลือที่ได้รับมาคืนแก่กองทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวต่อไป (มาตรา 42)

3.2.2.24 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 และที่แก้ไข เพิ่มเติม

(1) ให้จัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมขึ้น เรียกว่า “การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กนอ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) การจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินที่เหมาะสม เพื่อจัดตั้งหรือขยายนิคมอุตสาหกรรมหรือเพื่อดำเนินธุรกิจอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับ กนอ.

2) การปรับปรุงที่ดินที่ กนอ. ได้มา รวมทั้งจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จำเป็นในการดำเนินงานและการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพเพื่อให้บริการแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผู้ประกอบพาณิชย์กรรม และผู้ประกอบการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชย์กรรม รวมทั้งตลอดทั้งการจัดให้มีและบริหารจัดการกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค ที่พักอาศัย การขนส่งทางบกและทางน้ำท่าเรือการสื่อสารโทรคมนาคมหรือกิจการอื่นใด ทั้งนี้ ที่จำเป็น หรือเป็นประโยชน์ แก่กิจการของนิคมอุตสาหกรรมหรือผู้ประกอบการหรือผู้อยู่อาศัยในนิคมอุตสาหกรรม

3) การดำเนินกิจการท่าเรือ

4) การพัฒนาชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงหรือการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะแก่ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง (มาตรา 6)

(2) ให้ กนอ. มีอำนาจกระทำกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) การควบคุมการดำเนินงานของผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้ประกอบพาณิชย์กรรม ผู้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชย์กรรม และผู้ใช้ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายรวมทั้ง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขหรือที่กระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2) การกำกับหรือจัดให้มีระบบป้องกันอุบัติเหตุ ระบบรักษาความปลอดภัย และระบบบำรุงรักษาสีสิ่งแวดล้อม รวมตลอดถึงการควบคุมและจัดการน้ำเสีย การจัดการขยะมูลฝอย และการจัดการมลภาวะอื่นใดในนิคมอุตสาหกรรม (มาตรา 10)

(3) ให้คณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีอำนาจวาง นโยบายและควบคุมดูแล โดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กนอ. อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึงการออกระเบียบหรือข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 10 (มาตรา 23)

3.2.2.25 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2562

(1) มาตรา 4 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“สารสนเทศทรัพยากรน้ำ” หมายความว่า กระบวนการในการนำข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำมาผ่านกระบวนการจัดการสารสนเทศจนได้เป็นข่าวสารด้านทรัพยากรน้ำ ซึ่งอาจอยู่ในรูปข้อความ ตาราง กราฟ หรือภูมิศาสตร์สนเทศที่พร้อมนำมาใช้ปฏิบัติงาน ประกอบการตัดสินใจ ประกอบการวางแผนจัดการและนำมาสรุปเป็นความรู้ได้

“การจัดการสารสนเทศ” หมายความว่า การจัดข้อมูลให้เป็นกลุ่มเชื่อมโยงกันเพื่อการวิเคราะห์และประมวลผลจนได้เป็นข่าวสารพร้อมใช้งาน ซึ่งจำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี กระบวนการประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล และแสดงผล เพื่อให้เกิดเป็นระบบใช้จัดการสารสนเทศ

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

(2) กำหนดให้สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า “สสน.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Hydro-Informatics Institute (Public Organization)” เรียก โดยย่อว่า “HII” มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) รวบรวม เชื่อมโยง บูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลน้ำและภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อน้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้เป็นระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ รวมทั้งให้บริการข้อมูลเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำของประเทศ

2) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำ

3) ส่งเสริมความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำ

4) นำเสนอและถ่ายทอดผลการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และให้บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวกและเกิดประสิทธิผล โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือไม่ก็ได้

5) ดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติตามที่กฎหมาย กำหนดหรือ คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติให้มีแนวทาง ที่สอดคล้องกันและเป็นระบบ เดียวกัน สถาบันอาจเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน หรือร่วม ดำเนินการกับสถาบันตามวัตถุประสงค์ของสถาบันได้ (มาตรา 6 และมาตรา 8)

(3) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 8 ให้สถาบันมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- 1) ถือกรรมสิทธิ์มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ
- 2) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมทุกประเภท เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสถาบัน
- 3) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน
- 4) จัดให้มีหรือให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน
- 5) เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบันตามหลักเกณฑ์ที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด
- 6) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ตามหลักเกณฑ์ที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด
- 7) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ตาม วัตถุประสงค์ของสถาบัน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการสถาบัน สารสนเทศทรัพยากรน้ำ กำหนด
- 8) เป็นตัวแทน หรือมอบหมาย หรือว่าจ้างให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่น ประกอบกิจการต่าง ๆ ตาม วัตถุประสงค์ของสถาบัน
- 9) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็น หรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน (มาตรา 9)

(4) กำหนดให้มีคณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการและการดำเนินงานของสถาบันเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้ รวมถึง

- 1) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสถาบัน
- 2) อนุมัติงบประมาณประจำปีงบการเงิน แผนการลงทุน และการดำเนินโครงการตามที่ คณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำกำหนด
- 3) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการ ดำเนินกิจการของสถาบัน
- 4) กระทำการอื่นใดที่จำเป็น หรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน คณะรัฐมนตรี มอบหมาย
- 5) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่เพื่อประโยชน์ในการบูรณา การสารสนเทศทรัพยากรน้ำและพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ คณะกรรมการสถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำมีอำนาจเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการประสานงานในการดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์ หรือหน้าที่และอำนาจของสถาบันต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติสั่งการตามที่เห็นสมควร (มาตรา 19)

(5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่และอำนาจกำกับ ดูแลการดำเนินกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมายและให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบัน เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรี มีอำนาจสั่งให้สถาบันชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของสถาบันที่ขัดต่อกฎหมาย

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี หรือแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน ตลอดจนสิ่งสืบสวน ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันได้ (มาตรา 43)

3.2.2.26 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543

(1) กำหนดบทนิยาม คำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหาร สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สนเทศ และคำว่า “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงาน พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สนเทศ (องค์การมหาชน) (มาตรา 3)

(2) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สนเทศ (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า “สทอภ.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Geo-Informatics and Space Technology Development Agency (Public Organization)” เรียกโดยย่อว่า “GISTDA” (มาตรา 5)

(3) สำนักงานมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1) พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สนเทศให้เป็นความรู้ที่ไว้ พรมแดนและเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

2) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม และเป็นศูนย์ข้อมูลด้าน ทรัพยากรธรรมชาติจากข้อมูลดาวเทียม

3) ให้บริการข้อมูลที่ได้จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิศาสตร์สนเทศ ซึ่งรวมทั้งบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง

4) ให้บริการให้คำปรึกษาและพัฒนาบุคลากรในด้านสำรวจข้อมูลจากระยะไกลด้วยดาวเทียมและภูมิศาสตร์สนเทศ

5) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา และดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่อง กับเทคโนโลยีอวกาศ ซึ่งรวมทั้งการพัฒนาและสร้างดาวเทียมสำรวจทรัพยากรธรรมชาติขนาดเล็กเองได้

6) เป็นหน่วยงานหลักกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับระบบสำรวจข้อมูลระยะไกลและระบบภูมิศาสตร์สนเทศที่เหมาะสม (มาตรา 7)

(4) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่กระทำการดังต่อไปนี้ด้วย

1) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ

2) ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน

3) เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสำนักงานตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

4) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ดำเนินกิจการ

5) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการ

6) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน

7) ติดต่อประสานงานและทำความตกลงร่วมมือในโครงการแลกเปลี่ยนหรือช่วยเหลือทางวิชาการกับหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศในกิจการอันเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของสำนักงาน

8) ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีอวกาศและระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ตามที่ได้รับมอบหมาย

9) กระทำการอื่นใดที่จำเป็น หรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน (มาตรา 8)

(5) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- 1) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงาน
- 2) อนุมัติแผนการลงทุน แผนการเงิน และงบประมาณของปีถัดไปของสำนักงาน
- 3) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับสำนักงานในเรื่องการให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ หรือการนำข้อมูลไปใช้
- 4) กระทำการอื่นใดที่จำเป็น หรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน (มาตรา 19)

(6) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน นโยบายของรัฐบาลและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสำนักงาน เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สำนักงานชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของสำนักงานที่ขัด ต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสำนักงาน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานได้ (มาตรา 41)

3.2.2.27 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารน้ำเสีย พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(1) มาตรา 3 กำหนดบทนิยามที่สำคัญ ดังนี้

“น้ำเสีย” หมายความว่า น้ำเสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ

“เขตพื้นที่กำจัดน้ำเสีย” หมายความว่า พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดสมุทรสาคร และพื้นที่อื่น ตามที่คณะรัฐมนตรี กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ระบบบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า ระบบท่อสิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดที่มีชื่อองค์การบริหารน้ำเสียจัดให้มีขึ้นเพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย

“ระบบบำบัดน้ำเสียรวม” หมายความว่า ระบบท่อสิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่องค์การบริหารน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นเพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย

“ระบบระบายน้ำ” หมายความว่า ระบบทางหรือท่อระบายน้ำที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีขึ้นในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

“ท่อรวบรวมน้ำเสียแยก” หมายความว่า ท่อรวบรวมน้ำเสียที่องค์การบริหารน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นที่แยกต่างหากออกจากระบบระบายน้ำ

“แผนปฏิบัติการ” หมายความว่า แผนการดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย ซึ่งจัดทำโดยองค์การบริหารน้ำเสีย หรือแผนการดำเนินการบริหารหรือรับจัดการน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็น ราชการส่วนท้องถิ่น

“ราชการส่วนภูมิภาค” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย

“ข้อตกลงร่วม” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่าง องค์การจัดการน้ำเสียกับ ราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

“ข้อตกลงจัดการน้ำเสีย” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่าง องค์การจัดการน้ำเสียกับผู้ให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(2) กำหนดให้จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย เรียกโดยย่อว่า “อจน.” มีวัตถุประสงค์ ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และการให้บริการรับบริหารหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งบริการหรือกิจการต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงเศรษฐกิจ (มาตรา 4 และมาตรา 6)

(3) องค์การจัดการน้ำเสียมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ ตามมาตรา 6 และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการประกาศกำหนดเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

2) สำรวจ วางแผนปฏิบัติการออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการจัดการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย และระบบบำบัดน้ำเสียรวม รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

3) ดำเนินการเกี่ยวกับการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่และการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย เพื่อให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและตามข้อตกลงร่วม

4) ทำข้อตกลงร่วม เพื่อให้การจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

5) เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชน หรือของรัฐทั้งในและนอกราชอาณาจักร หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ขององค์การจัดการน้ำเสีย

6) ประสานงานกับราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสีย (มาตรา 7)

(4) กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย มีอำนาจหน้าที่วาง นโยบาย และควบคุมดูแล โดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การจัดการน้ำเสีย อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

1) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ

2) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโดยให้สอดคล้องกับข้อตกลงร่วม

3) ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดเงื่อนไขของข้อตกลงจัดการน้ำเสีย

4) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 7 (มาตรา 18)

(5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การจัดการน้ำเสีย เพื่อการนี้จะสั่งให้องค์การจัดการน้ำเสีย ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล มติของ คณะรัฐมนตรี หรือมติหรือคำสั่งของ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของ คณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินการได้ (มาตรา 28)

(6) ในกรณีที่องค์การจัดการน้ำเสียจะต้องเสนอเรื่องใด ๆ ไปยังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือ คณะรัฐมนตรี ให้องค์การจัดการน้ำเสียนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยัง คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี (มาตรา 29)

3.3 การบูรณาการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

การบูรณาการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมจะมีการจัดโครงสร้างองค์กรตามระดับภัยตามที่กล่าวไว้ในหัวข้อ 3.1 และตารางที่ 3.3-1 ภายใต้โครงสร้างองค์กรที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลัก 2 ฉบับคือ พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 โดยสรุปได้ตามตารางที่ 3.3-2 และรูปที่ 3.3-1 ถึงรูปที่ 3.3-3

ตารางที่ 3.3-1 การยกระดับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564 - 2570

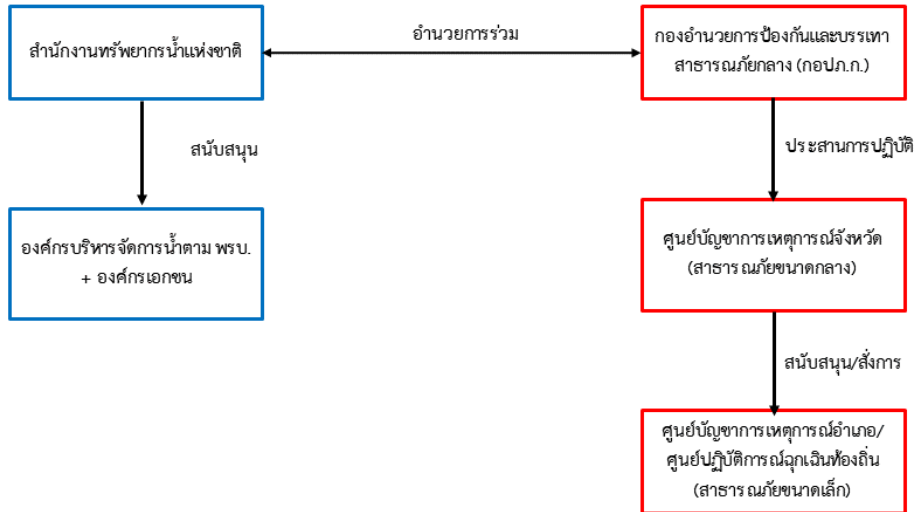
พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ.2561			แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570		
ระดับภัย	สถานการณ์ / แนวโน้ม	ผู้บัญชาการ/ อำนาจการวิกฤติน้ำ	ระดับภัย	การจัดการ	ผู้บัญชาการ/ อำนาจการสาธารณสุข
1	ระดับเสี่ยงรุนแรง	เลขาธิการ สททช.	1	สาธารณสุขขนาดเล็ก	นายอำเภอ (ผู้อำนวยการอำเภอ) ผู้บริหารท้องถิ่น (ผู้อำนวยการท้องถิ่น)
2	รุนแรง	รองนายกรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีที่ นายกรัฐมนตรี มอบหมาย	2	สาธารณสุขขนาดกลาง	ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้อำนวยการจังหวัด)
3	วิกฤติ	นายกรัฐมนตรี	3	สาธารณสุขขนาดใหญ่	รมว.มหาดไทย (ผู้บัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ)
			4	สาธารณสุขร้ายแรงยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรีที่ นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ตารางที่ 3.3-2 โครงสร้างองค์กรในการบัญชาการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำ			
ระดับวิกฤติ	โครงสร้างของพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.2561	โครงสร้างของ พระราชบัญญัติ ป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2550	การจัดการสาธารณภัย
วิกฤติน้ำ (หรือคาดว่าจะเกิดวิกฤติ) (ระดับ 3)	ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	กองบัญชาการป้องกัน และบรรเทาสาธารณ ภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.)	สาธารณภัยร้ายแรง อย่างยิ่ง (ระดับ 4)
รุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง) (ระดับ 2)	กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ	กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ (บกปภ.ช.)	สาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3)
		ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด	สาธารณภัยขนาดกลาง (ระดับ 2)
ปกติ ติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวัง (ระดับ 1)	สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ อำเภอ - ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ท้องถิ่น	สาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ 1)

แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการ

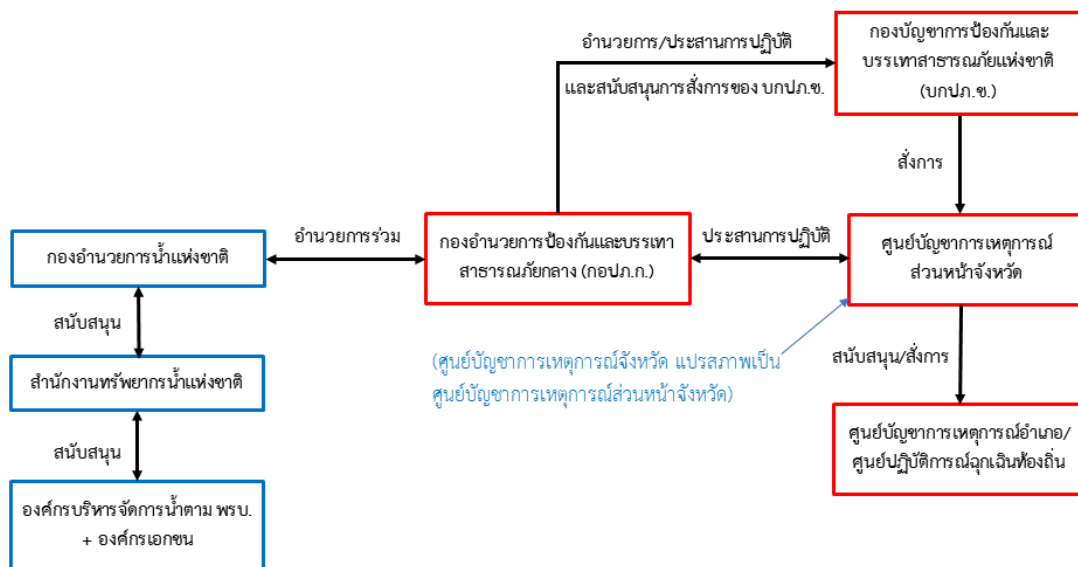
ระดับเสี่ยงรุนแรง (ระดับ 1)/สาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ 1)/
สาธารณภัยขนาดกลาง (ระดับ 2)

รูปที่ 3.3-1 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติน้ำระดับปกติ สาธารณภัยขนาดเล็ก และสาธารณภัยขนาดกลาง

แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการ

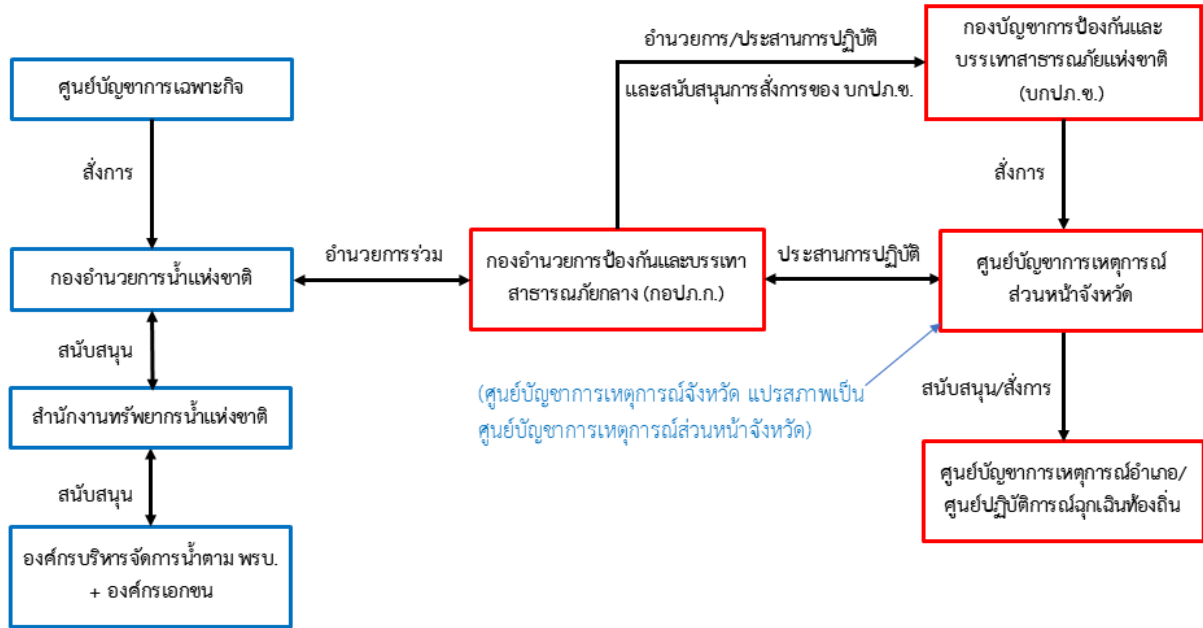
ระดับรุนแรง (ระดับ 2)/
สาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3)

รูปที่ 3.3-2 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติน้ำระดับรุนแรง และสาธารณภัยขนาดใหญ่

แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการ

ระดับวิกฤต (ระดับ 3) / สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง

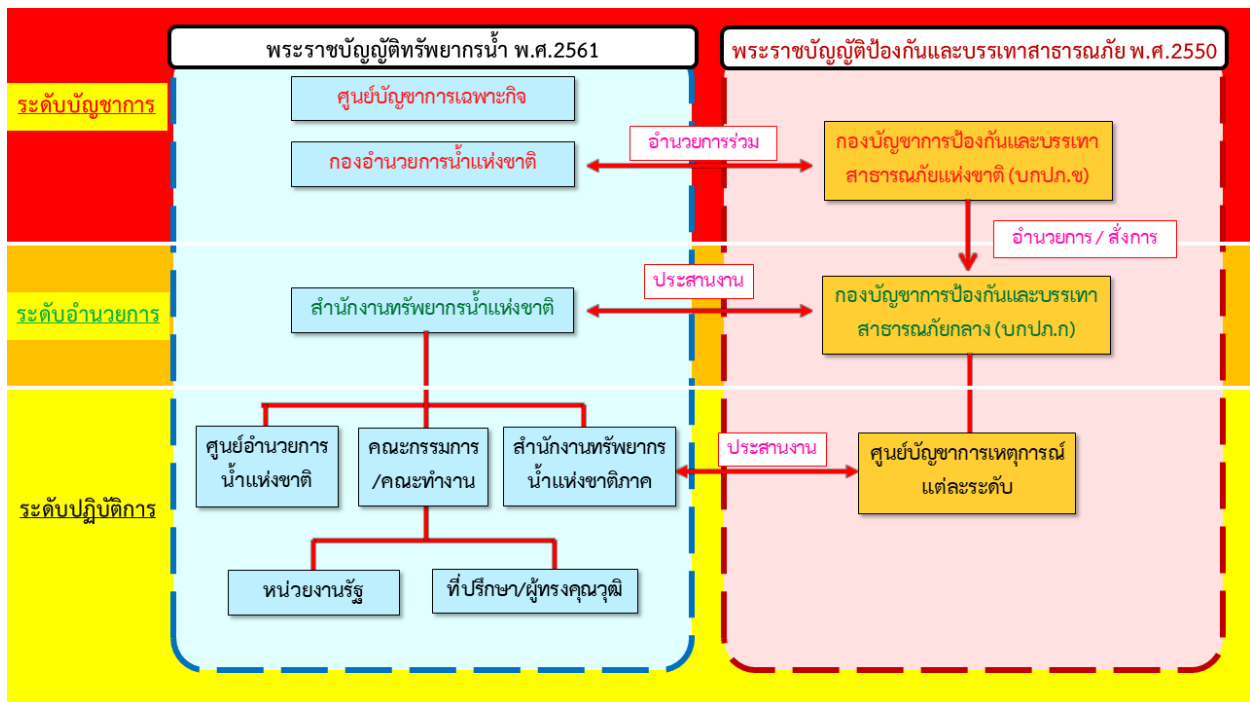
รูปที่ 3.3-3 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติน้ำระดับวิกฤติ หรือคาดว่าจะเกิดวิกฤติ และสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง

จากโครงสร้างและขั้นตอนการบูรณาการตาม รูปที่ 3.3-1 ถึงรูปที่ 3.3-3 จะพบว่าในกรณี ของระดับภัย 1: ปกติ และระดับภัย 2: รุนแรงหรือคาดว่าจะรุนแรง จะใช้องค์กรถาวร ได้แก่ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค และศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ เป็นหน่วยงานอำนวยการและปฏิบัติการร่วม

ส่วนระดับภัย 3 : วิกฤติ จะมีการตั้งองค์กรในระดับบัญชาการชั่วคราวขึ้น ได้แก่ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการอำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราวจนกว่าวิกฤติ น้ำจะผ่านพ้นไป โดยสามารถสรุปความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการระดับอำนวยการโดย ใน 2 ส่วนนี้ถือเป็นองค์กรระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการแยกตาระดับภัย 1 ถึง 3 ได้ตาม รูปที่ 3.3-4 จาก รูปที่ 3.3-1 ถึงรูปที่ 3.3-4 จะมีองค์กรตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำฯ ที่มีบทบาทในการบริหารจัดการน้ำได้แก่

- ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ
- กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ
- ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

โดยแต่ละองค์กรจะมีรายละเอียด บทบาท หน้าที่ตามหัวข้อ 3.3.1 ถึง 3.3.3

รูปที่ 3.3-4 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับนโยบาย
ระดับอำนาจการและระดับปฏิบัติการ

3.3.1 ศูนย์อำนาจการน้ำแห่งชาติ

ศูนย์อำนาจการน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรระดับปฏิบัติการซึ่งเป็นส่วนราชการภายในของ “สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ” มีหน้าที่ในการบูรณาการและปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการสนับสนุนข้อมูลน้ำและภูมิอากาศซึ่งศูนย์อำนาจการน้ำแห่งชาติปฏิบัติงานร่วมกับ คลังข้อมูลน้ำ และภูมิอากาศแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการข้อมูล ติดตามประเมิน วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์คาดการณ์สถานการณ์น้ำ ทั้งในภาวะปกติและในภาวะวิกฤติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานกองอำนาจการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตั้งแต่ก่อนอันเกิดภัยจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย โดยมี หน้าที่และอำนาจดังนี้

- 1) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และคาดการณ์ข้อมูลอากาศ รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์น้ำเพื่อสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- 2) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบคลังข้อมูลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนดมาตรฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำและเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการบริหารทรัพยากรน้ำและการตัดสินใจของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) และคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- 3) เป็นศูนย์อำนาจการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ
- 4) ติดตามและจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของประเทศ
- 5) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- 6) จัดทำผังน้ำ และฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์สารสนเทศผังน้ำ

7) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังน้ำแก่งหน่วยงานของ รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการสื่อสาร การ นำเสนอข้อมูล และสนับสนุนการบริหารทรัพยากรน้ำ

9) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และออกแบบการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนแหล่งน้ำทะเบียนผู้ใช้ น้ำ ประเภทต่าง ๆ และทะเบียนองค์กรผู้ใช้น้ำ

10) ศึกษา วิจัย และพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อให้หน่วยงาน ของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำดำเนินงานให้เป็นไป ตามมาตรฐาน และข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำเดียวกัน

จึงเห็นได้ว่าองค์กรในระดับอำนาจการและระดับปฏิบัติการที่กล่าวมาข้างต้น จะทำหน้าที่ใน การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการตั้งแต่ ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาแนวทางการปฏิบัติงาน อ้างอิงตามระดับความร้ายแรงของภัยจากภาวะวิกฤติน้ำให้สอดคล้องกับระดับการจัดการสาธารณสุข ตาม แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 ถึง พ.ศ. 2570 ทั้ง 4 ระดับ ที่พิจารณากระดับสาธารณภัยจากขนาดพื้นที่ประสบภัย จำนวนประชากรที่ได้รับความเดือดร้อน หรือความสามารถในการรับมือเผชิญ เหตุด้วยทรัพยากรที่แต่ละพื้นที่มีอยู่เป็นหลัก แต่เนื่องจากการจัดการวิกฤติน้ำหรือสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำ นั้น มีปัจจัยสาเหตุมาจากสภาวะอากาศเป็นหลักและในปัจจุบันระบบข้อมูลตรวจวัด ระบบ สารสนเทศและ เทคโนโลยีคาดการณ์สถานการณ์น้ำมีความก้าวหน้าไปมาก สามารถประเมินแนวโน้มของวิกฤติน้ำได้ แม่นยำกว่า ในอดีต และแจ้งเตือนหน่วยปฏิบัติได้ดี จึงกำหนดระดับสถานการณ์ภัยเพื่อการบริหารจัดการโดย คำนึงถึงปัจจัยที่ เกี่ยวข้อง ได้แก่

1) สภาพอากาศเป็นการประเมินจากการคาดการณ์สภาพอากาศในระยะสั้น กลาง ยาว และนาน รวมถึงสภาพอากาศปัจจุบัน เพื่อพิจารณาถึงปรากฏการณ์หรือสภาวะที่ส่งผลให้มีแนวโน้มผิดปกติ

2) สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน เป็นการประเมินสถานการณ์น้ำท่า ระดับน้ำปริมาณน้ำไหล ผ่าน และคุณภาพน้ำจากสถานีหลัก รวมถึงปริมาณน้ำในเขื่อนที่มีแนวโน้มเกิดอุทกภัย ภัยแล้ง และปัญหา คุณภาพน้ำ ซึ่งในอนาคตจะมีการกำหนด “สถานีอุทกวิทยาหลักแห่งชาติ” เพื่อเป็นจุดเฝ้าระวังสำคัญ

3) ความซับซ้อนของสถานการณ์ ประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ ความเสียหายที่เกิดขึ้น ต่อสาธารณสุขปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และการให้ความช่วยเหลือการคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไประยะเวลาที่ให้ความช่วยเหลือ

4) ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่เป็นการประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ที่คาดว่าจะ ส่งผลกระทบต่อทรัพย์สิน ชีวิตอยู่ในระดับรุนแรง ศักยภาพในการรับมือ

5) ดุลยพินิจของผู้บัญชาการพิจารณาผลจากทุกปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมาประเมินพิจารณา ตัดสินใจ

ทั้งนี้จากแผนผังในรูปที่ 3.3-1 ถึง รูปที่ 3.3-3 และหน้าที่รับผิดชอบที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นว่า ศูนย์อำนาจการน้ำแห่งชาติ จะเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่มีการทำงานต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นภาวะ ปกติ หรือ ในช่วงที่มีภัยน้ำท่วมในทุกระดับภัย

3.3.2 กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรในระดับบัญชาการที่จัดตั้งขึ้นตามที่คณะกรรมการน้ำ แห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา 17(7) ของ พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำฯ โดยจัดตั้งขึ้น เพื่อปฏิบัติการฉุกเฉินจากสาธารณภัยที่เกี่ยวข้องวิกฤติน้ำ โดยสามารถบูรณาการร่วมกับองค์กร หรือหน่วยงาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสาธารณภัย ได้อย่างทันที่และมีความต่อเนื่อง

“กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” จะมีรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้บัญชาการ เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นรองผู้บัญชาการและหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็น องค์กรประกอบ และกำหนดให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติทำหน้าที่เลขานุการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติมีบทบาทหน้าที่ต่อการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสาธารณภัยที่เกี่ยวข้องวิกฤติน้ำ โดยบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาในกรอบเวลาสองช่วง ดังนี้

3.3.2.1 บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน (ก่อนเกิดเหตุ)

1) การเตรียมความพร้อมรับมือการแก้ไขปัญหา การฟื้นฟูและการบูรณาการการปฏิบัติการ ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อบริหารจัดการให้เป็นระบบและเกิดประสิทธิภาพ

2) เชื่อมโยงแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนปฏิบัติการ ของหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ แผนงบประมาณ การบริหาร ทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการและแผนต่าง ๆ ภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ให้ทำงานร่วมกับ แผนป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน

3) การสร้างการรับรู้ให้แก่สาธารณชน

3.3.2.2 บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ขณะเกิดเหตุ)

1) ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับดูแลสถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้น

2) ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการน้ำใน สถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้น โดยอำนวยการและบูรณาการร่วมกันกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กลาง (กอป.ก.)” และ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บคป.ช.)”

3) ประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำต่อ “กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอป.ก.)”

4) พิจารณาระดับความรุนแรงของสถานการณ์ก่อนนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ยกระดับสถานการณ์เป็นวิกฤติน้ำและการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่ง พระราชบัญญัติน้ำฯ

5) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ มา เพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อบริหารจัดการสถานการณ์น้ำได้อย่างทันที่และมีความมีประสิทธิภาพ

โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นองค์กรในระดับอำนวยการเพื่อรับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการ เสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้ง บูรณาการข้อมูล สารสนเทศ แผนงาน โครงการงบประมาณ บริหารจัดการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากร น้ำ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

1) เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะ นโยบาย และ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ

2) จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำและกรอบงบประมาณของ ประเทศแบบ บูรณาการและเสนอแนะแนวทางการวางแผนเพื่อการบริหารทรัพยากรน้ำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

3) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการที่ได้กำหนดไว้

4) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ประเมินความ ต้องการในการใช้น้ำเพื่อการต่าง ๆ ความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว และผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้น ในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาวะวิกฤติ น้ำ

5) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

6) ดำเนินการให้มีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในกรณีจำเป็นฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาใน

7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตาม ที่ นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ทั้งนี้ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) จะมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตั้งแต่ ระดับ 2 : รุนแรง หรือคาดว่าจะรุนแรงขึ้นไป

3.3.3 ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

เป็นองค์กรชั่วคราวที่จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำฯ เมื่อเกิดภัยจากน้ำในระดับที่ 3 : วิกฤติน้ำ เท่านั้น โดยมีรายละเอียดการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ดังนี้

3.3.3.1 การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ถือเป็นกฎหมายกลางซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการ บริหารจัดการน้ำของประเทศในภาพรวม ทั้งในมิติด้านการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหาร จัดการการ บำรุงรักษา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ และสิทธิในน้ำมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะเป็น ประโยชน์แก่การ บริการสาธารณูปโภค และประโยชน์สาธารณะทั้งในภาวะปกติ และภาวะที่เกิดวิกฤติด้านทรัพยากรน้ำ

ในการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ จึงได้กำหนดกลไกทาง กฎหมายในลักษณะ ของการจัดตั้งองค์กรเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นกรณีเร่งด่วนเรียกว่า “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ซึ่งบัญญัติไว้ใน ส่วนที่ 2 ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มีหลักการ และสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำ เกิดเอกภาพในการบูรณาการการ ประสานงานและการบัญชาการสถานการณ์ เพื่อลดความรุนแรงและบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากวิกฤติน้ำที่ เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงทีมีความรวดเร็วต่อสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

อำนาจในการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีมีฐานะ เป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราวจนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป

ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

นายกรัฐมนตรีมีฐานะเป็นผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ มีอำนาจออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ๆ ร่วมกันกระทำหรือห้ามกระทำการใด ๆ เพื่อ การป้องกัน แก้ไข ควบคุม ระวังหรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที

โดยคำสั่งดังกล่าว มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ รองรับให้มีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา โดยไม่ชักช้า

หน่วยงานขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

การสนับสนุนด้านงบประมาณ

กำหนดให้สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและสนับสนุนการปฏิบัติงานทั้งหมด

การคุ้มครองการปฏิบัติการตามหน้าที่

ในการปฏิบัติการใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่าย พลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วน ท้องถิ่น หรือบุคคลใด ที่ได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ หรือการปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีใน ฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ หากอยู่ภายใต้เงื่อนไขของประการกล่าวคือได้กระทำไปพอสมควร แก่เหตุและมีได้ประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง ผลของการปฏิบัติการดังกล่าวกำหนดบทสันนิษฐานเบื้องต้นว่า ให้ผู้นั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง

การฝ่าฝืนคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มิได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ นายกรัฐมนตรีจะมีสภาพบังคับ เช่นไร แต่เมื่อพิจารณาสถานะของคำสั่งดังกล่าวแล้ว มาตรา 24 บัญญัติรองรับ ให้คำสั่งดังกล่าวมีสภาพอย่างกฎ และมีผลบังคับเป็นการทั่วไป การฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวในทางบริหารราชการแผ่นดินย่อมถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี โดยมาตรา 88 ได้กำหนดโทษอาญากรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ด้วยในขณะเดียวกัน

ความโปร่งใสในการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

เมื่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจแล้วเสร็จ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติต้องจัดทำรายงานและสรุปผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบโดยไม่ชักช้า

ในการปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจนั้นถือเป็น การปฏิบัติการโดยองค์กรมกฎหมายซึ่งมีโครงสร้างขององค์กรขนาดใหญ่ หรือมีภารกิจในระดับชาติเพื่อแก้ไข ปัญหาในขณะเกิดวิกฤติน้ำหรือเทียบเท่าสาธารณภัยขนาดใหญ่หรือขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 3 หรือระดับ 4 ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ) ดังนั้น ในการปฏิบัติการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจึงมีลักษณะเป็นการสั่งการผ่านนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยจะมีการบูรณาการในระดับนโยบาย หรือการกำหนดแผนงานให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาพร้อมกับองค์กรที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกัน ได้แก่ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ (บกปภ.ช.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้บัญชาการฯ

3.3.3.2 แนวทางการพิจารณากระดับวิกฤติน้ำ

ในการพิจารณากระดับวิกฤติน้ำ ตั้งแต่ระดับที่ 1 (ปกติ ติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวัง) ไปจนกระทั่งถึงระดับที่ 3 (วิกฤติน้ำ) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติหรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ในส่วนของเกณฑ์การพิจารณาระดับภัย 1 และ 2 ตามที่นำเสนอไว้ในหัวข้อ 3.1 นั้น ในส่วนของน้ำท่วมจะมี

การวิเคราะห์และนำเสนอค่าเกณฑ์ที่พิจารณาจากตัวชี้วัดต่าง ๆ เช่น ปริมาณน้ำฝนและระดับน้ำ ไว้แล้วตามรายละเอียดในบทที่ 4 ส่วนการยกระดับภัยจากระดับ 2 ไปเป็นระดับ 3: วิกฤติ ซึ่งเป็นระดับที่จะมี การบัญชาการผ่าน “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” นั้นจะต้องอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาเช่นเดียวกับกรณีของ ผู้อำนวยการหรือ ผู้บัญชาการที่จะพิจารณาตัดสินใจระดับการจัดการสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ เพื่อให้วิกฤติน้ำที่เกิดขึ้นในขณะนั้นมีระดับของภัยที่สอดคล้องกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานให้สามารถดำเนินการคู่ขนานไปได้และเป็นไปในทิศทางอย่างเดียวกัน โดยใช้เกณฑ์หรือเงื่อนไขดังต่อไปนี้ประกอบการพิจารณากระดับการจัดการวิกฤติน้ำดังตารางที่ 3.3.3-1

ตารางที่ 3.3.3-1 เกณฑ์หรือเงื่อนไขประกอบการพิจารณากระดับการจัดการวิกฤติน้ำ

เกณฑ์ / เงื่อนไข	ข้อมูลที่ใช้ระบุเงื่อนไข
พื้นที่	พื้นที่ใช้สอยในลักษณะต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบและได้รับความเสียหาย (1) พื้นที่ทางการเกษตรและปศุสัตว์ (2) พื้นที่ธุรกิจ อุตสาหกรรม และการประกอบการ (3) พื้นที่อยู่อาศัย (จำนวนหลังคาเรือน) (4) พื้นที่ทางธรรมชาติ
ประชากร	จำนวนและลักษณะของประชากรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (1) จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (2) จำนวนประชากรที่ต้องอพยพ (3) จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต
ความยุ่งยาก/ ซับซ้อนของสถานการณ์	ความยุ่งยาก สถานการณ์แทรกซ้อน และเงื่อนไขทางเทคนิค ของสถานการณ์ (1) ความรุนแรงของภัย ความเฉพาะเจาะจงทางเทคนิคของภัยการเกิดภัยต่อเนื่อง (2) ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่ สำคัญ และเส้นทางการให้ความช่วยเหลือ (3) การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อระยะเวลาที่การดำเนินกิจกรรมปกติที่ต้องหยุดชะงักระยะเวลาที่ต้องใช้ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ และระยะเวลาที่ต้องช่วยฟื้นฟูเบื้องต้น
ศักยภาพด้านทรัพยากร	ความสามารถในการปฏิบัติงานจากทรัพยากรที่มีอยู่ (1) กำลังคน ทั้งของหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน พร้อมทั้งอาสาสมัครหน่วยต่าง ๆ (2) เครื่องมืออุปกรณ์ ยานพาหนะ และอุปกรณ์พิเศษต่าง ๆ ที่ต้องใช้ตามแต่ลักษณะทางเทคนิคของภัย (3) ปัจจัยเชิงชีพสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้ได้รับผลกระทบของหน่วยงานหลัก และจากการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ หรือหน่วยงานภาคี (4) แหล่งที่มาและจำนวนเงินงบประมาณจากหน่วยงานในพื้นที่
เงื่อนไขอื่น ๆ	ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่าง ๆ (1) ขอบเขตการปกครอง (2) การประเมินศักยภาพในการจัดการสาธารณภัย

3.3.4 แนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ และ พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ

จากแผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการที่ระดับภัยด้านน้ำในระดับ 1, 2 และ 3 ตาม รูปที่ 3.3.1-1 และ รูปที่ 3.3.1-2 จะเห็นว่า จะมีการทำงานร่วมกันระหว่าง องค์กรตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ (เช่น ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ตามที่ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ผ่านมา) กับองค์กรตาม พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ โดยในเชิงของประเภทของภัยด้านน้ำ แบ่งออกได้เป็น 2 บริบท คือ

- บริบทด้านปริมาณน้ำ ได้แก่ น้ำแล้ง และน้ำท่วม
- บริบทด้านคุณภาพน้ำ ได้แก่ ภัยจากภาวะมลพิษ กรณีมีสารเคมี และวัตถุอันตราย ปนเปื้อนสู่ทรัพยากรน้ำ

สำหรับในเชิงของแนวทางการบูรณาการระหว่างหน่วยงานตามระดับภัยนั้นอาจแบ่งได้เป็น 2 แนวทาง คือ

- แนวทางที่ 1 ภัยระดับ 3: วิกฤติ ที่ต้องมีผู้บัญชาการโดย “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ”
- แนวทางที่ 2 ภัยต่ำกว่าระดับ 3 ที่ไม่ต้องบัญชาการโดย “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ”

โดยในเอกสารฉบับนี้ จะนำเสนอแนวทางการทั้ง 2 บริบทของภัยเนื่องจากมีความเป็นไปได้ว่า อาจเกิดทั้งปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม และคุณภาพน้ำขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านปริมาณน้ำ (น้ำแล้ง และน้ำท่วม) ตามรายละเอียดในหัวข้อ 3.3.5
- แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำตามรายละเอียดในหัวข้อ 3.3.6

3.3.5 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านปริมาณน้ำ

ปัญหาด้านน้ำในบริบทนี้หมายถึงผลกระทบที่เกิดจาก

1) น้ำแล้ง (ภัยแล้ง) ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำตามธรรมชาติหรือที่มีการกักเก็บไว้ไม่เพียงพอซึ่งเป็นสภาวะขาดแคลนน้ำต่อการอุปโภคบริโภค เช่น การใช้น้ำในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชย์กรรมหรือ การใช้น้ำในภาคอื่น ๆ ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิด ความเสียหาย และส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม

2) น้ำท่วม (อุทกภัย) ซึ่งเกิดจากปริมาณน้ำท่วมขังเกินกว่าระดับผิวดินตามสภาพปกติหรือมีปริมาณเกินกว่าขีดความสามารถในการกักเก็บหรือแม้กระทั่งปัญหาจากการบริหารจัดการปริมาณน้ำหรือการระบายน้ำให้มีปริมาณที่เหมาะสมต่อพื้นที่ไม่ว่าจะมีสาเหตุอันเนื่องมาจากธรรมชาติ การกระทำของมนุษย์ หรือเหตุอื่นใดก็ตาม

เดิมการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) และปัญหาน้ำท่วม (อุทกภัย) ประกอบด้วย แผนการบูรณาการระหว่าง องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายกฎหมายหลายฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 เมื่อมี พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ จะต้องมีการบูรณาการกับองค์กรด้านน้ำตามหัวข้อ 3.3.1 ถึง 3.3.3

ซึ่งการบูรณาการในด้านต่าง ๆ ของปัญหาน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) และปัญหาน้ำท่วม (อุทกภัย) ในระดับความร้ายแรง ของภัยสาธารณะขนาดเล็ก (ระดับ 1) ขนาดกลาง (ระดับ 2) และขนาดใหญ่ (ระดับ 3) จะเทียบเท่ากับระดับ ภัยจากน้ำ ระดับที่ 1 และ 2 ของ สททช. ซึ่งเป็นขั้นที่ยังไม่ต้องการบัญชาการผ่านศูนย์บัญชาการ

เฉพาะกิจ จะมีแนวทางการบูรณาการตามหัวข้อ 3.3.5.1 และ 3.3.5.2 ส่วนกรณีภัยจากน้ำระดับที่ 3 : วิกฤติ จะมีการบัญชาการจากศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามแนวทางในหัวข้อ 3.3.5.3 เพิ่มเติมขึ้นมา

3.3.5.1 การบูรณาการร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

ในภาวะฉุกเฉิน หรือสาธารณภัยต่าง ๆ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ถือเป็นกฎหมายหลักในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกรูปแบบ โดยกำหนดให้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งในสาธารณภัยแต่ละระดับจะมีการระบุผู้รับผิดชอบและมอบหมายผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามระดับการจัดการสาธารณภัยนั้น อันเป็นการวางแผนการเผชิญเหตุอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดโครงสร้าง องค์กร ข้อมูล การสนับสนุนการตัดสินใจ การควบคุม การสั่งการและการใช้แนวทางที่เหมาะสมเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดังนี้ (แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย กรกฎาคม 2565)

(1) กรณีน้ำแล้ง (ภัยแล้ง) และน้ำท่วม (อุทกภัย) ที่เกิดในเขตจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแนวทางดำเนินการดังนี้

1) เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ใด ให้เป็นหน้าที่ของ “ผู้อำนวยการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น) แห่งพื้นที่นั้น” เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยเร็ว และให้แจ้ง “ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ) ที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่” และ “ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด)” ทราบทันที

2) กรณีในพื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในความรับผิดชอบของ ผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนใดคนหนึ่งจะใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้แจ้งผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

3) กรณีผู้อำนวยการท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจาก เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้ง ให้ผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

4) ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงมีหน้าที่สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้อำนวยการซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่ติดต่อกับหรือใกล้เคียงนั้น

5) เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น เจ้าพนักงานที่ประสบเหตุมีหน้าที่ต้องเข้า ดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นเพื่อสั่งการต่อไป และในกรณีจำเป็น อันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองชีวิต หรือป้องกัน อันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้

6) กรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียง กับบริเวณที่เกิดสาธารณภัยเพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำติดเมื่อได้รับอนุญาตจาก เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น หรือเมื่อมี ผู้อำนวยการอยู่ด้วย และหากทรัพย์สินนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้ หากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

7) ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น และทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

8) ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรอง นายกรัฐมนตรีซึ่ง นายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอด ทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน โดยมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ ผู้อำนวยการกลาง (อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) และผู้อำนวยการในเขตพื้นที่

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติการจัดการในภาวะฉุกเฉินนั้น แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติได้จำแนกรูปแบบขององค์กรออกตามเขตพื้นที่ตั้งแต่สาธารณภัย ระดับเล็กไปจนกระทั่งระดับใหญ่ ดังนี้

1) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล/เมืองพัทยา)

จัดตั้ง “ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่น” เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมี

“ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น)” เป็นผู้ควบคุมและสั่งการเพื่อทำหน้าที่จัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จนกว่าสถานการณ์นั้นจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดการสาธารณภัยทุกขั้นตอน หากในกรณี ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์สาธารณภัยตามขีดความสามารถโดยลำพัง ให้ขอรับการสนับสนุนจาก กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง และหรือกองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

2) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ (ศบก.อ.)

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ” เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ)” เป็นผู้ควบคุมและสั่งการเพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์จะ กลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณ ภัยที่เกิดขึ้น โดยอำนาจการและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมีเอกภาพ รวดเร็ว และทั่วถึง

3) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด จัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด” เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมี “ผู้อำนวยการจังหวัด” เป็นผู้สั่งการควบคุมและบัญชาการเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยจาก ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้แก่กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับพื้นที่ รวมทั้งอำนาจการและประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ที่รับผิดชอบได้อย่างมี เอกภาพและประสิทธิภาพ

4) ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด (ศบก.จว.)

ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด แปรสภาพเป็น “ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าจังหวัด” ของ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ” ในกรณีเมื่อมีการยกระดับการจัดการ

สาธารณสุขเป็นระดับ 3-4 ให้มีหน้าที่ปฏิบัติงาน ตามการบัญชาการจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทา
สาธารณสุขแห่งชาติ โดยรับผิดชอบอำนาจการควบคุม ปฏิบัติงานและประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณสุขในเขตพื้นที่จังหวัด พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเพื่อการ
จัดการสาธารณสุข และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การสาธารณสุขมูลในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

5) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกลาง (กอปภ.ก.)

ในกรณีการจัดการสาธารณสุขระดับ 1 และระดับ 2 ให้ “กองอำนาจการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณสุขกลาง” รับผิดชอบอำนาจการประสานการปฏิบัติ ประเมินสถานการณ์ และสนับสนุนการสั่ง
การของ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ” รวมทั้งติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์
สถานการณ์ รายงานและเสนอความคิดเห็นต่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ หรือ
นายกรัฐมนตรีเพื่อตัดสินใจระดับการจัดการสาธารณสุขเป็นระดับ 3 และระดับ 4

6) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติให้รับผิดชอบบังคับบัญชา
อำนาจการวินิจฉัยสั่งการควบคุม และประสานความร่วมมือในการจัดการสาธารณสุขตามการจัดการสาธารณสุข
ระดับ 3 และระดับ 4

3.3.5.2 การบูรณาการของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติติดตามแผนป้องกันและบรรเทา สาธารณสุขแห่งชาติ และพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ ได้กำหนดบทบาท หน้าที่และแนวทาง ปฏิบัติ
ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมประมาณ 28 หน่วยงาน ประกอบไปด้วยหน่วยงานระดับ กระทรวง
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงต่าง ๆ และหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ซึ่งจะร่วมบูรณาการภายใต้ บทบาทและ
ภารกิจของหน่วยงานนั้น ๆ และหากหน่วยงานใดมีแผนปฏิบัติการในกรณีหนึ่งกรณีใดเป็นการเฉพาะแผนปฏิบัติ
การนั้นก็จะถูกนำไปบูรณาการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติด้วย

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้ง
ระบบทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ ด้วยเหตุนี้ ในการบูรณาการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข
แห่งชาติจะต้องดำเนินการตั้งแต่กระบวนการจัดทำนโยบาย การจัดทำแผนป้องกัน แนวทาง มาตรการในขั้นตอน
การปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำในแต่ละระดับของภัย กระบวนการพัฒนา เครื่องมือกลไกต่าง ๆ การ
จัดการองค์ความรู้ด้านทรัพยากรน้ำการบูรณาการข้อมูลและการนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ
สนับสนุนการปฏิบัติงาน และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้
กำหนดสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาวะปกติ และภาวะวิกฤติของสำนักงานทรัพยากร
น้ำแห่งชาติและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค ดังนี้

(1) บทบาทด้านการบริหารจัดการ (ก่อนเกิดเหตุ)

การบริหารจัดการและจัดสรรการใช้น้ำอย่างเหมาะสม การจัดทำผังน้ำเพื่อเป็นข้อมูลเส้นทางน้ำ
ของประเทศ การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำรวมถึงการพัฒนา เทคโนโลยีและระบบคาดการณ์
และเตือนภัยด้านทรัพยากรน้ำที่ถูกต้องแม่นยำ สามารถนำไปใช้ในการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

(2) บทบาทด้านการเตรียมความพร้อมรับมือ (ก่อนเกิดเหตุ)

การจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ภาวน้ำแล้ง ในระดับลุ่มน้ำ และในระดับชาติ
รวมถึงการติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นใน
สถานการณ์ต่าง ๆ

(3) บทบาทด้านการระงับและเผชิญเหตุ (ขณะเกิดเหตุ)

การประกาศเขตภาวะน้ำแล้ง เขตภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง และกำหนด กิจการใด ๆ ที่สามารถใช้น้ำได้ในปริมาณที่เหมาะสม ตลอดจนวิธีการใช้น้ำเพื่อลดปริมาณการใช้น้ำหรือการห้าม การใช้น้ำบางประเภทที่เกินกว่าความจำเป็น การกำหนดวิธีการแบ่งปันน้ำ การผันน้ำ การเปลี่ยนน้ำที่อยู่ในความครอบครองของเอกชนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในการอุปโภคบริโภคของประชาชนในภาวะน้ำแล้ง การปฏิบัติตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม ภาวะน้ำแล้ง ตลอดจนการประเมินสถานการณ์และพิจารณาการยกระดับของภัยเพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

(4) บทบาทด้านการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ (หลังเกิดเหตุ) การจ่ายเงินทดแทนการใช้น้ำที่ต้องเฉลี่ยเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในการอุปโภคบริโภคของประชาชนในภาวะน้ำแล้ง การจ่ายค่าชดเชยความเสียหายจากกรณีที่ต้อง ทำลายหรือถอนสิ่งใด ๆ ที่กีดขวางการไหลของน้ำซึ่งจำเป็นต้องกระทำเพื่อแก้ไขปัญหามาตามแผนป้องกันและแก้ไข ปัญหาภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม และการจ่ายค่าชดเชยการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างของเอกชน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วม รวมถึงการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติการระงับเหตุ รวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่ที่เกิดวิกฤติน้ำปัญหาและอุปสรรคเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผน ป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำแล้งและภาวะน้ำท่วมในระยะยาว และที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

3.3.5.3 การบูรณาการและประสานงานของ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีน้ำท่วม (อุทกภัย) ในกรณีวิกฤติน้ำ

นอกเหนือไปจากการบูรณาการปฏิบัติตามแผนการจัดการในภาวะฉุกเฉินและมาตรการรับมือจากวิกฤติน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ กำหนดไว้ โดยเฉพาะการควบคุมสถานการณ์ให้ไม่เกิดผลกระทบในระดับที่ร้ายแรงขึ้น การเผชิญเหตุการณ์ การบรรเทาเหตุ และการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ การลดความสูญเสีย หรือเสียหาย ตลอดจนการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่ภาวะปกติ ภายใต้แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติแล้ว หากสถานการณ์ระดับความรุนแรงนี้เป็นภัยด้านน้ำระดับ 3 : “วิกฤติน้ำ” (เทียบระดับ 4 สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ) ซึ่งบทบาทสำคัญประการหนึ่งของการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำดังกล่าวคือการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” เพื่อเป็นองค์กรระดับชาติในการทำหน้าที่บริหารจัดการ “มวลน้ำ” เพื่อลด ผลกระทบและแก้ไขวิกฤติน้ำในเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการระหว่าง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

โดยในภาวะวิกฤติน้ำ มีแนวทางการบูรณาการและแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือขณะเกิดเหตุดังตารางที่ 3.3.5-1

ตารางที่ 3.3.5-1 การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่าง ๆ ในระหว่างเกิดเหตุวิกฤติน้ำเนื่องจากสถานการณ์น้ำท่วม (อุทกภัย)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
1. อำนาจสั่งการตามกฎหมาย	นายกรัฐมนตรี (ผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการ เฉพาะกิจ)		
2. การบูรณาการในระดับนโยบาย	ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	- กองบัญชาการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ (กปภ.ช.)	
3. การให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย - การเคลื่อนย้ายประชาชนออกจาก พื้นที่เกิดเหตุ	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด - สำนักงานป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจังหวัดในพื้นที่ ประสบเหตุ - ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยเขต ในพื้นที่ประสบ เหตุ - มณฑลทหารบกในพื้นที่ใน พื้นที่ประสบเหตุ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน พื้นที่ประสบเหตุ - องค์กรสาธารณสุขมูลนิธิ และภาคเอกชน - ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด	- อาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือนในพื้นที่	
- การจัดหาแหล่งน้ำและการนำน้ำ จากแหล่งกักเก็บน้ำมาเฉลี่ย รวมถึง การจัดทำบัญชีเฉลี่ยน้ำ การขนส่ง การบำบัดน้ำ และ การแจกจ่ายน้ำ - การแจกจ่ายอาหาร น้ำดื่ม อุปกรณ์และเครื่องยังชีพ	- ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ จังหวัด - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน พื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานเหล่ากาชาด - การประสานส่วนภูมิภาค ใน พื้นที่ประสบเหตุ - สำนักงานทรัพยากรน้ำ - สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต - องค์กรสาธารณสุข มูลนิธิ และภาคเอกชน	- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่าย พลเรือนในพื้นที่ - จิตอาสา	

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
<p>-การผันน้ำ</p> <p>-การช่วยเหลือทางการแพทย์</p> <p>-การแก้ไขปัญหามลพิษ</p>	<p>- คณะกรรมการลุ่มน้ำ</p> <p>- คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ</p> <p>-สาธารณสุขจังหวัด</p> <p>-องค์การเภสัชกรรมสาขาภาคเหนือ</p> <p>- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด</p> <p>- โรงพยาบาลประจำตำบล/อำเภอ/จังหวัด</p> <p>-สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ</p> <p>-สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>-การนิคมอุตสาหกรรมภาค</p>	<p>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประสบเหตุ</p> <p>- สำนักงานชลประทาน ในพื้นที่ประสบเหตุ</p> <p>- โครงการชลประทานจังหวัด ในพื้นที่ประสบเหตุ</p> <p>- สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1</p> <p>- สนง.เหล่ากาชาดจังหวัด</p> <p>-จิตอาสา</p> <p>- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน</p> <p>-สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p>	
<p>4. การพยากรณ์ การติดตาม เฝ้าระวัง และการเตือนภัย</p>	<p>- คณะกรรมการลุ่มน้ำ</p> <p>- สำนักงานอุตุนิยมวิทยา ในพื้นที่ (การพยากรณ์สภาพอากาศ)</p> <p>- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในพื้นที่ (ติดตามสถานการณ์ และการแจ้งเตือนภัย)</p> <p>- สำนักงานชลประทานในพื้นที่ (ติดตามปริมาณน้ำที่กักเก็บ และการระบายน้ำในเขตชลประทาน)</p> <p>- สำนักงานทรัพยากรน้ำ (เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์น้ำ แจ้งเตือนภัย)</p> <p>- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เฝ้าระวังปริมาณน้ำในอ่างฯ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ)</p> <p>- สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ในพื้นที่ (เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ)</p>	<p>- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดในพื้นที่</p> <p>- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.)</p> <p>- กอ.รมน. จังหวัด</p> <p>- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด</p> <p>- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)</p> <p>- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)</p> <p>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่</p>	<p>พิจารณาตามพื้นที่และภารกิจของแต่ละหน่วยงาน</p> <p>พิจารณาตามพื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน</p>

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
<p>5. การสนับสนุนข้อมูลเพื่อจัดทำแผนระงับเหตุหรือแผนปฏิบัติการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำ/ผิวน้ำ - ข้อมูลสภาพอากาศ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมอุตุนิยมวิทยา 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค - ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต - สำนักงานทรัพยากรน้ำในพื้นที่ - สำนักงานชลประทานในพื้นที่ - ศูนย์น้ำระดับจังหวัด - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) 	
<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่ตามกฎหมายเฉพาะ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมภาค - สำนักงานชลประทาน - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต - สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมภาค 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานป่าไม้จังหวัด - อุทยานแห่งชาติ - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด - สำนักงานป่าไม้จังหวัด - อุทยานแห่งชาติ - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า - พื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม - พื้นที่เขตชลประทานและอ่างเก็บน้ำชลประทาน - น้ำบาดาล - พื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า - พื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม
<p>6. การออกประกาศ/คำสั่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เขตภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง 	<ul style="list-style-type: none"> - นายกรัฐมนตรี โดยข้อเสนอของคณะกรรมการลุ่มน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรา 58 แห่ง

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
<p>-เขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย ร้ายแรงอย่างยิ่ง</p> <p>-ประกาศจำกัดกิจการการใช้น้ำใน ภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง</p>	<p>-นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย</p> <p>-นายกรัฐมนตรี</p>	<p>- สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย (สวท.)</p> <p>- กอ.รมน. จังหวัด</p> <p>- สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด</p> <p>- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่</p> <p>-องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น -ผู้ใช้น้ำ -องค์กรผู้ใช้น้ำ</p>	<p>วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ</p> <p>-มาตรา 31 แห่ง พระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย</p> <p>-มาตรา 58 แห่ง พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ</p>
<p>7. การฟื้นฟูเยียวยา</p> <p>-การฟื้นฟูเยียวยาด้านผลิตผลทาง การเกษตร</p> <p>-การจ่ายค่าทดแทนการใช้ที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้าง</p> <p>-การจ่ายค่าทดแทนการใช้น้ำจาก การขอเฉลี่ยน้ำ</p> <p>-การฟื้นฟูด้านสิ่งแวดล้อมและการ จัดการมลพิษ</p> <p>-การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ</p>	<p>- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด</p> <p>- สำนักงานเกษตรจังหวัด</p> <p>-หน่วยงานซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้น สังกัดอยู่</p> <p>-หน่วยงานซึ่งพนักงาน เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้น สังกัดอยู่</p> <p>- สำนักงานป่าไม้เขต</p> <p>- สำนักงานอนุรักษ์พื้นที่</p> <p>- สำนักงานสิ่งแวดล้อมและ ควบคุมมลพิษ</p> <p>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน พื้นที่</p>	<p>- องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่</p> <p>- สำนักงานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย จังหวัด</p> <p>- สำนักงานประมาณ แห่งชาติ</p> <p>- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ</p> <p>- สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด</p> <p>- สนง.โยธาธิการและผัง เมืองจังหวัด</p> <p>- แขวงทางหลวงชนบท</p>	<p>-มาตรา 67 แห่ง วรรคสาม พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ</p> <p>-มาตรา 60 แห่ง วรรคสอง พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ</p>
<p>8. การเตรียมพื้นที่กักเก็บน้ำ</p>	<p>- สำนักงานชลประทานในพื้นที่</p> <p>- สำนักงานทรัพยากรน้ำใน พื้นที่</p> <p>-สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ในพื้นที่</p> <p>- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน พื้นที่</p>	<p>- สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค</p>	
<p>9. งบประมาณ</p>	<p>-สำนักงานงบประมาณเขต</p>	<p>-สำนักงานงบประมาณ</p>	<p>มาตรา 24 แห่ง พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ</p>

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
			บัญญัติไว้เป็น การเฉพาะ
10. การรายงานและสรุปผลการ ดำเนินการ	-สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค	-สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	มาตรา 24 แห่ง พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็น การเฉพาะ

3.3.6 แนวทางการบูรณาการต่อปัญหาด้านน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำ

วิกฤติน้ำในบริบทนี้หมายถึงผลกระทบที่เกิดแก่ผู้ใช้ น้ำจากเหตุที่ทรัพยากรน้ำ หรือแหล่งทรัพยากรน้ำ สาธารณะมีค่ามาตรฐานความปลอดภัยที่ไม่เหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภค ไม่ว่าจะเกิดจากเหตุ ตามธรรมชาติเช่น การปนเปื้อนของแร่ธาตุในน้ำหรือฝนกรด เป็นต้น หรือความเป็นมลพิษของทรัพยากรน้ำที่เกิดจากกระทำของ มนุษย์เอง เช่น การปนเปื้อนของสารเคมี การเน่าเสียของแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า วิกฤติน้ำในบริบทนี้ไม่สร้างผลกระทบในเชิงปริมาณโดยตรงแต่เป็นผลกระทบในเชิงคุณภาพ อันนำไปสู่ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชน จนกระทั่งถึงผลกระทบในเชิงปริมาณ ในทางอ้อมในวงเวลา ต่อมากล่าวคือปริมาณทรัพยากรน้ำที่สามารถนำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่างปลอดภัยไม่เพียงพอต่อความ ต้องการของประชาชน หรือขาดแคลนในเวลาต่อมา

เหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภัยสาธารณะอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ (สารเคมีและวัตถุอันตราย) ปนเปื้อนสู่ ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ได้กำหนดกลไกเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะไว้ในมาตรา 79 ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดความเสียหาย ต่อทรัพยากร น้ำสาธารณะ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแล ทรัพยากรน้ำ สาธารณะในบริเวณดังกล่าวมีหนังสือขอความร่วมมือให้ผู้ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับทรัพยากรน้ำ สาธารณะนั้น ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำสาธารณะภายใน ระยะเวลาที่กำหนดได้ และหากในกรณีที่มีการกระทำอันก่อให้เกิดความเสียหาย หรืออาจเกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำ สาธารณะ ให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลทรัพยากรน้ำสาธารณะในบริเวณ ดังกล่าวมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อขจัดความเสียหายและทำให้ทรัพยากรน้ำสาธารณะกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพที่ใกล้เคียงกับสภาพเดิมหรือเหมาะสมจะใช้ ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้อย่างไรก็ดี เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ มุ่งหมายให้เกิด การบูรณาการเกี่ยวกับการจัดสรร การใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการการบำรุงรักษา การฟื้นฟูการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบริหารทรัพยากรน้ำให้มี ความประสานสอดคล้องกันในทุก มิติอย่างสมดุลและยั่งยืน ดังนั้น ในการบูรณาการการแก้ไขปัญหาในบริบทนี้ จึงต้องต้องสอดคล้องกับแผนการ ดำเนินการตามกลไกของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงซึ่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดบทบาทและภารกิจดังกล่าวให้กรม ควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการแจ้งเหตุหรือรับแจ้งเหตุ การตรวจสอบ วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ รวมถึงการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เกิดเหตุ รวมถึงบทบาทในการ สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการป้องกันการตอบโต้เหตุ ฉุกเฉินในด้านการประเมินสถานการณ์ ประสานงานที่ เกี่ยวข้องในการวางแผนควบคุมป้องกันอันตรายที่จะเกิด แก่สาธารณะ และการให้คำแนะนำในการประเมินเพื่อ

ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม โดยปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษได้มี แผนการดำเนินการร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยในแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย โดยกำหนดแผนการดำเนินการในแต่ละระดับ ความรุนแรงของเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและกำหนดแนวทางและขั้นตอนสนับสนุนการปฏิบัติการตอบโต้เหตุฉุกเฉินไว้ 4 ระดับ ทั้งนี้ โดยขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่จำนวนของประชากร ความซับซ้อน หรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากร ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลพินิจ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์ดังนี้ (แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย รองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570)

ระดับที่ 1 สาธารณภัยขนาดเล็ก

- ขอบเขตลักษณะของภัย เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตราย ต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินโดยการรั่วไหลหรือเพลิงไหม้ยังอยู่ในขอบเขตพื้นที่จำกัด เช่น ภายในโรงงาน หรือสถานประกอบการและเริ่มขยายตัวออกสู่ชุมชนใกล้เคียง ซึ่งการจัดการสามารถระงับได้โดย พนักงานของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานนั้น และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่

- ผู้บัญชาการเหตุการณ์

กำหนดให้ผู้อำนวยการอำเภอ (นายอำเภอ) ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้บริหารท้องถิ่น) เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ

- หน่วยงานดำเนินการ

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินในระดับท้องถิ่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์

- หน่วยงานสนับสนุน

ได้แก่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

ระดับที่ 2 สาธารณภัยขนาดกลาง

- ขอบเขตลักษณะของภัย เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตราย ต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินมากขึ้น โดยเริ่มมีการอพยพประชาชนบางส่วน (จำนวนไม่มากนัก) ออกจากพื้นที่มีการขอความร่วมมือจาก หน่วยงานปฏิบัติการสารเคมีและหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ จากท้องที่อื่น ๆ เข้าร่วมดำเนินการซึ่งหน่วยงานดำเนินการในระดับที่ 1 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

- ผู้บัญชาการเหตุการณ์

กำหนดให้ผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ

- หน่วยงานดำเนินการ

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉินในระดับจังหวัด เช่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์

- หน่วยงานสนับสนุน

ได้แก่ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

ระดับที่ 3 สาธารณภัยขนาดใหญ่

- ขอบเขตลักษณะของภัย เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตราย ต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินอย่างมาก จำเป็นต้องมีการอพยพประชาชนออกจากพื้นที่เป็น บริเวณกว้าง มีการขอความร่วมมือจาก หน่วยงานปฏิบัติการสารเคมี ผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษและหน่วยงานสนับสนุน อื่น ๆ จากจังหวัดใกล้เคียงหรือจากส่วนกลางเข้าร่วมดำเนินการซึ่งหน่วยงานดำเนินการในระดับที่ 2 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

- กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ

- หน่วยงานดำเนินการ

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ กรมการแพทย์ กรมอนามัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์

- หน่วยงานสนับสนุน

ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ และอุปกรณ์พิเศษเฉพาะจากต่างประเทศ

ระดับที่ 4 สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง

- ขอบเขตลักษณะของภัย เป็นสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่เริ่มก่ออันตราย ต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินอย่างร้ายแรง ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญและกำลังคนอย่างจำนวนมาก เครื่องมืออุปกรณ์พิเศษเฉพาะ ซึ่งเป็น การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ หรืออาจจำเป็นต้องขอสนับสนุน เจ้าหน้าที่และอุปกรณ์จากต่างประเทศ เข้าร่วมดำเนินการซึ่งหน่วยงานดำเนินการในระดับที่ 3 ไม่สามารถ ควบคุมสถานการณ์ได้

- ผู้บัญชาการเหตุการณ์

กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการควบคุมและสั่งการ

- หน่วยงานดำเนินการ

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ กรมการแพทย์ กรมอนามัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์

- หน่วยงานสนับสนุน

ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์พิเศษเฉพาะจากต่างประเทศ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า การแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภัยสาธารณะอันเนื่องมาจาก ภาวะมลพิษ (สารเคมีและวัตถุอันตราย) หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักด้านการจัดการควบคุม และกำจัดมลพิษ คือกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วม บูรณาการตามภารกิจหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น โดยสามารถสรุปบทบาทของกรมควบคุมมลพิษ และการบูรณาการกับองค์กรด้านน้ำ ได้แก่ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจได้ตามหัวข้อ 3.3.6.1 ถึง 3.3.6.3

3.3.6.1 บทบาทหน้าที่ของ “กรมควบคุมมลพิษ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม การสนับสนุนการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การป้องกันและลดผลกระทบการเกิดสาธารณภัย ในเหตุฉุกเฉินและสาธารณภัยจาก สารเคมีและวัตถุอันตราย (สำหรับความร้ายแรงของภัยในทุกระดับ) โดยบูรณาการการปฏิบัติการร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น มีรายละเอียดบทบาทหน้าที่ดังนี้

บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย

1) จัดเตรียมความพร้อมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของท้องถิ่นในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมถึงภัยที่เกิดขึ้นจากการคมนาคมขนส่ง สารเคมีและวัตถุอันตราย

2) ให้คำแนะนำและเสนอแนะแนวทางในการจัดทำแผนหลักการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนเฉพาะในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมทั้งแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) สนับสนุนการจัดฝึกอบรมหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอุบัติเหตุจากสารเคมีของกองอำนวยการป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4) ศึกษาและรวบรวมเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการป้องกันและระงับภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและการตรวจสอบปัจจัยลักษณะสมบัติและความเป็นอันตราย

5) ประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในระดับต่าง ๆ ในการวางแผนควบคุมป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นกับประชาชนและสิ่งแวดล้อม จากการระเบิด เพลิงไหม้ และการรั่วไหลของสารเคมีและวัตถุอันตราย

6) ติดตามตรวจสอบและประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการตกค้างหรือปนเปื้อนของสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อการวางแผนดำเนินการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและสิ่งมีชีวิต

7) สนับสนุนในด้านการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการป้องกันและกำจัดสารเคมีและวัตถุอันตรายในการป้องกันฝ่ายพลเรือนตามแผนการเตรียมความพร้อมแห่งชาติในด้านการป้องกันและระงับภัย จากการก่อวินาศกรรมด้วยสารเคมีและวัตถุอันตราย

บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู

ดำเนินการโดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ โดยจำแนก กรอบเวลาในการดำเนินการเป็นดังนี้

(1) การดำเนินการเตรียมความพร้อมรองรับเหตุฉุกเฉิน (ก่อนการเกิดเหตุ)

1) เป็นศูนย์ข้อมูลในการบริหารจัดการอุบัติเหตุและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในด้านวิชาการเทคโนโลยีในการบริหารจัดการอุบัติเหตุจากสารเคมีและการแก้ไขปัญหาการลักลอบ ทิ้งกากของเสีย

2) ศึกษาพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารเคมีและความปลอดภัย ระบบการเตือนภัยล่วงหน้าเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

3) ศึกษาและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยศักยภาพการปฏิบัติงาน ในภาวะฉุกเฉินและหลักเกณฑ์การปกป้องประชาชนจากสารเคมีรั่วไหล

4) จัดเตรียมความพร้อมขององค์กรและสนับสนุนการเตรียมความพร้อม หน่วยปฏิบัติการพิเศษสิ่งแวดล้อม (Special Environment Response Term: SERT) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

5) เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายระหว่างหน่วยปฏิบัติการพิเศษ สิ่งแวดล้อม (Special Environment Response Term: SERT) กับหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ภาคเอกชนและประชาชน ให้เกิดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาเหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

6) สนับสนุนการจัดทำเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการในการส่งเสริมสนับสนุนการระงับเหตุฉุกเฉินสารเคมี

7) การเสริมเครือข่ายด้านการปฏิบัติและองค์ความรู้ด้านในระดับกลุ่มประเทศอาเซียน (AEC)

(2) การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน (ขณะเกิดเหตุ)

1) รับแจ้งและประสานการจัดการเหตุการณ์ในภาวะฉุกเฉินจากสารเคมี และวัตถุอันตรายที่มีผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม

2) สนับสนุนข้อมูล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะด้านวิชาการเพื่อวิเคราะห์สาเหตุและประเมินความรุนแรงและควบคุมระงับอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตราย พร้อมเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ปกป้องประชาชน

3) ร่วมวางแผน ควบคุม ระงับอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และการ

4) สนับสนุนการปฏิบัติการควบคุมและระงับอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และการปกป้องประชาชน

5) ตรวจสอบและประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสารเคมีและวัตถุอันตรายและการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ อากาศ) ในระหว่างการควบคุม ระงับ อุบัติภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจนกว่าสถานการณ์ฉุกเฉินยุติลง

6) ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำในการปกป้องประชาชนเพื่อหลีกเลี่ยง อันตรายและผลกระทบด้านสุขภาพหรือความปลอดภัยจากเหตุการณ์อุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

(3) การดำเนินการภายหลังภัยพิบัติ (หลังเกิดภัย)

1) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมมีการปนเปื้อนมลพิษ รวมทั้งประสานงานและแนะนำมาตรการหรือแนวทางในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ติดตามและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษจากเหตุฉุกเฉินในสิ่งแวดล้อมหรือประสานการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ

3) สรุปผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดในการตอบโต้ เหตุฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายเพื่อศึกษา วิเคราะห์ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการป้องกันแก้ไข ปัญหา ต่อไป

3.3.6.2 การบูรณาการและประสานงานของ “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” และ “ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย

ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภัยสาธารณะอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ (สารเคมีและวัตถุอันตราย) ปนเปื้อน หรือแพร่กระจายไปสู่ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะ ในระดับภัย ระดับปกติ (ติดตามสถานการณ์

และเฝ้าระวัง (ระดับ 1) หรือเทียบเท่าระดับสาธารณสุขขนาดเล็ก หรือในระดับรุนแรง (หรือคาดว่ารุนแรง) (ระดับ 2) หรือเทียบเท่าสาธารณสุขขนาดกลางหรือขนาดใหญ่และแต่กรณี การปฏิบัติการฉุกเฉินในสถานการณ์ เช่นนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก คือกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตั้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดย “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” จึงมีบทบาทในการบูรณาการในการปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่ปนเปื้อน หรือแพร่กระจายไปสู่ทรัพยากรน้ำหรือแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ ดังนี้

บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน (ก่อนเกิดเหตุ)

(1) การเตรียมความพร้อมรับมือการแก้ไขปัญหา การฟื้นฟูและการบูรณาการการปฏิบัติการร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อเชื่อมโยงแผนแม่บทที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ให้บูรณาการร่วมกับแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน

(2) การสร้างการรับรู้แผนปฏิบัติการดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนรับทราบ

บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ขณะเกิดเหตุ)

(1) ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับดูแลสถานการณ์มลพิษที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรน้ำหรือแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ

(2) ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ การอำนวยการและบูรณาการร่วมกันกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอป.ก.) และ “กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกป.ช.)”

(3) ประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์มลพิษที่เกิดกับทรัพยากรน้ำหรือแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ นั้น ต่อ “กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอป.ก.)”

(4) พิจารณาระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ก่อนนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาระดับสถานการณ์เป็นวิกฤติน้ำและการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่ง พระราชบัญญัติน้ำต่อไป

(5) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาเพื่อบริหารจัดการสถานการณ์น้ำได้อย่างทัน่วงทีและมีประสิทธิภาพ

บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู (หลังเกิดเหตุ)

(1) หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลทรัพยากรน้ำสาธารณะในบริเวณดังกล่าวมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อขจัดความเสียหายและทำให้ทรัพยากรน้ำสาธารณะกลับคืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพที่ใกล้เคียงกับสภาพเดิมหรือเหมาะสมจะใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ตามมาตรา 79 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ

(2) ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค สนับสนุน การดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนดภายใต้กรอบและแนวทางที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติกำหนด ตามมาตรา 35(4) แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ

3.3.6.3 การบูรณาการและประสานงานของ “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ”

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการฉุกเฉินในกรณีทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย

กรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุฉุกเฉินต่อสาธารณชนอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ หรือภาวะมลพิษที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย

หรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ เป็นอันมาก โดยหลักการของมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดกลไกในการแก้ไขวิกฤติ หรือปัญหาดังกล่าวไว้ โดยให้อำนาจแก่นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มี อำนาจสั่งการไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ตามที่เห็นสมควร ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลใด รวมทั้ง บุคคล ซึ่งได้รับหรืออาจได้รับอันตราย หรือความเสียหายดังกล่าวหรือแม้กระทั่งผู้ที่ก่อให้เกิด มลพิษนั้น กระทำหรือ ร่วมกันกระทำการใด ๆ อันจะมีผลเป็นการควบคุม ระวังหรือบรรเทาผลร้าย จากอันตราย และความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างทันที่ซึ่งจะเห็นได้ว่าแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน จากสารเคมีและวัตถุ อันตราย ในการบูรณาการ สาธารณภัยในระดับที่ 4 คือสถานการณ์ที่อันตราย และส่งผลกระทบต่อชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพย์สินอย่าง ร้ายแรง ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสนับสนุน การปฏิบัติการตอบโต้ เหตุฉุกเฉิน การบัญชาการหรือสั่งการเพื่อ แก้ไขปัญหามีลักษณะใกล้เคียง กับวิกฤติน้ำ (ระดับ 3) “กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ” จะนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณากระดับ สถานการณ์เป็นวิกฤติน้ำและจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติน้ำ เพื่อเป็นมาตรการเฉพาะในการแก้ไข

ปัญหาวิกฤติน้ำในกรณีเช่นว่านี้ ซึ่งการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ เป็นการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง “ในขณะเกิดภัย” ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกลไก การแก้ไขปัญหาสาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง ในระดับที่ 4 ของแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน จากสารเคมีและวัตถุอันตราย จะเห็นได้ว่าผู้บัญชาการที่มีอำนาจสั่งการในการแก้ไขปัญหาคือนายกรัฐมนตรี เช่นเดียวกัน อีกทั้งในการสั่งการเพื่อบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาต่างก็มีขอบเขตหน้าที่และ อำนาจ ในการรับผิดชอบดำเนินการไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ดี ในการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจนั้น มีความชัดเจนเรื่องหน่วยงาน รับผิดชอบ ด้านงบประมาณที่จะจัดสรรมาใช้ในการดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และการกำหนดผลในทาง กฎหมายที่สถานะ ของคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจซึ่งรองรับให้มีสภาพ อย่างกฎหมายเพื่อให้ผล เป็นการทั่วไปต่อประชาชนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งบทสันนิษฐานของกฎหมายที่จะคุ้มครอง เจ้าหน้าที่ของศูนย์ บัญชาการเฉพาะกิจ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่าย ปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ที่ได้ดำเนินการไปตามหน้าที่และอำนาจ หรือการปฏิบัติ ตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ให้พ้นจากความรับผิดทั้งปวงอันจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันที่ซึ่งต่อเหตุการณ์ จึง เห็นได้ว่ากลไกของมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ นั้น ถือเป็น มาตรการเฉพาะ ในการนำไปใช้ในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกเหนือไปจากการปฏิบัติการตาม แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมี และวัตถุอันตราย (สารเคมีและวัตถุอันตราย) และแผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ ในระดับ สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ในกรณีที่ปัญหาวิกฤติน้ำในบริบทด้านคุณภาพน้ำที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ปิด เช่น เขตอุทยาน แห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น ซึ่งวิกฤติน้ำในลักษณะดังกล่าวอาจไม่เข้าเงื่อนไขหรือมีปัญหาที่ต้อง พิจารณามีลักษณะที่จะถือว่าเป็น “สาธารณภัย” ตามคำจำกัดความของพระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยฯ ในการที่จะนำมาตราการหรือแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมา ใช้บังคับกับกรณี ดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด แต่หากข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการยกระดับสถานการณ์เป็นวิกฤติน้ำ โดยเห็นว่า สถานการณ์ดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่ออารยธรรมชีวิตของคน สัตว์ พืช หรือสิ่งแวดล้อม อย่างร้ายแรง นายกรัฐมนตรีย่อมมีอำนาจตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ มาใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกับ แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมี

และวัตถุอันตราย (สารเคมีและวัตถุอันตราย) ร่วมกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด้วยอีกทางหนึ่ง

การกำหนดแนวทางการบูรณาการ

เพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการแก้ไขปัญหา และจำกัดขอบเขตในการดำเนินการต่อ “ทรัพยากรน้ำ” โดยตรง อีกทั้งเป็นการสนับสนุนการปฏิบัติงานระหว่างสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ/ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอป.ก.) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกป.ช.) กรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่จะร่วมสนับสนุนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิกฤติน้ำนั้น จึงควรกำหนด แนวทางการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำ (ในบริบทด้านคุณภาพน้ำ) ไว้ดังนี้

1) การบูรณาการในสถานการณ์ที่แผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตรายสามารถรับมือได้ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภัยอันตรายจากภาวะมลพิษหรือจากการแพร่กระจายของมลพิษลงสู่แหล่งทรัพยากรน้ำพิจารณาจากระดับความร้ายแรงของสาธารณภัยระดับที่ 1 (ขนาดเล็ก) ระดับที่ 2 (ขนาดกลาง) หรือระดับที่ 3 (ขนาดใหญ่) (หรือในระดับปกติ ติดตามสถานการณ์ และเฝ้าระวัง (ระดับ 1) หรือระดับรุนแรงหรือคาดว่าจะรุนแรง (ระดับ 2) ของระดับสถานการณ์เพื่อบริหารจัดการภาวะวิกฤติ น้ำ) ที่หน่วยงานของรัฐและเอกชนสามารถบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาตามแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมี และวัตถุอันตรายได้ การปฏิบัติการต่อเหตุดังกล่าวกำหนดให้กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักตามแผนปฏิบัติการฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ร่วมกับ หน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ รองรับกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ) ร่วมบูรณาการดังนี้

การดำเนินการเตรียมความพร้อมในการระงับเหตุ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สามารถสนับสนุนข้อมูล การศึกษา และวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบายตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงสนับสนุน ข้อมูลด้านแหล่งทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำของพื้นที่เกิดเหตุและพื้นที่ลุ่มน้ำใกล้เคียง เพื่อจัดทำแผนป้องกันและแก้ไข ปัญหา การกำหนดแผนการป้องกันการแพร่กระจายของมลพิษโดยการปิดกั้นเส้นทางไหลของน้ำในเขต พื้นที่ลุ่มน้ำโดยอาศัยฝังกั้นน้ำตลอดจนร่วมวางแผนการแจ้งเตือนผู้ใช้น้ำการบูรณาการร่วมกับองค์กรผู้ใช้น้ำใน พื้นที่ลุ่มน้ำที่เกิดเหตุและลุ่มน้ำใกล้เคียง รวมถึงแผนการดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำให้เหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภคภายหลังจากเหตุ ดังกล่าวสิ้นสุดลงได้

การเผชิญเหตุ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สามารถบูรณาการข้อมูล สารสนเทศ ด้านทรัพยากรน้ำทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ติดตามและประเมินสถานการณ์น้ำ และแจ้ง เตือนภัยให้แก่ผู้ใช้น้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำในแต่ละภาค (ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรมหรือภาคพาณิชย์กรรม) รวมถึงการบูรณาการข้อมูลและข้อเสนอทางด้านวิชาการเพื่อวิเคราะห์และประเมินความรุนแรงของเหตุ ตลอดจนร่วมวางแผนควบคุม ระงับเหตุ และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจนกว่าเหตุดังกล่าวจะสิ้นสุดลง

ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภัยอันตรายจากภาวะมลพิษในระดับที่ 4 สาธารณภัย ร้ายแรงอย่างยิ่ง (หรือในระดับวิกฤติน้ำ (ระดับ 3) ของระดับสถานการณ์เพื่อบริหารจัดการภาวะวิกฤติน้ำ) ซึ่งเป็นเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช ต่อสิ่งแวดล้อมหรือต่อทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐอย่างรุนแรง จำเป็นต้องบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ หรือจำเป็นต้องอาศัยเจ้าหน้าที่

จำนวนมากในการดำเนินการระงับเหตุหรือให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบเมื่อ นายกรัฐมนตรีจัดตั้ง ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและสั่งการในฐานะผู้บัญชาการเพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหา ดังกล่าวแล้ว การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่าง ๆ ในระหว่างเกิดเหตุมีแนวทาง ในการดำเนินการดัง ตารางที่ 3.3.6-1

ตารางที่ 3.3.6-1 การบูรณาการระหว่างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจและหน่วยงานต่าง ๆ ในระหว่างเกิดเหตุ แหล่งน้ำสาธารณะปนเปื้อนสารเคมีและวัตถุอันตราย

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
1. อำนาจสั่งการตามกฎหมาย	-นายกรัฐมนตรี (ผู้บัญชาการ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ)		
2. การบูรณาการในระดับ นโยบาย	-ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	-กองบัญชาการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ (กปภ.ช.)	
3. การให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย -การเคลื่อนย้ายประชาชนออก จากพื้นที่เกิดเหตุ	-ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด	-กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) -กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.) -กองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยเทศบาล (กอปภ.ทน./ทม./ทต.) -กระทรวงกลาโหม -องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ ประสบเหตุ	
-การดูแลความปลอดภัย และ ทรัพย์สิน	-ตำรวจภูธรภาค		
-การช่วยเหลือทางการแพทย์	-สาธารณสุขจังหวัด -องค์การเภสัชกรรมสาขาภาคเหนือ	-กรมแพทย์ทหารในสังกัด -กระทรวงกลาโหม	
4. การแก้ไขมลพิษ (สารเคมีและวัตถุอันตราย) -การผันน้ำและการระบายน้ำ เพื่อผลักดันน้ำเสียหรือมลพิษ	-สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุม มลพิษ -สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม -การนิคมอุตสาหกรรมภาค -สำนักงานชลประทาน -การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย	-ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์ พิเศษที่ได้รับการสนับสนุน ทั้งภายในและภายนอก ประเทศ -กรณีผันน้ำระหว่าง ประเทศ ต้องบูรณาการ ร่วมกับกระทรวงการ ต่างประเทศด้วย	
5. การสนับสนุนข้อมูลเพื่อจัดทำ แผนระงับเหตุและแผนปฏิบัติ การ			

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
-ข้อมูลสารสนเทศด้าน ทรัพยากรน้ำ/ผิวน้ำ	-สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค -สำนักงานชลประทาน	-สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ -คณะกรรมการลุ่มน้ำ	
-ข้อมูลสภาพอากาศ -ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำใน เขตพื้นที่ตามกฎหมายเฉพาะ	-ศูนย์อุตุนิยมวิทยา -สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ -สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ -กรมโรงงานอุตสาหกรรม -การนิคมอุตสาหกรรมภาค -การประปา (นครหลวง/ภูมิภาค) -การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย -สำนักงานชลประทาน -สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต	-กรมทรัพยากรน้ำบาดาล -กรมทรัพยากรน้ำ -สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การ มหาชน) -กรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือ -สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) -สำนักงานป่าไม้จังหวัด -อุทยานแห่งชาติ -สภาอุตสาหกรรมจังหวัด	พื้นที่อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า พื้นที่โรงงาน อุตสาหกรรม -ระบบการให้บริการ น้ำประปา -เขื่อนขนาดใหญ่ ที่อยู่ในความ รับผิดชอบของ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต -พื้นที่เขตชลประทาน และอ่างเก็บน้ำ ชลประทาน -น้ำบาดาล
6. การฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและ แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ	-สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุม มลพิษ -สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	-กรมป่าไม้ -กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช -หน่วยของของรัฐในระดับ ท้องถิ่น -องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น -องค์กรผู้ใช้น้ำ -ผู้เชี่ยวชาญและอุปกรณ์ พิเศษที่ได้รับการสนับสนุน	ผู้ที่ทำให้เกิดความ เสียหาย มีหน้าที่ ต้องดำเนินการอย่าง หนึ่งอย่างใดเพื่อขจัด ความเสียหายและ ทำให้ทรัพยากรน้ำ สาธารณะกลับคืนสู่ สภาพเดิมหรือสภาพ ที่ใกล้เคียงกับสภาพ เดิมตามมาตรา 79 วรรคสอง แห่ง

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หมายเหตุ
		ทั้งภายในและภายนอก ประเทศ	พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ
7. งบประมาณ	-สำนักงานงบประมาณเขต	-กระทรวงการคลัง -สำนักงานงบประมาณ	มาตรา 24 แห่ง พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็นการ เฉพาะ
8. การรายงานและสรุปผล การดำเนินการ	-สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค	สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	มาตรา 24 แห่ง พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำฯ บัญญัติไว้เป็น การเฉพาะ

การดำเนินการภายหลังสิ้นสุดเหตุ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาคสามารถสนับสนุนการดำเนินการตรวจสอบความปลอดภัยและคุณภาพของทรัพยากรน้ำและแหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะที่เหมาะสมต่อการอุปโภคและบริโภคของผู้ใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำที่เกิดเหตุและลุ่มน้ำ ไกลเคียง การแจ้งข้อมูลความปลอดภัยดังกล่าวไปยังผู้ใช้น้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำและขอแนะนำในการใช้น้ำจนกว่าจะกลับคืนสู่ภาวะปกติ ร่วมดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำหรือแหล่งน้ำสาธารณะที่ปนเปื้อนมลพิษ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินการสภาพปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และแนวทางแก้ไขปัญหาในอนาคตต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

3.3.7 แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในหัวข้อที่ผ่านมาได้มีการอธิบายถึงบทบาทขององค์กรด้านน้ำตาม พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ เช่น ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ และตาม พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/อำเภอและศูนย์บัญชาการส่วนหน้า ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่บัญชาการอำนวยการรวมทั้งประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานระดับปฏิบัติการต่าง ๆ ในหัวข้อนี้ จะกล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถ สรุปโครงสร้างได้ตาม รูปที่ 3.3.7-1 โดยโครงสร้างในระดับปฏิบัติการนี้ จะใช้ได้กับภัยในทุกระดับความรุนแรงของภัย ตั้งแต่ระดับ 1 : ปกติ จนถึงระดับ 3 : วิกฤติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.7.1 แนวทางปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานของรัฐจะปฏิบัติงานร่วมโดยมีการประสานผ่านทางทั้งกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ/ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการส่วนหน้าของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง/จังหวัด/อำเภอโดยทั้ง 2 องค์กรนี้จะทำหน้าที่อำนวยการร่วมกันอยู่แล้ว เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ มีความสอดคล้องกันตามแผนผังใน รูปที่ 3.3.7-2 และรูปที่ 3.3.7-3 ส่วนรายละเอียดว่า หน่วยงานระดับปฏิบัติใด รับผิดชอบงานใดจะนำเสนอไว้ในบทที่ 4

3.3.7.2 แนวทางปฏิบัติร่วมกับภาคประชาสังคม เอกชน และองค์กรการกุศล

การปฏิบัติงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ จะมีการประสานผ่านจุดติดต่อคือกอง
อำนวยการน้ำแห่งชาติ/ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการส่วนหน้า เช่นเดียวกับ กรณี ของ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการปฏิบัติงานร่วมจะเป็นไปตามขีดความสามารถและแนวทางที่ตกลงกันระหว่าง ภาค
ส่วนต่าง ๆ เหล่านี้กับจุดติดต่อ

3.3.7.3 แนวทางปฏิบัติร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ

จะดำเนินการในลักษณะเดียวกับการปฏิบัติงานร่วมกับภาคประชาสังคมฯ ตามหัวข้อ

3.3.7.2 หรืออาจประสานผ่านมาทางหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อ 3.3.7-1 ก็ได้

3.3.8 งบประมาณในการดำเนินงานตามแผนบูรณาการและการดำเนินงานของศูนย์บัญชาการ เฉพาะกิจ

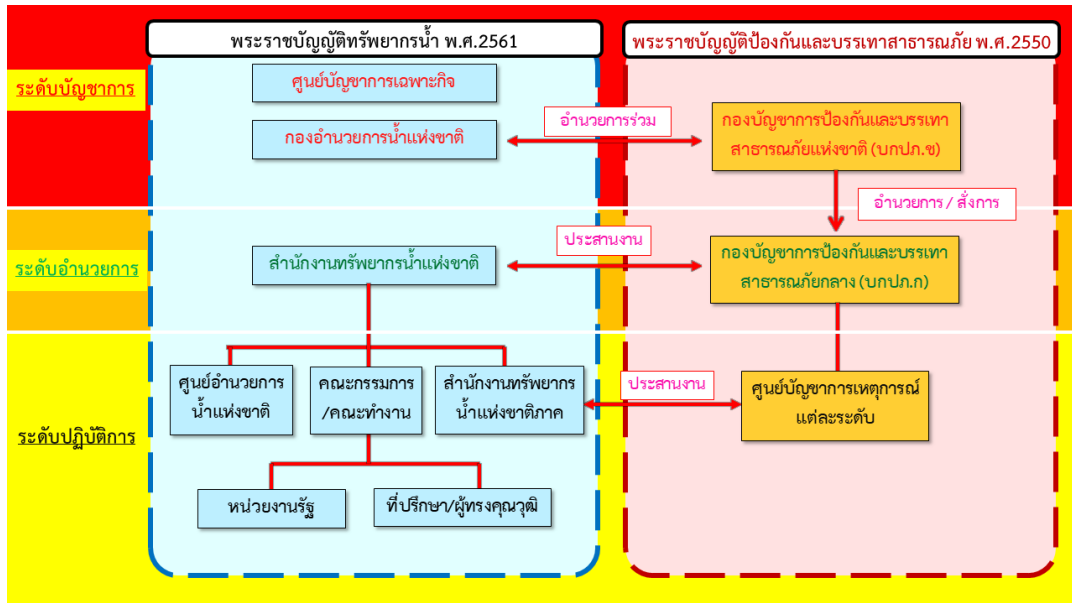
ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 -2580) และแผนแม่บทต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้ กำหนดให้
มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ สำหรับ 6 ยุทธศาสตร์หลักและรายการค่าดำเนินการภาครัฐ
โดย 1 ใน 6 ของยุทธศาสตร์นั้น ได้แก่ “ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อม” โดยส่วนหนึ่งในกรอบการใช้จ่ายงบประมาณนั้นได้ให้ความสำคัญกับการจัดการมลพิษและ
สิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยแยกเป็นงบประมาณรายจ่ายบูรณาการใน แผนงานบูรณาการ
ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังกล่าวครอบคลุมการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงด้านน้ำ
เพิ่มขึ้น มีการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ทั้งน้ำบนดินและน้ำใต้ดิน เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ
ในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ โดยจัดทำแผนบรรเทาอุทกภัยแบบบูรณาการ
จัดระบบ การจัดการภัยพิบัติจากน้ำในภาวะวิกฤติ เตือนภัยอุทกภัยและภัยแล้ง เพื่อลดความสูญเสียและความ
เสียหายที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาแหล่งน้ำทั้งในและนอกเขตชลประทานให้สามารถทำเกษตรได้ จัดหาพัฒนาแหล่ง
น้ำให้เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมืองเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการ
อนุรักษ์ พื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งกักเก็บน้ำ ระบบกระจายน้ำ และเชื่อมโยงโครงข่ายลุ่ม
น้ำทั้งในและนอกเขตชลประทาน ปรับปรุงทางน้ำ พื้นที่รองรับน้ำ จัดทำผังเมืองและระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชน
และพื้นที่เศรษฐกิจ พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
สนับสนุนองค์กรลุ่มน้ำพัฒนาระบบฐานข้อมูล การประชาสัมพันธ์ การติดตามประเมินผลและการมีส่วนร่วม

สำหรับงบประมาณที่นำมาใช้จ่ายในกรณีประสบเหตุฉุกเฉิน หรือสาธารณภัยทั้งบริบทด้าน คุณภาพน้ำ
และบริบทด้านปริมาณน้ำ โดยสามารถใช้จ่ายจากงบประมาณสำหรับการจัดการความเสี่ยงจาก สาธารณภัยตาม
ภารกิจหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานต่าง ๆ เช่นงบประมาณ รายจ่ายประจำปีของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และส่วนราชการระดับกระทรวงและระดับกรมหรือการ
เบิกจ่ายจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน หรือจำเป็น

รวมถึงเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในกรณีเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ใด และจังหวัดได้ใช้วงเงินอุดหนุนราชการเพื่อ
ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉินให้ถูกต้องตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกระทรวงการคลังดังกล่าว
กำหนด เป็นต้น

นอกจากนี้มาตรา 24 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำฯ ยังได้บัญญัติให้การสนับสนุนด้าน
งบประมาณ เป็นหน้าที่ของสำนักงบประมาณ ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและสนับสนุนการปฏิบัติงานทั้งหมด ซึ่งหน่วยงานของรัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

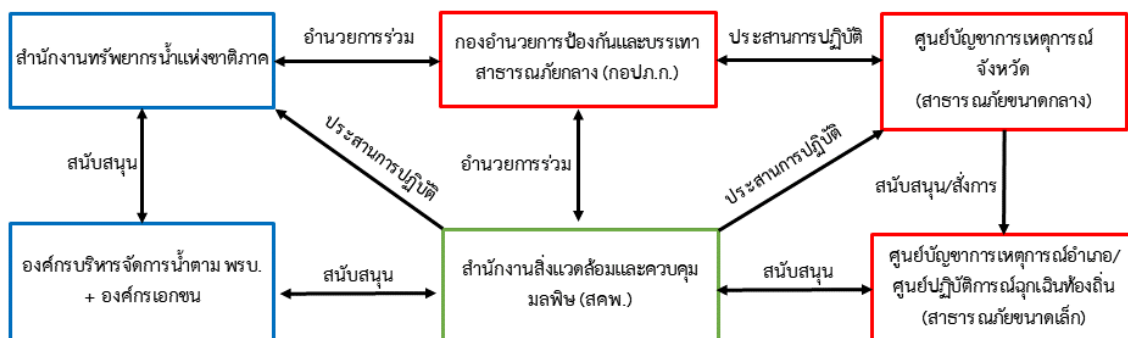
ข้าราชการฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใด ๆ ก็ตาม หากปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของ ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจหรือปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บัญชาการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ย่อมสามารถเบิกจ่ายจากงบประมาณตามที่สำนักงบประมาณจัดสรรให้ได้เช่นกัน

รูปที่ 3.3.7-1 ความเชื่อมโยงและการประสานงานของหน่วยงานในระดับบัญชาการระดับอำนวยการ

แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการบริบทด้านคุณภาพน้ำ

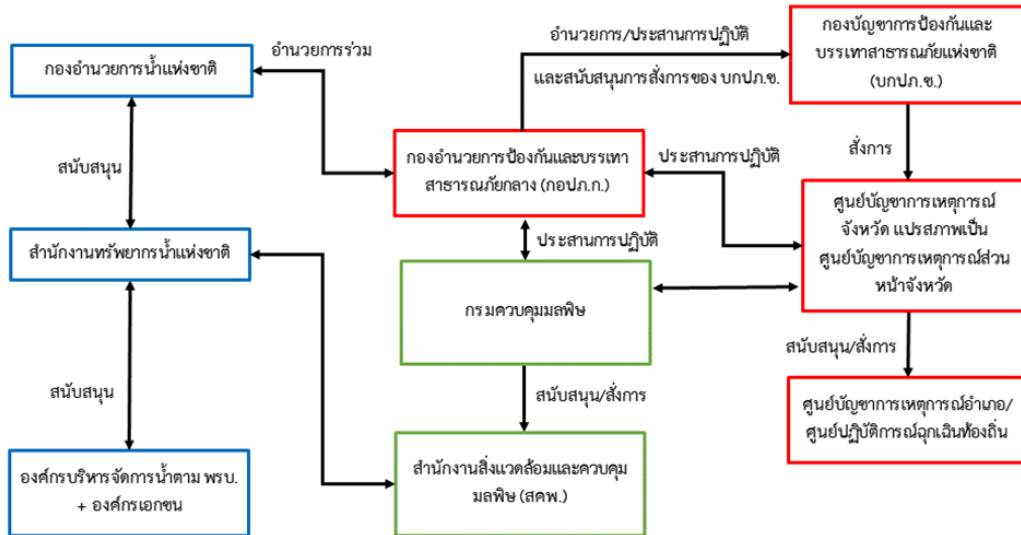
วิกฤติน้ำระดับปกติ ติดตาม สถานการณ์ และเฝ้าระวัง/
สาธารณภัยขนาดเล็ก (ระดับ 1)/สาธารณภัยขนาดกลาง (ระดับ 2)

รูปที่ 3.3.7-2 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติคุณภาพน้ำระดับปกติ สาธารณภัยขนาดเล็ก และสาธารณภัยขนาดกลาง

แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการบริบทด้านคุณภาพน้ำ

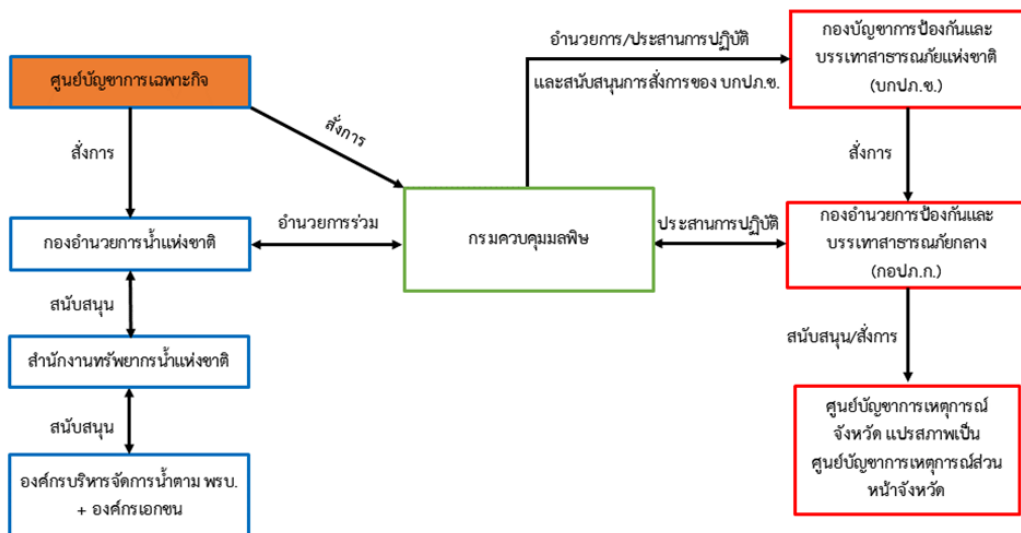
วิกฤติน้ำระดับรุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง) (ระดับ 2)/
สาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3)

รูปที่ 3.3.7-2 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติคุณภาพน้ำระดับรุนแรง และสาธารณภัยขนาดใหญ่

แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการบริบทด้านคุณภาพน้ำ

วิกฤติน้ำระดับวิกฤติ (หรือคาดว่าจะเกิดวิกฤติ)/สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง

รูปที่ 3.3.7-3 แผนผังแสดงขั้นตอนการบูรณาการวิกฤติคุณภาพน้ำระดับวิกฤติ หรือคาดว่าจะเกิดวิกฤติ และสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง

บทที่ 4

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

4.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน

จากแนวทางการบูรณาการแก้ไขปัญหาด้านน้ำตามรายละเอียดในบทที่ 3 ได้มีการกำหนดโครงสร้างในการดำเนินการโดยเน้นที่ระดับบัญชาการ และระดับอำนวยการ ซึ่งมีการจัดโครงสร้างต่างกันตามระดับความรุนแรงของภัย อย่างไรก็ตามในส่วนของหน่วยงานปฏิบัตินั้นจะไม่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นภัยระดับใด โดยในบทนี้ จะเน้นที่หน่วยงานในระดับปฏิบัติการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านน้ำ โดยมีการแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก และหน่วยงานสนับสนุน โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก

เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงหรือที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม หรือจัดการปัญหาน้ำท่วมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เช่น พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 และพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 เป็นต้น โดยในการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม อาจแบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม ช่วงระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม และช่วงหลังเกิดภาวะน้ำท่วม (ภาวะน้ำท่วมได้ผ่านพ้นไปแล้ว) และในกรณีที่ต้องปฏิบัติการในพื้นที่ที่เกิดภาวะน้ำท่วม หน่วยงานดังกล่าวต้องมีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่เป็นประจำหรือ มีจำนวนคนเพียงพอที่จะปฏิบัติการในพื้นที่นั้นด้วย ประกอบด้วย

- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค/คณะกรรมการลุ่มน้ำ/คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- กรมอุตุนิยมวิทยา
- การประปาส่วนภูมิภาค
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- กระทรวงสาธารณสุข
- หน่วยงานผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย

4.1.2 หน่วยงานสนับสนุน

เป็นหน่วยงานที่เข้ามาทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ โดยความช่วยเหลือนั้นอาจดำเนินการในรูปแบบของการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการพยากรณ์อากาศ การเฝ้าระวังสภาวะอากาศ ติดตามสถานการณ์ และเตือนภัย การให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค การเข้าร่วมปฏิบัติการในพื้นที่เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นในภาวะน้ำท่วม การดูแลรักษาทรัพยากรน้ำและทางน้ำสาธารณะ การบำรุงรักษา ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การจัดการน้ำท่วมให้สามารถนำกลับมาใช้ได้ การสนับสนุนด้านงบประมาณ การอนามัย การช่วยเหลือผู้ประสบภัยในด้านต่าง ๆ การเผยแพร่ข้อมูลที่จำเป็นให้ประชาชนทราบ รวมถึงการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ โดยหน่วยงานที่จะเข้ามาทำหน้าที่ดังกล่าว โดยประกอบด้วย

- กรมประชาสัมพันธ์
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
- สำนักงานประมง
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- กรมอุตุนิยมวิทยา
- กรมชลประทาน
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ
- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)
- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
- การประปาส่วนภูมิภาค
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- กรมป่าไม้
- กรมควบคุมมลพิษ
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม
- การนิคมอุตสาหกรรม
- องค์การจัดการน้ำเสีย
- กรมเจ้าท่า
- กรมการข้าว
- กรมประมง
- กรมปศุสัตว์
- กระทรวงกลาโหม
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- กรมทรัพยากรน้ำ (สำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ) กรณีการณ์น้ำในแหล่งน้ำระหว่างประเทศ

ประเทศ

- กระทรวงต่างประเทศ กรณีการณ์น้ำในแหล่งน้ำระหว่างประเทศ
- กระทรวงการคลัง
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ เพื่อให้การป้องกันและบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมซึ่งมีผลต่อประชาชนและเศรษฐกิจโดยรวมสามารถดำเนินการได้อย่างทันทั่วถึง ที่ต้องมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะหน่วยงานหลักหรือหน่วยงานสนับสนุน โดยต้องเป็นการดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมที่คณะกรรมการลุ่มน้ำแต่ละลุ่มน้ำจะจัดทำขึ้นเสนอ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ ที่อยู่ภายใต้ กรอบของแผนแม่บท

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) และสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อรองรับภาวะน้ำท่วมของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การประปา เพื่อให้การดำเนินการในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

เมื่อพิจารณาในระดับจังหวัด และท้องถิ่น หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม มีทั้งหน่วยงานหลักที่เป็นส่วนราชการระดับจังหวัด ได้แก่ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการปกครองจังหวัด สำนักงานจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โครงการชลประทาน/สำนักงานชลประทาน สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค เป็นต้น โดยมีหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น โดยในการปฏิบัติการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ดังแสดงในตารางที่ 4.1.2-1

ตารางที่ 4.1.2-1 หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการระดับจังหวัด

ลำดับ	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1	ด้านบริหารจัดการน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1 - โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - การไฟฟ้าฝ่ายผลิต - กรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - จังหวัด - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 1 	<ul style="list-style-type: none"> - สถานีอุตุนิยมวิทยา/ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือตอนบน - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - กรมอุทกศาสตร์ - ศูนย์ป่าไม้จังหวัด/สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ - สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15 - สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค/สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา/สำนักงานพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำ - สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด - แขวงทางหลวงชนบท - แขวงทางหลวง - การรถไฟแห่งประเทศไทย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2	ด้านการให้ความช่วยเหลือ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 10, 15 - สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น - จังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - กองทัพอากาศ - ตำรวจภูธรจังหวัด - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3	ด้านสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด - จังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อมวลชน (เอกชน) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 17(2) กำหนดให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ และแผนงบประมาณการบริหารทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ และเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาในการจัดทำงบประมาณประจำปี นอกจากนี้ในมาตรา 64(2) ยังได้กำหนดให้ในแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม อย่างน้อยต้องมีรายการเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

นอกจากนี้ในกรณีฉุกเฉิน พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 24 บัญญัติว่า ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนาจการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป ทั้งนี้ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มาตรา 12 กำหนดให้ในแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สำหรับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้บัญญัติรองรับงบประมาณรายจ่ายบูรณาการไว้แล้วในมาตรา 14(3) โดยงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ ซึ่งงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการดังกล่าว ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16

ดังนั้นในการบริหารจัดการน้ำในภาวะน้ำท่วม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ช่องทางตามกฎหมายต่าง ๆ ตามที่กล่าวข้างต้นในการขอใช้งบประมาณได้

กระทรวงและหน่วยงาน ให้หน่วยงานระดับกระทรวง และระดับกรมขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามภารกิจของหน่วยงานที่ดำเนินการรองรับยุทธศาสตร์ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(1) ให้จังหวัดตั้งงบประมาณสำหรับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากสำนักงบประมาณตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และค่าของงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

(2) ให้จังหวัดขอตั้งงบประมาณและขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อีกแนวทางหนึ่ง

องค์กรบริหารส่วนจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ในเขตท้องถิ่นของตนเพื่อใช้ดำเนินการตั้งแต่ระยะก่อนเกิด ขณะเกิดและหลังเกิดสาธารณภัย โดยเฉพาะงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือ และบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าและระยะยาว เช่น การอพยพ

การจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย การสาธารณสุข การสื่อสาร การรักษาความสงบเรียบร้อย และการสาธารณสุขโรค เป็นต้น

(2) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณเพื่อการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนให้เป็นไปตามแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งกำหนดให้มีแผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ พร้อมทั้งจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณหรือสิ่งอื่นใดในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย

(3) ให้มีการตั้งงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตนตามกรอบแนวทางตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 89 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้จ่ายเงินสะสมได้ โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นภายใต้เงื่อนไข

ข้อ 91 ภายใต้บังคับข้อ 89 ในกรณีฉุกเฉินที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมได้ตามความจำเป็นในขณะนั้น โดยให้คำนึงถึงฐานะการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงินอุดหนุน หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 6 กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น โดยฉับพลันทันที เพื่อการดำรงชีพ หรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ตามความจำเป็นภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มียาได้น้อย ให้เสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบก่อน

ข้อ 7 กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยา หรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

1 กรณีมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ในพื้นที่เกิดภัยให้รายงานอำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณานำเงินอุดหนุนราชการเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย

2 กรณีมิได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณี ฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัยในการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้

ข้อ 11 การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ ให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กรณีสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความเสียหาย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่า การซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมจะไม่คุ้มค่าและการก่อสร้างใหม่จะเกิดประโยชน์ต่อทางราชการมากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการใช้จ่ายงบประมาณโดยให้คำนึงถึงสถานะทางการเงินการคลัง

ข้อ 16 การช่วยเหลือประชาชนให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

1 การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง โดยอนุโลม

ข้อ 18 กรณีเกิดสาธารณภัยฉุกเฉิน จำเป็นเร่งด่วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายจากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยโครงการไม่จำเป็นต้องอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560

ข้อ 5 ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัคร เพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการทำงานหรือเวลาที่เสียไปเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเบิกจ่ายได้

ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560

ข้อ 4 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553 ที่ได้รับคำสั่งจาก ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายแล้วแต่กรณี เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่หรือนอกเขตพื้นที่ที่ได้รับค่าใช้จ่ายในอัตราต่อคนต่อวัน ดังนี้

(1) กรณีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจำนวน 100 บาท

(2) กรณีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 8 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจำนวน 200 บาท

(3) กรณีการปฏิบัติหน้าที่เกิน 8 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่าย จำนวน 300 บาท

ข้อ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครในสังกัดของตนตามข้อ 4 ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

ข้อ 6 กรณีมีการสั่งซื้ออาสาสมัครซึ่งมิได้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ ให้ต้นสังกัดเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณของส่วนราชการ

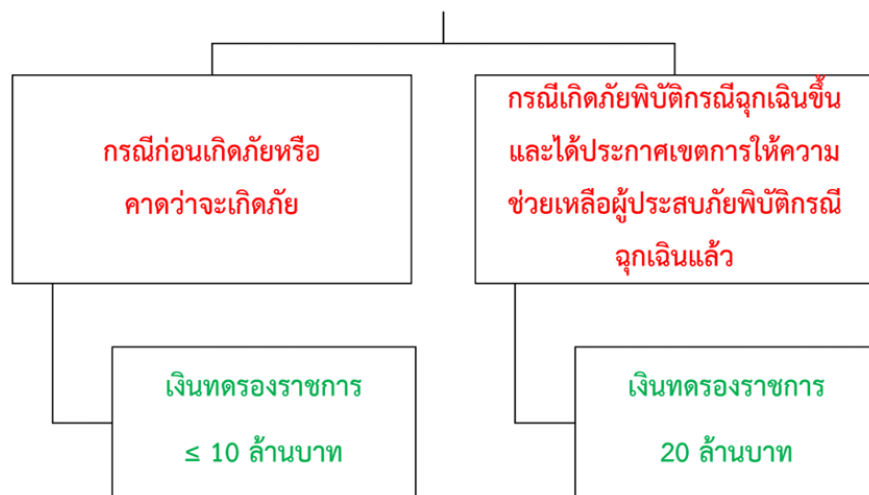
การระดมสรรพกำลังและทรัพยากรเข้าป้องกัน ลดผลกระทบ และให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือได้รับผลกระทบ ซึ่งต้องอาศัยงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทันการณ์ งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในภารกิจดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดวงเงินอุดหนุนราชการไว้ใน 2 กรณีด้วยกัน กล่าวคือ

1) กรณีก่อนเกิดภัยหรือคาดว่าจะเกิดภัย เป็นกรณีคาดหมายว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้น ในเวลาอันใกล้ ให้ใช้เพื่อการป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ซึ่งจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลัน ภายในวงเงินไม่เกิน 10 ล้านบาท โดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย วัตถุประสงค์ของการใช้เงิน ทดรองราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ก็เพื่อเป็นการใช้จ่ายเงินเมื่อคาดหมายว่าจะเกิดภัยพิบัติขึ้นในเวลาอันใกล้และจำเป็นต้องรีบป้องกันหรือยับยั้งโดยฉับพลัน และเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติโดยเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม ไม่สามารถใช้จ่ายเพื่อสร้างสิ่งก่อสร้าง หรือสาธารณูปโภคที่ถาวรหรือก่อสร้างใหม่ได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2563

2) กรณีเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้ว ให้ใช้เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ โดยเร่งด่วนตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติแต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้ใด โดยใช้สำหรับทุกสถานการณ์ภัย ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข โดยสรุปกล่าวคือ ในกรณีที่ภัยพิบัติเกิดขึ้นแล้วการใช้งบเงินทดรองราชการให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทุกจังหวัดมีวงเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินจังหวัดละ 20 ล้านบาท โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงิน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด และหากวงเงินไม่เพียงพอ จังหวัดสามารถเสนอเรื่องมายังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อขอขยายวงเงินทดรองราชการจากกระทรวงการคลังได้

การใช้งบประมาณ (จังหวัด)

รูปที่ 4.2-1 การใช้จ่ายเงินทดรองราชการกรณีก่อนเกิดภัยหรือคาดว่าจะเกิดภัย และกรณีเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น กรณีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายงบประมาณ นอกเหนือจากที่ได้รับการจัดสรรหรือได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วไม่เพียงพอและมีความจำเป็นที่

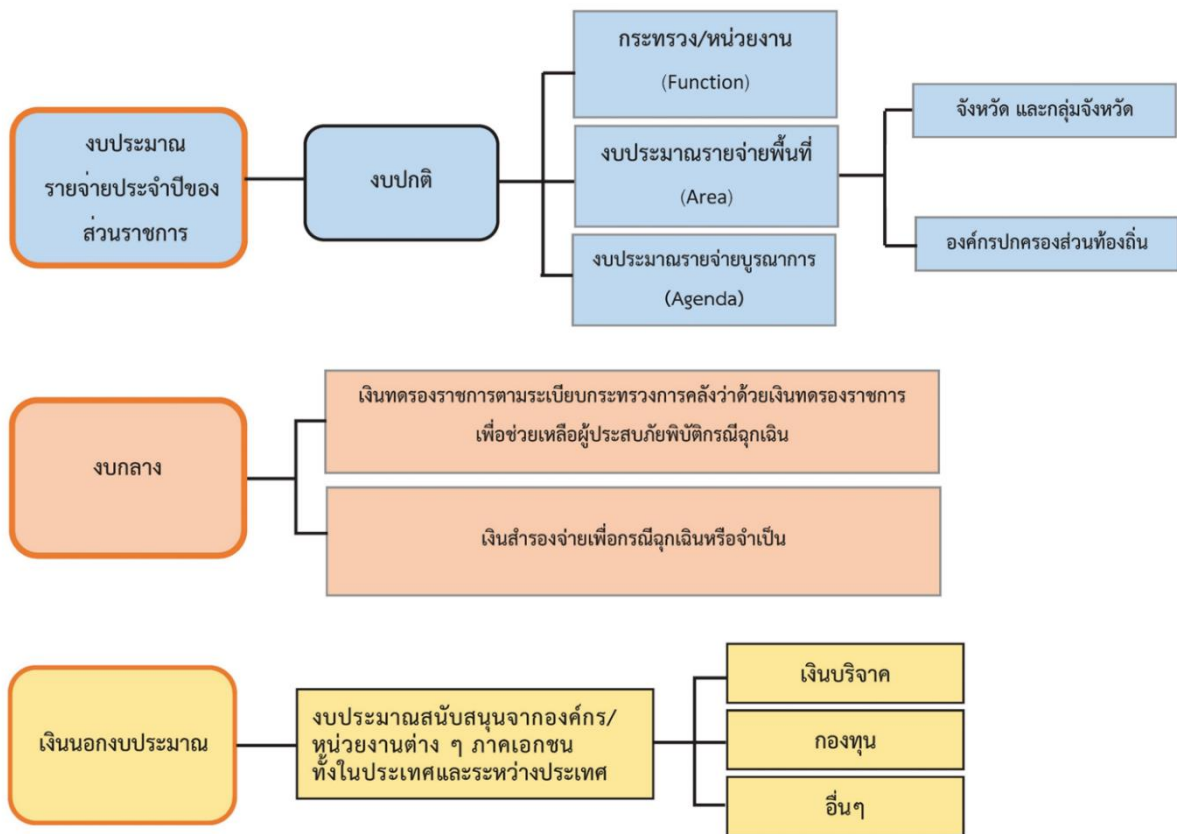
จะต้องรีบดำเนินการ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ให้ส่วนราชการขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย
งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน หรือจำเป็น ให้กระทำได้ในกรณีที่เป็นรายจ่าย ดังนี้

- (1) เป็นรายจ่ายเพื่อการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของ
ประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ
- (2) เป็นรายจ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายเพื่อการเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง
- (3) เป็นรายจ่ายที่ได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้วแต่มีจำนวนไม่เพียงพอและมีความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐ
ต้องใช้จ่ายหรือก่องหนผู้กัพนงงบประมาณโดยเร็ว
- (4) เป็นรายจ่ายที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ แต่มีภารกิจจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการและต้องใช้
จ่ายหรือก่องหนผู้กัพนงงบประมาณโดยเร็ว

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย
เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. 2562

เงินนอกราชการ เป็นบรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถ
เก็บไว้ใช้จ่ายได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลัง ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนจากองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ภาคเอกชน ทั้งใน
ประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน และผลักดันการดำเนินงานให้เป็นไป
ตามหลักการ ข้อกำหนดและเงื่อนไขขององค์กรผู้ให้การสนับสนุน และไม่ขัดแย้งกับแนวทางการดำเนินงานใน
แผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570 โดยแบ่งเป็นเงินบริจาค กองทุน และอื่น ๆ
ดังนี้

- (1) เงินบริจาค คือ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค รวมทั้งดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว โดย
การใช้เงินบริจาคให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทาง
ราชการ พ.ศ. 2526 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบ
สาธารณภัย พ.ศ. 2542 รวมถึงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (2) กองทุน คือ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้กองทุน รวมทั้งดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สิน
ดังกล่าว ซึ่งการใช้กองทุนในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. 2542 เป็นต้น
- (3) อื่น ๆ คือ เงินสนับสนุนในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่นอกเหนือจากเงินบริจาค และกองทุน

รูปที่ 4.2-2 แหล่งที่มาและวิธีการงบประมาณในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.3 การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

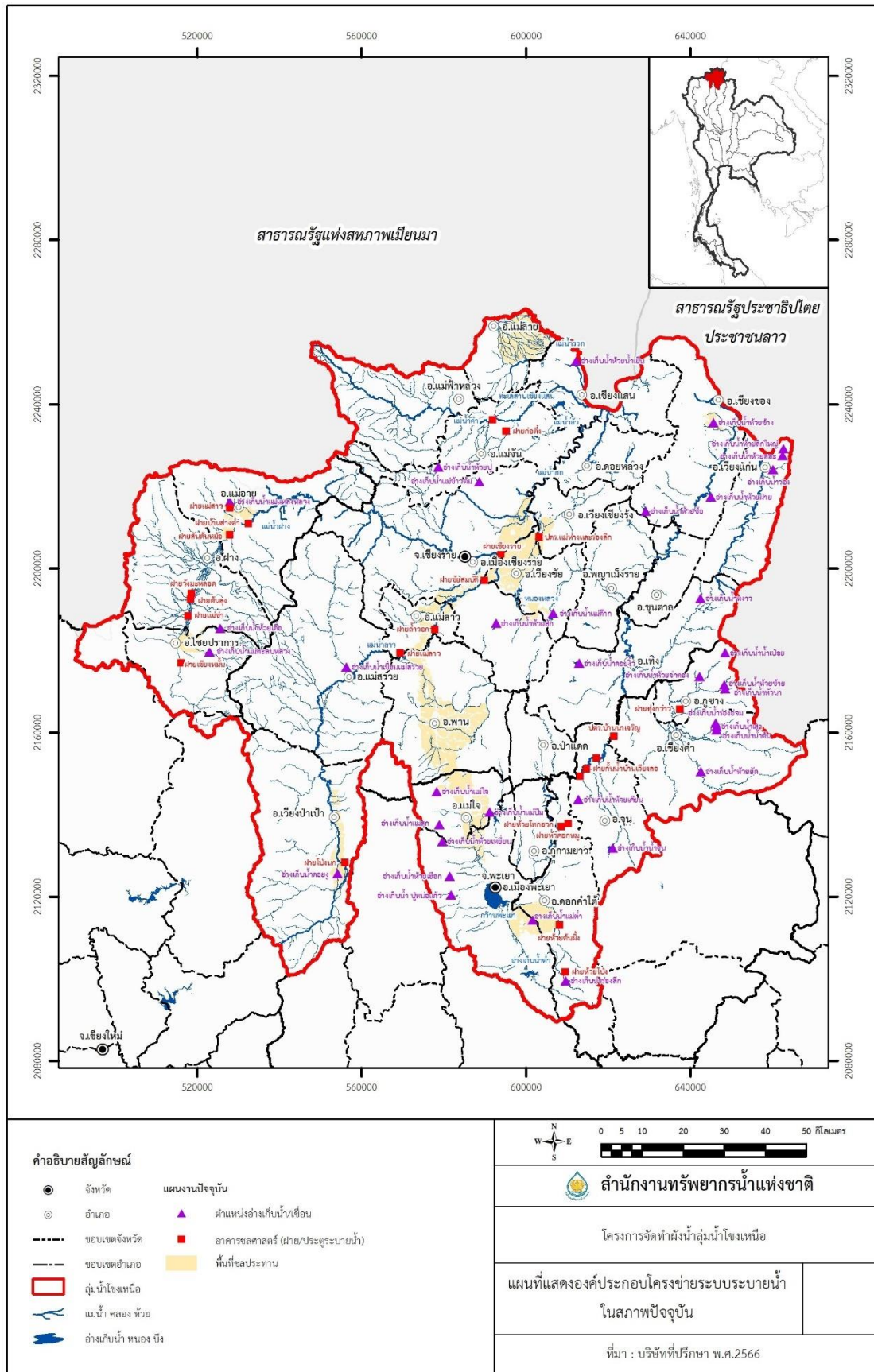
4.3.1 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมจากการวิเคราะห์ในโครงการจัดทำผังน้ำฯ

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 4 ให้นิยามของ “ผังน้ำ” โดย หมายความว่า แผนผังหรือแผนผังแสดงระบบทางน้ำที่มีน้ำไหลผ่าน ซึ่งเชื่อมโยงกันตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงทางออกสู่พื้นที่แหล่งน้ำ ทะเล หรือทางออกทางน้ำระหว่างประเทศ ซึ่งระบบทางน้ำดังกล่าวครอบคลุมทั้งแม่น้ำ ลำคลอง ห้วย หนอง บึง กุด ป่าบุง ป่าทาม พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่แหล่งกักเก็บน้ำ พื้นที่ทางน้ำหลาก พื้นที่น้ำนอง พื้นที่ลุ่มต่ำ ทางน้ำหรือพื้นที่อื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกันไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นโดยทางน้ำดังกล่าวอาจมีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี หรือบางช่วงเวลาก็ได้

จากร่างรายงานผลการศึกษาโครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ พื้นที่น้ำท่วมที่กำหนดขอบเขต (ร่าง) ผังน้ำจากสภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค (โครงข่ายถนน และช่องเปิดต่าง ๆ) ในสภาพปัจจุบัน (กรณี 1) ดังแผนผังแสดงองค์ประกอบโครงข่ายระบบระบายน้ำในสภาพปัจจุบันในรูปที่ 4.3.1-1 ส่วนใหญ่จะมีน้ำท่วมบริเวณพื้นที่ราบริมแม่น้ำ ได้แก่ ที่ราบริมแม่น้ำกมที่มีพื้นที่น้ำท่วมเกิดขึ้นบริเวณอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นบริเวณที่แม่น้ำลาวไหลมาบรรจบกับแม่น้ำกก และบริเวณอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นบริเวณพื้นที่ที่แม่น้ำฝางไหลมาบรรจบกับแม่น้ำกก และที่ราบริมแม่น้ำอิงมีพื้นที่น้ำท่วมเกิดขึ้นบริเวณอำเภอจุน จังหวัดพะเยา และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งมีขนาดพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติต่าง ๆ (คาบอุบัติ 2, 5, 10, 25, 50, และ 100 ปี) จำแนกรายจังหวัด อำเภอ และตำบล ดังแสดงในรูปที่ 4.3.1-2 ถึง รูปที่ 4.3.1-7 และตารางที่ 4.3.1-1 ขนาดพื้นที่น้ำท่วมในลุ่มน้ำโขงเหนือที่คาบอุบัติ 2, 5, 10, 25, 50, และ 100 ปี เท่ากับ 381.17, 465.03, 686.69, 903.06, 1,057.33, และ 1,158.90 ตร.กม. ตามลำดับ อย่างไรก็ตามขนาดพื้นที่น้ำท่วมในคาบอุบัติที่ปีต่าง ๆ จาก

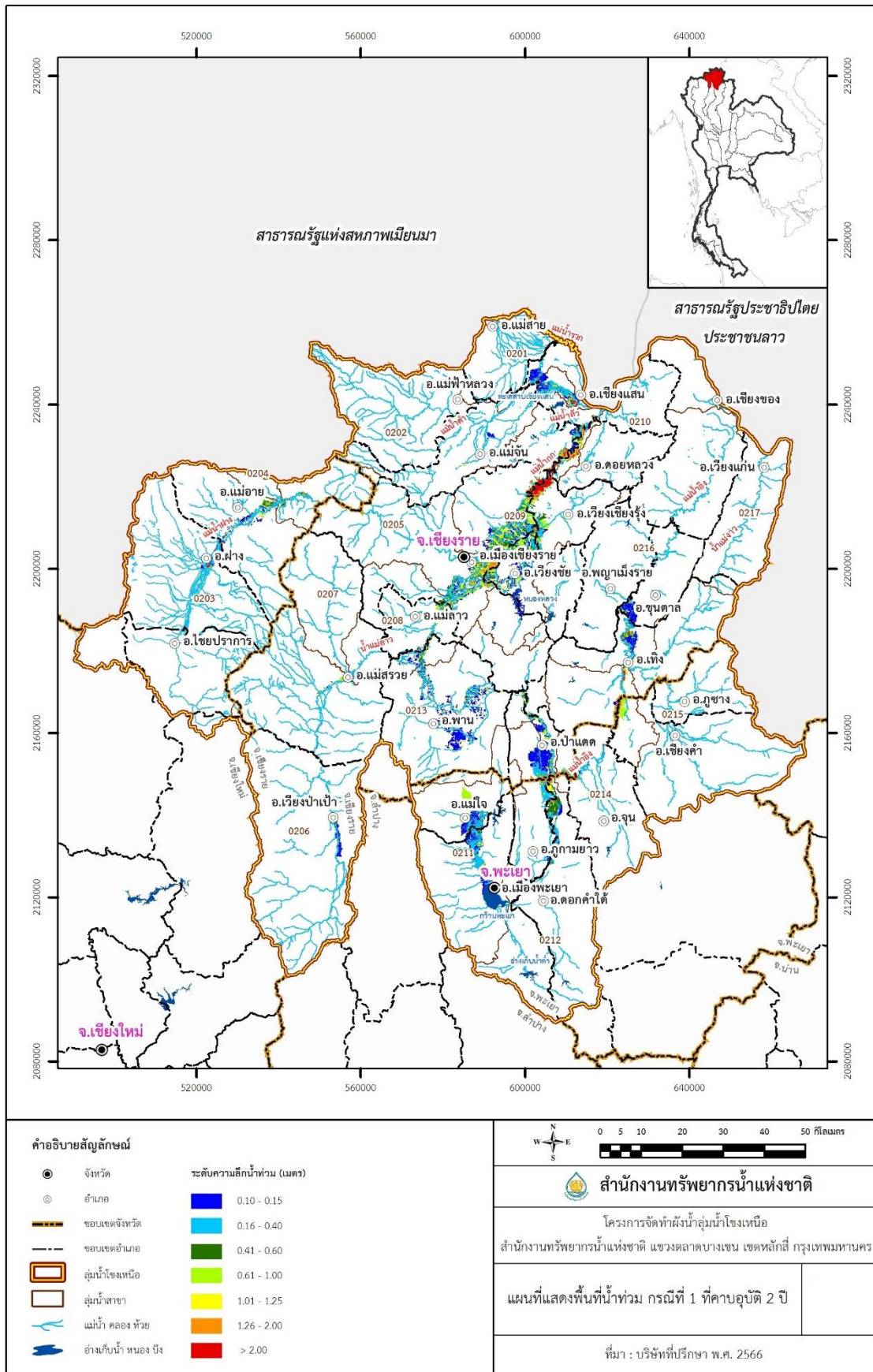

โครงการจัดทำผังน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือที่นำเสนอในรายงานฉบับนี้เป็นข้อมูลการวิเคราะห์เบื้องต้นจากรายงานฉบับร่างเท่านั้น โดยยังอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลในระดับพื้นที่เพิ่มเติมประกอบกับข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็นในพื้นที่เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลให้มีความละเอียดถูกต้องเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ดังนั้นการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมจึงควรพิจารณาร่วมกับข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ทำการศึกษาและรายงานไว้ เช่น ข้อมูลจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือ ข้อมูลจากกรมพัฒนาที่ดิน เป็นต้น

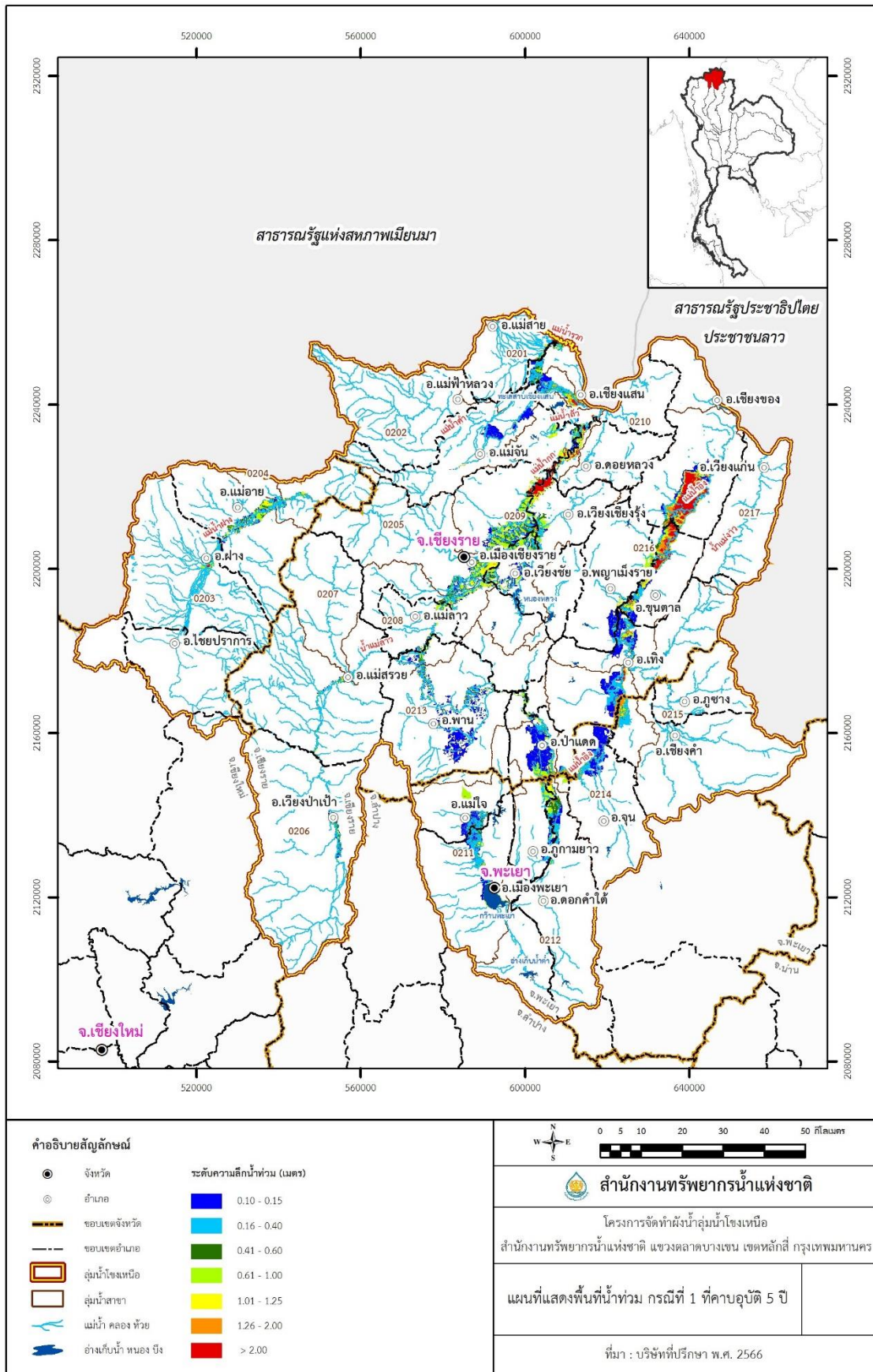
ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.3.1-1 แผนที่แสดงองค์ประกอบโครงข่ายระบบระบายน้ำในสภาพปัจจุบัน

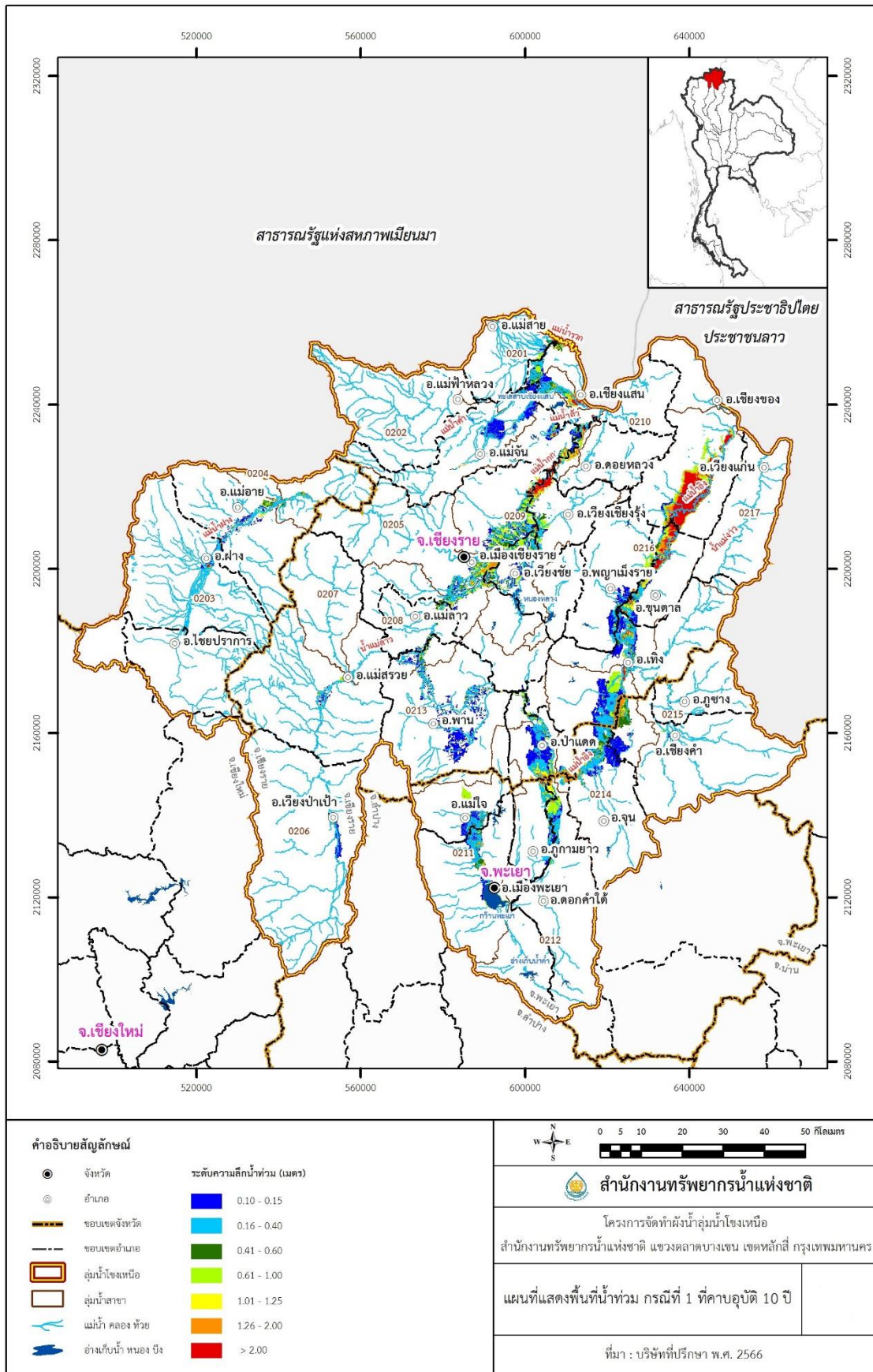
ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำครั้งที่ 2; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.3.1-2 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 2 ปี

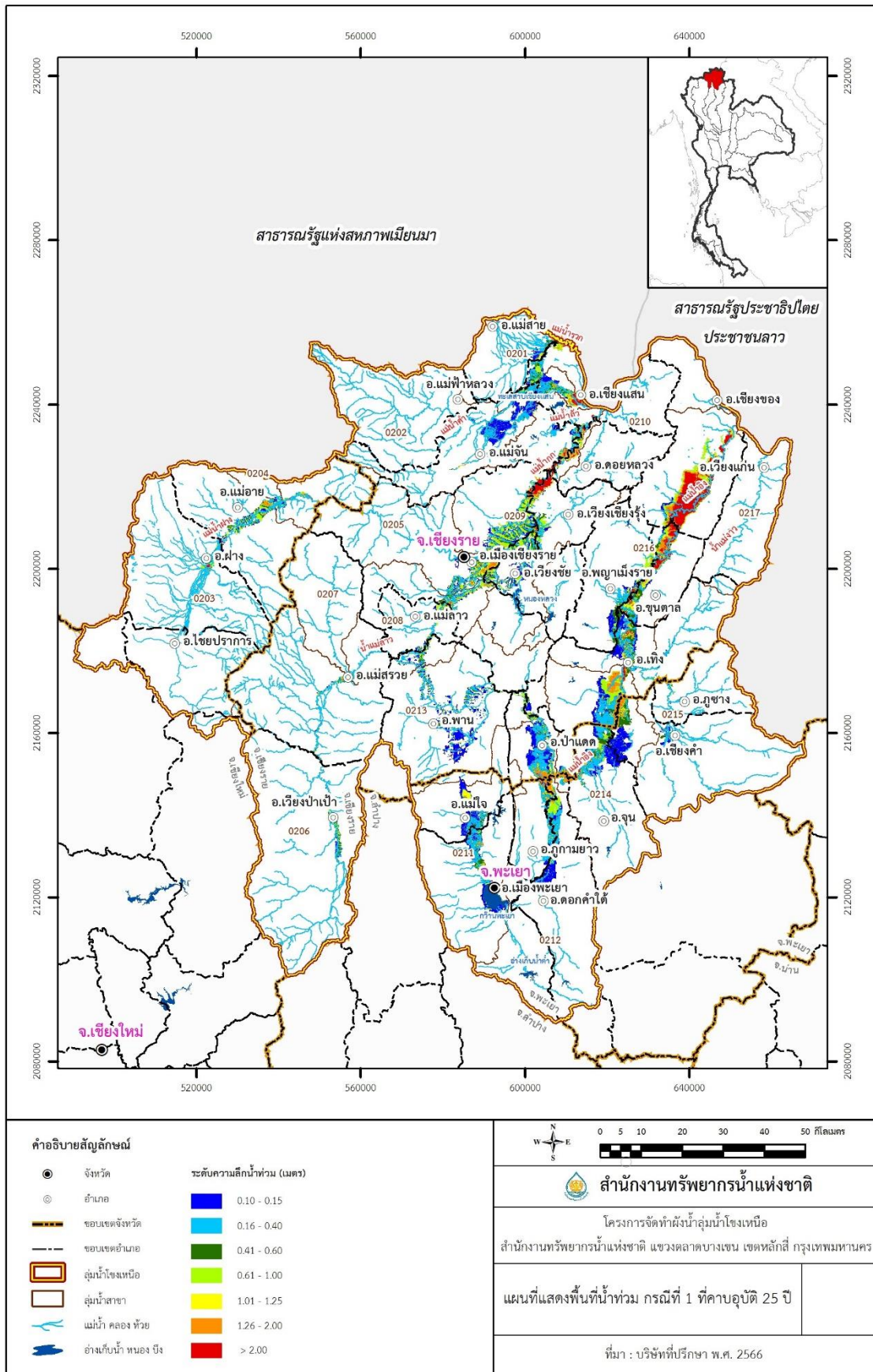
ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำครั้งที่ 2; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.3.1-3 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 5 ปี

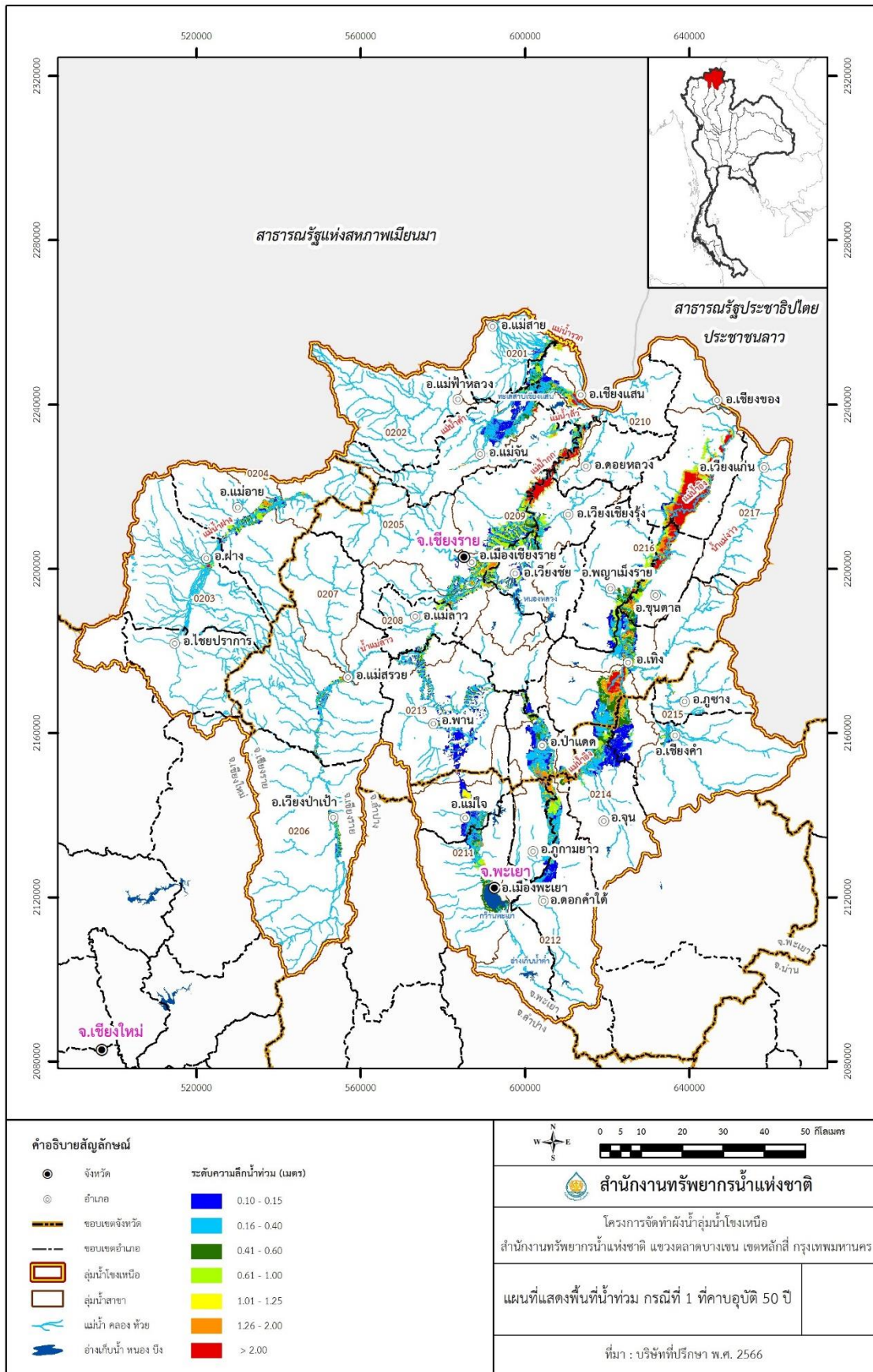
ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมฝั่งน้ำครั้งที่ 2; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.3.1-4 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 10 ปี

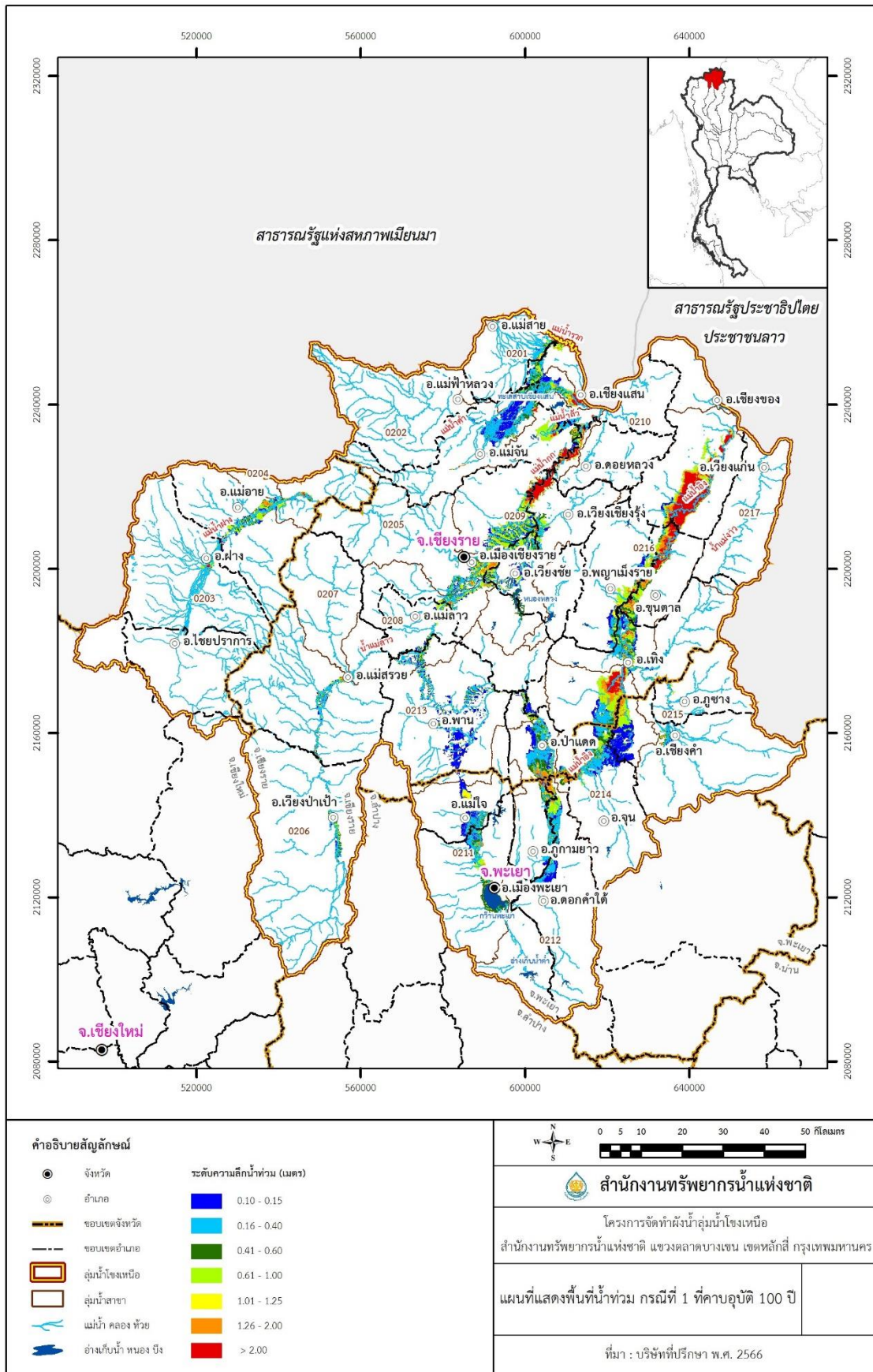
ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมฝั่งน้ำครั้งที่ 2; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.3.1-5 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 25 ปี

ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมฝั่งน้ำครั้งที่ 2; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.3.1-6 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 50 ปี

ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.3.1-7 แผนที่แสดงพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 100 ปี

ตารางที่ 4.3.1-1 ขนาดพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ (กรณีที่ 1 โครงการจัดทำฝังน้ำ)

รหัส	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตร.กม.)	พื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติต่าง ๆ (ตร.กม.)					
			2 ปี	5 ปี	10 ปี	25 ปี	50 ปี	100 ปี
0201	แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	427.88	6.83	21.20	24.02	29.29	30.04	30.14
0202	น้ำแม่จัน	1,188.07	25.38	40.13	55.84	70.12	81.57	89.49
0203	น้ำแม่ฝาง	2,074.99	17.13	17.81	32.59	32.38	34.59	34.91
0204	น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1	48.05	0.17	0.29	0.61	0.61	0.61	0.63
0205	น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2	858.07	33.57	33.65	37.65	38.23	38.48	40.97
0206	น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	2,093.83	9.85	11.85	18.05	21.38	28.92	30.13
0207	น้ำแม่สรวย	438.14	0.07	0.07	0.16	0.18	0.26	0.26
0208	น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	693.17	34.97	36.58	40.42	41.24	42.27	42.77
0209	น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 3	1,207.28	137.36	145.17	154.92	158.80	164.68	184.59
0210	แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	679.08	-	-	-	-	-	-
0211	แม่น้ำอิงตอนบน	911.67	67.08	69.66	70.59	81.36	83.31	83.52
0212	แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	1,207.45	53.39	73.82	88.73	106.97	108.96	109.85
0213	แม่น้ำพุง	1,083.36	57.60	64.11	63.77	65.51	68.22	71.48
0214	แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	989.15	26.13	93.16	149.00	167.36	179.50	185.21
0215	แม่ลาว	1,351.78	5.42	7.40	10.37	14.99	18.06	20.41
0216	แม่น้ำอิงตอนล่าง	1,695.15	37.97	203.32	240.85	252.97	258.83	266.67
0217	แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	488.16	-	-	-	-	-	-
รวม ลุ่มน้ำโขงเหนือ		17,435.28	512.92	818.22	987.57	1,081.39	1,138.30	1,191.03
ร้อยละของพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ		100.00	2.94	4.69	5.66	6.20	6.53	6.83

ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมฝังน้ำครั้งที่ 2; โครงการจัดทำฝังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

4.3.2 ขอบเขตฝังน้ำ และพื้นที่ทางน้ำหลากในลุ่มน้ำโขงเหนือ

จากเอกสารประกอบการประชุมฝังน้ำครั้งที่ 2 โครงการจัดทำฝังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ ได้กำหนดขอบเขตของฝังน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ จากพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอุบัติ 100 ปี โดยมีองค์ประกอบในการบริหารจัดการอุทกภัยหลังมีการพัฒนาโครงการที่อยู่ในแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความชัดเจนในการดำเนินการ ประกอบด้วย องค์ประกอบในการบริหารจัดการอุทกภัยและ โครงข่ายระบบระบายน้ำในสภาพปัจจุบัน ประกอบกับโครงการที่อยู่ในแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความชัดเจนในการดำเนินการ ในช่วงปี พ.ศ. 2567- 2571 เพื่อต้องการให้ฝังน้ำสามารถใช้ประกอบการบริหารจัดการน้ำได้ไปอีกระยะหนึ่ง ก่อนมีการปรับปรุงฝังน้ำ ซึ่งในขอบเขตฝังน้ำมีองค์ประกอบ คือ พื้นที่ทางน้ำหลาก (ล.) พื้นที่น้ำนอง (น.) และพื้นที่ลุ่มต่ำ (ต.) ซึ่งมีรหัสโซน นิยาม และข้อเสนอแนะการใช้ประโยชน์ที่ดินดังแสดงในตารางที่ 4.3.2-1 และเมื่อทำการวิเคราะห์แบ่งรหัสโซนพื้นที่แล้ว มีลักษณะดังรูปที่ 4.3.2-1 โดย

พื้นที่ทางน้ำหลาก (ล.) จากนิยามกล่าวว่า ทางน้ำธรรมชาติ หรือที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อรองรับน้ำหลากหรือน้ำขึ้น และน้ำลง และให้น้ำสามารถระบาย หรือไหลผ่านได้ และพื้นที่ริมตลิ่งที่ออกแบบไว้ให้เป็นทางระบายน้ำท่วม รวมทั้งพื้นที่ราบหรือลาดบริเวณริมทางน้ำ จากเอกสารประกอบการประชุมฝังน้ำครั้งที่ 2 โครงการจัดทำฝังน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ ได้กำหนดให้ขอบเขตพื้นที่ทางน้ำหลาก เป็นขอบเขตพื้นที่ที่มีน้ำท่วมจากการศึกษาน้ำท่วมกรณีที่มีองค์ประกอบในการบริหารจัดการอุทกภัยหลังมีการพัฒนาโครงการที่อยู่ในแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความชัดเจนในการดำเนินการ ประกอบด้วย องค์ประกอบในการบริหารจัดการอุทกภัย และโครงข่ายระบบระบาย

น้ำในสภาพปัจจุบัน ประกอบกับโครงการที่อยู่ในแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความชัดเจนในการดำเนินการ ในช่วงปี พ.ศ. 2567- 2571 ที่คาบอับติ 100 ปี ที่ไม่ได้อยู่ในขอบเขตตามที่หน่วยงานราชการกำหนดไว้ หรือไม่ได้ อยู่ในเขตพื้นที่น้ำนอง (น.) และพื้นที่ลุ่มต่ำ (ต.)

ขอบเขตพื้นที่น้ำนอง (น.) จากนิยามกล่าวว่า เป็นพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังเป็นประจำในฤดูน้ำหลาก หรือพื้นที่ที่มี ศักยภาพเพื่อใช้เป็นที่ชะลอน้ำ โดยมีอาคารบังคับน้ำสำหรับบริหารจัดการน้ำเข้าออก จากเอกสารประกอบการ ประชุมผั่งน้ำครั้งที่ 2 โครงการจัดทำผั่งน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ ได้กำหนดขอบเขตพื้นที่น้ำนองอยู่ในเขตพื้นที่ชลประทาน และพื้นที่แก้มลิง ซึ่งบริเวณดังกล่าวต้องมีอาคารชลศาสตร์อยู่ในพื้นที่เพื่อใช้สำหรับบริหารจัดการน้ำเข้าออก (ลุ่มน้ำโขงเหนือไม่มีพื้นที่น้ำนอง)

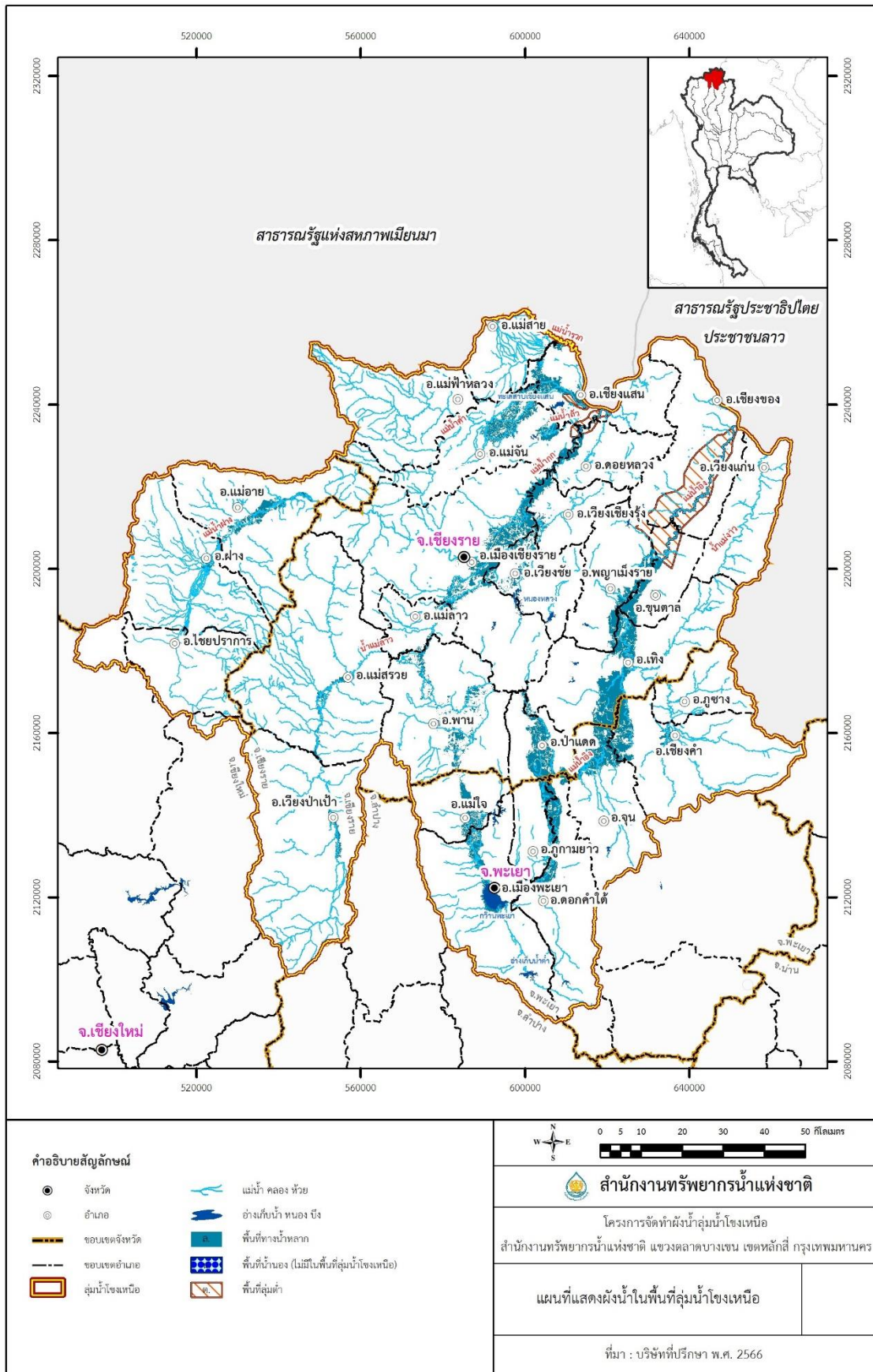
ขอบเขตพื้นที่ลุ่มต่ำ (ต.) จากนิยามกล่าวว่า พื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังเป็นประจำในฤดูน้ำหลาก เพื่อใช้เป็นที่ ชะลอน้ำ จากเอกสารประกอบการประชุมผั่งน้ำครั้งที่ 2 โครงการจัดทำผั่งน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ ได้กำหนดขอบเขต พื้นที่ลุ่มต่ำ อยู่ในเขตพื้นที่ชลประทานและพื้นที่แก้มลิง กำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาองค์ประกอบ และแนวทางการ บริหาร จัดการเพื่อชะลอน้ำและกักเก็บชั่วคราว

ตารางที่ 4.3.2-1 รหัสโซน นิยาม และข้อเสนอแนะการใช้ประโยชน์ที่ดินของผั่งน้ำ

รหัสโซน	นิยามของรหัสโซน	ข้อเสนอแนะการใช้ประโยชน์ที่ดิน
พื้นที่น้ำหลาก (ล.)	ทางน้ำธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อ รองรับ น้ำหลากหรือน้ำขึ้นและน้ำลง และให้ น้ำสามารถ ระบายหรือไหลผ่านได้และพื้นที่ ริมหตลิ่ง ที่ออกแบบไว้ให้เป็นทางระบายน้ำ ท่วม รวมทั้ง พื้นที่ราบหรือลาดบริเวณริมทาง น้ำ	ควรใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นเขตชนบทและเกษตรกรรม เป็นส่วนใหญ่ และ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องการเกษตร โดยมีให้เกิดการพัฒนาที่อาจก่อให้เกิด การเบียดเบียน ทางน้ำหรือกระแสน้ำ หรือกีดขวางการไหลของน้ำใน ระบบ ทางน้ำ เว้นแต่การใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนด ไว้เป็นเขตชุมชน เขตอุตสาหกรรม และเขตพื้นที่ ป้องกันน้ำท่วมตามผังเมืองรวม
พื้นที่น้ำนอง (น.)	เป็นพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังเป็นประจำในฤดูน้ำ หลาก หรือพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อใช้เป็นที่ ชะลอน้ำ โดยมีอาคารบังคับน้ำสำหรับบริหาร จัดการน้ำเข้าออก	ควรใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นเขตชนบทและเกษตรกรรม เป็นส่วนใหญ่ และ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องการเกษตร โดยมีให้เกิดการพัฒนาที่อาจก่อให้เกิด การเบียดเบียน ทางน้ำหรือกระแสน้ำ หรือกีดขวางการไหลของน้ำใน ระบบ ทางน้ำ เว้นแต่การใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนด ไว้เป็นเขตชุมชน เขตอุตสาหกรรม และเขตพื้นที่ ป้องกันน้ำท่วมตามผังเมืองรวม
พื้นที่ลุ่มต่ำ (ต.)	พื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังเป็นประจำในฤดูน้ำหลาก เพื่อใช้เป็นที่ชะลอน้ำ	พื้นที่ควรใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นเขตอนุรักษ์ชนบทและ เกษตรกรรม และ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องการเกษตร โดยมีให้เกิดการพัฒนาที่อาจก่อให้เกิด การเบียดเบียน ทางน้ำหรือกระแสน้ำ หรือกีดขวางการไหลของน้ำใน ระบบทางน้ำ

ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมผั่งน้ำ ครั้งที่ 2; โครงการจัดทำผั่งน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

อย่างไรก็ตามขอบเขตผั่งน้ำและพื้นที่ทางน้ำหลากในลุ่มน้ำโขงเหนือ ที่เสนอในรายงานฉบับนี้เป็นพื้นที่ทาง น้ำหลากเบื้องต้นของลุ่มน้ำโขงเหนือ โดยใช้ขอบเขตพื้นที่น้ำท่วมที่คาบอับติ 100 ปี ที่นำเสนอในการรับฟังความ คิดเห็นจากการประชุมผั่งน้ำ ครั้งที่ 2 เพื่อเสนอขอบเขตผั่งน้ำ และแนวคิดในการวิเคราะห์และกำหนดรหัสโซน ของพื้นที่ผั่งน้ำ โดยทางโครงการจัดทำผั่งน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ ซึ่งยังอยู่ระหว่างการศึกษเพิ่มเติม เพื่อจะได้นำมา สรุปลในการจัดทำแผนที่/แผนผั่ง ของ “ผั่งน้ำ” ให้สมบูรณ์ต่อไปเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมผั่งน้ำ ครั้งที่ 2; โครงการจัดทำผั่งน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.3.2-1 แผนที่แสดงผั่งน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ

4.3.3 ข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม และตำแหน่งสถานีตรวจวัดข้อมูล สถานีเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ

การติดตามสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำจะติดตามข้อมูลน้ำจากสถานีวัดน้ำต่าง ๆ ที่มีอยู่ในลุ่มน้ำและนอก
ลุ่มน้ำที่มีผลกระทบต่อสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำ สถานีวัดน้ำทางอุตุ-อุทกวิทยา ที่มีอยู่ ประกอบด้วย สถานีวัดน้ำฝน
และสถานีวัดน้ำท่า ซึ่งการคัดเลือกสถานีวัดน้ำเป็นสถานีหลักเฝ้าระวัง เพื่อติดตามสถานการณ์จะต้องสื่อและแสดง
ให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์น้ำท่วมได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะได้ดำเนินการคัดเลือกและกำหนดเป็น
สถานีหลักเฝ้าระวังต่อไปในการจัดทำแผนปฏิบัติการ สำหรับในลุ่มน้ำโขงเหนือ มีสถานีวัดน้ำที่ใช้ประกอบการ
ติดตามสถานการณ์ดังนี้

1) สถานีวัดน้ำฝนในลุ่มน้ำโขงเหนือใช้สถานีของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่
จะมีต่อไปในอนาคต ปัจจุบันมีจำนวน 49 สถานี ดังแสดงใน ตารางที่ 4.3.3-1 และตำแหน่งที่ตั้งสถานีดังรูปที่
4.3.3-1

2) สถานีวัดน้ำท่าในลุ่มน้ำโขงเหนือที่ใช้เป็นสถานีเฝ้าระวังในการเตือนภัย เป็นสถานีของ
หน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะมีต่อไปในอนาคต ปัจจุบันมีสถานีวัดระดับน้ำและสถานีวัด
ปริมาณน้ำที่ใช้เป็นสถานีเฝ้าระวังและเตือนภัยที่คัดเลือก จากศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบนจำนวน
12 สถานี ดังแสดงในตารางที่ 4.3.3-2 และที่ตั้งสถานีดังรูปที่ 4.3.3-2

ตารางที่ 4.3.3-1 สถานีวัดน้ำฝนในลุ่มน้ำโขงเหนือ

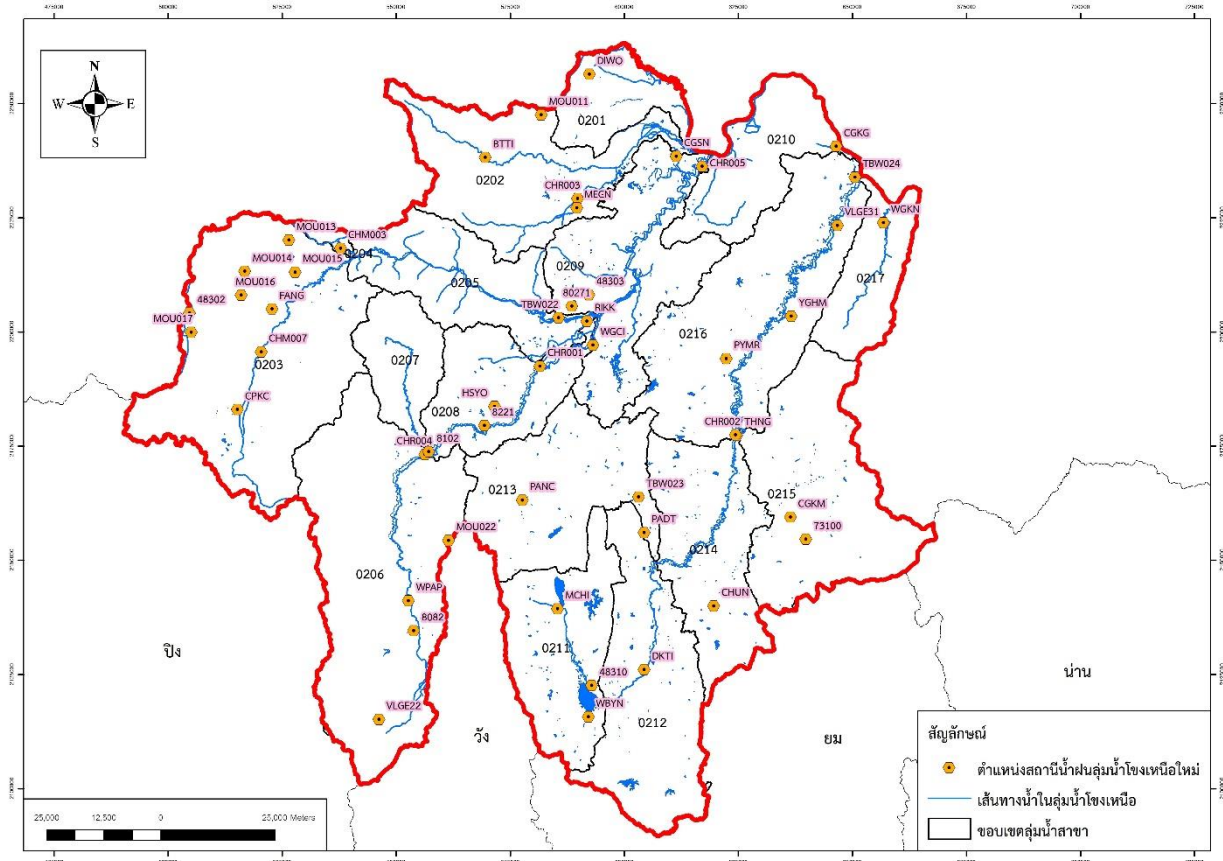
รหัส	สถานี	ที่ตั้ง	หน่วยงาน	ปี (พ.ศ.)	ฝนรายปีเฉลี่ย (มม.)
MOU013	หน่วยจัดการต้นน้ำขุนแม่กก	ต.แม่ฮ้อย อ.แม่ฮ้อย จ.เชียงใหม่	สสน.	2563-2565	879.3
MOU016	ที่ทำการอุทยานแห่งชาติดอยผ้าห่มปก	ต.โป่งน้ำร้อน อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	สสน.	2563-2565	1169.4
TBW023	คลองแม่พุง	ต.ป่าแะ อ.ป่าแดด จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	812.2
PANC	สุสานคริสเตียน	ต.เมืองพาน อ.พาน จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	1024.4
RIKK	อบต.รอบเวียง	ต.รอบเวียง อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	529
MCHI	ทต.แม่ใจ	ต.แม่ใจ อ.แม่ใจ จ.พะเยา	สสน.	2557-2565	755.3
CGKM	ทต.ห้วยวน	ต.ห้วยวน อ.เชียงคำ จ.พะเยา	สสน.	2557-2565	770.6
PYO001	ท้ายกว๊านพะเยา	ต.เวียง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	สสน.	2563-2565	805.3
CHR003	แม่จัน	ต.แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	1187.3
DKTI	อบต.แม่ฮ้อง	ต.แม่ฮ้อง อ.ภูพานยาว จ.พะเยา	สสน.	2557-2565	691.1
MECN	ทต.แม่จัน	ต.แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	1398.9
PADT	ทต.ป่าแดด	ต.ป่าแดด อ.ป่าแดด จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	947
WBYN	อบต.แม่ใส	ต.แม่ใส อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	สสน.	2557-2565	935.5
CHR004	แม่สรวย	ต.แม่สรวย อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	967.5
CPKC	ทต.ไชยปราการ	ต.ปงคำ อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	สสน.	2557-2565	864.3
WGKN	ทต.หลายงาว	ต.หลายงาว อ.เวียงแก่น จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	902.5
CGKG	ทต.เวียง	ต.เวียง อ.เชียงของ จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	1098.6
CHR005	เชียงแสน	ต.โยนก อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	1242.4
TBW024	สะพานอิงอุดม	ต.ศรีดอนชัย อ.เชียงของ จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	1064.8
CHM007	ฝาง	ต.แม่สุ่น อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	สสน.	2563-2565	1025.8
THING	ทต.เวียงเทิง	ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย	สสน.	2558-2565	810.3
VLGE31	ชุมชนม่วงชุม	ต.ศรี้ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	673.7
MOU022	หน่วยจัดการต้นน้ำแม่พริก (หน่วยย่อย ปางหลวง)	ต.ท่าก้อ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	1309.9

ตารางที่ 4.3.3-1 สถานีวัดน้ำฝนในลุ่มน้ำโขงเหนือ (ต่อ)

รหัส	สถานี	ที่ตั้ง	หน่วยงาน	ปี (พ.ศ.)	ฝนรายปีเฉลี่ย (มม.)
PYMR	ทต.พญาเม็งราย	ต.เม็งราย อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	961.5
WPAP	ทต.เวียงป่าเป้า	ต.เวียง อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	845
FANG	อบต.เวียง	ต.เวียง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	สสน.	2557-2565	778.7
CGSN	ทต.โยนก	ต.โยนก อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	1157.2
CHR002	เทิง	ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	1199.9
MOU014	หน่วยจัดการต้นน้ำดอยผาหลวง	ต.แม่สาว อ.แม่สาย จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	1411.2
MOU017	หน่วยจัดการต้นน้ำแม่ผะ (อ่างขวาง)	ต.แม่สุ่น อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	สสน.	2563-2565	1895.9
MOU011	หน่วยจัดการต้นน้ำดอยตุง	ต.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	2034.2
CHM003	แม่สาย	ต.ท่าตอน อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่	สสน.	2563-2565	1125.8
CHUN	ทต.ห้วยข้าวกล้า	ต.ห้วยข้าวกล้า อ.จุน จ.พะเยา	สสน.	2557-2565	1056.1
HSYO	ทต.ดงมะดะ	ต.ดงมะดะ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	1072
TBW022	สะพานแม่ฟ้าหลวง	ต.รอบเวียง อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	1191.3
WGCI	ทต.สิริเวียงชัย	ต.เวียงชัย อ.เวียงชัย จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	1101.5
VLGE22	ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยโป่ง	ต.แม่เจดีย์ใหม่ อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	998.1
CHR001	เมืองเชียงราย	ต.ป่าอ้อดอนชัย อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย	สสน.	2563-2565	1381
YGHM	ทต.ยางฮ่อม	ต.ยางฮ่อม อ.ขุนตาล จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	1268.3
DIWO	ทต.เวียงพางคำ	ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	1114
BTTI	อบต.เทอดไทย	ต.เทอดไทย อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย	สสน.	2557-2565	1121
8221	ฝายแม่ลาว	ต.ดงมะดะ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย	ชป.	2547-2564	1450.3
8102	อ.แม่สรวย	ต. อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	ชป.	2498-2565	1253.1
80271	หน่วยอุทกวิทยา จ.เชียงราย	ต.สันทราย อ.เมือง จ.เชียงราย	ชป.	2542-2565	1605.1
8082	อ.เวียงป่าเป้า	ต. อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	ชป.	2465-2565	1121.6
73100	หน่วยอุทกวิทยา จ.พะเยา บ้านฝายกวาง	ต.ฝายกวาง อ.เชียงคำ จ.พะเยา	ชป.	2540-2565	1400.7
48303	สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย	ต.บ้านดู่ อ.เมือง จ.เชียงราย	อต.	2536-2565	1756.1
48310	สถานีอุตุนิยมวิทยาพะเยา	ต.บ้านด้อม อ.เมือง จ.พะเยา	อต.	2536-2565	1206
48302	สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงใหม่ (ดอยอ่างขาง)	ต.แม่สุ่น อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	อต.	2550-2565	1901.22

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, ศูนย์อุทกวิทยาชลประทาน (2565), หน่วยงานสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, ศูนย์อุทกวิทยาชลประทาน (2565), หน่วยงานสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

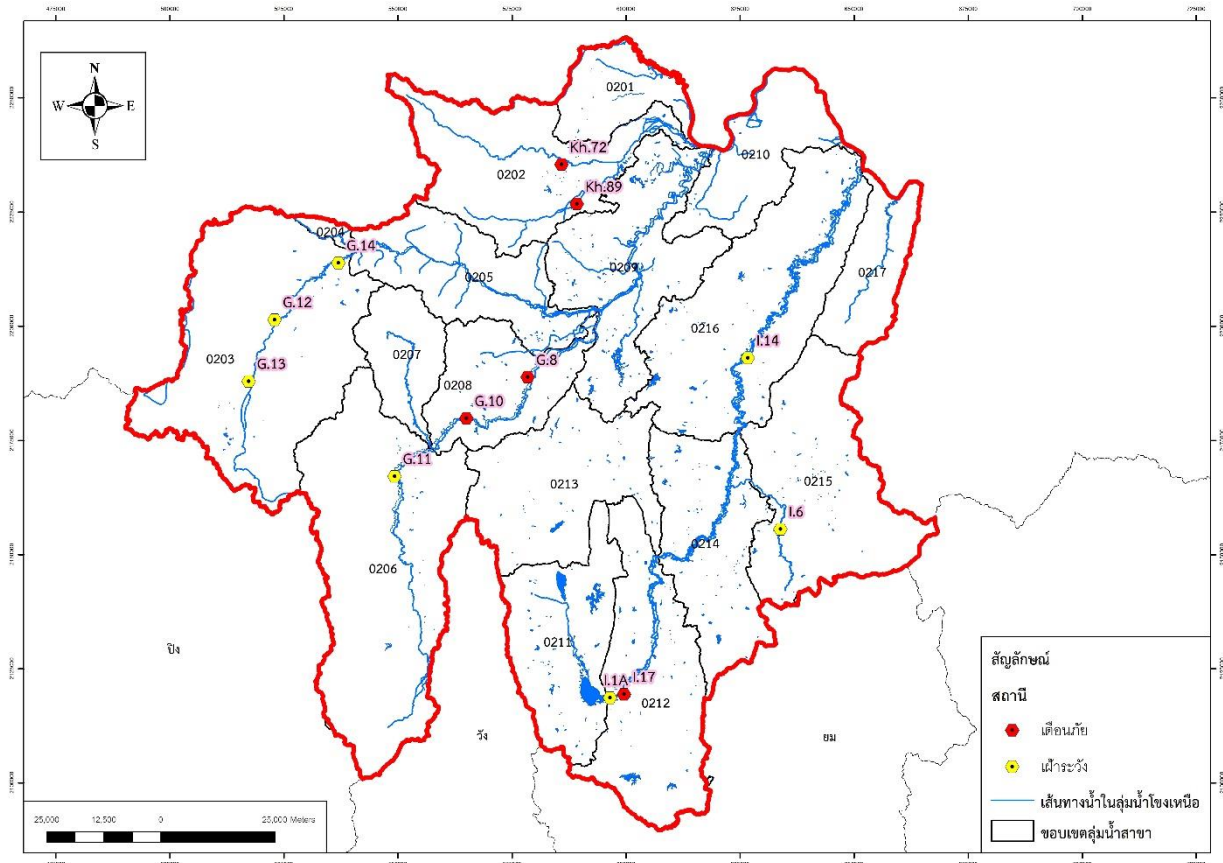
รูปที่ 4.3.3-1 ตำแหน่งสถานีวัดน้ำฝนที่คัดเลือกในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

ตารางที่ 4.3.3-2 สถานีสำรวจปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำโขงเหนือที่ใช้เป็นสถานีเฝ้าระวังในการเตือนภัย

รหัสสถานี	ที่ตั้ง	พิกัด	
		Latitude	Longitude
G.11	น้ำแม่ลาว ต.ป่าแดด อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	19.712565	99.476937
G.10	บ้านโป่งปูเฟือง ต.แม่สรวย อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	19.712565	19.712565
G.8	บ้านต้นยาง ต.บัวสลี อ.แม่ลาว จ.เชียงราย	19.793710	99.749680
G.13	สะพานแม่ข่า ต.แม่ข่า อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	19.787063	99.165509
G.12	บ้านใหม่ริมฝาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่	19.908699	99.219853
G.14	สะพานบ้านคายน ใน ต. บ้านคายน อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่	20.020853	99.353851
Kh.72	บ้านแม่คำหลักเจ็ด ต.ศรีค้ำ อ.แม่จัน จ.เชียงราย	20.218364	20.218364
Kh.89	บ้านหัวสะพาน ต.ป่าซาง อ.แม่จัน จ.เชียงราย	20.157532	20.157532
I.1A	สถานีประมง ต.เวียง อ.เมือง จ.พะเยา	19.158333	99.918056
I.17	บ้านเจดีย์งาม อ.เมือง จ.พะเยา	19.165000	99.947500
I.6	บ้านแวน ต.น้ำแวน อ.เชียงคำ จ. พะเยา	19.490000	100.276389
I.14	บ้านน้ำอิ่ง อ.ขุนตาล จ.เชียงราย	20.157532	100.200787

ที่มา: ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน

หมายเหตุ : เรียงลำดับสถานีตามทิศทางการไหลของน้ำจากต้นน้ำไปปลายน้ำ

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน

รูปที่ 4.3.3-2 ตำแหน่งสถานีสำรวจปริมาณน้ำท่าที่ใช้เป็นสถานีเฝ้าระวังในการเตือนภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

ข้อมูลปัจจัยการเกิดภาวะน้ำท่วม

การกำหนดระดับสถานการณ์น้ำ ที่ใช้ในการเตือนภัยน้ำท่วมในภาพรวมตามกรอบโครงสร้าง ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ได้จัดทำเกณฑ์การกำหนดสถานะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือเพื่อใช้ในการเตือนภัยน้ำท่วม โดยมีปัจจัยบ่งชี้ 4 ปัจจัย ได้แก่ ปริมาณน้ำฝน ระดับน้ำในลำน้ำ ปริมาณน้ำในลำน้ำ และปริมาณน้ำใช้การ ในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางในพื้นที่ศึกษา

โดยแบ่งเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมออกเป็น 3 กรณี ได้แก่ กรณีปกติ กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน และกรณีเกิดภาวะวิกฤติน้ำท่วม ซึ่งมีรายละเอียดปัจจัยบ่งชี้ทั้ง 4 ปัจจัย ความถี่ของข้อมูล และเกณฑ์ที่ใช้แบ่งกรณีภาวะน้ำท่วมกล่าวโดยสรุปดังแสดงในตารางที่ 4.3.3-3 และแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3.3-3 เกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วม

ปัจจัยบ่งชี้	ความถี่ของข้อมูล	หน่วย	กรณีปกติ	กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน	กรณีเกิดภาวะวิกฤติน้ำท่วม
ปริมาณน้ำฝน	รายเดือน	มิลลิเมตร	ค่าเฉลี่ย	ฝนตกหนัก (มากกว่า 90-150 มม./วัน) ต่อเนื่อง 3 วัน	ฝนตกหนัก (มากกว่า 150 มม./วัน) ต่อเนื่อง
ระดับน้ำในลำน้ำ	รายเดือน	ม.รทก.	80% ของระดับตลิ่ง	>80% ของระดับตลิ่ง หรือมีน้ำล้นตลิ่ง	ระดับสูงกว่าตลิ่งอย่างต่อเนื่อง
ปริมาณน้ำในลำน้ำ	รายเดือน	ลบ.ม./วินาที	80% ของความจุลำน้ำ	>80% ของความจุลำน้ำ หรือมีน้ำล้นตลิ่ง	ปริมาณสูงอยู่ในระดับวิกฤติอย่างต่อเนื่อง
แหล่งน้ำต้นทุน	รายเดือน	ล้าน ลบ.ม.	30-80% ของปริมาณน้ำใช้การ	80-100% ของปริมาณน้ำใช้การ	>100% ของปริมาณน้ำใช้การ

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(1) ปริมาณน้ำฝน

ข้อมูลปริมาณน้ำฝนรายเดือนเป็นการวิเคราะห์ปริมาณน้ำฝนเชิงพื้นที่ของกลุ่มน้ำซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมของ สททช. การจัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านปริมาณน้ำฝนแบ่งได้เป็น 3 กรณี ดังนี้ โดยกำหนดขนาดปริมาณน้ำฝนในกรณีปกติให้เท่ากับค่าเฉลี่ยของเดือนนั้น ๆ ส่วนกรณีเกิดภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน ปริมาณน้ำฝนจะมากกว่า 90 - 150 มม./วัน และตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน 3 วัน และกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำท่วม ปริมาณน้ำฝนมากกว่า 150 มม./วัน และตกหนักอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละลุ่มน้ำ โดยได้แสดงปริมาณฝนเฉลี่ยรายเดือน (กรณีปกติ) ในแต่ละลุ่มน้ำสาขา และแต่ละอำเภอในเขตลุ่มน้ำโขงเหนือไว้ดังตารางที่ 2.1.6-2 และตารางที่ 2.1.6-3 ในบทที่ 2 ตามลำดับ

(2) ระดับน้ำในลำน้ำ

ข้อมูลระดับน้ำในลำน้ำจะใช้ข้อมูลรายเดือนโดยกำหนดจุดพิจารณาที่สถานีวัดน้ำท่าของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งเป็นสถานีเฝ้าระวังในการบริหารจัดการน้ำ และเป็นจุดเดียวกันกับจุดพิจารณาปริมาณน้ำในลำน้ำ เกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านระดับน้ำแบ่งได้เป็น 3 กรณี โดยกรณีปกติมีระดับน้ำไม่เกินร้อยละ 80 ของระดับตลิ่ง กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน มีระดับน้ำที่มากกว่าร้อยละ 80 ของระดับตลิ่ง และกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำท่วม มีระดับน้ำสูงกว่าตลิ่งอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านระดับน้ำในลำน้ำไว้ในตารางที่ 4.3.3-4

ตารางที่ 4.3.3-4 เกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านระดับน้ำ

ชื่อสถานี	แม่น้ำ	ระดับตลิ่ง (ม. รทก.)	ระดับท้องน้ำ (ม. รทก.)	เกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วม (ม. รทก.)		
				กรณีปกติ	กรณีน้ำท่วมฉุกเฉิน	กรณีวิกฤติน้ำท่วม
G.11	น้ำแม่ลาว	468.855	461.705	< 467.425	> 467.425	> 468.855 (อย่างต่อเนื่อง)
G.10	น้ำแม่ลาว	438.84	432.18	< 437.509	> 437.509	> 438.84 (อย่างต่อเนื่อง)
G.8	น้ำแม่ลาว	410.66	404.10	< 409.348	> 409.348	> 410.66 (อย่างต่อเนื่อง)
G.13	น้ำแม่ฝาง	485.96	480.5	< 484.868	> 484.868	> 485.96 (อย่างต่อเนื่อง)
G.12	น้ำแม่ฝาง	466.34	459.665	< 465.005	> 465.005	> 466.34 (อย่างต่อเนื่อง)
G.14	น้ำแม่ฝาง	452.245	442.17	< 450.230	> 450.23	> 452.245 (อย่างต่อเนื่อง)
Kh.72	น้ำแม่คำ	399.76	393.57	< 398.520	> 398.520	> 399.758 (อย่างต่อเนื่อง)
Kh.89	น้ำแม่จัน	411.66	406.085	< 410.545	> 410.545	> 411.66 (อย่างต่อเนื่อง)
I.1A	แม่น้ำอิง	395.063	387.08	< 393.466	> 393.466	> 395.063 (อย่างต่อเนื่อง)
I.17	แม่น้ำอิง	390.57	384.516	< 389.359	> 389.359	> 390.57 (อย่างต่อเนื่อง)
I.6	น้ำแวน	397.85	389.465	< 396.173	> 396.173	> 397.85 (อย่างต่อเนื่อง)
I.14	แม่น้ำอิง	362.072	350.84	< 359.827	> 359.827	> 362.072 (อย่างต่อเนื่อง)

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน (2566)

หมายเหตุ : เรียงลำดับสถานีตามทิศทางการไหลของน้ำจากต้นน้ำไปปลายน้ำ

(3) ปริมาณน้ำในลำน้ำ

ข้อมูลปริมาณน้ำหรืออัตราการไหลจะใช้ข้อมูลรายเดือน โดยกำหนดจุดพิจารณาที่สถานีวัดน้ำท่าของหน่วยงานในตำแหน่งเดียวกันกับจุดพิจารณาระดับน้ำในลำน้ำ โดยพิจารณาวิเคราะห์ปริมาณการไหลเต็มตลิ่งฝั่งที่ต่ำกว่าจากรูปตัดขวางลำน้ำ ณ จุดที่ตั้งของสถานีวัดน้ำท่า โดยใช้ผลการวิเคราะห์แบบจำลองชลศาสตร์ที่ผ่านการเปรียบเทียบ และตรวจพิสูจน์แล้วเพื่อให้ได้ความจุลำน้ำหรือปริมาณน้ำที่ระดับตลิ่ง เกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านปริมาณน้ำในลำน้ำแบ่งได้เป็น 3 กรณี เช่นเดียวกับระดับน้ำ โดยกรณีปกติจะคิดปริมาณน้ำไม่เกินร้อยละ 80 ของความจุลำน้ำ ส่วนกรณีเกิดภาวะน้ำท่วมฉุกเฉินจะคิดปริมาณน้ำที่มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุลำน้ำ และกรณีเกิดภาวะวิกฤติน้ำท่วม จะมีปริมาณน้ำสูงอยู่ในระดับวิกฤติอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงเกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านปริมาณน้ำในลำน้ำในตารางที่ 4.3.3-5

ตารางที่ 4.3.3-5 เกณฑ์การจัดทำข้อกำหนดภาวะน้ำท่วมด้านปริมาณน้ำในลำน้ำ

ชื่อสถานี	แม่น้ำ	ความสามารถในการระบายน้ำ (ลบ.ม./วินาที)	เกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วม (ลบ.ม./วินาที)		
			กรณีปกติ	กรณีน้ำท่วมฉุกเฉิน	กรณีวิกฤติน้ำท่วม
G.11	น้ำแม่ลาว	190	< 152	> 152	> 190 (อย่างต่อเนื่อง)
G.10	น้ำแม่ลาว	230	< 184	> 184	> 230 (อย่างต่อเนื่อง)
G.8	น้ำแม่ลาว	166	< 132.8	> 132.8	> 166 (อย่างต่อเนื่อง)
G.13	น้ำแม่ฝาง	125	< 100	> 100	> 125 (อย่างต่อเนื่อง)
G.12	น้ำแม่ฝาง	140	< 112	> 112	> 140 (อย่างต่อเนื่อง)
G.14	น้ำแม่ฝาง	120	< 96	> 96	> 120 (อย่างต่อเนื่อง)
Kh.72	น้ำแม่คำ	195	< 156	> 156	> 195 (อย่างต่อเนื่อง)
Kh.89	น้ำแม่จัน	260	< 208	> 208	> 260 (อย่างต่อเนื่อง)
I.1A	แม่น้ำอิง	105	< 84	> 84	> 105 (อย่างต่อเนื่อง)
I.17	แม่น้ำอิง	118	< 94.4	> 94.4	> 118 (อย่างต่อเนื่อง)
I.6	น้ำแวน	205	< 164	> 164	> 205 (อย่างต่อเนื่อง)
I.14	แม่น้ำอิง	118	< 94.4	> 94.4	> 118 (อย่างต่อเนื่อง)

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาสลประทานภาคเหนือตอนบน (2566)

หมายเหตุ : เรียงลำดับสถานีตามทิศทางการไหลของน้ำจากต้นน้ำไปปลายน้ำ

(4) แหล่งน้ำต้นทุน

สถานีวัดน้ำในแหล่งน้ำที่จะเลือกมาเป็นสถานีหลักเฝ้าระวัง ส่วนใหญ่เป็นอ่างเก็บน้ำ เขื่อนระบายน้ำ และประตูระบายน้ำของโครงการขนาดใหญ่ และขนาดกลางของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีเกณฑ์การบริหารจัดการน้ำ เฉพาะโครงการในรูปของเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) และเกณฑ์ปฏิบัติการระบายน้ำเขื่อน/ประตูระบายน้ำอยู่แล้ว จึงได้ใช้เกณฑ์ดังกล่าวเป็นเกณฑ์เฝ้าระวังภาวะน้ำท่วมด้านแหล่งน้ำต้นทุน โดยแบ่งเป็น 3 กรณี เช่นเดียวกับปริมาณน้ำฝน ระดับน้ำ และปริมาณน้ำ โดยกรณีปกติจะคิดปริมาณน้ำใช้การอยู่ในช่วงร้อยละ 30 - 80 ส่วนกรณีเกิดภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน จะคิดปริมาณน้ำใช้การอยู่ในช่วงร้อยละ 80 - 100 และกรณีเกิดภาวะวิกฤติน้ำท่วมจะคิดปริมาณน้ำใช้การที่มากกว่าร้อยละ 100 แสดงดังตารางที่ 4.3.3-6

ตารางที่ 4.3.3-6 เกณฑ์เฝ้าระวังภาวะน้ำท่วมด้านแหล่งน้ำต้นทุนของอ่างเก็บน้ำขนาดกลางในกลุ่มน้ำโขงเหนือ

อ่างเก็บน้ำ	ที่ตั้ง	หน่วยงาน	ปริมาณน้ำ ใช้การ (ล้าน ลบ.ม.)	เกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วม (ล้าน ลบ.ม.)		
				กรณีปกติ	กรณีน้ำท่วม ฉุกเฉิน	กรณีวิกฤติ น้ำท่วม
ห้วยช้าง	ต.ศรีดอนชัย อ.เชียงของ จ.เชียงราย	ขป.	6.00	1.8 – 4.8	4.8 - 6.0	> 6.00
แม่ต้าก	ต.ดอนศิลา อ.เวียงชัย จ.เชียงราย	ขป.	11.55	3.465 – 9.24	9.24 - 11.55	> 11.55
แม่สรวย	ต.แม่สรวย อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	ขป.	70.00	21.00 – 56.00	56.00 - 70.00	> 70.00
คอยง	ต.แม่เจดีย์ อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	ขป.	6.03	1.809 – 4.824	4.824 - 6.030	> 6.03
แม่ต้า	ต.แม่กา อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	ขป.	34.50	10.35 – 27.6	27.6 - 34.5	> 34.50
แม่ปืม	ต.แม่ปืม อ.เมือง จ.พะเยา	ขป.	41.35	12.41 – 33.08	33.08 - 41.35	> 41.35
แม่จุน	ต.จุน อ.จุน จ.พะเยา	ขป.	9.60	2.88 – 7.68	7.68 - 9.6	> 9.60
แม่ทะลบหลวง	ต.แม่ทะลบ อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่	ขป.	13.00	3.90 – 10.40	10.40 - 13.00	> 13.00
แม่ต้า	ต.น้ำแวน อ.เชียงคำ จ.พะเยา	ทน.	2.42	0.726 – 1.936	1.936 - 2.420	> 2.42
ห้วยแม่ตุ้ม	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา	ทน.	2.417	0.725 - 1.934	1.934 - 2.417	> 2.417
แม่ฉางข้าว	ต.ป่าจั่ว อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	ทน.	4.411	1.323 – 3.529	3.529 - 4.411	> 4.411
สันป่าสัก	ต.ป่าจั่ว อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย	ทน.	3.802	1.141 – 3.042	3.042 - 3.802	> 3.802

ที่มา : กรมชลประทาน และกรมทรัพยากรน้ำ (2566)

4.3.4 คุณภาพน้ำที่มีปัญหา

4.3.4.1 สถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำในกลุ่มน้ำโขงเหนือ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ และ ที่ 2 จังหวัดลำปาง ได้ทำการตรวจวัดคุณภาพน้ำในกลุ่มน้ำโขงเหนือรวมจุดตรวจวัดทั้งหมด 26 สถานี แบ่งเป็นแม่น้ำสายหลัก 3 สาย คือ แม่น้ำโขง แม่น้ำกก และแม่น้ำอิง ลำน้ำสาขา 1 สายคือ น้ำแม่ต้า และแหล่งน้ำนิ่ง 3 แห่ง ประกอบด้วย เวียงหนองล่อง กว๊านพะเยา และหนองเล็งทราย โดยข้อมูลรายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน และคุณภาพน้ำลำน้ำสายหลักในกลุ่มน้ำโขงเหนือรวมทั้งแม่น้ำสาขา เลือกใช้เป็นข้อมูลตรวจวัดย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) รายละเอียดสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในกลุ่มน้ำโขงเหนือแสดงได้ดังตารางที่ 4.3.4.1-1 และตำแหน่งจุดเก็บตัวอย่างแสดงไว้ในรูปที่ 4.3.4.1-1

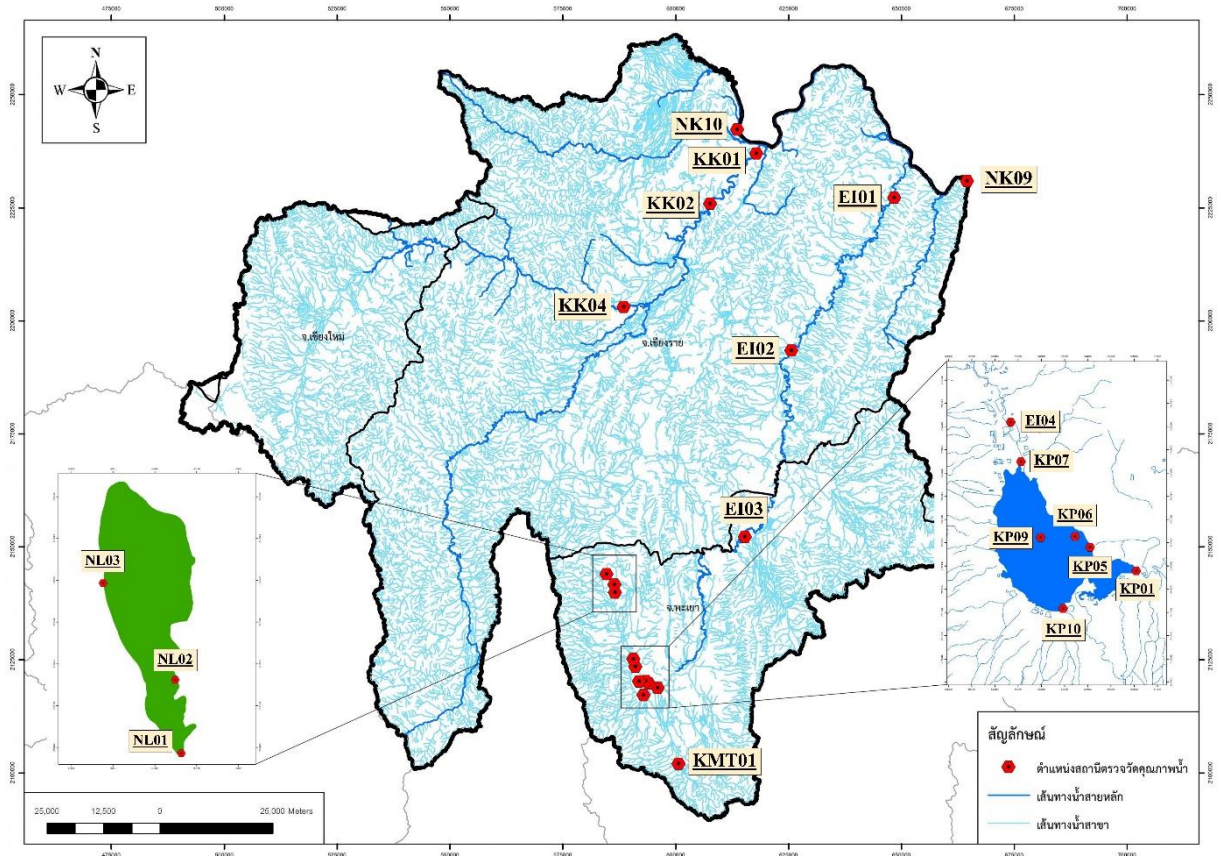
4.3.4.2 สถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในกลุ่มน้ำโขงเหนือ

การประเมินคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน สรุปคุณภาพน้ำในรอบปีตามดัชนีชี้วัดคุณภาพ (WQI) จำแนกรายไตรมาสที่ดำเนินการเก็บตัวอย่างแหล่งน้ำผิวดินมาตรวจวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 แสดงผลได้ดังตารางที่ 4.3.4.2-1 และแสดงเกณฑ์คุณภาพน้ำดังตารางที่ 4.3.4.2-2

ตารางที่ 4.3.4.1-1 จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

ลำดับ	สถานี	แม่น้ำ	ตำแหน่งจุดเก็บตัวอย่าง		
			บริเวณจุดเก็บ	อำเภอ	จังหวัด
1	NK09	โขง	แก่งผาได ต.ม่วงยาย	เวียงแก่น	เชียงราย
2	NK10	โขง	หน้าสำนักงานสาธารณสุข ต.เวียง	เชียงแสน	เชียงราย
3	KK01	แม่น้ำกก	สะพาน อ.เชียงแสน	เชียงแสน	เชียงราย
4	KK02	แม่น้ำกก	สะพาน กรป.กลาง ที่ 97	ดอยหลวง	เชียงราย
5	KK03	แม่น้ำกก	สะพานเหนือเมืองเชียงราย	เมือง	เชียงราย
6	KK04	แม่น้ำกก	สะพานแม่ฟ้าหลวงท้ายเมืองเชียงราย	เมือง	เชียงราย
7	WCR01	เวียงหนองล่อง	ปางควาย ต.ท่าข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย
8	WCR02	เวียงหนองล่อง	วัดปางหมากหน่อ ต.จันจว้า	แม่จัน	เชียงราย
9	WCR03	เวียงหนองล่อง	หนองร้อยไร่ ต.จันจว้า	แม่จัน	เชียงราย
10	WCR04	เวียงหนองล่อง	คลองผันน้ำเวียงหนองล่อง ต.จันจว้า	แม่จัน	เชียงราย
11	WCR05	เวียงหนองล่อง	หนดปะนอ ต.จันจว้า	แม่จัน	เชียงราย
12	WCR06	เวียงหนองล่อง	ปางควายต้นยาง ต.จันจว้า	แม่จัน	เชียงราย
13	KP01	กว๊านพะเยา	สะพานหน้าสถานีประมงน้ำจืด	เมือง	พะเยา
14	KP05	กว๊านพะเยา	อนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง	เมือง	พะเยา
15	KP06	กว๊านพะเยา	จุดสูบน้ำการประปาพะเยา	เมือง	พะเยา
16	KP07	กว๊านพะเยา	สะพานขุนเดช	เมือง	พะเยา
17	KP09	กว๊านพะเยา	กลางกว๊านพะเยา	เมือง	พะเยา
18	KP10	กว๊านพะเยา	ปากคลองแม่ใส	เมือง	พะเยา
19	EI01	แม่อิง	ปากแม่น้ำอิง	เชียงของ	เชียงราย
20	EI02	แม่อิง	สะพานพญาเม็งราย	ขุนตาล	เชียงราย
21	EI03	แม่อิง	สะพานแม่น้ำอิง ถนน จุน-แม่ลอยไร่	จุน	พะเยา
22	EI04	แม่อิง	สะพาน บ.ร่องห้า	เมือง	พะเยา
23	NL01	หนองเล็งทราย	สถานีสูบน้ำประปา	แม่ใจ	พะเยา
24	NL02	หนองเล็งทราย	ประตูระบายน้ำใกล้ที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่า	แม่ใจ	พะเยา
25	NL03	หนองเล็งทราย	ด้านเหนือหนองเล็งทราย (ใต้บริเวณเลี้ยงวัว)	แม่ใจ	พะเยา
26	KMT01	น้ำแม่ต้า	ท้ายอ่างเก็บน้ำแม่ต้า บ้านห้วย ต.แม่กา	เมือง	พะเยา

ที่มา: สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ และ ที่ 2 จังหวัดลำปาง

ที่มา : ที่ปรึกษา, สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ และ ที่ 2 จังหวัดลำปาง
หมายเหตุ : ไม่แสดงจุดเก็บตัวอย่างในเวียงหนองล่อง 6 จุดศึกษาเนื่องจากข้อมูลจากรายงานคุณภาพน้ำผิวดินของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุม
มลพิษที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ เกิดข้อผิดพลาดในการระบุพิกัดในรายงานไม่สามารถนำมาใช้ได้

รูปที่ 4.3.4.1-1 สถานีเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ตารางที่ 4.3.4.2-1 ผลการประเมินเกณฑ์คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินโดยใช้เกณฑ์ดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (WQI) ในแต่ละสถานีวัดคุณภาพน้ำ รายไตรมาส ปี 2563 – 2565

ลำดับ	สถานี	แม่น้ำ	WQI														
			ปี 2563 (ไตรมาสที่)				ปี 2564 (ไตรมาสที่)				ปี 2565 (ไตรมาสที่)						
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
1	NK09	โขง												72	79	67	70
2	NK10	โขง												69	64	59	65
3	KK01	แม่น้ำกก	96	95	87	82	89	84	87	55	61	73	64	57			
4	KK02	แม่น้ำกก	89	90	89	84	91	64	73	56	70	61	63	66			
5	KK03	แม่น้ำกก	72	90	74	73	92	71	67	66	51	58	55	60			
6	KK04	แม่น้ำกก	93	91	82	88	92	70	69	69	33	78	60	57			
7	WCR01	เวียงหนองล่อง												50	51	59	
8	WCR02	เวียงหนองล่อง												48	59	65	60
9	WCR03	เวียงหนองล่อง												68	55	68	55
10	WCR04	เวียงหนองล่อง												60	46	58	
11	WCR05	เวียงหนองล่อง												49	-	-	
12	WCR06	เวียงหนองล่อง												64	59	61	
13	KP01	กว๊านพะเยา	68	56	69	55	70	62	54	49	85	72	56	58			
14	KP05	กว๊านพะเยา	68	59	59	51	80	57	49	46	67	58	60	55			
15	KP06	กว๊านพะเยา	69	57	65	54	65	69	58	47	64	68	58	58			
16	KP07	กว๊านพะเยา	68	65	68	61	69	67	60	69	61	70	58	71			
17	KP09	กว๊านพะเยา	77	75	70	61	64	69	57	50	67	70	65	69			
18	KP10	กว๊านพะเยา	68	60	62	52	40	58	69	55	60	70	52	62			
19	EI01	แม่อิง	92	78	70	68	90	76	74	62	52	72	63	73			
20	EI02	แม่อิง	94	71	69	71	91	74	91	84	54	61	60	70			
21	EI03	แม่อิง	96	61	66	56	63	-	71	58	86	79	68	71			
22	EI04	แม่อิง	84	55	54	60	57	63	54	67	67	70	60	66			
23	KMT01	น้ำแม่ต๋ำ	51	65		67	67	58	52	56	55	76	61	71			
24	หนองเล็งทราย		65	70	56	62	69	91	74	61	63	76	73	71			

ที่มา: สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ และที่ 2 จังหวัดลำปาง (หมายเหตุ สถานีในแม่น้ำโขง และเวียงหนองล่องเริ่มตรวจวัดในปี 2565)

ตารางที่ 4.3.4.2-2 เกณฑ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน

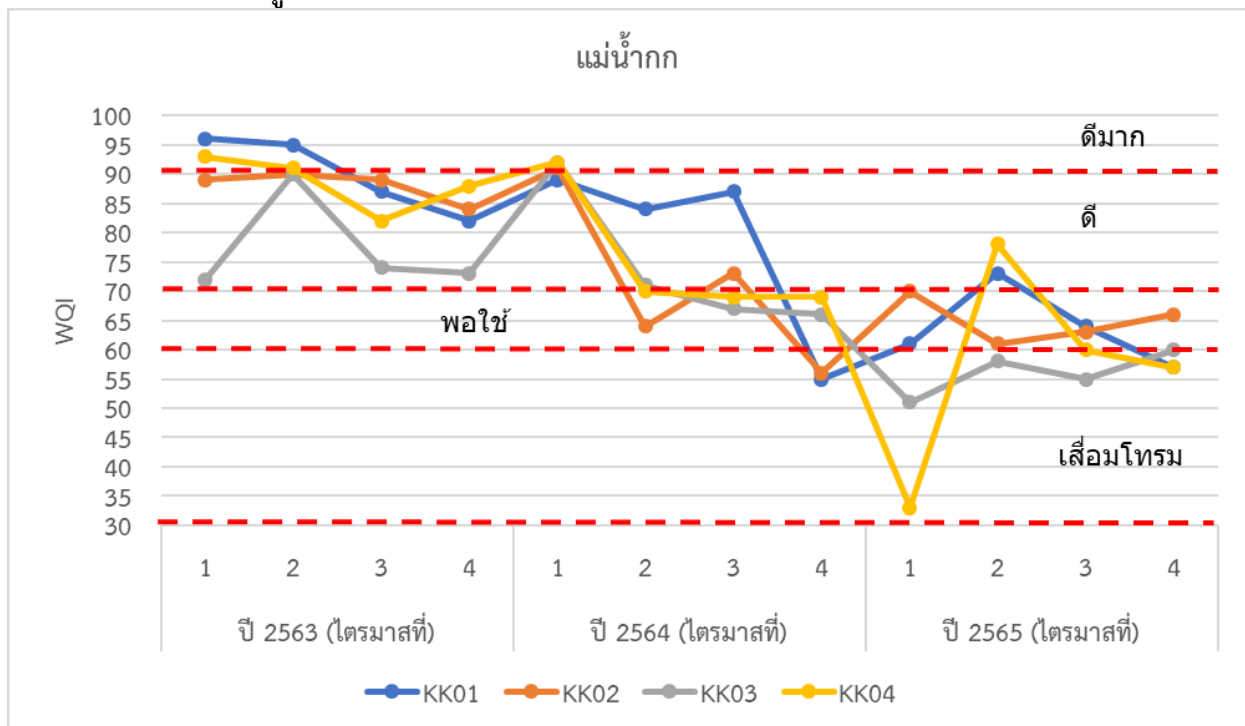
เกณฑ์คุณภาพน้ำ	คะแนนรวม	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินประเภท	สีคุณภาพน้ำ
ดีมาก	91-100	1	
ดี	71-90	2	
พอใช้	61-70	3	
เสื่อมโทรม	31-60	4	
เสื่อมโทรมมาก	0-30	5	

(หมายเหตุ: การประเมินเกณฑ์คุณภาพน้ำโดยรวม ใช้เกณฑ์ดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (WQI) โดยพิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ DO BOD TCB FCB และ NH₃ - N เป็นค่า WQI รายไตรมาสที่ดำเนินการเก็บตัวอย่าง แหล่งน้ำผิวดินมาตรฐานตรวจวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565

4.3.4.3 แนวโน้มสถานการณ์คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลัก และแหล่งน้ำสาขาของลุ่มน้ำโขงเหนือ

1) แม่น้ำกก

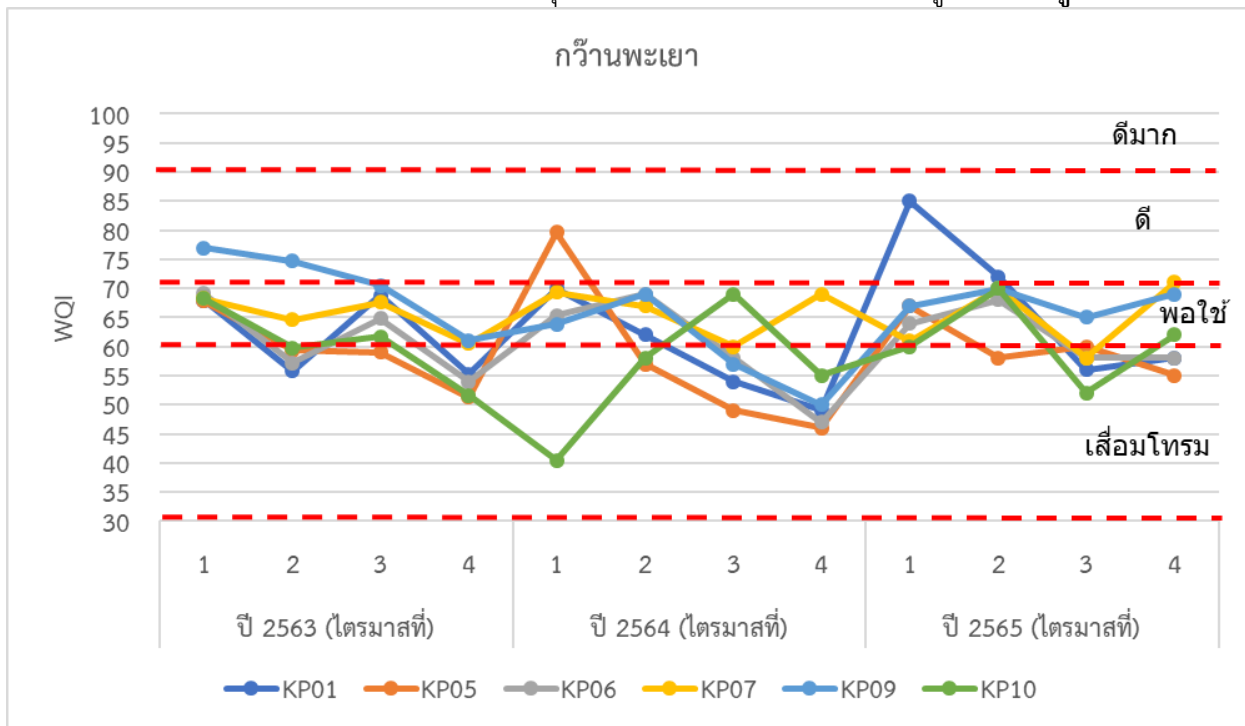
จากการประเมินคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) เปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ค่า WQI ของแม่น้ำกก ซึ่งพิจารณาได้ว่าคุณภาพน้ำแม่น้ำกกใน ปี 2563 - 2565 มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยในไตรมาสที่ 4 ของปี 2565 พบว่าค่า WQI จัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ถึง 3 สถานี ได้แก่ KK01, KK03 และ KK04 โดยสถานี KK01 มีค่า NH₃-N ที่สูงเกินมาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 ส่วนสถานี KK03 และ KK04 มีค่าโคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด (TCB) และค่าฟิคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB) ที่สูงเกินมาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 โดยค่า WQI รายสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำของแม่น้ำกกแสดงดังรูปที่ 4.3.4.3-1

รูปที่ 4.3.4.3-1 แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของแม่น้ำกก ตั้งแต่ปี 2563 - 2565

2) กว๊านพะเยา

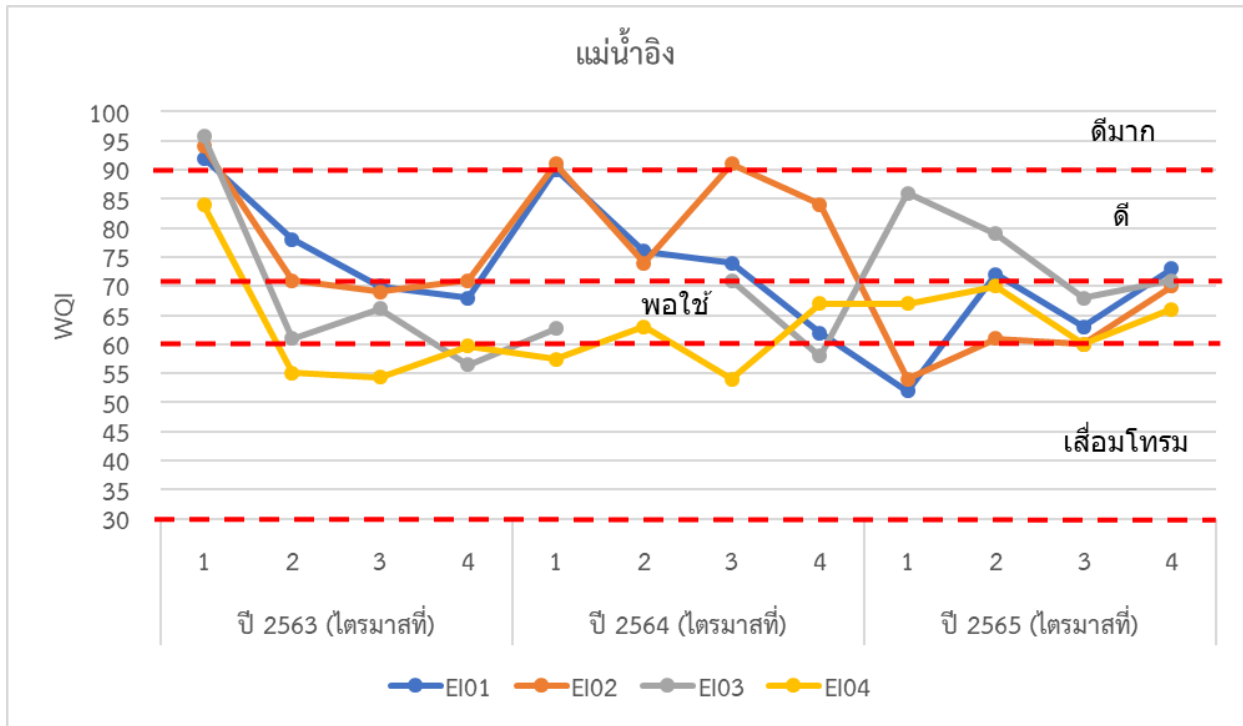
จากการประเมินคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) เปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ค่า WQI ของกว๊านพะเยาปี 2563 – 2565 พบว่าคุณภาพน้ำกว๊านพะเยาส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์ เสื่อมโทรม ถึง พอใช้ และหากพิจารณาคุณภาพน้ำในปัจจุบัน (ไตรมาสที่ 4 ปี 2565) พบว่ามีค่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ เสื่อมโทรม ถึง พอใช้ เช่นกัน เมื่อพิจารณาค่า WQI ในแต่ละจุดเก็บตัวอย่างพบว่าสถานี KP07, KP09, KP10 จัดอยู่ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ค่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุหลักได้แก่ค่า BOD ขณะที่สถานี KP01, KP05, KP06 จัดอยู่ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม เนื่องจากการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่ม TCB และ FCB และมีค่า BOD สูง แสดงดังรูปที่ 4.3.4.3-2

รูปที่ 4.3.4.3-2 แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของกว๊านพะเยา ตั้งแต่ปี 2563 – 2565

3) แม่น้ำอิง

จากการประเมินคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) เปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน พบว่าค่า WQI ของแม่น้ำอิงปี 2563 – 2565 มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงและเมื่อพิจารณาค่าคุณภาพน้ำแม่น้ำอิงในปัจจุบัน (ไตรมาสที่ 4 ปี 2565) อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ถึง ดี เมื่อพิจารณาค่า WQI ในแต่ละจุดเก็บตัวอย่างพบว่าสถานี EI01 จัดอยู่ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 2 ขณะที่สถานี EI02, EI03, EI04 จัดอยู่ในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยปัจจัยที่ควรเฝ้าระวังคือการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่ม TCB และ FCB และค่า BOD แสดงดังรูปที่ 4.3.4.3-3

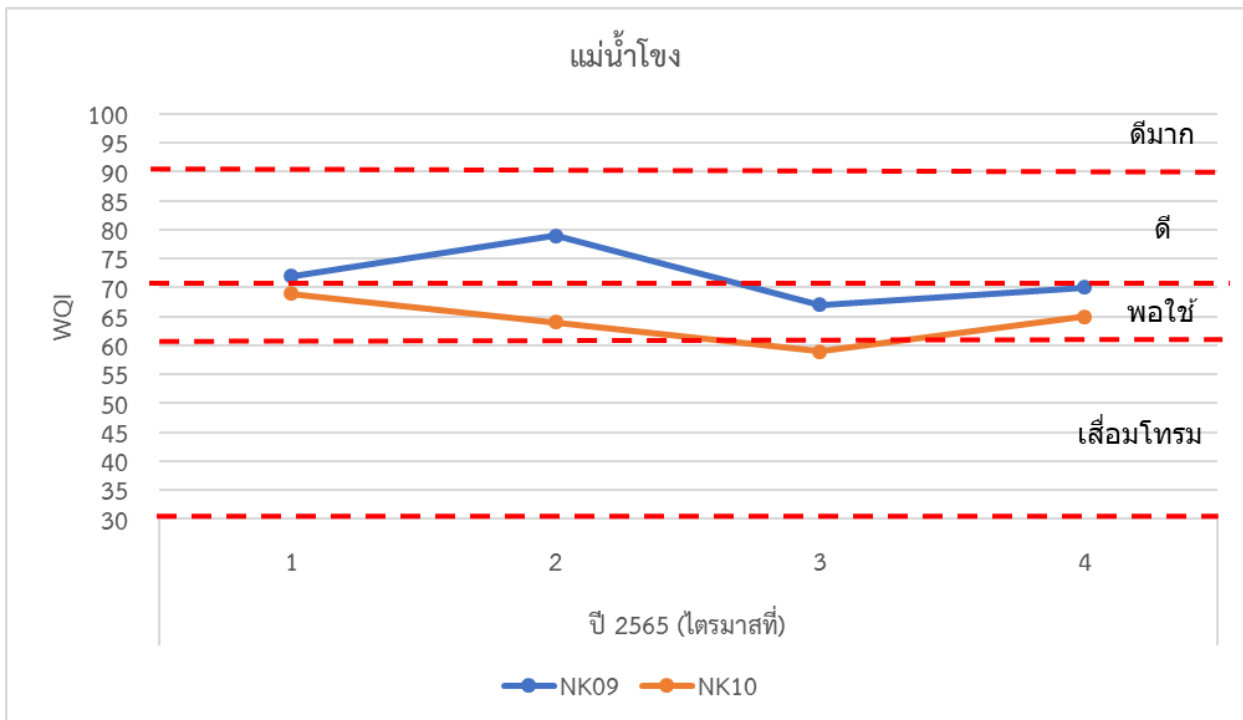
หมายเหตุ ไตรมาสที่ 2 ปี 2564 ไม่มีรายงานค่า WQI ของสถานี EI03

รูปที่ 4.3.4.3-3 แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของแม่น้ำอิง ตั้งแต่ปี 2563 – 2565

4) แม่น้ำโขง

สถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินในแม่น้ำโขงเป็นสถานีใหม่ในปี 2565 จากการรายงานของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1 พบว่าค่า WQI มีค่าลดต่ำลงในไตรมาสที่ 3 โดยสถานี NK10 อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ปัจจัยที่เป็นปัญหาควรเฝ้าระวังคือการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่ม TCB และ FCB แสดงดังรูปที่

4.3.4.3-4

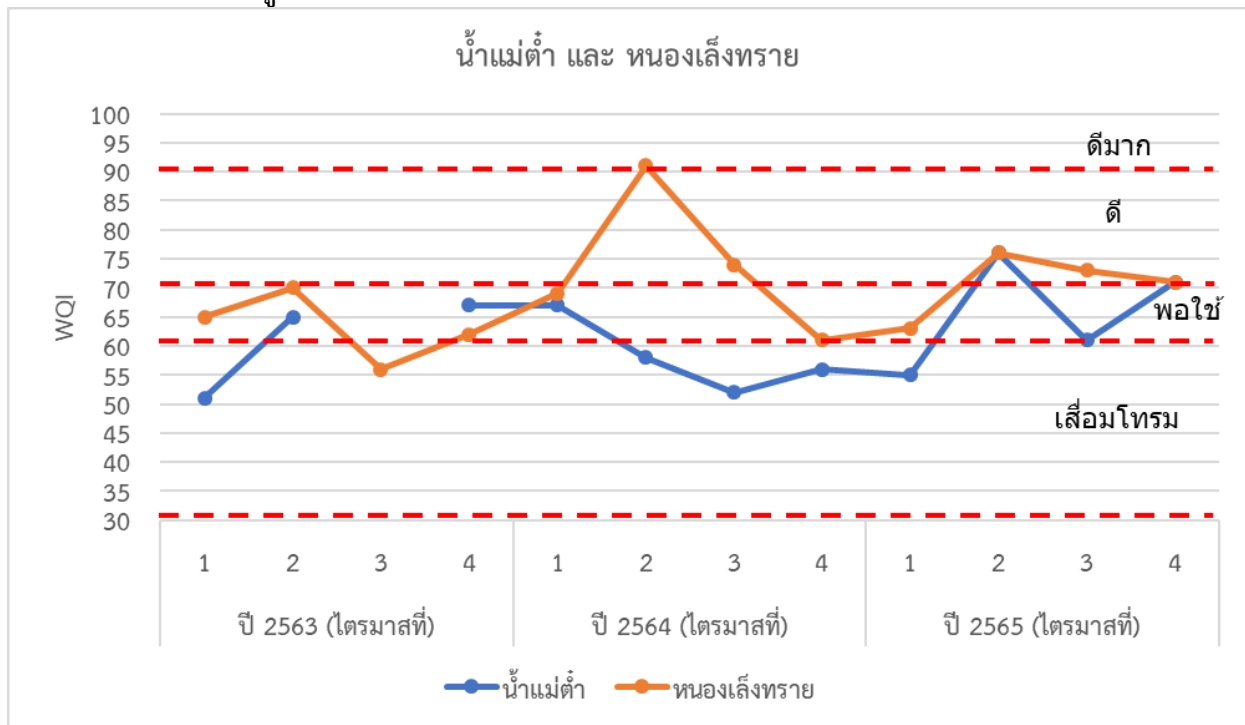
รูปที่ 4.3.4.3-4 แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของแม่น้ำโขง ตั้งแต่ปี 2563 – 2565

5) น้ำแม่ต๋ำ

จากการประเมินคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) เปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน พบว่าค่า WQI ของน้ำแม่ต๋ำ ปี 2563 – 2565 มีแนวโน้มดีขึ้น จากปี 2564 ถึง 2565 อย่างไรก็ตามปัจจัยที่เป็นปัญหาคุณภาพน้ำใน ปี 2564 ที่เป็นสาเหตุให้คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม คือ ค่า $\text{NH}_3\text{-N}$ TCB และ FCB ยังควรต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

6) หนองเล็งทราย

จากการประเมินคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) เปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน พบว่าค่า WQI ของหนองเล็งทราย ปี 2563 – 2565 ส่วนใหญ่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ พอใช้ ถึง ดี ยกเว้นในไตรมาสที่ 3 ของปี 2563 ที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมเนื่องจากมีค่า BOD ที่สูงเกินค่ามาตรฐานคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 ถึงแม้คุณภาพน้ำจะมีแนวโน้มดีขึ้นในปีต่อ ๆ มา แต่ก็ควรเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารอินทรีย์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยคุณภาพน้ำและค่า WQI ของน้ำแม่ต๋ำ และหนองเล็งทรายแสดงดังรูปที่ 4.3.4.3-5

หมายเหตุ ไตรมาสที่ 2 ปี 2563 ไม่สามารถเก็บตัวอย่างน้ำในน้ำแม่ต๋ำได้เนื่องจากมีปริมาณน้ำในแม่น้ำน้อยมาก

รูปที่ 4.3.4.3-5 แนวโน้มคุณภาพน้ำ (WQI) รายไตรมาสของน้ำแม่ต๋ำ และหนองเล็งทราย ตั้งแต่ปี 2563 – 2565

4.3.4.4 เกณฑ์การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำเกณฑ์การจำแนกระดับความรุนแรงของคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แสดงดังตารางที่ 4.3.4.4-1 ซึ่งใช้สีแสดงสถานะของคุณภาพน้ำ ดังนี้

สีเขียว - ปกติ คือ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เกิดผลกระทบต่อสัตว์น้ำ หรือการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ

สีเหลือง - เตือนภัย คือ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ที่เสี่ยงต่อการเกิดผลกระทบต่อสัตว์น้ำ หรือการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ

สีแดง - วิกฤติ คือ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เกิดผลกระทบต่อสัตว์น้ำ หรือการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ

ตารางที่ 4.3.4.4-1 การจำแนกระดับความรุนแรงของคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำ

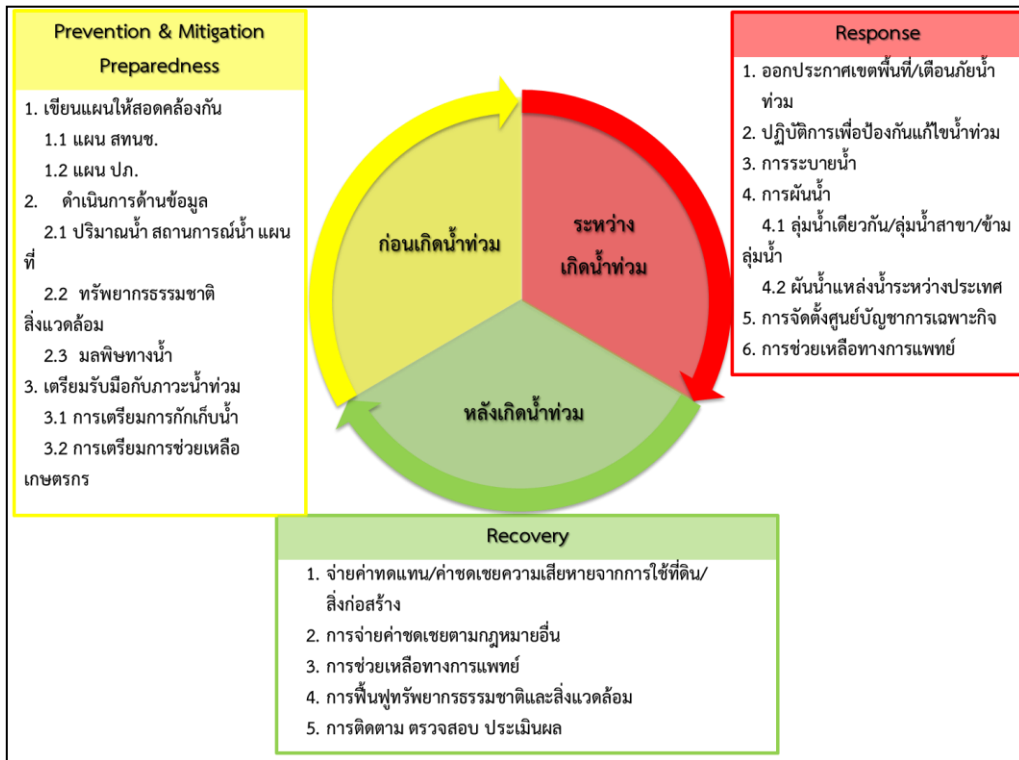
พารามิเตอร์	หน่วย	ปกติ	เตือนภัย	วิกฤติ
ปริมาณออกซิเจนละลาย (DO)	มิลลิกรัม/ลิตร	มากกว่า 2.0	1.1 – 2.0	0 – 1.0
ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD)	มิลลิกรัม/ลิตร	ไม่เกิน 4.0	4.1 - 10	มากกว่า 10
ความเป็นกรด - ด่าง (pH)		5 - 9	4.0 – 4.9/ 9.1 – 10.0	0.0 – 3.9/ 10.1 – 14.0
ความเค็มสำหรับการผลิตน้ำประปา	กรัม/ลิตร	น้อยกว่า 0.25	0.25 – 0.5	มากกว่า 0.5 (น้ำกร่อย)
การนำไฟฟ้าสำหรับการผลิตน้ำประปา	ไมโครโมห์/ซม.	น้อยกว่า 500	500 – 1,000	มากกว่า 1,000 (น้ำกร่อย)
ความเค็มสำหรับการเกษตร	กรัม/ลิตร	น้อยกว่า 2.0	ตั้งแต่ 2 ขึ้นไป	
การนำไฟฟ้าสำหรับการเกษตร	ไมโครโมห์/ซม.	น้อยกว่า 4,000	ตั้งแต่ 4,000 ขึ้นไป	

ที่มา : หลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ คณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

4.4 การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) จากภาวะน้ำท่วม จะเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้น ในการลดผลกระทบทางลบและความสูญเสียที่เกิดจากภาวะน้ำท่วม ในขณะเดียวกันก็พิจารณาถึงผลกระทบทางบวกควบคู่กันไปด้วย เพื่อจะได้เตรียมแผนลดผลกระทบที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า มีแผนบรรเทาผลกระทบขณะเกิดภัย ให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบที่เหมาะสม รวมทั้งมีการเก็บข้อมูลที่จำเป็น เพื่อใช้ประกอบการเฝ้าระวัง ฟื้นฟูหลังจากภาวะน้ำท่วมสิ้นสุดลง รวมทั้งใช้ข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการวิเคราะห์เพื่อปรับแผนการลดผลกระทบล่วงหน้า และแผนการบรรเทาผลกระทบขณะเกิดภัยให้ดีขึ้นต่อไปเป็นวัฏจักรเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ ดังนั้นการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วมจะแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม ระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม และหลังเกิดภาวะน้ำท่วม โดยแต่ละช่วงจะมีการดำเนินการต่าง ๆ ตามที่สรุปไว้ในรูปที่ 4.4-1

จากแผนการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว สามารถนำมาจัดแบ่งความรับผิดชอบให้กับหน่วยงานระดับปฏิบัติการตามที่นำเสนอไว้ในหัวข้อ 4.1 เพื่อเป็นกรอบให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปปฏิบัติ โดยสามารถสรุปได้ตามรูปที่ 4.4-2 และ ตารางที่ 4.4-1 ถึง ตารางที่ 4.4-3

รูปที่ 4.4-1 การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม

การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม		
ก่อนเกิดน้ำท่วม	ระหว่างเกิดน้ำท่วม	หลังเกิดน้ำท่วม
<ol style="list-style-type: none"> 1. เขียนแผนให้สอดคล้องกัน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 แผน สททช. <i>สททช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ กปส., ดศ., กสทช., งป.</i> 1.2 แผน ปภ. <i>ปภ., กปส., ดศ., กสทช., งป.</i> 2. ดำเนินการด้านข้อมูล <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ปริมาณน้ำ สถานการณ์น้ำ แผนที่ <i>สททช., ปภ., ขป., ทน., ทบ., ทช., อส., อต., กฟผ., พท., อศ., สสน., สทอภ, กปน./กปภ., อปท.</i> 2.2 ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม <i>สททช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ, สผ., สส., ปม., อส.</i> 2.3 มลพิษทางน้ำ <i>สททช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ, คพ., กรอ., กนอ., อจน., อปท.</i> 3. เตรียมรับมือกับภาวะน้ำท่วม <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การเตรียมการกักเก็บน้ำ <i>สททช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ/กนช., ขป., ทน., ทบ., จท., กฟผ., พท.</i> 3.2 การเตรียมการช่วยเหลือเกษตรกร <i>สททช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ, กช., กปม., ปศ.</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ออกประกาศเขตพื้นที่/เตือนภัยน้ำท่วม <i>สททช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ/ นรม., หน่วยงานรับผิดชอบในเขตพื้นที่, ขป., กฟผ., กปส., ดศ., กสทช., กสทช.</i> 2. ปฏิบัติการเพื่อป้องกันแก้ไขน้ำท่วม <i>สททช./สททช.ภาค, ปภ., ขป., ทน., ทบ., อปท., กท., สตช.</i> 3. การระบายน้ำ <i>สททช./สททช.ภาค, อปท., จท.</i> 4. การผันน้ำ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ลุ่มน้ำเดียวกัน/ลุ่มน้ำสาขา/ข้ามลุ่มน้ำ <i>สททช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ, สททช./กนช./นรม., กท.</i> 4.2 ผันน้ำแหล่งน้ำระหว่างประเทศ <i>สททช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ/กนช., สททช./นรม., ทน./สปท., กต.</i> 5. การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ <i>สททช./นรม.บัญชาการ, งป.</i> 6. การช่วยเหลือทางการแพทย์ <i>สธ.</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1.จ่ายค่าทดแทน/ค่าชดเชยความเสียหายจากการใช้ที่ดิน/สิ่งก่อสร้าง <i>หน่วยงานผู้รับผิดชอบซึ่งเป็นต้นสังกัดของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ, งป.</i> 2.การจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายอื่น <i>หน่วยงานผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ๆ, กค., อปท., งป.</i> 3.การช่วยเหลือทางการแพทย์ <i>สธ.</i> 4.การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <i>สททช./ สททช.ภาค, ทส., อปท.</i> 5. การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล <i>สททช./สททช.ภาค, ขป., ทน., ทบ., คพ., กรอ., กนอ., กฟผ.</i> <p style="text-align: right;"><i>หน่วยงานหลัก หน่วยงานสนับสนุน</i></p>

รูปที่ 4.4-2 การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม

ตารางที่ 4.4-1 การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วม ช่วงเวลาก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
1.	การจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง)	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)	กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการลุ่มน้ำ ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เป็นศูนย์กลางการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และประสานเครือข่ายสารสนเทศระดับประเทศ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และกำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2562 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2545 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
			สำนักงบประมาณ	ดำเนินการตาม กฎหมายว่าด้วย วิธีการงบประมาณ และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้อง	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2551
2.	การจัดทำแผน การป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ (แผนการ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ ในส่วนของน้ำท่วม ต้องเชื่อมโยงและ สอดคล้องกับแผน ป้องกันและแก้ไข ภาวะน้ำท่วม)	กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	หน่วยงานสนับสนุน เป็นหน่วยงาน เดียวกับลำดับ 1	เป็นหน่วยงานกลาง ของรัฐในการ ดำเนินการเกี่ยวกับ การป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ของประเทศ และ จัดทำแผนการ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ เสนอคณะกรรมการ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ	พระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย พ.ศ. 2550
3.	การบูรณาการ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับ ปริมาณน้ำ สถานการณ์น้ำ และ แผนที่ (พยากรณ์ ฝักระวัง ติดตาม และเตือนภัย)	สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (กองบริหาร จัดการลุ่มน้ำ ศูนย์ อำนวยการน้ำแห่งชาติ)		รับผิดชอบงานธุรการ ของคณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการ ที่เกี่ยวข้อง ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัย ข้อมูลและสารสนเทศ เกี่ยวกับการบริหาร ทรัพยากรน้ำ คาดการณ์ข้อมูล อากาศ รวมทั้ง พยากรณ์สถานการณ์น้ำ	พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และ กฎกระทรวงแบ่ง ส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากร น้ำแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2562
		กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย		ฝักระวังและเตือนภัย รวมถึงประสานขอความ ร่วมมือจากสำนักงาน ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อให้ได้	พระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย พ.ศ. 2550

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
		กรมชลประทาน		ข้อมูลในส่วนของ การดำเนินการ ก่อนเกิด ภาวะน้ำท่วม	
		กรมชลประทาน		เฝ้าระวัง ติดตาม และวิเคราะห์ สถานการณ์น้ำ ในเขตพื้นที่การ ชลประทาน	พระราชบัญญัติการ ชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
		กรมทรัพยากรน้ำ (ศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ และสำนักวิจัย พัฒนา และอุทกวิทยา)		สร้างระบบเฝ้าระวัง ป้องกันและเตือนภัย ศึกษา วิจัยด้านอุทก วิทยา และจัดทำแผน ที่อุทกวิทยา	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545
			กรมทรัพยากร น้ำบาดาล (สำนักอนุรักษ์และ พื้นฟูทรัพยากร น้ำบาดาล)	เฝ้าระวังระดับน้ำ กักเก็บน้ำ และ ควบคุมคุณภาพน้ำ บาดาล	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมทรัพยากร น้ำบาดาล กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551
			กรมทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง	เฝ้าระวัง และให้ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับ น้ำทะเล	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. 2545
			กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	เฝ้าระวังและเตือน ภัยในกรณีที่เกิด ภาวะน้ำป่าไหล หลาก หรือดินโคลน ถล่ม	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม อุทยานแห่งชาติ สัตว์ ป่า และพันธุ์พืช กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2547

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
			กรมอุตุนิยมวิทยา	ประสานให้ข้อมูลในการตรวจ เฝ้าระวัง ติดตาม รายงาน สภาวะอากาศ และ ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ และ ประเมินสถานการณ์ น้ำ	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560
			การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปริมาณน้ำในเขื่อน หรืออ่างเก็บน้ำ	พระราชบัญญัติ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511
			กรมพัฒนาพลังงาน ทดแทนและอนุรักษ์ พลังงาน	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปริมาณน้ำในเขื่อน หรืออ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม พัฒนาพลังงาน ทดแทนและอนุรักษ์ พลังงาน กระทรวง พลังงาน พ.ศ. 2562
			กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ	ให้การสนับสนุน และให้บริการด้าน อุทกศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา	พระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการและ กำหนดหน้าที่ของ ส่วนราชการ กองทัพเรือ กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2552
			สถาบันสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)	เป็นหน่วยงานที่เป็น คลังข้อมูลน้ำ แห่งชาติ	พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบัน สารสนเทศทรัพยากร น้ำ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2562
			สำนักงานพัฒนา เทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	ให้บริการข้อมูลที่ได้ จากเทคโนโลยี อวกาศและภูมิ สารสนเทศ	พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสำนักงาน พัฒนาเทคโนโลยี อวกาศ

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
			การประปานครหลวง/ การประปาส่วน ภูมิภาค	ซึ่งรวมทั้งบริการอื่นที่ เกี่ยวข้อง ข้อมูลปริมาณน้ำดิบ และปริมาณน้ำ ประปา	และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติ การประปานครหลวง พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติ การประปาส่วน ภูมิภาค พ.ศ. 2522
			องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	จัดให้มี สาธารณูปโภค และ ป้องกันบำบัดภัย ในท้องถิ่น	กฎหมายองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (พระราชบัญญัติ กำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วน จังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การ บริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหาร ราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และ พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหาร ราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542)
4.	การบูรณาการด้าน ข้อมูลเกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)		รับผิดชอบงานธุรการ ของคณะกรรมการ ลุ่มน้ำและคณะ อนุกรรมการที่ เกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และ กฎกระทรวงแบ่ง ส่วนราชการ

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
				ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแผนแม่บทการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีย พ.ศ. 2562
			สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประสานและจัดทำแผนการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560
			กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	รวบรวม จัดทำ และให้บริการข้อมูล และข้อเสนอเทศด้านสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ ในฐานะศูนย์ข้อมูลและข้อเสนอเทศด้านสิ่งแวดล้อม	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555
			กรมป่าไม้	ศึกษา วิจัย วางแผนและประสานงานเกี่ยวกับการปลูกป่าเพื่อการฟื้นฟูสภาพป่าและระบบนิเวศ	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมป่าไม้ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
			กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	ศึกษา วิจัย และ พัฒนา วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2547
5.	การบูรณาการด้านการควบคุมมลพิษทางน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)	กรมควบคุมมลพิษ	ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรผู้ใช้น้ำในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมลพิษทางน้ำในเขตลุ่มน้ำ	พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2562
			กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ศึกษา พัฒนา วิเคราะห์ วิจัย และส่งเสริมการประกอบกิจการโรงงานและธุรกิจ	พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2561

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
			การนิคม อุตสาหกรรม	อุตสาหกรรม ด้านการจัดการ สิ่งแวดล้อม ควบคุมการ ดำเนินงานของ ผู้ประกอบการ อุตสาหกรรม ผู้ประกอบการพาณิชย์ กรรม รวมทั้ง ดำเนินงานที่ กระทบกระเทือนต่อ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และมีอำนาจกำกับ หรือจัดให้มีระบบ บำรุงรักษา สิ่งแวดล้อม	อุตสาหกรรมพ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติ การนิคม อุตสาหกรรมแห่ง ประเทศไทย พ.ศ. 2522
			องค์การจัดการ น้ำเสีย	ประสานงานกับ ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการน้ำเสีย	พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การจัดการ น้ำเสีย พ.ศ. 2538
			องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	คุ้มครอง ดูแล และ บำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงประสานและ ให้ความร่วมมือกับ หน่วยงานอื่น	กฎหมายองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น
6.	การเตรียมการ กักเก็บน้ำ เพื่อใช้ ประโยชน์ในฤดูแล้ง	สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค (คณะกรรมการลุ่มน้ำ) สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (คณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ)		ให้ความเห็นชอบ ใบอนุญาตการใช้น้ำ ประเภทที่สอง หรือ ประเภทที่สาม แล้วแต่กรณี โดย ผู้ขอรับใบอนุญาต ต้องยื่นแผนการ บริหารจัดการน้ำ ซึ่งต้องมีรายการ เกี่ยวกับสถานที่	พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
		กรมชลประทาน		กักเก็บน้ำ ประกอบด้วย ดำเนินการจัด ให้ได้มาซึ่งน้ำ หรือ กักเก็บน้ำเพื่อ การเกษตร การพลังงาน การสาธารณสุขปโภค หรือการ อุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วย การชลประทาน	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ชลประทาน กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ พ.ศ. 2557
		กรมทรัพยากรน้ำ (สำนักอนุรักษ์และ ฟื้นฟูแหล่งน้ำ)		กำหนดรูปแบบ หลักเกณฑ์ จัดทำ ข้อกำหนดในการ อนุรักษ์ ฟื้นฟูและ บำรุงรักษา เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการกัก เก็บน้ำของแหล่งน้ำ ธรรมชาติ	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ทรัพยากรน้ำ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545
		กรมทรัพยากรน้ำ บาดาล		บริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำบาดาล รวมทั้งจัดให้มีการกัก เก็บน้ำเพื่อสำรองไว้ ใช้ในภาวะน้ำแล้ง	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ทรัพยากร น้ำบาดาล กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551
			กรมเจ้าท่า (สำนักพัฒนาและ บำรุงรักษาทางน้ำ)	ดำเนินการเกี่ยวกับ การขุดลอก และ รักษาร่องน้ำทาง เดินเรือ เพื่อเป็น แหล่งรองรับน้ำ	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมเจ้าท่า กระทรวง คมนาคม พ.ศ. 2558
			การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย	สร้างเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือ สิ่งอื่นอันเป็น	พระราชบัญญัติ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
			กรมพัฒนาพลังงาน ทดแทนและอนุรักษ์ พลังงาน	อุปกรณ์ของเขื่อน หรืออ่างนั้น เพื่อการ ผลิตพลังงานไฟฟ้า เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ ประโยชน์ ดำเนินการกักเก็บน้ำ ในอ่างเก็บน้ำที่อยู่ ภายใต้ความ รับผิดชอบของ หน่วยงาน	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม พัฒนาพลังงาน ทดแทน และอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน พ.ศ. 2562
7.	การเตรียมการเพื่อ ช่วยเหลือเกษตรกรที่ อาจได้รับผลกระทบ จากภาวะน้ำท่วม	สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค (คณะกรรมการลุ่มน้ำ)	กรมการข้าว (สำนักส่งเสริม การผลิตข้าว) กรมประมง (กองโครงการ อันเนื่องมาจาก พระราชดำริและ กิจกรรมพิเศษ) กรมปศุสัตว์ (สำนัก พัฒนาอาหารสัตว์)	ประสานงานระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือ ประชาชนที่ได้รับ ผลกระทบจากภาวะ น้ำท่วม (ตามแผน ป้องกันและแก้ไข ภาวะน้ำท่วม) เตือนภัยและวาง ระบบการช่วยเหลือ ชาวนาด้านภัย ธรรมชาติ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย วางแผน กำกับดูแล ติดตามและ ประเมินผล กำหนด แนวทางและ ดำเนินการตามแผน ภัยพิบัติด้านการ ประมง สนับสนุน ช่วยเหลือเกษตรกร ชาวประมงและ ผู้ประกอบการประมง ผลิตและขยายพันธุ์ พืชอาหารสัตว์พันธุ์ดี	พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมการข้าว กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ พ.ศ. 2557 กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ประมง กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2559 กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
				ผู้เกษตรกร รวมทั้ง ผลิตเสบียงสัตว์ เพื่อ ช่วยเหลือเกษตรกร ที่ประสบภัยธรรมชาติ	กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ พ.ศ. 2557

ที่มา: คู่มือบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม

ตารางที่ 4.4-2 การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วม ระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
1.	การออกประกาศเขตพื้นที่วิกฤติน้ำท่วม และการเตือนภัยน้ำท่วม	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค (คณะกรรมการลุ่มน้ำ โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี) หน่วยงานผู้รับผิดชอบในเขตพื้นที่ (ผู้รับผิดชอบในเขตพื้นที่นั้น)	กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์	ประกาศกำหนดเขตพื้นที่วิกฤติน้ำท่วม ประกาศแจ้งให้ประชาชนทราบเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น รวมถึงห้ามบุคคลใด ๆ เข้าไปอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใดในพื้นที่ประกาศดังกล่าวให้กำหนดระยะเวลาการห้ามและเขตพื้นที่ที่ห้ามตามที่จำเป็นไว้ด้วย ประกาศแจ้งให้ประชาชนในเขตพื้นที่ชลประทานทราบถึงภาวะน้ำท่วม แจ้งเตือนกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากการระบายน้ำจากเขื่อนกักเก็บน้ำ เป็นศูนย์กลางการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ	พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 (เงื่อนไขในการออกประกาศ คือ มีข้อมูลเพียงพอที่จะเกิดภาวะน้ำท่วมหรือเกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่/แยกตามเขตพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ/แยกตามระดับความร้ายแรงของสาธารณภัย) กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2557 พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2545

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
			กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ดูแลงานประชาสัมพันธ์ และประสานเครือข่ายสารสนเทศระดับประเทศ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และกำหนดหลักเกณฑ์ การใช้คลื่นความถี่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ สำนักงาน ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553
2.	การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (อาจดำเนินการตั้งแต่ช่วงเตรียมการก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม หรือระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม)	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค	พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย	พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใด ๆ เพื่อทำการสำรวจ ตรวจสอบ หรือเก็บรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมภายในกรอบของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้	พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
		กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย		ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ของบุคคลใด ๆ เพื่อ ก่อสร้าง วางสิ่งของ สูบน้ำหรือระบาย น้ำผ่านหรือเข้าไป ในที่ดิน หรือติดตั้ง อุปกรณ์ใด ๆ โดย แจ้งเป็นหนังสือให้ เจ้าของ หรือ ผู้ครอบครองที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้างทราบ ล่วงหน้า เว้นแต่เป็น กรณีฉุกเฉินเพื่อแก้ไข ภาวะน้ำท่วมไม่ต้อง แจ้งให้ทราบล่วงหน้า	
		กรมชลประทาน		ดำเนินการเพื่อ บรรเทาสาธารณภัย โดยเร็ว และบำบัด ปิดป้องภัยอันตราย เฉพาะเท่าที่จำเป็น	พระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย พ.ศ. 2550
				ในกรณีฉุกเฉินเพื่อ ป้องกันอันตราย อันอาจเกิดแก่การ ชลประทาน นาย ช่างชลประทานอาจ ใช้ที่ดินหรือสิ่งของ ของบุคคลใด ๆ ในที่ ใกล้เคียงหรือใน บริเวณที่อาจเกิด อันตรายได้เท่าที่ จำเป็น เจ้าพนักงาน อาจเข้าไปในที่ดิน ของบุคคลใด ๆ เพื่อ ทำงานสำรวจ ตรวจสอบอันเกี่ยวกับ การชลประทานได้ ใน เมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือ ให้ทราบล่วงหน้า	พระราชบัญญัติการ ชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
		กรมทรัพยากรน้ำ (สำนักส่งเสริมและ ประสานมวลชน สำนักงานทรัพยากรน้ำ ที่ 1-10)		ส่งเสริมและ สนับสนุน การบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำโดย ใช้กลไก คณะอนุกรรมการ ลุ่มน้ำเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการ ทรัพยากรน้ำแก่ผู้มี ส่วนได้เสีย	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ทรัพยากรน้ำ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545
		กรมทรัพยากร น้ำบาดาล (สำนักทรัพยากร น้ำบาดาล เขต 1-6)		ดำเนินการแก้ไข ปัญหาความ เดือดร้อนแก่ ประชาชนในพื้นที่ ประสบภัยพิบัติ ธรรมชาติ	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551
			องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	สนับสนุนกรม ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ในการ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยที่เกิดขึ้น ในเขตพื้นที่ของ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	พระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย พ.ศ. 2550 และ กฎหมายองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น
			กระทรวงกลาโหม	สนับสนุนภารกิจอื่น ของรัฐในการป้องกัน และแก้ไข ปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือ ประชาชน	พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551
			สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ	รักษาความสงบ เรียบร้อย ความปลอดภัย ของประชาชน	พระราชบัญญัติ ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 (หน้าที่และอำนาจ ของหน่วยงานต่าง ๆ

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
					แยกตามเขตพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายอาจได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นการเฉพาะกิจได้)
3.	การระบายน้ำ	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมเจ้าท่า (สำนักพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำ)	จัดทำผังน้ำ และเตรียมระบบทางน้ำเพื่อให้สามารถระบายน้ำได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม จัดทำผังและระบบการระบายน้ำให้สอดคล้องกับผังน้ำ รวมถึงการจัดเตรียมเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เช่น เครื่องสูบน้ำ ดำเนินการเกี่ยวกับการขุดลอกและรักษาร่องน้ำทางเดินเรือ เพื่อเป็นทางระบายน้ำ	พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 กฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2558
4.	การผันน้ำ (การผันน้ำในลุ่มน้ำเดียวกัน/ลุ่มน้ำสาขา การผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ การผันน้ำในแหล่งน้ำระหว่างประเทศ)	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรียุติ) โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ/ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี)		คณะกรรมการลุ่มน้ำมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาปริมาณการใช้น้ำ การจัดสรรน้ำ และจัดลำดับความสำคัญในการใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำ รวมถึงพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำต่อ	พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
		สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค (คณะกรรมการลุ่มน้ำ โดยความเห็นชอบ จากคณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ)		คณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ คณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำ แห่งชาติมีหน้าที่ และอำนาจพิจารณา และให้ความเห็นชอบ การผันน้ำระหว่างลุ่ม น้ำ และการผันน้ำ จากแหล่งน้ำระหว่าง ประเทศหรือแหล่ง น้ำต่างประเทศ	พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
			กระทรวงการ ต่างประเทศ (กรมความร่วมมือ ระหว่างประเทศ) (กรณีการผันน้ำ ในแหล่งน้ำระหว่าง ประเทศ)	ประสาน ความร่วมมือกับ ต่างประเทศในกรณี ที่จำเป็นต้องมีการผัน น้ำระหว่างประเทศมี โดยอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับราชการ ต่างประเทศ และราชการอื่น ตามที่ได้มีกฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของกระทรวง การต่างประเทศหรือ ส่วนราชการที่สังกัด กระทรวงการ ต่างประเทศ	พระราชบัญญัติ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2558
			กรมทรัพยากรน้ำ (สำนักประสานความ ร่วมมือระหว่าง ประเทศ) (กรณีการ ผันน้ำในแหล่งน้ำ ระหว่างประเทศ)	ประสานความ ร่วมมือกับต่าง ประเทศในกรณีที่ จำเป็นต้องมีการผัน น้ำระหว่างประเทศ โดยเฉพาะ	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ทรัพยากรน้ำ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
			กระทรวงกลาโหม	ประเทศที่อยู่ใน ลุ่มน้ำโขง เพราะ ปฏิบัติงานในฐานะ ฝ่ายเลขานุการของ คณะกรรมการ โครงการพัฒนา ลุ่มแม่น้ำโขง และคณะกรรมการ ระหว่างประเทศ ของฝ่ายไทย สนับสนุนเครื่องมือที่ จำเป็นในการผันน้ำ	พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551
5.	การจัดตั้งศูนย์ บัญชาการเฉพาะกิจ	สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ (นายกรัชมินตรี เป็นผู้บัญชาการ)	สำนักงบประมาณ	อำนวยการแก้ไข ปัญหาวิกฤติน้ำท่วม เป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติ น้ำท่วมจะผ่านพ้นไป พิจารณาจัดสรร งบประมาณให้กับ ศูนย์บัญชาการ เฉพาะกิจ เพื่อเป็น ค่าใช้จ่ายในการ จัดตั้งและสนับสนุน การปฏิบัติงาน	พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 (มาตรา 24)
6.	การช่วยเหลือ ทางการแพทย์	กระทรวงสาธารณสุข (ส่วนราชการในสังกัดที่ เกี่ยวข้อง และ หน่วยงานที่อยู่ในกำกับ ดูแล เช่นกรมการ แพทย์ กรมอนามัย) สถาบันการแพทย์ ฉุกเฉิน		มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับการให้ความ ช่วยเหลือและ สนับสนุนบริการทาง การแพทย์ ทั้งใน ส่วนของบุคลากร และเวชภัณฑ์ ยานพาหนะที่จำเป็น	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2562 กฎกระทรวงแบ่ง ส่วนราชการกรม อนามัย กระทรวง สาธารณสุข พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติ การแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2551

ที่มา: คู่มือบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม

ตารางที่ 4.4-3 การบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วม หลังเกิดภาวะน้ำท่วม

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
1.	การจ่ายค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหายจากการใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบซึ่งเป็นต้นสังกัดของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ	สำนักงบประมาณ	การจ่ายค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหายจากการที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าใช้ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างของบุคคลใด ๆ เพื่อก่อสร้างวางสิ่งของ สูบน้ำหรือระบายน้ำผ่านหรือติดตั้งอุปกรณ์ใด ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (เบิกจ่ายจากงบกลาง หน่วยงานผู้รับผิดชอบขอทำ ความตกลงกับสำนักงบประมาณโดยตรง)	พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 (มาตรา 67 วรรคสาม) กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2551
2.	การจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายอื่น	หน่วยงานผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ๆ		ในกรณีที่ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงาน ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง	พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายจากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัย พ.ศ. 2554

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
				หากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ใดซึ่งมิใช่เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำบัดกั้นทรายจากสาธารณภัยนั้นให้ทางราชการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้นั้น	
			กระทรวงการคลัง	อนุมัติวงเงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (น้ำท่วม) กรณีฉุกเฉินได้ตามความเหมาะสมจำเป็น	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562
			องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย ด้วยการให้ความช่วยเหลือเพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดภัย หรือการป้องกันและระงับโรคติดต่อ	ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2560
			สำนักงบประมาณ	ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงบประมาณสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2551 อนึ่ง การช่วยเหลือเกษตรกรหรือผู้ที่

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
					ได้รับผลกระทบจากการสูญเสียพื้นที่ทำการเกษตร และผลิตผลทางการเกษตรในระหว่างเกิดหรือหลังเกิดภาวะน้ำท่วม ควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนกับภาครัฐก่อน เพื่อให้มีขอบเขตการช่วยเหลือที่ชัดเจน
4.	การช่วยเหลือทางการแพทย์	กระทรวงสาธารณสุข (ส่วนราชการในสังกัดที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแล)		มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอนามัย การป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคภัย และราชการอื่น ตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่เกี่ยวข้อง
5.	การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค		รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ/คณะกรรมการลุ่มน้ำ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชน ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ	พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2562

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
			กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ส่วนราชการใน สังกัดที่เกี่ยวข้อง)	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ ได้รับผลกระทบจาก การเกิดภาวะน้ำท่วม หรือที่ต้องได้รับการ ฟื้นฟูหรือบำรุงรักษา คุณภาพน้ำ ในแหล่ง น้ำสาธารณะ รวมถึง ดำเนินการตาม ภารกิจและหน้าที่ และอำนาจของ หน่วยงาน เพื่อฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535 และกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ที่เกี่ยวข้อง
			องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	คุ้มครองดูแล และบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ภายในขอบเขต อำนาจหน้าที่ของ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตาม กฎหมาย	กฎหมายองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (ในกรณีที่มีการ กระทำอันก่อให้เกิด ความเสียหายหรือ อาจเกิดความเสียหาย ต่อทรัพยากรน้ำ สาธารณะ หน่วยงาน ของรัฐหรือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่รับผิดชอบดูแล ทรัพยากรน้ำ สาธารณะในบริเวณ ดังกล่าวมีอำนาจ ออกคำสั่งเป็น หนังสือให้ผู้ กระทำการดังกล่าว ดำเนินการอย่างหนึ่ง อย่างใดเพื่อขจัด ความเสียหายและทำ ให้ทรัพยากรน้ำ สาธารณะกลับคืนสู่ สภาพเดิมหรือสภาพ ที่ใกล้เคียงกับสภาพ

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
					เดิมหรือเหมาะสมจะ ใช้ประโยชน์ภายใน ระยะเวลา ที่กำหนดได้)
6.	ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล	สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติภาค		ประสานงานกับ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น และองค์กร ผู้ใช้น้ำในการบังคับ ใช้กฎหมายที่ เกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การ บริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการ อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อส่วนรวมอย่าง สมดุลและยั่งยืน	พระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และ กฎกระทรวงแบ่ง ส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากร น้ำแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื พ.ศ. 2562
		กรมชลประทาน		พัฒนาแหล่งน้ำตาม ศักยภาพของลุ่มน้ำ ให้เหมาะสมกับการ ใช้ประโยชน์ ติดตาม และประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการ พัฒนาแหล่งน้ำขนาด ใหญ่	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ พ.ศ. 2557
		กรมทรัพยากรน้ำ		ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับทรัพยากร น้ำ พัฒนาวិชาการ กำหนดมาตรฐาน และถ่ายทอด เทคโนโลยีด้าน ทรัพยากรน้ำ ทั้ง ระดับภาพรวม และระดับลุ่มน้ำ เพื่อการจัดการ ทรัพยากรน้ำที่เป็น เอกภาพและยั่งยืน	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ทรัพยากรน้ำ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545

ที่	การบูรณาการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	หน้าที่และอำนาจ	หมายเหตุ
		กรมทรัพยากร น้ำบาดาล		ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญห เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ บาดาล พัฒนา วิชาการ กำหนด มาตรฐาน และ ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรน้ำ บาดาล เพื่อการ จัดการทรัพยากรน้ำ บาดาล ที่เป็น เอกภาพและยั่งยืน	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม ทรัพยากรน้ำบาดาล กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551
			กรมควบคุมมลพิษ/ กรมโรงงาน อุตสาหกรรม/ การนิคม อุตสาหกรรมแห่ง ประเทศไทย	ศึกษา และให้ข้อมูล เกี่ยวกับความ เสียหายที่เกิดขึ้น ต่อการดำเนินธุรกิจ ทั้งในส่วนของภาค เกษตรกรรม ภาค พาณิชยกรรม และ ภาคอุตสาหกรรม หลังจากภาวะ น้ำท่วม เพื่อหา มาตรการป้องกัน ความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงการบำบัดที่ ปนเปื้อนให้สามารถ นำกลับมาใช้ใหม่ได้	กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2561 กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรม โรงงานอุตสาหกรรม กระทรวง อุตสาหกรรม พ.ศ. 2560 และ พระราชบัญญัติการ นิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522
			การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย	ประเมินผลปริมาณ น้ำและสถานการณ์ น้ำ ในเขื่อนหรืออ่าง เก็บน้ำที่อยู่ในความ รับผิดชอบ เพื่อเป็น กรณีศึกษาหลังภาวะ น้ำท่วมได้ผ่านพ้นไป	พระราชบัญญัติ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511

ที่มา: คู่มือบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วม

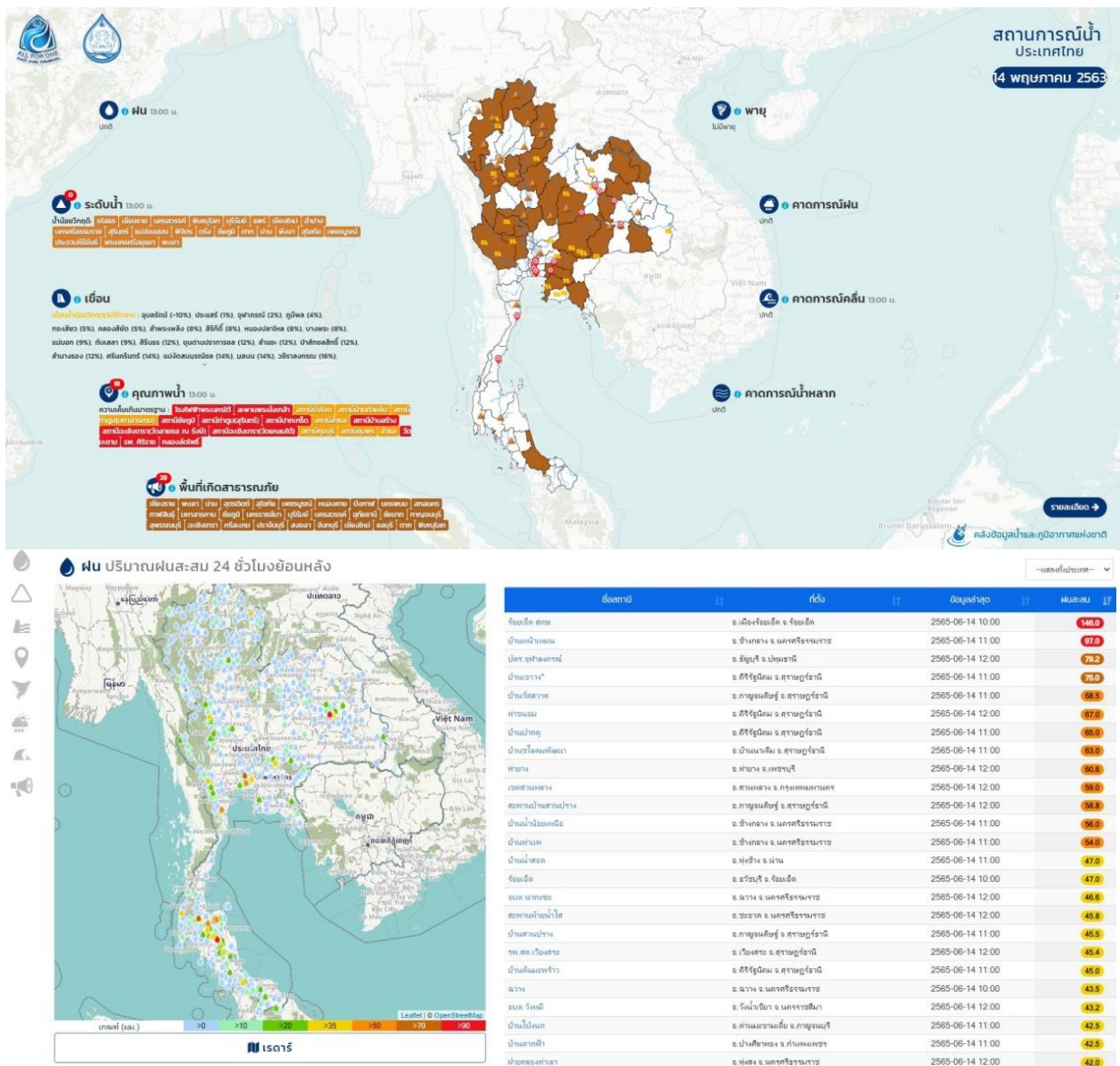

4.5 การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม

การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มาตรา 64 วรรคสี่ คือให้เป็นไปตามแนวทางที่ กนช. ประกาศกำหนด ดังนั้นการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมที่จะใช้ปฏิบัติการในแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมจะต้องเป็นไปตามประกาศของ กนช. ที่จะกำหนดต่อไป ซึ่งมีแนวทางดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.5.1 Website one map

เว็บไซต์ one map เป็นเว็บไซต์ที่สามารถติดตาม ปริมาณฝน ปริมาณน้ำในเขื่อน ระดับน้ำ คุณภาพน้ำ พื้นที่เกิดสาธารณภัย ฝ้าติดตาม คาดการณ์พายุฝน คลื่น และน้ำหลาก เพื่อเป็นการแจ้งเตือนการเกิดพายุ ฝ้าระวังน้ำล้นตลิ่ง ผนตกหนัก น้ำท่วม เป็นต้น ดังแสดงในรูปที่ 4.5.1-1

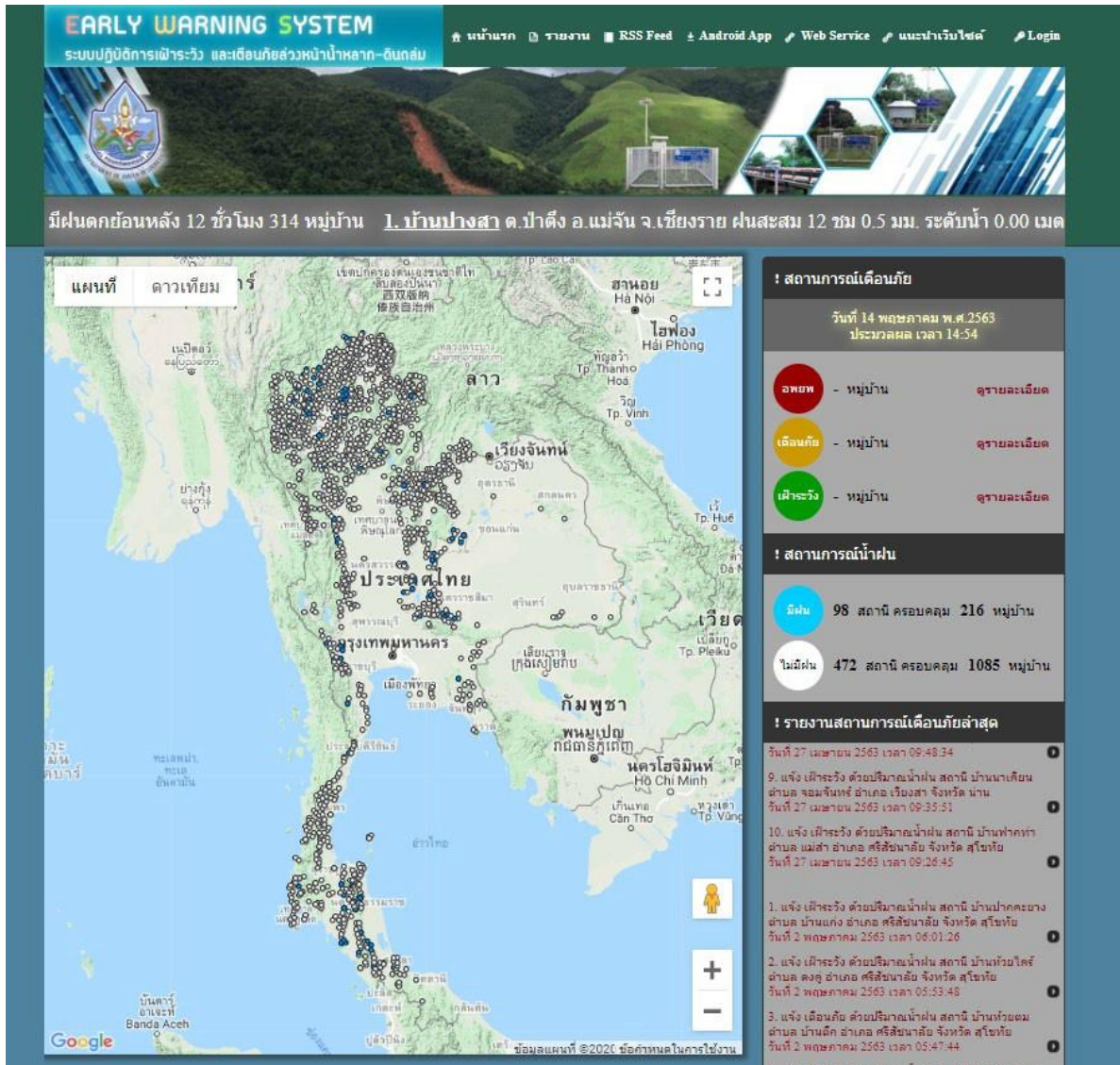

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (<http://waterinfo.onwr.go.th/thaiwater30/>)

รูปที่ 4.5.1-1 เว็บไซต์ one map

4.5.2 EARLY WARNING SYSTEM

เว็บไซต์ EARLY WARNING SYSTEM ของกรมทรัพยากรน้ำเป็นเว็บไซต์ที่แจ้งเตือน สถานการณ์ภัย จากดินโคลนถล่ม เป็นรายหมู่บ้านเพื่อแจ้งเตือนให้ประชาชนในพื้นที่ ดังแสดงในรูปที่ 4.5.2-1

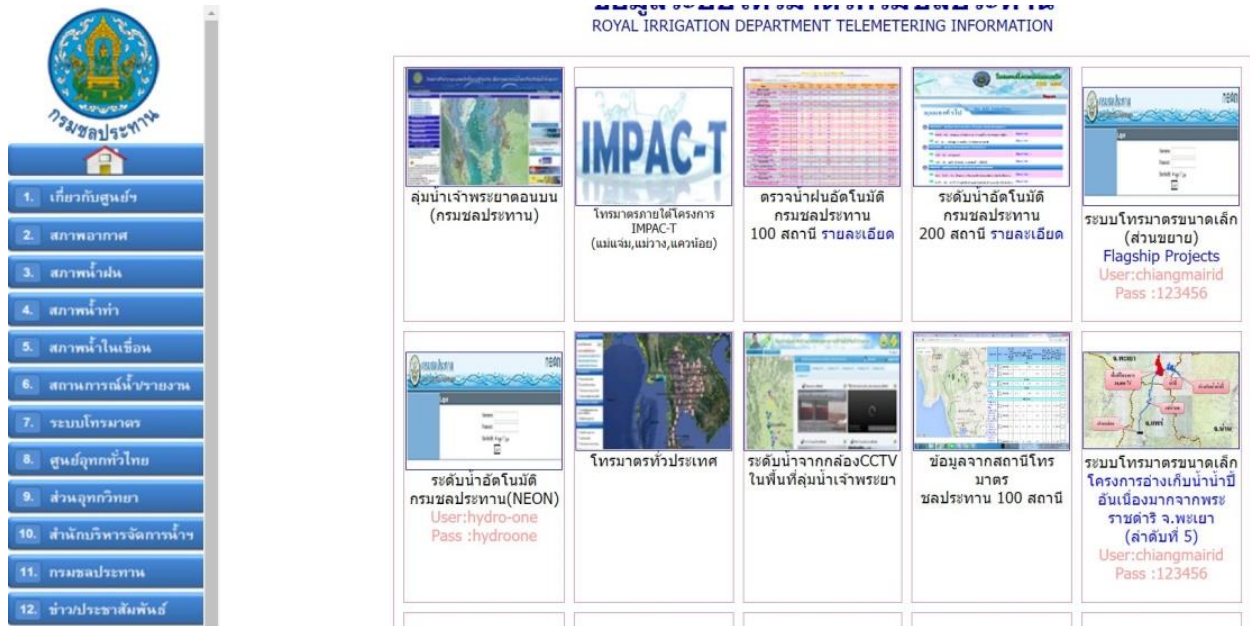

ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำ (<http://ews.dwr.go.th/ews/index.php>)

รูปที่ 4.5.2-1 เว็บไซต์ EARLY WARNING SYSTEM

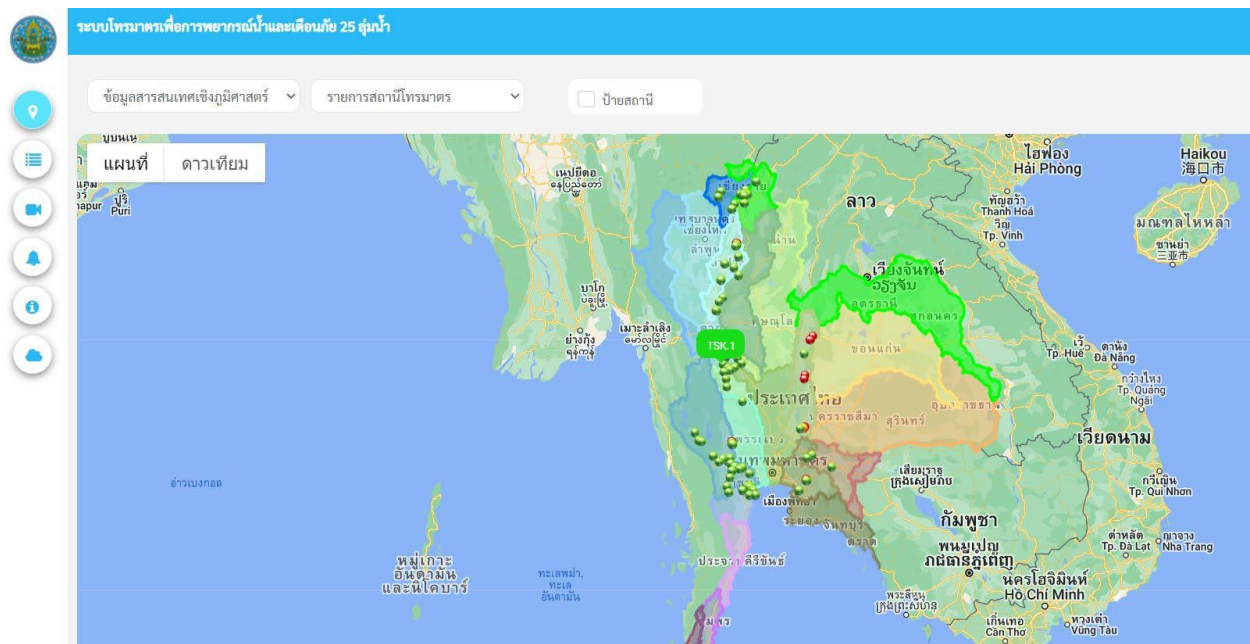
4.5.3 ระบบโทรมาตร

ระบบโทรมาตรเตือนภัยภาวะน้ำท่วมของกรมชลประทานเป็นเว็บไซต์ที่แจ้งเตือนและติดตามเฝ้าระวัง สถานการณ์น้ำแสดงดังรูปที่ 4.5.3-1 และรูปที่ 4.5.3-2

ที่มา: กรมชลประทาน (<https://www.hydro-1.net/>)

รูปที่ 4.5.3-1 เว็บไซต์ติดตามสถานการณ์น้ำ

ที่มา: กรมชลประทาน (<http://www.ridtele.com/>)

รูปที่ 4.5.3-2 เว็บไซต์ 25 ลุ่มน้ำของกรมชลประทาน

4.6 การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ

เมื่อทราบข้อมูลสำหรับเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภาวะน้ำท่วมแล้ว นอกเหนือจากการสื่อสาร ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมแล้ว การสื่อสารไปยังประชาชนก็สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบถึงข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหรือที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเกี่ยวกับน้ำท่วม รวมถึงการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมที่เป็นการจัดทำโครงสร้าง

ระบบสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับภาวะน้ำท่วม และให้มีการส่งข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็วไปยังส่วนราชการหน่วยงานและประชาชน โดยเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากมีการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์น้ำ เมื่อพบว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดน้ำท่วมขึ้นในพื้นที่ใด สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติต้องดำเนินการแจ้งเตือนล่วงหน้าไปยังส่วนราชการหน่วยงาน และประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสาร และความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง

ในกรณีภาวะน้ำท่วม คณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจร่วมกันดำเนินการโดยประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

1) กรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร กระจายข่าวผ่านช่องทางสื่อหลายประเภท ซึ่งส่งผ่านข้อมูลโดยตรงไปยังประชาชนและยังมีหน้าที่เสริมสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานรัฐที่เข้ามาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามาให้แก่ประชาชน และระหว่างประชาชนกับประชาชนด้วยกันเองในพื้นที่ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและบริหารจัดการ โครงการขยายการสื่อสารโทรคมนาคมในการแจ้งข่าวสาร ข้อมูลไปยังประชาชนผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ

3) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งมีบทบาทในการบริหารจัดการและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ซึ่ง ครอบคลุมโครงการสื่อสารโทรคมนาคมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนผ่านทางคลื่นความถี่ของผู้ให้บริการ

4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนในพื้นที่ทราบภายในขอบเขตพื้นที่การปกครองของตนเอง อีกทั้งจะช่วยกระจายข่าวสาร รวมถึงการแจ้งแนวทางปฏิบัติเบื้องต้นให้แก่ประชาชนได้รับทราบเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับภาวะน้ำท่วมที่กำลังเกิดขึ้นหรือที่อาจจะเกิดขึ้น การขอรับความช่วยเหลือเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม หรือการขอรับการชดเชยเยียวยาหลังภาวะน้ำท่วมได้พ้นไปแล้ว

เพื่อเตือนภัยน้ำท่วม และแจ้งข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและสมควรให้แก่ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตัวได้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึงการขอรับความช่วยเหลือในระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วมหรือหลังจากที่ภาวะน้ำท่วมได้ผ่านพ้นไปแล้ว ทั้งนี้ในการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ ควรเป็นการแจ้งเตือนเรื่องที่มีมาตรฐานเป็นรูปแบบเดียวกันจะทำให้สะดวกต่อการรับทราบและเข้าใจข้อมูลที่ได้รับแนวทางเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนได้เตรียมความพร้อมรับมือในกรณีที่เกิดภาวะน้ำท่วมขึ้น

4.7 เกณฑ์การพิจารณาสถานการณ์น้ำ เตือนภัย และวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้อง ตามหลักวิชาการ สำหรับหัวข้อนี้จะเป็นการสรุปข้อมูล และเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาสถานการณ์ประกอบด้วย

- ผังน้ำ ระยะเวลาการเดินทางของน้ำ และเกณฑ์การพิจารณาสถานการณ์น้ำ เกณฑ์การเตือนภัยน้ำท่วมที่จะใช้ในการพิจารณาระดับภัย เพื่อใช้ในระบบพยากรณ์เตือนภัย หรือใช้โดยบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- พื้นที่รับผลกระทบตามเกณฑ์พิจารณาสถานการณ์น้ำในหัวข้อที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประกอบการดำเนินการช่วยเหลือบรรเทาและแจ้งเตือนประชาชน
- เกณฑ์การบริหารจัดการองค์ประกอบเช่นอ่างเก็บน้ำ หรือประตูระบายน้ำโดยหน่วยงานต้องมีแนวทางให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

4.7.1 เส้นทางการไหลของน้ำในผังน้ำส่วนที่เกี่ยวข้องกับน้ำท่วม

จากผลการศึกษา (ร่าง) โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ ซึ่งแสดงระบบทางน้ำ รวมทั้งข้อมูลประกอบที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วม เช่น ความจุลน้ำ พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม พื้นที่ทางน้ำหลาก พื้นที่น้ำนอง และพื้นที่ลุ่มต่ำ ตามรูปที่ 4.7.1-1 และรูปที่ 4.7.1-2 โดยข้อมูลส่วนนี้จะใช้ประกอบการพิจารณาเกณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งพื้นที่รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมตามหัวข้อย่ออื่น ๆ

4.7.2 ระยะเวลาการเดินทางของน้ำ

การวิเคราะห์ระยะเวลาในการเดินทางของน้ำในลำน้ำ จะใช้เพื่อประกอบการพิจารณา เตือนภัยน้ำหลากของโครงการจากข้อมูลตรวจวัดโดยตรง รวมถึงจากผลคาดการณ์ปริมาณน้ำล่องหน้าแบบ manual ในกรณีไม่ได้มีการวิเคราะห์สถานการณ์น้ำโดยใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์ ทั้งนี้จากการวิเคราะห์สภาพการไหลในลำน้ำสาขาต่าง ๆ ของแม่น้ำในลุ่มน้ำโขงเหนือ โดยยังอยู่ระหว่างขั้นตอนโครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ โดยมีลักษณะทิศทางการไหลและโครงข่ายการระบายน้ำตามธรรมชาติโดยคร่าวแสดงดังรูปที่ 4.7.2-1 และแสดงระยะเวลาการเดินทางของน้ำโดยคร่าวจากสถานีเฝ้าระวังและเตือนภัยของกรมชลประทานดังรูปที่ 4.7.2-2 และแสดงไดอะแกรมผังระบบระบายน้ำของลุ่มน้ำโขงเหนือดังรูปที่ 4.7.2-3

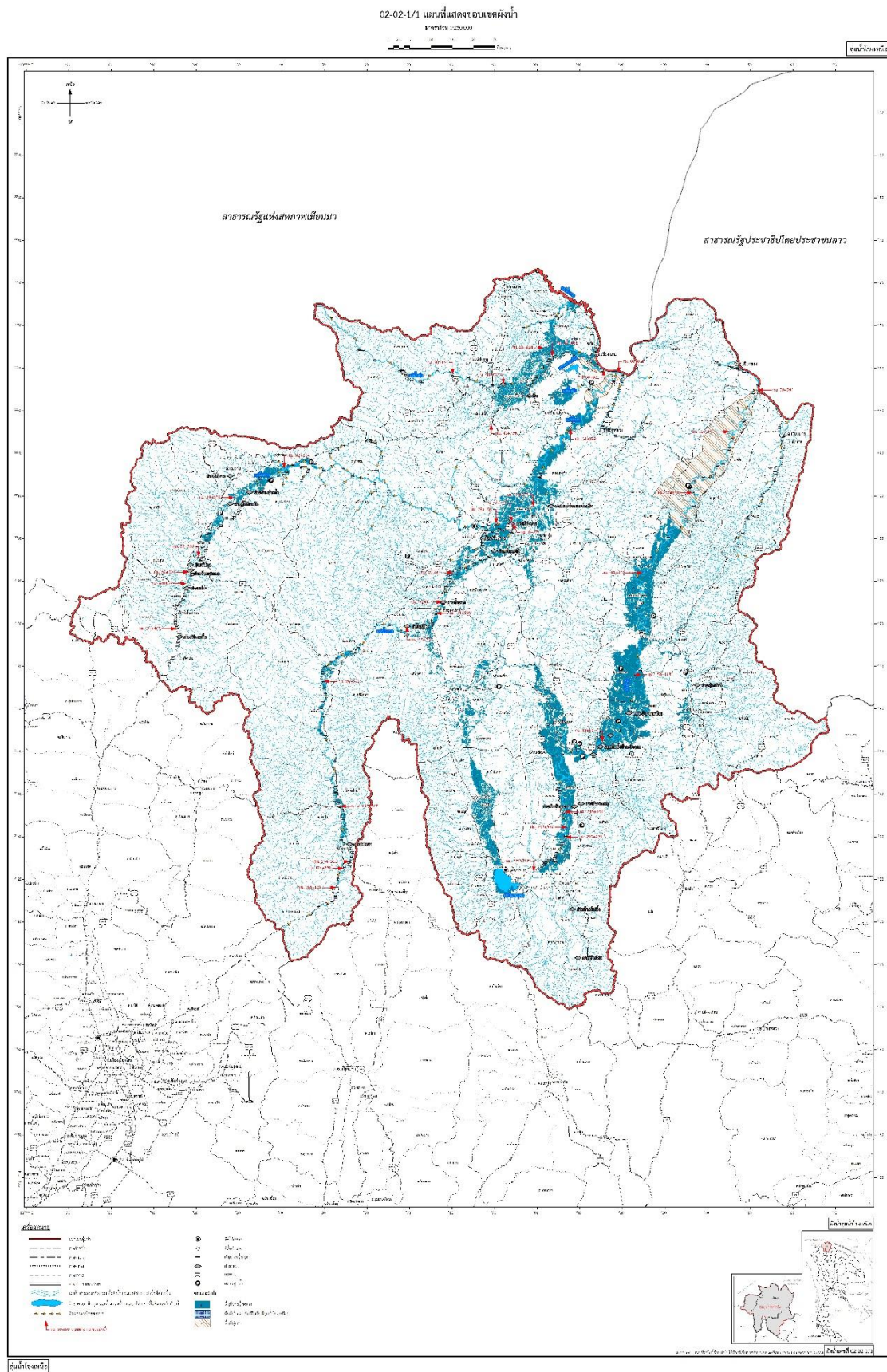
4.7.3 เกณฑ์พิจารณาภาวะน้ำท่วม และพื้นที่ประสบภัย

อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการภัยของ สททช. และข้อมูลค่าเตือนภัยจากสถานีตรวจวัดข้อมูลในพื้นที่ที่รวบรวมได้ ได้แก่ ข้อมูลระดับน้ำ และ ข้อมูลฝน ของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ที่เผยแพร่ผ่านระบบโทรมาตรและรายงานการบริหารจัดการน้ำท่วมในพื้นที่ เอามาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากแบบจำลองคณิตศาสตร์เพื่อจัดทำข้อมูลค่าเตือนภัยเหล่านี้ กับผลกระทบน้ำท่วมจากแบบจำลองคณิตศาสตร์ให้เข้ากับการกำหนดเกณฑ์ระดับภัย 2 ระดับ สามารถนำมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะด้านเกณฑ์การพิจารณาภาวะและระดับภัย น้ำท่วม/เกณฑ์การเตือนภัยได้โดยแบ่งเป็น

- เกณฑ์ทั่วไปของ สททช. ที่ใช้ในการพิจารณาเตือนภัยในภาพรวม เช่น จากการจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำกลุ่มลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่
- เกณฑ์ที่เสนอในโครงการจัดทำผังน้ำ เช่น ในตัวอย่างโครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำปิง วัง ยม น่าน ซึ่งมีการเปรียบเทียบระดับน้ำ กับการใช้ที่ดินในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมว่าเป็นการท่วมพื้นที่เกษตรหรือพื้นที่เศรษฐกิจ ซึ่งสื่อถึงความรุนแรง หรือความเสียหายในแต่ละพื้นที่ได้ชัดเจนขึ้นจากเกณฑ์ทั่วไป ส่วนการจัดทำผังน้ำในลุ่มน้ำโขงเหนือยังคงอยู่ในระหว่างการดำเนินการ
- เกณฑ์ที่รวบรวมได้จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อใช้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ สททช.

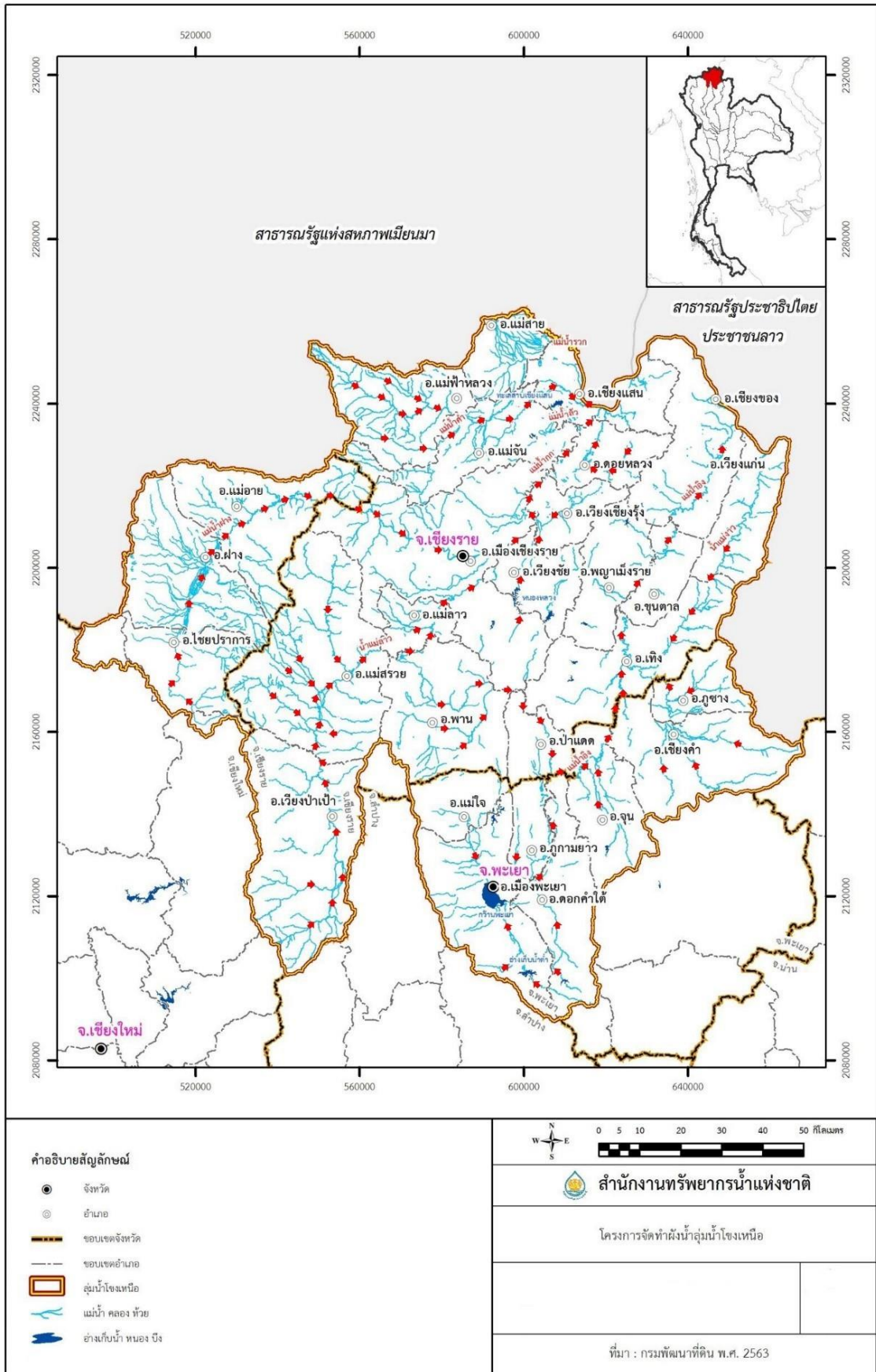
1) เกณฑ์ทั่วไปของหน่วยงาน สททช.

จากโครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำกลุ่มลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่ รายงานการศึกษาแผนหลักลุ่มน้ำโขงเหนือ พ.ศ. 2563 ได้พิจารณาจากปริมาณน้ำฝนคาดการณ์ล่วงหน้า 3 เดือนของกรมอุตุนิยมวิทยา ซึ่งสามารถดูได้จากเว็บไซต์ ร่วมกับการพิจารณาปริมาณน้ำได้มีเกณฑ์สรุปได้ดังตารางที่ 4.7.3-1 ซึ่งมีปริมาณฝนสะสมรายวันตามเกณฑ์เตือนภัยแสดงดังรูปที่ 4.7.3-1

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมผืนน้ำครั้งที่ 2; โครงการจัดทำผืนน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.7.1-2 แผนที่แสดงขอบเขตผืนน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ

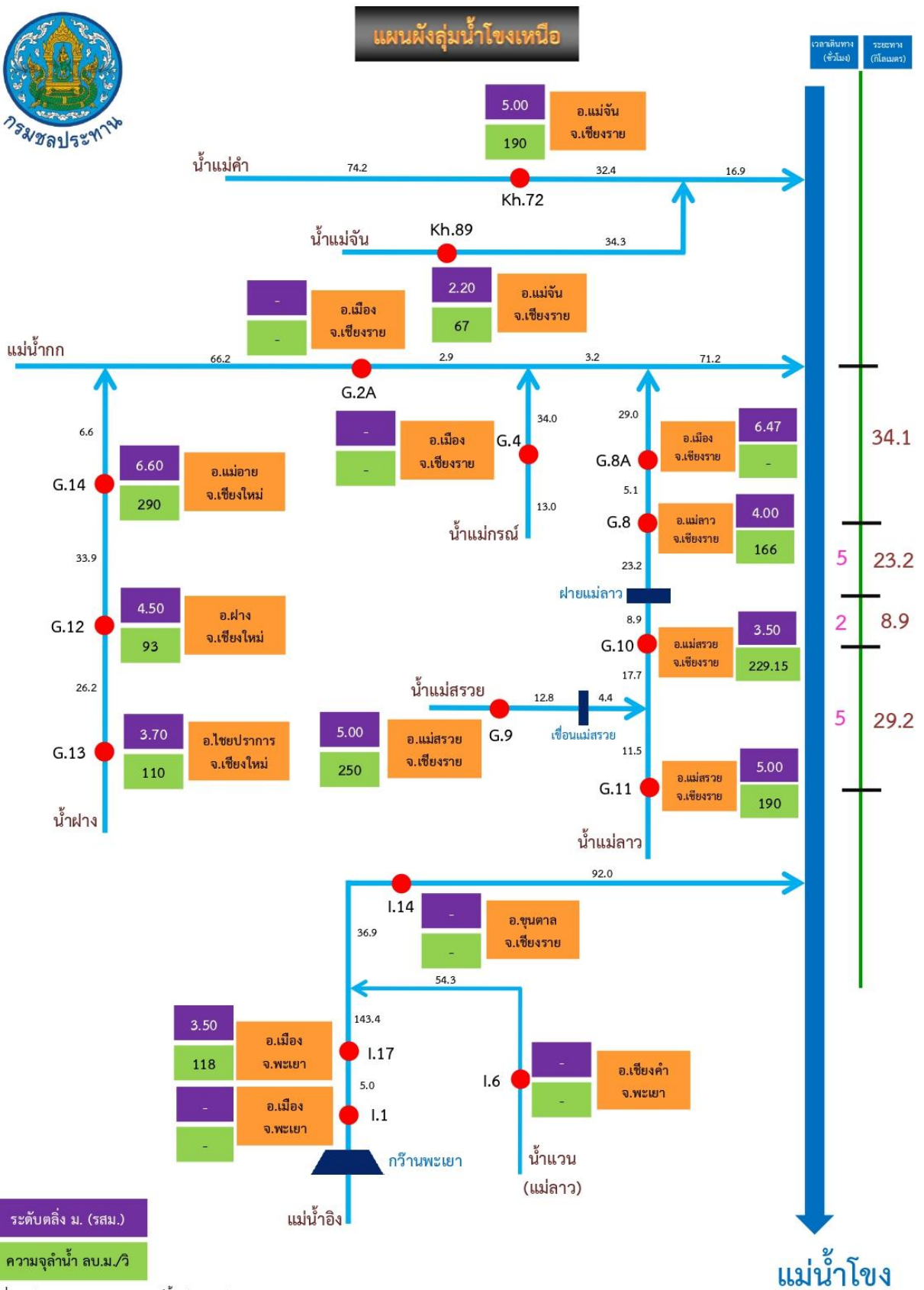

ที่มา : เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำ ครั้งที่ 1; โครงการจัดทำผังน้ำ ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.7.2-1 แผนที่แสดงเส้นทางการไหลของน้ำ และโครงข่ายการระบายน้ำตามธรรมชาติในลุ่มน้ำโขงเหนือ

แผนผังลุ่มน้ำโขงเหนือ

ที่มา : ฝ่ายสารสนเทศและพยากรณ์น้ำ ส่วนอุทกวิทยา
สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

หมายเหตุ : ใช้เฉพาะช่วงเวลาน้ำหลาก

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน

รูปที่ 4.7.2-2 แผนผังแสดงระยะเวลาการไหลของน้ำในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ตารางที่ 4.7.3-1 เกณฑ์การเตือนภัยน้ำหลากของ สททช.

สถานการณ์น้ำ	เกณฑ์การเตือนภัยของสถานการณ์น้ำ
กรณีปกติ	<ul style="list-style-type: none">- ปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์ปกติ- ปริมาณน้ำหรือระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติถึงร้อยละ 80 ของลำน้ำ ระยะเวลา ของน้ำมากกว่า 72 ชั่วโมง- ปริมาณน้ำในเขื่อนหรือแหล่งน้ำต้นทุนมีปริมาณน้ำระหว่างร้อยละ 30-80
กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมฉุกละฉุน	<ul style="list-style-type: none">- ปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์หนักถึงหนักมาก (มากกว่า 90-150 มม./วัน) ต่อเนื่องมากกว่า 3 วัน- ปริมาณน้ำหรือระดับน้ำมากกว่าร้อยละ 80 ของลำน้ำหรือมีน้ำล้นตลิ่ง ระยะเวลาการเดินทางของน้ำน้อยกว่า 72 ชั่วโมง- ปริมาณน้ำในเขื่อนหรือแหล่งน้ำต้นทุนในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำใช้การ ระหว่างร้อยละ 80-100
กรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำท่วม	<ul style="list-style-type: none">- ปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์หนักมาก (มากกว่า 150 มม./วัน) ต่อเนื่อง- ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำ มีปริมาณสูงอยู่ในระดับวิกฤติอย่างต่อเนื่อง- ปริมาณน้ำในเขื่อนหรือแหล่งน้ำต้นทุนในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำใช้การ มากกว่าร้อยละ 100 มีน้ำล้นเป็นจำนวนมาก

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, พ.ศ. 2564

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
กรมอุตุนิยมวิทยา

การคาดหมายลักษณะอากาศของประเทศไทยราย 3 เดือน

เดือนมิถุนายน – สิงหาคม พ.ศ.2566

ออกประกาศ 30 พฤษภาคม พ.ศ.2566

การคาดหมายลักษณะอากาศ

1. ในระยะ 3 เดือนนี้ คาดว่าปริมาณฝนรวมประเทศไทยส่วนใหญ่จะต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 ยกเว้นบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีปริมาณฝนใกล้เคียงค่าปกติ โดยภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวม ประมาณ 540-640 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 579 มม.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 660-780 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 716 มม.) ภาคกลาง ประมาณ 390-490 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 458 มม.) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประมาณ 500-630 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 591 มม.) ภาคตะวันออก ประมาณ 720-860 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 830 มม.) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประมาณ 320-380 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 369 มม.) และภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประมาณ 980-1,140 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 1,110 มม.)

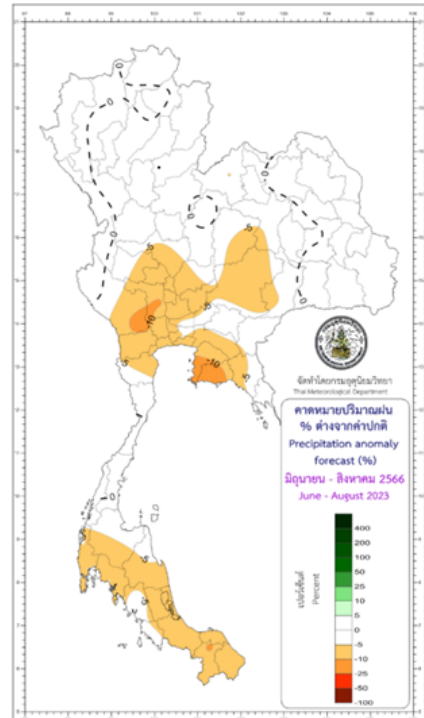
สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งประเทศจะมีค่าสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ 33-35 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 32.9 °ซ.) และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ 24-26 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 24.9 °ซ.)

2. เดือนมิถุนายน ปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะต่ำกว่าค่าปกติ ยกเว้นบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันตกจะมีปริมาณฝนใกล้เคียงค่าปกติ โดยปริมาณฝนรวมบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางจะต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 ภาคตะวันออก ภาคใต้ฝั่งตะวันออกรวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 120-160 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 160-200 มม. ภาคกลางประมาณ 120-160 มม. ภาคตะวันออกประมาณ 220-270 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 170-210 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ 90-120 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 280-330 มม.

สำหรับอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยของประเทศไทยทางตอนบนจะสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย โดยประเทศไทยตอนบน จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33-35 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32-34 องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งประเทศจะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ โดยบริเวณประเทศไทยตอนบนประมาณ 25-27 องศาเซลเซียส และภาคใต้ประมาณ 24-26 องศาเซลเซียส

3. เดือนกรกฎาคม ปริมาณฝนรวมประเทศไทยบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออก ภาคใต้ฝั่งตะวันตก กรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีปริมาณฝนรวมใกล้เคียงค่าปกติ ส่วนภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวมสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะสูงกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่างๆดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 180-220 มม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 230-280 มม. ภาคกลางประมาณ 140-180 มม. ภาคตะวันออกประมาณ 260-310 มม. กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 160-200 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันออกประมาณ 90-120 มม. ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 310-360 มม.

สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งประเทศจะมีค่าใกล้เคียงค่าปกติ โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32-34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24-26 องศาเซลเซียส

ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา

www.climate.tmd.go.th

ที่มา : ศูนย์ภูมิอากาศกองพัฒนาอุตุนิยมวิทยากรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ. 2566

รูปที่ 4.7.3-2 ตัวอย่างการพยากรณ์ปริมาณฝนล่วงหน้าแบบ Long-term ของกรมอุตุนิยมวิทยา

2) เกณฑ์ที่เสนอในโครงการจัดทำผังน้ำ

จากการรวบรวมและทบทวนข้อมูลการเตือนภัยของหน่วยงานต่าง ๆ ในหัวข้อที่ผ่านมาที่ปรึกษาเสนอแนวความคิดการพิจารณาข้อบังคับสถานการณ์น้ำท่วมเพื่อใช้เตือนภัยน้ำท่วมจากตัวอย่างโครงการจัดทำผังน้ำลุ่มน้ำปิง วัง ยม น่าน ซึ่งได้แบ่งระดับของภัยน้ำท่วมออกเป็น 4 ระดับดังต่อไปนี้ และแสดงเกณฑ์ประกอบการพิจารณาระดับของสถานการณ์น้ำในภาวะน้ำท่วมดังตารางที่ 4.7.3-2

1) ระดับภัย 1A (สทนช.) : ปกติ หมายถึง สถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่เกษตร หรือพื้นที่ชุมชนชนบทซึ่งยังไม่มีระบบป้องกันน้ำท่วม หรือพื้นที่นอกเขตคันป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ดังกล่าวคือพื้นที่ริมลำน้ำสายหลักที่อยู่นอกเขตชลประทาน และเขตชุมชนสำคัญที่มีการก่อสร้าง/จัดหาระบบพื้นที่ปิดล้อมไว้แล้ว โดย พิจารณาจากความสามารถการระบายน้ำของลำน้ำที่ระดับตลิ่ง

2) ระดับภัย 1B : เริ่มรุนแรง หมายถึง สถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่เกษตรในเขตชลประทานและ/หรือพื้นที่ชุมชนชนบทในเขตชลประทานได้แก่พื้นที่ชลประทานในเขตโครงการชลประทานขนาดใหญ่ที่มีระบบป้องกันน้ำท่วมโดยเฉพาะคันป้องกันน้ำท่วมริมน้ำ

3) ระดับภัย 2 (สทนช.) : รุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง) หมายถึง สถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมือง พื้นที่พาณิชยกรรม พื้นที่อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสิ่งปลูกสร้าง และ/หรือมีการอยู่อาศัยหนาแน่น ได้รับความเสียหายสูงเมื่อเกิดน้ำท่วม โดยพิจารณาจากความสามารถการระบายน้ำของลำน้ำที่ระดับคันกั้นน้ำของชุมชนนั้น ๆ

4) ระดับภัย 3 (สทนช.) : วิกฤติ หมายถึง สถานการณ์เกิดสถานการณ์น้ำท่วมในระดับที่รุนแรงกว่าระดับภัย 2 จนผู้ว่าราชการจังหวัด รมว.มหาดไทย หรือรองนายกรัฐมนตรี เห็นว่าควรให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการ เช่น เกิดภัยระดับ 2 ครอบคลุมหลายพื้นที่หรือหลายจังหวัดต่อเนื่องกัน หรือเกิดภัยต่อเนื่องเป็นระยะเวลาาน โดยจะกำหนดค่าเกณฑ์เตือนภัยเกณฑ์เดียวกับระดับภัย 1B และ 2

ตารางที่ 4.7.3-2 เกณฑ์ประกอบการพิจารณาระดับของสถานการณ์น้ำในภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

ปัจจัยในการพิจารณา	ระดับสถานการณ์น้ำ	เกณฑ์การพิจารณา	หน่วย	รายละเอียดเกณฑ์การพิจารณา
ปริมาณน้ำฝน	กรณีปกติ	ค่าฝนเฉลี่ยรายปี	มม.	1,092.76
	กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมฉุกละหุก	(มากกว่า 90-150 มม./วัน) ต่อเนื่องมากกว่า 3 วัน ขึ้นอยู่กับศักยภาพการรับน้ำของพื้นที่	มม.	ฝนตกต่อเนื่องมากกว่า 3 วันปริมาณฝนรวมระหว่าง 180-450 มม. (90-150 มม./วัน)
	กรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำท่วม	(มากกว่า 150 มม./วัน) ต่อเนื่องมากกว่า 3 วัน ขึ้นอยู่กับศักยภาพการรับน้ำของพื้นที่	มม.	ฝนตกต่อเนื่องมากกว่า 3 วันปริมาณฝนรวมมากกว่า 450 มม.(150 มม./วัน)
ปริมาณน้ำท่า	ระดับ 1 ปกติ	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติถึงร้อยละ 80 ของลำน้ำ ระยะเวลาของน้ำมากกว่า 72 ชม.	ล้าน ลบ.ม.	8,069.29
	ระดับ 2 ฝ้าระวัง	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติถึงร้อยละ 80-100 ของลำน้ำ ระยะเวลาของน้ำน้อยกว่า 72 ชม.	ล้าน ลบ.ม.	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำมีค่ามากกว่าระดับปกติ และระยะเวลาของน้ำน้อยกว่า 72 ชม. อยู่ในเกณฑ์รุนแรงต่อเนื่องยาวนาน
	ระดับ 3 วิกฤติ	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำ มีปริมาณสูงอยู่ในระดับวิกฤติอย่างต่อเนื่อง	ล้าน ลบ.ม.	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำ มีค่ามากกว่าระดับปกติ และระยะเวลาของน้ำน้อยกว่า 72 ชม.อยู่ในเกณฑ์รุนแรงต่อเนื่องยาวนานอย่างต่อเนื่อง

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลักลุ่มน้ำโขงเหนือ พ.ศ. 2563

2.1) เกณฑ์การเตือนภัยน้ำท่วมจากน้ำล้นตลิ่ง

เกณฑ์เตือนภัยที่จะเสนอแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับภัย 1A : ปกติ ระดับภัย 1B : เริ่มรุนแรง และระดับภัย 2 : รุนแรง (หรือคาดว่าจะรุนแรง) เกณฑ์การเตือนภัยน้ำท่วมจากน้ำล้นตลิ่ง กำหนดขึ้นโดยอาศัยข้อมูลรูปตัดลำน้ำ ข้อมูลสภาวะน้ำท่วม ข้อมูลสถิติระดับน้ำจากสถานีวัดน้ำของหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่โครงการฯ เหตุการณ์อุทกภัย/น้ำท่วมในอดีตที่รวบรวมได้ รายงานสรุปสถานการณ์อุทกภัยภายในพื้นที่โครงการฯ ของกรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และจากรายงานข่าวสถานการณ์น้ำท่วมต่าง ๆ พบว่า ลักษณะการเกิด อุทกภัยในพื้นที่ศึกษา สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1) ปัญหาน้ำท่วมฉับพลัน/น้ำป่าไหลหลาก (Flash Flood) เกิดจากมีฝนตกหนัก โดยเฉพาะในพื้นที่ด้านต้นน้ำเนื่องจากอิทธิพลของร่องมรสุมหรือพายุจร และปัญหาการรุกล้ำพื้นที่ป่าต้นน้ำทำให้ขาดพื้นที่ชะลอน้ำหลาก

2) ปัญหาน้ำท่วมจากน้ำล้นตลิ่ง (River Flood) มักเกิดบริเวณพื้นที่ตอนกลางของกลุ่มน้ำและตอนล่างของกลุ่มน้ำ โดยเฉพาะในพื้นที่ตอนล่างของกลุ่มน้ำที่ลักษณะภูมิประเทศมีความลาดชันของพื้นที่และของลำน้ำไม่มากนักทำให้ระบายน้ำได้ช้า และเมื่อเกิดจากฝนตกหนักในพื้นที่หรือพื้นที่ต้นน้ำของพื้นที่นั้น ๆ เป็นเวลาหลายวันก็จะเกิดปริมาณน้ำสะสมจนเกิดสภาวะน้ำล้นตลิ่ง

3) ปัญหาน้ำท่วมจากน้ำหลากจากพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนไหลระบายลงสู่พื้นที่ราบลุ่มบริเวณตอนล่างของกลุ่มน้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่ท้ายน้ำและเป็นพื้นที่รองรับน้ำหลากตามธรรมชาติของกลุ่มน้ำทำให้เกิดพื้นที่น้ำท่วมแผ่ออกเป็นบริเวณกว้างเป็นระยะเวลายาวนานและเกิดความเสียหายทั้งต่อชีวิต และทรัพย์สิน เช่น เหตุการณ์อุทกภัยปี พ.ศ. 2538 2545 2549 และ 2554

2.2) เกณฑ์การเตือนภัยจากฝนที่คาบอุบัติต่าง ๆ

การกำหนดเกณฑ์การเตือนภัยจากฝนที่คาบอุบัติต่าง ๆ สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ ซึ่งจะเป็นการใช้ข้อมูลปริมาณฝนสะสมรายวันที่ตรวจวัดได้ของแต่ละสถานีมาเปรียบเทียบกับปริมาณฝนสะสมรายวันที่คาบอุบัติต่าง ๆ เพื่อประเมินปริมาณฝนที่ตกจริงในพื้นที่ว่าเทียบเคียงกับปริมาณฝนสะสมที่คาบอุบัติใด และนำมาใช้ประมาณพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมได้โดยใช้ผังน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำซึ่งแสดงพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมที่คาบอุบัติต่าง ๆ ไว้ โดยพื้นที่เตือนภัยก็จะเท่ากับพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมที่คาบอุบัติที่เท่ากับหรือใกล้เคียงกับปริมาณฝนที่ตรวจวัดได้จริงดังแสดงปริมาณฝนสะสมรายวันที่คาบอุบัติต่าง ๆ ในตารางที่ 4.7.3-3 ถึง ตารางที่ 4.7.3-6

ตารางที่ 4.7-3 แนวคิดการพิจารณาข้อบ่งชี้สถานการณ์น้ำท่วมเพื่อใช้เตือนภัยน้ำท่วม

สถานการณ์	ความหมาย	ข้อบ่งชี้
<p>ภาวะน้ำท่วม</p> <p>สถานะที่ปริมาณน้ำ ปริมาณการไหลของน้ำหรือระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหรือฉับพลันจนก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของประชาชน สัตว์ และพืชที่อยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง แต่ไม่รวมถึงภาวะน้ำขึ้นและน้ำลงซึ่งเป็นปรากฏการณ์ปกติตามธรรมชาติ</p>	<p>ปริมาณฝนสะสมและฝนคาดการณ์มากกว่าปริมาณฝนสะสมเกณฑ์เฉลี่ย 30 ปีย้อนหลังมากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป หรือมีปริมาณฝนตกสะสม 1-3 วันในพื้นที่นั้นมากกว่าค่าอุปบัติ 5 ปีขึ้นไป</p> <p>ระดับน้ำในลำน้ำสูงกว่าระดับที่ตั้งฝั่งตั้งแต่ 0.50 เมตรขึ้นไป</p> <p>ในช่วงฤดูฝนปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดใหญ่มีค่ามากกว่าปริมาณน้ำเก็บกักใน Upper rule curve ของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p> <p>ในช่วงฤดูฝนปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดเล็กมีค่าไม่เกินร้อยละ 80 ของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p> <p>ปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดเล็กมีค่าไม่เกินร้อยละ 80 ของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p> <p>ปริมาณฝนสะสมและฝนคาดการณ์มีค่าไม่เกินร้อยละ 120 ของปริมาณฝนสะสมเกณฑ์เฉลี่ย 30 ปีย้อนหลัง หรือมีปริมาณฝนตกสะสม 1-3 วันในพื้นที่นั้นไม่เกินปริมาณฝนสะสมที่ค่าอุปบัติ 5 ปี</p> <p>ระดับน้ำในลำน้ำสูงกว่าระดับที่ตั้งฝั่งตั้งแต่ 0.50 เมตรและไม่สูงกว่าระดับที่ตั้งฝั่งสูงสุดของลำน้ำ หรือระดับคั่นกันน้ำบริเวณนั้น</p> <p>ระดับน้ำในลำน้ำสูงกว่าระดับที่ตั้งฝั่งในอ่างฯ ขนาดใหญ่ เช่น อ่างฯ เขื่อนภูมิพล อ่างฯ เขื่อนสิริกิติ์ ฯลฯ มีค่ามากกว่าปริมาณน้ำเก็บกักที่กำหนดใน Upper rule curve แต่ยังไม่ถึงร้อยละ 90 ของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p> <p>ในช่วงฤดูฝนปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดกลาง มีค่าระหว่างร้อยละ 80 - 100 ของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p> <p>ในช่วงฤดูฝนปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดเล็กมีค่าตามที่กำหนดใน Rule curve หรือเกณฑ์เฉลี่ย 30 ปีย้อนหลัง</p> <p>ปริมาณฝนตกสะสม 1-3 วันในพื้นที่นั้นตั้งแต่ค่าอุปบัติ 10 ปีขึ้นไป</p> <p>ระดับน้ำในลำน้ำสูงกว่าระดับที่ตั้งฝั่งสูงสุดของลำน้ำ หรือระดับคั่นกันน้ำบริเวณนั้น มากกว่า 0.50 เมตรขึ้นไป</p> <p>ปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดใหญ่ เช่น อ่างฯ เขื่อนภูมิพล อ่างฯ เขื่อนสิริกิติ์ ฯลฯ มีค่ามากกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p> <p>ในช่วงฤดูฝนปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดกลาง เช่น อ่างฯ คลองกลาง อ่างฯ มวกเหล็ก มีค่าสูงกว่าปริมาณน้ำเก็บกักที่กำหนดใน Upper Rule curve</p> <p>ปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดเล็ก มีค่าระหว่างร้อยละ 80 - 100 ของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p>	
<p>- ปกติ</p> <p>สถานการณ์น้ำท่วมมีปริมาณน้ำไหลอยู่ในเกณฑ์ปกติ</p>		
<p>- ฉับพลัน</p> <p>สถานการณ์น้ำท่วมที่เกิดจากฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ต้นน้ำเนื่องจากสภาพฝนของพายุฝน โดยมีฝนตกติดกันตั้งแต่ 1-3 วัน และทำให้เกิดน้ำท่วมภายในระยะเวลาไม่เกิน 24 ชั่วโมงหลังจากมีฝนตก</p>		
<p>- วิกฤต</p> <p>สถานการณ์น้ำท่วมขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่งหรือเป็นสถานการณ์ภัยระดับชาติ เกิดความเสียหายในวงกว้าง หรือมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง พื้นที่น้ำท่วมแผ่เป็นบริเวณกว้าง มีระดับน้ำท่วมสูงเป็นระยะเวลาสั้น จนผู้ว่าราชการจังหวัด รวมวมทนาย หรือรองนายกรัฐมนตรี เห็นว่าควรให้นายกรัฐมนตรี เป็นผู้ดำเนินการ</p>		<p>ในช่วงฤดูฝนปริมาณฝนสะสมและฝนคาดการณ์มีค่ามากกว่าร้อยละ 120 ของปริมาณฝนสะสมเกณฑ์เฉลี่ย 30 ปีย้อนหลัง 3 เดือนติดต่อกัน</p> <p>ระดับน้ำในลำน้ำสูงกว่าระดับที่ตั้งฝั่งสูงสุดของลำน้ำ หรือระดับคั่นกันน้ำบริเวณนั้น</p> <p>ปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดใหญ่ เช่น อ่างฯ เขื่อนภูมิพล อ่างฯ เขื่อนสิริกิติ์ ฯลฯ มีค่ามากกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p> <p>ปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดกลาง มีค่าเต็มความจุของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p> <p>ปริมาณน้ำเก็บกักในอ่างฯ ขนาดเล็ก มีค่าเต็มความจุของปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุด</p> <p>มีพื้นที่น้ำท่วมเป็นบริเวณกว้างต่อเนื่องกันหลายจังหวัด มีระดับน้ำท่วมสูง และมีระยะเวลาท่วมเป็นระยะเวลานาน</p>

ตารางที่ 4.7.3-4 ปริมาณฝนสูงสุดช่วงเวลา 1 ถึง 7 วัน และรอบปีการเกิดซ้ำต่างๆ ของพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

ช่วงเวลา (วัน)	ปริมาณฝนสูงสุด (มม.)			ปริมาณฝนสูงสุดที่รอบปีการเกิดซ้ำโดยวิธีกัมเบล (มม.)					
	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	2 ปี	5 ปี	10 ปี	25 ปี	50 ปี	100 ปี
1	26.36	44.22	62.65	42.59	51.36	57.17	64.51	69.95	75.36
2	45.26	71.87	95.99	69.31	83.12	92.26	103.82	112.39	120.89
3	60.81	90.3	127.93	87.14	104.15	115.42	129.65	140.21	150.69
4	72.44	104.13	142.91	100.94	118.13	129.51	143.88	154.55	165.14
5	84.03	116.79	158.56	113.37	131.75	143.93	159.31	170.72	182.04
6	90.91	128.08	167.37	124.15	145.34	159.36	177.09	190.24	203.29
7	96.55	138.59	195.59	134.21	157.78	173.38	193.1	207.73	222.25

ตารางที่ 4.7.3-4 ปริมาณฝนสูงสุดช่วงเวลา 1 ถึง 7 วัน และรอบปีการเกิดซ้ำต่างๆ ของพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ (ต่อ)

ปริมาณฝนสูงสุดที่รอบปีการเกิดซ้ำโดยวิธี Log-Pearson Type III (มม.)					
2 ปี	5 ปี	10 ปี	25 ปี	50 ปี	100 ปี
43.9	52.76	57.52	62.61	65.88	68.8
71.03	85.04	92.84	101.45	107.16	112.37
88.35	105.72	116.13	128.35	136.92	145.1
102.81	120.17	130.07	141.27	148.87	155.94
115.36	133.87	144.46	156.47	164.63	172.25
126.17	147.7	160.22	174.57	184.43	193.71
135.83	159.88	174.35	191.42	203.42	214.95

ตารางที่ 4.7.3-4 ปริมาณฝนสูงสุดช่วงเวลา 1 ถึง 7 วัน และรอบปีการเกิดซ้ำต่างๆ ของพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ (ต่อ)

ปริมาณฝนสูงสุดที่รอบปีการเกิดซ้ำโดยวิธี Plotting (มม.)					
2 ปี	5 ปี	10 ปี	25 ปี	50 ปี	100 ปี
42.79	52.36	58.7	66.72	72.66	78.56
69.61	84.71	94.71	107.35	116.72	126.02
87.45	106.46	119.04	134.94	146.74	158.45
101.27	120.38	133.04	149.03	160.89	172.66
113.71	134.26	147.88	165.07	177.83	190.49
124.61	147.81	163.17	182.58	196.98	211.28
134.69	160.75	178.01	199.82	216	232.05

3) เกณฑ์เตือนภัยน้ำท่วมที่รวบรวมได้จากหน่วยงาน

โดยปัจจุบันหน่วยงานที่แจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัยน้ำท่วมในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ กรมชลประทาน ซึ่งมีการแจ้งเตือนพื้นที่ริมแม่น้ำที่ได้รับผลกระทบจากการระบายน้ำ โดยแสดงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำที่ระบายจากเขื่อนขนาดต่าง ๆ กับพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมท้ายเขื่อนดังแสดงในตารางที่ 4.7.3-5 และแสดงรายละเอียดระดับรับผิวดินและชั้นตอนตัดสันใจสิ่งการดังตารางที่ 4.7.3-6

ตารางที่ 4.7.3-5 การแจ้งเตือนพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการระบายน้ำอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่สรวย กรมชลประทาน

อัตราการระบายที่ (ลบ.ม./วินาที)	พื้นที่ได้รับผลกระทบ	พื้นที่น้ำท่วม (ไร่)	ระดับรับผิดชอบและ ตัดสินใจสั่งการ
<100	ไม่มีผลกระทบ	-	ระดับ 1
100 - 200	ต.แม่สรวย อ.แม่สรวย จ.เชียงราย	800	ระดับ 2
200 - 300	ต.ธารทอง อ.พาน ต.ดงมะดะ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย	6,000	ระดับ 3
300 - 1,160	ต.ท่าสาย อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย	40,000	ระดับ 4

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ 2; กรมชลประทาน, พ.ศ. 2566

ตารางที่ 4.7.3-6 รายละเอียดระดับรับผิดชอบและขั้นตอนตัดสินใจสั่งการ

ระดับรับผิดชอบ	ขั้นตอนตัดสินใจสั่งการ
1	โครงการฯ เป็นผู้รับผิดชอบ
2	เป็นความรับผิดชอบของ สชป./กรมชลประทาน แต่ต้องรายงานต่อ คณะ อนุกรรมการฯ ทราบในโอกาสแรก
3	ให้ขออนุญาตรายงานต่อคณะอนุกรรมการฯ ล่วงหน้า 3 วัน เพื่อพิจารณาเห็นชอบการ ปรับ/เพิ่มการระบาย หากเป็นกรณีฉุกเฉินให้ขออนุญาตประธานคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบ และให้รายงานคณะอนุกรรมการฯ ในโอกาสแรก
4	ให้ขออนุญาตต่อ กนช. ล่วงหน้า 3 วัน เพื่อพิจารณาเห็นชอบการปรับ/เพิ่มการระบาย หากเป็นกรณีฉุกเฉิน ให้ขออนุญาตประธาน กนช. พิจารณาและให้รายงานต่อ กนช. ในโอกาสแรก

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ 2; กรมชลประทาน, พ.ศ. 2566

4.7.4 แนวทางบริหารจัดการองค์ประกอบที่ใช้ในการบรรเทาภาวะน้ำท่วม

จากระบบทางน้ำ และพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมที่แสดงในหัวข้อ 4.3 รวมทั้งองค์ประกอบในการบริหารจัดการน้ำท่วมที่สำคัญตามที่แสดงไว้ สามารถสรุปแนวทางการบริหารจัดการน้ำหลากในลุ่มน้ำได้ตามรูปที่ 4.7.4-1 ดังนี้

1) ภาพรวมของแนวทางการบริหารจัดการภาวะน้ำท่วมในลุ่มน้ำ เนื่องจากในพื้นที่ที่มีพื้นที่ทางน้ำหลาก และทางผันน้ำที่จะใช้ผันน้ำเข้าพื้นที่รองรับน้ำหลากเพื่อชะลอน้ำ ดังนั้นลักษณะการบริหาร จัดการน้ำจะประกอบด้วย

- การใช้อ่างเก็บน้ำ และพื้นที่แก้มลิงในการชะลอและตัดยอดน้ำหลากเพื่อลดผลกระทบจากน้ำล้นตลิ่งให้ได้มากที่สุด
- ในกรณีอ่างเก็บน้ำและพื้นที่แก้มลิง ไม่สามารถรองรับน้ำหลากเพิ่มเติมได้อีก หรือกรณี

ที่ลำน้ำส่วนนั้น ๆ ไม่มีพื้นที่แก้มลิงหรืออ่างเก็บน้ำ และมีความเสี่ยงในการเกิดน้ำหลากจะใช้การเฝ้าระวังน้ำหลากที่สถานีตรวจวัดตามหัวข้อ 4.3.3 รวมถึงเกณฑ์และขอบเขตพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมรายสถานีตามหัวข้อ 4.7.3 และระยะเวลาเดินทางของน้ำตามหัวข้อ 4.7.2 เพื่อพิจารณาและประเมินสถานการณ์ก่อนดำเนินการประกาศเตือนภัย ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมล่วงหน้า

- ในกรณีพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมฉับพลัน สามารถเตือนภัยได้ทันที เมื่อค่าตรวจวัดน้ำฝนถึงเกณฑ์เฝ้าระวัง

2) ในการพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการน้ำ สามารถนำข้อมูลและรายละเอียดที่ปรากฏในแผนที่ผังน้ำประกอบด้วยตำแหน่งสถานีเฝ้าระวัง องค์ประกอบการบริหารจัดการน้ำ ความจุลำน้ำ เกณฑ์พิจารณาภาวะน้ำท่วม และระยะเวลาเดินทางของน้ำ มาประกอบการพิจารณาแนวทางการบริหาร จัดการน้ำในแต่ละกรณีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ ส่วนการจัดทำผังน้ำในลุ่มน้ำโขงเหนือยังคงอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

3) พื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือมีองค์ประกอบในการบริหารจัดการน้ำที่สามารถจัดกลุ่มตามนัยสำคัญที่มีต่อการบริหารจัดการน้ำ ได้ดังนี้

- กลุ่มอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่มีผลต่อการบริหารจัดการน้ำหลากในภาพรวมระดับลุ่มน้ำ
- กลุ่มพื้นที่แก้มลิง และแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่มีผลต่อการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ใกล้เคียงกับพื้นที่แก้มลิง แหล่งน้ำ หรือในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาเท่านั้น
- กลุ่มประตูประบายน้ำและอาคารบังคับน้ำ
- กลุ่มประตูประบายน้ำและอาคารบังคับน้ำที่อยู่ในลำน้ำสาขาหรือลำน้ำสายสำคัญและอยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม

- คันกั้นน้ำและระบบป้องกันน้ำท่วมที่อยู่ในเขตพื้นที่ทางน้ำหลาก

4) การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่มีผลต่อการบริหารจัดการน้ำหลากในภาพรวมระดับลุ่มน้ำนอกจากบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำตาม Rule Curve แล้ว สามารถบริหารจัดการน้ำเพื่อหลบยอดน้ำสูงสุดจากพื้นที่ต้นน้ำได้ โดยพิจารณาปริมาณน้ำที่ระบายจากอ่างเก็บน้ำควบคู่กับปริมาณน้ำที่สถานีด้านต้นน้ำที่มีระยะเวลาการไหลมาถึงจุดบรรจบเท่ากัน โดยปริมาณน้ำที่ระบายจากอ่างเก็บน้ำสามารถพิจารณาให้สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำท่วมดังนี้

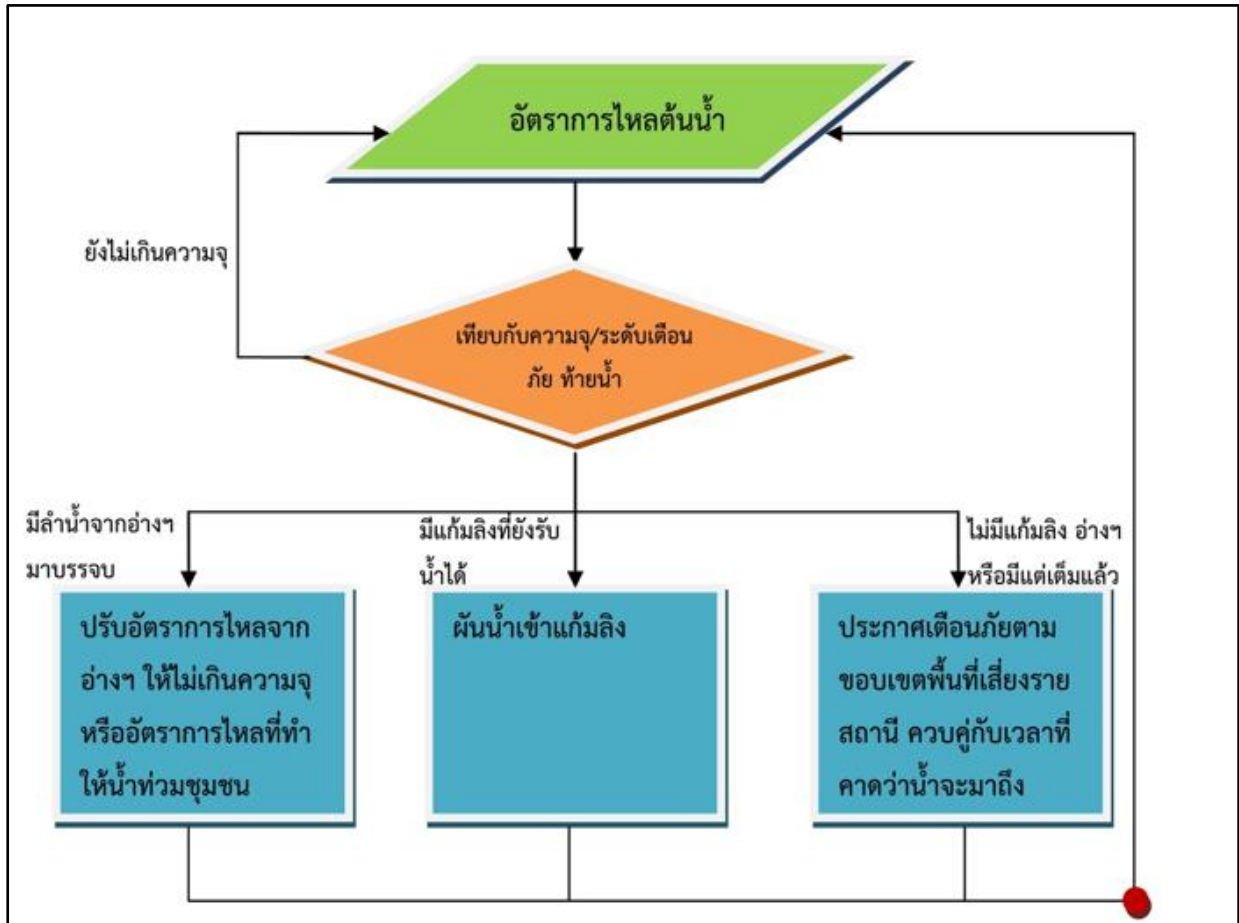
- กรณีปริมาณน้ำด้านท้ายของจุดบรรจบยังไม่ล้นตลิ่ง และต้องการพร่องปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อรองรับน้ำฝนคาดการณ์ในอนาคต หรือเพื่อหลบยอดน้ำสูงสุด (Peak Flow) จากพื้นที่ต้นน้ำสามารถระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำ ในปริมาณน้ำที่เมื่อรวมกับปริมาณน้ำจากสถานีด้านต้นน้ำแล้ว จะต้องไม่ทำให้น้ำล้นตลิ่งด้านท้ายน้ำ รวมทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อด้านท้ายน้ำ

- กรณีปริมาณน้ำด้านท้ายของจุดบรรจบเกิดการล้นตลิ่งอาจพิจารณาการชะลอน้ำเพื่อลดปริมาณน้ำหลากให้ได้มากที่สุดเท่าที่ความจุอ่างเก็บน้ำยังสามารถรองรับได้โดยพิจารณาจาก Rule Curve และปริมาณน้ำจากสถานีด้านต้นน้ำ รวมทั้งผลพยากรณ์อากาศ ทั้งนี้อาจพิจารณาเร่งระบายน้ำเข้าพื้นที่รองรับน้ำหลากโดยหลีกเลี่ยงพื้นที่ชุมชนได้เพื่อระบายน้ำให้เร็วที่สุดในกรณีที่คาดว่าจะมีพายุเข้าสู่พื้นที่เพิ่มเติม

5) การบริหารจัดการพื้นที่แก้มลิงแหล่งน้ำและอ่างเก็บน้ำอื่น ๆ ให้ดำเนินการบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) ของแต่ละอ่างเก็บน้ำเพื่อปฏิบัติการระบายน้ำ กักน้ำให้สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำท่วม

6) การบริหารจัดการประตูประบายน้ำและอาคารบังคับน้ำในลุ่มน้ำ ให้ดำเนินการยกบานขึ้นในช่วงฤดูน้ำหลาก ตามเกณฑ์การบริหารจัดการของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ เพื่อไม่ให้เกิดการกัดเซาะของน้ำหลาก

7) การบริหารจัดการคันกั้นน้ำและระบบป้องกันน้ำท่วม ที่อยู่ในพื้นที่ทางน้ำหลาก ให้ดำเนินการในแนวทางเดียวกับองค์ประกอบในข้อ 6) ทั้งนี้การยกระดับคันหรือผนังป้องกันน้ำท่วมต้องไม่ให้เกิดการกัดเซาะทางน้ำ ดังนั้นจึงต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบตามแนวทางที่กำหนด

รูปที่ 4.7.4-1 ภาพรวมแนวทางการบริหารจัดการภาวะน้ำท่วม

4.7.5 กรณีตัวอย่างการบริหารจัดการน้ำท่วมในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยลุ่มน้ำแม่ลาวในเขตอำเภอแม่ลาว และอำเภอเมืองเชียงราย ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

4.7.5.1 ลักษณะทางกายภาพ

น้ำแม่ลาว มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาผีปันน้ำในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ไหลไปทางทิศเหนือผ่านอำเภอเวียงป่าเป้า เข้าสู่อำเภอแม่สรวย จากนั้นเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอพาน กับอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย และไหลไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเข้าสู่อำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย จนไปบรรจบกับแม่น้ำกกที่บ้านป่าตอง ตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย ความยาวของลำน้ำแม่ลาว ประมาณ 210 กิโลเมตร ความลาดชันเฉลี่ยประมาณ 1 : 1,000 โดยบริเวณต้นน้ำมีความลาดชันประมาณ 1 : 500 กลางน้ำประมาณ 1 : 1,000 และท้ายน้ำประมาณ 1 : 2,000 ลำน้ำย่อย ได้แก่ น้ำแม่โถ น้ำแม่เจดีย์ น้ำแม่ฉางข้าว น้ำแม่ปูลหวง น้ำแม่ต๋ำ น้ำแม่ยางมิน น้ำแม่ตาซ้าง น้ำแม่สรวย และน้ำแม่กรณ์น้อย เป็นต้น

จุดเฝ้าระวังและพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในจังหวัดเชียงราย (สำนักชลประทานที่ 2 พ.ศ. 2565)

ทั้งหมด 12 จุด ได้แก่

1. พื้นที่ ต.เวียงพางคำ ต.เกาะช้าง ต.ศรีดอนมูล ต.โป่งผา ต.ศรีเมืองชุม ต.ป่าสัก อ.แม่สาย
2. พื้นที่ ต.แม่สองใน ต.แม่สองนอก อ.แม่ฟ้าหลวง
3. พื้นที่ ต.ศรีคำ ต.ป่าวาง ต.ป่าตึง ต.แม่จัน อ.แม่จัน
4. พื้นที่ ต.ริมโขง ต.เวียง ต.สถาน ต.ศรีดอนชัย ต.ห้วยขอ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ
5. พื้นที่ ต.หล่ายงาว ต.ม่วงยาย ต.ปอ อ.เวียงแก่น
6. พื้นที่ ต.ยางฮอม ต.ป่าตาล ต.ต้า อ.ขุนตาล
7. พื้นที่ ต.ตับเต่า ต.เวียง ต.ปล้อง ต.จิว ต.ศรีดอยไชย อ.เทิง
8. พื้นที่ ต.แม่เปา อ.พญาเม็งราย
9. พื้นที่ ต.บ้านดู่ ต.นางแล ต.เวียง ต.ป่าอ้อดอนชัย ต.สันทราย อ.เมือง เชียงราย
10. พื้นที่ ต.ทุ่งมหาวัน ต.ทุ่งก่อ ต.ปงน้อย อ.เวียงเชียงรุ้ง
11. พื้นที่ ต.แม่สรวย ต.แม่ก้อ อ.แม่สรวย
12. พื้นที่ ต.สันสลี ต.เวียง อ.เวียงป่าเป้า

4.7.5.2 การคาดการณ์สถานการณ์ก่อนเกิดอุทกภัยเมืองเชียงราย

การคาดการณ์และการติดตามสถานะทางอุทกวิทยา ประกอบด้วย สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำฝน สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ สภาพน้ำท่วม และพายุจร ข้อมูลเหล่านี้จะนำมาวิเคราะห์ และใช้ในการบริหารจัดการน้ำและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะช่วงก่อนเกิด อุทกภัย

- ด้านปริมาณน้ำฝน

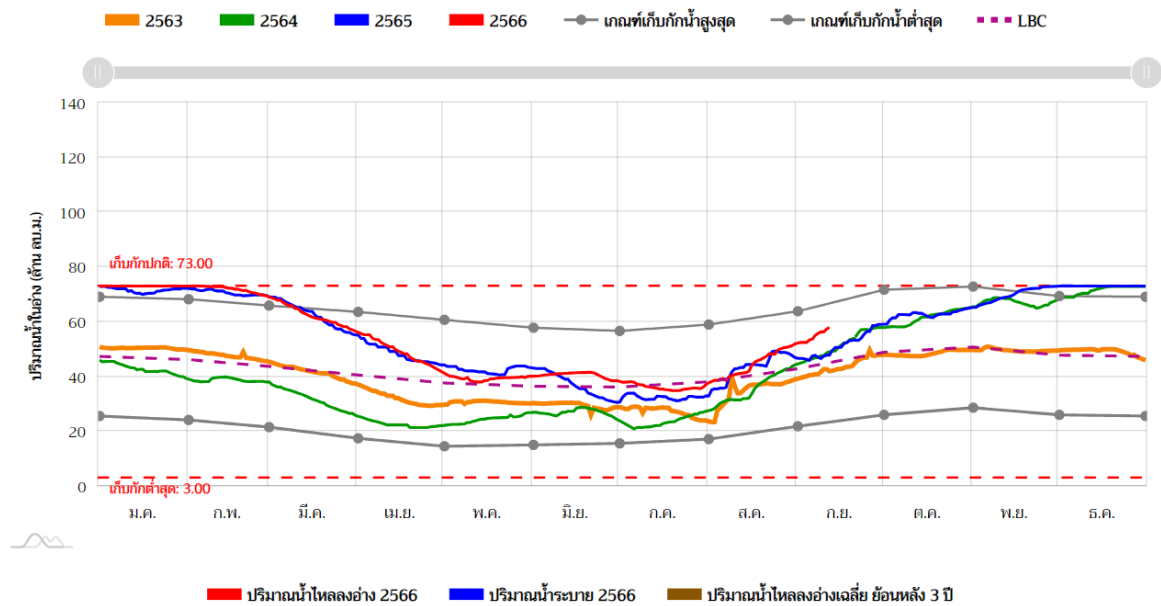
หากปริมาณฝนตกมีแนวโน้มที่มากเกินไปกว่าค่าเฉลี่ยโดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ต้นน้ำควรมีการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนเพื่อรับมือสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ท้ายน้ำ โดยมีตัวอย่างปริมาณน้ำฝนที่ทำให้เกิดปัญหาอุทกภัยในเขตเมืองเชียงรายใน พ.ศ. 2563 ตามสถานีวัดน้ำฝนดังนี้

1. สถานี อ.แม่สรวย จ.เชียงราย มีปริมาณน้ำฝนสูงสุด 24 ชั่วโมง วัดได้ 22.8 มม. รอบปีการเกิดซ้ำในรอบ 1 ปี
2. สถานีสันทรายหลวง (G.8) อ.เมือง จ.เชียงราย มีปริมาณน้ำฝนสูงสุด 24 ชั่วโมง วัดได้ 42.6 มม. รอบปีการเกิดซ้ำในรอบ 1 ปี
3. สถานี ฝ่ายแม่ลาว อ.แม่สรวย จ.เชียงราย มีปริมาณน้ำฝนสูงสุด 24 ชั่วโมง วัดได้ 38.8 มม. รอบปีการเกิดซ้ำในรอบ 1 ปี
4. สถานี อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย มีปริมาณน้ำฝนสูงสุด 24 ชั่วโมง วัดได้ 53 มม. รอบปีการเกิดซ้ำในรอบ 1 ปี

- ด้านปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ

ด้านปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ พบว่าในลำน้ำแม่ลาวมีอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่สรวย ซึ่งอยู่ในการดูแลของสำนักชลประทานที่ 2 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว ทำหน้าที่กักเก็บน้ำในลำน้ำแม่สรวย ลำน้ำสาขาของลำน้ำแม่ลาวก่อนปล่อยลงสู่ลำน้ำแม่สรวย และจัดสรรน้ำสู่พื้นที่ชลประทาน ดังนั้นเขื่อนแม่สรวยจึงมีบทบาทในการควบคุมปริมาณน้ำจากลำน้ำแม่สรวยก่อนปล่อยลงสู่ลำน้ำแม่ลาว โดยแนวทางการบริหารจัดการการระบายน้ำของเขื่อนแม่สรวย ในกรณีปริมาณน้ำมากมีเกณฑ์เฝ้าระวังในกรณีปริมาณน้ำสูงกว่าเกณฑ์ปฏิบัติการเก็บกักน้ำสูงสุด (Upper Rule Curve) ที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงเวลาดังรูปที่ 4.7.5.2-1 ตัวอย่างเช่น การลดปริมาณน้ำในอ่างให้อยู่ระดับ 30-40% เพื่อรับมือกับปริมาณน้ำในฤดูฝนแสดงดัง รูปที่ 4.7.5.2-2 (โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว สำนักชลประทานที่ 2)

รายงานปริมาณน้ำใน อ่างเก็บน้ำแม่สรวย จ.เชียงราย
ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม 2566 ถึง 12 กันยายน 2566

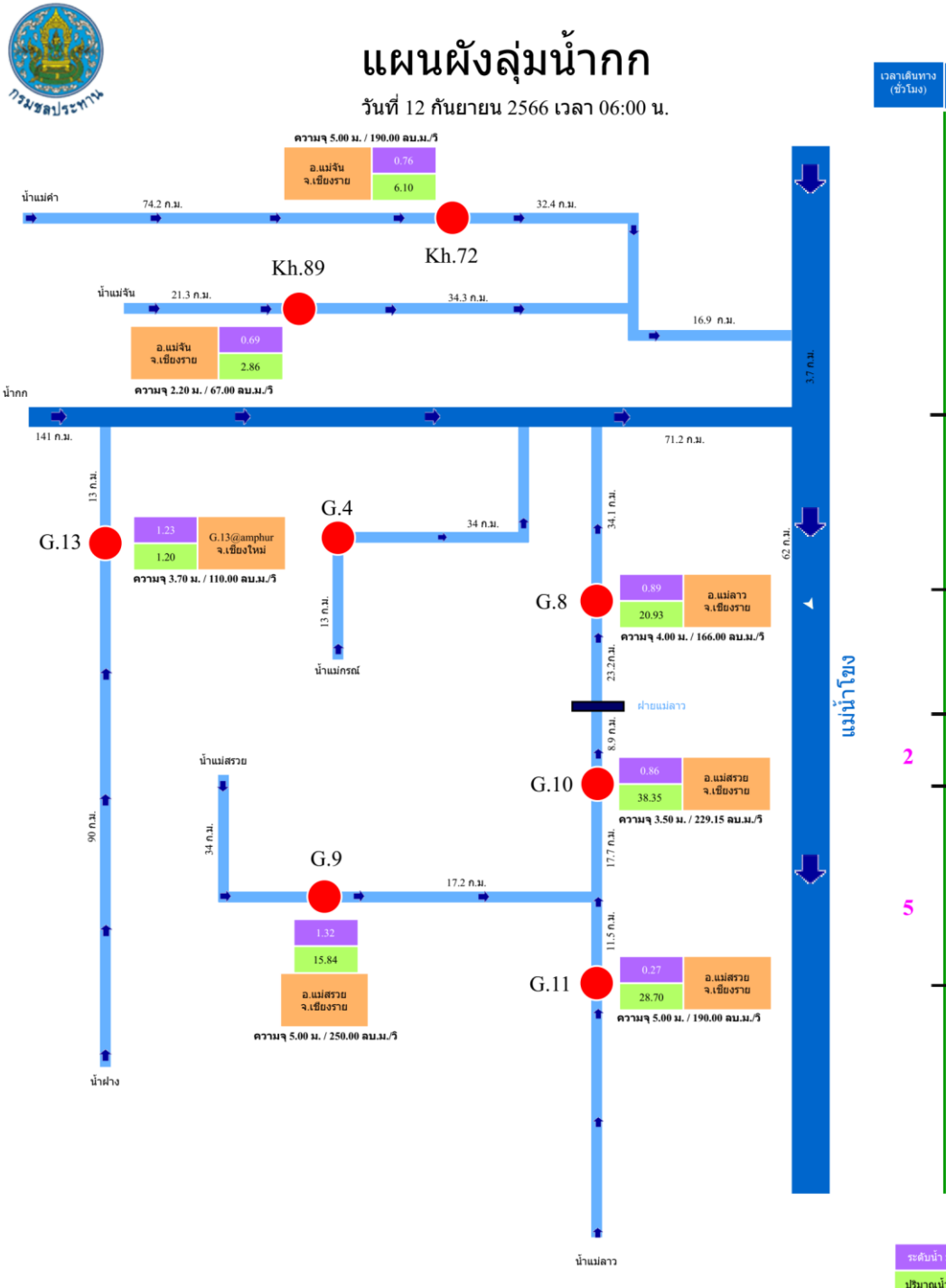
รูปที่ 4.7.5.2-1 ตัวอย่าง Rule Curve และปริมาณการกักเก็บน้ำของเขื่อนแม่สรวย จ.เชียงราย

หลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วย ๓ ฝั่งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ		
เงื่อนไข	สภาพอ่างเก็บน้ำ	เกณฑ์การปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ
1	ระดับน้ำเกินระดับเก็บกักปกติ Normal High Water Level (NHWL)	- ปล่อยน้ำผ่านทางระบายน้ำสัน (Spillway)
2	ระดับน้ำสูงกว่า URC ในสภาวะปกติ	- ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำด้านต่าง ๆ ให้เต็มที่
3	ระดับน้ำสูงกว่า URC และมีแนวโน้มจะเกิดสภาวะน้ำหลาก	- ปล่อยน้ำเพิ่มทางท่อระบายน้ำ (Outlet Work) ให้เต็มที่ เพื่อเตรียมรับปริมาณน้ำหลาก
4	ระดับน้ำอยู่ระหว่าง URC และ LRC	- ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำด้านต่าง ๆ เป็นผลพลอยได้
5	ระดับน้ำต่ำกว่า LRC	- ปล่อยน้ำให้กับความต้องการน้ำเท่าที่จำเป็นตามลำดับความสำคัญ
6	ระดับน้ำต่ำลงถึงระดับเก็บกักต่ำสุด Minimum Water Level (MinWL)	- ไม่มีการปล่อยน้ำจากอ่างเก็บน้ำ

ที่มา : การประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา/โครงการชลประทานประจำปี 2566

รูปที่ 4.7.5.2-2 หลักเกณฑ์การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำด้วย ๓ ฝั่งปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ

ด้านปริมาณน้ำในน้ำแม่ลาว ปริมาณน้ำจากต้นน้ำในน้ำแม่ลาวจะไหลผ่านสถานีสำรวจอุทกวิทยา G.11 ก่อนบรรจบกับน้ำแม่สรวยที่ปล่อยไหลออกจากเขื่อนแม่สรวย (ในกรณีอ่างเก็บน้ำเต็ม) ด้วยเหตุนี้จึงสามารถคาดการณ์ปริมาณน้ำในลำน้ำแม่ลาวก่อนบรรจบกับน้ำแม่สรวยล่วงหน้าได้โดยใช้ข้อมูลระดับน้ำ และปริมาณน้ำจากสถานีสำรวจอุทกวิทยา G.11 ประกอบกับปริมาณน้ำที่ระบายออกจากเขื่อนแม่สรวยดังแสดงในรูปที่ 4.5.7.2-3

ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน
สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน

หมายเหตุ:ระยะเวลาการเดิน
ใช้เฉพาะช่วงเวลาน้ำท่ว

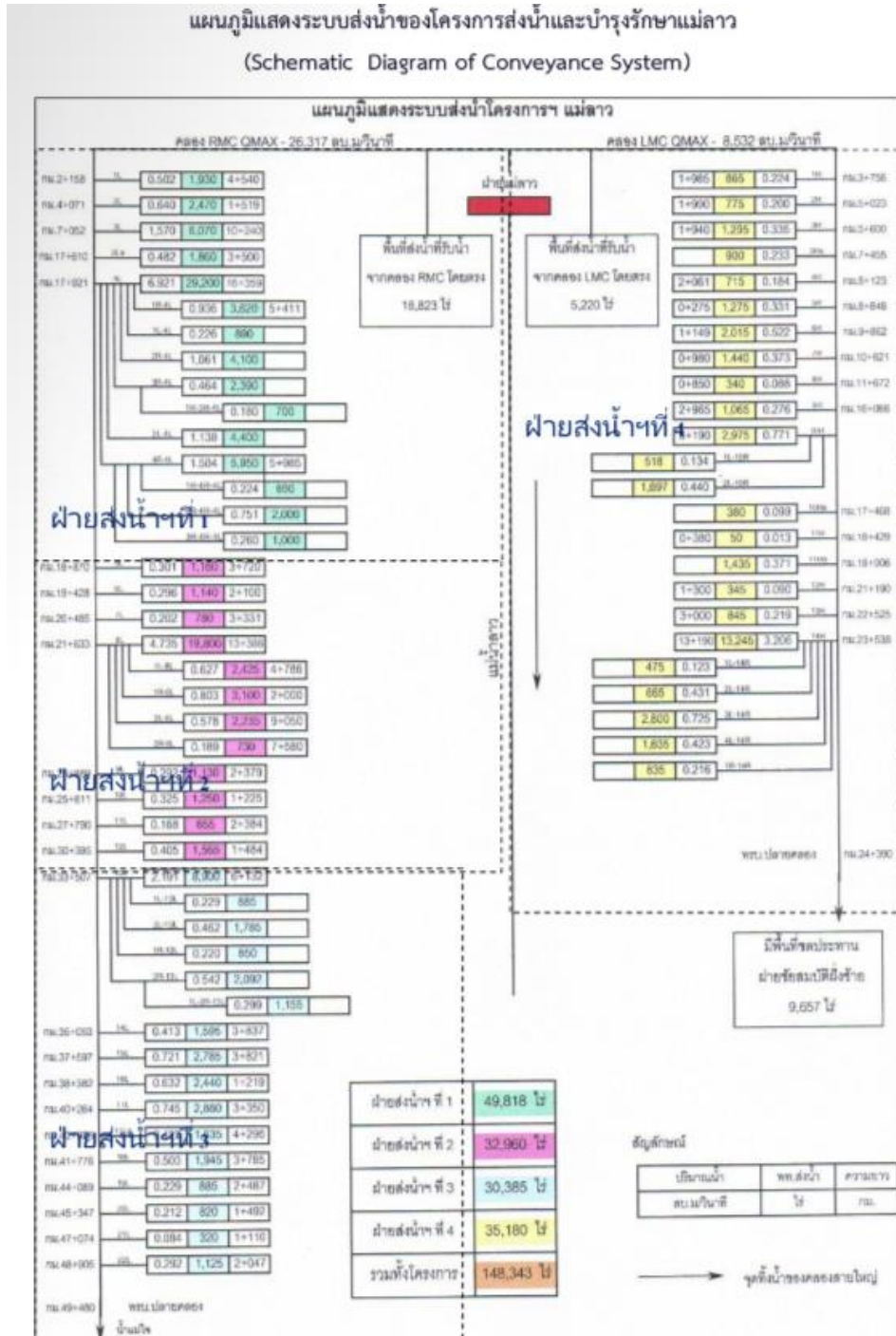
ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนบน

รูปที่ 4.7.5.2-3 ตำแหน่งที่ตั้งสถานีวัดน้ำท่าที่ใช้เป็นสถานีเฝ้าระวังในการเตือนภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือ

มวลน้ำจากจุดบรรจบของน้ำแม่ลาว และน้ำแม่สรวยจะไหลผ่านสถานีสำรวจอุทกวิทยา G.10 บ้านหนองผ่า อ.แม่สรวย ก่อนไหลผ่านฝายแม่ลาว ด้วยเหตุนี้ฝายแม่ลาวจึงสามารถชะลอมวลน้ำ และอาจผันน้ำตามคลองส่งน้ำฝั่งซ้าย (LMC) โดยมีอัตราการระบายสูงสุด 8.532 ลบ.ม./วินาที ทั้งนี้คลองส่งน้ำทางด้านขวา (RMC) ของน้ำแม่ลาวมักเป็นที่ยกน้ำทำให้การผันน้ำออกทำได้ยาก จึงสามารถใช้วิธีการลดระดับน้ำในคลองก่อนเข้าฤดูฝนเพื่อบรรเทาปัญหาผลกระทบจากน้ำที่จะไหลมาสมทบกับน้ำแม่ลาว (รูปที่ 4.7.5.2-4)

ทั้งนี้การระบายน้ำจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบจากการระบายน้ำออกจากลำน้ำแม่ลาวเป็นสำคัญ และทำการประสานกับหน่วยงานราชการก่อนทำการระบายน้ำ

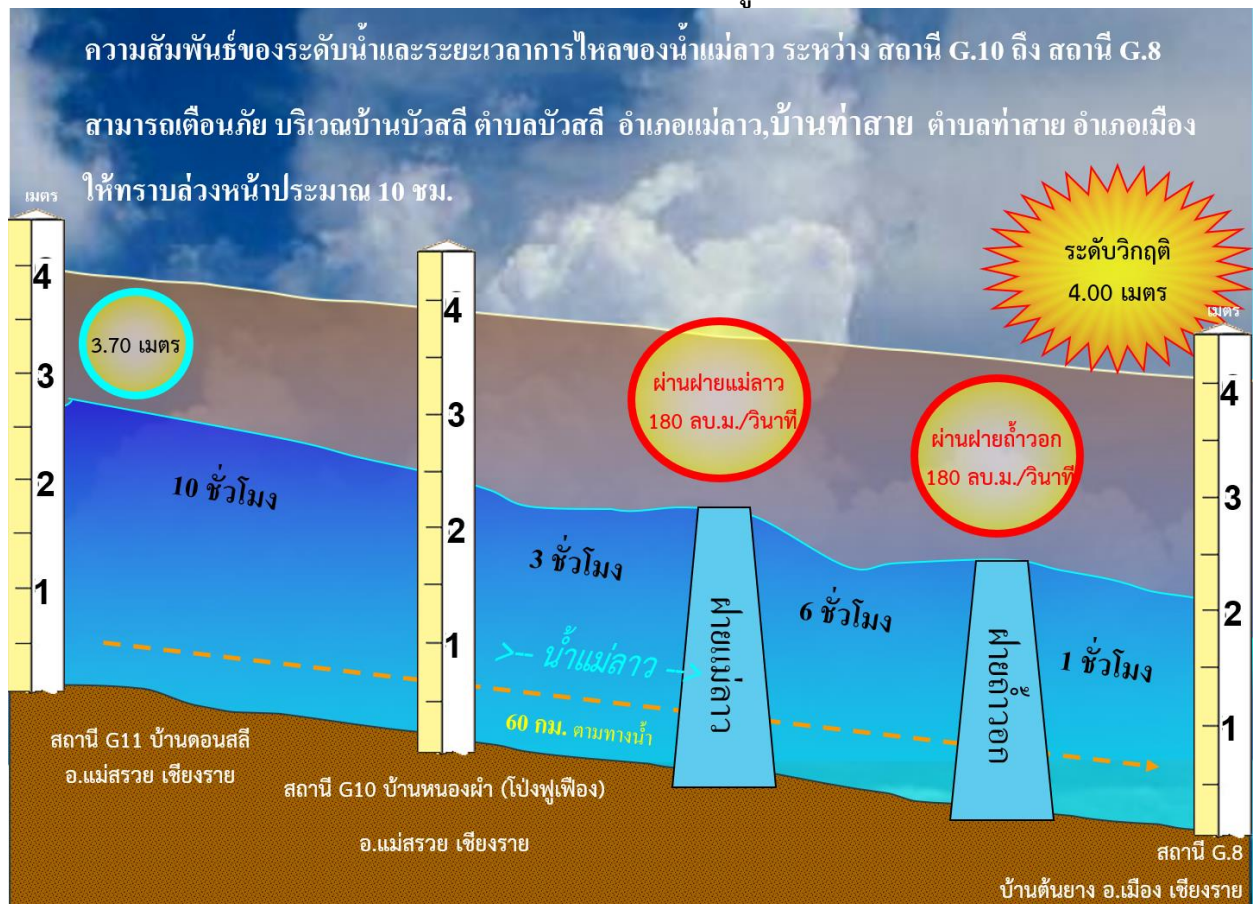
ที่มา : โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว พ.ศ.2565

รูปที่ 4.7.5.2-4 แผนภูมิแสดงระบบส่งน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว

การเตือนภัยน้ำท่วมเมืองเชียงรายอาศัยความสัมพันธ์ของข้อมูลระดับน้ำของน้ำแม่ลาวจากสถานีสำรวจอุทกวิทยา G.10 บ้านหนองผ่า อ.แม่สรวย และสถานีสำรวจอุทกวิทยา G.8 อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย โดยนำข้อมูลระดับน้ำช่วงน้ำสูงสุดจากสถิติที่เคยเกิดน้ำท่วมในอดีตมาหาค่าความสัมพันธ์ได้ดังนี้

เมื่อระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา G.10 บ้านหนองผ่า อ.แม่สรวย จ.เชียงราย ถึงระดับ 3.50 เมตร (ปริมาณน้ำมากกว่า 200 ลบ.ม./วินาที) ให้ทำการแจ้งเตือนแก่ ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยในเขตเมืองเชียงราย เพื่อป้องกันผลกระทบในเขตชุมชน ในอีกประมาณ 10 ชั่วโมงต่อมาระดับน้ำที่สถานีสำรวจอุทกวิทยา G.8 บ้านต้นยาง อ.แม่ลาว จ.เชียงราย จะขึ้นสูงถึง 4.00 เมตร (ปริมาณน้ำมากกว่า 250 ลบ.ม./วินาที) ซึ่งเป็นระดับที่น้ำเริ่มเต็มตลิ่งและเข้าท่วมในเขตเมืองเชียงราย และพื้นที่ท้ายน้ำของแม่น้ำลาว ด้วยเหตุนี้จึงสามารถเตือนภัยล่วงหน้าได้ 10 ชั่วโมง ก่อนน้ำจะเริ่มล้นตลิ่งในเขตเมืองเชียงรายดังรูปที่ 4.7.5.2-5

ที่มา : โครงการชลประทานเชียงราย พ.ศ. 2566

รูปที่ 4.7.5.2-5 ตัวอย่างการแจ้งเตือนภัยสถานการณ์น้ำที่สถานีวัดระดับน้ำ G.10 และ G.8

นอกจากนี้ปัญหาน้ำท่วมเมืองเชียงรายยังมาจากปริมาณน้ำจากน้ำแม่กรณ์ที่ไหลบ่าท่วมบริเวณสี่แยกแม่กรณ์ โดยการเตือนภัยในจุดนี้จะใช้สถานีสำรวจอุทกวิทยา G.4 บ้านริมกรณ์ อ.เมืองเชียงราย เป็นสถานีเฝ้าระวัง โดยเมื่อระดับน้ำในน้ำแม่กรณ์สูงขึ้นถึงระดับ 1.80 เมตร ปริมาณน้ำจะไหลจากสถานี G.4 ถึงสี่แยกแม่กรณ์ใช้เวลา 6 ชั่วโมง ดังนั้นจึงมีเวลาแจ้งเตือนล่วงหน้าแก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยในเขตเมืองเชียงรายเพื่อป้องกันผลกระทบในเขตชุมชน ประมาณ 6 ชั่วโมง ดังแสดงในรูปที่ 4.7.5.2-6 อย่างไรก็ตามมวลน้ำจากน้ำแม่กรณ์สามารถบริหารจัดการได้จากโครงการผันน้ำกัก - น้ำกรณ์ เพื่อลดปริมาณน้ำที่จะไหลเข้าสู่ตัวเมืองเชียงรายได้จากการผันน้ำแม่กรณ์ไปลงสู่น้ำกผ่านคลองส่งน้ำระยะทาง 4.31 กม. โดยสามารถระบายน้ำได้ 50 ลบ.ม./วินาที

ที่มา : โครงการชลประทานเชียงราย พ.ศ. 2566

รูปที่ 4.7.5.2-6 ตัวอย่างการแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำที่สถานีวัดระดับน้ำ G.4

4.7.5.3 ขณะเกิดอุทกภัย

เมื่อได้รับการแจ้งเตือนสถานการณ์อุทกภัยเมืองเชียงรายหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นผู้รับผิดชอบได้มีการทำงานบูรณาการกันเพื่อรับมือสถานการณ์อุทกภัย ตามที่มีการระบุแนวทางการบูรณาการและระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบในหัวข้อ 4.1 โดยแสดงอย่างย่อในรูปที่ 4.7.5.3-1

การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม		
ก่อนเกิดน้ำท่วม	ระหว่างเกิดน้ำท่วม	หลังเกิดน้ำท่วม
<p>1. เขียนแผนให้สอดคล้องกัน</p> <p>1.1 แผน สทช. สทช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ กปส., ศศ., กสทช., งป. 1.2 แผน ปภ. ปภ., กปส., ศศ., กสทช., งป.</p> <p>2. ดำเนินการด้านข้อมูล</p> <p>2.1 ปริมาณน้ำ สถานการณ์น้ำ แผนที่ สทช., ปภ., ขป., ทน., ทบ., ทช., อส., อต., กฟผ., พท., อศ., สสน., สทอภ, กปน./กปภ., อปท. 2.2 ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สทช.ภาค/ คกก.ลุ่มน้ำ, สผ., สส., ปม., อส. 2.3 มลพิษทางน้ำ สทช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ, คพ., กรอ., กนอ., อจน., อปท.</p> <p>3. เตรียมรับมือกับภาวะน้ำท่วม</p> <p>3.1 การเตรียมการกักเก็บน้ำ สทช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ/กนช., ขป., ทน., ทบ., จท., กฟผ., พท. 3.2 การเตรียมการช่วยเหลือเกษตรกร สทช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ, กช., กปม., ปศ.</p>	<p>1. ออกประกาศเขตพื้นที่/เตือนภัยน้ำท่วม สทช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ/ นรม., หน่วยงาน รับผิดชอบในเขตพื้นที่, ขป., กฟผ., กปส., ศศ., กสทช., กสทช.</p> <p>2. ปฏิบัติการเพื่อป้องกันแก้ไขน้ำท่วม สทช./สทช.ภาค, ปภ., ขป., ทน., ทบ., อปท., กท., สดช.</p> <p>3. การระบายน้ำ สทช./สทช.ภาค, อปท., จท.</p> <p>4. การผันน้ำ</p> <p>4.1 ลุ่มน้ำเดียวกัน/ลุ่มน้ำสาขา/ข้ามลุ่มน้ำ สทช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ/, สทช./กนช./นรม., กท. 4.2 ผันน้ำแหล่งน้ำระหว่างประเทศ สทช.ภาค/คกก.ลุ่มน้ำ/กนช., สทช./นรม., ทน./สปท., กต.</p> <p>5. การจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ สทช./นรม.บัญชาการ, งป.</p> <p>6. การช่วยเหลือทางการแพทย์ สธ.</p>	<p>1.จ่ายค่าทดแทน/ค่าชดเชยความเสียหาย จากการใช้ที่ดิน/สิ่งก่อสร้าง หน่วยงานผู้รับผิดชอบซึ่งเป็นต้นสังกัดของ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการ, งป.</p> <p>2.การจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายอื่น หน่วยงานผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ๆ, กค., อปท., งป.</p> <p>3.การช่วยเหลือทางการแพทย์ สธ.</p> <p>4.การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สทช./ สทช.ภาค, ทส., อปท.</p> <p>5. การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล สทช./สทช.ภาค, ขป., ทน., ทบ., คพ., กรอ., กนอ., กฟผ.</p> <p style="text-align: right;">หน่วยงานหลัก หน่วยงานสนับสนุน</p>

รูปที่ 4.7.5.3-1 การบูรณาการหน่วยงานการจัดการน้ำท่วม

ตัวอย่างมาตรการการจัดการน้ำท่วมเมืองเชียงราย

เมื่อมวลน้ำมาถึง อ.แม่ลาว และ อ.เมืองเชียงราย น้ำจะเริ่มท่วมในพื้นที่ลุ่มริมน้ำ ตัวอย่าง เช่น บ้านปากอ่า (รูปที่ 4.7.5.3-2) บ้านบัวสลี (รูปที่ 4.7.5.3-3) และบ้านร่องขุน (รูปที่ 4.7.5.3-4) อ.เมืองเชียงราย

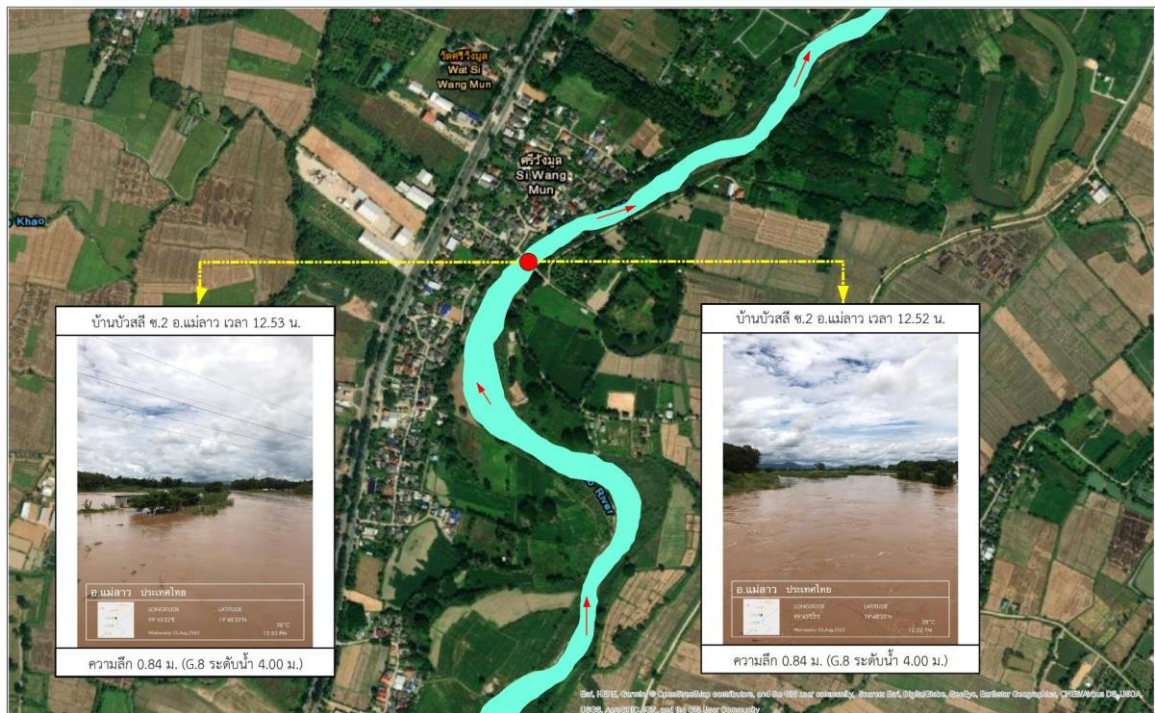
แผนที่แสดงจุดระดับน้ำท่วม น้ำแม่ลาว บ้านปากอคำ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2563

จัดทำเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563
ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาลุ่มน้ำภาคเหนือตอนบน

รูปที่ 4.7.5.3-2 แสดงระดับน้ำท่วมในปี พ.ศ.2563 ณ บ้านปากอคำ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย

แผนที่แสดงจุดระดับน้ำท่วม น้ำแม่ลาว บ้านบัวสลี อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2563

จัดทำเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2563
ที่มา : ศูนย์อุทกวิทยาลุ่มน้ำภาคเหนือตอนบน

รูปที่ 4.7.5.3-3 แสดงระดับน้ำท่วมในปี พ.ศ.2563 ณ บ้านบัวสลี อ.แม่ลาว จ.เชียงราย

แผนที่แสดงจุดระดับน้ำท่วม น้ำแม่ลาว บ้านร่องขุน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2563

รูปที่ 4.7.5.3-4 แสดงระดับน้ำท่วมในปี พ.ศ.2563 ณ บ้านร่องขุน อ.แม่ลาว จ.เชียงราย

แนวทางในการจัดการน้ำท่วมที่เน้นแบ่งเป็นมาตรการที่ใช้สิ่งก่อสร้าง และไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง

มาตรการไม่ใช้สิ่งก่อสร้างประกอบด้วย การส่งน้ำเข้าระบบชลประทานโดยใช้ประโยชน์จากระบบชลประทานเพื่อลดปริมาณยอดน้ำสูงสุด การปรับแผนการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำเพื่อลดผลกระทบน้ำท่วมด้านท้ายน้ำ และการใช้เครื่องสูบน้ำ สูบน้ำออกจากบริเวณพื้นที่เกิดอุทกภัย โดยวางแผนการระบายน้ำจากแต่ละบริเวณเป็นทอด ๆ เพื่อการระบายน้ำออกจากพื้นที่เกิดอุทกภัยอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ในบริเวณพื้นที่จังหวัดเชียงราย มีเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ 6 เครื่อง (กรมชลประทาน พ.ศ. 2564) และ เครื่องสูบน้ำขนาดท่อส่ง 14 นิ้ว 35 เครื่อง (กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2565) โดยแนวทางการระบายน้ำอาจเป็นการระบายจากพื้นที่เกิดอุทกภัยลงสู่ลำน้ำใกล้เคียง เช่น แม่น้ำกก (ในกรณีไม่เกิดอุทกภัยในลำน้ำกก) หรือ โครงการแก้มลิงของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

สำหรับมาตรการ การใช้สิ่งก่อสร้างประกอบด้วย การเสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทานในบริเวณต่าง ๆ ที่พบว่ายังไม่มีศักยภาพเพียงพอกับขนาดของสถานการณ์น้ำหลากที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จึงควรเพิ่มงานมาตรการ การใช้สิ่งก่อสร้าง เช่น เสริมผนังกันน้ำ/คันคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ การสนับสนุนเครื่องจักรเครื่องมือเข้าช่วยเหลือ การเร่งซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดให้ใช้งานได้ชั่วคราว และงานอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ระบบท่อระบายน้ำใน “โครงการก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชน” จังหวัดเชียงราย โดย กรมโยธาธิการและผังเมือง

4.7.5.4 หลังเกิดอุทกภัย

ตัวอย่างการบริหารจัดการหลังเกิดอุทกภัยของกรมชลประทาน

เมื่ออุทกภัยผ่านพ้นไปแล้ว เร่งสำรวจพื้นที่การเกษตรในเขตชลประทานที่ได้รับผลกระทบน้ำท่วมภายหลังที่สภาพน้ำลดระดับลง เร่งสำรวจความเสียหายของระบบชลประทาน เพื่อซ่อมบำรุงแซมให้สามารถใช้งานได้ ตามปกติโดยเร็ว ประเมินศักยภาพของปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเตรียมการสนับสนุน เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่และรถยนต์บรรทุกน้ำ

ตัวอย่างการการบรรเทาทุกข์ของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย

1) การซ่อมแซมบ้านเรือนที่ประสบภัย มอบหมายให้ทำการปกครองอำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประสานหน่วยงานทหาร ตำรวจ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการ ซ่อมแซมบ้านเรือนที่ได้รับความเสียหาย โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2) การแจกจ่ายถุงยังชีพ ให้จังหวัด/อำเภอเป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และจัดทำแผนการแจกจ่ายถุงยังชีพให้สอดคล้องกับพื้นที่ จำนวนผู้ประสบภัย เพื่อให้การแจกจ่ายเป็นไปอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ป้องกันไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน โดยมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบดังนี้

2.1) จังหวัด: มอบหมายให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

2.2) อำเภอ: มอบหมายให้ทำการปกครองอำเภอเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

3) การฟื้นฟูสิ่งสาธารณประโยชน์ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง มอบหมายให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด แขวงทางหลวง สำนักงานทางหลวงชนบท และแขวงทางหลวงชนบทเชียงราย โครงการชลประทาน องค์การบริหารส่วนจังหวัด หน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ฯ และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

4) ด้านการแพทย์และสาธารณสุข มอบหมายให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือและดูแลผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบ

4.8 วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

ในการกักเก็บน้ำในภาวะน้ำท่วมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในภายหลังต้องมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการดูแลอ่างเก็บน้ำ เขื่อน หรือ พื้นที่รับน้ำ และต้องควบคุมให้น้ำที่กักเก็บไว้มีความสะอาด พอที่จะนำมาใช้ประโยชน์โดยวิธีการกักเก็บน้ำสามารถกักเก็บน้ำได้ตามศักยภาพของแหล่งน้ำนั้น ๆ โดยใช้อาคารควบคุมบังคับน้ำที่มีอยู่ และหรือที่จะก่อสร้างต่อไปเป็นเครื่องมือและใช้เกณฑ์การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) หรือเกณฑ์การระบายน้ำในกรณีที่เป็นเขื่อนหรือประตูระบายน้ำซึ่งมีแหล่งน้ำต่าง ๆ ดังนี้

จากรายงานโครงการการศึกษาแผนหลักเพื่อการบริหารจัดการกลุ่มลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่ รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ ได้ทำการรวบรวม และทบทวนข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและโครงการชลประทานในปัจจุบันในพื้นที่ ลุ่มน้ำโขงเหนือ ซึ่งประกอบด้วยโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ และเปิดดำเนินการในพื้นที่ศึกษา โดยอ้างอิงข้อมูลจากรายงานสารสนเทศโครงการชลประทาน กรมชลประทาน และโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรน้ำ ปี 2562 สามารถสรุป รายละเอียดจำนวนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ดังแสดงในตารางที่ 4.8-1 และโครงการขนาดกลาง ขนาดเล็ก และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าในกลุ่มน้ำโขงเหนือดังแสดงในตารางที่ 4.8-2 โดยได้แสดงตำแหน่งโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลางในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงเหนือดังรูปที่ 4.8-1

ตารางที่ 4.8-1 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ในลุ่มน้ำโขงเหนือ

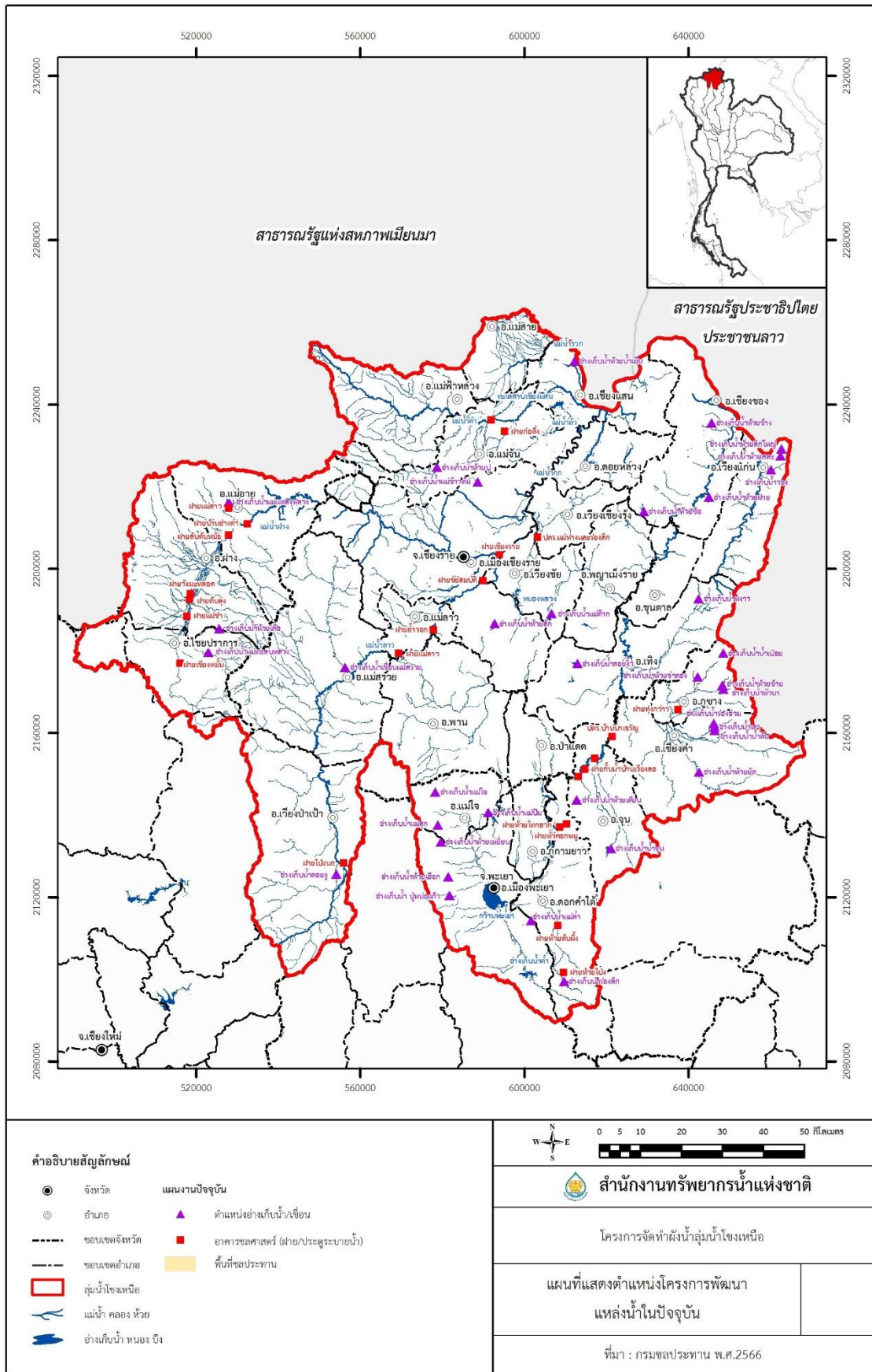
โครงการ	ที่ตั้ง			ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว	ดงมะตะ	แม่ลาว	เชียงราย	73.00	171,543
1. ฝ่ายแม่ลาว	ดงมะตะ	แม่ลาว	เชียงราย	-	169,624
2. เขื่อนแม่สรวย	ดงมะตะ	แม่ลาว	เชียงราย	73.00	1,919

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ตารางที่ 4.8-2 รายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ชื่อลุ่มน้ำสาขา	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ							
	ขนาดกลาง			ขนาดเล็ก			สูบน้ำด้วยไฟฟ้า	
	จำนวน (แห่ง)	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	จำนวน (แห่ง)	ความจุเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 1	2	-	64,502	34	-	48,860	1	2,730
น้ำแม่จัน	-	-	-	66	-	50,025	-	-
น้ำแม่ฝาง	8	44.82	39,535	137	0.06	208,561	4	9,166
น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 1	-	-	-	1	-	600	-	-
น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 2	-	-	-	31	0.09	30,120	1	800
น้ำแม่ลาวส่วนที่ 1	5	7.37	26,490	50	0.78	54,305	1	1,000
น้ำแม่สรวย	-	-	-	3	-	1,150	-	-
น้ำแม่ลาวส่วนที่ 2	2	-	39,452	28	0.30	42,680	2	800
น้ำแม่กกตอนล่างส่วนที่ 3	5	9.00	58,723	45	0.34	67,630	8	14,190
แม่น้ำโขงตอนบนส่วนที่ 2	-	-	-	22	-	22,967	4	7,100
แม่น้ำอิงตอนบน	6	56.51	48,243	62	-	50,350	3	6,100
แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 1	1	37.00	42,213	115	6.62	139,874	8	17,000
แม่น้ำพุง	2	-	-	51	2.07	57,030	2	1,700
แม่น้ำอิงตอนกลางส่วนที่ 2	2	-	-	85	2.53	129,960	15	40,900
แม่ลาว	2	-	-	156	0.34	141,394	7	13,350
แม่น้ำอิงตอนล่าง	4	6.30	16,618	87	2.54	97,325	18	34,040
แม่น้ำโขงส่วนที่ 2	-	-	-	57	-	42,380	2	1,900
รวมทั้งหมด	39	160.99	335,776	1,030	15.65	1,185,211	76	150,776

ที่มา : รายงานการศึกษาแผนหลัก ลุ่มน้ำโขงเหนือ (2563)

ที่มา: เอกสารประกอบการประชุมผังน้ำครั้งที่ 1; โครงการจัดทำผังน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ (2566)

รูปที่ 4.8-1 ตำแหน่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบันในลุ่มน้ำโขงเหนือ

4.9 การประสานงานระหว่างหน่วยงานเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

จากแนวทางการบริหารความเสี่ยงตามหัวข้อ 4.4 จะเห็นว่าการดำเนินการในส่วนนี้จะเกี่ยวกับภารกิจทั้ง 3 ช่วงเวลา คือก่อน ระหว่าง และหลังเกิดภาวะน้ำท่วมโดยมีงานหลักประกอบด้วย

1) การจัดทำแผนของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในส่วนของน้ำท่วมต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม) เป็น การดำเนินการในช่วงก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม โดยมีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานหลัก เพื่อวาง แนวทางการช่วยเหลือแบบบูรณาการไว้ล่วงหน้า

2) การเตรียมการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมเป็นการ ดำเนินการในช่วงก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค (คณะกรรมการลุ่มน้ำ) เป็น หน่วยงานหลักและมีหน่วยงานสนับสนุนประกอบด้วย กรมการข้าว กรมประมง และกรมปศุสัตว์

3) การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานตามกฎหมาย เพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (อาจดำเนินการตั้งแต่ช่วงเตรียมการก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม หรือระหว่างเกิดภาวะน้ำท่วม) เป็นการดำเนินการ ในช่วงระหว่างภาวะน้ำท่วม โดยมีหน่วยงานหลักที่มีภารกิจเน้นไปในด้านการช่วยเหลือประสานงาน ได้แก่ กรม ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4) การช่วยเหลือทางการแพทย์เป็นการดำเนินการในระหว่างและหลังภาวะน้ำท่วม โดยมี หน่วยงาน รับผิดชอบหลักคือ ส่วนราชการในกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน

5) การจ่ายค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหายจากการใช้ที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้างให้แก่เจ้าของ หรือผู้ ครอบครองที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างเป็นการดำเนินการในช่วงหลังเกิดภาวะน้ำท่วม โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบคือ ต้น สังกัดของพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ

6) การจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อ 5) เป็นการดำเนินการในช่วงหลังเกิดภาวะน้ำ ท่วม โดยมีหน่วยงานหลักคือหน่วยงานรับผิดชอบตามกฎหมายต่าง ๆ ที่จะมีการจ่ายค่าชดเชย

ตารางที่ 4.9 การบูรณาการหน่วยช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม ช่วงก่อน ระหว่าง และ หลังเกิดน้ำท่วม

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
ก่อนเกิดภัย		
1. การสนับสนุนข้อมูลเพื่อจัดทำแผน ระดับเหตุหรือ แผนปฏิบัติการ - ข้อมูลสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำ/ ผิวน้ำ - ข้อมูลสภาพอากาศ - ข้อมูลเส้นทางสัญจร เส้นทาง เสี่ยง พื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ ประสบภัย	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมชลประทาน - กรมอุตุนิยมวิทยา - กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมเจ้าท่า) - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค - ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ - คณะกรรมการลุ่มน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและ ภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่ตามกฎหมาย เฉพาะ	- กรมป่าไม้ - กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์ พืช - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	- สำนักงานป่าไม้จังหวัด - อุทยานแห่งชาติ - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด
2. การพยากรณ์ การติดตามเฝ้าระวัง และการเตือนภัย	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ (แต่ละลุ่มน้ำ) - กรมชลประทาน (ติดตามปริมาณน้ำที่ กักเก็บ และการจ่ายน้ำในเขต ชลประทาน) - กรมอุตุนิยมวิทยา (การพยากรณ์ สภาพอากาศ) - กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ติดตามสถานการณ์ และการแจ้งเตือน ภัย) - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เฝ้าระวังปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำหรือ เขื่อนขนาดใหญ่ และเตือนภัยชุมชนท้าย อ่างเก็บน้ำ หรือเขื่อน)	- กรมประชาสัมพันธ์ - กสทช. - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ สังคม - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและ ภูมิสารสนเทศ(องค์การมหาชน) - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - การประปา (นครหลวง/ภูมิภาค)

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
ระหว่างเกิดภัย		
3. อำนาจสั่งการตามกฎหมาย	- นายกรัฐมนตรี	
4. การบูรณาการในระดับนโยบาย	- ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	คณะกรรมการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)
5. การออกประกาศ/คำสั่ง - เขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย ร้ายแรง อย่างยิ่ง	- นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)	- กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.)
- การเคลื่อนย้ายประชาชนออกจาก พื้นที่เกิดเหตุ - การแจกจ่ายอาหาร น้ำดื่ม อุปกรณ์ เครื่องชีพ		- กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.) - กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยเทศบาล (กอปภ.ท./ทม./ ทต.) - กองทัพ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ รับผิดชอบในพื้นที่ประสบเหตุ - ประปา (นครหลวง/ภูมิภาค)
- การดูแลความปลอดภัยและ ทรัพย์สิน - การช่วยเหลือทางการแพทย์	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กระทรวงสาธารณสุข - องค์กรเภสัชกรรม	- กองทัพ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ รับผิดชอบในพื้นที่ประสบเหตุ - กรมแพทย์ทหารในสังกัด - กระทรวงกลาโหม - องค์กรเภสัชกรรม
- การป้องกันน้ำ และการระบายน้ำ เช่น จัดทำทำนบดิน ชุดคลอง/ทางระบายน้ำ หรือ เตรียมพื้นที่รับน้ำ เป็นต้น	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กรมชลประทาน	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กองทัพ/กระทรวงกลาโหม - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค - กรมทรัพยากรน้ำ - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- การผันน้ำ	- คณะกรรมการลุ่มน้ำ - คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - กรมชลประทาน - กรมทรัพยากรน้ำ	- กรณีผันน้ำระหว่างประเทศ ต้องบูรณา การร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ ด้วย

แผนการบูรณาการ/ แผนปฏิบัติการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
หลังเกิดภัย		
7. การฟื้นฟูเยียวยา - การฟื้นฟูเยียวยาด้านผลิตผลทางการเกษตร - การจ่ายค่าทดแทนการใช้ที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้าง - การซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างหรือทางสัญจร - การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ - การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและการจัดการมลพิษ	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - หน่วยงานซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งนั้นสังกัดอยู่ - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กรมทางหลวง - กรมทางหลวงชนบท - กรมเจ้าท่า - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมควบคุมมลพิษ	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงบประมาณ - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กองทัพบก - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. งบประมาณ	- สำนักงบประมาณ	- กระทรวงการคลัง
9. การรายงานและสรุปผลการดำเนินการ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค

4.10 การพัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงที่มีอยู่เดิมและป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงใหม่ ด้วยมาตรการ และวิธีการที่หลากหลายในการป้องกันและลดความเสียหาย เปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการเตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ รวมทั้งฟื้นฟูให้กลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วให้ดีกว่า และปลอดภัยกว่าเดิม ร่วมกับการแก้ปัญหาที่อาศัยธรรมชาติเป็นพื้นฐาน (Nature - based Solutions: NBS) โดยพิจารณาเลือกใช้วิธีการ ลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแนวทางปฏิบัติดังนี้

4.10.1 แนวทางปฏิบัติในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)

- (1.1) ย้ายที่ตั้งชุมชน หมู่บ้านและอาคารสถานที่ออกนอกพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย หรือการออกแบบโครงสร้างและใช้วัสดุในการก่อสร้างที่มีความคงทนและปลอดภัย
- (1.2) กำหนด/จัดทำโซนนิ่ง เพื่อวางแผนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย
- (1.3) จัดทำผังเมือง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงจากสาธารณภัย และมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งจัดทำกฎระเบียบมาตรฐานด้านความปลอดภัยในชุมชนที่อยู่อาศัย

4.10.2 แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบจากความเสียหาย (Risk Prevention and Mitigation)

- (2.1) กำหนดพื้นที่ และจัดกลุ่มที่ตั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เช่น การวางแผนการใช้ที่ดิน การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของกิจกรรมต่าง ๆ การกำหนดโซนนิ่ง เป็นต้น
- (2.2) กำหนดมาตรฐานการก่อสร้างอาคารที่ต้านทาน และไม่ก่อให้เกิดสาธารณภัยต่าง ๆ เช่น แผ่นดินไหว พายุ เป็นต้น

(2.3) เสริมสร้างความแข็งแกร่งของดั่งด้วยการปลูกต้นไม้ ไม้พุ่ม หญ้าแฝก ร่วมกับการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยใช้ระบบนิเวศเป็นฐาน (Ecosystem - based Disaster Risk Reduction: EcoDRR) เช่น การปลูกป่าโกงกางป้องกันชุมชนริมน้ำหรือริมทะเลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือตามความเหมาะสม ให้เป็นระบบและเป็นไปอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(2.4) ขุดลอกคูคลอง ท่อระบายน้ำ และสามารถระบายน้ำของพื้นที่แบบปกติและแบบฉุกเฉิน

(2.5) ปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง เช่น ปลูกป่า ปลูกไม้คลุมหน้าดินกันดินพังทลาย ทำแนวปลูกแนวขวาง แนะนำพันธุ์พืชที่ทนต่อแมลงศัตรูพืชและความแห้งแล้ง รวมถึงส่งเสริมการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

(2.6) พัฒนาบ่อบาดาล และบ่อน้ำตื้น

(2.7) สร้างความตระหนักเพื่อป้องกันการติดต่อของเชื้อโรค และอื่น ๆ

(2.8) ออกกฎหมายที่จำเป็นในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

4.10.3 แนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Transfer)

(3.1) สร้างระบบประกันภัย โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เช่น กรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งเป็นการตกลงทำสัญญาร่วมกันระหว่างผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัยที่อีกฝ่ายตกลงจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งตามกำหนด ระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้กับอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นจะได้รับค่าสินไหมชดเชยบางส่วนหรือทั้งหมด จากผู้รับประกันภัย เป็นต้น

(3.2) ออกพันธบัตรสาธารณภัย (Catastrophe/CAT bond) คือ ตราสารหนี้ที่ผลตอบแทนอ้างอิงกับ มูลค่าความเสียหาย โดยเมื่อเกิดสาธารณภัยที่กำหนดไว้และมูลค่าความเสียหายเกินกว่าระดับที่กำหนด ผู้ออกตราสารหนี้จะหักเงินต้นหรือดอกเบี้ยตามขั้นตอนที่ตกลงไว้เพื่อชดเชยกับความเสี่ยงที่สูงขึ้น แต่หากไม่เกิดสาธารณภัยตามที่ระบุไว้ในช่วงเวลาที่กำหนด ผู้ลงทุนก็จะได้รับดอกเบี้ยและเงินต้นคืนเมื่อครบกำหนด

4.10.4 แนวทางปฏิบัติในการยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)

(4.1) ฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงาน และบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือให้ทราบจุดบกพร่องและช่องว่าง ในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงขั้นตอน แนวทางปฏิบัติ และแผนที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ ทั้งนี้ การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้หมายรวมถึงการฝึกซ้อมแผน การซักซ้อม การฝึกปฏิบัติ และการทดสอบมาตรการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามความเหมาะสม และความจำเป็นของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งการฝึกซ้อมแผนระหว่างประเทศ

ให้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ และหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินแต่ละส่วนจัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยให้พิจารณาประเภท และรูปแบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การฝึก และขอบเขตของภารกิจที่จะทำการฝึกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(4.2) จัดทำแผนอพยพ ประกอบด้วย บัญชีจำนวนผู้อพยพ บัญชีส่วนราชการ สิ่งอำนวยความสะดวก ในการอพยพ การกำหนดเขตพื้นที่รองรับการอพยพให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม การกำหนดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบ การอพยพไว้ให้ชัดเจน การกำหนดเส้นทางอพยพหลัก และเส้นทางอพยพสำรองสำหรับแต่ละประเภทภัย รวมทั้ง การสำรวจและการจัดเตรียมพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง แหล่งพลังงานและระบบสื่อสารสำหรับการอพยพ

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับจัดทำแผนอพยพประชาชน แผนอพยพ ส่วนราชการ หรือวางแผนมาตรการการอพยพ

(4.3) จัดเตรียมพื้นที่รองรับการอพยพ โดยจัดหาพื้นที่ที่มีความปลอดภัยและมีเส้นทางคมนาคมง่ายต่อการเข้าถึง มีการจัดระเบียบพื้นที่เป็นสัดส่วน และเหมาะสมสำหรับเป็นที่พักชั่วคราวแก่ผู้ประสบภัย ที่เคลื่อนย้ายออกจากถิ่นที่อยู่อาศัยที่เกิดสาธารณภัยหรือเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย

(4.4) จัดเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว (Temporary Shelter Management) เป็นการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยชั่วคราวในสถานการณ์ที่เกิดสาธารณภัยขึ้น ซึ่งรัฐต้องมีการเตรียมแผนรับมือต่อจากการอพยพในภาวะฉุกเฉิน โดยกำหนดอาคารที่จะใช้เป็นศูนย์พักพิงชั่วคราวไว้และการบริหารจัดการในศูนย์พักพิงชั่วคราว ทั้งนี้ การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพควรประกอบด้วยอย่างน้อย ดังนี้

(4.4.1) จัดหาสถานที่ตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยพิจารณาเลือกสถานที่ทั้งจากการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง และให้คำนึงถึงความปลอดภัยไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัยซ้ำ มีการคมนาคมสะดวก มีความพร้อมของสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น รวมทั้งต้องกำหนดนโยบายในการเปิด การบริหารและปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวให้ชัดเจน

(4.4.2) จัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราวให้เป็นไปตามโครงสร้างแผนบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

(4.4.3) กำหนดปัจจัยความจำเป็นขั้นต่ำของศูนย์พักพิงชั่วคราวที่เหมาะสมตามมาตรฐานสเปียร์

(4.4.4) ให้มีการบริหารจัดการข้อมูลผู้อพยพ โดยมีการเก็บบันทึกข้อมูลที่จำเป็นประกอบด้วย ข้อมูลประชากร ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลด้านธุรการ

ทั้งนี้ เมื่อสถานการณ์สาธารณภัยสิ้นสุดลง เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จะเตรียมความพร้อมสำหรับการอพยพกลับ และหัวหน้าศูนย์จะประกาศปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว

(4.5) แผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) เป็นแผนรองรับการดำเนินการกิจการในการบริหารราชการและให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่องเมื่ออยู่ในสภาวะวิกฤติ โดยแนวความคิดการบริหาร ความต่อเนื่องของหน่วยงานภาครัฐเน้นการควบคุม ดูแล และป้องกันทรัพยากรที่สำคัญต่อการดำเนินงานหรือให้บริการ เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยหากการควบคุมภายในที่มีอยู่ไม่สามารถ ควบคุม ดูแล และป้องกันได้ทั้งหมดเมื่อเกิดสภาวะวิกฤติจะทำให้การดำเนินงานหรือการให้บริการของหน่วยงานลดลง และไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ คือ ต้องเร่งดำเนินการให้การดำเนินงานหรือการให้บริการ กลับมาให้เหมือนภาวะปกติแม้ในสถานการณ์สาธารณภัย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555 และวันที่ 31 มีนาคม 2563 ทั้งนี้ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ให้ครอบคลุมธุรกิจทุกขนาด รวมถึงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(4.6) การแจ้งเตือนภัย (Warning) เป็นการดำเนินการแจ้งเตือนภัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการ ลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อม การป้องกันและลดผลกระทบ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสาธารณภัยและการแจ้งเตือนภัยที่รวดเร็วไปยังพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการแจ้งเตือนภัยได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อให้หน่วยงานและประชาชน เตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้ การแจ้งเตือนภัยจะหมายรวมถึงการแจ้งเตือน ภัยล่วงหน้า (Early Warning) ตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันเหตุการณ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังหน่วยงาน/องค์กร และประชาชนเพื่อให้หน่วยงานและหรือบุคคลที่กำลังเผชิญความเสี่ยง

ต่อการเกิดสาธารณภัย สามารถติดตาม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ โดยระบบเตือนภัยแบบครบวงจร (End-to-End Early Warning System) จะมุ่งเน้นกระบวนการดำเนินการตั้งแต่ต้นทางในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อแจ้งเตือนภัย ไปยังหน่วยงาน และประชาชน ให้มีความพร้อมในการรับมือกับสาธารณภัยและสามารถอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ที่ได้จัดเตรียมไว้

(4.6.1) แนวทางปฏิบัติของระบบการเตือนภัย ดำเนินการจัดหา ติดตั้ง และพัฒนา โครงสร้างระบบ การเตือนภัย ระบบสื่อสารและโครงสร้างพื้นฐานด้านการเตือนภัยในการพัฒนาการแจ้งเตือนภัย วิเคราะห์ข้อมูลสาธารณภัย และการส่งข้อมูลที่ต้องรวดเร็วไปยังส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ซึ่งการพัฒนา และเชื่อมโยงระบบการแจ้งเตือนและเฝ้าระวังภัยที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังรูปที่ 4.10

รูปที่ 4.10 องค์ประกอบสำคัญของระบบการเตือนภัย

(1) การรับรู้และเข้าใจความเสี่ยง (Risk Knowledge) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นระบบและคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของภัยอันเนื่องมาจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น การขยายตัวของเมือง เป็นต้น มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อนำมาสนับสนุน/ตัดสินใจในการแจ้งเตือนภัยให้ตรงกับพื้นที่ ที่จะได้รับผลกระทบเมื่อสาธารณภัยเกิดขึ้น การประเมินความเสี่ยงไม่ควรดำเนินการเพียงครั้งเดียว ควรมีการปรับปรุง ตามระยะเวลา โดยขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม กาลเวลา และบริบทของพื้นที่

(2) การติดตามสถานการณ์และการพยากรณ์ (Monitoring and Forecasting) เป็น ขั้นตอน ในการเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ และการวิเคราะห์คาดการณ์สาธารณภัยที่จะเกิดขึ้นในเชิงพื้นที่แต่ละระดับ เพื่อให้การคาดการณ์มีความถูกต้อง แม่นยำ ครบคลุม และรวดเร็ว เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมอุตุนิยมวิทยาฯ ทั่วประเทศ จังหวัด หน่วยงานในพื้นที่วิเคราะห์และแจ้งเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงต่อไป โดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม แบบจำลองการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก (Data Analytics and BIG DATA) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เป็นต้น

(3) การแจ้งเตือนภัยและการสื่อสาร (Dissemination and Communication) โดยเมื่อได้ผลการวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณสุขแล้ว ต้องจัดทำข้อความหรือคำแจ้งเตือนที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และเกิดประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชนมากที่สุด เช่น เวลาที่จะเกิดสาธารณสุข ระยะเวลาการเกิด พื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบ แนวทางการปฏิบัติและการเตรียมพร้อม เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนไม่เกิดความสับสนและสามารถปฏิบัติตาม ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งจะต้องจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานระบบสื่อสาร (Communication Infrastructure) ระบบ และอุปกรณ์เตือนภัยให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัย

(4) ความตระหนักรู้และการตอบสนองต่อการแจ้งเตือนภัย (Public Awareness and Response Capability) เมื่อชุมชนและประชาชนในพื้นที่ได้รับข้อความหรือสัญญาณแจ้งเตือนแล้วต้องรู้เท่าทันภัย โดยตระหนักถึงความปลอดภัย การป้องกันและเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณสุขที่จะเกิดขึ้น ตั้งแต่การสร้าง ความเข้มแข็งในชุมชน การป้องกันและลดผลกระทบ ความสามารถจัดการในภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนการอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย

(4.6.2) แนวทางปฏิบัติการแจ้งเตือนภัย เนื่องจากสาธารณสุขที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะภัยธรรมชาติ มีระยะเวลาในการเกิดที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในการแจ้งเตือนภัยให้พิจารณาระยะเวลาของการแจ้งเตือนภัย ตามแต่ละประเภทของสาธารณสุข โดยแบ่งกระบวนการแจ้งเตือนภัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

(1) เผื่อระวัง ติดตาม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ โดยติดตามข้อมูลความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ และปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจส่งผลให้เกิดสาธารณสุข รวมทั้งเผื่อระวังให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน รวมทั้งติดตามสถานการณ์และปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง ให้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติบูรณาการข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์เพื่อตัดสินใจในการเตรียมรับมือกับสาธารณสุข

(2) แจ้งเตือนภัยล่วงหน้า โดยแจ้งข้อมูลข่าวสารที่บ่งชี้ว่ามีแนวโน้มที่จะเกิดสาธารณสุขขึ้นในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยไปยังส่วนราชการ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เพื่อให้ติดตามข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจัดวางแผนทาง มาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติ ร่วมกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการเผื่อระวัง ติดตามสถานการณ์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และแจกจ่ายข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้การแจ้งเตือนภัยล่วงหน้ามีมาตรฐานเป็นรูปแบบเดียวกันหากประเมินสถานการณ์แล้วคาดว่าจะมีโอกาสเกิดสาธารณสุขมากกว่าร้อยละ 60 ให้มีการแจ้งเตือนภัยทันทีกับกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับและประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับสาธารณสุขที่จะเกิดขึ้น โดยมีข้อมูลการแจ้งเตือนภัย ดังนี้

- คาดการณ์ระยะเวลา และบริเวณพื้นที่ที่จะเกิดสาธารณสุข
- ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและความยาวนานของภัย (ระยะเวลา)
- แนวทางการปฏิบัติตนของส่วนราชการ หน่วยงาน และประชาชน
- การเตรียมความพร้อมรับมือ เช่น อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เป็นต้น

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง จัดวางแผนทางมาตรการ และขั้นตอนการปฏิบัติ ร่วมกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการแจ้งเตือนภัยเพื่อส่งการไปยังกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต พร้อมทั้งให้กรมประชาสัมพันธ์ร่วมกับกรมการปกครอง กำหนดขั้นตอนวิธีปฏิบัติเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สื่อสารความเสี่ยง แจกจ่ายข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้กับพื้นที่ที่ประสบสาธารณสุขเพื่อให้มั่นใจได้ว่าประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และรวดเร็วเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

(3) รับมือและอพยพ หากคาดว่าสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ ให้ดำเนินการแจ้งผู้อำนวยการสั่งการให้อพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย หรือพื้นที่ที่หน่วยงานราชการ มูลนิธิ องค์กร หรือเอกชนได้จัดเตรียมไว้

ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ กำหนดแนวทาง และขั้นตอนการปฏิบัติ รวมทั้งแผนเผชิญเหตุสำหรับส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรเอกชน ในการรับมือกับสาธารณภัยที่เกิดขึ้น โดยให้กระทรวงกลาโหม ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นหน่วยงานสนับสนุนทรัพยากร เครื่องจักรกล เครื่องมือพิเศษ หากเกินศักยภาพที่จะรับมือกับสถานการณ์ได้ ให้รายงานกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางทราบทันที

ทั้งนี้ระยะเวลาในการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าและการแจ้งให้อพยพขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และประเภทของสาธารณภัย เช่น ดินโคลนถล่ม น้ำป่าไหลหลาก อาจมีระยะเวลาในการแจ้งเตือน 1 - 2 วัน ในขณะที่ ภัยจากสึนามิจะมีระยะเวลา 1 - 2 ชั่วโมง เป็นต้น

การกำหนดระดับ สัญลักษณ์ สีการแจ้งเตือนภัย ให้เป็นไปตามบริบทและภารกิจ ของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยอ้างอิงจากการแจ้งระดับสถานการณ์สาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4

(4.6.3) แนวทางปฏิบัติพัฒนาและเชื่อมโยงระบบการเตือนภัยสำหรับหน่วยงาน ภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ประชาชน และชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อให้การเตือนภัยมีความแม่นยำ น่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวทาง ดังนี้

(1) ปรับปรุงอุปกรณ์เครื่องมือและเทคโนโลยีให้สามารถรองรับกับระบบเตือนภัยในปัจจุบัน และต่างประเทศได้

(2) พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และแบบจำลองในการพยากรณ์และคาดการณ์สาธารณภัย โดยนำการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก (Data Analytics and BIG DATA) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาใช้ในการพยากรณ์และคาดการณ์

(3) จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure: SOP) และเสริมสร้างขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

(4) จัดวางระบบสื่อสารหลัก อย่างน้อย 2 ระบบ และระบบสื่อสารสำรอง

(5) จัดเตรียมและติดตั้งโครงสร้างพื้นฐานระบบสื่อสารและอุปกรณ์เตือนภัยให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัย

(6) เตรียมความพร้อมและสร้างความตระหนัก รวมถึงให้ประชาชนมีการรับรู้และเข้าใจ ความเสี่ยงจากข้อมูลที่ได้รับ โดยจัดให้มีการฝึกอบรม เช่น อาสาสมัครแจ้งเตือนภัยในชุมชนเมือง ตำบล และหมู่บ้าน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเตือนภัยที่มีความแตกต่างกันของภัยแต่ละประเภท เป็นต้น

(7) จัดให้มีการฝึกกระบวนการตามระบบการเตือนภัยเพื่อเป็นการทดสอบแผนปฏิบัติการ แผนเผชิญเหตุ ขั้นตอน เครื่องมือ อุปกรณ์ และความพร้อมของประชาชนทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(4.6.4) แนวทางปฏิบัติเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ให้นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผนที่เสี่ยงภัย แอปพลิเคชัน จัดทำ Web Service ในการนำเสนอข้อมูล และ Mobile Application เพื่อเป็นช่องทางในการให้บริการข้อมูล และแจ้งเตือนภัยให้แก่ประชาชน และกลุ่มเปราะบางผ่านสมาร์ทโฟน (Smart Phone) หรือแท็บเล็ต (Tablet) หรือระบบอื่นที่สามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

(4.7) เตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรสาธารณสุข

(4.7.1) จัดให้มีสิ่งของสำรองจ่ายเพื่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เต็นท์ ที่พักชั่วคราว ยารักษาโรค อุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เครื่องจักรกล สาธารณภัย อุปกรณ์เครื่องมือ พิเศษสำหรับแต่ละประเภทภัย วัสดุสิ้นเปลือง รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

(4.7.2) ให้มีการระดมทรัพยากรอื่น ๆ ได้แก่ คน ระบบเทคโนโลยี ข้อมูลสาธารณสุข รวมถึงผู้เชี่ยวชาญพิเศษ เพื่อเป็นการสร้างความเป็นหุ้นส่วนร่วมกันของทุกหน่วยงานในประเทศ ทั้งภาครัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร และมูลนิธิต่าง ๆ

(4.7.3) ระดมทรัพยากรจากหลายหน่วยงานให้มีความพร้อมรับมือกับสาธารณภัย ได้แก่ การประเมินความต้องการในการใช้ทรัพยากรในแต่ละประเภทภัย การประมาณทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ การกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับการจัดหา การจัดหาทรัพยากรสำรอง ระบบคลัง และการจัดเก็บรักษาตามมาตรฐานของแต่ละผลิตภัณฑ์ในคลังเก็บ (Stockpiling) การตรวจสอบสถานะความพร้อมใช้ของทรัพยากร การบำรุงรักษา การฝึกทักษะความชำนาญในการใช้งานอุปกรณ์และระบบต่าง ๆ การจัดทำฐานข้อมูลบัญชีทรัพยากร การวางระบบการจัดสรรทรัพยากร รวมทั้งระบบการระดมสรรพกำลัง การวางแผนระบบโลจิสติกส์ และการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

(4.7.4) ให้มีการสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุและการจัดการในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

4.11 มาตรการป้องกันและลดผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม

น้ำท่วมเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดได้ แต่สามารถหาวิธีลดความรุนแรงและบรรเทาผลกระทบและความสูญเสียที่จะเกิดได้ โดยมาตรการป้องกันความเสียหายและบริหารจัดการน้ำท่วม เป็นการพยายามเรียนรู้และเข้าใจในผลกระทบจากน้ำท่วมที่มีต่อชุมชน สังคม เศรษฐกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้คนที่ย้ายอยู่ในบริเวณลุ่มน้ำและพื้นที่น้ำท่วมถึงแนวทางการป้องกันความเสียหายจากน้ำท่วมและการบริหารจัดการน้ำท่วมประกอบไปด้วย มาตรการที่นำสิ่งก่อสร้างมาใช้ลดขนาดความรุนแรงของน้ำท่วม เช่น การปรับปรุงสภาพลำน้ำ การใช้อ่างเก็บน้ำ เขื่อนและพนังกั้นน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีมาตรการไม่ใช้สิ่งก่อสร้างซึ่งประกอบไปด้วยมาตรการสำหรับการป้องกันความเสียหายและการบรรเทาทุกข์ เช่น การวางผังเมือง การพยากรณ์และเตือนภัยน้ำท่วม ซึ่งโดยทั่วไปควรใช้มาตรการทั้งสองอย่างร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพในการบรรเทาภัยพิบัติที่ดียิ่งขึ้น

งานบรรเทาปัญหาน้ำท่วมจะทำการวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาโดยเลือกจากหนึ่งหรือหลาย ๆ ข้อในหัวข้อต่อไปนี้เพื่อใช้ลดความรุนแรงของเหตุการณ์น้ำท่วม

1. การลดอัตราการไหลของน้ำโดยการใช้วิธีต่าง ๆ เพื่อชะลอการไหลของน้ำ
2. การควบคุมปริมาณการไหลโดยกักน้ำไว้ในอ่างเก็บน้ำหรือแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อควบคุมปริมาณน้ำไม่ให้ไหลมากเกินไปโดยเฉพาะในช่วงน้ำท่วม
3. การจำกัดเส้นทางไหลของลำน้ำโดยการสร้างพนังกั้นน้ำหรือคลอง
4. การปรับปรุงสภาพลำน้ำและสภาพการไหล เช่น การสร้างทางระบายน้ำอ้อมตัวเมืองเพื่อลดระดับความสูงของน้ำในลำน้ำสายหลัก
5. การระบายน้ำออกจากลำน้ำที่มีสภาพวิกฤติ เช่น การใช้เครื่องสูบน้ำ

สำหรับการนำมามาตรการใช้สิ่งก่อสร้างมาใช้ สิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาคือการเลือกใช้วิธีแก้ปัญหาวิธีใดวิธีหนึ่งที่กำลังมาแล้วข้างต้น อาจเกิดผลกระทบกับสมดุลของแม่น้ำสายเดิมหรืออาจทำให้สภาพการเก็บกักน้ำในพื้นที่ของน้ำลดลงและทำให้อัตราการไหลมีค่าเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีการศึกษาเพื่อหาวิธีอื่นมาใช้แก้ปัญหา เช่น การปรับปรุงลักษณะภูมิทัศน์ของลำน้ำหรือการปรับสภาพพื้นผิวลำคลองโดยคาดผิวด้วยวัสดุที่ช่วยลดความเร็วในการไหล

ส่วนมาตรการไม่ใช่สิ่งก่อสร้างเป็นมาตรการที่ไม่ได้เน้นงานสิ่งปลูกสร้างถาวรโดยอาจมีสิ่งก่อสร้างชั่วคราว เช่น กำแพงกันน้ำ กระจอบทราย เป็นต้น ดังนั้นจึงมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย การประเมินผลเพื่อตัดสินใจในการหาแนวทางแก้ปัญหาโดยใช้มาตรการไม่ใช่สิ่งก่อสร้างเป็นเรื่องที่ยากพอสมควร เนื่องจากการกำหนดนโยบายบางอย่างอาจส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมมากกว่ามาตรการใช้สิ่งก่อสร้าง นอกจากนี้ยังต้องศึกษาให้ครอบคลุมเพื่อให้ถูกกฎหมายด้วย

มาตรการไม่ใช่สิ่งก่อสร้างประกอบด้วย 2 มาตรการ ได้แก่ มาตรการที่พยายามจะทำให้เกิดน้ำท่วมได้ยากขึ้น เช่น การจัดการใช้สอยที่ดิน การวางผังเมือง การควบคุมสิ่งปลูกสร้างและการขยายเมือง การเวนคืนที่ดินและการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างบริเวณทางน้ำท่วม การปรับปรุงสภาพอ่างเก็บน้ำ การเก็บกักและควบคุมปริมาณน้ำในพื้นที่ เป็นต้น และมาตรการลดผลกระทบจากน้ำท่วมช่วยให้ประชาชนได้รับความเสียหายและมีผลกระทบกับชีวิตประจำวันน้อยลงกว่าเดิม เช่น การพยากรณ์และเตือนภัยน้ำท่วม การให้ความรู้และข้อมูลสาธารณะ การป้องกันน้ำท่วมสิ่งปลูกสร้าง การอพยพออกจากพื้นที่เสี่ยงภัย แผนรับมือน้ำท่วม แผนบรรเทาทุกข์ การประกันภัยน้ำท่วม การปรับเปลี่ยนสภาพน้ำท่วม เป็นต้น

แนวทางที่ดีในการป้องกันความเสียหายจากน้ำท่วมควรใช้มาตรการหลายอย่างร่วมกัน โดยมาตรการที่เลือกใช้มีทั้งมาตรการใช้สิ่งก่อสร้างและไม่ใช่สิ่งก่อสร้าง ประสิทธิภาพและความสำเร็จในการบรรเทาความเสียหายจากน้ำท่วมขึ้นอยู่กับปัจจัยสองอย่างคือ การเข้าใจและยอมรับในการเกิดน้ำท่วมและการตอบสนองจากทั้งภาครัฐและภาคประชาชนในการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำท่วม

4.11.1 มาตรการใช้สิ่งก่อสร้าง (Structural measures)

1) เขื่อนและผนังกันน้ำ (Levees and Floodwalls)

จุดประสงค์หลักในการสร้างเขื่อนและผนังกันน้ำ คือ มีความต้องการในการจำกัดการไหลของน้ำในขณะเกิดน้ำท่วมและเป็นการป้องกันพื้นที่บางส่วนในลุ่มน้ำไม่ให้เกิดความเสียหาย เขื่อนและผนังกันน้ำจะป้องกันเฉพาะพื้นที่บริเวณด้านหลังผนังกันน้ำและในระดับความสูงที่ได้ออกแบบไว้เท่านั้น

ข้อดีในการสร้างเขื่อนและผนังกันน้ำ คือ มีความยืดหยุ่นในกรณีที่ยากเลือกกว่าต้องการจะป้องกันพื้นที่ในบริเวณใดของลุ่มน้ำโดยอาจป้องกันแบบเฉพาะที่ เช่น การสร้างผนังกันน้ำบริเวณที่แม่น้ำไหลผ่านตัวเมืองหรือการก่อสร้างเขื่อนเพื่อควบคุมการไหลของน้ำในพื้นที่ขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตามการก่อสร้างดังกล่าวอาจทำให้เกิดปัญหาในด้านความปลอดภัยในกรณีที่เกิดน้ำท่วมขนาดใหญ่กว่าที่ออกแบบโครงสร้างไว้จะทำให้เกิดน้ำไหลทะลักอย่างฉับพลันซึ่งสามารถสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

การสร้างเขื่อนและผนังกันน้ำอาจทำให้ระดับน้ำท่วมสูงขึ้น และสร้างความเสียหายให้พื้นที่บางแห่งที่อยู่ใกล้เคียง ดังนั้นจึงต้องทำความเข้าใจและหาทางวางแผนไม่ให้ผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน นอกจากนั้นการจำกัดขอบเขตการไหลของน้ำยังทำให้ลักษณะการไหลเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น ระดับน้ำสูงขึ้น ความเร็วและอัตราการไหลเพิ่มขึ้น ความรุนแรงของคลื่นเปลี่ยนแปลงและเวลาเดินทางของน้ำเพิ่มขึ้น รวมทั้งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น มีผลกระทบต่อระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์ รวมทั้งลักษณะภูมิประเทศเดิมที่มีอยู่

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในขั้นตอนการออกแบบและก่อสร้างเขื่อนและพังกั้นน้ำคือความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัยในบริเวณเหนือและท้ายน้ำรวมทั้งบริเวณรอบที่มีผลต่อการก่อสร้างเนื่องจากการสร้างเขื่อนถือเป็นการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่ต้องใช้วัสดุก่อสร้างจำนวนมาก อาจมีความต้องการวัสดุธรรมชาติ เช่น ดิน หินและทรายในปริมาณมหาศาลอีกทั้งยังต้องการพื้นที่ขนาดใหญ่เพื่อเป็นอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อน ส่วนการก่อสร้างพังกั้นน้ำอาจต้องใช้วัสดุก่อสร้างเป็นคอนกรีตหรือเหล็กซึ่งอาจทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนถูกจำกัดพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่การสร้างพังกั้นน้ำมักทำในบริเวณหนาแน่นหรือชุมชนเมือง

ความเหมาะสมในการสร้างเขื่อนหรือพังกั้นน้ำขึ้นอยู่กับความสำคัญของชุมชนหรือพื้นที่ที่จะได้รับประโยชน์ภายหลังการก่อสร้างหรือเกี่ยวข้องกับมูลค่าความเสียหายและความคุ้มค่า หลักเกณฑ์ทั่วไปในการตัดสินใจก่อสร้างประกอบไปด้วยสถานที่ตั้งของเขื่อน การคำนวณและการออกแบบปริมาณน้ำและระดับน้ำ ฐานรากและวัสดุที่ใช้สร้างเขื่อน นอกจากนั้นยังต้องมีการศึกษาด้านธรณีเทคนิคเพื่อหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพราะอาจต้องมีการนำวัสดุเช่น หิน ดิน จากบริเวณอื่นมาใช้หรือต้องสำรวจหาบ่อยืมดินขนาดใหญ่สำหรับการก่อสร้าง

เขื่อนและพังกั้นน้ำสามารถพังทลายได้เมื่อเกิดน้ำล้นสันเขื่อน เกิดการวิบัติใต้ฐานราก เกิดการทรุดตัวและมีการรั่วซึมที่มากเกินไป ในการออกแบบต้องป้องกันและพยายามลดความเป็นไปได้ในการเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว เช่น ออกแบบโดยเพิ่มค่าระยะพังกั้นน้ำเพื่อรองรับการกระทำของคลื่น ลดการพังทลายของลำน้ำโดยก่อสร้างให้อยู่ห่างจากบริเวณที่น้ำไหลเร็วและมีการกัดเซาะรุนแรง ก่อสร้างในขนาดและมีความลาดเอียงที่เหมาะสมจะช่วยลดโอกาสเกิดการยุบตัวของเขื่อนดิน แก้ไขปัญหาการรั่วซึมที่มากเกินไปด้วยการลดการรั่วซึมซึ่งมีวิธีหลายวิธี ป้องกันการเจาะทำลายตัวเขื่อนหรือพังกั้นน้ำที่เกิดจากสัตว์ เป็นต้น นอกจากนั้นการตกตะกอนของน้ำก็ยังเป็นปัญหาที่สำคัญเพราะทำให้คาดการณ์ระดับได้ไม่แม่นยำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกิดน้ำล้นสันเขื่อนหรือพังกั้นน้ำ โดยทั่วไปการควบคุมดูแลและการรักษาตัวโครงสร้างจะช่วยลดการเกิดปัญหาเหล่านี้ได้โดยเฉพาะในระยะแรกภายหลังจากการก่อสร้าง

การออกแบบระดับความสูงของตัวเขื่อนหรือพังกั้นน้ำ ควรออกแบบให้มีระดับสันสูงกว่าระดับน้ำท่วมสูงสุด เพื่อเป็นการเผื่อระดับที่จะเกิดการกระแทกของคลื่นและค่าที่ยอมให้ต้องมีค่าเพียงพอต่อการป้องกันการเกิดน้ำล้นสันเขื่อนหรือพังกั้นน้ำ ไม่เช่นนั้นก็ควรมีมาตรการความปลอดภัยในการป้องกันหรืออพยพผู้คนที่เกิดน้ำล้นสันเขื่อน

พังกั้นน้ำอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อระบบการระบายน้ำ โดยต้องมีการก่อสร้างทางระบายน้ำเพิ่มเติม เว้นเสียแต่ความสามารถในการเก็บกักน้ำของชุมชนมีมากเพียงพอแล้ว การระบายน้ำออกมาผ่านเขื่อนหรือกำแพงกั้นน้ำส่วนใหญ่เป็นไปตามแรงโน้มถ่วงของโลกไปตามท่อหรือลำคลองแต่จะมีการติดตั้งประตูน้ำเพื่อควบคุมการไหล เมื่อระดับน้ำมีค่าเพิ่มขึ้นและเสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมจะต้องมีการกักน้ำชั่วคราวหรือระบายออกโดยใช้เครื่องสูบน้ำ

การใช้เขื่อนและพังกั้นน้ำได้ผลที่ดียิ่งขึ้นควรมีการจัดการที่ดี มีการตรวจสอบควบคุมดูแลและบำรุงรักษาตามกำหนดเวลา รวมทั้งภายหลังการเกิดภัยพิบัติรุนแรง นอกจากนั้นยังต้องควบคุมการใช้งานพื้นที่บริเวณสันเขื่อนและรอบข้างเขื่อนที่มาจากวัสดุธรรมชาติหรือเขื่อนดิน เช่น การเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ การใช้เป็นเส้นทางจราจร การดูแลที่เหมาะสมและการตรวจสอบจุดที่เกิดการบกร่องอย่างสม่ำเสมอจะช่วยลดความเสี่ยงที่จะเกิดการวิบัติที่ตัวโครงสร้าง

ข้อเสียที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างเขื่อนและพังกั้นน้ำซึ่งควรนำมาใช้ในการตัดสินใจในการวางแผนก่อสร้างมีดังต่อไปนี้

1. ข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจและอื่น ๆ มีผลต่อความสูงของพังกั้นน้ำที่ถูกสร้าง ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการไหลข้ามสันได้

2. การก่อสร้างเขื่อนมักทำให้ผู้คนเกิดความรู้สึกด้านลบในแง่ของความปลอดภัย
3. ในบางครั้งอาจเป็นการออกแบบโครงสร้างที่เกินความจำเป็นและไม่คุ้มค่าในการลงทุน
4. ภายหลังจากการสร้างเขื่อนพื้นที่ท้ายน้ำที่ได้รับประโยชน์มักมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว แต่หากเกิดเหตุการณ์ที่ผิดปกติ เช่น น้ำล้นสันเขื่อน จะทำให้เกิดความเสียหายตามมามากมาย
5. การก่อสร้างพังกั้นน้ำทำให้ภูมิทัศน์ริมแม่น้ำไม่น่าดูและเป็นโครงสร้างการแบ่งแยกชุมชน

2) การปรับปรุงสภาพลำน้ำ (Channel modifications)

ทางน้ำธรรมชาติทุกสายจะมีค่าปริมาณความจุจำนวนหนึ่ง ซึ่งในบางครั้งอาจมีปริมาณน้ำมากเกินไปและไหลล้นออกมานอกลำน้ำทำให้เกิดน้ำท่วมบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำ การปรับปรุงด้านชลศาสตร์ของลำน้ำหรือพื้นที่ลุ่มน้ำและลำคลองที่เชื่อมกับแม่น้ำสายหลัก อาจทำให้น้ำท่วมในครั้งต่อไปมีความรุนแรงลดน้อยลงกว่าการปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ

วิธีการปรับปรุงสภาพลำน้ำมีอยู่หลายวิธี สำหรับวิธีที่พบเห็นกันโดยทั่วไปประกอบด้วย

1. ปรับสภาพลำน้ำให้มีลักษณะตรง ลึก และมีความกว้างพอสมควร
2. ขุดลอกคูคลองและกำจัดพีชีน้ำ รวมทั้งเศษซากวัสดุและขยะ
3. ตัดผิวลำคลอง
4. ยกหรือขยายสะพานและท่อลอด เพื่อไม่ให้กีดขวางการไหลของน้ำ
5. เคลื่อนย้ายสิ่งกีดขวางทางน้ำ

วิธีปรับสภาพลำน้ำที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีส่วนช่วยในการลดระดับความสูงของน้ำหากเกิดน้ำท่วม แต่ในบางครั้งการสร้างคลองหรือปรับปรุงสภาพลำน้ำอาจทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่ริมตลิ่งและริมฝั่งแม่น้ำได้เช่นกัน ผู้ที่รับผิดชอบควรมีหน้าที่เตือนผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นและหาแนวทางควบคุมการก่อสร้างบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาภายหลัง อย่างไรก็ตามการปรับปรุงสภาพลำน้ำก็ยังถือว่าเป็นวิธีที่ดีในการเพิ่มศักยภาพการระบายน้ำออกและลดโอกาสของการเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชน

การปรับปรุงสภาพลำน้ำสามารถป้องกันพื้นที่และเป็นการปรับปรุงเส้นทางสัญจรทางน้ำซึ่งจะช่วยเพิ่มทางเลือกในการเดินทางและยังเป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม และใช้ประโยชน์พื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ แต่ข้อควรระวังที่ทำให้ลำน้ำมีความลึกมากเกินไปอาจส่งผลเสียกับการไหลของน้ำเพราะจะทำให้เกิดการตกตะกอนอย่างรวดเร็ว การขุดลอกคูคลองเป็นการควบคุมระดับความลึกของลำน้ำ ส่วนค่าใช้จ่ายในการขุดลอกคูคลองถือเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดการภายหลังการก่อสร้าง ซึ่งต้องมีการศึกษาถึงความคุ้มค่าของระยะเวลาในการขุดลอกแต่ละครั้ง

3) เส้นทางน้ำอ้อมเมือง (By-pass floodways)

การผันน้ำอ้อมพื้นที่น้ำท่วมมีหน้าที่สองอย่างในการบรรเทาน้ำท่วม ได้แก่ เป็นการสร้างอ่างเก็บน้ำซึ่งมีลักษณะกว้างและตื้นสำหรับผันน้ำลงมาเก็บไว้เมื่อเกิดน้ำท่วมในเขตชุมชนเป็นการลดปริมาณการไหลในลำน้ำสายหลัก และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำโดยช่วยปรับปรุงลักษณะการไหลและลดระดับความสูงของน้ำในการไหลปกติที่อาจไหลล้นตลิ่งในขณะน้ำท่วม การสร้างเส้นทางผันน้ำต้องเริ่มจากการศึกษาลักษณะภูมิประเทศและเส้นทางที่เหมาะสม ซึ่งการสร้างทางระบายน้ำอ้อมตัวเมืองไม่สามารถสร้างได้ในทุกที่ ในบางแห่งก็จะมีข้อจำกัด นอกจากนี้ยังต้องมีการศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายโดยไม่ก่อสร้างในพื้นที่ที่จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและปรับสภาพพื้นที่มากเกินไป

ประเภทของเส้นทางน้ำอ้อมเมืองมีสองประเภท คือ แบบธรรมชาติและแบบที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยแบบแรกเป็นลำน้ำที่มีแอ่งหรือสิ่งกีดขวางที่มีอิทธิพลต่อการไหลและทำให้น้ำส่วนหนึ่งไหลออกไปจากเส้นทางซึ่งมีโอกาสเกิดน้ำท่วมในลำน้ำสายปกติ ซึ่งโดยทั่วไปมักมีการสร้างฝายน้ำล้นเพื่อบังคับให้น้ำไหลไปในทิศทางที่

ต้องการ การควบคุมน้ำวิธีนี้มักทำบริเวณชุมชนเมืองที่มีผู้อาศัยจำนวนมากและเป็นเขตธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญ และผู้ที่อยู่อาศัยต้องการได้รับความสูญเสียจากภัยพิบัติธรรมชาติน้อยที่สุด และต้องแน่ใจว่าการก่อสร้างจะได้รับผลประโยชน์ตามที่ออกแบบไว้

4) พื้นที่ชะลอน้ำและแหล่งเก็บกักน้ำท่วม (Retarding basins and flood storage areas)

แนวคิดของวิธีนี้เป็นการยอมให้น้ำท่วมในพื้นที่บางส่วนของพื้นที่ที่มีความสำคัญน้อย เพื่อลดอัตราการไหลของน้ำท่วมในแม่น้ำลง โดยสร้างเขื่อนหรือพนังกั้นน้ำทำหน้าที่ควบคุมไม่ให้น้ำเข้าท่วมพื้นที่ที่ต้องการป้องกันและสร้างฝายยกระดับเพื่อผันน้ำเข้าพื้นที่ที่เก็บน้ำ หากมีการควบคุมการเก็บกักและชะลอน้ำจะทำให้อัตราการไหลสูงสุดลดลงและจำกัดน้ำท่วมให้อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้

พื้นที่ที่ใช้ในการกักน้ำควรใช้พื้นที่ลุ่มต่ำและเกิดน้ำท่วมบ่อย พื้นที่ดังกล่าวในฤดูอื่นอาจใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือใช้ทำการเกษตรได้ แต่เมื่อถึงฤดูน้ำหลากต้องยอมให้น้ำเข้าท่วม เพราะวัตถุประสงค์หลักของการใช้พื้นที่นี้คือใช้เป็นพื้นที่กักน้ำ ผู้รับผิดชอบต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับน้ำท่วมที่เกิดขึ้นทั้งข้อมูลระดับน้ำ ขนาดพื้นที่ที่จะถูกท่วม การควบคุมปริมาณน้ำ และต้องมีระบบพยากรณ์และเตือนภัยน้ำท่วมที่เชื่อถือได้เพื่อให้มีเวลาและปลอดภัยหากต้องมีการอพยพ รวมทั้งต้องเพิ่มข้อกำหนดพิเศษสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินและการจัดการในเขตหลบภัยน้ำท่วม โดยการใช้วิธีนี้ในการป้องกันน้ำท่วมต้องมีการจัดเตรียมระบบระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ระบายน้ำออกจากพื้นที่กักน้ำ ซึ่งไม่ควรเก็บน้ำไว้นานและระบายออกให้เร็วที่สุดเท่าที่ทำได้เพื่อป้องกันมลพิษ

การสร้างแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อบรรเทาน้ำท่วมมีประโยชน์สองอย่าง คือ ช่วยลดปริมาณการไหลของแม่น้ำในสภาวะวิกฤติ และใช้เป็นแหล่งระบายน้ำฉุกเฉินในกรณีที่ระบบระบายน้ำในชุมชนอยู่ในสภาวะวิกฤติ เช่นกัน การออกแบบแหล่งเก็บกักน้ำจะต้องยอมให้น้ำบางส่วนไหลผ่านพื้นที่แต่จะมีพื้นที่ดักน้ำส่วนใหญ่ไว้ ในพื้นที่ชุมชนเมืองการบรรเทาน้ำท่วมด้วยวิธีนี้เหมาะกับลำน้ำที่มีปริมาณการไหลไม่มากนักซึ่งเป็นลำน้ำที่จะได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็วหากมีฝนตกหนัก อย่างไรก็ตามการสร้างแหล่งเก็บกักและชะลอน้ำมักพบปัญหาเรื่องของธรรมชาติซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้เสมอ ได้แก่ แหล่งกักเก็บน้ำต้องการพื้นที่จริงสำหรับเก็บน้ำมากกว่าความจำเป็นต้องใช้ เมื่อเกิดฝนตกหนักต่อเนื่องและยาวนาน (พื้นที่เก็บน้ำเต็ม) ทำให้น้ำล้นพื้นที่เก็บน้ำ และน้ำท่วมอาจเกิดขึ้นมากกว่าระดับที่ออกแบบไว้

แม้ว่าการก่อสร้างพื้นที่ชะลอน้ำและแหล่งเก็บกักน้ำ จะสามารถช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมไปได้ไม่น้อย แต่ก็ยังมีบางครั้งที่น้ำมีปริมาณเกินความจุที่แหล่งเก็บน้ำรองรับได้ จึงควรมีการวางข้อกำหนดสำหรับควบคุมหากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว นอกจากนี้สถานที่ใช้เก็บน้ำในตัวเมืองมักมีจำกัด อาจมีการใช้พื้นที่อื่น เช่น ลานจอดรถ สนามกีฬา สวนสาธารณะในการเก็บน้ำร่วมด้วย

การก่อสร้างแหล่งกักน้ำมักใช้วิธีกันเขื่อนหรือคันดินกั้นขวางลำน้ำและมีทางให้น้ำไหลออกที่สามารถควบคุมการระบายไม่ให้เกิดความสามารถที่พื้นที่ท้ายน้ำรับได้ โดยทางออกดังกล่าวมักใช้ท่อลอด ในกรณีที่ใช้วัสดุธรรมชาติในการก่อสร้างเขื่อนกั้นน้ำต้องมีการตรวจสอบบริเวณทางน้ำล้น

ในปัจจุบันนี้มีการสร้างและปรับปรุงพื้นที่เก็บน้ำที่เรียกว่า แก้มลิง (Monkey cheek) กระจายทั่วไป โดยแก้มลิงมีขนาดแตกต่างกันดังนี้

1. แก้มลิงขนาดใหญ่ (Retarding Basin) คือ สระน้ำหรือบึงขนาดใหญ่ ที่รวบรวมน้ำฝนจากพื้นที่บริเวณนั้น ๆ โดยจะกักเก็บไว้เป็นระยะเวลาหนึ่งก่อนที่จะระบายลงสู่ลำน้ำ การก่อสร้างพื้นที่ชะลอน้ำ หรือพื้นที่เก็บกักน้ำจะมีหลายประเภท คือ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝายทุ่งเกษตรกรรม เป็นต้น
2. แก้มลิงขนาดกลาง เป็นพื้นที่ชะลอน้ำที่มีขนาดเล็กกว่า ได้มีการก่อสร้างในระดับลุ่มน้ำ

3. แก้มลิงขนาดเล็ก (Regulating Reservoir) เป็นแก้มลิงที่ขนาดเล็กกว่า อาจเป็นพื้นที่สาธารณะ สนามเด็กเล่น ลานจอดรถ หรือสนามในบ้าน ซึ่งต่อเข้ากับระบบระบายน้ำหรือคลอง โดยมีทั้งส่วนแก้มลิงที่อยู่ในพื้นที่เอกชนและส่วนที่อยู่ในพื้นที่ของราชการและรัฐวิสาหกิจ

5) อ่างเก็บน้ำบรรเทาน้ำท่วม (Flood mitigation reservoirs)

ในสภาวะที่เหมาะสมการสร้างเขื่อนเพื่อเก็บน้ำสามารถช่วยควบคุมการไหลของน้ำไม่ให้ไหลลงสู่พื้นที่ที่ขายน้ำมากเกินไป อ่างเก็บน้ำจะช่วยเก็บน้ำไว้ชั่วคราว ซึ่งมีประโยชน์เมื่อถึงฤดูน้ำหลาก ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำขึ้นอยู่กับความต้องการของพื้นที่ที่จะป้องกันและยังขึ้นอยู่กับความจุของแม่น้ำหรือคลองระบายที่อยู่ท้ายน้ำด้วยความสามารถในการช่วยบรรเทาน้ำท่วมของอ่างเก็บน้ำ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง ได้แก่ ตัวเขื่อนซึ่งมีหน้าที่เก็บน้ำ ความสามารถของอาคารระบายน้ำล้นและลักษณะของน้ำที่ไหลเข้ามาระบายน้ำโดยวิธีนี้เป็นวิธีที่ลดอัตราการไหลสูงสุดของน้ำ เป็นการกักไว้ชั่วคราวแล้วปล่อยออกมาเมื่อเวลาเหมาะสม การลดอัตราการไหลของน้ำจะทำให้เวลาในการไหลเพิ่มขึ้น โดยติดตั้งประตูน้ำเพื่อควบคุมการไหล

การก่อสร้างเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำเพื่อชะลอน้ำท่วม เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับชุมชนขายน้ำที่อยู่ใกล้กับตัวเขื่อน ส่วนบริเวณที่ไกลออกไปความสามารถในการป้องกันจะลดลง เนื่องจากมีลำน้ำสาขาไหลลงสู่แม่น้ำหรือมีน้ำไหลนองซึ่งมาจากชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง นอกจากนั้นประสิทธิภาพของอ่างเก็บน้ำยังขึ้นอยู่กับเวลา เมื่อเวลาผ่านไปความจุของอ่างเก็บน้ำจะลดลงเนื่องจากการตกตะกอน ซึ่งอ่างเก็บน้ำจะมีประสิทธิภาพในการเก็บน้ำสูงสุดเมื่อตอนที่อ่างอยู่ในสภาพว่างเปล่า

การสร้างอ่างเก็บน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมมักใช้กับลำน้ำขนาดเล็กหรือขนาดกลาง เนื่องจากลำน้ำขนาดใหญ่จะต้องใช้พื้นที่เก็บน้ำจำนวนมาก ยกเว้นจะสร้างเพื่อวัตถุประสงค์อื่นด้วย เช่น เหตุผลด้านการเกษตรหรือการผลิตไฟฟ้า หลายครั้งการก่อสร้างเขื่อนในบริเวณที่มีความเหมาะสมด้านธรณีวิทยา อาจทำให้ต้องมีการเวนคืนที่ดินหรือเคลื่อนย้ายชุมชนที่มีผู้อยู่อาศัยอยู่เดิม โดยจะต้องมีการวางแผนรองรับทั้งค่าใช้จ่ายและที่อยู่อาศัยใหม่ ซึ่งการก่อสร้างต้องคำนึงถึงราคาที่เหมาะสมและสามารถใช้งานได้จริงตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้ออกแบบไว้ ดังนั้นการตัดสินใจสร้างเขื่อนแต่ละครั้งจึงควรออกแบบเพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่างและคุ้มค่าไม่เฉพาะแต่เป็นการสร้างเพื่อป้องกันน้ำท่วมเพียงอย่างเดียว ส่วนใหญ่การสร้างเขื่อนขนาดเล็กเพื่อป้องกันน้ำท่วมจะใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภค การทำน้ำประปาและชลประทาน

6) การปรับปรุงระบบระบายน้ำ

การระบายน้ำที่ไหลนองอยู่ด้านหลังคันดินหรือผนังกันน้ำที่ใช้ป้องกันน้ำท่วมให้ออกจากพื้นที่ ทำได้โดย

1. ไหลด้วยแรงโน้มถ่วงผ่านท่อที่มีประตูน้ำออกไปสู่ลำน้ำช่วงที่มีการไหลระดับน้ำต่ำ
2. ไหลลงไปสะสมอยู่ในแหล่งกักเก็บน้ำ
3. สูบน้ำออกจากพื้นที่ในกรณีที่น้ำในลำน้ำมีระดับสูงทำให้เกิดน้ำไหลย้อนกลับเข้าท่อ

การสูบน้ำออกจากระบบจะทำก็ต่อเมื่อน้ำไม่สามารถไหลไปด้วยแรงโน้มถ่วงเนื่องจากมีอุปสรรค เช่น ทางออกถูกจำกัด ความจุของแหล่งเก็บน้ำไม่เพียงพอ หรือมีน้ำไหลย้อนกลับเข้ามาในท่อเนื่องจากเกิดน้ำท่วม การป้องกันน้ำท่วมในที่ลุ่มต่ำหลังผนังกันน้ำ ต้องมีการพิจารณาระบบระบายน้ำในพื้นที่ดังกล่าว เช่น ปริมาณการเก็บน้ำที่เหมาะสมที่สุด คลองระบายน้ำ ระบบท่อระบายน้ำ ทางออกของน้ำ ทั้งหมดนี้ควรมีความสัมพันธ์กับความสามารถของระบบสูบน้ำซึ่งจะทำให้ปริมาณงานและระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติการลดลง การวางแผนและออกแบบระบบระบายควรศึกษาเรื่องอัตราการสูบ เครื่องมือช่วยระบายน้ำเพื่อไม่ให้เครื่องสูบน้ำทำงานหนักเกินไป และตำแหน่งที่ตั้งของสถานีสูบน้ำที่จะสามารถปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

ความสามารถของสถานีสูบน้ำที่ต้องการสามารถคำนวณได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางชลศาสตร์ การวิเคราะห์ดังกล่าวใช้เพื่อพิจารณาค่าของขนาดพื้นที่ อัตราการสูบและระยะเวลาการรวมตัวของฝน และ ช่วงเวลาการเกิดน้ำท่วมเมื่อการไหลตามแรงโน้มถ่วงถูกจำกัด ข้อควรคำนึงคือระยะเวลาที่ใช้สูบน้ำสามารถลดลง ได้โดยการเพิ่มความจุในพื้นที่เก็บน้ำ ไม่เช่นนั้นก็ต้องมีเครื่องสูบน้ำให้เพียงพอ

4.11.2 มาตรการไม่ใช่สิ่งก่อสร้าง (Non-structural measures)

1) การจัดการใช้ที่ดิน (Land use management)

การจัดการใช้สอยที่ดินมีความแตกต่างกับมาตรการใช้สิ่งก่อสร้าง ซึ่งมาตรการใช้สิ่งก่อสร้างเป็นการปรับพฤติกรรมไหลของน้ำ โดยพยายามให้น้ำไหลไกลจากพื้นที่ที่ต้องการป้องกันมากที่สุด ส่วนการจัดการใช้สอยที่ดินเป็นการปรับรูปแบบการใช้ที่ดินให้รองรับเหตุการณ์น้ำท่วมในบริเวณที่จะมีการพัฒนาในอนาคต วิธีนี้ ถือเป็นวิธีที่ให้ผลดีมากในการลดความเสียหายจากน้ำท่วม

สิ่งที่ต้องพิจารณาในการวางแผนจัดการใช้ที่ดิน คือการตัดสินใจจำกัดพื้นที่เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายจากน้ำท่วมกับการปล่อยให้ชุมชนมีการเจริญเติบโตไปเรื่อย ๆ และมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินตามความต้องการของเจ้าของที่ดินหลักเกณฑ์สำหรับการตัดสินใจแก้ไขปัญหาดังกล่าว มีดังนี้

1. ความเป็นไปได้ในการใช้ระบบจัดเก็บภาษีที่ดินในบริเวณที่มีแนวโน้มจะเกิดน้ำท่วมเพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายที่ต้องสูญเสียเงินในการซ่อมแซมภายหลัง

2. ความเป็นไปได้และค่าใช้จ่ายหากมีการใช้มาตรการอื่นบรรเทาปัญหาน้ำท่วมบริเวณนั้น

3. การขยายตัวทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

การจัดการใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ไม่ควรจำกัดเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำเท่านั้น ควรขยายผลไปยังพื้นที่ข้างเคียงด้วย เช่น ภายหลังการก่อสร้างเขื่อนเพื่อป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ท้ายน้ำ พื้นที่ต้นน้ำอาจได้รับผลกระทบจึงต้องมีแผนพัฒนาชุมชนเพื่อชดเชยให้ผู้อยู่อาศัยบริเวณต้นน้ำ

การจัดการใช้ที่ดินหรือการวางแผนควบคุมการใช้ที่ดินประกอบไปด้วย การควบคุมผังเมือง (Zoning) และการควบคุมสิ่งปลูกสร้างและการพัฒนา ซึ่งต้องนำทั้งสองอย่างมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนผังเมืองเพื่อพัฒนาให้เจริญเติบโตและป้องกันน้ำท่วม โดยการวางแผนผังเมืองใหม่ต้องมีความทันสมัยเหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ที่แตกต่างกันไปและควรมีการติดตามระดับความเสี่ยงการเกิดน้ำท่วมในแต่ละพื้นที่

การวางแผนผังเมืองเพื่อป้องกันน้ำท่วมควรมอบหมายให้ผู้ที่มีความชำนาญในหลายสาขา เช่น สถาปนิก วิศวกร นักเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น ได้ร่วมกันทำหน้าที่วางแผนกำหนดตำแหน่งที่ตั้งและกิจกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำ บริเวณใดที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมควรมีการประเมินก่อนการวางแผนผังเมืองโดยศึกษาจากปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ระดับความเสี่ยง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่มีผลกับพื้นที่

ในขั้นตอนการสอบถามความเห็นชอบของแผนพัฒนาและควบคุมสิ่งก่อสร้าง ควรมีการเรียกร้องให้ตรวจสอบว่าแผนดังกล่าวสามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์น้ำท่วมที่เกิดได้ และไม่ทำให้เกิดความเสียหายมากกว่าเดิม เจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านผังเมือง ควรทำการประเมินความเสี่ยงในแต่ละพื้นที่ เพื่อนำไปเปรียบเทียบความคุ้มค่าระหว่างการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวกับการใช้เงินลงทุนเพื่อใช้มาตรการบรรเทาน้ำท่วม รายละเอียดสำหรับการตัดสินใจเพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติ มีดังนี้

1. ระดับความสูงพื้นที่ที่ต้องการพัฒนาให้เจริญเติบโตควรมีระดับสูงกว่าระดับน้ำท่วม
2. ความเหมาะสมของวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ
3. จำนวนเงินที่ต้องลงทุนหากมีการใช้มาตรการอื่นบรรเทาน้ำท่วม
4. สิ่งกีดขวางหรือกิจกรรมที่มีผลต่อสถานะน้ำท่วม

2) การเวนคืนที่ดิน

การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและชุมชนที่อยู่อาศัยบริเวณน้ำท่วม จะส่งผลกระทบต่อระยะยาวกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม แต่จะมีข้อเสียเป็นความสูญเสียทางด้านธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในชุมชน อย่างไรก็ตามในบางพื้นที่ที่มีการประเมินแล้วว่าจะได้รับความเสียหายอย่างหนักจากน้ำท่วมและไม่คุ้มค่าในการเสียค่าใช้จ่ายเพื่อฟื้นฟู ควรจะมีการเวนคืนที่ดินนั้นโดยรัฐบาลหรือเจ้าของที่ดินอาจมีความสนใจในการย้ายออกไป

ส่วนใหญ่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนามักจะไม่ใช่พื้นที่น้ำท่วมหรือพื้นที่ความเสี่ยงสูง ยกเว้นในกรณีที่มีมาตรการป้องกันจนแน่ใจว่ามีความปลอดภัยสูง ดังนั้นจึงควรส่งเสริมนโยบายที่กำหนดให้แหล่งสำคัญทางธุรกิจและอุตสาหกรรมตั้งอยู่ไกลจากพื้นที่น้ำท่วมมากที่สุดแต่ควรดูความเหมาะสมและความเป็นไปได้ด้วย และอยู่ให้ห่างจากพื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบจากการไหลของน้ำในกรณีที่มีการขวางลำน้ำ

การปรับผังเมืองและการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่น้ำท่วม บางครั้งมีความเหมาะสมมากกว่าการใช้มาตรการใช้สิ่งก่อสร้างเพื่อบรรเทาน้ำท่วม โดยการรื้อถอนจะทำให้เกิดความสูญเสียด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างมหาศาล แต่เป็นเพียงในระยะสั้นเท่านั้น ส่วนในระยะยาวพบว่าได้ผลที่คุ้มค่ากว่ามากและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อบรรเทาทุกข์และฟื้นฟูในภายหลังเกิดภัยพิบัติ ในชุมชนเมืองมักพบว่าผู้มีฐานะยากจนและด้อยโอกาสจำเป็นต้องสร้างที่อยู่อาศัยในแหล่งเสื่อมโทรมที่เกิดน้ำท่วมประจำ ดังนั้นจึงต้องมีการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยให้หากมีการเวนคืนที่ดิน เนื่องจากผู้คนส่วนใหญ่มีรายได้น้อยและมักไม่เห็นด้วยกับการย้ายที่อยู่อาศัย โดยควรมีการประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้ที่ต้องอพยพว่าจะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและปลอดภัยจากน้ำท่วม

การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและการเคลื่อนย้ายเป็นเพียงส่วนหนึ่งในมาตรการบริหารจัดการน้ำท่วมเท่านั้น โดยทั่วไปต้องมีการใช้มาตรการอื่น ๆ เช่น การวางผังเมืองและแผนการพัฒนาที่ดิน ในขั้นตอนแรกของการวางแผนรื้อถอนและเคลื่อนย้าย ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในโครงการดังกล่าวด้วย การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างแบ่งออกเป็นสองประเภทดังนี้

1. การรื้อถอนเร่งด่วน เป็นการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่จำเป็นต้องรื้อตามแผนป้องกันและบริหารจัดการน้ำท่วม ส่วนใหญ่เป็นการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่เป็นอุปสรรคกีดขวางลำน้ำที่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ในกรณีนี้ถือว่าการรื้อถอนโดยชอบธรรมจากรัฐและถูกกฎหมาย
2. การอพยพด้วยความสมัครใจ สำหรับเจ้าของที่ดินที่มีความสนใจจะอพยพเพื่อประโยชน์ในระยะยาว โดยที่พื้นที่นั้นอาจไม่จำเป็นต้องรื้อถอนตามแผนบริหารจัดการน้ำท่วม กรณีนี้เจ้าของที่ดินจะต้องดำเนินการติดต่อเจ้าหน้าที่และหาที่อยู่อาศัยใหม่ด้วยตนเอง โดยทำตามขั้นตอนที่กฎหมายบัญญัติไว้

3) การปรับปรุงพื้นที่เพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ

ระดับน้ำท่วมสามารถเพิ่มขึ้นได้จากการไหลนองของน้ำบนพื้นผิวที่ไม่สามารถซึมได้ เช่น พื้นถนน การก่อสร้างอาคาร หรือการตาดผิวด้วยวัสดุที่บดน้ำชนิดอื่น ๆ ในลำน้ำขนาดไม่ใหญ่มากนัก การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะมีผลกับลักษณะการไหลของน้ำ เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราการไหล ปริมาณการไหลและคุณภาพของน้ำไม่เหมือนเดิม

น้ำท่วมที่เกิดจากการไหลนองของน้ำบนพื้นผิว สามารถยับยั้งหรือชะลอการเกิดให้ช้าลงได้โดยการศึกษาเลียนแบบขั้นตอนการสะสมตัวของน้ำ ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงการจำลองการสะสมของน้ำในระบบหนึ่งๆซึ่งจะสามารถนำมาปรับปรุงใช้ในการชะลอการท่วมเนื่องจากการไหลนองบนผิว

1. Retention เป็นวิธีเก็บน้ำไว้ในระยะหนึ่งในแหล่งเก็บกักน้ำแล้วปล่อยให้น้ำระบายไปช้า ๆ โดยการซึม การกรองหรือการระเหย Retention จะใช้วิธีขุดบ่อเพื่อตักน้ำ โดยตาดผิวบ่อด้วยหินหรือวัสดุซึมได้เพื่อระบายน้ำออกไป

2. Detention เป็นวิธีกักน้ำในระยะสั้นเพื่อลดอัตราการไหลสูงสุด โดยระบายน้ำออกจากแหล่งเก็บน้ำ โคนท่อระบายน้ำหรือทางน้ำ Detention มีการใช้กันมากซึ่งพบเห็นทั่วไป เช่น ที่เก็บน้ำที่ระบายน้ำจากหลังคา ระบบระบายน้ำใต้สนามกีฬาหรือลานจอดรถ

วัตถุประสงค์หลักของการชะลอน้ำคือ การควบคุมรูปแบบการไหล หากพบว่าต้องมีการปรับปรุงระบบระบายน้ำตามธรรมชาติ วิธีการเหล่านี้สามารถช่วยบรรเทาปัญหาผลกระทบทางน้ำได้ โดยการดักหรือตกตะกอนขยะและวัตถุปนเปื้อน การปรับปรุงพื้นที่เพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำมีความคล้ายคลึงกับการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำในระบบทางน้ำเปิด เช่น การสร้างอ่างเก็บน้ำในสวนสาธารณะหรือสนามเด็กเล่น การออกแบบระบบระบายน้ำบริเวณลานจอดรถซึ่งปรับมาใช้ในการผันน้ำเพื่อชะลอการเกิดน้ำท่วม นอกจากนี้ยังมีการออกแบบคูระบายน้ำและบริเวณเนินหรือที่ลาดเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำไหลเร็วเกินไป การขุดบ่อน้ำเพื่อดักน้ำแล้วคาดผิวด้วยหิน หรือการก่อสร้างโดยใช้วัสดุที่น้ำซึมผ่านผิวได้

พื้นที่ป่าเขาและในชนบทหรือบริเวณที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สามารถดูดซับน้ำได้มาก จะช่วยลดการไหลนองของน้ำ เนื่องจากน้ำสามารถซึมสู่ใต้ผิวดินได้มาก แต่กรณีที่มีฝนตกหนักต่อเนื่องและยาวนาน ช่องว่างระหว่างเม็ดดินจะมีน้ำเต็มและดินไม่สามารถรับน้ำได้ก็จะเกิดน้ำท่วม

4) การพยากรณ์และเตือนภัยน้ำท่วม

การพยากรณ์น้ำท่วมเป็นการประมาณลำดับขั้นตอนการเกิดน้ำท่วม ปริมาณน้ำ ช่วงเวลาการเกิดและอัตราการไหลสูงสุด ซึ่งแต่ละจุดในลำน้ำปริมาณเหล่านี้จะมีค่าไม่เท่ากันนั้นเป็นผลสืบเนื่องจากปริมาณน้ำฝนในแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน

การเตือนภัยน้ำท่วมเป็นการประกาศเตือนภัยล่วงหน้าก่อนเกิดภาวะน้ำท่วมในระยะเวลายันใกล้เพื่อให้มีการเตรียมตัวรับมือกับน้ำท่วมได้ การเตือนภัยน้ำท่วมจะสัมฤทธิ์ผลเมื่อมีการเตือนอย่างทันเวลา มีความถูกต้องแม่นยำ และควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชนในการเตรียมตัวและปฏิบัติตามแผนรับมือน้ำท่วมหลังการเตือนภัย ซึ่งแผนปฏิบัติหลังการเตือนภัยจะมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนรับมือและแผนอพยพ โดยในบางสถานการณ์การพยากรณ์และเตือนภัยน้ำท่วมถือว่าเป็นมาตรการที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะพื้นที่ที่ใช้เพียงมาตรการไม่ใช่สิ่งก่อสร้างในการบรรเทาภัยน้ำท่วม

ประโยชน์โดยตรงของระบบการพยากรณ์และการเตือนภัยน้ำท่วม คือ การปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและสาธารณะ ส่วนประโยชน์ทางอ้อม คือ การลดปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะตามมาภายหลังน้ำท่วม ประโยชน์ของการพยากรณ์และการเตือนภัยน้ำท่วมจะเกิดขึ้นเมื่อแผนการที่นำมาใช้สามารถบรรเทาจำนวนผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต และทรัพย์สินที่เสียหายได้จริง ในมาตรการนี้ประชาชนทุกคนควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน เพื่อปกป้องทรัพย์สินของตนเองและอาจให้ความร่วมมือกับชุมชนในสิ่งที่สามารถทำได้ การพยากรณ์และการเตือนภัยน้ำท่วมจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อมีการก่อสร้างโครงสร้างทางชลศาสตร์ สำหรับการบรรเทาน้ำท่วมจะช่วยควบคุมการไหลของน้ำและทำให้การพยากรณ์น้ำท่วมทำได้ง่ายและแม่นยำยิ่งขึ้น การพยากรณ์และการเตือนภัยน้ำท่วมมีประโยชน์กับผู้อาศัยในชุมชนเมืองอย่างมาก ส่วนในพื้นที่ชนบทการเตือนภัยจะมีประโยชน์ในกรณีของผู้ทำการเกษตร เช่น การเคลื่อนย้ายปศุสัตว์ การเก็บเกี่ยวพืชเศรษฐกิจที่สำคัญก่อนถึงฤดูน้ำหลาก

ข้อดีด้านอื่นของการพยากรณ์และการเตือนภัยน้ำท่วม คือ การวางแผนสำหรับการให้ความช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน เช่น การอพยพผู้คนไปสู่บริเวณที่ปลอดภัยและวางแผนการลำเลียงคนและอุปกรณ์สำหรับให้ความช่วยเหลือในขณะเกิดน้ำท่วม ยังมีข้อดีทางอ้อม เช่น การลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากระบบต่าง ๆ ชัดข้อง เช่น ระบบสื่อสารและโทรคมนาคม ระบบการจราจรขนส่ง ซึ่งการขัดข้องของระบบต่าง ๆ มักพบได้บ่อยในชุมชนที่ไม่มีการพยากรณ์และการเตือนภัยน้ำท่วม

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของมาตรการพยากรณ์และเตือนภัยน้ำท่วมมีดังนี้

- การเตือนภัยที่ติดต้องดำเนินการโดยให้มีระยะเวลาเพียงพอที่ประชาชนสามารถลงมือเตรียมตัวและเตรียมรับมือน้ำท่วมได้ทัน
- การให้ความรู้และระดับการตอบสนองของประชาชน เช่น ประชาชนบางกลุ่ม ยอมรับและปฏิบัติตามแผนได้ดีกว่าส่วนประชาชนบางกลุ่มยังต้องให้คำแนะนำ
- ความน่าเชื่อถือของระบบเตือนภัย

5) การให้ความรู้และข้อมูลสาธารณะ

การสำรวจข้อมูลความเสียหายจากภัยน้ำท่วมเป็นสิ่งที่ต้องทำให้เสร็จก่อนการวางแผน เพื่อป้องกันความเสียหายจากน้ำท่วม การพัฒนาและติดตามความคืบหน้าของข้อมูล เทคนิคการทำงานและการให้ความรู้แก่ประชาชนก็เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในแผนบริหารจัดการน้ำท่วมและมีความสำคัญอย่างยิ่งกับผู้ที่มีหน้าที่วางแผนและประยุกต์วิธีการต่าง ๆ มาใช้ รวมไปถึงผู้มีหน้าที่ชี้แจงการกำหนดใช้นโยบายน้ำท่วมให้กับประชาชนทั่วไป การพัฒนาให้ข้อมูลน้ำท่วมมีความเข้าใจง่าย เข้าถึงง่าย รวดเร็วและมีคุณภาพ เป็นเป้าหมายหลักเป้าหมายหนึ่งในแผนบริหารจัดการน้ำท่วม ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับน้ำท่วม ได้แก่ ข้อมูลทางอุทกวิทยาและข้อมูลทางชลศาสตร์ของน้ำท่วมทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ที่เคยเกิดในพื้นที่ ข้อมูลน้ำท่วมประจำปีและข้อมูลของทรัพยากรต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำและในภูมิภาคใกล้เคียงที่จะส่งผลกระทบต่อถึงกันได้ จากข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาจัดการให้เป็นระบบเพื่อให้ใช้งานได้ง่าย ซึ่งข้อมูลนี้จะนำมาแปลงเป็นระดับความเสี่ยงและความน่าจะเป็นของการเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลทั่วไปเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความน่าสนใจและเหมาะกับการเผยแพร่ให้กับหน่วยงานและประชาชนทั่วไป นอกจากนี้การจัดทำหนังสือคู่มือเตรียมรับสถานการณ์น้ำท่วมเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน จะช่วยบรรเทาความเสียหายจากภัยน้ำท่วมได้ดี

6) การป้องกันน้ำท่วมสิ่งปลูกสร้าง

ความเสียหายจากน้ำท่วมสามารถบรรเทาลงได้โดยใช้วิธีที่เหมาะสมในการป้องกันไม่ให้น้ำไหลเข้าท่วมที่ดินสิ่งปลูกสร้าง เช่น การทำอุโมงค์กั้นน้ำ การก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างบนเนินสูง การสร้างกำแพงกันดินรอบ ๆ อาคาร การใช้วัสดุกันน้ำ เป็นต้น

ในบริเวณที่มีระดับน้ำท่วมไม่สูงนัก สามารถใช้ผนังหรือกำแพงชั่วคราว เช่นกระสอบทราย หรือกำแพงก่อเพื่อป้องกัน อาจทำโครงสร้างชั่วคราวต้องสร้างหรือใช้วัสดุที่น้ำซึมผ่านไม่ได้และก่อให้สูงกว่าระดับน้ำท่วมถึง ข้อดีของการทำโครงสร้างป้องกันน้ำท่วมคือช่วยบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดกับโครงสร้างและหลังจากน้ำท่วมก็ไม่ต้องซ่อมแซมและฟื้นฟูสิ่งปลูกสร้างมากนัก

การทำโครงสร้างป้องกันน้ำท่วมอีกวิธีคือการยกระดับพื้นบ้านให้มีความสูง ซึ่งพบเห็นได้ทั่วไปในเขตที่ใกล้ทะเลหรือปากแม่น้ำหรือบ้านเรือนริมฝั่งแม่น้ำที่เจอน้ำท่วมบ่อย แต่ในบริเวณที่น้ำท่วมมีระดับสูงมากการยกพื้นบ้านให้สูงอาจไม่คุ้มค่า จึงควรใช้วิธีอื่นในการแก้ปัญหา

การทำโครงสร้างป้องกันน้ำท่วมไม่ใช่วิธีแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้สอยที่ดินและบริเวณที่เหมาะสมจะทำโครงสร้างป้องกันน้ำท่วมก็ควรเป็นบริเวณที่จะเกิดความเสียหายไม่มากนัก โครงการทำโครงสร้างป้องกันน้ำท่วมควรมีการขยายผลต่อไปในอนาคต โดยการออกแบบสิ่งปลูกสร้างทั่วไปควรมีการวิเคราะห์และคำนวณเสถียรภาพอาคารต่อแรงกระทำทางชลศาสตร์และการไหลย้อนกลับของน้ำ

7) การอพยพออกจากพื้นที่เสี่ยงภัย

ในกรณีที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงน้ำท่วมได้ วิธีที่ดีที่สุดคือ การอพยพผู้คนและสิ่งของมีค่าออกจากบริเวณที่มีแนวโน้มจะเกิดน้ำท่วม วัตถุประสงค์หลักของการอพยพคือ การรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชน นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการเคลื่อนย้ายลำเลียงสินค้าหรือสัตว์และพืชเศรษฐกิจ

กุญแจสำคัญที่จะทำให้แผนอพยพประสบความสำเร็จ คือ การมีระบบการพยากรณ์และเตือนภัยน้ำท่วมที่มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้องแม่นยำและทันเวลา ซึ่งผลสำเร็จของการเตือนภัยน้ำท่วมและแผนอพยพจะมีมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับระยะเวลาหลังการเตือนภัยว่าจะมีให้มากน้อยเพียงไรก่อนที่น้ำจะมา ช่วงเวลานี้จะเป็นช่วงที่ประชาชนเตรียมตัวรับมือและอพยพ นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้คนในการตอบสนองการเตือนภัยและการปฏิบัติตามแผนรับมือน้ำท่วม

การอพยพถือเป็นมาตรการชั่วคราว มีความสัมพันธ์กับการแบ่งช่วงเวลาน้ำท่วมออกเป็นสามส่วนคือ ก่อนน้ำท่วม ขณะน้ำท่วมและหลังการเกิดน้ำท่วม ช่วงเวลาที่ดีที่สุดที่สามารถอพยพผู้คนเพื่อลดจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตคือช่วงเวลาก่อนเกิดน้ำท่วม ซึ่งระดับการประสบความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับเวลาหลังการเตือนภัย การอพยพขณะเกิดน้ำท่วมมักเกิดขึ้นในกรณีที่เกิดน้ำท่วมขนาดใหญ่ ซึ่งสาเหตุที่ต้องมีการอพยพมีหลายสาเหตุ เช่น มีความกังวลว่าน้ำจะมีระดับสูงเกินกว่าที่คาดการณ์ไว้ ส่วนช่วงเวลาหลังการเกิดน้ำท่วมส่วนใหญ่จะเป็นการบรรเทาทุกข์และให้ความช่วยเหลือ

8) แผนรับมือน้ำท่วม

การใช้แผนรับมือน้ำท่วมเป็นการวางแผนเพื่อต่อสู้กับน้ำท่วมโดยเป็นมาตรการที่เรียกว่าปลอดภัยไว้ก่อน ส่วนสำคัญของแผนรับมือน้ำท่วม คือ แผนงานฉุกเฉินเพื่อรับมือขณะน้ำท่วม และมีแผนรับมือในส่วนอื่นๆ เช่น การทำโครงสร้างชั่วคราวเพื่อกั้นน้ำ การเคลื่อนย้ายทรัพย์สินหนีระดับน้ำท่วม แผนปฏิบัติการฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้าและประปา แผนรับมือน้ำท่วมสามารถขยายขอบเขตงานให้ครอบคลุมไปถึงการซ่อมแซมเขื่อนและสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่ใช้ในการบริหารจัดการน้ำท่วมเพื่อป้องกันการวิบัติหรือน้ำล้นสันเขื่อนและกำแพงกั้นน้ำ

การใช้แผนรับมือน้ำท่วมให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับการวางแผนและการประสานงานระหว่างหน่วยงานโดยเฉพาะหน่วยงานระดับท้องถิ่น และยังขึ้นอยู่กับช่วงเวลาหลังการเตือนภัยว่าจะมีมากน้อยเพียงไรเช่นเดียวกับแผนอพยพ

9) แผนบรรเทาทุกข์

รัฐบาลควรมีการเตรียมการให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ภายหลังจากน้ำท่วม การเตรียมให้ความช่วยเหลือควรมีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะความช่วยเหลือด้านการเงิน เพราะเราไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้นเมื่อใด เป้าหมายหลักของแผนบรรเทาทุกข์ คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ซึ่งประกอบด้วย การฟื้นฟูสภาพร่างกาย จิตใจ และที่อยู่อาศัยให้ใกล้เคียงกับก่อนเกิดภัยพิบัติมากที่สุด

10) การประกันภัยน้ำท่วม

การประกันภัยน้ำท่วมเป็นมาตรการที่มีประโยชน์หลายอย่างโดยเฉพาะด้านการปรับปรุงระบบการให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ภายหลังจากน้ำท่วม เนื่องจากน้ำท่วมในแต่ละพื้นที่มีลักษณะที่แตกต่างกัน ชื่อเรียกร้องของผู้ที่ต้องการได้รับเบี้ยประกันในแต่ละที่ก็แตกต่างกันด้วย โดยระบบการทำประกันภัยน้ำท่วมมีสองระบบใหญ่ๆ คือ ระบบที่จ่ายเงินประกันตามระดับความเสี่ยงของแต่ละพื้นที่ และระบบที่จัดสรรเงินประกันภัยให้ผู้ประสบภัยในอัตราเท่ากันโดยไม่ขึ้นกับระดับความเสี่ยง

ความยากลำบากอย่างหนึ่งของระบบการจ่ายเงินประกันภัยตามระดับความเสี่ยงของแต่ละพื้นที่ คือ การเลือกใช้กรรมธรรม์ประกันภัยครอบคลุมความเสียหายให้เพียงพอและเป็นที่พอใจของเจ้าของที่ดินโดยที่บริษัทประกันจะไม่เดือดร้อนมากหากเกิดน้ำท่วมใหญ่และมีผู้เอาประกันหลาย ๆ ราย ด้วยเหตุนี้ระบบการจ่ายเงินประกันระบบนี้จึงไม่เป็นที่นิยมในกลุ่มของบริษัทธุรกิจและอุตสาหกรรม ดังนั้นในบางประเทศการทำประกันภัยน้ำท่วมให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมจึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาล

ในบริเวณที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซากรัฐบาลควรมีส่วนเข้าร่วมให้การช่วยเหลือโดยการตั้งโครงการประกันภัยน้ำท่วม ส่วนสำคัญของโครงการนี้ คือ รัฐบาลต้องร่วมรับผิดชอบหากเกิดความเสียหายกับเจ้าของที่ดินซึ่งรับความเสี่ยง

ไปส่วนหนึ่งแล้ว ความสำเร็จของโครงการนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการระบุขอบเขตและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เอาประกัน รวมทั้งการจ่ายเงินก็ต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมตามระดับความรุนแรงของภัยพิบัติ

โครงการประกันภัยน้ำท่วมของรัฐสามารถขยายผลให้เป็นมาตรการสำหรับลดความเสียหายจากน้ำท่วมได้ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการจัดการใช้สอยที่ดิน โดยผู้ที่ซื้อที่ดินในแต่ละที่จะต้องรับประกันจากภาครัฐที่ว่าบริเวณที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดน้ำท่วมเป็นบริเวณที่ไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัยหรือทำธุรกิจอยู่แล้ว หากยังมีความต้องการจะใช้ที่ดินดังกล่าวเจ้าของที่ต้องรับผิดชอบด้วยตนเอง ส่วนในพื้นที่ที่มีการใช้มาตรการป้องกันน้ำท่วมรัฐก็ต้องมีการรับรองผลเนื่องจากเงินที่ใช้ในโครงการมาจากภาษีและค่าธรรมเนียมของประชาชน ดังนั้นหากเกิดน้ำท่วมในบริเวณที่ปลอดภัยรัฐต้องรับผิดชอบความเสียหายเหล่านั้น การกำหนดจำนวนเงินที่รัฐให้ความช่วยเหลือต้องดูความเหมาะสมอีกที ผู้ที่จะสร้างสิ่งปลูกสร้างใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของรัฐ มีการควบคุมไม่ให้ไปกีดขวางการไหลของน้ำและหากมีน้ำท่วมสามารถรับเงินประกันได้หากอยู่ในเงื่อนไข วิธีการนี้สามารถช่วยลดจำนวนเงินที่ต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลือและการฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่หลังน้ำท่วมได้

ข้อควรจำเกี่ยวกับการประกันภัยน้ำท่วมคือ การประกันภัยไม่สามารถบรรเทาความรุนแรงของน้ำท่วมได้โดยตรง ดังนั้นในการออกกรมธรรม์คือการศึกษาจากสถิติที่เกี่ยวกับการจ่ายเบี้ยประกันในอดีต

11) การปรับตัวให้เข้ากับสภาพน้ำท่วม

การปรับตัวให้เข้ากับสภาพน้ำท่วม คือ การจัดการหรือจัดกิจกรรมให้ชุมชนตระหนักว่าน้ำท่วมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้หากอาศัยอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำหรือชายฝั่ง และยอมรับว่าจะต้องเผชิญหน้ากับน้ำท่วมเป็นครั้งคราว ดังนั้นการให้ข้อมูลและความรู้เรื่องน้ำท่วมแก่ประชาชนจึงเป็นสิ่งที่จะต้องทำเป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลดังกล่าวได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับน้ำ วิธีการจัดการที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำการเกษตร โรงงาน ในการรับมือกับน้ำท่วม รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานฉุกเฉินที่พร้อมให้ความช่วยเหลือหากเกิดน้ำท่วม ผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะเกิดน้ำท่วมควรศึกษาและลงมือปฏิบัติตามมาตรการเพื่อบรรเทาภัยน้ำท่วมด้วยตนเอง โดยรัฐจะให้ความช่วยเหลือบางส่วน เช่น การทำกำแพงกันน้ำ การเตรียมเสบียงอาหาร การอพยพไปยังสถานที่หลบภัย เป็นต้น

4.12 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบและแนวปฏิบัติในการบรรเทาทุกข์

4.12.1 แนวทางปฏิบัติในการขอใช้เงินตราของราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตราของราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการมีวงเงินตราของราชการในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถรอการเบิกเงินจากงบประมาณได้ โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทา

ความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ แต่ไม่ได้มุ่งหมายที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ใด ซึ่งต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิมโดยการเบิกจ่ายเงินตราของราชการให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราความช่วยเหลือที่กระทรวงการคลังกำหนด และเมื่อส่วนราชการได้จ่ายเงินตราของราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปแล้ว ต้องดำเนินการขอรับ โอนเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดเชยเงินตราของราชการตามที่ระเบียบกำหนด ซึ่งวงเงินตราของราชการตามระเบียบนี้ มี 2 ประเภท ดังนี้

(1.1) วงเงินตราของราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สามารถใช้จ่ายได้เมื่อเป็นที่คาดหมายว่าจะเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินขึ้นในระยะเวลาอันใกล้และจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยฉับพลันโดยไม่ต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สำหรับการใช้จ่ายเงินตราของราชการให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(1.2) วงเงินทรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ สามารถใช้จ่ายได้เมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่ โดยต้องประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สำหรับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

4.12.2 แนวทางปฏิบัติในการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage Assessment and Needs Analysis: DANA)

ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ ประเมินสถานการณ์ความเสียหาย และความต้องการความช่วยเหลือภายในพื้นที่ประสบภัยตามหลักการด้านมนุษยธรรมในเบื้องต้น (Early Recovery) เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยในช่วงของการจัดการในภาวะฉุกเฉิน ขณะที่สถานการณ์สาธารณภัยกำลังดำเนินอยู่โดยมีการประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ (Damage Assessment and Needs Analysis: DANA) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการ ให้ความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุม รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของผู้รับความช่วยเหลือในระยะเวลาดำเนินการ และให้ผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีวิตในสถานการณ์สาธารณภัยดังกล่าวได้อย่างปลอดภัย และวิเคราะห์ความสามารถของผู้ประสบภัย ในการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินด้วยตนเอง รวมทั้งความต้องการความช่วยเหลือเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก เช่น ความช่วยเหลือด้านอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาล สุขอนามัยและการกำจัดสิ่งปฏิกูล ความช่วยเหลือด้านสุขภาวะ ที่พักพิง อุปกรณ์ยังชีพ เป็นต้น การประเมินนี้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรมและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้อยู่รอดปลอดภัย โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

(2.1) การประเมินเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบเบื้องต้น (Initial Assessment) ให้ดำเนินการภายใน 3 ชั่วโมงแรก โดยรวบรวมข้อมูลก่อนเกิดภัยมาประเมินและวิเคราะห์ผลกระทบเบื้องต้น เช่น ข้อมูลประชากร ข้อมูลทรัพยากร ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ประสบภัย ข้อมูลด้านการเกษตร ข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ รายงานจากสื่อต่าง ๆ และเอกสารสรุปข้อมูลสำคัญ เป็นต้น

(2.2) การประเมินแบบรวดเร็ว (Rapid Assessment) ให้ดำเนินการทันทีภายหลังจากเกิดสาธารณภัย ต่อเนื่องไป 72 ชั่วโมง โดยเป็นการประเมินเพื่อรวบรวมข้อมูลความต้องการทรัพยากรที่จำเป็นในทุกๆ ด้าน ทั้งผู้ประสบภัยโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม และสิ่งที่ควรปฏิบัติหลังจากเกิดภัย ลำดับความสำคัญก่อนและหลังในการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เพื่อให้การดำเนินความช่วยเหลือมีประสิทธิภาพและทันต่อความต้องการในภาวะฉุกเฉิน โดยให้ความสำคัญกับการช่วยชีวิตเป็นความเร่งด่วนในลำดับแรก

(2.3) การประเมินแบบละเอียด (Detailed Assessment) ให้ดำเนินการเมื่อภาวะฉุกเฉินสิ้นสุดลง หรืออย่างน้อยภายใน 2 สัปดาห์ ขึ้นอยู่กับการเข้าถึงพื้นที่ประสบภัย ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อใช้ในการฟื้นฟูระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวได้อีกด้วย โดยต้องประเมินมูลค่าความเสียหายในมิติต่าง ๆ ทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม ประมาณการด้านการเงิน และเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ตามความจำเป็น ทั้งนี้ จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาดำเนินการประเมินความเสียหาย และความต้องการความช่วยเหลือในแต่ละด้าน

ทั้งนี้ การประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบ โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติ ศาสนา กลุ่มเปราะบาง เป็นต้น

4.12.3 แนวทางปฏิบัติในการรับบริจาค

หากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ พิจารณาเห็นว่า มีความจำเป็นต้องจัดให้มีการรับบริจาคเงิน หรือทรัพย์สินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยให้ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(3.1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(3.2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544

(3.3) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. 2526

(3.4) ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ว่าด้วยการรับบริจาคสิ่งของเหลือใช้ของศูนย์รับบริจาค เพื่อการสงเคราะห์ผู้เดือดร้อน พ.ศ. 2547

(3.5) ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยมาตรการทางบริหาร สำหรับ การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2561

กรณีทีบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรใดจัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยโดยที่บุคคล หน่วยงานหรือองค์กรนั้นไม่ได้รับมอบภารกิจใด ๆ จากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ ให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนย้าย และบริหารจัดการส่งมอบสิ่งของบริจาคเอง

ให้กรมบัญชีกลางและสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำแนวทางปฏิบัติในการรับบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย

4.12.4 แนวทางปฏิบัติในการรายงานข้อมูล

การรายงานข้อมูลข่าวสารกรณีเกิดสาธารณภัย ให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ทั้งด้านสถานการณ์สาธารณภัย ด้านการปฏิบัติการระงับบรรเทาสาธารณภัย ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านอื่น ๆ ที่จำเป็น โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความชัดเจน ครบถ้วน รวดเร็ว และสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บัญชาการเหตุการณ์ ในการวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป ดังนี้

(4.1) ให้ผู้นำชุมชนสำรวจ รวบรวมความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น แล้วรายงานให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินในเขตพื้นที่ทราบ

(4.2) ให้ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินในเขตพื้นที่ รายงานสถานการณ์สาธารณภัยต่อศูนย์บัญชาการเหตุการณ์/กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามลำดับชั้นที่เหนือขึ้นไป

(4.3) ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์/กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ รายงานสถานการณ์สาธารณภัยต่อกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับและกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามลำดับชั้นที่เหนือขึ้นไป

4.12.5 แนวทางปฏิบัติในการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว

ศูนย์พักพิงชั่วคราวเป็นสถานที่ที่ได้จัดเตรียมไว้สำหรับผู้ประสบภัยที่มีความจำเป็นต้องย้ายออกจาก ที่อยู่อาศัยเดิม เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยจนไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ โดยผู้ประสบภัยจะอาศัยอยู่ชั่วคราวจนกว่าสถานการณ์ภัยจะยุติ หรือที่อยู่อาศัยเดิมจะได้รับการฟื้นฟู หรือมีการซ่อมสร้างให้สามารถอพยพกลับไปอาศัยได้ ทั้งนี้การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวให้เป็นไปตามมาตรฐานของแผนการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานให้แก่ผู้ประสบภัยได้อย่างพอเพียง ทั้งการบริการด้าน

โภชนาการอาหาร น้ำดื่ม ความปลอดภัย คุณภาพชีวิต สาธารณูปโภค รวมถึงสุขภาพและสุขอนามัย โดยจะต้องดำเนินการ ดังนี้

(5.1) การเปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว

(5.1.1) จัดให้มีการทำทะเบียนผู้อพยพอย่างละเอียด โดยคำนึงถึงกลุ่มเปราะบางทางสังคมเพื่อให้ทราบความต้องการพื้นฐาน และความต้องการพิเศษของผู้อพยพ ทั้งข้อมูลประชากร ข้อมูลส่วนบุคคล และรายงานให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ทราบ

(5.1.2) จัดให้มีอาหาร น้ำดื่ม และความต้องการพิเศษอย่างพอเพียง เช่น นมเด็กทารก เป็นต้น

(5.1.3) จัดให้มีการกำหนดพื้นที่อาศัยภายในศูนย์พักพิงชั่วคราวโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ของผู้อพยพ ซึ่งหมายความรวมถึงข้อจำกัดทางการแพทย์ ประเด็นทางมิติหญิงชาย เพศสภาพ และกลุ่มเปราะบาง

(5.1.4) ให้ศูนย์พักพิงชั่วคราวจัดให้มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้เพียงพอและทั่วถึง

(5.1.5) จัดให้มีระบบการแพทย์และการสาธารณสุขสนับสนุนภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว เพื่อดูแล ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต

(5.2) การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

(5.2.1) กำหนดผู้รับผิดชอบตามโครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์พักพิงให้มีความชัดเจน โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้อพยพภายในศูนย์พักพิงชั่วคราวเพื่อสนับสนุนการทำงานของภาครัฐ

(5.2.2) กำหนดให้มีการชี้แจงทำความเข้าใจกฎระเบียบในการอาศัยอยู่ร่วมกันภายในศูนย์พักพิงชั่วคราวที่ชัดเจนให้ผู้อพยพรับทราบและถือปฏิบัติ รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจให้แก่ชุมชนโดยรอบศูนย์พักพิงชั่วคราวด้วย

(5.2.3) จัดให้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานการณ์ภัยอย่างเป็นระบบให้ทั่วถึง และต่อเนื่อง

(5.2.4) จัดให้มีระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในศูนย์พักพิงชั่วคราวโดยเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร และการมีส่วนร่วมของผู้อพยพตามความเหมาะสม

(5.3) การปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว เมื่อสถานการณ์ภัยยุติ และผู้อพยพสามารถอพยพกลับไปอยู่ที่อยู่อาศัยเดิมหรือที่อยู่อาศัยใหม่ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(5.3.1) จัดให้มีการแจ้งการปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวให้ผู้อพยพทราบล่วงหน้า พร้อมจัดทำทะเบียน ผู้อพยพกลับอย่างเป็นระบบ

(5.3.2) ประสานการเตรียมความพร้อมอพยพกลับตามแผนการส่งกลับ

(5.3.3) ให้มีการแจ้งประกาศปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวอย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งรายงานให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ที่รับผิดชอบทราบ

4.13 ฉกทศน์การใช้งานแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของลุ่มน้ำโขงเหนือ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงประสบอุทกภัยระดับหมู่บ้านในเขตลุ่มน้ำโขงเหนือของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่าหมู่บ้านในเขตตำบลดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีความเสี่ยงอุทกภัยจากภาวะน้ำไหลหลาก น้ำท่วมขัง และน้ำล้นตลิ่งสูงมาก จึงถูกนำมาเป็นกรณีตัวอย่างการใช้แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของลุ่มน้ำโขงเหนือ และเนื่องจากการดำเนินงานศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อสามารถนำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำโขงเหนือ ไปสู่การปฏิบัติได้จริง ดังนั้นการสร้างฉกทศน์การใช้งานแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จึงมีความจำเป็น องค์ประกอบของฉกทศน์จะเป็นการไล่เรียงลำดับของแผน ซึ่งเป็นไปตามลำดับหัวข้อทั้ง 9 ข้อ ที่ได้ถูกออกแบบมาของแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมลุ่มน้ำโขงเหนือ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.13 ความเข้าใจต่อฉกทศน์การใช้งานแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมจะสามารถช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด ทั้งด้านการจัดทำแผนงาน แผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระดับจังหวัด การบูรณาการและการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระดับจังหวัด ทั้งในภาวะปกติ และภาวะวิกฤติ รวมถึงการรวบรวม เชื่อมต่อ บูรณาการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำระดับจังหวัด และที่สำคัญ คือสนับสนุนการตัดสินใจของคณะกรรมการลุ่มน้ำ ทั้งด้านการพิจารณาปริมาณการใช้น้ำ การจัดสรรน้ำ และ จัดลำดับในการใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำและควบคุมการใช้น้ำ การกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ การพิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ การเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนงานและโครงการ ในการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และกฎหมายเกี่ยวกับมลพิษทางน้ำในเขตลุ่มน้ำ การส่งเสริมและรณรงค์การสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำ

ตารางที่ 4.13 ฉกทศน์การใช้งานแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของลุ่มน้ำโขงเหนือ

ลำดับที่	หัวข้อแผน	แนวทางปฏิบัติ	หมายเหตุ
1	หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก และ หน่วยงานสนับสนุน	- กอ.ปท.ท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.)/ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินฯ ท้องถิ่น - กองป้องกันบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอ.ปท.อ.)/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ (ศบก.อ.) - กองป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอ.ปท.จ.)/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด (ศบก.จ.)	หัวข้อที่ 4.1 - คู่มือการจัดการสาธารณภัยสำหรับผู้อำนวยการท้องถิ่นและผู้อำนวยการอำเภอ - คู่มือบัญชาการเหตุการณ์สำหรับผู้ว่าราชการจังหวัดกรณีอุทกภัย
2	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ	- งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่ายของ อปท. - เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ของ ปท. จังหวัด - กรณีก่อนเกิดภัยหรือคาดว่าจะเกิดภัย : ≤ 10 ล้านบาท - กรณีเกิดภัยพิบัติฉุกเฉินและได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้ว : 20 ล้านบาท - งบประมาณสนับสนุนจากภาคเอกชน	หัวข้อที่ 4.2 - คู่มือการจัดการสาธารณภัยสำหรับผู้อำนวยการท้องถิ่นและผู้อำนวยการอำเภอ - คู่มือบัญชาการเหตุการณ์สำหรับผู้ว่าราชการจังหวัดกรณีอุทกภัย

ลำดับที่	หัวข้อแผน	แนวทางปฏิบัติ	หมายเหตุ
3.	การจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในพื้นที่ฝั่งน้ำที่คาบอุบัติ 2 ปี - พื้นที่เสี่ยงภัยตามข้อมูลของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน และกรมทรัพยากรน้ำ - พื้นที่ทางน้ำหลากในพื้นที่ฝั่งน้ำ - ข้อมูลบ่งชี้ภาวะน้ำท่วมและตำแหน่งสถานีตรวจวัด - สถานีวัดน้ำฝน สถานีอุตุนิยมวิทยาพะเยา, WVYN, DKTI, สถานีวัดน้ำท่า I.1A, I.17 (ชลประทาน) - เกณฑ์ข้อกำหนดภาวะน้ำท่วม: - ปริมาณฝน กรณีฉุกเฉิน มากกว่า 90 – 150 มม. ต่อเนื่อง 3 วัน; กรณีวิกฤติ มากกว่า 150 มม. ต่อเนื่องหลายวัน - ระดับน้ำสถานี I.1A กรณีฉุกเฉิน มากกว่า 393.466 ม.รทก. หรือมีน้ำล้นตลิ่ง; กรณีวิกฤติ มากกว่าระดับตลิ่ง (395.063 ม.รทก.) อย่างต่อเนื่อง - ระดับน้ำสถานี I.17 กรณีฉุกเฉิน มากกว่า 388.72 ม.รทก. หรือมีน้ำล้นตลิ่ง; กรณีวิกฤติ มากกว่าระดับตลิ่ง (390.57 ม.รทก.) อย่างต่อเนื่อง - ปริมาณน้ำสถานี I.1A กรณีฉุกเฉิน มากกว่า 84 ลบ.ม./วินาที หรือมีน้ำล้นตลิ่ง; กรณีวิกฤติ มากกว่า 105 ลบ.ม./วินาที อย่างต่อเนื่อง - ปริมาณน้ำสถานี I.17 กรณีฉุกเฉิน มากกว่า 94.4 ลบ.ม./วินาที หรือมีน้ำล้นตลิ่ง; กรณีวิกฤติ มากกว่า 118 ลบ.ม./วินาที อย่างต่อเนื่อง 	หัวข้อที่ 4.3 ข้อมูลพื้นฐานลุ่มน้ำโขงเหนือ ในบทที่ 2
4	การบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดจากภาวะน้ำท่วม	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการป้องกัน การเตรียมความพร้อม การลดผลกระทบการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟู แบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ ก่อนเกิดน้ำท่วม ระหว่างเกิดน้ำท่วม และหลังเกิดน้ำท่วม - ดำเนินงานโดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุน - ปฏิบัติตามมาตรการรับมือฤดูฝนอย่างเคร่งครัด 	หัวข้อที่ 4.4 หัวข้อที่ 5.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม - มาตรการรับมือฤดูฝน (กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ)
5	การจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม	<ul style="list-style-type: none"> - Website one map: <ul style="list-style-type: none"> - Http://nationthaiwater.onwr.go.th/ - EARLY WARNING SYSTEM: <ul style="list-style-type: none"> - http://ews.dwr.go.th/ews/index.php - ระบบโทรมาตร: <ul style="list-style-type: none"> - https://www.hydro-1.net/ - https://telerid.rid.go.th/#/ 	หัวข้อที่ 4.5
6	การเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ	คณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุฯน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจร่วมกันประสานความร่วมมือไปยังกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงดิจิทัล	หัวข้อที่ 4.6

ลำดับที่	หัวข้อแผน	แนวทางปฏิบัติ	หมายเหตุ
		เพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลตำบลดอกคำใต้) เพื่อเตือนภัยน้ำท่วม และแจ้งข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นให้แก่ประชาชนในพื้นที่ทราบ	
7	วิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการให้น้ำระบายไปตามแนวทางที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> - เส้นทางไหลของน้ำ (แผนผังไดอะแกรมระบบระบายน้ำ) - ระยะเวลาการเดินทางของน้ำตามผังลุ่มน้ำของกรมชลประทาน (จัดทำการศึกษาเพิ่มเติมจากสถานี I.17) - เกณฑ์พิจารณาภาวะน้ำท่วมและพื้นที่ประสบภัย (เกณฑ์ทั่วไปของ สททช., เกณฑ์ที่เสนอจากโครงการจัดทำผังน้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ, เกณฑ์ที่รวบรวมได้จากหน่วยงานต่าง ๆ) - แนวทางบริหารจัดการองค์ประกอบที่ใช้ในการบรรเทาภาวะน้ำท่วม - การบริหารจัดการแก้มลิง - การเฝ้าระวังน้ำหลากจากสถานี I.17 เพื่อพิจารณาประเมินสถานการณ์ก่อนดำเนินการประกาศเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงล่วงหน้า - กรณีน้ำท่วมฉับพลันสามารถเตือนภัยได้ทันทีเมื่อปริมาณน้ำฝนถึงเกณฑ์เฝ้าระวัง (90- 150 มม.) - การบริหารจัดการประตูระบายน้ำและอาคารบังคับน้ำ (ประตูระบายน้ำ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพะเยา) - การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำขนาดกลางในพื้นที่ต้นน้ำอิง (อ่างฯ แม่ปืม, อ่างฯ แม่ต๋ำ, อ่างฯ แม่ใจ และกว๊านพะเยา) 	หัวข้อที่ 4.3 การเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ หัวข้อที่ 4.7
8	วิธีการกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาจากหน่วยงาน (อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง และอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในพื้นที่) - กักเก็บในพื้นที่รับน้ำหลาก (พื้นที่ลุ่มต่ำ อ.เชียงของ จ.เชียงราย) 	หัวข้อที่ 4.8
9	การประสานงานระหว่างหน่วยงานเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม	<ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง หัวข้อ 4.4 - การเตรียมการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม - การปฏิบัติการของพนักงาน เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานตามกฎหมายหัวข้อ 4.1 และ 4.4 - การช่วยเหลือทางการแพทย์ - การจ่ายค่าทดแทน/เยียวยา 	ตารางที่ 4.9 - คู่มือการจัดการสาธารณภัยสำหรับผู้อำนวยการท้องถิ่นและผู้อำนวยการอำเภอ - คู่มือบัญชาการเหตุการณ์สำหรับผู้ว่าราชการจังหวัดกรณีอุทกภัย

บทที่ 5

แนวทางการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

5.1 กลไกการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

5.1.1 การจัดตั้งองค์กร

1) จัดตั้ง “ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์น้ำจังหวัด” ที่เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการ “มวลน้ำ” เพื่อป้องกันหรือลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น

2) กำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานของ “ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์น้ำจังหวัด” ทำหน้าที่บูรณาการข้อมูล และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม พิจารณากลับกรองในการยกระดับสถานการณ์ และทำหน้าที่สนับสนุน ในการแก้ไขปัญหา ตั้งแต่การป้องกัน เตรียมความพร้อมรับมือ โดยมีคณะทำงานเป็นหน่วยปฏิบัติงานสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ กลับกรองและกำหนดมาตรการ หรือนโยบายในการแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม

3) กำหนดแนวทางการทำงานอย่างเป็นระบบ บูรณาการการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และหน่วยงานด้านสาธารณสุขให้มีความสอดคล้องส่งเสริมกัน ทั้งในเรื่องการสั่งการ และอำนวยการภาวะน้ำท่วมระดับต่าง ๆ จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

4) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหภาวะน้ำท่วม โดยการติดตามเฝ้าระวัง วิเคราะห์สถานการณ์น้ำ และชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงภัยภาวะน้ำท่วม และกำหนดมาตรการเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วม

5.1.2 การอำนวยการ

เป็นแผนบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ ให้ดำเนินการสอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกมิติ ทั้งมิติของพื้นที่ลุ่มน้ำ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำ และมีมิติของหน่วยงานในการดำเนินการตามภารกิจ ตั้งแต่หน่วยงานที่รับผิดชอบ ดูแลด้านการพยากรณ์ คาดการณ์สถานการณ์น้ำ การบริหารจัดการ ติดตามเฝ้าระวัง ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขเมื่อเกิดเหตุการณ์หรือภัย รวมถึงมิติของการเชื่อมโยงการดำเนินงานตั้งแต่องค์กรระดับนโยบายสู่องค์กรระดับปฏิบัติจนกระทั่งถึงผู้รับประโยชน์ คือประชาชน

ดังนั้น ในการขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้สามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ มีปัจจัยที่มีความสำคัญหลายปัจจัย อาทิ

- 1) ข้อมูลที่ใช้เป็นฐานในการขับเคลื่อนแผน
- 2) ความชัดเจนของแผน และความเชื่อมโยงกับแผนทุกระดับที่มีความเกี่ยวข้อง
- 3) ความเข้าใจในแผน และเป้าหมาย รวมทั้งเข้าใจบทบาทของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานร่วม หน่วยงานตนเอง และระบุผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 4) โครงสร้างในการสั่งการมีความชัดเจนในแต่ละสถานการณ์
- 5) การสื่อสารที่ครอบคลุม ทั่วถึง ทันเหตุการณ์
- 6) มีการประเมินและทบทวนผลการดำเนินการตามแผน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง
- 7) หน่วยงานให้ความสำคัญกับแผนและการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง

5.1.3 การปฏิบัติการ

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดโครงสร้างของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตั้งแต่ระดับ ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ และได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2564 - 2570 ของทุกจังหวัดแล้ว ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และครอบคลุมกับการเกิดภัยพิบัติทั้งหมด ในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จึงใช้แนวทางการปฏิบัติการ ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด พ.ศ. 2564 - 2570 เป็นหลักในการปฏิบัติการ

5.2 โครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบ

การบริหารจัดการน้ำในภาวะน้ำท่วมนั้น จำเป็นต้องกำหนดองค์กรหรือผู้รับผิดชอบเพื่อทำหน้าที่ในส่วนต่าง ๆ เอาไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์น้ำและลดความสับสนในการทำงาน โดยการกำหนดโครงสร้างองค์กรและองค์ประกอบคณะทำงาน ให้เชื่อมโยงสอดคล้องกันระหว่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และแผนป้องกันบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570 ทั้งในระดับนโยบาย ระดับบัญชาการ ระดับอำนวยการ และระดับปฏิบัติการ ดังนี้

5.2.1 ระดับนโยบาย

1) คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมระหว่างลุ่มน้ำ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

2) คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) มีหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ในปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยอาศัยแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570 ในการรับมือกับสาธารณภัยทุกประเภท

5.2.2 ระดับบัญชาการ

1) ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ทำหน้าที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ที่ระบุว่า “ในกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อดำรงชีวิตของคน สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างรุนแรง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนวยการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป ทั้งนี้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน” ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ภาวะวิกฤติน้ำหรือคาดว่าจะเกิดวิกฤติ (ระดับ 3) โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(1) ควบคุม สั่งการ บัญชาการ และอำนวยการแก้ไขวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราวจนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป

(2) ออกคำสั่งเพื่อการป้องกันแก้ไข ควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลร้ายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที และประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

(3) บัญชาการร่วมกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ในกรณีที่เป็นสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำหรือวิกฤติน้ำ

2) กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ หน้าที่และอำนาจซึ่งอยู่ในเกณฑ์วิกฤติน้ำรุนแรงหรือคาดการณ์ว่าจะรุนแรง (ระดับ 3) ในการอำนวยการ บริหารจัดการ รวบรวม บูรณาการ เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ

ติดตาม วิเคราะห์แนวโน้ม ควบคุม กำกับ ดูแลสถานการณ์น้ำ รวมถึงประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ เพื่อประกาศแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำต่อ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอป.ก.) และสร้างการรับรู้ให้แก่สาธารณชน โดย อำนวยการและบูรณาการร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอป.ก.) เพื่อพิจารณา ระดับความรุนแรงสถานการณ์ภาวะวิกฤติน้ำ และออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

3) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกป.ช.) กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่บังคับบัญชา อำนวยการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในกรณีการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) มีรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย และกรณีการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) มีนายกรัฐมนตรีหรือรอง นายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ รับผิดชอบ บังคับบัญชา อำนวยการ วินิจฉัยสั่งการ ควบคุมและประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการสาธารณภัยตามความรุนแรง ระดับ 3 และ ระดับ 4

5.2.3 ระดับอำนวยการ

1) คณะกรรมการลุ่มน้ำ หน้าที่และอำนาจ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ดังนี้

มาตรา 35 (2) จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เสนอ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ

มาตรา 64 ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมขึ้นไว้เป็นการ ล่วงหน้า โดยให้จัดทำเป็นแผนเพื่อเตรียมการรองรับทั้งกรณีปกติซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดภาวะน้ำท่วมใน ระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่งเป็นประจำ และกรณีฉุกเฉินที่มีน้ำท่วมเกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยในการจัดทำแผนต้อง พิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ฝั่งน้ำ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่นั้น

มาตรา 65 ให้นำความในมาตรา 59 มาตรา 62 และมาตรา 63 มาใช้บังคับแก่ การผันน้ำจาก ลุ่มน้ำหนึ่งไปยังอีกลุ่มน้ำหนึ่งเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม การเสนอแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมต่อ กนช. เพื่อให้ความเห็นชอบ การจัดส่งแผนดังกล่าวไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและดำเนินการ และการแก้ไขปัญหาคritical ที่หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวได้ รวมทั้งการติดตามการดำเนินการให้เป็นไป ตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม และการทบทวนแผนดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

2) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งบูรณาการข้อมูลสารสนเทศ แผนงาน โครงการ งบประมาณ บริหารจัดการ การติดตามและประเมินผลการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(1) เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ เพื่อเสนอแนะนโยบาย และ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและประสานให้เกิดการนำไปสู่ การปฏิบัติ

(2) จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำ และกรอบงบประมาณของประเทศแบบ บูรณาการและเสนอแนะแนวทางการวางแผนเพื่อการบริหารทรัพยากรน้ำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(3) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการที่ได้กำหนดไว้

(4) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(5) ดำเนินการให้มีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในกรณีจำเป็นฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤติน้ำ

(6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่ นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

3) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.) กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่ดังนี้

(1) **ภาวะปกติ** ประสานงาน และบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เครื่องมืออุปกรณ์ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา สาธารณภัยทั้งระบบ

(2) **ภาวะใกล้เกิดภัย** เตรียมการเผชิญเหตุ การติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ รวมถึงวิเคราะห์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งรายงานและเสนอความเห็นต่อผู้บัญชาการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีตามระดับการจัดการสาธารณภัย เพื่อตัดสินใจใน การรับมือกับสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น โดยเรียกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประกอบกำลังเริ่มปฏิบัติการ

(3) **ภาวะเกิดภัย** อำนาจการและบูรณาการประสานการปฏิบัติ ในกรณีการจัดการ สาธารณภัย ขนาดเล็ก (ระดับ 1) และขนาดกลาง (ระดับ 2) โดยและให้ กอปภ.ก. รับผิดชอบในการอำนวยการ ประเมิน สถานการณ์ และสนับสนุนกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ รวมถึงติดตามและเฝ้าระวัง สถานการณ์ วิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ รายงานสถานการณ์ และแจ้งเตือน พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อผู้ บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อตัดสินใจระดับในการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) และนายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายในการจัดการสาธารณภัย ร้ายแรงยิ่ง (ระดับ 4)

5.2.4 ระดับปฏิบัติการ

1) ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สททช. มีอำนาจหน้าที่ ตามข้อ 13 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงาน ทรัพยากรน้ำ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2562 ดังนี้

(1) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และคาดการณ์ข้อมูลอากาศ รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์น้ำ เพื่อ สนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(2) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบคลังข้อมูลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนด มาตรฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุน การบริหารทรัพยากร น้ำและการตัดสินใจของ กทช. และคณะกรรมการลุ่มน้ำ

(3) เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ

(4) ติดตามและจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของประเทศ

(5) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน

(6) จัดทำผังน้ำ และฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิสารสนเทศผังน้ำ

(7) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังน้ำแก่หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(8) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลภูมิสารสนเทศทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการสื่อสาร การนำเสนอข้อมูล และสนับสนุนการบริหารทรัพยากรน้ำ

(9) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และออกแบบการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนแหล่งน้ำ ทะเบียนผู้ใช้ น้ำประเภทต่าง ๆ และทะเบียนองค์กรผู้ใช้น้ำ

(10) ศึกษาวิจัย และพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศทรัพยากรน้ำเพื่อให้ หน่วยงานของ รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรน้ำดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและ ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำเดียวกัน

ทั้งนี้ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติต้องปฏิบัติงานร่วมกับคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการข้อมูลติดตามประเมินวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์คาดการณ์สถานการณ์น้ำทั้งใน ภาวะปกติ และยักรวมถึงในภาวะวิกฤติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานกองอำนวยการน้ำแห่งชาติและศูนย์บัญชาการ เฉพาะกิจตั้งแต่ก่อนเกิดภัยจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลายทั้งนี้มีหน่วยงานภายใต้สหข.สนับสนุนเสริมการ ปฏิบัติงาน

2) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ท้องถิ่น) กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบ อำนวยการควบคุมสนับสนุนและประสานการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ ที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับ ภาคเอกชนในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกขั้นตอนตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยแห่งชาติ

3) หน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติงานตาม การกิจพร้อมจัดเจ้าหน้าที่ประจำ เพื่อสนับสนุนการทำงานของกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ และศูนย์บัญชาการ เฉพาะกิจเมื่อเกิดภาวะวิกฤติน้ำหรือมีการร้องขอ

5.2.5 ระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

การดำเนินงานในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำและระดับจังหวัด เห็นควรให้แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อขับเคลื่อน แผนการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ดังนี้

1) ระดับลุ่มน้ำ : จัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ

องค์ประกอบ

ประธานกรรมการลุ่มน้ำ	ผู้อำนวยการ
ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำ	รองผู้อำนวยการ
ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการ
ส่วนราชการในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค	กรรมการและเลขานุการหลัก
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต	กรรมการและเลขานุการร่วม
ส่วนราชการในพื้นที่ลุ่มน้ำ	กรรมการและเลขานุการร่วม

หน้าที่และอำนาจ

- (1) บูรณาการ เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงวิเคราะห์แนวโน้มภาวะน้ำท่วมที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบ
- (2) บริหารจัดการ บูรณาการ กำหนดมาตรการ จัดทำแผนปฏิบัติการ และเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการน้ำ
- (3) บริหารจัดการและบูรณาการร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
- (4) พิจารณาเสนอการกำหนดระดับความรุนแรงสถานการณ์ภาวะน้ำท่วม ต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ หรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติเพื่อพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจ
- (5) ออกหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น
- (6) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นอย่างน้อยต้องมีคณะทำงานด้านบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือและด้านสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์
- (7) บูรณาการ ติดตามการดำเนินงาน ของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งเสนอแนวทางการทบทวนแผนดังกล่าว ต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำ
- (8) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ หรือรองนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

2) ระดับจังหวัด : จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์น้ำจังหวัด

องค์ประกอบ

ผู้ว่าราชการจังหวัด	ผู้อำนวยการ
ปลัดจังหวัด	รองผู้อำนวยการ
ส่วนราชการในจังหวัด	กรรมการ
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการและเลขานุการหลัก
ท้องถิ่นจังหวัด	กรรมการและเลขานุการร่วม

หน้าที่และอำนาจ

- (1) ปฏิบัติการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงวิเคราะห์แนวโน้มภาวะน้ำท่วมที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบ
- (2) ปฏิบัติการ บูรณาการ กำหนดมาตรการ จัดทำแผนปฏิบัติการ และเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการน้ำ
- (3) ปฏิบัติการและบูรณาการร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด อำเภอ และท้องถิ่น
- (4) พิจารณาเสนอการกำหนดระดับความรุนแรงสถานการณ์ภาวะน้ำท่วมต่อศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำท่วม ลุ่มน้ำโขงเหนือ

(5) ออกหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อมูลหรือเอกสาร หลักฐานหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(6) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นอย่างน้อยต้องมีคณะทำงานด้านบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านการสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์

(7) บูรณาการ ติดตามการดำเนินงาน ของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งเสนอแนวทางการทบทวนแผนดังกล่าว ต่อคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด

(8) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำลุ่มน้ำโขงเหนือ หรือกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ หรือ รองนายกรัฐมนตรี มอบหมาย

5.3 แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ

5.3.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสาธารณสุขด้านน้ำ

ในอดีตการจัดการสาธารณสุขด้านน้ำอาศัยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องของการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นหลัก ต่อมาภายหลังมีการจัดตั้ง สทช. ขึ้นมา ทำหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติมีความเป็นเอกภาพ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนป้องกัน แนวทางมาตรการในป้องกันและแก้ไขเป็นการล่วงหน้า โดยอาศัยข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันซึ่งเป็นส่วนเสริมให้กับ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นสาธารณสุขด้านน้ำ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือกับน้ำท่วม ตั้งแต่การป้องกันการเตรียมความพร้อม การรับมือ และการเยียวยา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะเกิดเหตุที่จะใช้ควบคุม กำกับ แก้ไข การบริหารจัดการ “มวลน้ำ” ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบูรณาการร่วมกันระหว่าง สทช. และ กระทรวงมหาดไทย ในภาวะน้ำท่วมนั้น ควรเริ่มตั้งแต่กระบวนการกำหนดนโยบาย จัดทำแผน กิจกรรม งบประมาณ แนวทางมาตรการในขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาน้ำท่วม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมตลอดจนกระบวนการพัฒนาเครื่องมือกลไกต่าง ๆ การจัดการองค์ความรู้ด้านทรัพยากรน้ำ การบูรณาการข้อมูล การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในกระบวนการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่นระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศ

สนับสนุนการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ การแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ให้ทันต่อสถานการณ์น้ำ และเกิดการบูรณาการรับมือ การป้องกัน บรรเทา ปัญหาน้ำท่วม อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ นอกจากนโยบายที่ได้กำหนดสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมแล้วจำเป็นต้องมีการการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการน้ำท่วมของประเทศไทยนั้นโดยเฉพาะในภาวะปกติ ภาวะฉุกเฉิน และภาวะวิกฤติ จำเป็นต้องมีศูนย์กลางการบัญชาการหรือศูนย์ปฏิบัติการเฉพาะกิจเพื่อรับภาวะเหตุฉุกเฉินระดับต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งต้องมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบช่วยการตัดสินใจให้กับผู้บัญชาการสถานการณ์หรือผู้อำนวยการสถานการณ์ และในมิติของผู้บัญชาการหรือผู้อำนวยการ ที่เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในปฏิบัติการ ประกอบด้วยการใช้เงื่อนไขใดในการตัดสินใจต่อสถานการณ์น้ำระหว่างเงื่อนไขด้านความพร้อม กำลังความสามารถ และความรุนแรงของสถานการณ์

และแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้น และอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการ

จัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non – Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach) เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟู ซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละช่วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกัน (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแสดงในรูปที่ 5.3.1 และ ตารางที่ 5.3.1

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570

รูปที่ 5.3.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management: DRM)
เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 5.3.1 หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะน้ำท่วม

	พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 “มวณ้ำ”	พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 “มวลงน”
1. ป้องกันและลดผลกระทบ	<ul style="list-style-type: none"> - บริหารจัดการและจัดสรรน้ำตามเกณฑ์การบริหารอย่างเหมาะสม ในภาวะปกติ (หมวด 4) - จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม จัดทำแผนจัดการความเสี่ยงภัยจากน้ำ พร้อมมาตรการ (ม.64) - ประกาศผังน้ำ ทางน้ำหลาก แหล่งน้ำ ฯลฯ (ม.56) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยพัฒนาระบบคาดการณ์เตือนภัยที่แม่นยำ (ม.63) - จัดทำเกณฑ์เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ ณ สถานีควบคุม ตามหลักวิชาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยง พื้นที่เสี่ยงภัยภาวน้ำแล้ง/น้ำท่วม - ประเมินความเปราะบาง ความล่อแหลม และศักยภาพ
2. เตรียมความพร้อม	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดแผนเตรียมน้ำท่วมกรณีฉุกเฉิน (ม.64) - ติดตาม เฝ้าระวัง วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ ประเมินพื้นที่เสี่ยงวิกฤติน้ำระดับความรุนแรง และผลกระทบ (impacts) ที่อาจจะเกิดขึ้น - แจ้งเตือนประชาชน และหน่วยปฏิบัติเพื่อรับมือและเตรียมความพร้อมโดยประสานไปยังศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจในพื้นที่เสี่ยง 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนเผชิญเหตุ และฝึกซ้อมแผน - เตรียมการเผชิญเหตุ รับมือ อพยพ ฯลฯ - เตรียมสรรพกำลัง เครื่องมือ อุปกรณ์ สำหรับการรับมือ ฯลฯ - ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเตือนภัยพื้นที่เสี่ยง
3. รับมือ	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ (ม.24) และพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.66) มีอำนาจในการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำท่วมได้ - ปัญหาการและอำนวยการแก้ไขปัญหามากกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป (ม.24) 	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 - จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์/การค้นหาและกู้ภัย/การแพทย์ฉุกเฉิน/ระดมสรรพกำลัง
4. ฟื้นฟูเยียวยา	<ul style="list-style-type: none"> - ชดเชยเยียวยา (ม.60, 66, 67) - รวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่วิกฤติน้ำวางแผนการป้องกันและแก้ไขระยะยาว 	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัย ชุมชน สาธารณูปโภค ฯลฯ ที่ได้รับผลกระทบให้กลับคืนสู่สภาพเดิม/การซ่อมสร้างให้ดีกว่าเดิม/การประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย ตามหลักเกณฑ์

5.3.2 ระดับการจัดการภาวะน้ำท่วม

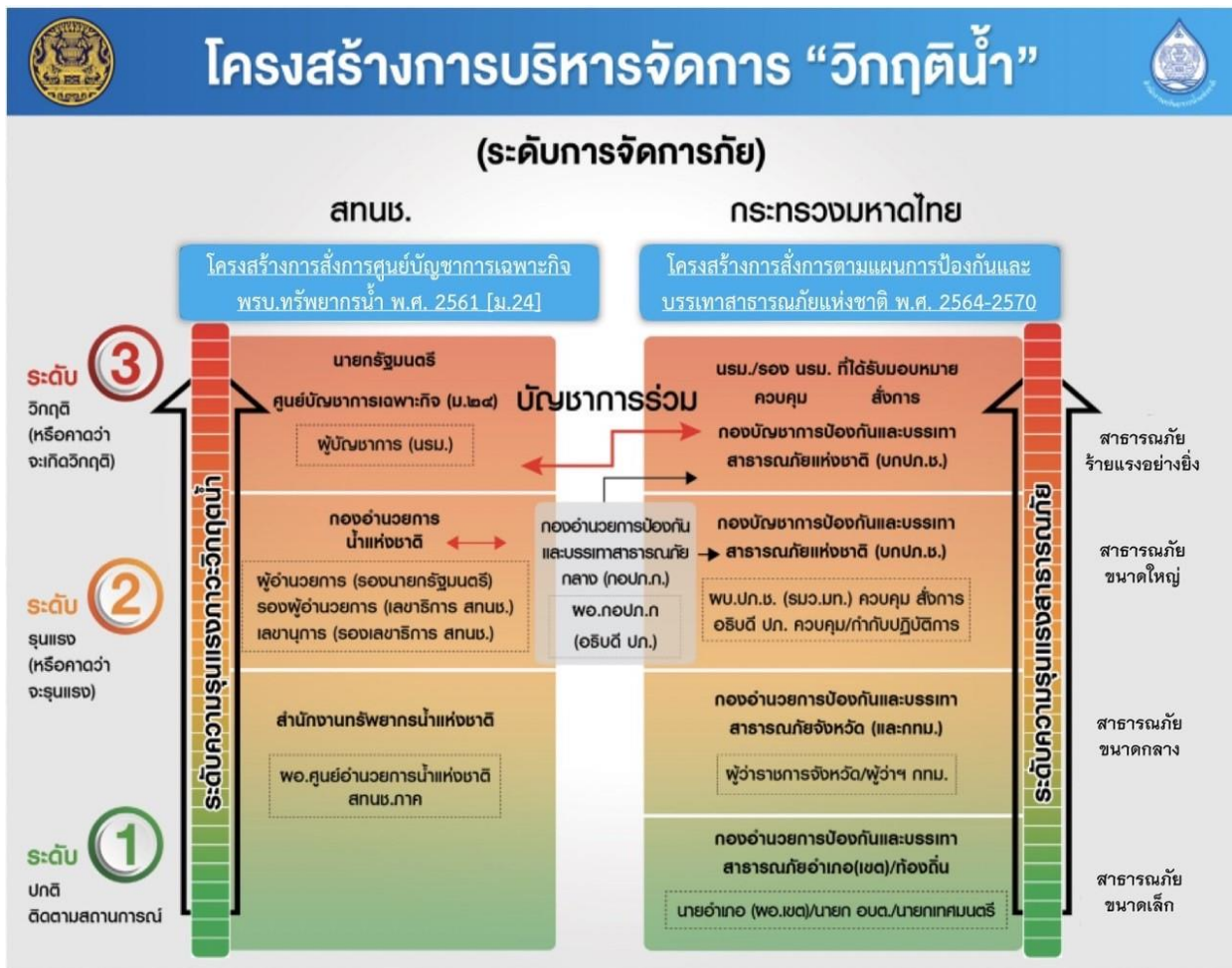
การจัดการภาวะน้ำท่วมได้แก่ ภาวะปกติ ภาวะฉุกเฉิน และภาวะวิกฤติ ควรคำนึงถึงความสอดคล้องกับระดับการจัดการสาธารณสุข ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2564 - 2570 ที่มีการแบ่งสาธารณสุขออกเป็น 4 ระดับ ซึ่งที่ผ่านมาการพิจารณาภัยระดับสาธารณสุข จะคำนึงถึง **ขนาดพื้นที่ประสบภัย จำนวนประชากร** ที่ได้รับความเดือดร้อน หรือ **ความสามารถในการรับมือเผชิญเหตุ** ด้วยทรัพยากรที่แต่ละพื้นที่มีอยู่เป็นหลัก ส่วนการจัดการภาวะน้ำท่วมหรือสาธารณสุขด้านทรัพยากรน้ำนั้น มีปัจจัยสาเหตุมาจากสภาวะอากาศเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันระบบข้อมูลตรวจวัด ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีคาดการณ์สถานการณ์น้ำมีความก้าวหน้าไปมาก สามารถประเมินแนวโน้มของภาวะน้ำท่วมได้แม่นยำกว่าในอดีต และแจ้งเตือนหน่วยปฏิบัติได้ดี ทั้งนี้การกำหนดระดับสถานการณ์ภัยเพื่อการบริหารจัดการควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (1) สภาพอากาศ เป็นการประเมินจากการคาดการณ์สภาพอากาศในระยะสั้น กลาง ยาว และนาน รวมถึงสภาพอากาศปัจจุบัน เพื่อพิจารณาถึงปรากฏการณ์หรือสภาวะที่ส่งผลให้มีแนวโน้มผิดปกติ
- (2) สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน เป็นการประเมินสถานการณ์น้ำท่า ระดับน้ำ ปริมาณน้ำไหลผ่านและคุณภาพน้ำ จากสถานีหลัก รวมถึงปริมาณน้ำในเขื่อน ที่มีแนวโน้มเกิดอุทกภัย ภัยแล้ง และปัญหาคุณภาพน้ำ ซึ่งในอนาคตจะมีการกำหนด “สถานีอุทกวิทยาหลักแห่งชาติ” เพื่อเป็นจุดเฝ้าระวังสำคัญ
- (3) ความซับซ้อนของสถานการณ์ ประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และการให้ความช่วยเหลือ การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่ให้ความช่วยเหลือ
- (4) ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เป็นการประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สิน ชีวิตอยู่ในระดับรุนแรง ศักยภาพในการรับมือ
- (5) ดุลยพินิจของผู้บัญชาการ พิจารณาผลจากทุกปัจจัยดังกล่าวข้างต้น มาประเมินพิจารณาตัดสินใจ

ดังนั้น เพื่อเป็นการจัดโครงสร้างการสั่งการบัญชาการ และอำนวยความสะดวกระหว่าง **สททช. และกระทรวงมหาดไทย** จึงแบ่งระดับสถานการณ์ในกรณีของภาวะน้ำท่วมได้เป็น 3 ระดับ ให้สอดคล้องกัน

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติงานในเขตลุ่มน้ำของทั้งสองส่วนจำเป็นต้องบูรณาการเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ในกรณีสาธารณสุขด้านน้ำ แบ่งได้ 3 ระดับ โดยระดับที่ 1 ภาวะปกติ และระดับที่ 2 ภาวะฉุกเฉินตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมจังหวัด และศูนย์บริหารสถานการณ์น้ำท่วมลุ่มน้ำภายใต้ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ มีหน้าที่ติดตาม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของประเทศ เพื่อเฝ้าระวังป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ โดยอำนวยการและบูรณาการร่วมกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ภายใต้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และมีคณะทำงานช่วย สนับสนุนในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ แต่ในกรณีที่ความรุนแรงนั้นถูกยกระดับเป็นระดับที่ 3 ตามเกณฑ์ที่กำหนด กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ จะถูกยกระดับพิจารณาเสนอจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ เหตุการณ์ภาวะวิกฤติน้ำอย่างใกล้ชิด เพื่อแก้ไขปัญหาจนกว่าเหตุการณ์จะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ

โดย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและคณะทำงาน จะเป็นผู้วิเคราะห์สถานการณ์ รายงาน กองอำนวยการน้ำแห่งชาติแล้วแจ้งเตือนไปยัง กอปภ.ก. และหน่วยปฏิบัติอื่น ๆ เพื่อรับทราบข้อวิเคราะห์คาดการณ์ พื้นที่เป้าหมายในการปฏิบัติการ รวมทั้งแนวโน้มความรุนแรงเป็นการล่วงหน้า ดังนั้น การยกระดับ 3 ระดับของ สททช. จะมีลักษณะเป็น “เชิงรุก” กล่าวคือจะยกระดับภัยก่อนกระทรวงมหาดไทยหากคาดว่าจะเกิดสถานการณ์ จากนั้นจะประสานงาน อำนวยการร่วม และบัญชาการร่วมกันจนกว่าจะพ้นวิกฤติ แสดงดังรูปที่ 5.3.2

ที่มา : ปรับปรุงจากข้อมูลของแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขวิกฤติน้ำ, สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

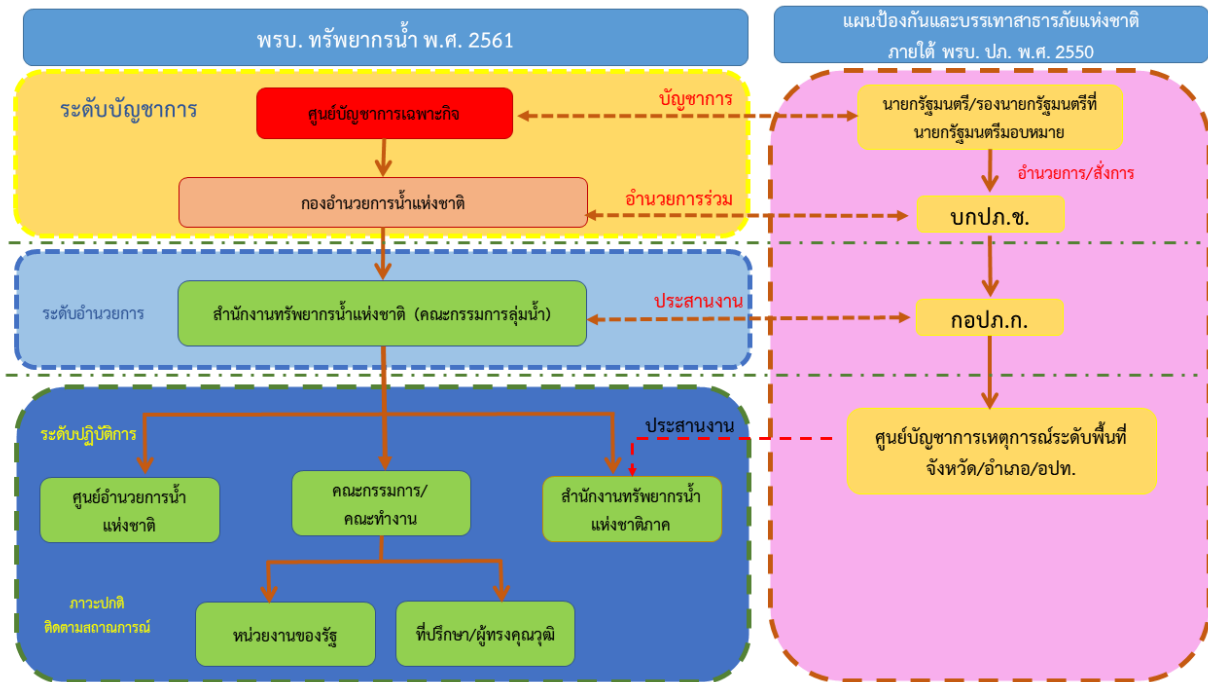
รูปที่ 5.3.2 การเปรียบเทียบระดับการจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ระหว่าง สททช. และ กระทรวงมหาดไทย

5.3.3 ความเชื่อมโยงและการประสานการปฏิบัติ

ในกรณีของสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ ความเชื่อมโยงระหว่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ที่ได้มีการจัดองค์กรหรือส่วนงานต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบทั้งในระดับนโยบาย ระดับบัญชาการ ระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติการ ตามระดับภัยต่าง ๆ โดยในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน สาธารณภัยอยู่ในระดับ 1-2 และในกรณีที่สาธารณภัยร้ายแรงอยู่ในระดับ 3-4 โดยความเชื่อมโยงจะแสดงอยู่ในรูปที่ 5.3.3-1 ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการประสานการปฏิบัติในกรณีที่เกิดภาวะน้ำท่วมได้ ทั้งนี้การประสานการปฏิบัติยังคงต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเอกชนด้วย เพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วน นอกจากนี้เมื่อนำมาผนวกกับกับปฏิทินบริหารจัดการน้ำฤดูฝนดังรูปที่ 5.4.4 สามารถกำหนดได้ว่าแต่ละหน่วยงานต้องส่งผลการปฏิบัติ หรือรายงานผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานอะไรในช่วงใดบ้าง สามารถสรุปแผนผังการประสานการปฏิบัติงานได้ดังรูปที่ 5.3.3-2 โดยเป็นการแสดงช่วงเดือนในฤดูฝนระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึง ตุลาคม หรือช่วงฤดูฝนตามประกาศของกรมอุตุนิยมวิทยา โดยแผนผังดังกล่าวได้แสดงหน่วยงานผู้รับผิดชอบระดับชาติ คือ

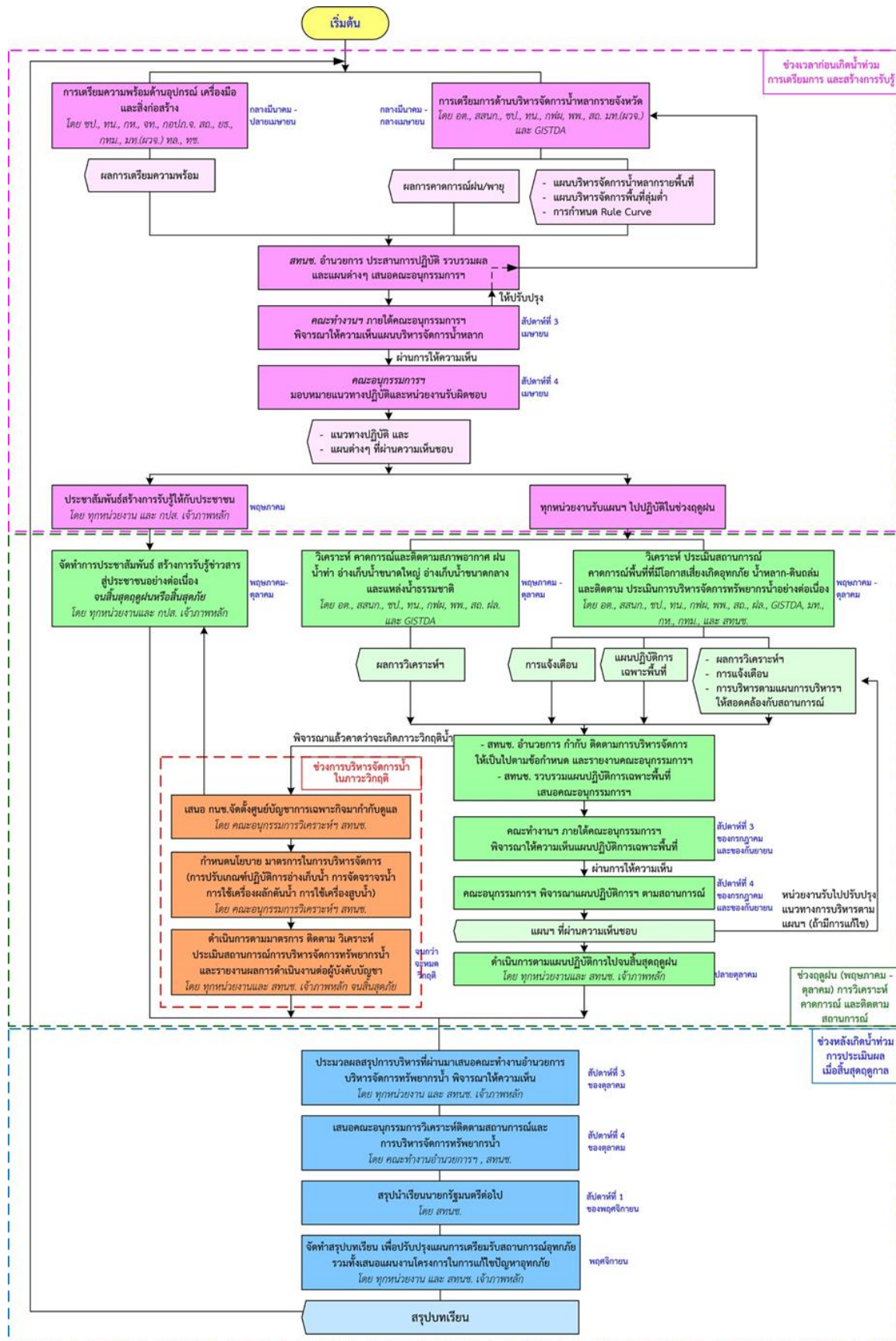
- สททช. เป็นผู้รับผิดชอบระดับอำนาจการ
- มีคณะอำนาจการบริหารจัดการน้ำ ในฐานะคณะทำงานภายใต้คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ ติดตาม สถานการณ์ บริหารจัดการน้ำ ทำหน้าที่พิจารณาแผนฯ ประจำปีต่าง ๆ

- คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ ติดตามสถานการณ์ บริหารจัดการน้ำ เป็นคณะอนุกรรมการภายใต้ กนช. ทำหน้าที่เป็นตัวแทน กนช. ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนต่าง ๆ
- นอกจากผู้รับผิดชอบระดับประเทศแล้ว แผนผังการประสานการปฏิบัติงานก็จะใช้ในระดับจังหวัดด้วย โดยใช้ภายใต้กรอบเวลาเดียวกัน โดย
- สททช. ภาค จะทำหน้าที่เหมือน สททช. ในระดับประเทศ
 - คณะกรรมการลุ่มน้ำ จะทำหน้าที่เหมือน กนช. ในระดับประเทศ

ที่มา : คณะที่ปรึกษา

รูปที่ 5.3.3-1 ความเชื่อมโยงและการประสานงานเพื่อจัดการสาธารณภัยด้านทรัพยากรน้ำ

ที่มา : ร่างแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ลุ่มน้ำโขง (2566)

รูปที่ 5.3.3-2 แผนผังการประสานการปฏิบัติงาน

5.4 การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

5.4.1 ลักษณะของแผนปฏิบัติการ

แผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ที่เสนอ กนช. ให้ความเห็นชอบเป็นการให้ความเห็นชอบในหลักการ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เนื่องจากปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้เกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่ ด้านปริมาณน้ำ ด้านคุณภาพน้ำ และด้านผลกระทบกับสังคม จะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ ดังนั้นจึงต้องจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อขับเคลื่อนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมเป็นแผนประจำฤดูฝนของแต่ละปี

แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เป็นแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้น เพื่อขับเคลื่อนและสนับสนุน การดำเนินการตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม รวมทั้งใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝนดังรูปที่ 5.4.4 โดยแสดงถึงความเชื่อมโยง การดำเนินการตามภารกิจ ขอบเขตความรับผิดชอบ ไม่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนของการทำงาน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและพื้นที่ ให้พร้อมที่จะช่วยเหลือประชาชนได้ทันทั่วทั้งที่ ทั้งก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม ขณะเกิดภาวะน้ำท่วม และหลังจากภาวะน้ำท่วมสิ้นสุด (ทั้งในกรณีปกติและกรณีฉุกเฉิน) เป็นการลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อประโยชน์ในการประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทราบ

5.4.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการก่อนฤดูฝน

การจัดทำแผนปฏิบัติการก่อนฤดูฝน ได้แก่ “แผนบริหารจัดการน้ำหลากรายพื้นที่” เพื่อใช้เป็นคู่มือ ปฏิบัติงานตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนเข้าสู่ฤดูฝนหรือภายในเดือน เมษายนของทุกปี เป็นการจัดทำแผนการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานให้สอดคล้องกัน โดยในแผนปฏิบัติการ จะต้องประกอบด้วยดังนี้

- 1) การกำหนดพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและดินโคลนถล่ม
- 2) การติดตามสถานการณ์น้ำ ประกอบด้วย การคัดเลือกสถานีหลักเฝ้าระวัง การกำหนดเกณฑ์ เฝ้าระวังรายสถานีหลัก การเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์น้ำรายสถานีหลักเฝ้าระวังด้านปริมาณน้ำ (สถานีวัดน้ำฝน สถานีวัดน้ำท่า สถานีวัดน้ำในแหล่งน้ำ) และด้านคุณภาพน้ำ
- 3) การติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม โดยการกำหนดวิธีการสำรวจผลกระทบและความเสียหายในพื้นที่ การจำแนกจำนวนประชากรและลักษณะประชากรที่ได้รับผลกระทบ การวิเคราะห์ความซับซ้อน ความยากง่ายของสถานการณ์และเงื่อนไขทางเทคนิคของสถานการณ์และการประเมินศักยภาพด้านทรัพยากรที่สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานแก้ปัญหา
- 4) การกำหนดเกณฑ์การตัดสินใจระดับการจัดการภัยน้ำท่วม ให้กำหนดเกณฑ์การใช้ ดุลยพินิจจากการประเมินสถานการณ์จากเงื่อนไขต่าง ๆ ประกอบการพิจารณาตัดสินใจ ซึ่งเงื่อนไขของ สถานการณ์อย่างน้อยต้องประกอบด้วย สถานการณ์ด้านปริมาณน้ำ สถานการณ์ด้านคุณภาพน้ำ และสถานการณ์ ด้านผลกระทบกับสังคม เป็นต้น
- 5) การกำหนดมาตรการและแนวทางดำเนินการแก้ไข ได้แก่
 - (1) กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานสนับสนุนอย่างน้อยต้องมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการน้ำ ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์
 - (2) กำหนดแหล่งงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
 - (3) กำหนดแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการ
 - (4) กำหนดวิธีการบริหารความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น
 - (5) การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์จากระบบเตือนภัยน้ำท่วม

- (6) กำหนดรูปแบบและแนวทางการเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนทราบ
- (7) กำหนดวิธีการระบายน้ำที่รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการ
- (8) กำหนดวิธีการเก็บกักน้ำ ในเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ ลำน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมถึงพื้นที่ลุ่มต่ำที่ใช้น้ำนอง หลังน้ำลดเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ภายหลัง
- (9) กำหนดรูปแบบและแนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาจได้รับภัยพิบัติจากน้ำท่วม

ซึ่งการจัดทำแผนปฏิบัติการก่อนฤดูฝน นั้นจะมีความสอดคล้องกับมาตรการรองรับฤดูฝน ซึ่งหน่วยงานปฏิบัติการในพื้นที่สามารถนำมาเป็นแนวทางจัดทำแผนป้องกันภาวะน้ำท่วมได้ เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยง และเตรียมความพร้อมรับมือจากภาวะน้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งประกอบไปด้วย 12 มาตรการแสดงดังรูปที่ 5.4.2 และการบูรณาการเตรียมความพร้อมรับมือจากภาวะน้ำท่วมตามมาตรการรองรับฤดูฝนแสดงดังตารางที่ 5.4.2

12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566

กนช. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2566
ครม. เห็นชอบ เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2566

* ตัวหนังสือสีแดง คือ รวมมาตรการ
* ตัวหนังสือสีเขียว คือ เพิ่มมาตรการ

1. คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และพื้นที่เสี่ยงช่วงฝนทิ้งช่วง (มี.ค. 66 เป็นต้นไป)
2. การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก (ภายใน ส.ค. 66)
3. ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ/เขื่อนระบายน้ำและจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำเชิงบูรณาการ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)
4. เตรียมความพร้อม ข่อมแซมปรับปรุง อาคารชลศาสตร์ระบบระบายน้ำ โทรมมาตรให้พร้อมใช้งาน และปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)
5. เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักรเครื่องมือ บุคลากร ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)
6. ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยคัน ทำนบ พนังกันน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)
7. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)
8. ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพปกติ (ตลอดช่วงฤดูฝน)
9. เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน (ภายใน ต.ค. - พ.ย. 66)
10. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชน ในการให้ข้อมูลสถานการณ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)
11. การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)
12. ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)

ข้อมูล ณ วันที่ 16 มีนาคม 2566
จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ 2

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

รูปที่ 5.4.2 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2566

ตารางที่ 5.4.2 การบูรณาการเตรียมความพร้อมรับมือจากภาวะน้ำท่วมตามมาตรการรองรับฤดูฝน

ลำดับ	มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1	คาดการณ์ซึ่งเข้าพื้นที่ เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่ เสี่ยงช่วงฝนทิ้งช่วง (มีนาคม เป็นต้นไป)	- ประเมินพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและดินโคลนถล่ม ในช่วงเดือนมีนาคม ถึง ธันวาคม และปรับปรุง ข้อมูลทุกเดือนเพื่อส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เตรียมการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดู ฝน - ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำจากช่วงฝนทิ้ง ช่วง ในช่วงเดือนมิถุนายน ถึง กรกฎาคม เพื่อให้ หน่วยงานนำไปกำหนดแผนปฏิบัติการสำหรับ เตรียมดำเนินการในเชิงป้องกันล่วงหน้าในพื้นที่ เสี่ยง	- อุดมวิทย์วิทยภาคเหนือ - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การ มหาชน) - จังหวัด - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 1 - สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 1 - โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงาน ชลประทานที่ 1, 2 - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1
2	การบริหารจัดการพื้นที่ ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก	เตรียมความพร้อมพื้นที่ลุ่มต่ำ/แก้มลิงเป็นพื้นที่ หน่วงน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก บริหารจัดการเพื่อ ป้องกันและบรรเทาความรุนแรงของน้ำท่วม - จัดทำแผนการระบายน้ำ - แผนการกักเก็บน้ำไว้ใช้ก่อนสิ้นฤดูฝน (พื้นที่ลุ่มต่ำในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตาม โครงการจัดทำฝั่งน้ำ) หลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนอง การจ่ายเงินเป็นค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความ เสียหายในพื้นที่เอกชน	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กรมชลประทาน (สขป. 2) - กรมทรัพยากรน้ำ (สทน. 1) - กรมส่งเสริมการเกษตร - จังหวัดเชียงราย
3	ทบทวนปรับปรุงเกณฑ์การ บริหารจัดการน้ำในแหล่ง น้ำ/เขื่อนระบายน้ำและ การบริหารจัดการน้ำเชิง บูรณาการ	3.1 เกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการน้ำ ทบทวนหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหาร จัดการน้ำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน - เกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) - เกณฑ์ระบายน้ำเขื่อน/อาคารระบายน้ำ - การคาดการณ์ฝนและปริมาณน้ำท่าใน ลำน้ำ - ประเมินน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ - เกณฑ์ค่าเฝ้าระวังระดับเตือนภัย - เกณฑ์บริหารจัดการ (กลไกการสั่งการ)	- กรมชลประทาน (สขป. 1, 2) - กรมทรัพยากรน้ำ (สทน. 1) - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์ พลังงาน - กรมประมง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - สทชช ภาค 1
		3.2 การบริหารจัดการในภาพรวมของกลุ่ม น้ำ - ติดตามสถานการณ์น้ำในแหล่งน้ำทุก ขนาดเพื่อเฝ้าระวังและควบคุมการบริห ารจัดการน้ำเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ หรือเกณฑ์ควบคุม โดยคำนึงถึงการบริหารจัดการน้ำใน ภาพรวมของกลุ่มน้ำ - จัดทำแผนบริหารจัดการแหล่งน้ำขนาด ใหญ่และขนาดกลางในช่วงภาวะวิกฤติ เช่นแผนระบายน้ำเพื่อรักษาเสถียรภาพ ของอ่างเก็บน้ำ	- กรมชลประทาน (สขป. 1, 2) - กรมทรัพยากรน้ำ (สทน. 1) - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์ พลังงาน - กรมประมง - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - สทชช ภาค 1
4	เตรียมความพร้อมซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำโทรมาตร ให้พร้อมใช้งาน และ	4.1 เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง อาคารชลศาสตร์ระบบระบายน้ำให้พร้อมใช้งาน - ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซมอ่าง เก็บน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำรวมทั้งระบบ ระบายน้ำ	- โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงาน ชลประทานที่ 1, 2 - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์ พลังงาน

ลำดับ	มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
	ปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	- กรณีมีอาคารไม่พร้อมใช้งานหรือเสียหายระหว่างฤดูฝนให้จัดทำแผนซ่อมแซมปรับปรุงและแผนปฏิบัติการสำรองการบริหารจัดการน้ำหลาก	- จังหวัด - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
		4.2 เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง โทรมাত্র ให้พร้อมใช้งาน - ตรวจสอบสถานีโทรมาตร ซ่อมแซมให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตามปกติในช่วงฤดูฝนรวมทั้งสามารถตรวจวัดแสดงผล และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา	- โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 - อุทยานวิทยภาคเหนือ - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - สำนักงานประมง - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)
		4.3 ปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ - สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ และการปรับปรุงคูคลองเพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำ และระบายน้ำได้อย่างสะดวกรวดเร็ว - ทบทวน/ตรวจสอบ สิ่งกีดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดทำฝั่งน้ำเพื่อจัดทำแผนปรับปรุง แก้ไข	- สำนักงานทางหลวงชนบท - โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1 - กองทัพ - จังหวัด - สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค
5	เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	5.1 เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง - เตรียมความพร้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย/แผนเผชิญเหตุในภาวะน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง - เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วง รวมทั้งให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง - เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์ - วางแผนจุดติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำในพื้นที่ที่เหมาะสม - ติดตามวิเคราะห์พื้นที่ที่เสี่ยงน้ำท่วมและช่วงฝนทิ้งช่วงด้วยภาพถ่ายดาวเทียม และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) กำหนดแนวทางและเงื่อนไขของการแจ้งเตือนตามระดับความรุนแรงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น	- สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 - สำนักงานทางหลวงชนบท - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 1 - จังหวัด - สำนักงานตำรวจภูธร - กองทัพ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
		5.2 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำในพื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง - วางแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	- โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 1 - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - ลดการสูญเสียน้ำโดยการปรับปรุงวิธีการส่งน้ำและซ่อมแซมระบบการส่งน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้น้ำ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด - การปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงฝนทิ้งช่วง 	<ul style="list-style-type: none"> - การประปาส่วนภูมิภาคเขต 9 - กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
6	ตรวจความมั่นคงปลอดภัยคัน ทำนบ พนังกั้นน้ำ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรง ของคันกั้นน้ำ ทำนบ และพนังกั้นน้ำ พร้อมทั้งซ่อมแซมและปรับปรุงให้มีสภาพพร้อมใช้งาน - เตรียมแผนเสริมความสูง หรือก่อสร้างคัน ทำนบ และพนังกั้นน้ำชั่วคราวหากจำเป็น 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง - โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค - สำนักงานทางหลวงชนบท - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7	เพิ่ม ประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนบูรณาการด้านเครื่องจักรเครื่องมือ/สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดวัชพืช ผักตบชวา และขยะในลำน้ำ - ดำเนินการขุดลอกคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่หน้าตัดแม่น้ำลำคลอง และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ - ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนในชุมชน ช่วยกันจัดเก็บหรือกำจัดวัชพืชผักตบชวา และขยะในลำน้ำ - มอบหมายคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาผักตบชวากำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหามักตบชวาในช่วงก่อนฤดูฝนและระหว่างฤดูฝน 2566 ให้แล้วเสร็จภายในเมษายน 2566 - จัดทำ Big Cleaning Day ในพื้นที่ลุ่มน้ำน่านร่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค - โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - จังหวัด - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1 - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
8	ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ (ตลอดช่วงฤดูฝน)	<p>8.1 ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุจัดเตรียมพื้นที่อพยพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับชาติและระดับพื้นที่ - ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุและจัดเตรียมพื้นที่อพยพ (อย่างน้อยภาคละ 1 พื้นที่) 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติที่ 1 - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		<p>8.2 ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งศูนย์บัญชาการบริหารจัดการน้ำส่วนหน้าสำหรับเผชิญเหตุ เพื่อเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการสถานการณ์ - บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1 - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม - กรมประชาสัมพันธ์ - สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ - อุตุยิมวิทยาภาคเหนือ - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1

ลำดับ	มาตรการ	การดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
			<ul style="list-style-type: none"> - โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 - กองทัพ - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) - หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
		<p>8.3 จัดทำแผนการฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงาน ของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ - วางแผนกำหนดแนวทางการฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
9	เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน (ภายใน ตุลาคม ถึง พฤศจิกายน 2566)	<p>เร่งเก็บน้ำ/สูบน้ำส่วนเกิน ในช่วงปลายฤดูฝนไปเก็บในอ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำธรรมชาติไว้ใช้ในฤดูแล้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) หรือเต็มศักยภาพเก็บกัก - พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ได้แก่ สระน้ำ หนองน้ำ บ่อน้ำตื้น เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการชลประทานจังหวัด/สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - การประสานส่วนภูมิภาคเขต 9 - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน - สำนักงานพัฒนาที่ดิน
10	สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชนในการให้ข้อมูลสถานการณ์ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	<p>อบรมการจัดการความรู้ (Knowledge Management, KM) สร้างองค์ความรู้แก่ปราชญ์ชุมชนและภาคประชาชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้องค์ความรู้ภาคประชาชนในการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งข้อมูลในพื้นที่ - สร้างเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อแจ้งข้อมูลสถานการณ์ - สร้างช่องทางในการส่งข้อมูล / แจ้งข้อมูลสถานการณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1 - สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 1 - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด - ทุกหน่วยงาน
11	การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ (ก่อนฤดูฝนและตลอดช่วงฤดูฝน)	<p>สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ช่วงฤดูฝน ปี2566 ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้และเข้าใจผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่าง ๆ และประชาชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กรมประชาสัมพันธ์ - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1 - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
12	ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)	<p>กำหนดประเด็นตัวชี้วัดการดำเนินการ (กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์น้ำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคประชาชนอย่างใกล้ชิด - ติดตามการดำเนินงานและสรุปผล เพื่อปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1 - ทุกหน่วยงาน

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

5.4.3 การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

การดำเนินการของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน เป็นหลักการปฏิบัติเสนอให้ กนช. เห็นชอบแล้ว และใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการน้ำของทุกลุ่มน้ำกับหน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงานกับ สททช. เป็นงานประจำตามภารกิจ เพื่อกำกับดูแลการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศ สำหรับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม เป็นการติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วมในลุ่มน้ำนั้น ๆ เป็นการเฉพาะเพื่อการป้องกันและแก้ไขหรือบรรเทาสถานการณ์น้ำท่วม เมื่อเกิดขึ้น โดยดำเนินการตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดในแผนปฏิบัติ ที่ได้กำหนดเป็นกรอบแนวทางไว้แล้ว และกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้นตามสภาพการณ์หรือสถานการณ์นั้น ๆ อย่างเป็นรูปธรรมให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยเฉพาะเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม ให้ดำเนินการดังนี้

- 1) ด้านข้อมูลข่าวสาร โดยดำเนินการ
 - (1) จัดให้มีระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
 - (2) จัดให้มีการแจ้งประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วมอย่างถูกต้องเพียงพอและเหมาะสม
- 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยดำเนินการ
 - (1) จัดให้มีการสำรวจตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคพื้นฐานและสิ่งปลูกสร้าง
 - (2) จัดทำแผนบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่สวัสดิภาพ และทรัพย์สินของประชาชนและชุมชน
- 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการ
 - (1) สำรวจตรวจสอบทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหาย และลดความเสี่ยงจากการเกิดภาวะน้ำท่วม
 - (2) วางแผนบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4) ด้านภัยพิบัติ โดยดำเนินการ
 - (1) จัดให้มีระบบเตือนภัยพิบัติล่วงหน้า
 - (2) วางแผนและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วม
- 5) การวางมาตรการรับมือกับความเสียหายภาวะน้ำท่วมที่จะเกิดขึ้น โดยดำเนินการ
 - (1) วางแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อลดความเสี่ยง
 - (2) จัดทำแผนผังแสดงเส้นทางไหลของน้ำ
 - (3) ให้มีการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้นเกี่ยวกับน้ำท่วม
- 6) จัดทำแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วม โดยแสดงถึง
 - (1) ความเป็นไปได้ของปริมาณน้ำที่จะท่วมและระดับน้ำที่อาจเกิดขึ้น
 - (2) ความเป็นไปได้ของทิศทางน้ำและความเร็วการไหลของน้ำท่วมที่อาจเกิดขึ้น
 - (3) จำนวนพื้นที่และประชากรที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม
 - (4) ชนิดและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อาจได้รับผลกระทบเมื่อเกิดน้ำท่วม
 - (5) การประกอบอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่อาจเพิ่มความเสี่ยงจากมลพิษเมื่อเกิดน้ำท่วม
 - (6) พื้นที่คุ้มครองที่อาจได้รับผลกระทบหรือการป้องกันรักษาคุณภาพน้ำเมื่อเกิดน้ำท่วม

- 7) การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายเพื่อป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม ตามมาตรา 66 และ มาตรา 67 ของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
- 8) กำหนดมาตรการและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ตามมาตรา 69 และ มาตรา 70 ของพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561
- 9) การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่ที่เกิดวิกฤติน้ำ ปัญญาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะน้ำท่วมในระยะยาวต่อไป

5.4.4 การดำเนินการหลังฤดูฝน

ฤดูฝนของลุ่มน้ำโขงเหนืออยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคมของทุกปี การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม บางครั้งอาจต้องดำเนินการต่อเนื่องต่อไป หลังจากเดือนตุลาคมหรือจนกว่าสถานการณ์น้ำท่วมจะเข้าสู่ภาวะปกติ ดังนั้นเมื่อสิ้นสุดสถานการณ์น้ำท่วม จะต้องดำเนินการดังนี้

- 1) ทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม และจัดทาระบบเตือนภัยน้ำท่วม เพื่อปรับปรุงและเสนอ กนช. ประกาศกำหนดใช้เป็นแนวทางบริหารจัดการ
- 2) กรณีหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมได้ ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำเสนอเรื่องต่อ กนช. เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป
- 3) ให้คณะกรรมการลุ่มน้ำ ทบทวนแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะดำเนินการเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม

โดยแสดงรายละเอียดและขั้นตอนปฏิบัติของหน่วยงานรับผิดชอบต่าง ๆ ตามปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน ดังรูปที่ 5.4.4

บทที่ 6

การรายงานผล และการติดตามประเมินผล

การรายงานผลตามโครงสร้างการบัญชาการอำนวยการปฏิบัติการและหน้าที่รับผิดชอบของ หน่วยงานปฏิบัติ สามารถแบ่งการดำเนินการตามสถานการณ์น้ำ และระดับภัยได้ ดังนี้

1. กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม
2. กรณีเกิดภาวะน้ำท่วม
 - 2.1 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมในระดับภัย 1 และ 2
 - 2.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมในระดับภัย 3 : วิกฤติ ที่ต้องมีการตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยมีแนวทางการรายงานผลดังนี้

6.1 กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม

จากปฏิทินการบริหารจัดการน้ำ ได้มีการกำหนดช่วงเวลาที่จะเริ่มมีการวิเคราะห์ คาดการณ์ และติดตามสภาพอากาศ ฝน น้ำท่า อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติไว้โดยในกรณีที่ผลการวิเคราะห์ยังไม่ พบว่าจะเกิดภัยน้ำท่วม การรายงานผลจะมีเฉพาะส่วนของข้อมูลน้ำเป็นหลัก โดยยังไม่มีข้อมูลพื้นที่ประสบภัย

การรายงานผลในส่วนนี้จะดำเนินการร่วมกับการจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วม และการเผยแพร่ข้อมูล ให้ประชาชนทราบ รูปแบบของการรายงานผลให้เป็นไปตามที่หน่วยงานรับผิดชอบกำหนด ซึ่งก็จะเป็นหน่วยงานเดียวกับที่จัดทำระบบเตือนภัยนั้น ๆ ได้แก่

- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ และกองบริหารจัดการลุ่มน้ำ)
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ (ศูนย์เฝ้าระวังและสำนักวิจัยพัฒนา และอุทกวิทยา)

เนื้อหาของรายงานผลในกรณีที่ยังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลบ่งชี้การเกิดภาวะน้ำท่วม ได้แก่

- ปริมาณฝน
- ระดับน้ำในลำน้ำ
- ปริมาณน้ำในลำน้ำ
- ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ
- พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม
- แนวทางการเผชิญเหตุ/การใช้งบประมาณ

โดยอาจพิจารณานำเสนอสถานีวัดน้ำฝน สถานีวัดน้ำท่า และปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำภายในเขต พื้นที่ลุ่มน้ำในภาพรวม เพื่อความกระชับตามตัวอย่างในรูปที่ 6.1-1 และ รูปที่ 6.1-2 และอาจมีข้อมูลพื้นที่เสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดภัยน้ำท่วมขึ้น รวมทั้งข้อมูลด้านการบริหารที่คาดว่าจะดำเนินการเพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบด้วย

สถานการณ์น้ำภาพรวมของประเทศ

9 มี.ค. 66 เวลา 07.00 น.
☎ 02 554 1800
🌐 www.onwr.go.th

กองอำนวยการแห่งชาติ

สภาพอากาศ

- ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก มีอากาศเย็นในตอนเช้า ส่วนภาคใต้มีฝนตกบางแห่ง
- ปริมาณฝนตกใน 24 ชั่วโมงที่ผ่านมา มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลางบริเวณ จ.สมุทรปราการ (30 มม.) จ.พระนครศรีอยุธยา (13 มม.) และ จ.เลย (6 มม.)

ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำทั่วประเทศ

เหนือ	53%	14,508	9,797	ตะวันออกเฉียงเหนือ	50%	6,740	3,456
กลาง	58%	1,232	706	ตะวันออก	55%	1,374	787
ตะวันตก	51%	9,676	7,274	ใต้	59%	2,891	3,214

แหล่งน้ำขนาดใหญ่ 53%
36,429 25,233

แหล่งน้ำทุกขนาด 55%
44,683 31,838

น้ำใช้การ 1 พ.ย. 65 น้ำใช้การนับปี

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

คุณภาพน้ำ ณ จุดเฝ้าระวัง

แม่น้ำ	ค่าความเค็ม (กรัมนต่อลิตร)		ค่าออกซิเจน (มิลลิกรัมต่อลิตร)	
	ค่าวัดได้	เกณฑ์เฝ้าระวังค่าความเค็ม	ค่าวัดได้	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน
เจ้าพระยา (สถานีจันทน์สามง่าม)	0.21	≤ 0.5*	4.0	≥ 2.0
ท่าจีน (เขตร.คลองจินดา)	0.23	≤ 2.0**	N/A	≥ 2.0
แม่กลอง (บางคนที)	0.15	≤ 2.0**	5.0	≥ 2.0
บางปะกง (วัดบางแสน)	0.10	≤ 2.0**	5.0	≥ 2.0

หมายเหตุ : *เกณฑ์เฝ้าระวังความเค็มเพื่อการลี้ยงน้ำประปา ≤ 0.5 กรัมต่อลิตร
**เกณฑ์เฝ้าระวังความเค็มเพื่อการเกษตร ≤ 2.0 กรัมต่อลิตร

แนวทางการบริหารจัดการน้ำ

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ เน้นย้ำหน่วยงานขับเคลื่อนโครงการพัฒนาทรัพยากรน้ำ

วานนี้ (8 มี.ค. 66) พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 1/2566 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบกรอบการดำเนินการปรับปรุงเป้าหมายโครงการสำคัญด้านทรัพยากรน้ำปี 2566-2570 เพื่อให้โครงการสำคัญมีความสอดคล้องกับร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (ปรับปรุงช่วงที่ 1 พ.ศ.2566-2580) และรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการโครงการอ่างเก็บน้ำคลองวังโตนด จ.จันทบุรี หากดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถเก็บกักน้ำได้ 99.5 ล้าน ลบ.ม. เป็นแหล่งน้ำต้นทุนที่สำคัญรองรับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC)

ทั้งนี้ ดร.สุรสีห์ กิตติมณฑล เลขาธิการ สทนช. กล่าวเพิ่มเติมความก้าวหน้าโครงการสำคัญด้านทรัพยากรน้ำปี 2565-2567 จำนวน 69 โครงการ ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น 7,251 ล้าน ลบ.ม. พื้นที่รับประโยชน์ 5.70 ล้านไร่ พื้นที่ป้องกันกันน้ำท่วม 5.82 ล้านไร่ ประชาชนรับประโยชน์ 2.65 ล้านครัวเรือน และในปัจจุบันได้ดำเนินการขับเคลื่อนและได้รับงบประมาณแล้วในปี 2565 จำนวน 83 รายการ ในปี 2566 จำนวน 30 รายการ ในขณะที่ความก้าวหน้าโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจาก กนช. เมื่อปี 2559-2565 มีทั้งสิ้นจำนวน 47 โครงการ

มาตรการและการช่วยเหลือ

- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง และกองพันพัฒนาที่ 3 (แม่ริม) หรือการวางแผนพัฒนาน้ำบาดาล (น้ำแร่) ในพื้นที่โครงการหลวงหนองหอย อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาลประเมินศักยภาพน้ำต้นทุน และร่วมวางแผนออกแบบระบบและอาคารผลิตน้ำดื่ม พร้อมทั้งการวางแผนท่อส่งน้ำ จากบ่อน้ำบาดาล
- กรมเจ้าท่า ปฏิบัติงานขุดลอกแม่น้ำวัง บริเวณพื้นที่ ต.วังใต้ อ.วังเหนือ จ.ลำปาง ระยะทาง 2,750 เมตร ประชาชนรับประโยชน์ ประมาณ 950 ครัวเรือน พื้นที่ทางการเกษตร ประมาณ 2,650 ไร่

ติดตามข่าวสาร

จัดทำโดย :
ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ

ข่าวสาร
กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

ข่าวสาร
สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สามารถติดตามสถานการณ์น้ำได้ที่ : <http://waterinfo.onwr.go.th>

รูปที่ 6.1-1 ตัวอย่างการรายงานผล กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม

สรุปลสถานการณ์น้ำ ภาคเหนือ

8 ส.ค. 66 เวลา 07.00 น. ☎ 02 554 1800 🌐 www.onwr.go.th

จัดทำโดย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค 1

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

กอนช. ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์น้ำ ตาม 12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566

สภาพอากาศ

- มีฝนฟ้าคะนอง ร้อยละ 70 ของพื้นที่ และมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง บริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา น่าน และตาก อุณหภูมิต่ำสุด 22-24 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 27-33 องศาเซลเซียส
- ในช่วงวันที่ 7-8 และ 12-13 ส.ค. 66 มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 60-70 ของพื้นที่และมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่งทางตอนบนและด้านตะวันตกของภาค ส่วนในช่วงวันที่ 9-11 ส.ค. 66 มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 40-60 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักบางแห่ง อุณหภูมิต่ำสุด 22-27 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 27-36 องศาเซลเซียส ลมตะวันตกเฉียงใต้ ความเร็ว 10-25 กม./ชม.
- สถานีน้ำหนที่มีปริมาณน้ำฝนสะสมสูงสุด 24 ชม. ย้อนหลัง : สถานี อุทยานแห่งชาติแม่แจ่ม ต.แม่สอง อ.ท่าสองยาง จ.ตาก (ฝนสะสม 204 มม.)

สถานการณ์น้ำในแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำขนาดใหญ่ (%) แหล่งน้ำขนาดกลาง (%)

ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำขนาดใหญ่

แม่จิมสมบูรณ์ 180 / 68% กว๊านหงาย 62 / 36% สกิดี 3,750 / 39%
 แม่กวงอุดรราช 144 / 55% กว๊านใหญ่ 42 / 40% สกิดี 900 / 14%
 130 / 52% กว๊านน้อย 38 / 37% สกิดี 62.4 / 13.0
 0.5 2.0 1.5 45 / 44% สกิดี 180 / 17%
 0.1 0.2 32 / 36% สกิดี 117 / 13%
 0.0 0.1 17 / 18% สกิดี 2.2 1.3
 0.0 0.1 กว๊านน้อย 180 / 17%
 5,734 / 43% กว๊านน้อย 117 / 13%
 1,934 / 20% กว๊านน้อย 2.2 1.3
 18.7 19.9 กว๊านน้อย 180 / 17%
 ปริมาณน้ำรวม กว๊านน้อย 117 / 13%
 10,149 / 41% กว๊านน้อย 2.2 1.3
 3,392 / 19% กว๊านน้อย 180 / 17%
 กว๊านน้อย 117 / 13% กว๊านน้อย 2.2 1.3

หมายเหตุ : แนวโน้ม
 เพิ่มขึ้น ลดลง ทรงตัว

ปริมาณน้ำ
 ปริมาณน้ำใช้การ
 ปริมาณน้ำไหลเข้า
 ปริมาณน้ำระบาย
 หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

สถานการณ์น้ำท่า

- ลุ่มน้ำหลักภาคเหนือ
 - ลุ่มน้ำปิง เกณฑ์ ปกติ มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้น
 - ลุ่มน้ำวัง เกณฑ์ น้อย มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้น
 - ลุ่มน้ำยม เกณฑ์ ปกติ มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้น
 - ลุ่มน้ำ่าน เกณฑ์ ปกติ มีแนวโน้ม ลดลง
 - ลุ่มน้ำโขงเหนือ เกณฑ์ ปกติ มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้น
 - ลุ่มน้ำสาละวิน เกณฑ์ น้อย มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้น
- คุณภาพน้ำ ณ จุดเฝ้าระวัง
 - น้ำที่อุปโภค-บริโภค
 - ค่าความเค็ม โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ ปกติ (มาตรฐานไม่เกิน 0.25 กรัมต่อลิตร)
 - ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ ปกติ
 - อยู่ในเกณฑ์ วิฤติ ที่ สถานีเชียงใหม่ แม่ปิง สถานีเชียงใหม่ แม่ปิง
 - ค่าความเป็นกรด-ด่าง โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ วิฤติ
 - อยู่ในเกณฑ์ วิฤติ ที่ สถานีสุโขทัย แม่ปิง
 - น้ำเพื่อการเกษตร
 - ค่าความเค็ม อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (มาตรฐานไม่เกิน 2 กรัมต่อลิตร)
 - ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (มาตรฐานไม่ต่ำกว่า 2 มิลลิกรัมต่อลิตร)

ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำขนาดกลาง

แหล่งน้ำขนาดกลาง รวมทั้งหมด 60 แห่ง

- ปริมาณน้ำปัจจุบันรวม 508 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 49 %
- ปริมาณน้ำ มากกว่า 100% จำนวน 1 แห่ง
- ปริมาณน้ำ 80% - 100% จำนวน 4 แห่ง
- ปริมาณน้ำ 60% - 80% จำนวน 15 แห่ง
- ปริมาณน้ำ 30% - 60% จำนวน 30 แห่ง
- ปริมาณน้ำ น้อยกว่า 30% จำนวน 10 แห่ง

ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำขนาดเล็ก

แหล่งน้ำขนาดเล็ก 14 จังหวัด รวมทั้งหมด 23,608 แห่ง

- ปริมาณน้ำปัจจุบันรวม 152 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 21 %
- (ข้อมูลจากภาพถ่ายดาวเทียม ประเทศเวียดนาม ข้อมูล ณ วันที่ 14 พ.ค. 66)

12 มาตรการรับมือฤดูฝน

ติดตามประเมินผล

1. การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำ
2. ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำ
3. เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุง
4. บูรณาการ ประสานความร่วมมือ
5. เตรียมความพร้อม/วางแผนเผชิญเหตุ เครื่องมือ
6. ตรวจสอบมั่นคงปลอดภัย
7. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ
8. ชักชวนแม่บ้าน
9. ระวังความเสียหายแก่ชีวิต
10. ระวังความเสียหายแก่ทรัพย์สิน
11. ระวังความเสียหายแก่ชื่อเสียง
12. ระวังความเสียหายแก่ความสงบเรียบร้อย

ติดตามข่าวสาร ข่าวสาร ข่าวสาร สามารถติดตาม ข่าวสาร

จัดทำโดย : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ภาค 1 กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สถานการณ์น้ำได้ http://waterinfo.onwr.go.th

รูปที่ 6.1-1 ตัวอย่างการรายงานผล กรณียังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม (ต่อ)

ก่อนฤดูฝน (ยังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม)

- แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (แผนบริหารจัดการน้ำหลากรายพื้นที่)
- ปริมาณฝน
- ระดับน้ำในลำน้ำ
- ปริมาณน้ำในลำน้ำ
- ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ
- พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม
- แนวทางการเผชิญเหตุ/การใช้งบประมาณ

ระหว่างฤดูฝน (เกิดภาวะน้ำท่วม)

- แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (แผนปฏิบัติการเฉพาะพื้นที่)
- สถานการณ์น้ำทางเลือกในการบรรเทาวิกฤติน้ำ รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับภาวะน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำ ได้แก่ พื้นที่ประสบภัย ผู้ได้รับผลกระทบ ฯลฯ
- การเกิดกรณีภัยระดับ 1 และ 2 (การบัญชาการและการอำนวยความสะดวกที่ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ/สทช.)
- การเกิดกรณีภัยระดับ 3 (มีการตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ขึ้น โดยมี นายกรัฐมนตรี เป็นผู้บัญชาการ)

หลังฤดูฝน (ภาวะน้ำท่วมผ่านพ้นไปแล้ว)

- ผลการปฏิบัติงานตามภารกิจช่วงระหว่างและหลังเกิดภัย/ฤดูฝน
- ผลการปรับปรุงเกณฑ์ทั่วไปและแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (แผนบริหารจัดการน้ำหลากรายพื้นที่) ช่วงก่อนฤดูฝนสำหรับฤดูถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

รูปที่ 6.1-2 เนื้อหาการรายงานผลต่อคณะกรรมการลุ่มน้ำกรณีที่ยังไม่เกิดภาวะน้ำท่วม

6.2 กรณีเกิดภาวะน้ำท่วม

6.2.1 กรณีเกิดภัยในระดับ 1 และ 2

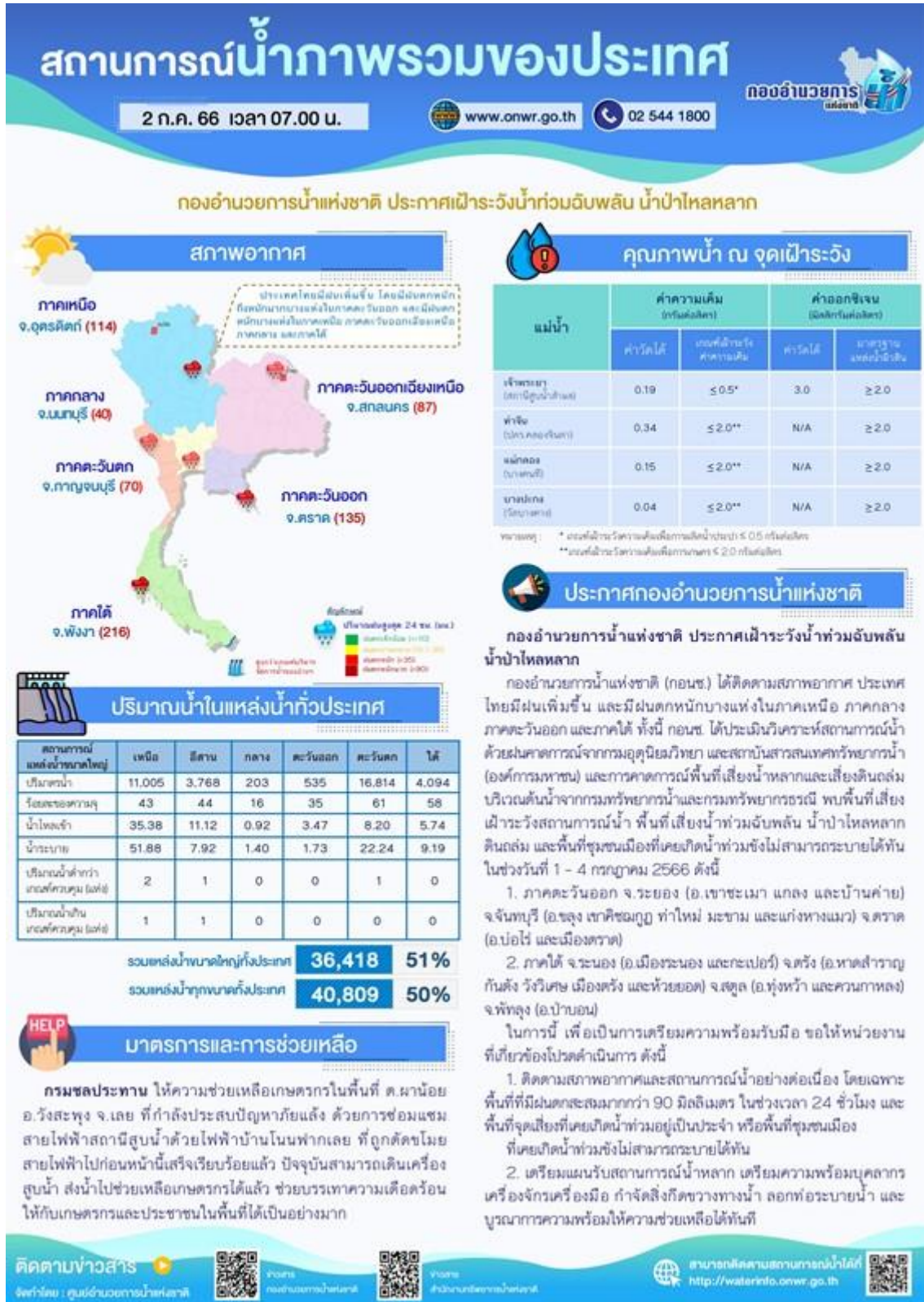
การรายงานข้อมูลในกรณีนี้ จะมีข้อมูลที่เพิ่มเติมขึ้นจากข้อมูลสถานการณ์และการคาดการณ์น้ำในหัวข้อ 6.1 ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะน้ำท่วม ได้แก่ พื้นที่ประสบภัย ผู้ได้รับผลกระทบ ฯลฯ รวมทั้งแนวทางการบริหารและบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีทางเลือกเพื่อให้กองอำนาจการน้ำแห่งชาติได้ใช้ประกอบการตัดสินใจ ทั้งนี้รูปแบบของการรายงานผลให้เป็นไปตามที่หน่วยงานที่รับผิดชอบกำหนด โดย หน่วยงานรับผิดชอบยังคงเป็นหน่วยงานตามหัวข้อ 6.1 เป็นหลัก สำหรับหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ ก็อาจจัดทำรายงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วยงานนั้นขึ้นมาด้วย เพื่อเป็นการบูรณาการข้อมูล ให้หน่วยงานอื่น ๆ ได้รับทราบการดำเนินการด้วย

เนื่องจากภัยในระดับ 1 : ปกติ และระดับ 2 : รุนแรงหรือคาดว่าจะรุนแรง จะมีโครงสร้าง การบัญชาการและอำนวยการอยู่ที่ระดับกองอำนาจการน้ำแห่งชาติ/สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยไม่มีการตั้งศูนย์บัญชาการน้ำเฉพาะกิจ ทั้งนี้ สททช. ก็เป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บูรณาการข้อมูลและจัดทำรายงานตั้งแต่สภาวะก่อนเกิดภัยอยู่แล้ว ดังนั้น ในระดับภัย 2 ส่วนนี้จึงไม่มี การจัดทำรายงานสรุปเพิ่มเติมเหมือนกรณีภัยระดับ 3 ตัวอย่างการรายงานผลในกรณีภัยระดับ 1 และ 2 ของ สททช. ดังแสดงในรูปที่ 6.2.1-1 และตัวอย่างการรายงานสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำดังแสดงในรูปที่ 6.2.1-2

6.2.2 กรณีเกิดภาวะภัยในระดับ 3

ในกรณีที่เกิดภัยในระดับที่ 3 : วิกฤติ โครงสร้างการบัญชาการอำนวยการปฏิบัติการจะ เปลี่ยนไปจากภัยระดับ 1 และ 2 โดยจะมีการตั้ง “ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ” ขึ้น โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็น ผู้บัญชาการ

ดังนั้น ในส่วนของการรายงานผล นอกจากจะมีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับ ภัยระดับ 1 และ 2 แล้วอาจต้องมีการเพิ่มรายงานสรุปสถานการณ์น้ำและทางเลือกในการบรรเทาวิกฤติน้ำ ในกรณีที่สภาพปัญหา รุนแรงเกินกว่าเกณฑ์การบริหาร เช่นอาจมีปัญหาเขื่อนขนาดใหญ่และขนาดกลางหลายแห่ง มีน้ำมากเกินไป เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อประกอบการตัดสินใจของนายกรัฐมนตรี ในการบัญชาการสถานการณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่สุด รวมทั้งอาจต้องมีการรายงานผลการติดตามข้อสั่งการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจด้วย ตัวอย่างการรายงานผลสถานการณ์น้ำในกรณีภัยระดับ 3 ดังแสดงในรูปที่ 6.2.2-1 และ รูปที่ 6.2.2-2

รูปที่ 6.2.1-1 ตัวอย่างการรายงานผล กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมที่ระดับภัย 1 และ 2

สถานการณ์น้ำภาพรวมของประเทศ

6 ม.ค. 66 เวลา 07.00 น.
02 554 1800
www.onwr.go.th

หน่วยงานภายใต้ กองช. เตรียมความพร้อมเฝ้าระวังน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ในพื้นที่ภาคใต้

สภาพอากาศ

- ประเทศไทยตอนบนมีอากาศเย็นถึงหนาวในตอนเช้า และอุณหภูมิจะลดลง ภาคใต้ตอนล่างมีฝนเพิ่มขึ้นและมีฝนตกหนักบางแห่ง
- ปริมาณฝนตกใน 24 ชั่วโมงที่ผ่านมา มีฝนตกปานกลางบริเวณ จ.พัทลุง (18 มม.) จ.นราธิวาส (13 มม.) และ จ.สระบุรี (11 มม.)

คุณภาพน้ำ ณ จุดเฝ้าระวัง

แม่น้ำ	ค่าความเค็ม (กรัมต่อลิตร)		ค่าออกซิเจน (มิลลิกรัมต่อลิตร)	
	ค่าวัดได้	เกณฑ์เฝ้าระวังค่าความเค็ม	ค่าวัดได้	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน
เจ้าพระยา (สถานีสูบน้ำบางเขน)	0.24	≤ 0.5*	2.0	≥ 2.0
ท่าจีน (ปลาร.คลองจินดา)	0.35	≤ 2.0**	N/A	≥ 2.0
แม่กลอง (บางคนที)	0.17	≤ 2.0**	6.0	≥ 2.0
บางปะกง (วัดบางสน)	0.07	≤ 2.0**	2.0	≥ 2.0

หมายเหตุ: *เกณฑ์เฝ้าระวังความเค็มเพื่อการใช้น้ำประปา ≤ 0.5 กรัมต่อลิตร
**เกณฑ์เฝ้าระวังความเค็มเพื่อการเกษตร ≤ 2.0 กรัมต่อลิตร

ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำทั่วประเทศ

เหนือ 72%
14,508 13,306

กลาง 88%
1,232 1,074

ตะวันออก 63%
9,678 9,018

ใต้ 61%
2,891 3,337

ตะวันออกเฉียงเหนือ 77%
6,740 5,270

ตะวันออก 83%
1,374 1,177

แหล่งน้ำขนาดใหญ่ 69%
36,429 33,181

แหล่งน้ำทุกขนาด 71%
44,683 40,901

น้ำใช้การ 1 พ.ย. 65 น้ำใช้การวันดี

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

ประกาศกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ

ประกาศ ฉบับที่ 1/2566 เฝ้าระวังน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ในพื้นที่ภาคใต้ ในช่วงวันที่ 6 - 11 ม.ค. 66 ดังนี้

- เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงน้ำหลาก น้ำท่วมฉับพลัน บริเวณ จ.สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส
- เฝ้าระวังระดับน้ำเพิ่มขึ้นอย่างฉับพลันและระดับน้ำล้นตลิ่ง บริเวณแม่น้ำสายหลักและลำน้ำสาขาของแม่น้ำตาปี แม่น้ำปากพนัง แม่น้ำตัง คลองชะอวด แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำบางนรา และแม่น้ำโก-ลก
- เฝ้าระวังคลื่นซัดฝั่งที่อาจจะส่งผลกระทบต่อประชาชนและผู้ประกอบการบริเวณแนวชายฝั่งทะเลตั้งแต่ จ.นครศรีธรรมราช จนถึง จ.นราธิวาส

แนวทางการบริหารจัดการน้ำ

ตามที่กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กองช.) ประกาศเฝ้าระวังน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก ในพื้นที่ภาคใต้ จากการติดตามการคาดการณ์สภาพอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) พบพื้นที่เสี่ยงเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ในช่วงวันที่ 6 - 11 มกราคม 2566

กรมชลประทาน ได้สั่งการให้โครงการชลประทานในพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อม เฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์น้ำและการพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด ตรวจสอบระบบและอาคารชลประทานต่างๆ ให้สามารถรองรับสถานการณ์น้ำได้อย่างเต็มศักยภาพ รวมไปถึงบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำให้อยู่ในเกณฑ์ควบคุมอย่างเคร่งครัด ส่วนพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมเป็นประจำ ให้ติดตั้งเครื่องจักร เครื่องมือ รถแบคโฮ/รถขุด รถแทรกเตอร์ เครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เครื่องผลักดันน้ำ ประຈ้าไว้ในพื้นที่ เพื่อให้สามารถรับมือสถานการณ์และช่วยเหลือประชาชนได้ตลอดเวลา

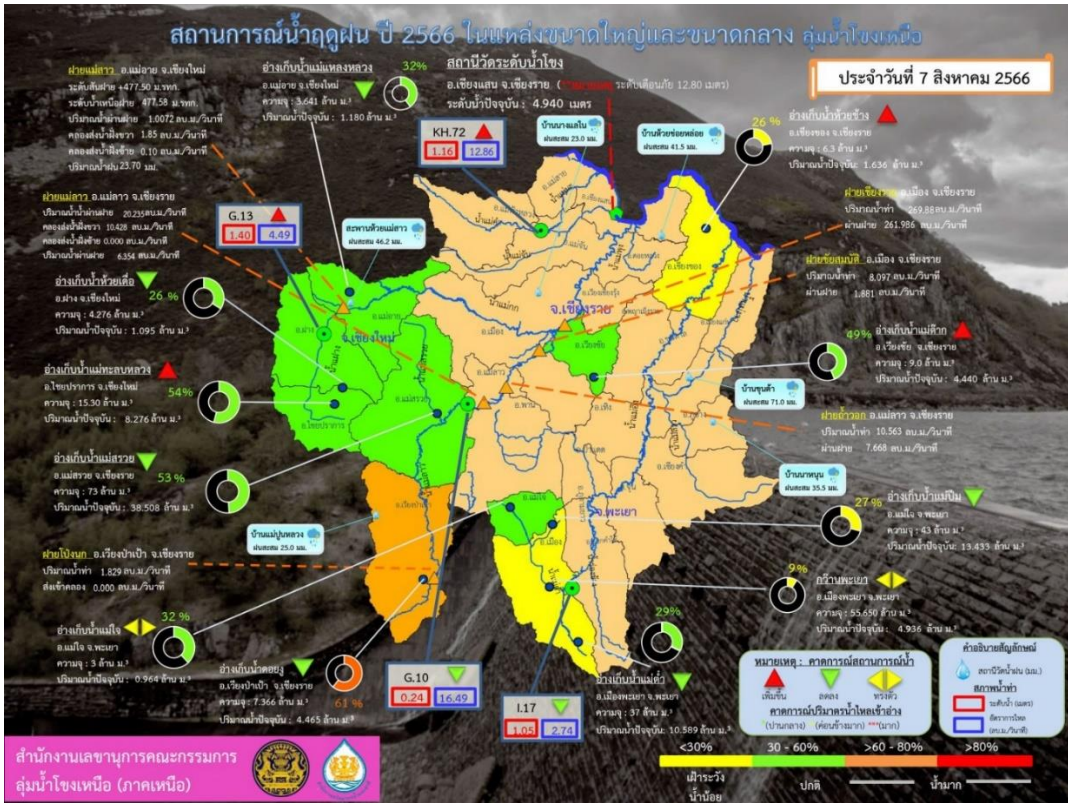
ทั้งนี้ ในกรณีที่มีแนวโน้มจะเกิดภาวะวิกฤติน้ำท่วมหรือน้ำเอ่อล้นตลิ่งในแม่น้ำสายหลัก กรมชลประทานในพื้นที่บูรณาการร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนสถานการณ์น้ำและเตรียมพร้อมรับมือได้อย่างทันท่วงที อย่างไรก็ตาม ขอให้ประชาชนติดตามข้อมูลจากทางหน่วยงานราชการอย่างใกล้ชิด เพื่อเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในระยะต่อไป

ติดตามข่าวสาร

จัดทำโดย :
ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ

สามารถติดตามสถานการณ์น้ำได้ที่ <http://waterinfo.onwr.go.th>

รูปที่ 6.2.1-1 ตัวอย่างการรายงานผล กรณีเกิดภาวะน้ำท่วมที่ระดับภัย 1 และ 2 (ต่อ)

รูปที่ 6.2.1-2 ตัวอย่างการรายงานสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำ

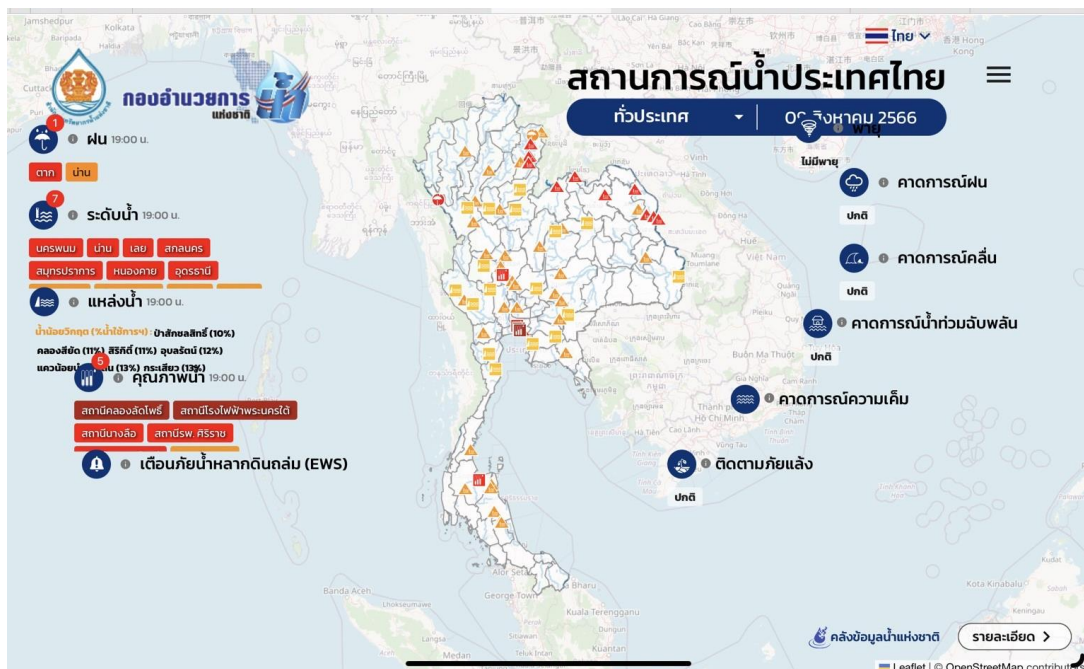

รูปที่ 6.2.1-2 ตัวอย่างการรายงานสถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำ (ต่อ)

รูปที่ 6.2.2-1 ตัวอย่างการรายงานผลสถานการณ์น้ำในกรณีภัยระดับ 3

ในปัจจุบันทางกองอำนวยการน้ำแห่งชาติได้จัดทำเว็บไซต์สถานการณ์น้ำประเทศไทย รูปที่ 6.2.1-2 โดยเป็นการรายงานปริมาณฝน ระดับน้ำในลำน้ำปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต้นทุน และคุณภาพน้ำรวมถึงประกาศกองอำนวยการน้ำแห่งชาติเพื่อแจ้งเตือนสถานการณ์

รูปที่ 6.2.2-2 รายงานสถานการณ์น้ำประเทศไทยและการแจ้งเตือนสถานการณ์
ผ่าน <https://nationalthaiwater.onwr.go.th/>

6.3 การติดตามประเมินผล

การถอดบทเรียนจากสภาพภัย และผลการดำเนินการในช่วงที่เกิดภาวะน้ำท่วมที่ผ่านมาแล้วนำไปปรับแนวทางการบริหารจัดการน้ำรวมทั้งเกณฑ์การเตือนภัย ให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงมากยิ่งขึ้น จะช่วยให้การแก้ไขภาวะน้ำท่วมในอนาคตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นในแนวทางการบริหารจัดการน้ำเพื่อเตรียมพร้อมในการแก้ไขภาวะน้ำท่วมในอนาคตจึงต้องมี มาตรการในการติดตาม และประเมินผลเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการกำหนดแผนงานที่จะขับเคลื่อน ให้การแก้ไขภาวะน้ำท่วมในอนาคตดีขึ้น โดยประกอบด้วย

1) มาตรการก่อนเกิดฤดูฝน ด้วยการกำหนดพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและดินโคลนถล่ม ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการบูรณาการด้านข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำ ข้อมูลพายุฝน ระดับน้ำในแม่น้ำ ปริมาณน้ำในเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ ศักยภาพในการรับน้ำของแหล่งเก็บกักน้ำและพื้นที่ลุ่มต่ำซึ่งเป็นการดำเนินการ ช่วง ก่อนเกิดภาวะน้ำท่วม และกรณีมีข้อมูลบ่งชี้จะเกิดภาวะน้ำท่วม ให้เตรียมการออกประกาศ (กำหนดเขต) / ประกาศเขตพื้นที่กรณีภาวะน้ำท่วมฉุกเฉิน และกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำท่วม เพื่อกำหนดการบริหารจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ภายในแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (แผนบริหารจัดการน้ำหลายรายพื้นที่) โดยมีการบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ

- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กองบริหารจัดการลุ่มน้ำศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ)
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ (ศูนย์เมขลา และสำนักวิจัยพัฒนาและอุทกวิทยา)
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล)
- กรมอุตุนิยมวิทยา
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

2) มาตรการระหว่างฤดูฝน ในการติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับภาวะน้ำท่วม จัดทำแผนที่ภัยพิบัติและแผนที่ความเสี่ยงจากน้ำท่วม จัดทำแผนผังแสดงเส้นทาง การไหลของน้ำเพื่อการบริหารจัดการควบคุมปริมาณน้ำ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลความเสียหาย พื้นที่ที่เกิดวิกฤติน้ำ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม (แผนปฏิบัติการเฉพาะพื้นที่) ในระยะยาวต่อไป

3) มาตรการหลังฤดูฝน ตรวจสอบและประเมินผลจากรายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการวางแผนปฏิบัติการในอนาคต โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นหน่วยงานหลัก

ภาคผนวก

ก

เครือข่ายติดต่อสื่อสารการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เอกสารประกอบ

เครือข่ายติดต่อสื่อสารการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
1	กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจังหวัดเชียงราย	0-53177-318-23	0-53177-318-23	161.200	ปก.เชียงราย
2	กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอ จำนวน 18 แห่ง ประกอบด้วย				
	2.1 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอเมืองเชียงราย	0-5371-8654	0-5371-8654	155.050	01 แก้วฟ้า
	2.2 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอแม่จัน	0-5377-2438	0-5377-2438	155.900	02 หิรัญ
	2.3 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอแม่สาย	0-5373-3224	0-5373-3419	155.650	03 สิงห์
	2.4 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอเชียงแสน	0-5377-7110	0-5377-7110	155.450	04 เวียงเก่า
	2.5 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอเชียงของ	0-5379-1870	0-5379-1351	155.600	05 อินทรี
	2.6 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอเทิง	0-5379-5345	0-5379-5345	155.700	06 ราชสีห์
	2.7 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอป่าแดด	0-5376-1039	0-5376-1039	155.650	07 พนา
	2.8 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอพาน	0-5372-1495	0-5372-2480	157.700	08 สีห์ราช
	2.9 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอเวียงชัย	0-5376-9224	0-5376-9224	155.100	09 ตะวัน
	2.10 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอแม่สรวย	0-5378-6125	0-5378-6125	155.550	10 นเรศ
	2.11 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอเวียงป่าเป้า	0-5378-1510	0-5378-1374	155.100	11 ฟ้ามุ่ย
	2.12 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอพญาเม็งราย	0-5379-9110	0-5379-9005	156.200	12 เทวัญ
	2.13 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอเวียงแก่น	0-5360-8222	0-5360-8222	156.250	13 จักรवाल
	2.14 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอขุนตาล	0-5379-7666	0-5379-7666	155.590	14 เอรารัตน์
	2.15 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอแม่ฟ้าหลวง	0-5376-7037-8	0-5376-7037-8	155.530	15 กิ่งฟ้า

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
	2.16 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอแม่ลาว	0-5377-8002	0-5377-8002	155.350	16 ราชพฤกษ์
	2.17 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอเวียงเชียงรุ้ง	0-5395-3451	0-5395-3451	157.600	17 สายรุ้ง
	2.18 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยอำเภอดอยหลวง	0-5379-0084	0-5379-0084	155.890	18 สิงห์ขร
3	กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลนคร จำนวน 1 แห่ง				
	3.1 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลนครเชียงราย	0-5371-1334	0-5371-1334	162.550	ดอยตอง
4	กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาล จำนวน 72 แห่ง ประกอบด้วย อำเภอเมืองเชียงราย				
	4.1 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลบ้านตุ๋น	0-5370-3653	0-5370-3653	162.550	วิทศ
	4.2 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย	0-5317-0363	0-5317-0363	162.475	แม่อ้อ
	4.3 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลนางแล	0-5370-6017	0-5370-6017	150.050, 150.770	น้ำผึ้ง
	4.4 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่ยาว	0-5373-7359	0-5373-7359	150.050	อัศวิน
	4.5 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลท่าสุต	0-5370-6109	0-5370-6109	155.375	กู้ภัย ทต.ท่าสุต
	4.6 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลสันทราย	0-5370-1188	0-5370-1188	150.430	ตะเคียน
	4.7 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลห้วยสัก	0-5367-8669	0-5367-8669	150.050, 156.040	ศูนย์ธารา
	4.8 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลดอยฮาง	0-5317-0546	0-5317-0546	154.500	ขุนไพร
	4.9 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลดอยลาน	0-5369-4100	0-5369-4100	150.050	ศูนย์ลานทอง
	4.10 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลท่าสาย	0-5377-3951	0-5377-3951	159.300	ดอยปูย

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
	อำเภอแม่จัน				
	4.11 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่จัน	0-5377-1369	0-5377-1369	162.550	บุรพา
	4.12 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่คำ	0-5377-9198	0-5377-9198	162.550	ผาคำ
	4.13 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลป่าซาง	0-5360-2735	0-5360-2735	162.550	กิ่งซาง
	4.14 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลสันทราย	0-5315-3554	0-5315-3554	162.550	ตอยซาง
	4.15 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลจันจว้า	0-5377-5123	0-5377-5123	162.550	ภูแก้ว
	4.16 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลสายน้ำคำ	0-5366-5936	0-5366-5936	162.550	สายน้ำคำ
	4.17 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่ไร่	0-5366-7505	0-5366-7505	155.900	แม่ไร่
	4.18 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลท่าข้าวเปลือก	0-5360-7715-7	0-5360-7717	155.900	เนินทอง
	อำเภอแม่สาย				
	4.19 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่สาย	0-5373-1288	0-5373-1288	162.550	เหนือสยาม
	4.20 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลห้วยไคร้	0-5376-3235	0-5376-3235	162.550, 162.050	แดนสยาม
	4.21 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียงพางคำ	0-5364-6569	0-5364-6569	162.550	นางนอน
	4.22 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ	0-5364-4529	0-5364-4529	155.650	หนองบัว
	อำเภอเวียงแก่น				
	4.23 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลม่วงยาย	0-5360-8000	0-5360-8000	161.191	ศูนย์ม่วงยาย
	4.24 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลท่าข้าม	0-5691-8516	0-5691-8516	162.620	ศูนย์ห้วยสัน
	4.25 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลห้วยยาว	0-5360-8202	0-5360-8202	154.900	ศูนย์ธารทอง

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
	อำเภอแม่สรวย				
	4.26 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่สรวย	0-5378-0123	0-5378-0123	162.525	สายชล
	4.27 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเจดีย์หลวง	0-5395-0732	0-5395-0732	162.550	ฝั่งหลวง
	4.28 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียงสรวย	0-5378-6341	0-5378-6341	162.475	ศูนย์เวียงสรวย
	อำเภอพญาเม็งราย				
	4.29 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลพญาเม็งราย	0-5379-9105	0-5379-9105	162.550	เบญจมาศ
	4.30 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลไม้ยา	0-5367-2033	0-5367-2033	-	-
	4.31 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเม็งราย	0-5379-9004	0-5379-9004	162.550	ดาวเรือง
	อำเภอพาน				
	4.32 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเมืองพาน	0-5372-1471	0-5372-1471	162.550, 162.450	จอมแก้ว
	4.33 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลสันมะเค็ด	0-5367-7405	0-5367-7405	157.700	สันมะเค็ด
	อำเภอเวียงป่าเป้า				
	4.34 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า	0-5378-1665	0-5378-1665	162.550	ขุนบวช
	4.35 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่ชะจาน	0-5378-9437	0-5378-9437	162.550	แม่ชะจาน
	4.36 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลป่าจั่ว	0-5364-8963	0-5364-8963	162.575	ศูนย์วนา
	4.37 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียงกาหลง	0-5370-4510	0-5370-4510	162.975	ศูนย์กาขาว
	อำเภอเวียงเชียงรุ้ง				
	4.38 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลบ้านเหล่า	0-5395-3118	0-5395-3118	162.550, 157.550	ศูนย์บ้านเหล่า

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
	อำเภอเวียงชัย				
	4.39 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียงชัย	0-5376-9086	0-5376-9086	162.550	โป่งเย็น
	4.40 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลสิริเวียงชัย	0-5366-3094	0-5366-3094	162.175	สิริ
	4.41 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียงเหนือ	0-5376-8119	0-5376-8119	154.790	ขุนกือ
	4.42 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเมืองชุม	0-5376-8461	0-5376-8461	159.990	จอมศรีเทพ
	4.43 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลดอนศิลา	0-5373-6691	0-5373-6691	155.980	ผาช้าง
	อำเภอแม่ลาว				
	4.44 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่ลาว	0-5366-6035	0-5366-6035	155.350	ทต.แม่ลาว
	4.45 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลปากอ่ดำ	0-5366-6694	0-5366-6694	155.350	ทต.ปากอ่ดำ
	4.46 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลดงมะตะ	0-5318-4131-2	0-5318-4132	155.350	ศูนย์ดงมะตะ
	อำเภอขุนตาล				
	4.47 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลบ้านต้า	0-5379-7111	0-5379-7111	162.550	ศูนย์ที่
	4.48 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลป่าตาล	0-5379-7176	0-5379-7176	162.550, 162.900	ขุนน้ำ, ขุนตาล
	4.49 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลยางฮ่อม	0-5360-6223	0-5360-6223	162.550	ดอยยาว
	อำเภอเชียงแสน				
	4.50 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน	0-5377-7081	0-5377-7081	162.525	นาคนคร
	4.51 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียง	0-5365-0803	0-5365-0803	155.900	ศูนย์สามเหลี่ยม
	4.52 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลโยนก	0-5365-0509	0-5365-0509	154.540	โยนก
	4.53 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลบ้านแซว	0-5318-1241	0-5318-1241	162.525	ผางาม
	4.54 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลแม่เงิน	0-5318-2271	0-5318-2271	155.450	ขุนเงิน

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
อำเภอเชียงของ					
	4.55 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ	0-5379-1171	0-5379-1171	155.600	กฤษกร
	4.56 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลบุญเรือง	0-5378-3155	0-5378-3155	155.600	นารายณ์
	4.57 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียง	0-5379-1630	0-5379-1630	155.600	น้ำโขง
	4.58 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลศรี	0-5378-3328	0-5378-3328	155.600	ศรี
	4.59 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลห้วยซ้อ	0-5319-4604	0-5319-4604	155.600	ห้วยซ้อ
	4.60 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลสถาน	0-5379-1607	0-5379-1607	155.600	น้ำช้าง
	4.61 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลศรีดอนชัย	0-5319-2345	0-5319-2345	155.600	ศรีดอนชัย
อำเภอเทิง					
	4.62 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเวียงเทิง	0-5379-5321	0-5379-5321	155.700	ศูนย์คงคา
	4.63 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลบ้านปล้อง	0-5395-4278	0-5395-4278	155.700	ศูนย์ธารา
	4.64 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลจ้าว	0-5395-4537	0-5395-4537	155.700	ศูนย์มิถุนา
	4.65 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลสันทรายงาม	0-5318-8059	0-5318-8059	155.700	ศูนย์กรกฎา
	4.66 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลหงาว	0-5369-6333	0-5369-6333	155.700	ศูนย์กันยา
	4.67 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลเชียงเคี่ยน	0-5391-8086	0-5391-8086	155.700	ศูนย์มกรา

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
	อำเภอป่าแดด				
	4.68 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลป่าแดด	0-5376-1038	0-5376-1038	162.550	จอมคีรี
	4.69 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลป่าแงะ	0-5365-4126	0-5365-4126	162.550	ถ้าผา
	4.70 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลสันมะค่า	0-5376-1599	0-5376-1599	162.525	แม่อิง
	4.71 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลศรีโพธิ์เงิน	0-5360-7212	0-5360-7212	162.525	ศรีโพธิ์เงิน
	4.72 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเทศบาลตำบลโรงช้าง	0-5376-1123	0-5376-1123	162.525	โรงช้าง
5	กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน 70 แห่ง ประกอบด้วย อำเภอเมืองเชียงราย				
	5.1 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่ข้าวต้ม	0-5370-6081	0-5370-6081	155.375	กู้ภัย อบต. แม่ข้าวต้ม
	5.2 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่กรณ์	0-5372-6368-9	0-5372-6369	162.975	ขุนกรณ์
	5.3 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ห้วยชมพู	0-5360-7454	0-5360-7454	155.050	ชมพู
	5.4 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ริมกก	0-5367-4418	0-5367-4418	150.445	ทรายกก
	5.5 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.รอบเวียง	0-5374-2687	0-5374-2687	154.600	พญา
	อำเภอแม่จัน				
	5.6 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่จัน	0-5366-0782	0-5366-0782	155.900	ดอยแก้ว
	5.7 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ป่าตึง	0-5318-0022-3	0-5318-0023	155.900	ป่าตึง
	5.8 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.สันทราย	0-5365-3267	0-5365-3267	155.900	สันทราย
	5.9 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ศรีคำ	0-5366-5073	0-5366-5073	155.900	ศรีคำ
	5.10 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.จอมสวรรค์	0-5366-4856	0-5366-4856	155.900	จอมสวรรค์

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
	อำเภอแม่สาย				
	5.11 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.เกาะช้าง	0-5367-5425	0-5367-5425	162.175	แม่ลาวก
	5.12 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ศรีเมืองชุม	0-5366-8469	0-5366-8469	155.650	ศรีเมืองชุม
	5.13 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.โป่งผา	0-5364-6627	0-5364-6627	156.650	โป่งผา
	5.14 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.โป่งงาม	0-5370-9582	0-5370-9582	155.650	เก้ายอด
	5.15 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.บ้านด้าย	0-5378-5009	0-5378-5009	155.550	บ้านด้าย
	5.16 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ห้วยไคร้	0-5376-3543	0-5376-3543	162.550	โพธิ์ทอง
	อำเภอแม่ฟ้าหลวง				
	5.17 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่ฟ้าหลวง	0-5376-7114	0-5376-7114	155.530	ศูนย์โทรทอง
	5.18 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.เทอดไทย	0-5373-0205	0-5373-0205	155.530	ศูนย์ตอยแสง
	5.19 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่สลองใน	0-5373-0322	0-5373-0322	155.530	ศูนย์ตอยฟ้า
	5.20 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่สลองนอก	0-5376-5129	0-5376-5129	155.530	ศูนย์สันติ
	อำเภอเวียงแก่น				
	5.21 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ป่อ	0-5391-8265	0-5391-8265	150.000	ผาตั้ง 04
	อำเภอแม่สรวย				
	5.22 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ท่าก้อ	0-5372-42178	0-5372-4218	162.175	ศูนย์ปลับปลา
	5.23 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่พริก	0-5378-6368	0-5378-6368	162.225	ศูนย์แม่พริก
	5.24 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.เจดีย์หลวง	0-5395-0631	0-5395-0631	-	-
	5.25 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.วาวี	0-5360-5950	0-5360-5950	-	-
	5.26 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ป่าแดด	0-5370-8480	0-5370-8480	153.333	ศูนย์ป่าแดด
	5.27 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ศรีถ้อย	0-5395-0063	0-5395-0063	162.250	ศูนย์ศรีถ้อย

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
	อำเภอพญาเม็งราย				
	5.28 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่เปา	0-5378-8000	0-5378-8000	162.225	ซงโค
	5.29 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่ต้า	0-5319-0551	0-5319-0551	162.000	ศูนย์เอ็มที (MT)
	5.30 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ตาดควัน	0-5319-4126	0-5319-4126	-	-
	อำเภอพาน				
	5.31 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.เมืองพาน	0-5372-1486	0-5372-1486	157.700	เมืองพาน
	5.32 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่ฮ้อ	0-5367-1588	0-5367-1588	157.700	แม่ฮ้อ
	5.33 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.เจริญเมือง	0-5373-8265	0-5373-8265	157.700	เจริญเมือง
	5.34 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ห้วยงิ้ว	0-5373-8333	0-5373-8333		
	5.34 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ห้วยงิ้ว	0-5363-5224	0-5363-5224	157.700	ห้วยงิ้ว
	5.35 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ป่าหุ้ง	0-5367-6468	0-5367-6468	157.700	ป่าหุ้ง
	5.36 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ม่วงคำ	0-5363-5227-8	0-5363-5228	157.700	ม่วงคำ
	5.37 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.สันกลาง	0-5377-0013	0-5377-0013	157.700	สันกลาง
	5.38 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ตอยงาม	0-5318-5628-9	0-5318-5629	157.700	ตอยงาม
	5.39 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ทรายขาว	0-5372-6396	0-5372-6396	157.700	ทรายขาว
	5.40 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ทานตะวัน	0-5395-7063	0-5395-7063	157.700	ทานตะวัน
	5.41 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่เย็น	0-5395-7070	0-5395-7070	157.700	แม่เย็น
	5.42 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ธารทอง	0-5366-6151	0-5366-6151	157.700	ธารทอง
	5.43 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.สันติสุข	0-5372-2238	0-5372-2238	157.700	สันติสุข
	5.44 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.เวียงห้า	0-5360-5164	0-5360-5164	157.700	เวียงห้า

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
	อำเภอเวียงเป้า				
	5.45 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.สันสลี	0-5378-2042	0-5378-2042	151.100	ศูนย์ใบโพธิ์
	5.46 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.เวียง	0-5364-8856	0-5364-8856	-	-
	5.47 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.บ้านโป่ง	0-5378-1989	0-5378-1989	152.500	ศูนย์เทวี
	5.48 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่เจดีย์	0-5378-9628	0-5378-9628	152.350	แม่เจดีย์
	5.49 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่เจดีย์ใหม่	0-5367-9085	0-5367-9085	162.150	ขุนโถ
	อำเภอเวียงเชียงรุ้ง				
	5.50 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ทุ่งก่อ	0-5395-3418	0-5395-3418	162.550, 157.550	ศูนย์ทุ่งก่อ
	5.51 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ดงมหาวัน	0-5317-2130	0-5317-2130	162.550, 157.550	ศูนย์ดงมหาวัน
	5.52 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ป่าซาง	0-5317-3661	0-5317-3661	162.550, 157.550	ศูนย์ป่าซาง
	อำเภอดอยหลวง				
	5.53 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.โชคชัย	0-5379-0147	0-5379-0147	155.890, 155.860	ศูนย์โชคชัย
	5.54 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ปงน้อย	0-5379-0042	0-5379-0042	155.890, 155.860	ศูนย์ปงน้อย
	5.55 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.หนองป่าก่อ	0-5318-1699	0-5318-1699	155.890, 155.860	ศูนย์หนองป่าก่อ
	อำเภอเวียงชัย				
	5.56 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ผางาม	0-5373-6016	0-5373-6016	155.320	จันผา
	อำเภอแม่ลาว				
	5.57 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ป่าก่อคำ	0-5377-8011	0-5377-8011	155.350	ศูนย์ป่าก่อคำ
	5.58 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.โป่งแพร่	0-5377-8249	0-5377-8249	155.350	ศูนย์โป่งแพร่
	5.59 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.บัวสลี	0-5367-3657	0-5367-3657	155.350	ศูนย์บัวสลี
	5.60 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.จอมหมอกแก้ว	0-5318-4101-2	0-5318-4102	155.350	ศูนย์จอมหมอกแก้ว

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
	อำเภอขุนตาล 5.61 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ต้า	0-5379-7149	0-5379-7149	162.550	ภูต้า
	อำเภอเชียงแสน 5.62 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ป่าสัก	0-5395-5541	0-5395-5541	162.525	ป่าสัก
	5.63 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ศรีดอนมูล	0-5395-5532	0-5395-5532	162.525	ช้างงู
	อำเภอเชียงของ 5.64 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ริมโขง	0-5391-8271	0-5391-8271	155.600	ริมโขง
	อำเภอเทิง 5.65 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.แม่ลอย	0-5317-8570	0-5317-8570	155.700	ศูนย์กุ่มภา
	5.66 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ศรีดอนไชย	0-5317-8076	0-5317-8076	155.700	ศูนย์มีนา
	5.67 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.หนองแรด	0-5395-4461	0-5395-4461	155.700	ศูนย์เมษา
	5.68 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ปล้อง	0-5395-4119	0-5395-4119	155.700	ศูนย์พฤษภา
	5.69 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.เวียง	0-5379-5691	0-5379-5691	151.600, 155.700	ศูนย์สิงหา
	5.70 กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย อบต.ดักเต่า	0-5318-9111	0-5318-9111	155.700	ศูนย์ตุลา
6	หน่วยทหารในพื้นที่ 6.1 จังหวัดทหารบกเชียงราย	0-5371-1202	0-5371-1202	151.400	วังคำ
	6.2 กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 17	0-5371-1205	0-5371-1205	156.100	เหนือเมฆ
	6.3 หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้า	0-5375-8589	0-5375-8589	151.900	จอมยุทธ
	6.4 ตชด.327	0-5377-1880	0-5377-1880	152.45	ทัพช้าง
	6.5 นพค.35	0-5395-3051	0-5395-3051	168.200	ม้าขาว

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
7	โรงพยาบาลจังหวัด/อำเภอ				
	7.1 รพ.เชียงรายประชาชนุเคราะห์ ศูนย์นเรนทรเชียงราย	0-5371-1300	0-5371-3044	155.375 154.925	เชียงรายศูนย์ นเรนทรเชียงราย
	7.2 โรงพยาบาลค่ายเม็งรายมหาราช	0-5371-7649-51	0-5371-7651	155.375	ค่ายเม็งราย
	7.3 โรงพยาบาลเกษมราษฎร์ศรีบุรินทร์	0-5371-7499, 0-5391-0999	0-5315-3233	143.350	ศรีบุรินทร์
	7.4 โรงพยาบาลโอเวอร์บรีค	0-5371-1366, 0-5371-5830-4	0-5371-6755	155.375	โอเวอร์บรีค
	7.5 โรงพยาบาลสมเด็จพระญาณสังวร	0-5360-3123	0-5360-3120	155.375	สมเด็จพระ
	7.6 โรงพยาบาลเวียงเชียงรุ้ง	0-5395-317-8	0-5395-3139	155.375	เวียงเชียงรุ้ง
	7.7 โรงพยาบาลแม่ลาว	0-5360-3100-19	0-5360-3111	155.375	แม่ลาว
	7.8 โรงพยาบาลแม่ฟ้าหลวง	0-5373-0357-8	0-5373-0191	154.975	แม่ฟ้าหลวง
	7.9 โรงพยาบาลขุนตาล	0-5360-6221-2	0-5360-6220	155.375	ขุนตาล
	7.10 โรงพยาบาลเวียงแก่น	0-5360-8146	0-5360-3150	153.725	เวียงแก่น
	7.11 โรงพยาบาลพญาเม็งราย	0-5379-9124, 0-5379-9033	0-5379-9033	155.375	พญาเม็งราย
	7.12 โรงพยาบาลเวียงป่าเป้า	0-5378-1342-3	0-5364-9058	155.375	เวียงป่าเป้า
	7.13 โรงพยาบาลแม่สรวย	0-5378-0663, 0-5378-6017		154.975	แม่สรวย
	7.14 โรงพยาบาลแม่สาย	0-5373-1300-1	0-5373-1301	153.725	แม่สาย
	7.15 โรงพยาบาลเชียงแสน	0-5377-7035, 0-5377-7017	0-5377-7035	155.375	เชียงแสน
	7.16 โรงพยาบาลแม่จัน	0-5377-1300, 0-5377-1056	0-5366-0961	154.975	แม่จัน
	7.17 โรงพยาบาลป่าแดด	0-5365-4479-80	0-5365-4480	155.375	ป่าแดด
	7.18 โรงพยาบาลพาน	0-5372-1345-6	0-5372-1346	155.375	พาน
	7.19 โรงพยาบาลเทิง	0-5379-5466, 0-5379-5259	0-5379-5466	155.375	เทิง
	7.20 โรงพยาบาลเชียงของ	0-5379-1206-7	0-5379-1207	155.375	เชียงของ

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
8	สถานีตำรวจภูธรจังหวัด/อำเภอ				
	8.1 ตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย	0-5371-8118	0-5371-1437	152.700	เชียงราย
	8.2 สภ.เมืองเชียงราย	0-5371-8028	0-5374-4572	153.450	เมืองเชียงราย
	8.3 จราจร	0-5371-8028	0-5371-8028	155.400	เมืองเชียงราย
	8.5 สภ.แม่จัน	0-5377-1444	0-5377-1444	153.525	แม่จัน
	8.6 สภ.แม่สาย	0-5373-1444	0-5373-1444	153.100	แม่สาย
	8.7 สภ.เชียงแสน	0-5377-7111	0-5377-7111	153.505	เชียงแสน
	8.8 สภ.เชียงของ	0-5379-1426	0-5379-1426	152.650	เชียงของ
	8.9 สภ.เทิง	0-5379-5405	0-5379-5403	152.800	เทิง
	8.10 สภ.เวียงป่าเป้า	0-5378-1466	0-5378-1466	152.500	เวียงป่าเป้า
	8.11 สภ.แม่สรวย	0-5378-6004	0-5378-6004	152.575	แม่สรวย
	8.12 สภ.พาน	0-5372-1515	0-5372-1515	152.925	พาน
	8.13 สภ.ป่าแดด	0-5376-1012	0-5376-1012	153.525	ป่าแดด
	8.14 สภ.เวียงชัย	0-5376-9237	0-5376-9237	152.950	เวียงชัย
	8.15 สภ.พญาเม็งราย	0-5379-9112	0-5379-9112	152.500	พญาเม็งราย
	8.16 สภ.เวียงแก่น	0-5360-8081	0-5360-8081	152.575	เวียงแก่น
	8.17 สภ.แม่ฟ้าหลวง	0-5376-7109	0-5376-7109	152.800	แม่ฟ้าหลวง
	8.18 สภ.ขุนตาล	0-5378-0016	0-5378-0016	152.700	ขุนตาล
	8.19 สภ.แม่ลาว	0-5377-8191	0-5377-8191	152.675	แม่ลาว
	8.20 สภ.เวียงเชียงรุ้ง	0-5395-3155	0-5395-3155	153.200	เวียงเชียงรุ้ง
	8.21 สภ.ดอยหลวง	0-5379-0090	0-5379-0090	152.550	ดอยหลวง
	8.22 สภ.เกาะช้าง	0-5367-5685	0-5367-5694	152.500	เกาะช้าง
	8.23 สภ.แม่เจดีย์	0-5378-9508	0-5378-9254	152.350	แม่เจดีย์
	8.24 สภ.บุญเรือง	0-5378-3445	0-5378-3445	152.700	บุญเรือง
	8.25 สภ.แม่ยาว	0-5373-7181	0-5373-7444	152.700	แม่ยาว
	8.26 สภ.บ้านแซว	0-5318-2275	0-5360-7541	152.700	บ้านแซว
	8.27 สภ.แม่ฮ้อ	0-5367-1600	0-5367-1600	152.800	แม่ฮ้อ
	8.28 สถานีตำรวจทางหลวง 5 กองกำกับการ 5 (พะเยา)	0-5441-0555	0-5441-0555	151.000	ทางหลวง เชียงราย/แม่จัน

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
9	หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ				
	9.1 ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงราย	0-5315-0155	0-5371-6890	162.125	นางนวล (หลัก)
		0-5371-6890		162.200	นางนวล (รอง)
	9.2 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย	0-5391-0300	0-5391-0345	155.375	เชียงราย 1
	9.3 แขวงทางหลวงเชียงรายที่ 2	0-5488-3515	0-5488-3511	153.500	537 (เชียงราย 2)
	9.4 สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงราย	0-5315-2034	0-5315-2034	167.700	ราชรถ
	9.5 โครงการชลประทานเชียงราย	0-5371-9347	0-5371-3679	139.100	เชียงราย
	9.6 องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	0-5317-5333	0-5317-5340	155.970	-
	9.7 เทศบาลนครเชียงราย	0-5371-1333	0-5371-3272	162.550	ตอยตอง
	9.8 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงราย	0-5377-4284	0-5371-1399	163.500	ไฟฟ้าเชียงราย
9.9 การประปาส่วนภูมิภาคสาขาเชียงราย	0-5371-1655	0-5371-3008	150.675	-	
10	องค์กรภาคเอกชน/มูลนิธิ/องค์กรสาธารณกุศล				
	10.1 สมาคมศิริกรรณ์เชียงรายบรรเทาสาธารณภัย	0-5371-2218	0-5371-2218	156.700	ศูนย์ศิริกรรณ์
	10.2 มูลนิธิสยามรวมใจ (ปู่อินทร์) เชียงราย	08-4378-9534	-	158.275	สยามรวมใจ
	10.3 มูลนิธิสยามรวมใจ (ปู่อินทร์) แม่สาย	0-5373-4100	0-5373-4100	158.275	-
	10.4 มูลนิธิสยามรวมใจ (ปู่อินทร์) เชียงของ	08-9431-3006	-	152.650	-
				155.600	
	10.5 สมาคมแสงธรรมสาธารณกุศล	0-5371-3669	0-5371-3669	245.825	แสงธรรม
	10.6 มูลนิธิพรหมวิหาร	0-5373-1100	0-5373-1100	158.080	-
				153.100	
	10.7 กู้ภัยจอมจันท์	0-5372-6368-9	0-5372-6368-9	162.89	-
	10.8 มูลนิธิเมืองพานสงคราม (กู้ภัยพน)	0-5372-3265	0-5372-3265	-	-
	10.9 กู้ภัยทัพยาญ	08-9701-6371	-	-	-
	10.10 กู้ชีพ-กู้ภัยบัวสลี เชียงราย	08-4613-4964	-	154.925	-
	10.11 หน่วยกู้ภัยสยามรวมใจแม่ลาว	0-5341-2466	0-5341-2466	-	-
	10.12 กู้ภัยสยามรวมใจ เวียงป่าเป้า	0-5378-9105	0-5378-9105	-	-
	10.13 เครือข่ายวิทยุสมัครเล่นช่อง 40-79	-	-	144.975	-
10.15 กู้ภัยปิยะมิตรแม่สาย	0-5373-4100	-	153.100	กู้ภัยปิยะมิตร	
10.16 กู้ภัยตอยตุง	0-5376-3199	-	153.100	กู้ภัยตอยตุง	

หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน

ลำดับที่	หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
1	กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	1784
เบอร์โทรฉุกเฉินเกี่ยวกับโควิด-19		
2	กรมการแพทย์	1668
3	สำนักงานหลักประกันสุขภาพ	1330
4	สายด่วนสุขภาพจิต	1323
5	ศูนย์บริการข้อมูลสอบถามติดตามสถานการณ์โควิด-19	1111
6	กรมควบคุมโรค	1422
7	สำนักงานประกันสังคม	1506
8	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	1556
9	กรมการคำภายใน	1569
เบอร์โทรฉุกเฉินด้านการแพทย์		
10	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ	1669
11	เมื่อพบเจออุบัติเหตุทางน้ำ	1196
12	หน่วยแพทย์กู้ชีวิต วชิรพยาบาล	1554
13	แจ้งอุบัติเหตุ โรงพยาบาลตำรวจ	1691
เบอร์ฉุกเฉินเหตุควั่นเหตุร้าย		
14	ติดต่อแจ้งเหตุเจ้าหน้าที่ตำรวจ	191
15	ภัยพิบัติแห่งชาติ	192
16	ศูนย์วิทยุพระราม (เพื่อแจ้งอัคคีภัย/สัตว์ร้ายบุกกรบ้าน)	199
17	มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง	1418
18	ตำรวจท่องเที่ยว (สายด่วนเหตุร้ายที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว)	1155
19	ศูนย์ปราบขโมยรถ	1192
20	ตำรวจทางหลวง	1193
21	กองปราบ (สายด่วนแจ้งเหตุอาชญากรรมคดีร้ายแรงเป็นภัยต่อประเทศ)	1195
22	ศูนย์ประชาบดี (เพื่อแจ้งบุคคลสูญหาย)	1300
เบอร์โทรฉุกเฉินเกี่ยวกับการเดินทาง		
23	กรมทางหลวงชนบท (ติดต่อเรื่องท้องถนนเฉพาะพื้นที่ต่างจังหวัด)	1146
24	ศูนย์ควบคุมและสั่งการจราจรตำรวจ	1197
25	สวท. FM91 (รายงานสภาพจราจรและแจ้งเหตุควั่นบนท้องถนน)	1644
26	ศูนย์ปลอดภัยคมนาคม (ศูนย์ประสานภารกิจด้านความปลอดภัยระบบการขนส่ง)	1356
27	การรถไฟแห่งประเทศไทย (สอบถามสายรถไฟทั่ว และอื่นๆ)	1690
28	กรมการขนส่งทางบก	1584
29	สายด่วนกรมทางหลวง	1586
30	การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	1543
31	วิทยุร่วมด้วยช่วยกัน (เครือข่ายอาสาสมัคร)	1677
32	บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.)	1490

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดพะเยา

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	เบอร์โทร	มือถือ	เชี่ยวชาญด้าน
1	นางวนิดา เชื้อเมืองพาน	ชนสงจังหวัดพะเยา	สนง.ชนสงจังหวัดพะเยา	0-5448-1909	06-5504-5976/08-9704-9888	คมนาคม
2	นายพูนศักดิ์ เมาระราชิ	ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงพะเยา	แขวงทางหลวงพะเยา	0-5443-1076	08-1886-1563	คมนาคม
3	นายธีระพงษ์ มีศรี	ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชนบทพะเยา	แขวงทางหลวงชนบทพะเยา	0-5488-7070	08-4373-4069	คมนาคม
4	น.ส.จรัส มูลเมือง	สดีติจังหวัดพะเยา	สนง.สดีติจังหวัดพะเยา	0-5444-9620	09-0980-4234	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5	นายนิมิตร ปิ่นธานี	ผู้จัดการการประสานภูมิภาคสาขาพะเยา	การประสานภูมิภาคสาขาพะเยา	0-5443-1090	-	สาธารณูปโภค
6	นายสุทิน แก้วประเสริฐ	ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา	0-5444-9524	-	สาธารณูปโภค
7	ว่าที่ ร.ต.สกุลชาย นาคสัง	โทรศัพทจังหวัดพะเยา	บมจ.โทรคมนาคมแห่งชาติ	0-5448-3995	08-7317-7545	สาธารณูปโภค
8	นายสุวัฒน์ อลาด	หน.ผ.บริหารและเผยแพร่วิชาการ	เทศบาลตำบลเชียงคำ	0-5445-2207	-	ผจญเพลิง
9	นายสันต์ แสนจิตร	นักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อบต.แม่่นาเรือ	0-5442-3002	08-1951-9046	ผจญเพลิง
10	นายศร สุขสะอาด	หน.สนง.ป.ก.จ.พย.	สนง.ป.ก.จ.พย.	0-5444-9644	08-9969-6748	การจัดการในภาวะฉุกเฉิน
11	นางรัชณี เวชสิทธิ์	สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จ.พย.	สนง.สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จ.พย.	0-5444-9551-3	08-1884-6703	สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
12	นางจิตติมา กรือารี	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จ.พย.	สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จ.พย.	0-5444-9658	06-5729-2437	สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
13	พลตรี สมเดจเดนม์ ภัคติบรรณดิษฐ์	ผู้บัญชาการกรมชลประทานบกที่ 34	กองบัญชาการกรมชลประทานบกที่ 34	0-5443-1230	081-0252215	การสนับสนุนทรัพยากรทางทหาร
14	นายแพทย์เอกชัย คำลือ	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพะเยา	สนง.สาธารณสุขจังหวัดพะเยา	0-5440-9199	-	การแพทย์และสาธารณสุข
15	นายแพทย์ธีรชัย ปานทอง	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพะเยา	โรงพยาบาลพะเยา	0-5440-9300	09-0519-6614	การแพทย์และสาธารณสุข
16	นายสุวัฒน์ อลาด	หน.ผ.บริหารและเผยแพร่วิชาการ	เทศบาลตำบลเชียงคำ	0-5445-2207	-	การค้นหาและกู้ภัย
17	นายสันต์ แสนจิตร	นักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อบต.แม่่นาเรือ	0-5442-3002	08-1951-9046	การค้นหาและกู้ภัย
18	นายพงษ์เกษม โพธิ์แก้ว	อุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา	0-5444-9643 (กลาง)	08-1643-3022	สารเคมีวัตถุอันตรายและกัมมันตรังสี
19	นายเจษฎา เงินทอง	ผอ.สนง.ทสจ.พะเยา	สนง.ทสจ.พะเยา	0-5488-7112	08-1752-0557/ปจต.	สารเคมีวัตถุอันตรายและกัมมันตรังสี
20	พลตรี สมเดจเดนม์ ภัคติบรรณดิษฐ์	ผู้บัญชาการกรมชลประทานบกที่ 34	กองบัญชาการกรมชลประทานบกที่ 34	0-5443-1230	081-0252215	สารเคมีวัตถุอันตรายและกัมมันตรังสี
21	พ.ต.ท.โพธิ์นทร์ แสงแก้ว	หน.พิสูจน์หลักฐานจังหวัดพะเยา	สนง.พิสูจน์หลักฐานจังหวัดพะเยา	0-5448-2311	-	สารเคมีวัตถุอันตรายและกัมมันตรังสี
22	นายวิภาคย์ มะลิขาว	วิศวกรปฏิบัติการ	สำนักงานพลังงาน จ.พะเยา	0 5448 0850	09-9930-6340	สารเคมีวัตถุอันตรายและกัมมันตรังสี
23	นางอศิณีญา บุชบาแย้ม	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา	0-5444-9626	08-3950-9656	การเกษตร
ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	เบอร์โทร	มือถือ	เชี่ยวชาญด้าน
24	นายวิวัฒน์ ปราบมภ์	ประมงจังหวัดพะเยา	สนง.ประมงจังหวัดพะเยา	0-5443-1420	09-0224-3975	การเกษตร
25	นายสมบัติ ศุภประภากร	ปศุสัตว์จังหวัดพะเยา	สนง.ปศุสัตว์จังหวัดพะเยา	0-5443-1322	08-5660-9846(ปจต.)	การเกษตร
26	นายสวัสดิ์ กะรัตน์	เกษตรจังหวัดพะเยา	สนง.เกษตรจังหวัดพะเยา	0-5488-7050	-	การเกษตร
27	นางศศิธร สรณถาวรกุล	พลังงานจังหวัดพะเยา	สนง.พลังงานจังหวัดพะเยา	0-5448-0850	08-1174-7915	พลังงาน
28	นายวิภาคย์ มะลิขาว	วิศวกรปฏิบัติการ	สำนักงานพลังงาน จ.พะเยา	0 5448 0850	09-9930-6340	พลังงาน
29	นายภคิตติธม์ หนันไชย	นายช่างเทคนิคปฏิบัติงาน	สำนักงานพลังงาน จ.พะเยา	0 5448 0850	06-1352-5195	พลังงาน
30	พล.ต.ฉ.วรากร อยู่อย่างโท	ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพะเยา	ตำรวจภูธรจังหวัดพะเยา	0-5443-1401-4	08-6816-1199	รักษาความสงบเรียบร้อย
31	ว่าที่ร้อยตรี กรกฎ ประเสริฐวงษ์	ปลัดจังหวัดพะเยา	ที่ทำการปกครอง จ.พะเยา	0-5444-9628	08-9956-9719	รักษาความสงบเรียบร้อย
32	นางฉวีวรรณ ทองกร	คลังจังหวัดพะเยา	สนง.คลังจังหวัดพะเยา	0-5444-9564-5	08-1133-8368	การฟื้นฟูเศรษฐกิจ การศึกษา และวัฒนธรรม
33	นางศุภมิตร เติงเฒ	พาณิชย์จังหวัดพะเยา	สนง.พาณิชย์จังหวัดพะเยา	0-5443-1636	08-1973-0017	การฟื้นฟูเศรษฐกิจ การศึกษา และวัฒนธรรม
34	น.ส.ประไพพร อุทธิยา	ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	สนง.ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	0-5407-9872-3	06-1421-4530	การฟื้นฟูเศรษฐกิจ การศึกษา และวัฒนธรรม
35	นายไสว ไชยเมือง	วัฒนธรรมจังหวัดพะเยา	สนง.วัฒนธรรมจังหวัดพะเยา	0-5448-5781	08-9961-8762	การฟื้นฟูเศรษฐกิจ การศึกษา และวัฒนธรรม
36	นายสมชาย จำปารัตน์	ผอ.สนง.พระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา	สนง.พระพุทธศาสนา จ.พะเยา	0-5448-0163	08-0071-8976	การฟื้นฟูเศรษฐกิจ การศึกษา และวัฒนธรรม
37	-	นายด่านพรมแดนบ้านฮวก	ด่านพรมแดนบ้านฮวก	-	-	การต่างประเทศ
38	พ.ต.ต.สุภัส พรหมเฒ่า	สารวัตรตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดพะเยา	ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดพะเยา	0-5443-0880	09-0323-5151	การต่างประเทศ
39	นายบุญฤทธิ์ สมศักดิ์	ประชาสัมพันธ์จังหวัดพะเยา	สนง.ประชาสัมพันธ์ จ.พะเยา	0-5444-9704	-	การประชาสัมพันธ์และการจัดการข้อมูลข่าวสาร
40	นายเจษฎา เงินทอง	ผอ.สนง.ทสจ.พะเยา	สนง.ทสจ.พะเยา	0-5488-7112	08-1752-0557/ปจต.	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
41	นายสุพจน์ ด้อยดา	ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรน้ำ	สนง.ทสจ.พะเยา	0-5488-7112	08-9851-4587	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
42	นายเอกชัย สีตีสสาร	ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรธรรมชาติ	สนง.ทสจ.พะเยา	0-5488-7112	-	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
43	นายปริญญา โคภักดิญญู	ผู้อำนวยการส่วนสิ่งแวดล้อม	สนง.ทสจ.พะเยา	0-5488-7112	-	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
44	น.ส.ธนัญญา แสนคำวงษา	ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ	สนง.ทสจ.พะเยา	0-5488-7112	-	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
45	นางฉวีวรรณ ทองกร	คลังจังหวัดพะเยา	สนง.คลังจังหวัดพะเยา	0-5444-9564-5	08-1133-8368	งบประมาณและการบริการ
46	นางนิตธา วงหม้อแก้ว	เสมียนตราจังหวัดพะเยา	ที่ทำการปกครอง จ.พะเยา	0-5444-9595	08-1753-3972	งบประมาณและการบริการ

บัญชีรายชื่อบุคลากรหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน บูรณาการระหว่างหน่วยงาน จังหวัดพะเยา

ส่วนราชการ	วิทยุสื่อสาร		หมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร		หมายเลขโทรศัพท์มือถือ
	นามเรียกขาน	ความถี่	หมายเลขโทรศัพท์	โทรสาร	
ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา	อินทรี 1	162.600 162.200	0-5444-9555	0-5444-9555	08-9201-9955 (ปจต.)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา (ด้านเศรษฐกิจและสังคม)	อินทรี 2	162.600 162.200	0-5444-9519	0-5444-9588	08-9203-3966 (ปจต.)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา (ด้านความมั่นคงและสิ่งแวดล้อม)	อินทรี 3	162.600 162.200	0-5444-9590	0-5444-9588	06-1412-1441 (ปจต.)
รอง.ผอ.กอ.รมน.จังหวัดพะเยา			0-5444-9685	0-5444-9685	-
ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 34	มาลัย 01	152.425	0-5443-1230	0-5443-1999	-
รองผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 34	มาลัย 02				09-7939-4545
เสนาธิการมณฑลทหารบกที่ 34	มาลัย 04				092-5044416
ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 17	ยอดเมือง	159.925	0-5448-2780	0-5443-1582	08-1885-6081
ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 4 กรมทหารราบที่ 1	ชนแดน	159.975	0-5445-1657	0-5445-4081	08-1472-1515
ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 17	ราชา	150.740	0-5443-1588-9	0-5443-1588-9	08-8268-6523
ผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 31 (เชียงคำ)	นคร ขุนวัง	150.950 152.025	0-5488-4589	0-5488-4589	-
ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการประสานงาน โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ ต่อยยาว/ ตอยผาหม่น/ตอยผาจี			0-5443-1230	0-5443-1999	-
สัสดีจังหวัดพะเยา			0-5444-9587	0-5444-9587	081-7163537
ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพะเยา	พะเยา	152.900	0-5448-2252	0-5448-2254	06-3542-6914
ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32	เทวราช	153.350	0-5448-2252	0-5448-2254	
สารวัตรสถานีตำรวจทางหลวง 5			0-5448-2000	0-5448-2000	08-1972-7000
หัวหน้าตำรวจสันติบาลจังหวัดพะเยา			054-887274-5	054-887274-5	08-1112-9404
หัวหน้าพิสูจน์หลักฐานจังหวัดพะเยา			0-5448-1255		09-4638-9911
สารวัตรตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดพะเยา			0-5448-2311	0-5448-2311	-
ปลัดจังหวัดพะเยา	อินทรี	162.600 162.200	054-449548	-	08-9956-9719 (ปจต.)
หัวหน้าสำนักงานจังหวัดพะเยา	สิงห์ทอง	153.775	0-5444-9589	0-5444-9588	08-9203-4236 (ปจต.)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพะเยา	พะเยา 1	155.725	0-5440-9104 0-5440-9158	0-5440-9108 0-5440-9198	-
โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพะเยา			0-5488-7075	0-5488-7074	09-3136-9721

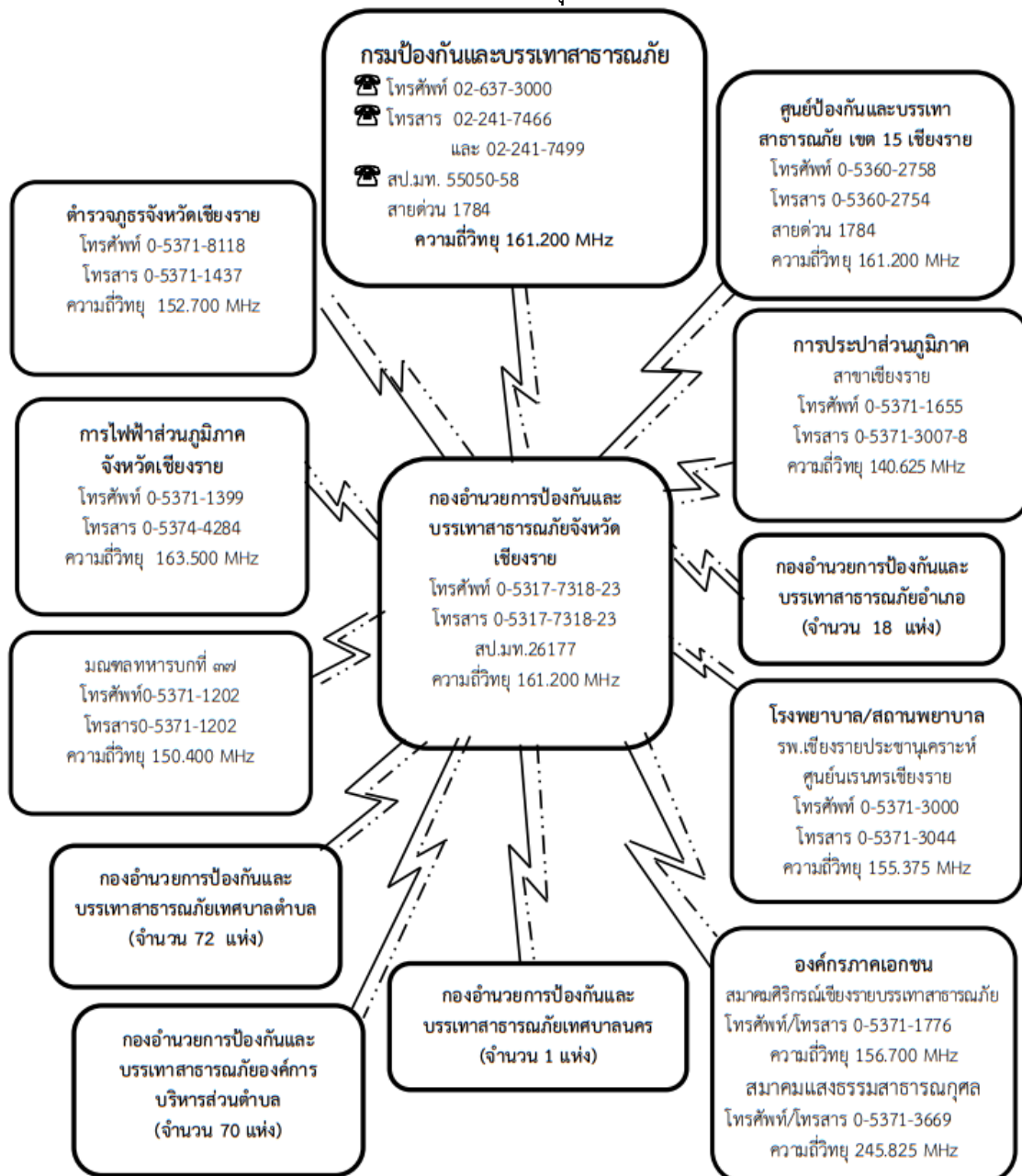
ส่วนราชการ	วิทยุสื่อสาร		หมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร		หมายเลข โทรศัพท์มือถือ
	นามเรียกขาน	ความถี่	หมายเลข โทรศัพท์	โทรสาร	
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพะเยา			0-5443-1417 ต่อ 108 0-5443-1130	0-5443-1417 0-5443-1130	-
ท้องถิ่นจังหวัดพะเยา			0-5444-9623-4	0-5444-9623 ต่อ 18	08-9956-1159 (ปจต.)
พัฒนาการจังหวัดพะเยา			0-5444-9543	0-5444-9544	08-4874-0586(ปจต.)
ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 15 เชียงราย	นิรภัย	166.475	0-5360-2753, 9	0-5360-2754,8	08-9920-1602 (ปจต.)
หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา	ปก.พะเยา	161.475	0-5444-9644	0-5444-9644	08-9969-6748 (ปจต.)
ประชาสัมพันธ์จังหวัดพะเยา			0-5444-9704	0-5444-9704	-
ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา			0-5488-7112	0-5488-7113	08-1752-0557 (ปจต.)
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา			0-5441-1146-7	0-54441-1147	06-5729-2437 (ปจต.)
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา			0-5444-9626	0-5444-9626	08-1960-4226(ปจต.)
ประมงจังหวัดพะเยา			0-5443-1420	0-5448-2332	09-0224-3975
ปศุสัตว์จังหวัดพะเยา			0-5443-1322	0-5443-1500	08-5660-9846(ปจต.)
เกษตรจังหวัดพะเยา			0-5488-7050	0-5488-7051	-
คลังจังหวัดพะเยา			0-5444-9564-5	0-5444-9563	-
ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา			0-5441-3694	0-5441-3695	08-4874-6126
ขนส่งจังหวัดพะเยา			0-5443-1111	0-5448-1909	-
ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงพะเยา			0-5443-1076	0-5443-1190	08-1886-1563
ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงชนบทพะเยา			0-5488-7070	0-5488-7073	08-1864-8198
ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา			0-5441-3694	0-5441-3695	08-4874-6126
หัวหน้าสถานีอุตุนิยมวิทยาพะเยา			0-5443-1461	0-5443-1461	-
สถิติจังหวัดพะเยา			0-5444-9620	0-5444-9621	09-098064234 (ปจต.)
พาณิชย์จังหวัดพะเยา			0-5443-1636	0-5448-1753	08-1973-0017 (ปจต.)
แรงงานจังหวัดพะเยา			0-5444-9515-6	0-5444-9515	08-9850-9829(ปจต.)
สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพะเยา			0-5444-9551-3	0-5444-9551	08-1884-6703 (ปจต.)
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา			0-5448-0163	0-5448-4839	08-1716-9991(ปจต.)
วัฒนธรรมจังหวัดพะเยา			0-5448-5781	0-5448-5783	-
อุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา			0-5444-9643 (กลาง)	0-5444-9641	-

ส่วนราชการ	วิทยุสื่อสาร		หมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร		หมายเลข โทรศัพท์มือถือ
	นามเรียกขาน	ความถี่	หมายเลข โทรศัพท์	โทรสาร	
พลังงานจังหวัดพะเยา			0-5448-0850	0-5448-0849	-
ศึกษาธิการจังหวัดพะเยา			0-5407-9872-3	-	06-2593-4701
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา			0-5448-1537	0-5448-1537	-
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1			0-5488-7201	0-5488-7202	08-1960-5766 (ปัจต)
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2			0-5442-1151กลาง	0-5442-1186	08-1884-0271
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพะเยา	พะเยาศูนย์	155.725	0-5440-9300 ต่อ 1001-0-5440-9366	0-5440-9330	-
อ.โรงพยาบาลค่ายขุนเจียงธรรมมิกราช จังหวัดทหารบกพะเยา			0-5448-2778	0-5448-2777	08-1699-6568
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงคำ			0-5440-9000	0-5441-6615	-
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลแม่ใจ			0-5440-9600-3	0-5440-9604	08-9759-1364
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลดอกคำใต้			0-5440-9500	0-5449-1507	08-9631-7110
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุน			0-5440-9200	0-5440-9203	08-9855-3602
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปง			0-5449-7255	0-5442-9510	08-9552-2292
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงม่วน			0-5449-5018	0-5449-5018	08-0672-1945
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา	คชสิทธิ์	168.725	0-5440-9411	0-5443-1222	-
รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา			0-5440-9400-3 ต่อ 230	0-5443-1222	08-9050-5150 และ 08-1855-8583
ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา			0-5440-9414 0-5440-9400-3	0-5440-9419	08-9953-3395
นายกเทศมนตรีเมืองพะเยา			0-5443-1350	0-5448-4070	08-8010-1191
นายกเทศมนตรีเมืองดอกคำใต้			0-5449-1490 ต่อ 12	0-5449-1537	08-9951-8584
อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา			0-5446-6666	0-5446-6700	08-1887-7569
นายกเหล่ากาชาดจังหวัดพะเยา			0-5448-2298	0-5448-2298	09-3310-8228
สถานีกาชาดที่ 3 เชียงใหม่			0-5323-5161	0-5323-5161	
โทรศัพท์จังหวัดพะเยา			0-5448-3995	0-5448-2284	08-4595-1881
ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา			0-5444-9524 0-5444-9521-2	0-5444-9558	-
ผู้จัดการประปาส่วนภูมิภาคสาขาพะเยา			0-5443-1090 0-5441-1199	0-5448-1990	08-9189-6735
มูลนิธิสื่อชาวพะเยา					08-0133-7679

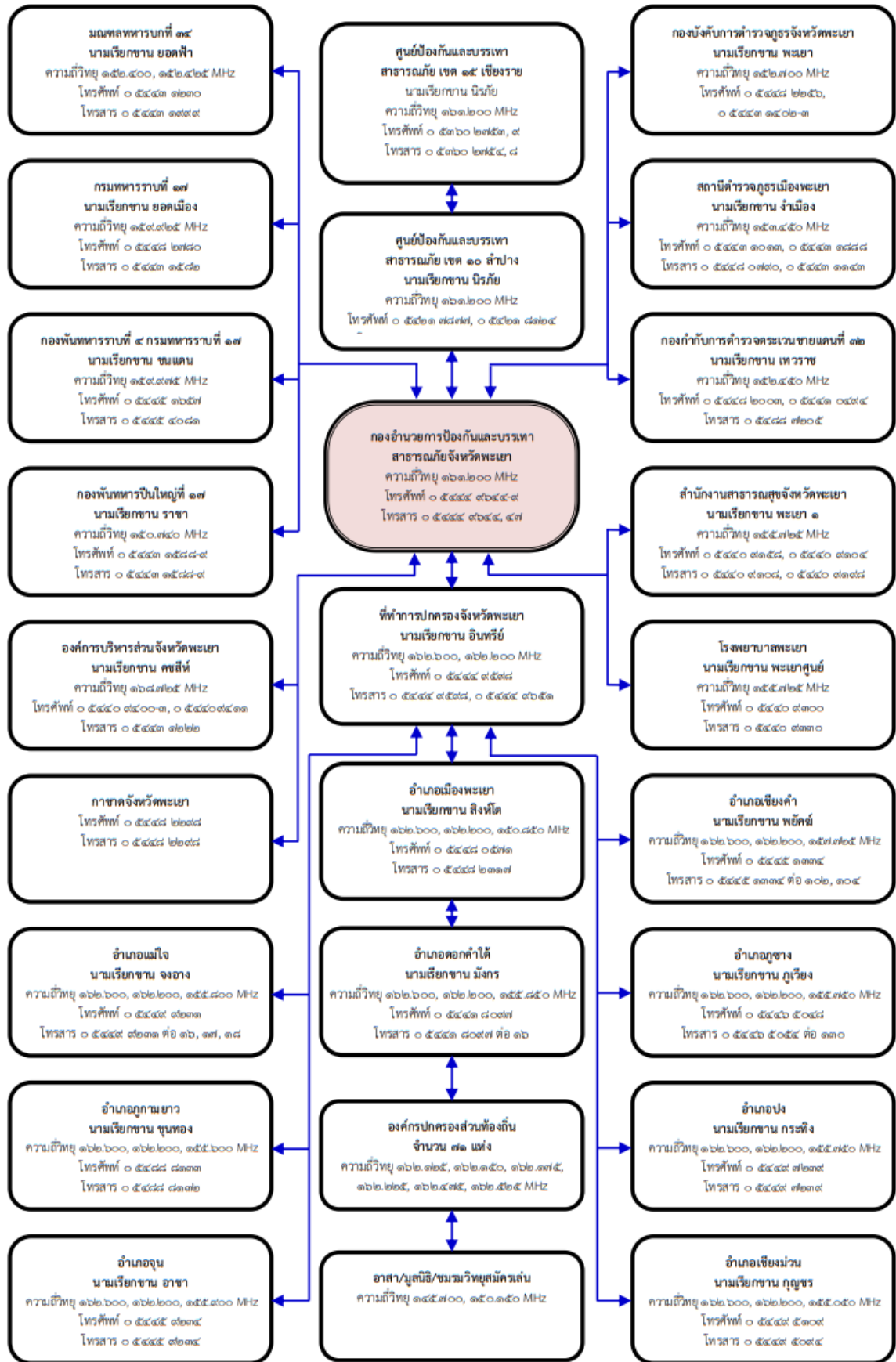
ส่วนราชการ	วิทยุสื่อสาร		หมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร		หมายเลข โทรศัพท์มือถือ
	นามเรียกขาน	ความถี่	หมายเลข โทรศัพท์	โทรสาร	
สยามรวมใจ (ปูอินทร์)					08-0132-9326
สมาคมกู้ภัยกลางพิทักษ์ชีพ					08-9855-7185
ประธานหอการค้าจังหวัดพะเยา			0-5448-3903	0-5448-3903	
ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา			0-5444-5078-82	0-5444-5083	08-9701-7999
ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดพะเยา			0-5488-7145	0-5488-7146	09-2246-8586 (ปัจจ.)

ผังการติดต่อสื่อสารและข่ายวิทยุสื่อสารจังหวัดเชียงราย

การติดต่อสื่อสารและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดพะเยา

ภาคผนวก

ข

พื้นที่เสี่ยงภัย บัญชีพื้นที่หนีภัย บัญชีอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่เกี่ยวข้อง
และการเตรียมการอพยพ

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย และดินโคลนถล่มจังหวัดเชียงราย

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	รวม	หมายเหตุ
1	เมืองเชียงราย	รอบเวียง	1,2,3	3	รวม 15 ตำบล 95 หมู่บ้าน
		ริมกก	5	1	
		ดอยฮาง	-	-	
		สันทราย	1,2,3,4,5,6,7,8,9	9	
		ห้วยชมภู	1,4,5,7	4	
		ท่าสาย	1,2,3,4,5,6,7,9,10,11,12,13	11	
		ท่าสุด	2,4,5,6,9	5	
		แม่กรณ์	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13	12	
		นางแล	7	1	
		แม่ยาว	1,2,9,10,11,12,13,15,18	9	
		บ้านตุ้ม	6,7,13,14,18	5	
		ดอยลาน	2,4,6,7,9,11,14,15,16,18,21	11	
		ป่าอ้อดอนชัย	1,2,3,5,14,15,16,17	8	
		แม่ข้าวต้ม	2,4,6,10,12,13,15,16,17,20,21	11	
ห้วยสัก	7,10,11,20,23	5			
2	เวียงป่าเป้า	สันสลี	1,4,5,6,7,8,9,10,11,13	12	รวม 7 ตำบล 59 หมู่บ้าน
		เวียง	1,2,3,5,6,7,8,9,10,11,12	11	
		บ้านโป่ง	1,2,3,5,6,7	6	
		ป่าจั่ว	1,2,3,12,13	5	
		เวียงกาหลง	2,3,4,5,9,10,11,12,13,14,15	11	
		แม่เจดีย์	2,7,8,9,11,13	6	
		แม่เจดีย์ใหม่	2,7,8,9,10,12,13,14	8	
3	เชียงของ	เวียง	2	1	รวม 7 ตำบล 50 หมู่บ้าน
		ศรี่ง	1-11	11	
		บุญเรือง	1-10	10	
		สถาน	1-16	2	
		ห้วยซ้อ	4,6-10,12-13	8	
		ศรีดอนชัย	2,4,6-10,12,14-16	11	
		ริมโขง	2,3,5-9	7	

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย และดินโคลนถล่มจังหวัดเชียงราย

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	รวม	หมายเหตุ
4	เทิง	เวียง	1,9,10,12,14,18	6	รวม 10 ตำบล 78 หมู่บ้าน
		จ้าว	3,9,14,15,16,18,24	7	
		ตำบลท่า	9,11,12,13,14,15,16,17,19,20,21,23,24,25	14	
		หงาว	3,4,5,12,13,14	6	
		ปล้อง	1,2,3,4,5,6,7,10,11	9	
		แม่ลอย	1,2,3,4,7,9,12	7	
		เชียงเคี่ยน	1,2,3,5,6,7,8,10	8	
		ศรีดอนไชย	1-10	10	
		หนองแรด	1,3,4,7	4	
		สันทรายงาม	1-7	7	
5	แม่จัน	ป่าตึง	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20	20	รวม 11 ตำบล 103 หมู่บ้าน
		ป่าซาง	1,4,5,6,7,8,9,10,11,13,14,15	12	
		แม่จัน	1,2,3,4,6,7,8,9,10,11,13,14	12	
		แม่คำ	3,4,7,9,11,14	6	
		ท่าข้าวเปลือก	1,2,4,5,6,7,8,9,10,11,12,14	12	
		จันจว้าใต้	3,4,5,6,7,8,9	7	
		จันจว้า	2,3,4,5,6,7,8,9,10	9	
		ศรีคำ	3,4,5,6,7,8,9	7	
		จอมสวรรค์	1,2,4,5,6,10	6	
		สันทราย	3,5,6,7,8,9	6	
แม่ไร่	1,4,5,6,7,9	6			
6	พาน	เจริญเมือง	1-22	22	รวม 15 ตำบล 125 หมู่บ้าน
		สันมะเค็ด	1-19	19	
		เมืองพาน	2,3,5,7,9,10,11,20,21,24	10	
		แม่อ้อ	1,2,3,4,5,7,8,11,12,14,15,16,18,20	14	
		ป่าหุ้ง	5,6,7,8,10,18	6	
		ห้วยงัม	1-13	13	
		ม่วงคำ	1,5,6,7,9,10,11,12,13,16,14,15,16,17	14	
		สันกลาง	2,3,10,12,18	5	
		ดอยงาม	5,7,10,11,13,14	6	
		ทรายขาว	-	-	
		ทานตะวัน	2,3,5,7	4	
		แม่เย็น	8	1	
		ธารทอง	-	-	
		สันติสุข	7,8,9	3	
		เวียงห้า	1-8	8	

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย และดินโคลนถล่มจังหวัดเชียงราย

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	รวม	หมายเหตุ
7	แม่ลาว	ดงมะตะ	13,17,18	3	รวม 4 ตำบล 25 หมู่บ้าน
		จอมหมอกแก้ว	-	-	
		บัวสลี	6,7,8,10,12	5	
		ป่าก่อดำ	1,2,3,7,8,9,10,12	8	
		โป่งแพร่	1,2,3,4,5,6,7,8,9	9	
8	แม่สรวย	แม่สรวย	5,6	2	รวม 7 ตำบล 42 หมู่บ้าน
		เจดีย์หลวง	4,5,6,7,11,12	6	
		ศรีถ้อย	4,5,6,9,10,11	6	
		ป่าแดด	9,11,12,15,16,21	6	
		แม่พริก	4,5,6	3	
		ท่าก้อ	8,9,15,16,17,18,19,23,24,25	10	
		วาวี	3,4,9,10,12,14,17,19,21	9	
9	ป่าแดด	ป่าแดด	3,7,9,10	4	รวม 3 ตำบล 12 หมู่บ้าน
		ป่าแงะ	5,7,8,15	4	
		สันมะค่า	1,3,4,7	4	
		โรงช้าง	-	-	
		ศรีโพธิ์เงิน	-	-	
10	เวียงชัย	เวียงชัย	1,10	2	รวม 5 ตำบล 38 หมู่บ้าน
		เวียงเหนือ	1,2,8,9	4	
		เมืองชุม	1,2,3,4,8,9,10,11	8	
		ผางาม	1-15	15	
		ดอนศิลา	5,7,8,9,10,13,14,15,16	9	
11	เชียงแสน	บ้านแซว	4,9,11,12,13	5	รวม 6 ตำบล 42 หมู่บ้าน
		ป่าสัก	1,2,3,4,5,6,7,8,10,11,12	11	
		ศรีดอนมูล	1,5,6,7,8,12	6	
		เวียง	1	1	
		แม่เงิน	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	12	
		โยนก	1,2,3,4,5,7,8	7	
12	แม่ฟ้าหลวง	แม่สลองใน	1-27	27	รวม 4 ตำบล 56 หมู่บ้าน
		เทอดไทย	1,2,3,4,7,8,10,12,16	9	
		แม่ฟ้าหลวง	1-19	19	
		แม่สลองนอก	11	1	
13	พญาเม็งราย	แม่เปา	5,7,17	3	รวม 2 ตำบล 4 หมู่บ้าน
		เม็งราย	-	-	
		ไม้ยา	-	-	
		แม่ต้า	-	-	
		ตาดควีน	4	1	

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย และดินโคลนถล่มจังหวัดเชียงราย

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่ที่	รวม	หมายเหตุ
14	ขุนตาล	ต้า	-	-	รวม
		ป่าตาล	-	-	1 ตำบล
		ยางหอม	13	1	1 หมู่บ้าน
15	เวียงแก่น	ม่วงยาย	1,2,3,4,5,6,7	7	รวม
		ห้วยงาว	1,2,3,4,5,6	6	4 ตำบล
		ท่าข้าม	1,2,3,4,5	5	31 หมู่บ้าน
		ปอ	1,2,3,4,5,6,7,9,10,11,12,13,14	13	
16	เวียงเชียงรุ้ง	ทุ่งก่อ	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,15	13	รวม
		ดงมหาวัน	2,3,4,6,7,8,9,10,11	9	3 ตำบล
		ป่าซาง	3,4,5,14,15	5	27 หมู่บ้าน
17	แม่สาย	แม่สาย	1,2,3,4,5,7,10,13	8	รวม
		เกาะช้าง	1-13	13	8 ตำบล
		โป่งงาม	1,3,4,6,9,10,11,12	8	71 หมู่บ้าน
		ห้วยไคร้	1-11	11	
		เวียงพางคำ	1,6,7	3	
		ศรีเมืองชุม	1,2,3,4,5,6,7,9	8	
		โป่งผา	1-12	12	
		บ้านด้าย	1-8	8	
18	ตอยหลวง	โชคชัย	9	1	รวม
		ปงน้อย	5,9	2	3 ตำบล
		หนองป่าก่อ	1,2,4,5,8,9	6	9 หมู่บ้าน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 8 ใหม่พัฒนา	ลือ	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 น้ำจุนใหม่	ลือ	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 11 เวียงลือ	ลือ	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 ศรีจอมแจ้ง	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 2 ลักลือ	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 5 พวงพยอม	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 6 พวงพยอมใหม่	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 แม่วังช้าง	พระธาตุช้าง แก่ง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 แม่ทะเลาย	พระธาตุช้าง แก่ง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 ธาดุสันดิธรรม	พระธาตุช้าง แก่ง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 ธาดุช้างแก่งล่าง	พระธาตุช้าง แก่ง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 ธาดุช้างแก่งบน	พระธาตุช้าง แก่ง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 ธาดุสันดงทอง	พระธาตุช้าง แก่ง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 ธาดุสันดิสุข	พระธาตุช้าง แก่ง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 ธาดุช้างแก่งใหม่	พระธาตุช้าง แก่ง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 ปี้	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ล้า	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 6 เวียง	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ดอนไชย	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ดอนแก้ว	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ปี้ใหม่	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 แวนโค้ง	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ใหม่เจริญไพร	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 สันดิสุข	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 บ้านคพัฒนา	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 13 ใหม่นาสา	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 14 ศิวีโล	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 16 ฐานพัฒนา	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ใหม่ไพรสนธิ์	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ปู	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 กว้าน	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ปิน	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ร่องค้อม	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 11 อัมพร	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 หนอง	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 หนองป่าพะ	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ใจโก้	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 สบสา	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 ใหม่มะเย็น	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 ร่องสัน	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, สิงหาคม, กันยายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 8 ป่ารวก	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ดอยกิว	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ป่าชาววิวัฒน์	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 11 ดาวดิงส์	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 12 ขัวแตะ	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 13 แม่ปูคา	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 14 ร่องปลาคว่า	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 15 ไหมม่วงคำ	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 16 สันตันขาม	นางแล	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 รมมิตร	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 พุงหลวง	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ห้วยขม	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 ห้วยแม่ซ้าย	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 12 แคววัวดำ	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 13 พนาสวรรค์	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 15 ออบเลื่อแหวน	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 16 ท่าหลุก	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 17 ดงเจริญ	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 18 ไป่งผ้าพัฒนา	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ผิงหมื่น	แม่กรณ์	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 12 หนองเขียว	แม่กรณ์	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 13 ป่าสักทอง	แม่กรณ์	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 ห้วยล้าน	ห้วยชมภู	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 4 ผาลั้ง	ห้วยชมภู	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 กกน้อย	ห้วยชมภู	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ห้วยชมภู	ห้วยชมภู	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 แม่สลัก	ห้วยชมภู	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 10 จะคือ	ห้วยชมภู	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 11 ร่มเย็น	ห้วยชมภู	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 21 ดอนขุม	ห้วยสัก	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ป่ายางหลวง	ริมกก	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 ริมงาม	ริมกก	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 จำบอน	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 ทรายงาม	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 โล๊ะป่าดุ่ม	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ไหมน้ำเย็น	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 13 ดอยจำตอง	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 14 ปงอ้อ	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 17 ดอยทอง	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 17 ดงเจริญ	ป่าอ้อดอนชัย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 สันหมื่น	ท่าสาย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 ร่องธาร	ท่าสาย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ห้วยพุล	ท่าสุด	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มีนาคม
หมู่ที่ 2 สันตันกอก	ท่าสุด	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 7 ห้วยทรายขาว	ท่าสุด	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ศรีป่าซาง	ท่าสุด	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 11 นองห่อลม	เวียงชัย	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ร่องห้า	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 หุ้งยั้ง	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 สันจันไถ	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 7 ดงมะตั้น	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ผางาม	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 10 เนินสยาม	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 11 ร่องเจริญ	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 15 ดงมะตั้นใหม่	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 2 ในเวียง	เวียง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 4 หุ้งดุก	เวียง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 หุ้งทราย	เวียง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 8 เวียงแก้ว	เวียง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 หุ้งน่าน้อย	เวียง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 12 เวียงดอนชัย	เวียง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 สถาน	สถาน	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 2 หุ้งจิว	สถาน	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 3 น้ำม้า	สถาน	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 6 หุ้งอ่าง	สถาน	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 9 ศรีดอนมูล	สถาน	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 10 น้ำม้าใต้	สถาน	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 1 ส้าน	ศรี่ง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ศรีลานนา	ศรี่ง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ประชาภิวัฒน์	ศรี่ง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 บุญเรืองเหนือ	บุญเรือง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 ป่าคาชะ	บุญเรือง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ภูแกง	บุญเรือง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 เกียงเหนือ	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 หวาย	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 เขียะ	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ร่องห้า	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 9 ม่วงเจ็ดต้น	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 ไหมเจดีย์	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 13 เวียงเดิม	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 17 เวียงเหนือ	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 18 สารภี	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ร่องแช่	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 ห้วยไคร้	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 16 ม่วงไพรวัลย์	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 ป่าดัว	จิว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 สว่าน	จิว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 ลัก	จิว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 5 สันเขียงใหม่	จั่ว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 โนนสมบุรณ์	จั่ว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 15 สักสันติราษฎร์	จั่ว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 16 ห้วยตุ้ม สันติภาพ	จั่ว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 18 ดุ่มเขียงทอง	จั่ว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 21 สักกลางพัฒนา	จั่ว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 22 ศรีสว่าง	จั่ว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 24 ดุ่มรวงทอง	จั่ว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 25 ไหมสวนดอก	จั่ว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 8 สันเจริญ	แม่ลอย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 1 เขียงเคียน	เขียงเคียน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 ก้อ	เขียงเคียน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 ไปงช้าง	เขียงเคียน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 ภูเขาแก้ว	เขียงเคียน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 11 ก้อใต้	เขียงเคียน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 รมโพธิ์ไทย	ดับเต่า	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 10 ราษฎร์ภักดี	ดับเต่า	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 14 ขุนห้วยไคร้	ดับเต่า	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 15 รักแผ่นดิน	ดับเต่า	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 16 ไทยสามัคคี	ดับเต่า	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 17 ราษฎร์รักษา	ดับเต่า	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 20 พิทักษ์ไทย	ดับเต่า	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 22 ไคร้เดชบุญเรือง	ดับเต่า	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 14 เอียน	หวาง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ป่ารวก	ศรีดอนไชย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 ม่อน	ศรีดอนไชย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 3 แม่ลอยหลวง	ศรีดอนไชย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 หนองเรียบ	ศรีดอนไชย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 5 หุ้งด้อม	ศรีดอนไชย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 7 ไหมแม่ลอย	ศรีดอนไชย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 8 ม่อนหลวง	ศรีดอนไชย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 2 หนองแรดเหนือ	หนองแรด	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 5 ม่อนป่ายาง	หนองแรด	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	เมษายน, พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 6 ม่อนป่ายางใต้	หนองแรด	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 6 ห้วยจำปู	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 8 ป่ายาง	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 9 ป่าบง	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 11 ห้วยป่าซาง	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 3 หินถ้ำ	สันกลาง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ไหมพัฒนา	สันกลาง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ร่องเป่า	ป่าแตะ	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	ปีละครั้ง	สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 15 ศรีรุ่งเรือง	ป่าแะ	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 บ้านวังแสงทอง	สันมะค่า	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 โป่ง	โรงช้าง	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 ป่าไม้สี่เหลี่ยม	ศรีโพธิ์เงิน	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 4 ร่องบง	ศรีโพธิ์เงิน	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 3 แม่คำน้ำลาด	จันจว้า	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 4 ห้วยน้ำราก	จันจว้า	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 สันธาตุ	แม่คำ	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 แม่คำหลังวัด	แม่คำ	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 11 ม่วงคำ	แม่คำ	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 13 ม่วงคำใหม่	แม่คำ	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 แม่แพง	ท่าข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มกราคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ป่าไร่	ท่าข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ผาแตก	ท่าข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 13 ศรียางชุม	ท่าข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 14 เนินทอง	ท่าข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 5 แม่เพือง	ป่าตึง	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ป่าตึง	ป่าตึง	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ปากวาว	แม่ไร่	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 2 สันกอง	แม่ไร่	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 ดงมะตั้น	แม่ไร่	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 6 หัวไร่	แม่ไร่	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 สันกอง	แม่ไร่	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ดอนชัย	แม่ไร่	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 9 สันกองใหม่	แม่ไร่	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 แม่คำหลักเจ็ด	ศรีค้ำ	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 4 สันสลีหลวง	ศรีค้ำ	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 กล้าย	ศรีค้ำ	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ป่าสักหลวง	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 ป่าสักหลวง	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 3 ป่างหลวง	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 4 กิวพร้าว	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 5 หนองปิ้ง	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 6 หนองครก	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ม่วงหมูสี	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 8 ป่าก๊ก	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 9 แม่คำฝิ่งหมื่น	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 10 สันหลวง	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 11 ป่าถ่อน	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 12 สันทางหลวง	จันจว้าใต้	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 1 ป่อก้าง	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 ป่าसान	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 สันหลวง	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 แม่สรวย	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 หัวรินคำ	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 7 สันกอก๊ก	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 สันหลวงกลาง	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ดอยดินแดง	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ใหม่	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ห้วยเตือ	บ้านแซว	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 ป่าดิ่ง	บ้านแซว	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 แม่แอบ	บ้านแซว	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 12 ห้วยข่อยหล่อย	บ้านแซว	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 13 ห้วยน้ำเย็น	บ้านแซว	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 ด้าย	ศรีดอนมูล	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 10 ศรีบุญยืน	ศรีดอนมูล	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 ป่าคา	แม่เงิน	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 แม่คำ	แม่เงิน	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 8 ป่าคาใต้	แม่เงิน	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 ป่าคาเหนือ	แม่เงิน	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 จ้อง	โป่งผา	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 หนองอ้อ	โป่งผา	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 ป่าแฝ	โป่งผา	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 จ้องวัด	โป่งผา	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 10 จ้องเด่น	โป่งผา	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 สันธาตุ	ศรีเมืองชุม	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 หุ่นเกลี้ยง	ศรีเมืองชุม	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 ท่าศาลา	ศรีเมืองชุม	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 ศรีป่าสัก	ศรีเมืองชุม	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 ป่ายางใหม่	เวียงพางคำ	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 8 ป่าเหมือดสันติ สุข	เวียงพางคำ	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กุมภาพันธ์
หมู่ที่ 9 ป่าเหมือดสุข สำราญ	เวียงพางคำ	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กุมภาพันธ์
หมู่ที่ 1 ถ้ำ	โป่งงาม	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 2 ดง	โป่งงาม	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 9 โป่ง	โป่งงาม	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 12 ถ้ำพัฒนา	โป่งงาม	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 4 ป่าบง	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 แม่สรวย	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ห้วยม่วง	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 11 สันเครือฟ้า	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 จอมแจ้ง	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 15 ห้วยน้ำมา	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	เมษายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ดอนสลี	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ห้วยหญ้าไซ	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 14 ใหม่เจริญ	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 15 ห้วยวังทอง	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 16 หนองบัว	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 18 แม่ตาช้าง	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 20 ห้วยมะแกง	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	มิถุนายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 21 หัวยลสัก	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 22 เหล่า	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 2 หัวทุ่ง	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ปางกลาง	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ปางต้นผึ้ง	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 ปางอาณาเขต	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ปางอ้อย	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 11 ปางซาง	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 หนองบัวสรวย	ศรีถ้อย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 4 แม่ยางมัน	ศรีถ้อย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 7 ทุ่งยาว	ศรีถ้อย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 อายิโก๊ะ	ศรีถ้อย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 10 ทองทิพย์	ศรีถ้อย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 ใหม่แม่ยางมัน	ศรีถ้อย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 7 โย่ง	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ปางหลวง	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 10 ดอนชัย	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 แม่ผักและ	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 25 พนาเสรี	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	เมษายน, กรกฎาคม
หมู่ที่ 26 ใหม่สุขสรรค์	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 วาวี	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 หัวยุ	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 ทุ่งพร้าว	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 11 หัวน้ำเย็น	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 โป่งกลางน้ำ	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 13 หัวไคร้	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 14 ขุนสรวย	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 16 แม่ย่านำ	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 18 หัวยล้า	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 19 ฐิติ	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 21 หัวน้ำอุ่น	วาวี	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ป่าดิงงาม	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 2 ร่องบง	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 3 หัวยลัม	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 7 สันกำปลา	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, มิถุนายน
หมู่ที่ 11 ใหม่แสงแก้ว	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 12 ใหม่ ร่องบง	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 1 โป่งเหนือ	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 ทุ่งห้า	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 โละ	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 สันสลี	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 โป่งนก	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ทุ่งท่าเหนือ	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 13 โป่งนกเหนือ	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 หัวเวียง	เวียง	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 8 โขคชัย	โขคชัย	ดอยหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 9 ขุนแม่บง	โขคชัย	ดอยหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 10 สันตันม่วง	โขคชัย	ดอยหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 11 ใหม่ดอนงาม	โขคชัย	ดอยหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 12 หุ่นกวางใต้	โขคชัย	ดอยหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 2 ป่าบง	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 6 สันทรายคองน้อย	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 8 แม่ใจเหนือ	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 17 ใหม่คลองน้อย	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 19 ใหม่ขาราม	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 20 สระนิคม	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม
หมู่ที่ 6 หัวนา	ม่อนปิน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ทองบัว	ม่อนปิน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ม่วงชุม	ม่อนปิน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 15 ทองไผ่	ม่อนปิน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 หุ่นทอง	แม่งอน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 17 ทองยาวเหนือ	แม่งอน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 4 ทองบัวคำ	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 5 ห้วยไคร้	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 6 เหมืองแร่	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 7 โป่งนก	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 8 ธิ	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 9 ปางปอย	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 10 ทองฮ่าง	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 11 แม่ป่าไผ่	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 12 ไร่	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มกราคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน, ธันวาคม
หมู่ที่ 13 ทองบวกช้าง	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 14 สันตอยนาค	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน, ธันวาคม
หมู่ที่ 1 สบข่า	แม่ข่า	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 4 ห้วยใจ	แม่ข่า	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 หล่ายฝาง	แม่ข่า	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 สันตันเปา	แม่ข่า	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 เคนเวียงไชย	แม่ข่า	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 สันป่าไผ่	แม่ข่า	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ใหม่หล่ายฝาง	แม่ข่า	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 11 ทองอ้อม	แม่ข่า	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 13 ห้วยใจใต้	แม่ข่า	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 ทองพั่ง	โป่งน้ำร้อน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 3 ใหม่หัวฝาย	โป่งน้ำร้อน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 6 เปียงกอก	โป่งน้ำร้อน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 7 ต้นผึ้งใต้	โป่งน้ำร้อน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 18 เวียงผาพัฒนา	ศรีดงเย็น	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 1 แม่ทะลบ	แม่ทะลบ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 2 ป่าแดง	แม่ทะลบ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ใหม่พัฒนา	แม่ทะลบ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 7 ห้วยต้นตอง	แม่ทะลบ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ทา	หนองบัว	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ต้นโชค	หนองบัว	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ถ้ำจ๊อบ	หนองบัว	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ปง	หนองบัว	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ปาง	หนองบัว	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำท่วมซ้ำ สันตลิ่ง และไหลหลาก ในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 1 วังเค็ม	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 7 บุญยืน	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 12 บุญชัย	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
บ้านเหมืองล้อม	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
บ้านสันกลาง	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
บ้านเจริญราษฎร์	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 พุง	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
วัดภูมินทร์	แม่ต๋ำ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
วัดอินทร์ฐาน	แม่ต๋ำ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 เชียงบาน	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 แวน	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 หนองบัวเงิน	อ่างทอง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 6 พุงหลวงพัฒนา	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 สันป่าจ้เหนือ	ดงสุวรรณ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 21 ใหม่ดอยลาน	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ป่ารวกใต้	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 8 โชคชัย	สันติสุข	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 2 ไร่	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 นาเจริญ	แม่เปา	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 หนองดุ่ม	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 2 ท่า	ปงดำ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 6 ห้วยม่วง	ปงดำ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 2 ห้วยไผ่	หนองบัว	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 3 หนองบัว	หนองบัว	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 22 ใหม่สามัคคี	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 13 ห้วยหลวง	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 3 แม่แก้วใต้	แม่อ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 1 นิคมแม่ลาว	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 7 ท่าต้นเกี๋ยง	สันติสุข	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 14 ป่าเหียง	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 ร้อง	แม่เจดีย์ใหม่	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 บวกซอน	แม่เจดีย์ใหม่	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำท่วมซ้ำ และไหลหลาก ในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 8 สันกว๊าน	บ้านตุน	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 1 ฝ่ายกวาง	ฝ่ายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 วังเค็มใหม่	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 ปัวชัย	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 ดอนลาว	เจดีย์คำ	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ร้อง	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
บ้านสายลมโยย	บุญเกิด	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
บ้านร่มโพธิ์งาม	บุญเกิด	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
บ้านหัวฝาย	บุญเกิด	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	มกราคม, สิงหาคม, กันยายน
บ้านทุ่งหลวง	บุญเกิด	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มกราคม, สิงหาคม, กันยายน
บ้านใหม่พัฒนา	บุญเกิด	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มกราคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 ชี้เหล็ก	จอมสวรรค์	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 หนองหล่ม	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
วัดपालานคำ	แม่ต๋ำ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 6 ห้วยลึก	บ้านตุน	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 10 ทุ่งกิ้ว	บ้านตุน	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 1 ห้วยข้าวกล้าใต้	ห้วยข้าวกล้า	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 2 ทุ่ง	ห้วยข้าวกล้า	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 8 กิวแก้ว	ห้วยข้าวกล้า	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 10 ทุ่งใหม่พัฒนา	ห้วยข้าวกล้า	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 4 หนอง	ฝ่ายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 15 หนองลือ	ฝ่ายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 ป่อน้อย	อ่างทอง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 6 นาเจริญ	อ่างทอง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 10 ปางมดแดงใหม่	อ่างทอง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 13 นาเจริญ	อ่างทอง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 2 จ้วงก	บ้านปิน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 1 สันป่าจี้ใต้	ดงสุวรรณ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 ดงหลวง	ดงสุวรรณ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
บ้านศูนย์พัฒนา	บุญเกิด	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 2 จำหวาย	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 4 โปงเกลือ	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 ร่องขุ่น	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 8 ตอนเจริญ	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 11 ป่าเค็ด	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 12 ดอยสมบูรณ์	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 18 โปงเกลือใต้	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ดอยฮานอก	ดอยฮาง	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 20 เวียงจอมจ้อ	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 23 ห้วยละเมด	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 ปี้	หวาง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 หอนงแรด	หอนงแรด	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 3 หอนงแรดใต้	หอนงแรด	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 4 หอนงแรดกลาง	หอนงแรด	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 7 หอนงแรดป่าตาล	หอนงแรด	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 6 แม่แก้วกลาง	แม่จ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 2 ป่าก่อ	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 4 ป่าป่า	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 1 สันมะค่า	สันมะค่า	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 วังน้อย	สันมะค่า	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 วังอวน	สันมะค่า	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 สันป่าคาม	สันมะค่า	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 ปางน้ำอ้าย	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 16 ห้วยน้ำขุ่น	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤศจิกายน, ธันวาคม
หมู่ที่ 6 กู่	เวียง	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ห้วยหม้อ	บ้านตุน	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 4 ห้วยข้าวกำเหนื่อ	ห้วยข้าวกำ	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 3 สักทุ่ง	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 สักสัน	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 สันทราย	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 สักลอใหม่	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 พวงพยอมพัฒนา	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 10 สักทอง	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 11 สักพัฒนา	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ไม้ศรีทอง	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 13 สันติสุข	หงส์หิน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 ปัวใหม่	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 17 ฝายกวาง	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 ปางวัว	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 8 สบแวน	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 แพทย์บุญเรือง	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 ผิงแวน	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ปางคแดง	อ่างทอง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 4 ไร่แสนสุข	ทุ่งผาสุข	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 6 ถ้ำเจริญราษฎร์	บ้านถ้ำ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 4 ดงใหม่	ดงสุวรรณ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 ห้วยโป่ง	ดงสุวรรณ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ดงครก	ดงสุวรรณ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 สันป่าสัก	ดงสุวรรณ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 กลางทุ่ง	แม่ยาว	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 6 โป่งช้าง	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ใหม่รุ่งเรือง	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	เมษายน, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 16 ร่องคู่	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 19 ทรายงามใต้	ดอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 4 แม่ลาว	ท่าสาย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 หนองยาว	ท่าสาย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 หัวดอย	ท่าสาย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 20 สักสันเจริญ	จัว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 แม่แก้วเด่นชัย	แม่ฮ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 8 โป่งแดง	ทรายขาว	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มกราคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 3 ป่าสักขวาง	แม่ไร่	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 ป่าสัน	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 แม่คำ	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 สบก้อ	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 12 หล่ายลาว	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 ป่าง	เวียง	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ดงหล่ายหน้า	เวียง	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, มิถุนายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 แม่เจดีย์	แม่เจดีย์ใหม่	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 มังแกหลัง	เทอดไทย	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำท่วมซ้ำ ในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 7 ห้วยดอกเข็ม	ดงสุวรรณ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มกราคม, สิงหาคม, กันยายน
บ้านร่องจัว	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
บ้านศรีชุมใต้	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มกราคม, พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
บ้านศรีชุม	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
บ้านसानโขงงาม	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
บ้านสว่างอารมณ์	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
บ้านบุญโยชน์	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
บ้านสว่างสามโขงงาม	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	มกราคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
บ้านดอนศรีชุม	สว่างอารมณ์	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 17 แม่แก้วพัฒนา	แม่ฮ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 18 ไม้ยาบุนาค	ไม้ยา	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มกราคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 ปางป้อมใหม่	ล่อ	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 9 ปางป้อมกลาง	ล่อ	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 2 ห้วยจั่ว	ทุ่งรวงทอง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ห้วยบง	ทุ่งรวงทอง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ร่องแมด	ทุ่งรวงทอง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 สันหลวง	ทุ่งรวงทอง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ห้วยจั่วใหม่	ทุ่งรวงทอง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ร่องแมดใหม่	ทุ่งรวงทอง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ทุ่งรวงทอง	ทุ่งรวงทอง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 11 ร่องแมดสันติสุข	ทุ่งรวงทอง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ผาลาด	น้ำแวน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 11 ก้าวเจริญ	น้ำแวน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 5 สันป่าหนาดเหนือ	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 สันจกปก	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 สันป่าเป่า	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 สันโค้ง	สันโค้ง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 ชาตภูไท	สันโค้ง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 ป่าซาง	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 บ้านดู่	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 4 สันติ	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ป่าไร่	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 โป่งพระบาท	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 7 โป่งน้ำตก	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ป่าฮ้อ	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ป่าแฝก	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ป่าลาว	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 ต้นดู่	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ป่าสักโก้	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 13 หัวฝาย	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	เมษายน, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 14 เหล่าพัฒนา	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 15 ป่ากึก	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	พฤษภาคม, มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 16 สันตันก้อ	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 17 ชั่วแคว	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 19 หนองปิ้ง	บ้านดู่	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 4 สันตันแฟน	แม่ข้าวต้ม	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 หนองบัวแดง	แม่ข้าวต้ม	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 6 ห้วยเจริญ	แม่ข้าวต้ม	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 1 สันทรายหลวง	สันทราย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 4 ป่าดิง	สันทราย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 9 ใหม่ทรายทอง	สันทราย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 15 โป่งช้างเหนือ	คอยลาน	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 ยกเจริญ	เมืองชุม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 วังช้าง	เมืองชุม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 บุญเรืองใต้	บุญเรือง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 ปล้องล้าน	ปล้อง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 ท่าข้าม	หวาว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 17 ป่ายาง	หวาว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 ทองสามัคคี	สันทรายงาม	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 แม่ฮ้อหลวง	แม่ฮ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 12 ใหม่เจริญ	แม่ฮ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 13 สันป่ามา	แม่ฮ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 18 ทรายทอง	แม่ฮ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 19 แม่แก้ว	แม่ฮ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 20 สักชัยทอง	แม่ฮ้อ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 3 กล้าย	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 5 ป่าดิง	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 18 ป่าแคมพัฒนา	ป่าหุ้ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	เมษายน, มิถุนายน, กันยายน
หมู่ที่ 9 สันตันด้อง	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 10 สันซี้บัว	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 11 สันปุย่า	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 12 ร่องบอน	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 13 ดงเจริญ	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 15 วังชมพู	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 16 สันตันผิงใหม่	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 23 ใหม่จอมแว	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 24 ร่องหลอดเหนือ	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 2 สันปูลอย	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ป่าช่างาม	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ป่าสักใต้	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ห้วยบง	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 แม่ทุ่ง	ป่าแดด	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 สันทราย	แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 5 ป่าเหมือดรุ้งเจริญ	เวียงพางคำ	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 3 สันจำปา	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 ห้วยหม่อเมา	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 4 ทุ่งเจ้า	แม่เปา	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 13 ทุ่งเจ้าเหนือ	แม่เปา	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 15 ทุ่งเจ้า	แม่เปา	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 18 ทุ่งเจ้าใต้	แม่เปา	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 19 นาเจริญใหม่	แม่เปา	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 9 ห้วยบง	น้ำแวน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 10 ป่าแดงสามัคคี	น้ำแวน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 13 ชัยเจริญ	น้ำแวน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 14 แวนศรีชุม	น้ำแวน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ทุ่งหล่ม	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 สลาบ	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ทุ่งหล่มใหม่	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	เมษายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 หัวทุ่ง	ทุ่งผาสุข	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 2 ทุ่งควม	ทุ่งผาสุข	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	เมษายน, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ผาขาว	ทุ่งผาสุข	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 ใหม่เจริญ	ทุ่งผาสุข	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	เมษายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ทุ่งต้นศรี	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 2 ป่ากล้วยแช่	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 3 ใหม่	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 4 ห้วยต้นตุ่มเหนือ	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 5 ใหม่	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 6 ห้วยต้นตุ่มใต้	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 7 ใหม่พัฒนา	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 8 ศรีดอนแก้ว	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 9 ห้วยต้นตุ่มน้ำชา	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 10 ใหม่แทนคำ	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 11 วังซอนแดง	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 12 เนินสมบูรณ์	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 13 ห้วยต้นตุ่มกลาง	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 14 เนินสามัคคี	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 15 ห้วยต้นต้นทรายทอง	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 16 แทนคำพัฒนา	ห้วยลาน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 4 จำไก่อ	สันโค้ง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 ใหม่ราษฎร์บำรุง	สันโค้ง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 10 ใหม่สันกลาง	สันโค้ง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 11 ใหม่ดอนเจริญ	สันโค้ง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 6 กองแล	ดงสุวรรณ	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 แม่ใจปง	แม่ใจ	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 ศรีดอนแก้ว	แม่ใจ	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 ป่าดิงใต้	แม่ใจ	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 ป่าดิงเหนือ	แม่ใจ	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 ต้นตะเคียน	ศรีถ้อย	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปี/ครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ต้นตุ่ม	แม่อิง	ภูมามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 4 สันป่าจั่ว	แม่อิง	ภูมามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 สันต้นผึ้ง	แม่อิง	ภูมามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 หนองดำน	รอบเวียง	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
ควนหวาย	รอบเวียง	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หน้าสนามกีฬากลาง	รอบเวียง	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มกราคม, สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 12 โป่งแดงใหม่	ทรายขาว	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มกราคม, พฤษภาคม
หมู่ที่ 15 ทรายทอง	ทรายขาว	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มกราคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 15 แม่ควาตวงดี	สันกลาง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ดอยงาม	เวียงห้า	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 สันป่าหนาด	เวียงห้า	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, มิถุนายน
หมู่ที่ 6 ดงมีชัย	เวียงห้า	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 รมโพธิ์งาม	เวียงห้า	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 สันโค้ง	ป่าแดด	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 1 ป่าบง	ป่าตึง	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ผาตั้ง	ป่าตึง	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 สบคำ	เวียง	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 7 เชียงแสนน้อย	เวียง	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	ปีละครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 1 สันตันเปา	แม่เงิน	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 ดอยจัน	โยนก	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 กู่ดำ	โยนก	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 สันตันเปา	โยนก	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 สันผักอี	แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 13 เหมืองแดงปิยะพร	แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 5 สันปูเลย	บ้านด้าย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, สิงหาคม
หมู่ที่ 8 โป่งเหนือ	โป่งงาม	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 1 โป่งปูเฟื่อง	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, มิถุนายน
หมู่ที่ 3 สันปูเลย	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 9 หนองผ่า	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 13 ริมทาง	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มีนาคม
หมู่ที่ 2 หนองสองห้อง	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มกราคม
หมู่ที่ 3 สันป่าสัก	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มกราคม
หมู่ที่ 4 เหล่า	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 6 หนองเสา	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มกราคม
หมู่ที่ 7 หนองบัวคำ	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 8 เวียงหวาย	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 9 ศรีสะอาด	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 10 เม็ງราย	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 11 สันติธรรม	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มกราคม
หมู่ที่ 12 เวียงสัก	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 14 สมบูรณ์ดี	เม็ງราย	พญาเม็ງราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มกราคม
หมู่ที่ 5 ห้วยโป่ง	ต้า	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 พระเนตร	ต้า	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 พระเนตร	ต้า	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 18 พระเนตร	ต้า	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ป่าตาลประชาสันติ	ป่าตาล	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 18 ห้วยน้ำขุ่น	แม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 2 ห้วยมะเฟือง	ท่าตอน	แม่สาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 ท่าตอน	ท่าตอน	แม่สาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 4 ห้วยน้ำเย็น	ท่าตอน	แม่สาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 2 ป่ายาง	ศรีค้ำ	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 6 จอมกิตติ	เวียง	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 ห้วยเกียง	เวียง	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 แม่คำใต้	ป่าสัก	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 8 ดอยงาม	โยนก	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 สันยาว	ห้วยไคร้	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 สันทรายมูล	โป่งผา	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 ด้าย	บ้านด้าย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ดงป่าสัก	บ้านด้าย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 สันทรายน้อย	บ้านด้าย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 2 สันกลาง	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 20 ผาตัด	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ใหม่พัฒนา	แม่เจดีย์	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 5 ป่าซาง	เม็งราย	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 10 น้ำอิ่ง	ต้า	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 4 ป่าตาลใต้	ป่าตาล	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 5 ห้วยหลวงเหนือ	ยางฮ่อม	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ชมภู	ยางฮ่อม	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 21 ป่าแดงใหม่	ยางฮ่อม	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ปางมะหัน	เทอดไทย	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 12 มังแปดหลัง	เทอดไทย	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 17 ทูมออาเน	เทอดไทย	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 18 แม่คำน้อย	เทอดไทย	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 15 ปาง พระราชทาน	แม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 17 ห้วยน้ำซุ่น	แม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 ดงชัย	ทุ่งก่อ	เวียงเชียงรุ้ง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ดงป่าสัก	ทุ่งก่อ	เวียงเชียงรุ้ง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 6 ป่าดิ่ง	ดงมหาวัน	เวียงเชียงรุ้ง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ดอยศิริมงคล	ดงมหาวัน	เวียงเชียงรุ้ง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ปงเคียน	ดงมหาวัน	เวียงเชียงรุ้ง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 9 ป่าสักงาม	ดงมหาวัน	เวียงเชียงรุ้ง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ต้นสำน	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 สันต้นตุ้	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 11 ใหม่สันต้นตุ้	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 โองหลวง	แม่อาย	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 11 ท่าปู่	แม่่นาวาง	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 เทพมงคล	แม่่นาวาง	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 17 ใหม่ร้องไคร้	แม่่นาวาง	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ห้วยสำน	ท่าตอน	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 13 เมื่องงามใต้	ท่าตอน	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 15 ห้วยศาลา	ท่าตอน	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำท่วมซ้ำ และถล่มตลิ่ง ในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 4 ปางป้อมใต้	ล่อ	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 3 บวกมะหนิ้ว	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 ทก	บุญเรือง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม
หมู่ที่ 14 แม่แก้วรุ่งเรือง	แม่ฮ่อม	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 7 สันตันผึ่ง	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 14 สันผักแคใหม่	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 3 แม่เย็น	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 แม่เย็นกลาง	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 สันไม้ฮาม	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 สันตันแทน	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 สุขสันติ	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 ร่องหลอด	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ป่าไผ่	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 หนองบัว	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ใหม่ข้าวแตะ	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 ป่าสัก	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 หุง	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ป่าล้าน	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 13 ปากว่าเหนือ	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 18 ท่าตีหมี่	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 19 หุ่นมงคล	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ร่องหมองหงษ์	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 2 ปางป้อมเหนือ	ล่อ	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 2 หุ่นอก	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 เชียงบาน	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 6 แพด	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 10 เชียงบาน	เชียงบาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 ผึ่งหมื่น	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 8 สันป่าหนาดใต้	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 3 ริมลาว	ป่าอ้อดอนชัย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 แม่ฮ่อม	แม่ฮ่อม	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 ป่ารวก	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ผึ่งตัน	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 17 ม่วงทอง	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 1 ปู่แกง	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 สันก่อง	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 ป่าสักเหนือ	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 ดงน้ำล้อม	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 10 อิงคตอย	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม
หมู่ที่ 11 ดงดอนเต้า	แม่เย็น	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 เดน	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 2 ดอยดอนตัน	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ปากว่า	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 11 ไหมสันผักทะเล	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 12 เก่า	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 14 ป่ากว่าวกลาง	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 15 ดอยสันโค้ง	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 16 อ่องหลง	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 17 ป่ากว่าวใต้	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 20 หนองบัวใต้	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 21 ป่าล้านทรายมูล	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 22 ดอนต้นสามัคคี	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 25 ป่ากว่าวทองกวาว	เมืองพาน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 ร่องคต	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ท่าหล่ม	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 สันโป่ง	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 ท่าหล่มสหมิตร	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 12 โป่งเจริญ	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ห้วยม่วง	แม่ยาว	แม่ยาว	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 เชียงคาน	เชียงปาน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 เนินสามัคคี	อ่างทอง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 ดอยฮิสน	อ่างทอง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 หล่ายพัฒนา	อ่างทอง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 คำลำ	ป่าซาง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 ทุ่งโปร่ง บ้านห้วยลึก	แม่ใจ	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 10 ดอนไชยหลายทุ่ง	เชียงแวง	ภูซาง	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 2 เวียงหวาย	แม่กรณ์	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ปล้องกลาง	ปล้อง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 สันทรายมูล	สันทรายงาม	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 สันทรายงาม	สันทรายงาม	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 ขวา	สันทรายงาม	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 สันมะแฟน	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ดงขนุน	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 สันกอตาล	สันติสุข	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 6 เหมืองง่า	สันติสุข	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 12 ป่าปี	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 13 ดอยเจริญ	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 14 เจริญเมือง	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 20 ห้วยดอกกูน	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 5 สันผักแค	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 9 ห้วยบงใต้	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 เวียงหอม	แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 16 โป่งป่าแหม	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มีนาคม
หมู่ที่ 6 ท่าก้อปลับปลา	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 13 สันมะแฟน	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 สันมะเฟือง	แม่สูน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน, พฤศจิกายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 6 โธ่งน้อย	แม่อาย	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, ตุลาคม
หมู่ที่ 4 อ่างต่ำ	แม่่นาวาง	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 อ่องห้าหลวง	แม่่นาวาง	แม่อาย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 แม่ควาหลวง	สันกลาง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปี/ครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำล้นตลิ่ง ในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 6 ต้าม่อน	บ้านต้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 1 ร่องซุ่น	ป่าอ้อดอนชัย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 14 ป่าบงเหนือ	ผางาม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ทุ่งฟ้าผ่า	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 นันทาราม	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูงมาก	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 12 ต้าม่อน	บ้านต้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 4 ใหม่หลวง	บ้านใหม่	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 1 สางใต้	บ้านสาง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 2 สางเหนือ	บ้านสาง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	เมษายน, มิถุนายน
หมู่ที่ 3 สันเวียงใหม่	บ้านสาง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	เมษายน, มิถุนายน
หมู่ที่ 4 สันเวียงใหม่	บ้านสาง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	เมษายน, มิถุนายน
หมู่ที่ 5 สันป่าค่าง	บ้านสาง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 3 หย่วน	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 4 มาง	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ดอนไชย	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 แ่งแห้ง	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 ตลาด	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ฐัน	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ใหม่	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 กอม	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ป่าแดด	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 13 ทุ่งบานเย็น	หย่วน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มีนาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 ร่อง	เชียงแครง	กุซาง	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 ร่อง	เชียงแครง	กุซาง	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 ร่อง	เชียงแครง	กุซาง	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 ป่าอ้อม	เชียงแครง	กุซาง	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 สะแล่ง	เชียงแครง	กุซาง	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 1 ม่วงคำ	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 หนองลาว	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 อิงโค้ง	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 สันสลี	ป่าอ้อดอนชัย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 18 ป่าดิงงาม	ป่าอ้อดอนชัย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 ด้าย	เวียงชัย	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 ท่าบันได	เวียงเหนือ	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 เวียงปางคำ	เวียงเหนือ	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 3 สบสม	เวียง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 15 ภูเวียง	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 17 เกียง	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ห้วยไคร้ใหม่	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ร่องจิว	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 24 ห้วยไคร้ใต้	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 2 สันชุม	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 ป่าแหม	ป่าหุ่ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กันยายน
หมู่ที่ 8 ผาวิ	ป่าหุ่ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 1 ม่วงคำ	ม่วงคำ	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 10 ร่องคตสามัคคี	ทานตะวัน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 เกาะผาคำ	บ้านแซว	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 หัวริน	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 โส้ง	แม่พริก	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ห้วยหมอเฒ่า	เจดีย์หลวง	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 1 แม่คำน้อย	แม่คำ	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 9 แม่คำใต้	แม่คำ	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 3 หัวโล๊ะ	บัวสลี	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 ศรีวังมูล	บัวสลี	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ดันหนูน	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 2 ปางสัก	แม่สูน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 แม่สาว	แม่สาว	แม่เมาะ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, ตุลาคม
วัดไชยอวาาส	เวียง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
วัดศรีอุโมงค์คำ	เวียง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 13 ไร่สันจำปา	แม่่นาเรือ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 15 ร่องคำศรีชุม	แม่่นาเรือ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 1 ห้วยเคียนเหนือ	บ้านด้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 2 ดอนมูล	บ้านด้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 3 ป่าลาน	บ้านด้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 4 ท่าช้าง	บ้านด้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 5 น้ำล้อม	บ้านด้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 13 ภูเงิน	แม่เปิม	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 5 ร่องไฮ	บ้านใหม่	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 8 ไหมนคร	บ้านใหม่	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 1 เจดีย์งาม	ท่าวังทอง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	เมษายน
หมู่ที่ 6 จิวใต้	บ้านสาบ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 8 สันบัวบก	บ้านสาบ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 9 ม่อนแก้ว	บ้านสาบ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 9 สัน	ท่าจำปี	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 1 ห้วยกั้ง	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 จุนหลวง	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 จุนค้ำหงษ์	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 บ้านเขี้ยว	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 ดอนมูล	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 ดอนไชย	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 สร้อยศรี	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 จุนพัฒนา	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ใหม่ดอนมูล	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ร่องจู่	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 11 ห้วยกั้งพัฒนา	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 12 ศรีมาลัย	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 13 ค้างหงษ์ใหม่	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 14 ดอนไชยพัฒนา	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 15 ไหม่กาญจนา	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 16 สร้อยศรีพัฒนา	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 17 จุนรัชดา	จุน	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 ธาตุ	ห้วยวัน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 7 แดนเมือง	ห้วยวัน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 14 เปือยเปียง	ห้วยวัน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 6 ดอนสนาม	ดอกคำใต้	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 1 คำเหนือพัฒนา	ป่าซาง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 2 คำกลาง	ป่าซาง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 7 สันป่าม่วง	ป่าซาง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 9 ศรีเมืองมูล	ป่าซาง	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 7 ชั่วตาด	ศรีถ้อย	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 แม่เย็นใต้	ป่าแฝก	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 6 หนองสระ	ป่าแฝก	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 3 ห้วยแก้วหลวง	ห้วยแก้ว	ภูพานยาว	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 12 สันป่าล้าน	ห้วยแก้ว	ภูพานยาว	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 14 ม่วงคำใต้	ห้วยแก้ว	ภูพานยาว	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 20 โพธิ์งาม	ป่าอ้อดอนชัย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 21 ประดูลือ	ป่าอ้อดอนชัย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ผาเสริพัฒนา	ดอยฮาง	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 เวียงเดิม	เวียงเหนือ	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 ไตรแก้ว	เวียงเหนือ	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม
หมู่ที่ 7 เมืองชุม	เมืองชุม	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 3 แก่นเหนือ	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 13 แก่นนคร	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 14 แก่น	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ลุง	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 หุ่นาง	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 ศรีดอนชัย	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 ดงหลวง	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ท่าเจริญ	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 12 ศรีชัยมงคล	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 14 ศรีมงคล	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 16 ปากอึงใต้	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 ห้วยไคร้	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 5 หุ่นาง	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 15 เวียงใต้	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 17 ห้วยไคร้สันติสุข	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 21 ห้วยไคร้เหนือ	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 25 ห้วยไคร้ลานทอง	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 3 ปล้องใต้	ปล้อง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 สันปูเลย	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 5 สารภี	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 ป่ากึก	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 สันทราย	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 12 ไหมสันซุม	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 แม่อ่อนโน	แม่อ่อน	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปี/ครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 2 สองแคว	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 น้ำลัด	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ราษฎร์ดำรง	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ดอยขี้มดคล	สันติสุข	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 2 ป่าหมื่น	สันติสุข	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 3 ไร่อ้อย	สันติสุข	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 4 สันกอเหียง	สันติสุข	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 15 ไหมเจริญมิตร	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 16 ห้วยแสนสุข	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 17 ทรายทอง	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 18 ไหมเจริญ	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 19 ศรีทรายทอง	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 21 ฐานตะเคียนทอง	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 22 ป่าก่อพัฒนา	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 1 ป่าหุ้ง	ป่าหุ้ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กันยายน
หมู่ที่ 2 ป่าหัด	ป่าหุ้ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 ปางหลวง	ป่าหุ้ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 6 ปางเกาะทราย	ป่าหุ้ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 7 ไร่แม่	ป่าหุ้ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 5 ห้วยสัก	เวียงห้า	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 สันทราย	สันทราย	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปี/ครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 2 จอมจันทร์	สันทราย	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปี/ครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 3 ดอยต่อ	สันทราย	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปี/ครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 4 เตน	สันทราย	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปี/ครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 6 แหลว	สันทราย	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 5 หนองบัวสด	ป่าสัก	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	เมษายน
หมู่ที่ 2 สบายาบ	แม่เงิน	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 เหมืองแดง	แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 เกาะทราย	แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ไม้ลุงชน	แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 แม่สาย	เวียงพางคำ	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 ดอยงาม	เวียงพางคำ	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 เวียงพาน	เวียงพางคำ	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ป่ายางผาแตก	เวียงพางคำ	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 14 เค้นภูเวียง	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 19 ศรีดอนมูล	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	ปีละครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ทุ่งด้อม	ศรีถ้อย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 27 ดอนแก้ว	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 20 เลาลี	วาวิ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 เค้นศาลา	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 15 ป่าช่างพัฒนา	แม่เจดีย์	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 ม่วง	ม่วงยาย	เวียงแก่น	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ร่องขุน	ป่าตาล	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 10 ป่าตาล	ป่าตาล	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 9 ห้วยสัก	ยางฮ่อม	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 12 ยางฮ่อมใหม่	ยางฮ่อม	ขุนตาล	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 6 ต้นยาง	บัวสลี	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 8 หนองคึก	บัวสลี	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 18 ศรีดอนชัย	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 หนองยาว	แม่สูน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 15 ใหม่ชัยเกษม	แม่สูน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 1 แม่มาว	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 ห้วยงูกลาง	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 10 สบมาว	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 16 สันทรายเหนือ	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 อ่องถ่อนพัฒนา	แม่่นาวาง	แม่่าย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 14 แม่เมืองน้อย	แม่่นาวาง	แม่่าย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปานกลาง	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 18 เหล่าพัฒนา	แม่่นาเรือ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 หนองบึง	ท่าวังทอง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 7 ้วเหนือ	บ้านสาบ	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 4 ท่าตันศรี	ท่าจำปี	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	ตุลาคม
หมู่ที่ 1 ผาช้างมูบ	สันป่าม่วง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 3 สันปูเลย	สันป่าม่วง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ไชยสถาน	ห้วยข้าวก่า	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 7 คอนไชย	เชียงแวง	ภูซาง	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 9 คอนไชย	เชียงแวง	ภูซาง	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 6 หาดแพน	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 7 ห้วยทรายขาว	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 8 กาดลี	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 9 ดันแทน	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 10 ไหม	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 11 สันป่าแดง	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 13 กาดลีใต้	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 15 กาดลีเหนือ	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 16 ห้วยทรายขาว	ห้วยแก้ว	ภูกามยาว	พะเยา	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 14 ศิริราชฎร์	แม่่าย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 สันมะหลอด	ป่าอ้อดอนชัย	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 11 พลุทอง	ท่าสุด	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 6 ปง	เวียงชัย	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 10 ชัยภูมิ	เวียงชัย	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 16 หนองหลวง	เวียงชัย	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 11 พนาลัย	เวียงเหนือ	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือมากกว่า	กรกฎาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 12 สันตันแหน	เวียงเหนือ	เวียงชัย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 1 หัวเวียง	เวียง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 7 ศรีวิไล	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 20 แก่นเจริญ	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 21 ไหมศรีร่มเย็น	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 23 แก่นสะลองคำ	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 15 ศรีดอนชัย	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กันยายน
หมู่ที่ 1 หาดบ้าย	ริมโขง	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	มกราคม
หมู่ที่ 9 ร่องขามป้อม	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 เหล่า	ปล้อง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 2 จำไฮ	ปล้อง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 5 ปล้องตลาด	ปล้อง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 6 ดอนดินแดง	ปล้อง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 10 เชียงทองไทย	เชียงเคี่ยน	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 4 ป่าแดด	ป่าหุ่ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 9 เหมืองหลวง	ป่าหุ่ง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 18 เวียงสา	สันกลาง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 สันเจริญ	ป่าแยะ	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 1 โป่งสลิ	โรงช้าง	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 8 ศรีบังวัน	โรงช้าง	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 9 หุ่นาลัย	โรงช้าง	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 2 ท่าข้าวเปลือก	ท่า ข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ท่าข้าวเปลือก	ท่า ข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ทับกุ่มรทอง	ท่า ข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ผ่านศึก	ท่า ข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 ผาเรือ	ท่า ข้าวเปลือก	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 4 ถ้ำ	ป่าตึง	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ป่าเมี่ยง	ป่าตึง	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 สันมะเค็ด	ป่าสัก	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	มิถุนายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 5 เวียงแก้ว	ศรีดอนมูล	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 ปงของ	แม่เงิน	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 2 ร่องบง	โยนก	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 โค้งงาม	โยนก	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 1 เหมืองแดงใต้	แม่สาย	แม่สาย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน
หมู่ที่ 6 ห้วยสำน	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 17 สันโค้งใต้	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 9 โชคชัยพัฒนา	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 10 สัมป่าปอ	สันสลี	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 ในเวียง	เวียง	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	มีนาคม
หมู่ที่ 12 หอนงยาวพัฒนา	เวียง	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 อ่างดำ	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 ขุนเมืองงาม	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 อ่างดำเหนือ	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 15 ดงพระพร	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ป่าแะ	แม่เจดีย์	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 2 ยายเหนือ	ม่วงยาย	เวียงแก่น	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ไทยสมบูรณ์	ม่วงยาย	เวียงแก่น	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 8 ห้วยคุ	ปอ	เวียงแก่น	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	มิถุนายน
หมู่ที่ 16 ป่ายางมุขอ	แม่ฟ้าหลวง	แม่ฟ้าหลวง	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 6 สันตันแหน	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ดงมะดะ	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 14 ท่าสันกลาง	ดงมะดะ	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 สบห้วย	จอมหมอก แก้ว	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 2 สันด้อม	จอมหมอก แก้ว	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ห้วยสำนตอนจัน	จอมหมอก แก้ว	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 11 สันป่าสัก	จอมหมอก แก้ว	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 แม่มอญ	บัวสลี	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ป่าก่อดำ	ป่าก่อดำ	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 10 สันป่ายาง	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 แม่มาวซึ่เหล็ก	ม่อนปิ่น	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ลาน	ม่อนปิ่น	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 16 หนองยาวใต้	แม่สูน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 5 ห้วยงูใน	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 7 สองแคว	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 12 สันป่าซ่า	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 15 ท่ากว้าง	สันทราย	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 แม่สลัก	แม่่นาวาง	แม่เอย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 เคนชัย	แม่่นาวาง	แม่เอย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 13 ห้วยหลวงพัฒนา	แม่่นาวาง	แม่เอย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 15 คายนอกพัฒนา	แม่่นาวาง	แม่เอย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ปางต้นผ้อง	มะลิกา	แม่เอย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 สันโค้ง	มะลิกา	แม่เอย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 ปางใต้	มะลิกา	แม่เอย	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	พฤษภาคม
หมู่ที่ 11 กิวจำปี	ศรีดงเย็น	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงต่ำ	10 ปีครั้งหรือ มากกว่า	สิงหาคม

พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้ำล้นตลิ่ง และไหลหลาก ในลุ่มน้ำโขงเหนือ

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 7 ต้าพระแล	บ้านต้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 8 ต้ากลาง	บ้านต้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 11 ต้าพระแล	บ้านต้า	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 19 น้ายวนพัฒนา	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 ร่องบัวลอย	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 คลองประปา	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
บ้านดอนเหล็กเหนือ	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
บ้านดอกเหล็กใต้	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
บ้านนาหลิม	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
บ้านสันป่าหมากเหนือ	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
บ้านสันป่าหมากใต้	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ปงของเหนือ	แม่เงิน	เชียงแสน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 2 สบเปา	แม่เปา	พญาเม็งราย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	มกราคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 ทรายขาว	ศรีดงเย็น	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูงมาก	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 1 ท่าคลอง	บ้านใหม่	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 3 โป่ง	บ้านใหม่	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 6 เขี้ยยน	บ้านใหม่	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ร่องจ้อง	ท่าวังทอง	เมืองพะเยา	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	เมษายน
หมู่ที่ 6 ธาตุสันทุ่งใต้	พระธาตุซิงแกง	จุน	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 คีอ	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 ปัว	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ศรีพรม	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
บ้านบุญเจริญ	ดอนศรีชุม	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 1 สบจ้อม	บ้านปิน	ดอกคำใต้	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน
หมู่ที่ 4 ป่าแฝกคอย	ป่าแฝก	แม่ใจ	พะเยา	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 2 ปากอิ่ง	ศรีดอนชัย	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ทุ่งขันไชย	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม
หมู่ที่ 14 พระเกิด	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 18 ริมอิ่ง	เวียง	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ปาก่อ	สันติสุข	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 1 สันทราย	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 7 ดงหลวง	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 10 ดงตะเคียน	เจริญเมือง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤศจิกายน
หมู่ที่ 2 สันกอง	โรงช้าง	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ศรีสมมิตร	โรงช้าง	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 11 โป่งศรีนคร	โรงช้าง	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 12 ทุ่งศรีทอง	โรงช้าง	ป่าแดด	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 4 ร่องก้อ	แม่คำ	แม่จัน	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 ร่องเฮี้ย	แม่สรวย	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 5 ท้าวแก่นจันทร์	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 12 บัวสลี	บัวสลี	แม่ลาว	เชียงราย	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 หนองอึ่ง	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 9 สันป่าใหม่	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 ท่าสะแล	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 14 เสาหิน	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 15 บ้านโป่งลิบโน	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 16 ปางผึ้ง	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 ดอน	โป่งน้ำร้อน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 6 แม่ฮ่าง	แม่สาว	แม่ฮ่าง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 1 ปงดำ	ปงดำ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 8 ทุ่งยาว	ปงดำ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 5 อ่าย	ศรีดงเย็น	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ดงป่าสัก	ศรีดงเย็น	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 15 เชียงหมั่น	ศรีดงเย็น	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงสูง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 1 ธาตุสบวน	พญวน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิดอุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 15 เชียงคำ	ห้วยวน	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มีนาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 3 ทราย	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 5 ไชยพรม	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	ปีละครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 7 พระนั่งดิน	เวียง	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 คุ่ม	ร่มเย็น	เชียงคำ	พะเยา	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 10 ปางลาว	แม่ข้าวต้ม	เมืองเชียงราย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 แก่นใต้	ห้วยซ้อ	เชียงของ	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม
หมู่ที่ 7 ปี่	หงาว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 8 ป่าจี้	หงาว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 สันป่าบง	หงาว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 19 ป่าจี้ใต้	หงาว	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม
หมู่ที่ 6 ป่าดิงงาม	ศรีดอนไชย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 9 ทุ่งสง่า	ศรีดอนไชย	เทิง	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	พฤษภาคม, กรกฎาคม, กันยายน
หมู่ที่ 10 ดงนคร	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 นิคมแม่ลาวเหนือ	ธารทอง	พาน	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	มิถุนายน, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 3 ป่าแคด	ป่าแคด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 11 จะหา	ป่าแคด	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 1 ดินดำ	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 ป่าถ่อน	ท่าก้อ	แม่สรวย	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน
หมู่ที่ 2 ป่าสัก	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 5 ป่าเหมือด	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 6 หม้อ	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 9 สบถี	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 13 ทรายมูล	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 14 สันทราย	ป่าจั่ว	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 3 สา	แม่เจดีย์	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 1 โโฮ่ง	แม่เจดีย์ใหม่	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 5 จำบอน	แม่เจดีย์ใหม่	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 6 โป่งน้ำร้อน	แม่เจดีย์ใหม่	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	ความเสี่ยงปานกลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม

ชื่อชุมชน / หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ความเสี่ยง	โอกาสในการเกิด อุทกภัย	มีความเสี่ยงในเดือน
หมู่ที่ 4 สวนดอก	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	4-9 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม
หมู่ที่ 12 ไปงธิบ	เวียง	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 1 แม่สุนหลวง	แม่สุน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	2 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 5 ล้องอ้อ	แม่สุน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 9 สันดินแดง	แม่สุน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 14 สันติพัฒนา	แม่สุน	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, กันยายน, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 15 ดอยป่าไผ่	แม่คะ	ฝาง	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 10 เมืองหนอง	แม่สาว	แม่เมาะ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, กันยายน, ตุลาคม
หมู่ที่ 3 ปางควาย	ปงตำ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 4 มิตรธัญ	ปงตำ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 5 ป่ารวก	ปงตำ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 7 ห้วยบง	ปงตำ	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	สิงหาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน
หมู่ที่ 1 เด่น	หนองบัว	ไชยปราการ	เชียงใหม่	ความเสี่ยงปาน กลาง	3 ปี/ครั้ง	กรกฎาคม, สิงหาคม, ตุลาคม, พฤศจิกายน

บัญชีอุปกรณ์และเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง ศูนย์ ปก. เขต 15

ที่	ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ สนับสนุนการกู้ภัย	มีทั้งหมด จำนวน	การสนับสนุนให้กับจังหวัดในพื้นที่ รับผิดชอบ				หน่วยงาน ภายนอก อปท.	ประจำการที่ ศูนย์ฯ	สภาพ					หมายเหตุ	
			เชียงราย	แพร่	น่าน	พะเยา			A ดีมาก	B ดี	C พอใช้	D เสีย	E จำหน่าย		
1	รถยนต์กู้ภัยเอนกประสงค์ติดตั้งเครน 3 ตัน (รถกู้ภัยขนาดใหญ่)	1 คัน						1 คัน	1						
2	รถยนต์ปฏิบัติการกู้ภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย	1 คัน						1 คัน	1						
3	รถไฟฟ้าส่องสว่าง (40 KVA) พร้อมเสาส่องสว่าง 9 เมตร	1 คัน						1 คัน	1						
4	รถเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ขนาด 200 KVA พร้อม เสาส่องสว่าง 9 เมตร	1 คัน						1 คัน	1						
5	รถยนต์ต่อต้านวินาศกรรมพร้อมอุปกรณ์ ดับเพลิงในอาคารด้วยระบบควบคุมระยะไกล	2 คัน						2 คัน	2						
6	รถยนต์ดับเพลิงชนิดหอน้ำขนาดความสูง ไม่น้อยกว่า 35 เมตร	1 คัน						1 คัน	1						
7	รถยนต์ดับเพลิงอาคาร (ขนาด 4,000 ลิตร)	1 คัน						1 คัน	1						
8	รถดับไฟป่าพร้อมอุปกรณ์	1 คัน						1 คัน	1						
9	รถบรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง ขนาดความจุ 10,000 ลิตร	1 คัน						1 คัน	1						
10	รถบรรทุกติดตั้งเครื่องสูบน้ำระยะไกล	2 คัน						2 คัน	2						
ที่	ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ สนับสนุนการกู้ภัย	มีทั้งหมด จำนวน	การสนับสนุนให้กับจังหวัดในพื้นที่ รับผิดชอบ				หน่วยงาน ภายนอก อปท.	ประจำการที่ ศูนย์ฯ	สภาพ					หมายเหตุ	
			เชียงราย	แพร่	น่าน	พะเยา			A ดีมาก	B ดี	C พอใช้	D เสีย	E จำหน่าย		
11	รถบรรทุกชุดเครื่องสูบน้ำท่วมขังระยะไกล อัตราสูบไม่น้อยกว่า 50,000 ลิตร/นาที	2 คัน						2 คัน	2						
12	รถบรรทุกผลิตน้ำดื่มสะอาด 1,000 ลิตรต่อ ชั่วโมง	2 คัน						2 คัน	2						
13	หาลากพ่วงบรรทุกเครื่องอุปกรณ์ผลิตน้ำดื่ม สะอาด 500 ลิตรต่อชั่วโมง	1 คัน						1 คัน	1						
14	เครื่องยนต์เรือหางสั้น	42 เครื่อง		3	2			37 เครื่อง	20		16			6	
15	เครื่องยนต์เรือหางยาว	6 เครื่อง						6 เครื่อง		4				2	
16	เรือท้องแบนอลูมิเนียม	37 ลำ		5	2			30 ลำ	20		10			7	
17	เรือท้องแบนไฟเบอร์กลาส	5 ลำ			2			3 ลำ			2			2	
18	เรือยาง (ขนาดใหญ่-กลาง-เล็ก)	6 ลำ						6 ลำ	1					5	
19	เรือแอร์โบ้ท (AIR BOAT)	1 ลำ						1 ลำ	1						
20	ยานเบาะอากาศกู้ภัย ขนาด 7 ที่นั่ง (ยานไฮเวอร์คราฟ)	1 ลำ						1 ลำ	1						
ที่	ประเภทเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ สนับสนุนการกู้ภัย	มีทั้งหมด จำนวน	การสนับสนุนให้กับจังหวัดในพื้นที่ รับผิดชอบ				หน่วยงาน ภายนอก อปท.	ประจำการที่ ศูนย์ฯ	สภาพ					หมายเหตุ	
			เชียงราย	แพร่	น่าน	พะเยา			A ดีมาก	B ดี	C พอใช้	D เสีย	E จำหน่าย		
21	เรือท้องแบนกู้ภัยเคลื่อนที่เร็วพร้อมเครื่องยนต์	8 ลำ						8 ลำ	8						
22	เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากระแสเป่าหัว(ติดตั้งโคมไฟ สปอตไลท์)	27 เครื่อง		4	3			13 เครื่อง		23			4		
23	เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากระแสเป่าหัว (เฉพาะปั่นไฟฟ้าในตนเอง) 2.6 KW.	33 เครื่อง			1			32 เครื่อง		23	4		6		
24	เครื่องสูบน้ำ ขนาด 3 นิ้ว (5 แรงม้า)	9 เครื่อง				3		6 เครื่อง		5			1		
25	เครื่องสูบน้ำ ขนาด 4 นิ้ว (10 แรงม้า)	3 เครื่อง				2		1 เครื่อง		3					
26	วิทยุสื่อสารชนิดมือถือ (5 KW.) พร้อมอุปกรณ์	84 เครื่อง						84 เครื่อง		82			2		
27	วิทยุสื่อสารชนิดติดตั้งในรถยนต์ (25 KW.) พร้อมอุปกรณ์	9 เครื่อง						9 เครื่อง	9						
28	วิทยุสื่อสารชนิดติดตั้งสำนักงาน/ภาคสนาม	2 เครื่อง						2 เครื่อง	2						
29	บ้านพักชั่วคราวแบบเดินที่ยกพื้น	50 ชุด						50 ชุด					50		
30	บ้านน็อคดาวน์	18 หลัง						18 หลัง					18		
31	เต็นท์ผ้าใบชนิด 2 คน 4 คน 6 คน 10 คน	150 หลัง						150 หลัง		123			27		

ศูนย์พักพิงชั่วคราวจังหวัดเชียงราย

ที่	อำเภอ	ชื่อสถานที่	ค่าพิกัด GPS (ถ้ามี)	ที่อยู่			รองรับผู้อพยพ ได้จำนวน (คน)	ผู้รับผิดชอบสถานที่		สิ่งสาธารณูปโภค ที่มีอยู่ปัจจุบัน
				เลขที่	หมู่บ้าน/ชุมชน	ตำบล		ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์	
1	เมือง	ศูนย์ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย เขต 15 เชียงราย	NC 903082	455 ม.2		บ้านดู่	20,000	ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เขต 15 เชียงราย	0-5360-2759 0-5360-2758 08-9920-1602 08-3353-7778	☒ ไฟฟ้า ☒ ประปา ☒ ห้องสุขา.....ห้อง ☐ อื่นๆ.....
2	เมือง	วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย	NB925906	324 ม.13	บ้านหนองขาว กิโลเมตรที่ 3 ถนนเชียงราย - เจริญ นคร	ท่าสาย	1,000	ผู้อำนวยการ วิทยาลัยการอาชีพเชียงราย	0-5377-4589 0-5377-4584	☒ ไฟฟ้า ☒ ประปา ☒ ห้องสุขา.....ห้อง ☐ อื่นๆ.....
3	เมือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	NC898107	80 ม.9	บ้านดู่	บ้านดู่	40,000	อธิการบดีมหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย	0-5377-6000 0-5377-6001	☒ ไฟฟ้า ☒ ประปา ☒ ห้องสุขา.....ห้อง ☐ อื่นๆ.....
4	เมือง	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	-	333 ม.1	-	ท่าสุด	40,000	อธิการบดีมหาวิทยาลัย แม่ฟ้าหลวง	0-5391-6000 0-5391-6092 0-5391-6034	☒ ไฟฟ้า ☒ ประปา ☒ ห้องสุขา.....ห้อง ☐ อื่นๆ.....
5	พาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนาเชียงราย	-	99 ม.10	-	พรายขาว	30,000	อธิการบดีมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล ล้านนาเชียงราย	0-5372-9600	☒ ไฟฟ้า ☒ ประปา ☒ ห้องสุขา.....ห้อง ☐ อื่นๆ.....

ศูนย์พักพิงชั่วคราวจังหวัดเชียงราย

สถานที่พักพิงชั่วคราว										
ที่	อำเภอ	ชื่อสถานที่	ค่าพิกัด GPS (ถ้ามี)	ที่อยู่			รองรับผู้อพยพ ได้จำนวน (คน)	ผู้รับผิดชอบสถานที่		สิ่งสาธารณูปโภค ที่มีอยู่ปัจจุบัน
				เลขที่	หมู่บ้าน/ชุมชน	ตำบล		ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์	
6	เมือง	โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม	-	159	ถ.บรรพปราการ	เวียง	8,000	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม	0-5371-1018 0-5371-3003	☒ ไฟฟ้า ☒ ประปา ☒ ห้องสุขา.....ห้อง ☐ อื่นๆ.....
7	เมือง	โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เขียงรายจตุรราษฎร์)	-	1036	-	เวียง	6,000	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสันโค้ง (เขียงรายจตุรราษฎร์)	0-5371-1017 0-5371-6690	☒ ไฟฟ้า ☒ ประปา ☒ ห้องสุขา.....ห้อง ☐ อื่นๆ.....
8	เมือง	สนามกีฬาากลางจังหวัดเชียงราย	-	48 ม.12	ถนนสหมิตร	รอบเวียง	15,000	นายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเชียงราย	0-5317-5333 0-5317-5340	☒ ไฟฟ้า ☒ ประปา ☒ ห้องสุขา.....ห้อง ☐ อื่นๆ.....
9	เมือง	ศาลากลางจังหวัดเชียงราย	-		ถ.แม่ฟ้าหลวง	ริมกก	9,000	หัวหน้าสำนักงาน จังหวัดเชียงราย	0-5315-0154 0-5315-0180	☒ ไฟฟ้า ☒ ประปา ☒ ห้องสุขา.....ห้อง ☐ อื่นๆ.....

การเตรียมการอพยพ

กำหนดให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับ **จัดทำแผนอพยพ แผนอพยพส่วนราชการ** หรือวางมาตรการอพยพ ซึ่งอย่างน้อยมีสาระสำคัญประกอบไปด้วย บัญชีจำนวนผู้อพยพ บัญชีส่วนราชการ สิ่งอำนวยความสะดวกในการอพยพ การกำหนดเขตพื้นที่รองรับ การอพยพให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม การกำหนดเจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบการอพยพให้ชัดเจน การกำหนดเส้นทางการอพยพหลัก และเส้นทางอพยพสำรองสำหรับแต่ละประเภทภัย รวมทั้งการสำรวจและจัดเตรียมพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง แหล่งพลังงาน และระบบสื่อสารสำหรับการอพยพ

เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนและส่วนราชการ และสามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายเป็นไปอย่างมีระบบ สามารถระงับความแตกตื่นเสียขวัญของประชาชน ไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเตรียมการอพยพ ให้ดำเนินการดังนี้

- 1) จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยงจากสาธารณภัยและแผนอพยพส่วนราชการ
- 2) จัดหาสถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพประชาชน
- 3) จัดเตรียมเส้นทางการอพยพหลักและเส้นทางสำรองสำหรับแต่ละประเภทภัย
- 4) จัดทำป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัยบอกเส้นทางอพยพไปสู่สถานที่ปลอดภัย
- 5) จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน หรือหน่วยอพยพ
- 6) จัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ เช่น วิทยุสื่อสาร 4 ล้อ ไฟฉาย พลุส่องสว่าง นกหวีด

เสื้อชูชีพ ฯลฯ

- 7) จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน
- 8) จัดให้มีการฝึกซ้อมแผนอพยพจากสาธารณภัย
- 9) จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัยให้ประชาชนศึกษา

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนการอพยพ การอพยพส่วนราชการ ได้กำหนดรายละเอียดและจัดทำบัญชีจำนวนผู้อพยพไว้ล่วงหน้า โดยแยกประเภทตามลำดับความเร่งด่วน การกำหนดเขตพื้นที่รวมพล และพื้นที่รองรับการอพยพ การกำหนดเจ้าหน้าที่ดำเนินการอพยพไว้ล่วงหน้า โดยระบุหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน การสำรวจยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนระบบสื่อสารสำหรับการอพยพ การกำหนดเส้นทางการอพยพหลักและเส้นทางรองที่ชัดเจน การกำหนดสถานที่ปลอดภัยเป็นพื้นที่รองรับการอพยพ การกำหนดระเบียบปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในการอพยพ การอยู่อาศัยในพื้นที่รองรับการอพยพตลอดจนการอพยพกลับ การให้ความช่วยเหลือ และบริการในการดำรงชีพ และระบบสุขลักษณะตามสมควร จัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม ตลอดจนร่างระเบียบในการควบคุมการใช้งานสิ่งเหล่านี้

นอกจากนี้ให้แบ่งการปกครองในพื้นที่อพยพออกเป็นสองกลุ่ม จัดทำทะเบียน และจัดระเบียบการปกครอง โดยการจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับเร่งด่วน เช่น ผู้ป่วยทุพพลภาพ คนพิการ คนชรา เด็ก และสตรีตามลำดับ และจัดเตรียมพื้นที่รองรับการอพยพไว้ล่วงหน้าให้เป็นไปตามลักษณะความจำเป็นเช่น ต้องห่างจากพื้นที่อันตราย ไม่กีดขวางหรือเหนี่ยวรั้งการปฏิบัติการ เป็นพื้นที่ที่สามารถจัดการด้านสาธารณสุขได้ มีความสะดวกในเส้นทางคมนาคม และมีสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบสาธารณูปโภคตามสมควร

ภาคผนวก

ค

เกณฑ์บริหารจัดการระบายน้ำของอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ในลุ่มน้ำโขงเหนือ

เกณฑ์การบริหารจัดการระบายน้ำของ อ่างเก็บน้ำแม่ปืม

ข้อมูลพื้นฐาน

อ่างเก็บน้ำ แม่ปืม
ปริมาณน้ำเก็บกัก **43** ล้าน ลบ.ม.
สำนักงานชลประทาน **2**
ความจุลำน้ำ **60 - 150** ลบ.ม./วิ
ปริมาณน้ำระบายสูงสุด **35** ลบ.ม./วิ

- River Outlet (สูงสุด) **6.86** ลบ.ม./วิ
- Spillway (สูงสุด) **130** ลบ.ม./วิ

ปริมาณน้ำที่ระบายต่อวินาที

แม่ปืม-1 ไม่มีผลกระทบ โดยสาขาซึ่งพื้นที่ชลประทานแม่ปืม-2 ซึ่งมีผลกระทบ เป็นวงกว้างถึงของชลประทานและพื้นที่ชลประทาน สาขาอื่นใน 3 วัน

แม่ปืม-2 มีผลกระทบต่อน้ำหลาก โดยชลประทานสาขาต่อคลองชลประทานสาขาอื่นใน 3 วัน เพื่อพิจารณาถึงขั้นตอนการป้องกันผลกระทบ หากเป็นกรณีฉุกเฉินให้ชลประทานประสานและขอความร่วมมือพิจารณาถึงขั้นตอนและให้รายงานผลกระทบมาทางไปรษณีย์

แม่ปืม-3 มีผลกระทบต่อน้ำหลาก โดยชลประทานแม่ปืม-3 ช่วงหน้า 3 วัน เพื่อพิจารณาถึงขั้นตอนการระบาย หากเป็นกรณีฉุกเฉินให้ชลประทานประสานและขอความร่วมมือพิจารณาถึงขั้นตอนและให้รายงานผลกระทบมาทางไปรษณีย์

เกณฑ์การบริหารจัดการระบายน้ำและพื้นที่รับผลกระทบ

อัตราการระบายที่ (cms)	พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ	พื้นที่น้ำท่วม (ไร่)	ระดับรับผิดชอบและตัดสินใจสั่งการ
< 60	ไม่มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ	-	ระดับ 1
60 - 130	ตำบลแม่ใจ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา	300	ระดับ 2

เกณฑ์การบริหารจัดการระบายน้ำของ อ่างเก็บน้ำแม่เหล็กหลวง

ข้อมูลพื้นฐาน

อ่างเก็บน้ำ แม่เหล็กหลวง
ปริมาณน้ำเก็บกัก **3.64** ล้าน ลบ.ม.
สำนักงานชลประทาน **1**
ความจุลำน้ำ **30 - 50** ลบ.ม./วิ
ปริมาณน้ำระบายสูงสุด **29** ลบ.ม./วิ

- River Outlet (สูงสุด) **2** ลบ.ม./วิ
- Spillway (สูงสุด) **27** ลบ.ม./วิ

ปริมาณน้ำที่ระบายต่อวินาที

แม่เหล็กหลวง-1 ไม่มีผลกระทบ โดยสาขาซึ่งพื้นที่ชลประทานแม่เหล็กหลวง-2 ซึ่งมีผลกระทบ เป็นวงกว้างถึงของชลประทานและพื้นที่ชลประทาน สาขาอื่นใน 3 วัน

แม่เหล็กหลวง-2 มีผลกระทบต่อน้ำหลาก โดยชลประทานสาขาต่อคลองชลประทานสาขาอื่นใน 3 วัน เพื่อพิจารณาถึงขั้นตอนการป้องกันผลกระทบ หากเป็นกรณีฉุกเฉินให้ชลประทานประสานและขอความร่วมมือพิจารณาถึงขั้นตอนและให้รายงานผลกระทบมาทางไปรษณีย์

แม่เหล็กหลวง-3 มีผลกระทบต่อน้ำหลาก โดยชลประทานแม่เหล็กหลวง-3 ช่วงหน้า 3 วัน เพื่อพิจารณาถึงขั้นตอนการระบาย หากเป็นกรณีฉุกเฉินให้ชลประทานประสานและขอความร่วมมือพิจารณาถึงขั้นตอนและให้รายงานผลกระทบมาทางไปรษณีย์

เกณฑ์การบริหารจัดการระบายน้ำและพื้นที่รับผลกระทบ

อัตรา การระบายที่ (cms)	พื้นที่ ที่ได้รับผลกระทบ	พื้นที่ น้ำท่วม (ไร่)	ระดับ รับผิดชอบ และตัดสินใจ สั่งการ
< 30	ไม่มีผลกระทบ	-	1
30 - 45	บ.คอนชัย บ.แม่เหล็ก ต.แม่ฮ้อย อ.แม่ฮ้อย จ.เชียงใหม่	2,100	2
> 45	บ.แม่เหล็ก ต.แม่ฮ้อย อ.แม่ฮ้อย จ.เชียงใหม่	650	2

หมายเหตุ : ผลกระทบที่เกิดกับพื้นที่ด้านท้ายอ่างเก็บน้ำ (พื้นที่น้ำท่วม) มีสาเหตุจากปริมาณน้ำท่าที่เกิดจากฝนตกบริเวณพื้นที่ท้ายอ่างฯ รวมกับปริมาณน้ำที่ระบายจากอ่างแม่เหล็กหลวง

